Eve Yüzmek

ROLF LAPPERT

Almanca'dan Çeviren: Çağlar Tanyeri

AYRINTI

ROLF LAPPERT

1958 yılında İsviçre'nin Zürih kentinde doğan Rolf Lappert, asıl olarak grafik sanatçısı olarak meslek hayatına başlamıştır. Yayımladığı ilk romanlarının ardından uzun süre yazmaya ara vermiş ve bir arkadaşıyla beraber bir caz kulübü kurup işletmiştir. Halen İrlanda'da yaşıyor.

Diğer Romanları: *Folgende Tage* (Basel 1982); *Passer* (Basel 1984); *Der Himmel der perfekten Poeten* (Zürih 1994); *Die Gesänge der Verlierer* (Zürih 1995); *Auf den Inseln des letzten Lichts* (Münih 2010).

Şiir Kitapları: *Die Erotik der Hotelzimmer,* (Basel 1982); *Im Blickfeld des Schwimmers* (Basel 1986).

Ayrıntı: 603
Edebiyat Dizisi: 176

Eve Yüzmek
Rolf Lappert

Kitabın Özgün Adı
Nach Hause Schwimmen

Almanca'dan Çeviren
Çağlar Tanyeri

Yayıma Hazırlayan
Asuman Karakaya

Son Okuma
Tayfun Koç

© Carl Hanser Verlag München 2008
The publication of this work was supported by
a grant from the Swiss Arts Council Prohelvetia
prohelvetia

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Arslan Kahraman

Kapak Resmi
Diana Healey / Botanica /
Getty Images Turkey

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Hediye Gümen

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 244 Topkapı/İst.
Tel.: (0212) 612 31 85

Birinci Basım 2011
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-629-3
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Rolf Lappert

Eve Yüzmek

Mutsuzluk içindeyken,
mutluluk zamanını hatırlamaktan daha büyük bir acı düşünülemez.
Dante, "Cehennem"

1

Bugün benim ölmeye durduğum gün. Bir insan güruhu durdurmaya çalışıyor bunu besbelli ama ben yine de ölümün kıyısındayım. Daha önceleri hakkında onca şey okuduğum ışığı görüyorum. Ve işte gövdem ılınıyor. Kollarımı öne uzatmak istiyorum ama bunu gerçekten yapıyor muyum, bilmiyorum. Dereler akıyor saçlarımdan. Damla damla fışkırıyorum, ayakkabılarım şıpır şıpır. Gözlerim yanıyor. Dudaklarımı kilitliyorum olanca gücümle, en azından deniyorum bunu.

Kendimi bildim bileli sudan nefret etmişimdir. Bir metrelik tramplende çakılıp kalırdım öylece, kaskatı kesilirdim gözlerimi yumup. Öğretmen kükrerdi, ta ki kendimi oradan aşağıya atana kadar. Tıpkı bir köpek gibi yüzerdim, hatta daha kötü. Şimdi hareket edi-

yorum. Ya da etrafımdaki her şey hareket halinde. Keşke terk edebilseydim bedenimi. Sevmiyorum bedenimi. İnsan kendi üstünde süzülürmüş, öyle diyordu o yazılar. Yatarken görürmüş kendini, kendi cansız kılıfını. Ve gitmek zorunda kaldığı için hiç kederlenmezmiş. Kederli değilim. Bıraksalar da gitsem. Hazırım buna.

Bir defasında havuzun dibine bırakıvermiştim kendimi. Sessizlikten başka bir şey yoktu orada. Ne gülüşmeler ne insanı atlamaya davet eden çığırtkanlıklar ne de kükremeler. Öğretmen çıkarmıştı beni oradan. Ciğerlerime hava pompalamıştı, ta ki kusana kadar. On bir yaşındaydım o zaman, sınıfta benden çelimsizi, benden solgunu yoktu. Ondan sonra da bir daha suya girmek zorunda kalmadım. Doğru düzgün yüzmeyi öğrenemedim hiçbir zaman. O zamandan beri küvetlerden kaçtım hep, duş alırken bile boğulmaktan korkardım. Küçük bir kutunun içinde plastik bir kamış taşırdım nereye gitsem. Gövdem ille su alacaksa kendi kontrolüm altında olmalıydı bu. Köprülerden geçmeye gönüllü olmadım hiçbir zaman. Şiddetli yağmurda ödüm patlardı.

Yoksa bütün bunları uyduruyor muyum? Belki de şu ünlü film şeridi geçiyor gözlerimin önünden. Ne kadar önemsiz olursa olsun koca bir hayatı saniyeler içinde özetleyen görüntüler. Beynimin bu hayat hikâyesini uyduruyor, çarpıtıyor olması kuvvetle muhtemel. Malzeme babında içine biraz arıza katılmış, acı biber kıvamında bir hayat hikâyesi. Ne de olsa ölüm döşeğindeyim.

Beni tutup sırtüstü yatırıyorlar. Bense hâlâ ışığın olduğu yere gitmek istiyorum. Az önceki kadar keskin değil artık ışık. Soğuğu hissediyorum birden, titriyorum. Dünyaya geri dönmek istemiyorum. Gitmek zorunda olmak kederlendirmiyor beni. Havuzun dibinde öylece yatmak istiyorum ve hiçbir şey duymak istemiyorum artık. Su beni sarıp sarmalıyor. Koruyor. Tıpkı bir zamanlar olduğu gibi.

The First Deadly Sin
1980

O doğduğunda annesi ölmüştü. Onu yedi ay on bir gün boyunca karnında taşımak bütün gücünü tüketmişti. O gözlerini ilk kez açtığında annesininkiler ebediyen kapanmıştı. Onu bedeninden dışarı atmak öldürmüştü annesini. Doktorun poposuna vuruşu annesini öldürmüş olmanın cezasıydı adeta. O bağırıp ilk nefesini alırken annesi son nefesini verdi. Annesini morga götürdüler, onu da kuvöze koydular. Çok küçük, çok hafifti. Güçsüzdü ama bir türlü susmak bilmiyordu. Doktorlar nasıl olup da bu kadar çok havayı ciğerlerine doldurduğuna şaşırıp kaldılar. Onu sakinleştirmek, teselli etmek için hemşireler her yolu deniyor ama hiçbir şey fayda etmiyordu.

Tek başınaydı. Öteki beş kuvözde bebek yoktu. Son üç haftanın bütün doğumları normal seyretmişti, onunki dışında. Bir şeylerin ters gittiğini, bu cam mahfazanın içinde olmaması gerektiğini hissediyordu. Bir türlü susmamasının nedeni buydu. Ayrıca dünya fazlasıyla aydınlık, fazlasıyla beyazdı. İncecik, buruşuk ve kapalı gözkapaklarının arasından ışık sızıyordu içeriye. İçinden pes etmek geldiği anlarda sakinleşiyordu bazen. Sonra ışık yok oluyordu. Minnacık yumrukları gevşeyip açılıyor ve huzursuz bir uykuda parmakları seğirmeye başlıyordu.

Hemşire Lorraine Sadler, Philadelphia / Pennsylvania'daki Saint Francis Hastanesinde dünyanın ışığını gören çocukların isimlerini pamuklu yastık kılıflarına işliyordu. Kızlar için pembe, oğlanlar için uçuk mavi kullanıyordu; çünkü gelenek böyleydi. Aileler yastık kılıflarını evlerine götürebiliyordu anı olarak. Bu da gelenekti.

Hemşire Lorraine otuz dokuzunda ve halihazırda bekâr olmasına rağmen, kırkıncı doğum gününü bekliyordu kayıtsızlıkla. Bob adlı alık bir labradorla birlikte yaşıyor, birkaç yılda bir hastabakıcılardan birisiyle kısa bir gönül macerası oluyordu; bir daha evlenmeye de niyeti yoktu. On dokuzundayken yaşı kendisinden iki kat fazla olan ve onsuz yaşamak istemeyen bir rodeocuyla mihrabın önüne sürüklenmişti. Gelgelelim adamın onlarsız edemeyeceği başka kadınlar da vardı, bu yüzden onu terk ettiğinde yirmisindeydi. Bundan kısa bir süre sonra, rodeocu bir boğanın ayakları altında ezilmiş, Lorraine de hemşirelik eğitimi almaya karar vermişti.

Saint Francis'e düşen kimsesiz çocuklara isim vermek Hemşire Lorraine'nin görevleri arasındaydı. Bunu yaparken alfabetik olarak düzenlemiş bir isim listesi kullanıyor, sırayla isimlerin yanlarına işaret koyuyordu. Bu arada W harfine kadar gelmiş ve kuvözde on iki gündür ya avaz avaz ağlayan ya da bitkin düşüp uyuyan kaşık kadar oğlanın bahtına da Wilbur adı çıkmıştı. Hemşire onun annesini görmüştü, sadece bir kez ve bir anlığına, onu yarı baygın bir halde sedyeyle doğumhaneye götürürlerken. Onun ölümünden sonra Hemşire Lorraine öteki arkadaşlarına danışmış, sorup soruşturmuş ne var ki

kadının çocuğa vermek istediği ismi söyleyip söylemediğini hatırlayan olmamıştı. Doğum esnasında bir kadının elinden kayıp gitmesine ve ölümüne ilk kez tanık olan, sonrasında günlerce boş bakışlarla koridorlarda dolanan genç doktor da hemşireye bu konuda yardımcı olamamıştı. Çocuğun babasını ise hiç görmemişti Hemşire Lorraine. Kapı görevlisi kadın, onun ince yapılı ve ürkek birisi olması ve samimi bir endişe içinde karısının haline ağlaması dışında başka bir şey bilmiyordu. Söylediklerine bakılırsa adam bekleme odasında oturmuş, orada sabah tam beşi yirmi geçe karısının ölüm haberi gelene kadar, belirsizlik içinde geçen ve bitmek bilmeyen uzun bir zaman diliminin dolmasını beklemişti. Duyduklarının etkisini kavrayamamış gibi bir süre daha sessiz sedasız olduğu yerde oturmaya devam etmiş, sonra da kalkıp gitmişti. Doktor arkasından seslenmişti, çocuk bir oğlandı, yaşıyordu; ama adam kısa bir süre duraksamış, sonra hızla hastaneden ayrılmıştı.

Hemşire Lorraine vardiyası bittikten sonra üstünde WILB yazan yastık kılıfını bir dolaba koyup eve gitmek üzere yola koyuldu. Her zaman yaptığı gibi parktan geçmek yerine Bob'la birlikte birkaç adımda caddenin aşağı kısmına indi. Köpeğin karnını doyurup ayaküstü bir fincan kahve içti, sonra da bir duş aldı. Sonra en iyi elbisesini, bir katalogda gördüğü modele göre diktiği, siyah, kolsuz elbiseyi giyip bir taksi çağırdı ve şehrin iç kısımlarındaki bir tiyatroya yollandı.

March and April, Lorraine'in öyle hoşuna gitmişti ki, bütün gün ağlayan Wilbur için duyduğu üzüntü bir süreliğine uçup gitti. Yüzyıl başında Paris'te uçuk İngiliz ressam Frederic March ile tanışan April Baxter adında Amerikalı genç bir öğretmenle ilgiliydi seyrettiği oyun. Başlangıçta birbirlerine katlanamayan bu iki kişi, doksan dakika süren birtakım karışıklık ve anlaşmazlıklardan sonra nihayet bir çift olma becerisini göstermişti. Sahnede insanın önüne koyulanlar ne Broadway'di ne de Shakespeare ama ekstra bir romantizm ve tutku dozu sayesinde tam da Lorraine'in ihtiyaç duyduğu şeydi.

Hemşire oyundan sonra bir süre daha fuayede oyalanıp duvarlardaki afişlere ve fotoğraflara baktı. O esnada tam arkasında peyda olan adamın yüzü vitrin camına yansıdığında ve Lorraine, Frederic

March'ı oynayan aktörü tanıyıp yüreği ağzında arkasına döndüğünde, adam kendini tutamayıp bir kahkaha patlattı. Lorraine üç perdelik oyunun her bir perdesinde oyuncuya biraz daha âşık olmuş ne var ki son perdeden sonraki sıcak duyguyu ahmakça bir meftunluk addedip bıyık altından gülmüştü; her sinemaya gidişinde gerilim çözülüp ışıklar onu gerçeğe geri döndürdüğünde de aynı şeyi yapardı. Montgomery Field –sahnenin yanında daha ufak tefek ve nedense kaybolmuş etkisi yapan adamın adı buydu– Lorraine'e bir sigara ikram etti ve hemşire sigara içmediği halde adamın sigarasını yakmasına izin verdi.

Üç gün sonra kumpanya yeniden yola koyulduğunda Lorraine de onlarla birlikte gitmişti. O güne kadar özel hayatının merkezini kimseye kaptırmamış olan köpeğini erkek kardeşine verdi, ev eşyalarını ise hayırsever bir derneğe bağışladı. Hastanede herkese veda ettikten sonra son bir kez bebek bölümünü ziyaret etmeye karar vermişti. Koridora girer girmez Wilbur'un cam duvarlar arasında boğuklaşan haykırışı çarptı kulağına, kapıyı açar açmaz bebeğin susması karşısında önce şaşırdı, sonra da endişelendi. Saydam derili buruşuk ufaklık, araştırma amacıyla borulara ve kablolara bağlanmış minnacık tuhaf bir hayvan gibi kuvözde yatıyordu öylece. Gözleri yarı açıktı ve sanki başı ağrıyormuş veya bir şey düşünüyormuş gibi alnını kırıştırmıştı. Hareket etmiyordu; mavi damarlarla örülmüş, henüz gelişmemiş yuvarlak karnı soluklarının ritmine uyarak inip kalkıyordu sadece. Lorraine kuvözün yanına gidip kapaktaki sürmeyi açtı ve sağ elini aralıktan içeriye soktu. Wilbur'un başı sıcak ve kuruydu, ayva tüyü renksiz saçları dikelip dört bir yana dağılmıştı. Doğumun hafifçe şeklini bozduğu kafatasını itinayla okşadı Lorraine, Wilbur'un yeniden ağlamaya başlayacağını hesaba katarak temkinli davranıyordu. Ama Wilbur ağlamadı. Bakışları başka bir yerde öylece yatıyor ve bir yandan da kafatasının günbegün gelişip serpilen iki yarısının arasındaki şişkinliği parmaklarıyla hafif hafif okşayan Lorraine'in ona yönelttiği alçak sesli sözlere kulak kesilmiş görünüyordu.

Wilbur, Lorraine'in küçük parmağını yakalayıp ona şaşırtıcı bir güçle yapıştığında hemşirenin gözleri yaşlarla doldu. Dakikalarca

orada öylece dikilip sessizce ağladı ve başparmağını onun minnacık eklemlerinde gezdirdi. Ona büyük bir enerjiyle sarılan o küçücük parmakları diğer eliyle açmak zorunda kaldı ve bir daha ardına bile bakamadan kendini dışarı attı.

Lorraine'in gidişinden sonra hemşirelerden hiçbirisi işlenmiş yastık kılıfı âdetini sürdürmek istemediği için, bu şerefe nail olan son bebekti Wilbur. Yastık kılıfında Wilb yazıyor olması kimseyi rahatsız etmiş görünmüyordu. Saint Francis'deki herkes ona böyle sesleniyordu. Wilb. Adı bile güdük kalmıştı.

Hemşirelerden birisi, Edna Porter, Wilbur'un serpilip gelişmesini kendine iş edinmişti. Onu yıkıyor, kızaran cildini pudralıyor, tahriş olmuş buruşuk poposunu merhemle ovuyor, tükürüğünü kullanarak onun inatçı saçlarını yatıştırıyordu. Günde birkaç defa onu biberonla beslemeyi ihmal etmiyordu; Wilbur'un başı onun beyaz önlüğünün altından kendini belli eden kallavi memelerine dayandığında hemşire bir yandan Supertramp'in *Breakfast In America*'sını mırıldanıyor bir yandan da ağır ağır bir öne bir arkaya sallanıyordu.

Edna onun karnını doyururken Wilbur gözlerini hep tavana dikiyordu. Sadece arada bir, Edna boşluğa bakarak bir şarkı tutturduğunda, Wilbur da içinde meraka benzer bir ifadenin uyandığı gözlerini birkaç saniyeliğine ona çeviriyordu. Lorraine'in yüzündeki klasik güzelliği çoktan unutmuştu; artık Edna'nın kabarıp duran etine dolgun gövdesi, tombul ve iri elleri çullanıyordu üstüne. Tatlımsı bir koku yayan Edna'nın sesi öteki hemşirelerden daha kalındı. Lorraine'in gittiği gün Wilbur'un ağlaması kesilmişti, bunun hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini kavramıştı adeta. Ve o günden itibaren daha önce kendi sesinin bastırdığı öteki sesler hayatının bir parçası haline gelmeye başladı. Doktorların ve hemşirelerin sesleri, yanıp sönen cihazların çıkardığı sesler, yer döşemelerinde lastik tabanların bıraktığı ayak sesleri, temizlik görevlisi kadının koridorda gezdirdiği seyyar arabanın uzak tekerlek gıcırtıları, duvarları delip geçen boğuk telefon zilleri. Her şey yeniydi, kafa karıştırıcı ve ürkütücüydü.

Güzel ve yatıştırıcı olan tek şey Edna'nın sesiydi. O şarkı söylemeye başladı mı Wilbur'un içi ılınıyor, hatta ısınmaya yüz tutuyor-

du. Ve Edna ona ne zaman dokunsa, sanki ellerinde kırılıp parçalanacakmış gibi el sürmekten korkan ötekiler gibi değil de naz yapmayan bir sevecenlikle dokunsa, ancak bir mandalina büyüklüğündeki beyni hemen mutluluk salgılarını harekete geçiriyordu.

İlk muayenehanesini açan genç bir doktorun yanında çalışmak üzere danışman hemşirelik kadrosuna başvuran Edna işe alınmış ve Saint Francis'den ayrılmıştı. Wilbur, Edna'nın artık yanında olmadığı ilk günlerde ses soluk çıkarmadan ve neredeyse hiç kıpırdamadan öylece yatıp plastik beyaz tavan kaplamalarına baktı olduğu yerde. Edna'yı özlüyordu. Doğduktan sonra ona hayatının ilk acılarını tattıran özlemle aynı değildi bu. Hiçbir şey ve hiç kimse tarafından yeri doldurulamayacak bir şeyin elinden alındığını hissediyordu açıkça. Yeni hemşireler ilgileniyordu onunla artık; kimileri zayıf, tahta gibi dümdüzdü, kimileri de yumuşak ve dolgun. Hemşire Edna ile Wilbur arasında oluşan yakın bağı bilmeyen yoktu ve herkes Edna'nın yerini almaya çalışıyordu. Ne var ki daha sonraki yıllarda Wilbur'un bilinçaltına inip orada yer edecek olan bir şey, sevgisini yeniden bir kadın uğruna, terk edilip bir kenara atılıncaya kadar kendini vereceği yeni bir sıcak varlık uğruna harcamaya direniyordu.

Wilbur hayatının ilk atını Philadelphia'nın seksen kilometre kuzeyindeki Pennsylvania / Reading'de bulunan Chesnut Hill adlı çocuk yurdunda görmüştü. Yan yana tuğla binalardan oluşan tesis ellili yılların ortalarına kadar kışla olarak kullanılmıştı; ayrıca adının ima ettiği gibi ne bir tepenin üstündeydi ne de pek verimli olmayan toprağında tek bir kestane ağacı görmek mümkündü. Bu pastoral isim, öksüz ve yetim çocukları barındırmak gibi üzücü bir amacı biraz olsun olumlu bir imajla dengelemek isteyen komitenin buluşuydu. Yine de yurdun şehir dışında olması hiç yoktan iyiydi; ayrıca doğu kanadının en üst katında yer alan odalardan bir lisenin futbol sahası görünüyor, bu da haliyle yurttaki oğlanların sıkıcı kestane ağaçlarından çok daha fazla ilgisini çekiyordu.

Oğlan çocukların birkaç haftalıkken gelip on yaşına kadar kalabildikleri tesisin yöneticisi Lawrence Krugshank, onu öğleden bir

battaniyeye sarıp sınırları bir çiftlik arazisinin bittiği yerde başlayan parka götürdü. Şehirden gelen insanlar binek atlarını çiftlik arazisinde bırakmışlardı, arada bir hayvanlardan biri çitin kenarına kadar geliyor, çocuklar da hayranlıkla karışık bir şaşkınlık içinde onları izliyordu.

"Bak görüyor musun Wilbur?" diyen Lawrence, Wilbur'un elini, dokunabilsin diye atın beyaz, narin burun deliklerine yaklaştırdı. Ama Wilbur elini çekti ve ağlamaya başladı. Lawrence onu bağrına basıp binaya geri döndü ve oğlanı kollarında sallamaya koyuldu, onu sakinleştirecek sözler söylüyordu bir yandan da. Koridorlarda çocuklar Lawrence'ı selamlıyor, o da gülümseyerek göz kırpıyordu onlara. Hani avluda beysbol oynayacaktık birlikte, diyerek ona niyetini hatırlatan iki oğlanı daha sonra bunu yapacağına dair söz vererek teselli etti. Korunmaya muhtaç bütün çocuklara eşit derecede dikkat ve ilgi göstermeye çalışıyordu Lawrence, gelgelelim Wilbur'a deli olduğu da açık bir sırdı.

Wilbur'un ciddi yüz hatları çoğu danışmanı şaşkına çevirirken Lawrence onda bir şey görüyor, şakayla karışık bunun çocuksu bilgelik olduğunu söylüyordu. Böyle bir yüz ifadesi takınmak için çocuğun bir nedeni olduğundan emindi. Wilbur'un yüzünün göstereceği bir duygu kımıltısının, hoşnutluk, hatta belki de mutluluk ifadesinin ilk tanıklığını yapmaya hevesli görünüyordu. Nitekim bu mutluluk sıçrayışına yardımcı olabilmek için de elinden geleni ardına koymuyordu.

Philadelphialı kadın sosyal hizmet görevlisinin küçük oğlanı yurdun himayesine vermesinden bu yana kırk gün geçmişti; belirlenmiş süre dolana kadar burada kalmak zorundaydı Wilbur, bu arada çocuğun herhangi bir akrabası velayeti üstlenmek üzere başvuruda bulunabilirdi. Wilbur'un babası bir daha Saint Francis Hastanesine uğramamış, ayrıca polisin, yerel gazete ve televizyonların içinde yer aldığı bir arama eyleminden de sonuç alınamamıştı. Adı belgelerde Lennard Arne Sandberg olarak geçen adam sırra kadem basmıştı adeta. 11 Nisan 1980 tarihli bir gazete haberinde Philadelphia polis merkezinden bir memur Lennard Sandberg'in, karısının ölümü karşı-

sında duyduğu kedere dayanamayıp intihar ettiği yolundaki tahminini dile getirmişti.

Chestnut Hill'e geldiğinde Wilbur sağlıklı bir çocuktu ama yine de yaşına göre çok kısa ve çok zayıftı. Hastanede para toplayarak alınmış olan bir pusette yatıyor ve başı, yastığa işlenmiş olan W, I, L ve B harflerini gizliyordu. İri gözleri koyu kahveydi ve yurdun müdürü Warren Clarence Rush bu gözlerde küskün bir uzaklık görmeye dünden hazırdı.

Bu arada üç aylık olan Wilbur'un kilosu yeni bir beslenme planı sayesinde sürekli artıyordu. Saint Francis'in hemşireleri onu sadece biberonla doyurmuşlardı, burada ise buna ilaveten sebze ve meyve püresiyle, vitamin damlalarıyla ve balıkyağıyla besleniyordu. Görünüşe bakılırsa Wilbur'un gözlerini tavanda gezdirirken can sıkıntısıyla emdiği biberon günde iki defaya inmişti. Lawrence komşu çiftçiden özellikle besleyici olan ve parasını cebinden ödediği kısrak sütü alıyordu. Wilbur önüne konan her şeyi yiyip içene kadar işin ucunu bırakmıyor, düzenli olarak onun kilosunu tartıyordu, ayrıca karısına da Wilbur'un kilosunu izleyebileceği bir çizelge yaptırmıştı, her gün artan birkaç gramla gurur duyuyordu.

Alice Krugshank bir seksen dört boyuyla kocasından üç santim daha uzundu ve Chesnut Hill'deki bütün dişil güçlerin en az on santim tepesinden bakıyordu. Saçları kızıla çalıyordu ve teni öyle beyazdı ki Lawrence ona aşkın etkisiyle sedef veya su mermeri derken, o kendini soluk benizli olarak adlandırıyordu. Gövdesinin serviliği ve pes, tumturaklı ama aynı zamanda insanın içini ısıtan sesine eşlik eden özgüveni, çevresinde Lawrence'dan başka kimsenin bilmediği derin kederini ustalıkla örtüyordu. Geceleri parmaklarıyla çarşafları tırmalayarak gözyaşlarını bastırmak için mücadele ederken, gövdesinin nasıl sarsıldığı, yanında uyuyan kocasının bile fark etmediği bir şeydi. Göğüs kafesinin içindeki çarpıntının hafiflemesini beklerken, o sırada Chestnut Hill'de bulunan kızların isimlerini usul usul saydığından da haberi olmuyordu kocasının.

İki buçuk yıl önce öğrenmişti Alice kansere yakalandığını. Bir hafta sonra da ona göre kendisini kadın yapan her şeyi kazımışlardı

içinden. Ameliyat öncesinden aklında kalan son düşünce bir daha uyanmak istemediğiydi. Lawrence ile Newcastle / Dela Ware'de ikisinin de pazar günleri gönüllü olarak çalıştıkları çorbacıda tanışmıştı. Evsizlerin tabaklarını doldurdukları anlarda Lawrence'ın onun etrafında dört dönüp bir gün ne kadar büyük bir ailesi olacağını anlatarak kur yapması o zamanlardan kalmaydı. Hayatın anlamını, sevdiği kadınla en az beş çocuk yapmak olarak gören bir adamdı Lawrence. Bu kadın Alice'di ve her ne kadar hayalindeki çocuk sayısını üçe indirmek istiyorsa da üniversiteyi bitirdikten hemen sonra evlenmişlerdi. Balayında Alice şiddetli batın ağrıları çekmiş ve bir doktora gitmişti. Doktor bir şey bulamadığı halde, sancılar artınca onu bir uzmana göndermişti.

Lawrence'ın iyiliği için ölmeyi arzuluyordu Alice. Başka bir kadın bulmalıydı Lawrence, söz vermeliydi bunun için, böyle diyordu. Lawrence ona böyle konuşmayı yasak etmiş ve narkozdan uyandığında ona bir çocuk yurdunda çalışmayı düşündüğünü söylemişti. Böylece sürekli çocuklarla birlikte olabilecek ve kendi çocukları olmadığına kesinlikle hayıflanmayacaktı. Alice ona inanmış gibi yapsa da, Lawrence'ın bu şekilde mutlu olamayacağını biliyordu. Tabii kendisinin bundaki payını da.

Lawrence ilk kez evlat edinmekten söz ettiğinde, Wilbur'un tırnaklarını kesen Alice'i izliyordu bir yandan da. Hem büyük bir özen ve dikkatle hem de Lawrence'ın annesinin çocukluk günlerinde yaptığı bir doğallıkla yapıyordu bunu Alice. Her ne kadar Wilbur meydan okurcasına tavana bakıp kendisine yapılanla ilgilenmiyormuş gibi görünse de Alice ona bir şey olmayacağının garantisini vermek ister gibi, kulağına sevecen bir sesle mırıldanarak sürekli bir şeyler söylüyordu. Onun buğulu, melodik sesi Wilbur'un ruhunda nereden geldiğini bilmediği bir duygu uyandırıyordu. Beyniyle değil de karnıyla hatırladığı, unutulmuş, üzeri örtülmüş bir şey çıkıyordu ortaya, belli belirsiz.

Sıra Alice'in Wilbur'u yıkamasına geldiğinde lafı yeniden, oğlanı evlat edinme işine getirdi Lawrence. Bir at göstermek için Wilbur'u gereğinden fazla soğukta bekleten kocasına az önce sitemkâr sözler

sarf etmiş olan Alice hemen cevap vermedi ona. Her hafta evlat edinme kurumunu telefonla arayan Lawrence'ın cazibesini kullanarak dikkatini çektiği bir kadın memur, Wilbur'un akrabaları olduğu bilgisini vermişti onlara. Bu insanların kim oldukları ve nerede yaşadıklarını ise söyleyemeyeceğini belirmişti, tıpkı Wilbur'u yanlarına almaya çalışıp çalışmadıklarını söyleyemeyeceği gibi. Kızlık soyadı McDermott olan Maureen Sandberg'in, anne ve babasının isteği üzerine ölümünden beş gün sonra yakıldığını da öğrenmişti Lawrence. Wilbur'un büyükannesi ve büyükbabasının nerede oturduklarını öğrenememişti ama onların torunlarını yanlarına almak için her halükârda fazlasıyla yaşlı olduklarını düşünüyordu; ayrıca ne ölen annenin ne de ortadan kaybolan babanın kardeşleri olduğuna dair bir iz de yoktu ortada.

Alice, Wilbur'u küvetten çıkarıp kurulamaya koyuldu. Ciddi yüzlü bu tuhaf yaratığı seviyor ve onu vermekten başka çaresi kalamayabileceği düşüncesi kalbini kırıyordu. Öte yandan yaralanmak istemiyordu, niyeti akraba başvuru süresinin dolmasını beklemek, sonra da evlat edinme işlemlerini başlatmaktı. Kocasına bunu bir kez daha hatırlatınca, kendisinden çok daha fazla hesapsız kitapsız bir güven duygusu taşıyan Lawrence başını sallamakla yetindi. Yeni bir umuda ve Wilbur'un getirip getirmeyeceği belli olmayan mutluluğa kendisini kaptırmasının Alice için neden imkânsız olduğunu başkalarına göre daha iyi anlıyordu Lawrence.

Alice, altı ay önce yurdun sekreterliğini yönetmenin yanı sıra, mesai sonrası ve hafta sonlarında dosyasını takip ettiği çocuklarla doğrudan ilgilenmeye de başlamıştı. Bundan önce Lawrence mümkün mertebe, laf arasında, oğlanlarla ilgili ondan sürekli yardım istemiş, en nihayet Alice onun niyetini sezinleyip bu işi yapmaya rıza göstermişti. İlle bir at resmi yapmak isteyen sekiz yaşındaki bir çocuğa çizim esnasında elini tutup onu yönlendirmek olmuştu yaptığı ilk iş. Bir diğeri gizlice örgü örmeyi öğrenmek istemişti ondan. Başka bir oğlana ise kravatını bağlamayı öğretmişti.

Birkaç hafta içinde bütün oğlanlarla tanışmıştı Alice, artık bütün isimlerin bir yüzü, bir sesi, hatta çoğunlukla bir hikâyesi vardı. Yeni bir dosya açtığında veya mevcut dosyaları işlediğinde onların arka-

sındaki çocukları tanıyordu artık. Küçük Rodney Summer'ın nereden geldiğini ve ne zaman avluya bir araba girse neden alet edevatın bulunduğu sundurmaya saklandığını biliyordu. Jimmy Barret'ın neden çatısız ev resimleri yaptığını ve neden tavuk yemediğini de. Alan Warchowski'nin küçük mavi bir deftere sevdiği, siyah olana da nefret ettiği eşyaların listesini yazdığını öğrenmişti. Jeffrey Green'in kafa üstü dururken bir şişe limonata içebildiğini de. Paul Hewitt'in Sarah Morton'a âşık olduğunu ve ona hiç göstermediği şiirler yazdığını da.

Chestnut Hill'deki kızlar, Bayan Krugshank'in böyle birdenbire oğlanlarla ilgilenmeye başlamış olmasını şaşkınlık ve kıskançlık içinde izliyordu. Onların gözünde dünya dışı bir güzelliğe sahip olan bu devasa kadın ne zaman boş yemekhanede birkaç cesur oğlanla vals çalışsa, kızlar kapı kenarlarındaki taburelere dizilip tavan penceresinden sızan ışığın altında gerçekleşen bu tuhaf ve muhteşem hareketliliği seyrediyordu. Alice avludaki bir oğlan grubuna çocukluğundan beri nal çıkarmayı unutmadığını kanıtlarken, kızlar burunlarını pencere camına yapıştırıyordu. Alice yeni göreviyle öyle meşguldü ki kızların özlem dolu, sitemkâr ve bazen de düşmanca bakışlarını fark etmiyordu bile. Ne zaman ki bir gün beş yaşındaki Ruby Fletscher kolunda tüyleri yolunmuş kumaş bir tavşanla Alice'in ofisine girip onun neden kendisine katlanamadığını sordu, Alice de o zaman çocuklara gösterdiği ilgiyi adilane bölüştürmediğini anladı.

Hemen aynı akşam oturma odasında toplanmış olan kızlara, ofisteki çalışma arkadaşlarından birisinin abone olduğu, Hollywood yıldızları, müzisyenler ve sporcular hakkındaki dedikodularla dolup taşan bir dergiden seçtiği hikâyeler okudu yüksek sesle. Kızlar kulak kesilip skandalları ve romantik sahneleri hayranlıkla dinlerken, tavan pencerelerinin ardında yüzlerini şekilden şekle sokarak şaklabanlık yapan oğlanları görmezden geldiler. Ertesi gün bigudinin nasıl kullanıldığını, bir sonraki gün de oğlanların dikkatini nasıl çekeceklerini ve fazla yılışık olanlardan nasıl kurtulacaklarını öğretmişti Alice onlara. Şimdi de kendini ihmal edilmiş hissedenler oğlanlardı elbette, böylece Alice saatlerini bölmeye karar verdi. Pazartesi, çarşamba ve

cuma günlerini oğlanlara ayırıyor; salı, perşembe ve cumartesi günleri de kızlarla birlikte oluyordu. Pazarlarını Lawrence için boş tutuyordu. Ve tabii Wilbur için.

Pazar gününün ne olduğunu bilmiyordu Wilbur. Sürekli bir şeylerin olduğu, durmadan oradan oraya taşındığı, bir yerlere götürüldüğü, kucaklandığı, her zamankinden daha fazla öpülüp koklandığı ve bir an dahi yalnız bırakılmadığı, olağandışı uzayıp giden bir zamandı onun için pazar günleri. Haftada bir gün her şeyin kusursuzluğa çok yaklaştığını, içine yayılan hoşnutluk duygusunun içindeki özlemi bir süreliğine dindirdiğini seziyordu. Güneşli günlerde kafasına bir şapka geçiriyorlardı, onu ata biner gibi kollarına oturtuyor, bir bisiklet gidonuna takılmış bir sepetin içine yerleştiriyorlardı. Sonra ver elini kırlar: devasa inekleri ve harman dövenleri ilk defa burada görmüştü. Bir kayığın içinde Alice'in kucağında oturuyor, suya yansıyan ve henüz kim olduğunu bilmediği aksinin içinden balıklar geçiyordu yüzerek. Başlarının üstünde kuşlar uçuşuyor, Wilbur sanki göğün boşluğunu bozuyorlarmış gibi onları yakalamak için kollarını uzatıyordu. Üçü birlikte çayırlara uzandıklarında Wilbur karıncalara, böceklere ve kelebeklere duyduğu ilgiyi saklamayı başarıyordu. Birlikte yaptıkları şeylere Wilbur'un gösterdiği görünüşteki kayıtsızlık Alice'i ve Lawrence'ı endişelendiriyor olsa da oğlan ne zaman kucağa alınsa ışıl ışıl yüzlerle karşılaşıyordu yine de. Bu pazar günleri kahkahalarla ve şarkılarla, bisiklet kornasının cırlak sesiyle, kilise çanlarının vuruşuyla, kuş cıvıltılarıyla, mutluluk sesleriyle doluydu.

Alice, Wilbur'u kuruladıktan sonra ona pijamasını giydirdi. Yüzünü yüzüne yaklaştırdığında oğlan gözlerini ondan kaçırıp tavana bakıyordu. Başlangıçta Alice'i hem öfkelendirmiş hem de üzmüştü bu durum. Ama artık kabulleniyordu çünkü biliyordu ki Wilbur bir gün gözlerinin içine bakacak, bakışlarına karşılık verecek ve o bakışlardaki sonsuz sevgiyi görecekti. İşte o zaman Wilbur'un gözbebekleri ışıyacak, gerçek bir şaşkınlıkla büyüyecek ve Wilbur gülümseyecekti. Birazcık, sadece Alice'in hayatını kurtarmaya yetecek kadar.

2

Neden beni geri getirdiler ki? Neden bırakmadılar ki gideyim? Tam gitmek üzereydim. Işıklar içinde. Kederli değildim, tam tersine. Anneme kavuşmak istiyorum. Beni bekliyor o. Onu öldürdüğüm için kızgın değil bana.

Birkaç saat önce bir hastanenin koridoruna konmuş bir yataktaydım. Acil Servis. Doktorlar ilaç isimlerini bağırırken, kaza kurbanları da acıyla haykırıyordu. Etrafta koşturup duran insanlar. Ne zaman beraberinde kanlı bedenler getiren bir ambulans gelse, bir sirenin uğultusu esiyordu içeride. Sedyeleri iten hemşireler ve hastabakıcılar yanımdan gelip geçiyor ve asansörlerde gözden kayboluyordu. Plastik torbalardan damla damla akan kan veya serum hortumlardan ge-

çip kazazedelerin damarlarına gidiyordu. Kimileri başlarına geleni henüz kavrayamamış gibi sızlanıyor, kimileri bir ilaçla susturulana kadar kükrüyordu, kimileri de baygın olmak gibi bir şansa sahipti, nasıl bir şanssa. Bir televizyon dizisi için hazırlanmış bir sahnedeydim adeta. Keşke bir uzaktan kumandam olsaydı da bütün bunları bir anda kapatabilseydim, kendim de dahil olmak üzere.

Kim olduğunu bilmediğim birisi balık avlar gibi neden çekip çıkardı ki beni sudan? Kimdi sahiden o herif? Bir şeyler hatırlamaya çalışıyorum ama başaramıyorum. Başım ağrıyor. Suya değmeden önce kafamı çarpmış olabilirim bir yere. Sonra dibe doğru yollandım. Ama şimdi hatırlamak istemiyorum bunu. Ne olup bittiğinin şu anda hiç önemi yok. Düştüm ve dibe battım. Kader denir buna, araya girilmez ki öyle hemen. Kaldı ki insan başka birisini ölümden alıkoymak için kendi hayatını tehlikeye atmaz. Aşağısı sessizdi, sanırım öyleydi. Tıpkı bir zamanlar havuzun dibinde olduğu gibi. Şu eşofmanlı pis herif beni oradan çıkarana kadar.

Islak giysilerimle bir koridorda yatıyor ve üşüyordum. Ağzımda tuz tadı vardı. Susamıştım. Birisi koluma bir kanül sokup bir şeyler söyledi ama ben söylediklerinin tek kelimesini bile anlamadım. Bir uyku bastırdı üstüme. Işığı bekledim ama bunun yerine nereden geldiği belli olmayan bir karanlık çöktü.

Penceresinden içeriye zayıf bir ışık düşen bir odada yatıyorum. Nemli giysilerimi çıkarıp beni bir hastane gömleğinin içine soktular. Yatağımın kenarında bir doktor oturuyor. Elli yaşlarında belki, gözlüklü, dizindeki deftere bir şeyler yazıyor. Ben tavana bakıyorum. Beni denizden çıkardıklarından bu yana tek kelime etmedim. İçecek bir şeyler verdiler bana, herhalde konuşurum umuduyla. Ama ben gözümü tavana dikip bakmaktan başka bir şey yapmadım, sanki orada beyaz sıvadan başka görecek bir şey varmış gibi. Doktor alçak sesle konuşuyor. Şokta olduğumu düşünüyordur kesin, travma geçirdiğimi ya da ona benzer bir şey. Ne de olsa suyun altında kaldım bir süre. Oksijen eksikliği beynimin bazı bölümlerine hasar vermiş olabilir, kısa süreli veya temelli. Hangisini tercih ederdim acaba?

"Adınızı hatırlıyor musunuz?" Aksanlı konuşuyor doktor.

McDermott diye cevap verebilirim ona. Annemin evlenmeden önceki soyadıydı bu. İnsan hafızasını kaybetse de uzak geçmişteki şeyleri hatırlayabilir pekâlâ. Çimen kaplı bir toprak yığınının üstünde otururken görüyorum kendimi, tepe bile denemez buna ama nasıl olup da denize düştüğümü bilmiyorum. Adım Wilbur diye cevap verebilirim. Ama dut yemiş bülbül gibi susuyorum. Tavan sıvasında çatlaklar var. Dallara ayrılan ince çizgiler. Bir harita olduğunu hayal ediyorum tavanın. Tek bir beyaz lekeden müteşekkil bir harita. Terra incognita*, nehirlerin kestiği bilinmez diyar. Beni bir süreliğine meşgul eder bu.

"Kazayı hatırlıyor musunuz?"

Denizdeydi. Bu bir saptama mı yoksa bir tahmin mi acaba? Tavandaki biraz karanlık bir bölgeyi gözüme kestirip deniz olduğunu hayal ediyorum buranın. Nehirler ona doğru akıyor:

"Nerede oturduğunuzu söyleyebilir misiniz bana?"

Yavaş yavaş sinirime dokunmaya başlıyor bu adam. Denize giden yolları keşfetmek zorunda olduğumu görmüyor mu? Otelde oturuyorum, diye geçiyor aklımdan. Odam caddeye açılır. Yatak örtüsü ve perdeler sigara kokar buram buram. Şakacı birisi İncil'in sayfaları arasına pornografik bir resim koymuştur. Duvar kâğıtları çiçeklidir. Mavi çiçekler, bir de galiba sarı. Ama dut yemiş bülbül gibi susuyorum. Asla konuşmayacağım bir daha.

Doktor bana nerede olduğumu açıklıyor, onu dinlemediğimi fark ettirmemek için başımı sallıyorum arada bir. Bir levha tutuşturuyor elime sonunda, levhaya bir form iliştirilmiş. Burada kalmak istiyorsam bu anlaşmayı imzalamak zorundaymışım, öyle diyor. Bana bir tükenmez kalem uzatıyor, ben de imza bekleyen yeri imzalıyorum hemen. Kim bilir, belki de bu imzayla yüz ciltlik bir ansiklopedi ismarlamışımdır, belki de organlarımı satıyorumdur, üstümde yeni ilaçlar denemeleri için kliniğe tam yetki veriyor da olabilirim pekâlâ. Bana göre hava hoş. Tam da doktorun arzu ettiği gibi bir uyurgezer mekaniği içinde çiziktiriyorum imzamı, telaşla aşağıya ve yukarıya inen mürekkep izi, perişan ruhumun sismografı, sıkışık, okunaksız.

* Belirlenmemiş bölge (haritacılık terimi).

Doktor ona bakıp çaresizliğini ve hayal kırıklığını gizlemeye çalışıyor, gülümseyerek vedalaşıyor ve gidiyor.

Bütün gece uykuyla uyanıklık arasında yatıyorum öylece. Dışarıda, uzaklarda arabalar gelip geçiyor. Arada bir kulağımdan bir korna sesi geçiyor rüzgâr gibi; sanki bir gemi güvertesindeyim de sislerin arasından birisi sesleniyor bana. Dilim acıyor. Onu hareket ettirdiğimde bir fazlalık hissediyorum, şişmiş. Belki de suya düşerken dilimi ısırdım. Sağ elimle başımı yokluyorum. Bir şişlik var: küçük, sakil bir şapka gibi duruyor orada.

Kalkıp bu hastaneyi terk etmenin hayalini kuruyorum, nasıl yapmalı. Ama yorgunum. Kollarımda ve bacaklarımda öyle bir ağırlık var ki hareket ettiremiyorum. Üstelik çıplak sayılırım. Giysilerim ve ayakkabılarım alındı, yanımda başka bir şey olup olmadığını hatırlamıyorum. Aslında gitmek de gelmiyor içimden. Nereye gideceğim ki? Kaldığım otel dökülüyordu ve yaşlı adamlarla doluydu. Geri dönmek istemiyorum oraya.

İnanılmaz şişmanlığından başka bir özelliğini algılayamadığım bir hemşire odaya girip yatağın ayakucunda dikiliyor. Gözümü tavana dikiyorum. Bundan böyle hiç konuşmazsam rahat bırakırlar belki beni. Uyumadığımı görüyor hemşire. Benim için ona denizden çıkan dilsiz demişlerdir kesin. Tek kelime etmeden çıkıp gidiyor. Dezenfektanlarla karışık ter kokusu kalıyor geride.

Aydınlık bir tünelden geçiyorum arabayla. Uyuyor olsaydım, uyanırdım. Ortalık sessiz. Arabanın camlarından ışıklar geçiyor akarak. Köpek yolun aydınlık tarafına uzanmış, tüyleri rüzgârda salınıyor. Kırmızı bir şerit görüyorum boynunda, belki de kandır. Sürücüye durması için sesleniyorum ama o duymuyor beni, kelimeler dökülmüyor bir türlü ağzımdan. Her şey beyaza kesiyor, gittikçe daha beyaza, kar düşüyor adeta. Yolumuza devam ediyoruz, dosdoğru göz kamaştırıcı parlaklıktaki merkeze. Uyanık olsaydım gözlerimi kapardım. Nesneleri tanıyor ve onların anlamını hatırlamaya çalışıyorum. Her şey çok geride, soluklarca, yıllarca geride. Ölü köpeğin bedeni dağılıyor, parlak sağrısı ortaya doğru geliyor ve eriyor.

Onun arkasından bakıyor ve ona bir isim bulup arabanın camına yazıyorum, aynadaki tersi gibi, uçucu.

Uyandığımda ortalık hâlâ karanlık. Soluklarımla doluyor oda. Mesanemin üstündeki baskıyı hissediyorum, hafif bir batma, baş ağrısından daha şiddetli. Su bedenimi terk etmek istiyor, bu iyi. Yüzde seksenimizin su oluşu fikrini itici buluyorum. İnsanı rahatlatan şu plastik kaplardan birini bulmak için el yordamıyla aranıyorum ama hiçbir şey bulamıyorum, yatağın kenarındaki konsolun rafları da boş.

Adamı ancak doğrulduğu zaman fark ediyorum. Tepesine kısa otlu bir çayır kondurulmuş, siyah bir dağı andırıyor. Böyle ansızın ortaya çıkması beni korkutmaktan çok öfkelendiriyor. Acaba ne zamandır odada diye düşünüyorum içimden. Ben uyurken mi getirildi acaba yatağıyla odaya? Yoksa benden önce buradaydı da sonradan açtıkları perde mi gizliyordu onu? Yeniden arkama yaslanıp su dökme ihtiyacını bastırıyorum ve gözümü tavana dikiyorum. Adam inliyor ama belki de yatağının gacırtısıdır.

"Uyanık mısın?" Sesi kalın ve biraz da cızırtılı, kaba taştan oyulmuş bir maden galerisinden gelir gibi dökülüyor kelimeler ağzından. Hafifçe öksürerek boğazını temizliyor, bekliyor.

"Uyanık olduğunu biliyorum."

Ne doktorla ne de hemşirelerle konuştum ve bu herifle de konuşmaya hiç niyetim yok. Onun göremeyeceğini bildiğim halde gözlerimi kapatıyorum.

"Niye buradasın?"

Yolculuğumu engelledikleri, son dakikada beni uçaktan çekip çıkardıkları için. Henüz destur çıkmadığı için, öbür dünyayla yürütülen formaliteler sarih olmadığı için. Adamın birisi bir cesaret ve fedakârlık timsali olarak ortaya çıktığı ve tabii bu da yetmezmiş gibi yüzme bildiği için. Şansım yaver gitmediği için.

Kulağımın dibinde bir inilti duyuyorum. Belki de burada daha fazla adam var. Yan yana, sonsuz bir yatak dizisi. Ancak jaluzinin aralıklarından içeriye gün ışığı sızdığında boyutlarını kestirebileceğim bir mekân bu.

"Ben biliyorum nedenini."

Bir şey daha söylesin diye bekliyorum ama o susuyor. Yeniden nasıl arkasına yaslandığını, yastığı düzelttiğini ve derin bir soluk verdiğini duyuyorum. Sonra tam bir sessizliğe bürünüyor ortalık, çıt çıkmaz oluyor. Sanki yanımdaki adam o nefesi verdikten sonra bir daha hava çekmedi içine. Sanki bir kenara konup bırakılmış gibi, tıpkı bir vantrilok kuklasının gösteriden sonra öylece bir kenara bırakılması gibi.

Gözlerimi kapalı tutuyorum. Şimdi dışarısı da odanın içi kadar sessiz. İdrarın basıncı kendini hissettiriyor, ağır bir kitap var sanki karnımda. Renkli ışıklar boyunca kayarak ilerliyorum. Kendi çevremde dönüyorum. Annemin adı Maureen. İsmimi seslenerek el sallıyor bana.

Adam yatağıyla birlikte sırra kadem bastı, sanki hiç var olmamış gibi. Onu göreceğimi sandığım yerde hiçbir şey yok. Şimdi yeni bir hemşirenin dikilip nabzımı ölçtüğü sol tarafımla duvar arasında elli santimetre ya var ya yok. Konsolun yanında ise bir yatağın rahatlıkla sığabileceği kadar yer var ama orası da boş. Hemşireye sorabilirim bu durumu ama artık konuşmama niyetimden hiçbir şekilde taviz vermek istemiyorum. Hemşire yaşlı ve esmer teni kırışıklıklarla dolu. Kokusu bana bir şey hatırlatıyor. Sabun ve tavuk çorbası. İnsan bir kokunun kaynaklarını düşündüğünde dönüp dolaşıp sabun ve tavuk çorbasına gelmez mi zaten? Hemşire kolumu yeniden yorganın üstüne yerleştirip bir listeye bir şeyler yazıyor ve onu yatağın ayakucundaki tutaca takıyor. Sonra sürahinin kapağını kaldırıp dolu olduğunu görüyor ve İspanyolca bir şeyler mırıldanıp odadan çıkıyor.

Şimdi de doktor gelir mutlaka. Yeniden soru soracaktır bana, bir strateji düşünmemin zamanıdır. Sessiz kalırsam bu yatağı bir süre daha elimde tutabilirim. Otel odası canlanıyor hafızamda, gardırop geliyor gözümün önüne: kara ve dipsiz, tel askıların yarasa iskeletleri gibi asılı durduğu bir maden kuyusu. Pencereyi görüyorum ve arkadaki binanın duvarını, boruları ve kabloları, sonradan duvarda açılan nişleri ve oraya çifter çifter konan güvercinleri. O aşınmış resmi de görüyorum, öteki konukların ayakkabılarını kapının önüne

koyduğu gibi, ben de konsoldaki İncil'i alıp koridora koyarken bulmuştum onu sayfaların arasında.

Oraya dönmek istemiyorum, burada kalırım daha iyi. Geceleri, ucuz radyolardan yayılan müzik ve yaşlı adamların öksürük sesleri giriyordu içeri duvarları aşarak. Ortalık sessizliğe bürünecek gibi olduğunda asansörü kattan kata sürükleyen çelik halatların gacırtısını duyuyordum. Oteldeki yatağın altında duran bavulumu yarı yarıya bile doldurmayan eşyaları sayıyorum tek tek içimden.

Dilim kupkuru uzanıyor ağzımın içinde, diken diken, kabarık. Süzülerek yataktan çıkıyorum. Konsolun üstünde bir bardak su var. Suyun büyük bir bölümünü sürahiye geri döküp birkaç damla damlatıyorum bardaktan ağzıma, bir daha yapıyorum aynı şeyi, susuzluğum dinene kadar. Çıplak ayaklarımın altındaki zemin serin, ilk adımlarım ürkek, sivri çakılların üstünde yürüyorum sanki. Her nedense arkası açık bırakılıp kenarları iki şeritle tutturulmuş gömlek dizlerimi örtecek uzunlukta. Neyse ki etrafta ayna yok. Başımdaki şişliği elimle yoklayınca üzerindeki kabuğu fark ediyorum ilk defa.

Odanın açıldığı koridor boş. Arkamdan kapıyı kapatıp sola dönüyorum. Sağa gidemezdim, pencereli bir duvar var orada yalnızca, pencere çok yukarıda, ulaşılamayacak kadar çok. Koridorun iki yanında kapılar var. Yürürken dolmuş mesanemi bunaltıcı bir baskı gibi hissediyorum. Bacaklarım kaskatı ve uyuşuk; ayaklarım ağır, yapışkan bir toprağa bulanmış gibi, görünmez çizmelerin içinde sıkışmış adeta. Koridor boyunca beceriksiz adımlarla yürüyorum, köşeyi döndüğümde bir sahanlığa çıkıyorum. Aşağıya iniyorum, galiba sesler duyuyorum. İki elimle tırabzana tutunuyorum düşmemek için, kıyın kıyın hareket ediyorum. Mağazalarda çalınan türden bir müzik esintisi çıkıyor yukarıya doğru.

Kurşun gibi bir ağırlık çöküyor üstüme birden ama hemen oturmak yerine el yordamıyla devam ediyorum yola. Merdivenin sonunda bir gemi güvertesine çıkmış gibi oluyorum, sendeliyorum. Üşüyorum, yorgunluktan olsa gerek. Renkli balıklar yüzüyor gözlerimin çevresinde. Yalınkat bir şarkı, kafamın içindeki boğuk zonklamanın yanı başına tiz seslerin oluşturduğu bir zincir uzanıyor.

Sıcak basıyor, buz kesmiş ayaklarımla titriyorum. Dalgaların altında kalan zemin bir iniyor bir kalkıyor. Sarı gömleğinin içinde parlayan bir adam bana doğru geliyor. Yüzü dostane, ayrıca güçlü kuvvetli yapısı da tehditkâr değil. Bu arada yere çökmüş olduğumu adama bakmak için başımı kaldırdığımda anlıyorum ancak. Bir şey söylüyor adam, ne söylediğini anlamıyorum. Gözlerim kapanıyor, müzik ve acı başımı terk ediyor, mesanem boşalıyor.

The Verdict
1982

Dalgalar duvarlara çarpıyordu sanki ama sağanak yağmurla birlikte eve vuran rüzgârdı bu sadece. Wilbur yatağında yatıyor ve adamakıllı güçlü bir hava dalgasının baskısı altında evin çatısı havalanacak gibi olduğunda çatırdayan kirişlerin sesini duyduğu karanlığa bakıyordu. Kocaman bir yastığın altına gömülmüştü çocuk, başı bir kar yığınının içinden fırlamış gibiydi. Gece vaktiydi, kapının yanındaki abajurun üstünde açan parlak çiçeği görmek istiyordu ama görüş menzilinin dışındaydı çiçek.

Evin yakınlarında, güçlü bir rüzgârla ardına kadar açılmış bir ambarın kapısı çatırtıyla çarptığında ağlamaya başladı Wilbur. Dışarıda incecik sesini bastıracak bir gümbürtü koptuğunda bekliyor ve fırtı-

nanın soluklandığı kısa anda ağlıyordu. Gürültü bir an için yeniden duraksadığında sesini bir kez daha olanca hızıyla yükseltiyor, bunu takip eden boşlukta da genellikle hem o çok korktuğu kalın sesi hem de sevdiği ince sesi işitiyordu. Sonra yeniden ağlıyordu, kadın kapıyı açtığında ve onu yorganın altından çekip kollarına aldığında anında susacağını bilerek. Son bir hıçkırıktan sonra sesi kesildi ve kadının sesine kulak kabarttı. Başını onun göğsüne yaslayıp gözleri kapalı bir halde onun bedenindeki salınıma ve fırtınanın öfkeli azgınlığını fısıltılarla uzaklaştıran ezgilere bıraktı kendini.

Geçen yılın sonbaharında Eamon McDermott yanına bir avukat alarak torununu Chesnut Hill'den çıkarmayı başarmıştı. Amerika ve İrlanda'daki resmi dairelerin arasında vuku bulan uzun bir kâğıt savaşından sonra, muzaffer duygulara kapılamayacak kadar yorgun düşen Eamon, yurdun önünde bir taksiden inmiş, Lawrence Krugshank'e doğru ilerlemiş, tokalaşmak üzere uzattığı elinin boşta kalıp kalmayacağını peşinen kestiremese de kendi hamlesini yapmıştı. Krugshank bu karşılamada elinde kalan son gücünü kullanmayı başarıp Eamon'la ve avukatla tokalaşmış, adamları boş bir koridordan geçirerek son formalitelerin halledileceği ofise götürmüştü. Warren C. Rush ve sosyal hizmetlerde çalışan bir kadın orada onların gelmesini bekliyordu. İşlemler yapılırken Eamon'un ağzını bıçak açmamıştı. Avukatı ona bir açıklamada bulunduğunda başını sallamakla yetiniyor, istenilen yerlere imzasını atıyor ve oğlanı bir an evvel alıp oradan gitmek istiyordu.

Alice Krugshank çocuklarını ellerinden alan bu adamı görmeye dayanamayacağını düşünerek evde kalmıştı. Ana binanın biraz ötesinde, kıyıda kalmış eski subay konutlarından bozma evinin yatak odasında yatağının üstünde oturuyor, Wilbur için ördüğü parmaksız yün eldivenciği orasından burasından çekiştirerek düzeltiyor, bir yandan da az önce yarısı dolu bir kahve fincanının çarparak tuz buz olduğu duvardaki lekeye bakıyordu. Taksinin motorunun sesini duyduğunda yatağın bir kenarına büzülüp dizlerini karnına çekmiş ve ağlamaya başlamıştı.

İki saat sonrası kocası eve geldiğinde böyle bulmuştu onu, aynı esnada Wilbur havaalanı yolundaydı.

Onu ve bir avuç insanı, öncelikle de köklerini arayan Amerikalı turistleri, Dublin'de kuzey batıya getiren trenden Sligo'da indiğinde de hâlâ muzaffer duygular içinde değildi Eamon. Torununu karşılamak için uzun bir otobüs yolculuğunu göze almış olan karısını gördüğünde de. Wilbur yurdun önünde bekleyen taksiye biner binmez ağlamaya başlamış, ter içinde kalıp kıpkırmızı kesilerek kendinden geçtiği kısa aralar sayılmazsa, Dublin'e inene kadar susmamıştı. Ama İrlanda toprağına basar basmaz sesi kesilmiş, Eamon da bunu oğlanın nereye ait olduğunu hissettiğinin işareti saymıştı.

Otobüse bindiklerinde, Lawrence Krugshank'in eline tutuşturduğu ve Wilbur'un yolculuk boyunca içinde yattığı, mavi bir naylonla çevrelenmiş bebek sepetini karısının kucağına verebilmişti Eamon en nihayet. Yolculuğu arkasında bırakmış olmanın verdiği memnuniyetle, içinde Maureen'in bir kazağa sarılı kül kabının bulunduğu bavulunu sıkıca kavradı. Orla, oğlanı üstündeki tülbent ve battaniye bolluğundan kurtararak, en son Aer Lingus'un hosteslerinden birinin Neufundland üzerindeyken değiştirdiği bezinin durumunu kontrol etti, bulduğu bu yeni hazineyi bağrına bastı, otobüs Kindrum köy meydanında durana kadar da dikkatini ondan bir an bile ayırmadı.

Wilbur'un yeni dünyasında gördüğü her şey duvarlarla çevriliydi. Yağmurun yağmadığı ve havanın çok soğuk olmadığı zamanlarda mutfak kapısının açıldığı asfalt alanın ortasına serilen yün bir battaniyenin üstüne oturtuyorlardı onu. Duvarlar sıvasızdı, insan onları yapımı ertelenmiş veya tamamlanmasından vazgeçilip bir kenara bırakılmış ek bir inşaatın duvarları sanabilirdi pekâlâ. Duvarların gölgesinde iki tahta sandalye, bir çöp kovası ve bir de siyah bir bisiklet duruyordu, köşedeki brandanın altına kışın yakılmak üzere bir torf yığını konmuştu. Emeklemeyi ve iki titrek bacak üzerinde yürümeyi bu battaniyenin üstünde öğrenmişti Wilbur.

Şimdi de aynı battaniyenin üstünde oturmuş, tahtadan oyulmuş oyuncak bir eşeği iki elinin arasında tutarken, ardında denizin uzandığı duvara bakıyor ve büyükannesini bekliyordu. Dalgaların yuvarlana yuvarlana gelip kıyıya nasıl vurduğunu işitiyordu, yumuşak bir

hışırtı; arada bir rüzgârın taşıdığı ve başının üzerindeki yüksekliklerde kendini gösteren martıların sesleri karışıyordu araya. İlk haftalarda Wilbur kollarını uzatarak onları yakalamaya çalışmış ama çabalarının nafileliğini anladığında bu işin peşini bırakmıştı. Bunun yerine tahta eşeğin kafasını asfalta sürtmeye başlamıştı, ta ki eşeğin burun delikleri ve ağzı yamyassı olana kadar.

En nihayet büyükannesi yanına geldiğinde eşeği havaya fırlatıp her defasında sevinç çığlıkları atarak ellerini çırpıyordu. Sonra büyükanne onu kaldırıp mutfağa götürüyor, kucağına oturtup yemeğini yediriyor ve görünüşe bakılırsa o anda aklına esen şeyleri anlatıyordu hiç durmadan: kitaplardan bildiği hikâyeler, gazete haberleri, fıkralar, yıldız falı, hava durumu, komşu dedikoduları, düğünler, doğumlar; asla ölüm vakalarına yer yoktu bunların içinde. Noktasız ve virgülsüz konuşuyor, sanki oğlanı mümkün olan en kısa zamanda bunlarla doyurmak zorundaymış gibi, bütün bunlar onun beslenmesinin bir parçasıymış gibi içinden gelen sözleri sıralıyordu ardı ardına.

Atmış iki yaşındaki Orla McDermott'u gören herkes onun bir zamanlar çok güzel bir kadın olduğunu anlayabilirdi rahatlıkla. Ne var ki Kindrum'un yirmi kilometre uzağında, denize bir taş atımı mesafede yer alan böyle bir yerde, onun kara gözlerinin yansıttığı sıcak ışıltıyla veya biçimli dudaklarıyla ilgilenecek kimse yoktu. Parmak uçlarında sevecenlik saklayan ince yapılı ellerini, çıkık elmacık kemiklerini, incecik çizgilerle taranmış güneş yanığı tenini görecek kimse yoktu etrafta.

Orla bir zamanlar tüy gibi adımlarıyla ve yüzünde pervasızlar için alaycı, utangaçlar içinse cesaretlendirici sayılabilecek bir gülümsemeyle yoldan geçtiğinde, Galway'in erkekleri oldukları yerde kalakalırdı. Anne tarafından kökleri İspanya'ya uzanan ailesinin iki balıkçı teknesi vardı, *Alicante* ve *Galway Grace*. Üç erkeği, Orla'nın bir amcası ve iki kuzenini deniz almıştı; sunduğu hazinenin, teknelerin karnını dolduran kıpır kıpır gümüşlerin karşılığı olsa gerekti bu. Sonuçta O'Leary ailesi balıkçılıktan zengin olmadıysa da en büyük kızlarını İngiltere'de iyi bir okula göndermekten de mahrum değildi.

Günlerce denizde kaldıktan sonra üstüne sinen balık kokusundan kurtulmak için sabunla saatlerce vücudunu ovalamak zorunda kalan babası, Orla'nın üç yıl süren sürgün döneminde edindiği bilgiyi, annesine bulmaca çözerken yardım etmek dışında kullanmaya niyeti olmadığını bilebilmiş olsaydı onu kendi dükkânına koyardı hemen, tezgâhın arkasında yeterince mutluydu Orla. Zeki kızının Londra veya Paris'te okumak yerine uskumru ve morina satıyor olmasını yeteneğin harcanması, kaçırılmış bir fırsat, hatta günah olarak görüyordu babası. Orla ne zaman turistlerle Fransızca bir şeyler konuşsa veya bir müşteriye ton balığının Yunanca thýnnos kelimesinden geldiğini anlatsa, başını sallamakla yetiniyor ama bu arada sevgili kızının artık İngilizlerin yanında olmamasından duyduğu mutluluğu dışa vuran sessiz gülümsemeyi saklamayı başaramıyordu. Bakalım Orla'nın küçüğü Deidre ne yapacaktı, burnunu kitapların arasına mı yoksa ölü balık yığınlarının arasına mı sokacaktı, bekleyip görmekten başka çare yoktu.

Eamon mutfağa girdiğinde bir geminin güvertesinden düşen iki koyunun nasıl denizkızları haline geldiğini anlatıyordu Orla, Wilbur'a. Eamon yarım ağız selam verip siyah fincanına termostan çay doldurdu, evyenin kenarına yaslanıp şapırtılar ve sesi odaya yayılan gürültülü soluklar eşliğinde çayını içmeye koyuldu. Wilbur nefret ediyordu bu sesten. Nefret ediyordu çünkü hem berbattı hem de Orla'yı susturuyordu. Ne zaman torf ve nemli kumaş kokan bu karanlık adam ortalıkta peyda olsa, Wilbur'un içini bütün giysilerden ve battaniyelerden daha fazla ısıtan, kulak kesilip kendini kaptırdığı melodik akışın da hızı kesiliyordu. Güneşle arasına giren bu dev ne işe yarıyordu ki? Bir şey içerken ağzında kâğıt parçalıyormuş gibi sesler çıkaran bu dağ kimdi ki? Höpürdetmek, susmak ve burnundan solumaktan başka ne yapıyordu ki burada?

Tam on yedi yıl yirmi üç gün yaşadıktan sonra bir anda hayatı değişmişti Eamon McDermott'un. Aile ocağındaki yatağına uzanıp New York'ta yaşamanın ve bulutları tırmalayacak kadar yüksek olduğu söylenen binaların inşaatında çalışmanın nasıl olacağını hayal

ediyordu o zamanlar. Postacının anlattıklarına bakılırsa Yeni Dünya'nın baş dönmesi olmayan, yerle gök arasındaki daracık çelik kirişlerin üstünde denge kurma melekesine sahip, güçlü kuvvetli adamlara ihtiyacı vardı. Eamon tırmandığı ağaçların ve sarp kayalıkların tepesinden altındaki boşluğa bakarak korkusunu yenmeye çalışıyordu haftalardır. Daha birkaç gün önce onu iki yana açtığı kollarıyla egzersiz yaptığı ambarının damından kovalamıştı komşulardan birisi.

Babası ve büyükbabası gibi koyun yetiştirmek istemiyordu Eamon. Leş gibi kokan bu aptal hayvanlarla bir ilgisi olmasını, sisli havalarda onların peşine düşmeyi, onlarla birlikte tepeleri arşınlamayı veya yağmurun durmasını boşu boşuna beklerken çalı çırpının altına çömmeyi istemiyordu. Koyun etiyle yapılan yemeklerden, onların yağlı yünleriyle örülmüş, nefes aldırmayan kazaklardan ve kilisenin önünde toplanan yaşlı kadınların sızlanmalarını andıran alık ve mızmız melemelerinden nefret ediyordu. Günlerini bu yaratıkların arasında tamamlamak ve durmadan koyun sütüyle beslenip koyun kılına sarındığı için onlardan biri haline geleceği günü beklemek istemiyordu. New York'a gitmek, Atlantik'i geçip yeni bir hayata başlamak istiyordu, mümkünse kalkacak ilk gemiyle.

Sahilden yükselip kulağına çarpan boğuk tangırtıyı duyduğunda bunları düşünüyordu Eamon. Sesi önce bir kez duydu, sonra bir daha, sonra yaklaşan dalgaların temposuna uygun olarak arka arkaya. Taşa çarpan tahtanın sesine benziyordu bu, kof bir tını; belki boş bir fıçı, belki de akıntıyla sürüklenmiş bir kayık. Eamon ayağa kalkıp pencereye gitti. Aşağıya doğru eğilip denize baktığı esnada rüzgâr, ayın önündeki tek bulutu sürüklemiş, koy tıpkı bir tiyatro sahnesi gibi aydınlanmıştı. Kayığın baş tarafı kaba çakıllara vurmuştu, kıyıya vuran dalgalar kıç tarafı düzenli aralıklarla okşuyor, onu bir kayadan diğerine sürüklüyordu. Eamon pencereyi açıp başını soğuğa uzattı. Ay ışığı havayı yakıp tutuşturuyor, her şeyin üzerini örtüyordu. Kürekçi yerinde besbelli baygın yatmakta olan figürün bacaklarını seçebilmişti sadece Eamon, siyah bir pantolon ve beyaz ayakkabılar. Pencereyi kapatıp giyindi, beline çakısını takıp evden sıvıştı.

Ayağında çizmeleriyle, üstünde kaba saba pantolonuyla, gömleğinin üstüne geçirdiği ve düşmanlarının yününden örülmüş yeleğiyle elli metre uzaklıktaki sahile indi, kayığın yanına varmadan önce istavroz çıkarmayı da ihmal etmedi. Şimdi yüzünü de görebildiği adam ne yaşlı sayılırdı ne de genç, üstünde siyah pantolon dışında mavi bir kazak ve yeşil, kirli, yanık bir ceket vardı. İyice yaklaşıp üzerine doğru eğildiğinde adamın yaydığı duman ve mazot kokusunu duydu. İnsanı şaşırtacak kadar hafif olan bedeni kayıktan çıkarıp az öteye taşıdı ve yere yatırdı; çakıllı sahilin sert çimenli bölümü, kaya parçalarının ve taşların tümsekler oluşturduğu engebeli ve çukurlu bir otlağa açılıyordu burada. Kayığı sudan çıkarıp dalgaların ulaşamayacağı bir uzaklığa çekerken fark etmişti sandığı. Sonra baygın adamın yanına diz çöktü, temkinli hareketlerle onun isten kararmış yüzüne dokundu, kulağını göğsüne koyduğunda belli belirsiz de olsa inip kalktığını hissetti. Adamın hayatta olduğunu görünce rahatlayan Eamon, yardım istemek için eve koştu.

Annesiyle babasının yatak odasının bulunduğu koridorda elini tam kapıya vurmak üzere havaya kaldırmışken durdu. Bir süre karanlıkta bekledi öylece, babasının horultusunu ve kendi kalp atışlarını duyuyordu, sonunda elini indirdi, arkasını dönüp evden çıktı.

Adam hâlâ Eamon'un bıraktığı yerde yatıyordu. Arada bir dudakları kıpırdıyor, parmakları ve gözkapakları seğiriyordu. Kısa, sarı saçları vardı, yırtılmış giysinin altından görünen kolu beyaz tenini açığa çıkarıyordu. Üstünde yeterince koyun pisliği kokusu taşımıyor olsa da civardan birisi olabilirdi. Eamon kayıkta bulduğu gri battaniyeyle onun üstünü örttü, sonra da sandığı kayıktan çıkarmak üzere işe koyuldu.

Demir kakmalı tahta sandık o kadar ağır çıkmıştı ki Eamon kayığı büsbütün yana devirmek zorunda kalmış, böylece sandık ters dönüp taşların üstüne oturmuştu. Sandığın çıkardığı tangırtı ve kısa çatırtı Eamon'u ürkütüp kalp artışlarını hızlandırmıştı. Bir anlığına nefesini tutup kayığın yanına çömeldi ve bakışlarını yukarıdaki eve çevirdi, gaz lambasının ışığı her an parlayabilir ve babası dışarı çıkabilirdi. Ama evin karanlığı bozulmadı, ayrıca gemici de uyanmamıştı. Sürük-

lenen dalgaların tekdüzeliği Eamon'u yatıştırmaya yetmişti, üst üste birkaç kez derin nefes alıp verdikten sonra çakısıyla sandığın kilidini açmaya girişti.

Kilit kırılıp açılacağına, çakı kırılmaya yüz tuttuğu için ters dönmüş sandığın altını hançerler gibi deşmeye başladı Eamon. Gemici arada bir, bir rüya görüyormuş gibi başını hareket ettirdiğinde veya ayakları seğirdiğinde Eamon bıçağı yere bırakıp ya soğuktan yanan parmaklarını birbirine sürtüyor ya da bir taşla çakıyı bileyliyordu, yirmi kere bir yüzü, yirmi kere öbür yüzü. Bir koşu samanlığa gidip orağı keskinleştirmek için kullanılan biley taşını getirebilirdi pekâlâ ne var ki adamı sandıkla bir arada bırakmak istemiyordu. Birkaç dakikalığına oradan uzaklaşsa geri döndüğünde adamın, kayığın ve sandığın yerinde yeller eseceğini söylüyordu bir ses kulağına. Bunun imkânsız olduğunu biliyordu bilmesine ama yine de oturduğu yerde kalmaya ve geçen her saatle birlikte sandığın altını biraz daha oymaya devam etti.

En sonunda sandıkta elini sokabileceği kadar bir delik açıldığında Eamon'un parmakları soğuktan ve yorgunluktan uyuşmuş haldeydi. Dokunduğu şey yumuşak bir şeydi; kaba saba topakları andıran parmakları için sanki yasak olan değerli bir şeye benziyordu: bir kraliçenin kaftanı, bir genç kızın teni. İçeriye uzanıp elini yumruk yapsa onu bir daha dışarıya çıkaramazdı, yarıktan içeriye bir dal parçası soktu, böylece kumaşı yakalayıp iki parmağıyla dışarıya çekebilirdi. Hayatında kadife kumaş görmemişti hiç, böyle bir şeyden söz edildiğini de duymamıştı. Parlak kırmızı kumaş delikten çıkmayacak kadar şişkin bir torbanın parçasıydı. Gemicinin kendine geleceği veya babasının her an evin kapısında belireceği korkusuyla sürekli tetikte duran Eamon sabırsızlık ve yorgunluk içinde torbayı çakıyla kesmekte buldu çareyi.

Şimdiye kadar eline almış olduğu tek kitap anne ve babasının İnciliydi. Okuma yazma bilmiyordu, Donegal Town'dan öteye gitmemişti, dünyanın güneşin çevresinde döndüğünü ve otomobillerin nasıl olup da hareket ettiklerini bilmiyordu. Koyunlarına ve onları bir arada tutan köpeğe gösterdikleri içli ve kaba ilgiyi kendisinden de esirgemeyen ailesinin kölesi gibi yaşıyordu Eamon. Artık ne erkek

kardeşi vardı ne de arkadaşları, birkaç haftada bir ona bir sır vermeden gitmeyen postacı da olmasaydı dünyanın ufukta bitmediğinden, babasının krallığından daha büyük ülkeler ve kıtalar olduğundan bihaber olacaktı.

Hayatında altın görmemişti hiç ama donuk sarı külçelerden birisini eline aldığında içini saran yakıcı kesinlik, nefret ettiği veya bu kadar uzun zamandan sonra artık yeterince sevgi gösteremediği her şeyi arkasında bırakacağını söylüyordu.

Sabah ışığı yükseliyordu ufuktan. Ay gözden kaybolmuştu. Kenarları lime lime gri bulutlar birikmişti şimdi denizin üzerinde. Rüzgâr yükselip sert çimenliği okşadı ve bazı ağaçların çıplak dallarını kıpırdattı. Gemici de hayat bulmuş gibi görünüyordu. El yordamıyla dokunur gibi ellerini hareket ettiriyor, ayrıca göğsü gürültüyle inip kalkıyordu, arada bir gırtlağından bir hırıltı yükseliyordu. Sekiz kese altın, elmas olduklarından bihaber olduğu beş parlak taş, birkaç altın ve gümüş para, ayrıca kâğıt para olduğunu tahmin ettiği iki zarf dolusu basılı kâğıt çıkarmıştı sandıktan Eamon. Metal paraların sarılı olduğu bez parçasının üstündeydi her şey şimdi. Fildişi olduğunu bilmediği uzun, kıvrık boynuzları, ağır tabancayı ve mermi kutularını, koyu renk ahşap ve pirinç karışımı dürbünü ve kendisininkinden çok daha güzel, çok daha asil olan işli usturayı bir süre şaşkınlık ve hayranlık içinde seyrettikten sonra onları yeniden sandığa koydu.

Bezi düğümledi ve çıkını, artık gözden düşen eski hazinelerini sakladığı, gizli yere götürdü. Sonra sandığı sürükleyerek sahilden uzaklaştırdı, onu yumuşak eğimli bir tepeye çıkarıp otların ve katırtırnaklarının ardına gizlenmiş, çoktan unutulmuş, henüz küçük bir çocukken babasından ve koyunlardan saklanıp kaçtığı porsuk deliğinden içeriye itti.

Eamon sonunda eve girdiğinde hava aydınlanmak üzereydi. Mutfağa gidip ateş yaktı, üstüne su koydu ve kaba saba taş duvardaki raftan fincanları aldı. Pocheen'in, kendi üretimleri olan viskinin nerede olduğunu biliyordu, fincanlardan birinin içine şeker koydu ve onu yarısına kadar içkiyle, yarısına kadar da çayla doldurdu. Bütün bunları yaptıktan sonra yanına aldığı bir somun ekmekle koya gitti,

çimenlere oturup gemicinin veya babasının uyanmasını beklemeye koyuldu. Geceyi tepenin yamacındaki kayaların ve çalılıkların koruyuculuğunda geçirmiş olan koyunların hafif melemeleri geliyordu bir esinti gibi uzaktan. Eamon buharlar çıkaran fincanı iki eliyle kavramıştı sıkı sıkı, içi bu kadar korkuyla dolmamış ve bu kadar yorgun düşmemiş olsaydı gülümsemekten bile çekinmeyecekti.

Her yudumdan önce fincanın içine üflüyordu Eamon. Çayı ancak soğumaya yüz tuttuğunda höpürdeterek içmeye başlıyor, bir yandan da dudaklarının ve dilinin haşlanmasından korkuyormuş gibi gözlerini kısıyordu. Orla on yıllardır dönüp bakmıyordu onun bu haline. Eamon'un çıkardığı sesleri duymak yetiyordu ona.

"Şımartıyorsun onu." Ses Wilbur'un ısınmış içini soğuttu.

"Evet" dedi Orla. Wilbur'un ağzını küçük bir kaşıkla tatlı niyetine yedirdiği muz püresiyle doldurdu. Muz Orla'nın çocukluğunda Dublin'de bile bulunamıyordu. Şimdi bile her defasında otobüsle Letterkenny'e kadar gitmek zorunda kalıyordu, gerçi artık muz da süpermarketlerde, Orla'nın rafların önünde dururken alçak sesle isimlerini telaffuz ettiği ülkelerden gelen kivilerin, mangoların ve başka meyvelerin yanındaki yerini çoktan almıştı. Tanzanya. Ekvator. Kosta Rica. Keşke şu anda bu isimleri Wilbur'un kulağına, içinden güneş ışığı geçince incecik mavi damarları açığa çıkan bu minnacık pembe midye kabuklarına, fısıldayarak söyleyebilseydi.

"Bu iyi değil." Eamon'un çıkardığı höpürtü, banyodan sonra girdaplar çizerek yer süzgecinde gözden kaybolup giden suyun çıkardığı sese benziyordu.

"İyidir böyle" dedi Orla sakin bir tonda, sözlerinde gizlenen soğukluğu Wilbur hissediyordu bir tek.

"Hanım evladı olacak bu gidişle" dedi Eamon. Evyeye yaslanmış olarak hâlâ karısının arkasında dikiliyor ve iki eliyle boş fincanı tutmaya devam ediyordu. Wilbur'un her bir teli ışığa batmış saçlarını görüyordu bir tek, durduğu yerden. Bazen bu saçları okşamayı düşünüyor ama bunu asla yapmıyordu. Annesi eliyle başını okşadığında bir an için bundan ne kadar çok hoşlanmış olduğunu hatırlıyor ama kendi ellerine baktığında onların annesininkilerle hiçbir ortak yanı

olmadığını anlıyordu. Eamon'un ellerini ısıtan tek şey avuçlarının içine aldığı bir fincandı artık.

"Bir insan olacak o." Bu dört sözcük yumuşak ve sevecen ama yine de kesin bir tonda dökülmüştü Orla'nın ağzından. Sonra ayağa kalkıp mutfaktan çıktı ve oturma odasından geçerek kapının önüne seğirtti. Orada Wilbur'u omuzlarına oturtup otlaktan geçti ve sahile indi; ağır ağır kendi çevresinde dönüyordu şimdi, pırıl pırıl gün ışığında bir deniz feneri.

Bir saati bile bulmamıştı geminin büsbütün batması. Tayfalar navlun ambarında patlak veren yangını söndürmeye çalışmış ama güvertenin yarısı ve filikalar alev aldığında ve komuta köprüsü çatırtılar içinde çökerken kaptan ve birinci subay yanarak öldüğünde adamlar da umudu kesip güverteden atlamaya başlamıştı. Kayıtsız bir ayın altındaki buz gibi suda sürüklenirlerken, kazanların patlayıp kara bulutların göğe yükseldiği andan itibaren geminin nasıl yarılıp dağıldığını, en sonunda da nasıl battığını seyretmekten başka bir şey yapamamışlardı. Alev alev yanan kütle önce ağır ağır, sonra birden büyük bir süratle batmış, zifiri denizde kabarcıklar bırakmış ve bir an için ufuk çizgisini titretmişti.

Gemilerinin izinden giderek, peş peşe buz gibi bir karanlığa teslim olan yirmi üç adamın hiçbirisi, bunu takip eden sessizliği duyma şansına sahip olamamıştı. Aralarında bir tahta parçasına tutunarak veya bir balinanın sırtına oturarak hayatta kalmayı ve böylece tıpkı korkunç bir masalın sonunda olduğu gibi İrlanda'nın kuzeybatı kıyı şeridine ulaşmayı başaran birisi olsaydı filikayı ve içindeki gemiciyi görebilirdi belki; bir süre önce o da onlardan birisiydi, en azından kâğıt üstünde.

Ahırın kuru kısmındaki samanların üstünde yatıyordu adam. Eamon'un babası bu yabancıyı eve almak istememişti. Aidan McDermott hayatında kazazede görmemiş birisi değildi, sürüklenerek kayalıklı sahile vuran, her defasında karanlık ve soğuk evlerden birinde bir tabuta konan ölü adamların çoğunu tanıyordu zaten. Aidan bir deniz adamı değildi, yalpalayan kalasların üstünde olmaktansa aya-

ğının yerde olmasını tercih ederdi. Bir tepenin üzerine çıktığında gelip geçen balıkçı teknelerinin ardından özlemle bakmaz, bu adamların temel elementlerle boy ölçüşme hevesini, Tanrı'ya pervasızca meydan okuma, insanın eninde sonunda kaybedeceği kibirli bir yarış olarak görürdü. Ayrıca oğlunun koyunlardan nefret ettiği gibi Aidan da balıklardan nefret ediyordu. Yine de cuma günleri balık olursa Hıristiyanlık görevini yerine getirmek uğruna zorla yiyordu önüne konan yemeği.

Samanların üstünde yatan zavallı ruhun bir balıkçı teknesinin batışına maruz kalmadığını hemen anlamıştı Aidan. Yelken bezinden yapılma ayakkabılar, siyah keten pantolon, koyun yününden örülmüşe benzemeyen mavi bir kazak, kirli ama sağlam bir yağmurluk, her gün denizin yapışkan atığında dizlerine kadar batarak çalışmak zorunda olan bir tayfanın giyeceği şeyler değildi. Zaten balık kokmuyordu adam, yanmış giysisi hem duman hem de Aidan'a makine yağını veya mazotu hatırlatan bir şey kokuyordu. İç tarafında muhtemelen kazaya kurban giden geminin adının yazılı olduğu, gri üstüne kalın siyah çizgili yün battaniyeye gelince: Aidan hayatında bir kez bile bir balıkçı teknesine adım atmamış olsa da, hiçbir İrlanda teknesinin bırakın üstünde isimlisini, bu kalitede yün bir battaniye kullanmayacağını gayet iyi biliyordu.

Aidan'ın karısı Eamon'un hemen yanındaki odayı hazırlamak istemişti denizci için; zemini kil yerine kalas kaplı olan, duvarları çiziksiz, tek yataklı odayı. Davar için değil, insanlar için inşa edilmiş bu odaya ulaşmak, çamurlu bir otlaktan geçmeyi de gerektirmiyordu. Ama kocası farklı bir karar alınca sesini çıkarmamıştı. Ufak tefek, suspus bir kadındı Nuala McDermott, talepleri sınırlı, gücü kuvveti yerindeydi. Kendisinin de hayattan bir şeyler bekleyebileceği aklının ucundan geçmemişti hiçbir zaman, kendisi için bir şeyler istemeyi kibir addediyordu. Yeni bir tencere mutluluk demekti, kaz tüyüyle doldurulmuş bir yatak örtüsü ise cennet. Kocasından farklıydı, yabancılara karşı onun gibi art niyetli bir şüphe beslemez, tam tersine merakla yaklaşırdı onlara. Ne zaman tepeye çıksa ve gelip geçen gemilerin ardından baksa, insanların bu yolculuğun sonunda nelerle karşılaşacaklarını hayal etmeye çalışırdı. Onlarla birlikte gü-

vertede durup yurdu bellediği bu kara şeridinin gözlerinin önünde ağır ağır kaybolduğunu izlemek istediğinden değil. Buna cesareti yoktu ve özlemi fazlasıyla belirsizdi. Kulaktan dolma bilgilerini, kendi fantezisiyle süslediği hayallerinin peşinden gitmeyi seviyordu daha çok; düşündüğünde içini ürperten yabancı diyarlar, insanlar, hayvanlarla ilgili hikâyeler uyduruyor, bunu yaparken de mutfakta oturup onsuz kalsalar ne yapacaklarını bilemeyen iki erkek için patates soyuyordu.

Şimdi de ahırdaki hasta döşeğini olabildiğince konforlu bir hale getirmeye çalışmıştı. Aidan'ın temkinli protestosuna karşılık, soğuktan donan adamın üstünü örtmek için Paudraig'in odasındaki yorganı almıştı Nuala. Bir çorba pişirmişti, havuçlar ve patatesler tencerenin dibine çökmüştü her zamanki gibi ve tabii bir de koyun eti parçaları; yüzeyde parlak yağ halkaları dolanıyordu. Ne var ki bu arada kendine gelmiş olan gemici yemek yemek istemiyordu. Yanmış derileri parça parça dökülen kirli parmaklarını, üstünde yattığı battaniyeye pençe gibi geçirmiş bir halde samanlıkta öylece yatıyor ve iki büklüm olana kadar öksürüyordu. Ağzından akan isli ifrazat gözyaşlarına karışıyor, kir ve kül karışımı çizgiler çekiyordu yüzüne katman katman.

"Ölecek" dedi Aidan, başka bir yer bulamamış gibi sürüklenerek yaşadıkları koya vuran bu adamın alnını neredeyse şefkatle silmekte olan karısını izliyordu bir yandan.

"Bırak da Tanrı karar versin buna" dedi Nuala, "Tabii bir de doktor."

Eamon'un, üç saat sonra seyyar bir askeri hastaneyi andıran ahıra getirdiği doktor, gemiciye şöyle bir bakıp bir şişe öksürük şurubu ile bir yanık merhemi bırakmış ve ücret olarak kendisine sunulan yarım kilo salamura koyun etini alarak Rathmullan'a geri dönmek üzere oradan ayrılmıştı. Ahırın havasının temiz olması gerektiğini de söylemişti doktor, ahırın kapısı olmadığı için bunu ayarlamak pek zor değildi, yine de adamı üşütmemek ve çorbayla beslemek gerekiyordu.

Adamı beslemek görevi Eamon'a düşmüştü, artık bütün gününü gece yarısına kadar ahırda geçiriyor, hastasının uyumadığı ya da öksürmediği, boğazından hiç değilse bir kaşık çorba geçtiği kısa anları yakalamaya çalışıyordu. Eamon'un babası gemicinin kim olduğuna

dair bir işaret ararken onun ceplerini de karıştırmış ve bir pusula, bir kutu kibrit, içinde tütün ve kâğıt olan deri bir kese, yabancı ülkelere ait birkaç metal para, bir mektup ve bir anahtar bulmuştu. Eşyalar bir kalasın üstünde dizilmiş duruyor ve bakışları ne zaman bir önceki gece arayıp da bulamadığı anahtara kaysa, Eamon, içini bir utanç dalgasının sardığını hissediyordu.

Annesiyle babası baş başa verip bu anahtarın kim bilir hangi kilide ait olduğu konusunda kafa yorarken Eamon kıpkırmızı olmuş ve kekeleyerek en olmadık tahminlerde bulunmuştu. Ne zaman gemici ciğerlerinden hırıltılar çıkararak huzursuz bir uykuya dalsa, Eamon önündeki mektuba eğiliyordu, gözünü dikip yeterince uzun süre bakarsa, küçük yuvarlaklar ve ilmiklerle dolu soluk mavi yazı ona sırrını açacaktı sanki.

Gemici bazen gözlerini açıyor, havayı içine çekmeye çalışıyor ve bütün gücüyle bir şeyler söylemeye çabalıyordu; gri köpüklerin eşlik ettiği, umutsuz yakarışları andıran bölük pörçük cümleler. Sonra bir elini yukarıya uzatıp havayı yakalamaya çalışıyor, inliyor, çok geçmeden kolu aşağıya düştüğünde yeni bir öksürük kriziyle birlikte, yine bitap bir halde sarsılmaya başlıyordu. Hırıldayarak kendinden geçtiği kısa fasılalarda kötü rüyaların içine çekiliyor gibiydi.

Yarı ölü adamın karşısında oturan Eamon'u en çok korkutan anlar adamın uyanık ve hummalı deliryum anları değildi. Ne zaman gemicinin karanlık kafasından geçenler, titreyen gözkapaklarının altındaki gözlerini yuvalarından uğratacak gibi olsa Eamon dehşete düşüyor, ahırı terk edip sahile koşuyor, orada kaburgaları çatırdayana kadar ciğerlerine nemli hava çekiyordu. İğneler saplanan göğüs kafesiyle ufka bakıyordu ve bu hikâyenin ardındaki trajediden bihaberdi.

Navlun ambarına benzin döküp tek bir kibritle ortalığı yangına veren sarı saçlı gemiciyi görmemişti Eamon. Gemicinin, *Pride of Durban*'ın küçük maskotu olan ve kendisini geminin karnına kadar takip eden köpeği kucağına alıp yukarıda güvenli bir yere taşıma istediğini de. Sanki bütün bunlar bir oyunmuş ve kargo alev almak üzere değilmiş gibi köpeğin havlayarak oradan kaçışını da görmemişti. Gemicinin, adını seslenerek hayvanı takip edişini, devasa tahta kasaların arasındaki geçitlerde düşe kalka ilerleyişini, dumandan ne-

redeyse kör olmuş bir halde bu labirentin içinde yolunu kaybedişini ve en nihayet havlamayı ardında bırakıp her tarafı alev almış bir halde demir merdivenden yukarı tırmanışını, güverteye vardıktan sonra soğuktan ve kendi yaptığı işin hunharlığından sarsılmış olarak sandığın o sabahtan beri içinde durduğu filikayı suya indirişini de. Gemiyi, gemiyle birlikte de sıla hasretinden yakındığında kendisiyle dalga geçmiş olan, karısını özleyip ağladığında kendisiyle alay etmiş olan arkadaşlarını terk edişini de görmemişti. Gizli bölmesinden karısının bir mektubunu çalıp elden ele dolaştıran adamları, nefret ettiği ve ay ışığında bu dünyayı terk edip ölüme giderlerken arkalarından dua ettiği adamları.

Hazinesini çaldığı, bazen çok kısa bir an için de olsa bunu biliyormuş gibi bakan bu adamın yanına geri dönme cesaretini, aradan bir süre geçtikten sonra gösterebiliyordu Eamon ancak. Sonra bir köşeye oturup düşünüyordu: ya gemici kendine gelip hazinesini isterse veya Eamon'u hırsızlıkla suçlayıp onun gerçekleşmeye çok yaklaşan Amerika rüyasını bozarsa. Bu yabancı sadece gemisini değil, aynı zamanda hafızasını, hatta iyisi mi aklını kaybetmiş olabilir diye kendine telkinde bulunan Eamon içini rahatlatmaya çalışıyordu. Belki de artık sandıktan falan haberi yoktu ve anahtara baktığında o da kendini en az Eamon'nun annesi ve babası kadar çaresiz hissedecekti.

Eamon korku ve vicdan azabı yüzünden çıldırmamak için, ikinci gece, Paudraig'in battaniyesinin altında yatarak inleyen ve titreyen bu zavallı kütlenin bir tehdit oluşturamayacağına karar vermişti. Kaldı ki gemici iyileşecek ve her şeyi hatırlayacak olsa bile, sandığın yerinde yeller esecekti. O da altından söz etmeye cüret edemeyecek ve hemen yoluna gidecekti. Yeniden mürettebata ihtiyacı olan bir gemi bulması işten bile değildi. Denizcinin, altınını şiddet kullanarak geri alma olasılığı ise muhtemel görünmüyordu; tabancanın ve cephanenin nerede olduğunu bilen tek kişi Eamon'du ne de olsa.

Bir köşede oturup çamurlu pabuçlarına bakarken düşünüyordu bunları Eamon; çünkü gemiciyle göz göze gelmek istemiyordu artık.

Bir de erkek kardeşini düşünüyordu, İngiltere kraliçesinin paralı askeri olarak bir İrlanda taburunda çalışan ve yanında olsaydı Eamon'un o gece yapmış olduğu şeyi yapmasına izin vermeyecek olan erkek kardeşini.

Orla kendi çevresinde dönmeyi bırakmış, açık denize bakıyordu şimdi. Wilbur'un sırtını göğsüne dayamış vaziyette, kollarıyla onu sarıp ısıtarak olduğu yerde duruyor ve kıyıya vuran dalgaların sesinden ayrı değil de onların uğultusuna ayak uydurarak kendi kendine mırıldanıyordu. Aziz Patrick Günü'nü Galway yerine, bir kereliğine de olsa başka bir yerde kutlamış olmak için kız kardeşiyle birlikte Dublin'e gitmemiş olsalardı, hayatının nasıl bir yön almış olabileceğini kendine sormadan edemiyordu bazen. İrlanda gazetelerinin haber yaptığı, son derece doğal bir şeymiş gibi kendisini koluna takan ve bir insan kalabalığı arasından geçirip dans pistine götüren o uzun boylu, yakışıklı oğlanla tanışmamış olsaydı nasıl olurdu hayatı acaba? Müzik ve kahkaha dolu böyle şen bir günde Deirdre'yi unutturacak ve ancak saatler sonra hatırlatacak kadar kendisini esir alan bu adama tutulmamış olsaydı, kim bilir şimdi nerede ve kimle yaşıyor olacaktı? Küçük kız kardeşini onun yardımıyla bir parkın bankında otururken bulunca sarmaş dolaş olup ağlamışlar, sonra da bu hallerine gülmüşler, geceyi orada burada şarkılar söyleyerek geçirmişlerdi; Galwayli iki güzel ve Amerika'da talihin yüzüne güldüğü bir adam.

Rüzgâr yeni bir hamle yapıp tazelendiğinde ve hava dışarıda kalınamayacak kadar soğuduğunda eve döndü Orla. Kocası oturma odasındaki ateşin önünde oturmuş o günün gazetesini ikinci defa okuyordu, bu kez arkadan öne doğru. Sabah zaten yapmıştı bu işi ama yine de her makaleyi ve küçük de olsa her bir haberi sanki bir şey atlamış veya gizli mesajlar, bir anlamı olan haberler arıyormuş gibi yeni baştan okuyordu. Bunu yaparken dünyaya kayıtsızlıkla bakıyor, sporla ilgilenmiyor, ekonomi sayfasından ise bütün kalbiyle tiksiniyordu.

Bu iki turlu okuma merasimi Eamon'un Amerika yıllarında çıkmıştı ortaya, yirmi yaş civarında okumayı söktüğünde. Eskiden Orla bu

durumu tuhaf bir alışkanlık olarak görürken çok geçmeden tik, sonra da arıza olarak adlandırmıştı. Kocasının her gün bir arızaya teslim mi olduğunu yoksa ufaktan delirmeye mi başladığını sormayacak kadar da kayıtsız hale gelmişti en sonunda.

Gemici, elleriyle işaret ederek kâğıt ve kalem isteyip bir şeyler yazmıştı; beceriksiz bir yazıyla çiziktirilmiş birkaç satır sadece. Üç gün boyunca her akşamüstü kaba bir kâğıda birkaç cümle düşmeyi başarmıştı; çoğu kez her kelimeden sonra, bir öksürük krizine tutulup durmak zorunda kalıyor ve iki üç satır yazdıktan sonra öyle bitkin düşüyordu ki kurşun kalemi sımsıkı kavrıyor ne uyku ne de baygınlık olan bir halin içine sürüklenip orada kayboluyordu.

Üçüncü gün, hırıltılı ve ıslıklı soluklardan kaçan Eamon su kenarında durup ciğerlerine hava pompalarken, gemici adının sonuna titrek bir fiyonk çizmiş ve ölmüştü. Eamon'un annesiyle babası cesedi ne yapacaklarına karar veremeyince, doktoru alıp getirmesi ve vakanın sorumluluğunu alması için Eamon'u gönderdiler tekrar.

İki gün sonra –gri battaniyesine sardıkları ve kalaslarla yağmurdan korumaya çalıştıkları cesedi, soğuğa çıkarıp ahırın hemen yanı başına yatırmışlardı bu arada– suratsız bir memur çiftliğe gelip doktorun imzaladığı ve Aidan McDermott'un parmak bastığı siyah damgalı kâğıtları tanzim etmiş ve böylece yabancının defnedilmesi için izin vermişti.

İki gün daha geçtikten sonra balıkçı teknesi *Speir* denize açılmıştı; güvertesinde üç mürettebat, Eamon, Aidan, Nuala, deniz tutan bir rahip ve ölü gemici vardı. Beti benzi atan rahip ayakta sallanarak İncil'den birkaç cümle okumakla yetinmiş, sonra hepsi birlikte istavroz çıkarıp rüzgâra doğru birer âmin mırıldanmışlardı. Aç martıların meraklı bekleyişi nafile çıkmıştı. Kaptanın iki oğlunun küpeşte parmaklığından sarkıttığı kalastan aşağıya deniz hayvanlarının artıkları yerine, kefene sarılmış bir ceset kaymış ve debelenen denizle buluşmuştu. Ceset suya düştükten sonra yeniden yüzeye çıkmış, en sonunda da süratle batıp gözden kaybolmuştu. Sessiz bir selam, dillendirilmemiş bir özür eşliğinde anahtarı gizlice onun arkasından suya atmıştı Eamon.

Ahır, asıl sahibi olan koyunlara kapısını yeniden açmış, battaniye Paudraig'in yatağına, ait olduğu yere geri dönmüş ve Eamon'un babası gemiciyi kurtarmayı başaramayan filikayı bir balıkçıya satmıştı. Kaptanla oğullarının, şimdi denizin dibinde yatan kefenin ve Kindrum mezarlığındaki küçük şapelde yakılacak bir mumun ücretini ödemeye yetmişti bu para. Hatta yeni bir tencere satın almaya yetecek kadar artmıştı bile.

Babası, Eamon'a gri battaniyeyi –bunun aynısı olan başka battaniyeler daha sonraki günlerde ve haftalarda çevredeki sahillere de vurmuştu– yakma talimatı vermişti. Gelgelelim Eamon battaniyeyi gizlice bir derede yıkayıp kurutması için bir ağaç dalına asmış, sonra da eski porsuk yuvasında duran sandığın yanına koymuştu. Vicdan azabının ruhunu sıkıştırdığı anlarda battaniyeyi oradan çıkararak denizdeki kayalardan birine götürüp yere seriyordu. Battaniyenin üstüne uzanıp gökyüzüne bakıyor ve ayalarıyla kaba saba kumaşı okşuyordu, sanki hiç yapmadığı bir şeyi telafi edebilirmiş gibi. Ölüm döşeğindeki gemiciyi tutmuş, yüklenmiş, sürüklemiş ve sonra da yere indirmişti. Onu beslemiş, bakışlarından kaçınmış, korkmuştu. Bir insana dokunur gibi dokunmamıştı ona hiç.

Yemek saatleri sabit değildi. Orla sayesinde akşamları ocakta sıcak bir tencere eksik olmuyordu. Eamon ne zaman isterse yemeğini alabilirdi. Wilbur geldiğinden beri, Orla oğlanla birlikte en olmadık saatlerde mutfağa gidiyor, onunla duruma göre bir küçük kâse püre, bir dilim yağlı ekmek, bir tas çorba veya akçaağaç şerbetli bir gözleme paylaşıyordu. Ne zaman yaşlı O'Reilly seyyar balık ekmek arabasıyla turunu uzatıp McDermottların evinin önünde kornaya bassa, Orla her defasında Wilbur için bir kese kâğıdı yiyecek satın alıyordu. O zaman mutfağa fritözdeki yağın, balıkların ve Wilbur'un patateslerini batırmak istediği sirkenin kokusu yayılıyordu. Oğlan her lokmadan sonra gözlerini kısıp yüzünü buruşturuyordu hâlâ; ama tiksintiyle değil, tam tersine onunla aynı derecede saçma olan bir hayranlıkla, tıpkı bir ayyaşın sert bir içkiden sonra hayranlıkla yüzünü buruşturduğu gibi.

Kocası Wilbur'u almak için Amerika'dayken Orla'nın çeki düzen verdiği odaya geçiyorlardı yemekten sonra. Koyu yeşil duvar sıvasını

kırık bir beyazla kapatmış, yere yumuşak mavi bir halı sermiş, tavana yeni bir lamba astırmış, üstünde uğurböcekleri olan perdeler dikmiş, bir konsol, bir dolap, bir çocuk masası ve iskemlesi satın almış, duvarlara ünlü masallardan sahnelerle süslenmiş birkaç resim asmış ve bütün bu işleri yaptıktan sonra, kızının eski yatağını beyaza boyayıp odanın tam ortasına koymuştu Orla.

Şimdi Wilbur yatıyordu o yatakta, karnı tok sırtı pek bir halde sevdiği kadının yüzünden ayırmıyordu bakışlarını. Orla yatağın kenarında duran küçük kırmızı iskemleye oturup ona kitap okuyordu. Kral kızları ve tekinsiz ormanlar, altın yüzükler ve konuşabilen hayvanlar vardı bu kitapların içinde. Neden bahsedildiğini bilmiyordu Wilbur ama yine de yüzünde tam bir dikkat ifadesi oluyordu.

Karısının ocağa koyduğu sebzeli et yemeğinden bir lokma bile almadı Eamon. Her gün yaptığı gibi öğle çayından sonra kendi arazisinin iki buçuk kilometresini ardında bırakarak, renksiz otlarla kaplı kayalığın kenarında kasvetli ve karanlık bir kale gibi dikilen kiliseye kadar yürümüştü.

Eamon'un gri taştan kilisesi ters dönmüş bir mavna şeklindeydi, rüzgârın hareket ettirdiği saplardan müteşekkil bir denizde alabora olmuş sürükleniyordu; penceresiz ve kulesiz bir yapı. Kıyıda patlayan dalgaların üzerinde bütün devasalığı ve kasvetiyle yukarıya doğru uzanan, alabanda olmuş bir gemi; en sonunda Eamon bir kapı bile yapılmasına direndiği için, bir an evvel oradan kaçıp kurtulmaya bakan öfkeli ve çaresiz adamlar tarafından inşa edilmişti burası. Eamon'un kilisesi Tanrı'ya sunulan bir adaktı, kayıp bir ruhun kefareti, yaşayan birinin mezarı.

Basamakların bittiği yerde, deniz suyu gibi acı ve tuzlu bir su vardı. Eamon eğilerek başı omuzlarının arasında, duvarları ve tavanı yosun tutmuş kaba taştan ibaret bu tünelden nedamet getirmiş bir günahkâr edasıyla geçti. Kubbenin karanlık karnına vardığında biraz doğruldu, kendi nefesinin sessizliğinde dikilip Tanrı'nın ona bir şey söylemesini bekledi.

Denizin uğultusundan ve koyunların arada bir melemelerinden başka çıt çıkmayan, uzun gecelerde bir plan kurmuştu Eamon. Bu planın ilk adımını, on sekiz yaşına geldiğinde uyguladı. Hediye olarak tüvit bir kasket aldığı ve yemekte bir kereliğine koyun eti yerine sığır eti yedikleri doğum günü akşamında annesiyle babasına, bir sonraki gemiyle Amerika'ya gideceğini söylemişti. Annesi ağlamış, babası önce suskunluğa gömülmüş, ona bir tekeye mal olan kutlama viskisinden biraz daha içmişti. Dili çözüldüğünde ise Atlantik'in ardındaki ülkeye ve oğlunun sudan bahanelerine sövüp saymış dili ağırlaştıkça da gemi yolculuğunun barındırdığı tehlikelerle ve İrlanda tepelerinin batmazlığıyla ilgili bir şeyler gevelemişti ağzının içinde. Sonunda öyle sarhoş olmuştu ki Eamon'a önce kalması için yalvarmış ama çok geçmeden kükreyerek iyi yolculuklar dilemişti.

Eamon babasının ayılmasını bile beklememişti. Annesini uzunca bir süre kollarında tutup bir yıl içinde geri döneceğine söz vermiş; günler önce hazırladığı çıkınını, evin epey uzağındaki bir grup ağacın arkasında bulunan, artık işe yaramayan eski ve yıkık samanlığın gizli bölmesinden çıkarıp Belfast'a gitmek üzere yola çıkmıştı. Kendisini Yeni Dünya'ya götürecek bir gemiye binmek için beş haftadan fazla bekledi orada. Bu denizaşırı yolculuğun bedelini, ayakkabılarında taşıdığı ve her adımında hâlâ orada olduklarının garantisini veren birkaç altınla karşılamıştı.

New York City'ye vardığında Eamon artık bulutlara uzanan binalarda çalışmak istemiyordu. Onlara bakmak bile başını döndürmeye yetmişti, bu durumun üstesinden gelebildiği yegâne durum bir asansör yolculuğu yapmak ve Singer binasının tepesinden huşuyla ve işi fazla uzatmadan şöyle bir etrafına bakmak olmuştu. Büyüklüğü, gürültüsü ve kalabalığıyla, at arabaları ve otomobilleriyle içine korku salan bu şehirde birkaç gün geçirdikten sonra, duruma göre trenle, posta arabasıyla, at arabasıyla, binek hayvanıyla veya yürüyerek Colorado'ya kadar gitmeye karar vermişti; orada kendine bir çadır, yiyecek içecek, bir kürek ve yabanıl doğada hayatta kalmak için gereken şeyleri satın almış, coşkun nehrin isimsiz yan kollarından birinin yakınında, kuş uçmaz kervan geçmez bir yer kestirmişti gözüne;

çadırında yere çömelip oturuyor, yakın çevresini tanımaya çalışıyor ve balık tutuyordu.

Tam yirmi üç gün kalmıştı orada, alabalık avlıyor, kurtların sesini duyduğunu ve uzaktan ayıları gördüğünü sanıyor, geceleri yıldızları sayarken alçak sesle bildiği şarkıları söylüyordu. Brooklyn'de karşılaştığı bir İtalyan'dan ucuza düşürdüğü deri bavulun içinden her gün birkaç altın çıkarıp onları nehirdeki taşların arasına yatırıyor, sonra sudan çıkarıp kuruluyor ve bir kesenin içine yerleştiriyordu. Bunu o kadar çok tekrarladı ki en sonunda altın parçalarını dibi görünen bu soğuk berrak sularda bulduğuna inanır hale geldi.

Yirmi üçüncü günün sabahında New York'a geri dönmek üzere yola çıkmıştı Eamon; zayıflayıp süzülmüştü, kir pas içindeydi ve her yanı sinek ısırıklarıyla doluydu. Şehirdeki en iyi otellerden birinde kendine bir süit kiraladı ve üç ay içinde ona okuma yazma öğretecek Edinburghlu işsiz bir öğretmen tuttu. Adabı muaşereti, giyinip kuşanmayı ve eğitimli insanlarla nasıl konuşulacağını ise yoksul düşmüş bir İngiliz lordundan öğrendi, onu içkiye alıştıran da bu lort olmuştu. Genç oğlanın dolgun ücretli hizmetlisi olduğundan bu yana pavyon müdavimi haline gelen lort, Eamon'u bir tek pavyona sürüklemeyi başaramamıştı.

Dört hafta sonra Belfast'a yaptığı yolculukta birinci sınıf yolcu olarak yerini almış olan Eamon, yemeklerde banka müdürleriyle, plantasyon sahipleriyle ve kadın opera sanatçılarıyla birlikte görünmeye başlamış ve uydurduğu hikâyenin başrol oyuncusu haline gelmişti. Çocuk yaşta Colorado nehrinde bir servet bulup tam bir erkek olarak memlekete geri dönen İrlandalı Eamon McDermott.

Kiliseyi taş taş taşımak, alabora olmuş devasa gemiyi bir tepe, bir dağ haline getirmek: Tanrı'nın Eamon'a verdiği görev buydu işte. O da çıplak elleriyle ve tek başına O'nun bu isteğini yerine getirmek üzere işe koyulmuştu. Yapıyı bozmak değil, ona yeni bir biçim verip gökyüzüne biraz daha yaklaştırmak. Yaşlı kollarının, daha birkaç saat bile geçmeden ağrımaya başlayan kaslarının gücüyle. Açlığı, soğuğu ve kabararak tül tül denize inen, gizlenmiş bir güneşin ışığıyla yüklü yağmuru unutarak.

Eamon'u çalışırken seyredecek kimse yoktu buralarda. Civardan bir çoban veya balıkçı onu izleyecek olsa önce başını sallar sonra da dönüp yoluna giderdi. Eamon aklını kaçırmıştı en sonunda. Kırk yılı aşkın bir süre önce kutsanmış ülkeden cebini parayla doldurmuş olarak temelli dönen, artık buranın yerlileri gibi konuşmayan, annesi ve babasının taş evinin hemen yanına yörenin ilk elektrikli evini yaptıran, yanında Connemara'dan bir yabancıyla gelen, otlaklarında koyunların gezmesine tahammül edemeyen, başına talih kuşu konan, ruhu karışık, tuhaf Eamon McDermott. Aidan ve Nuala McDermott'un oğulları Eamon; kendine bir canavarı andıran, gri arduvazlı, penceresiz, ışıksız, Tanrısız bir kilise yaptıran adam. Kendisinden başka kimsenin içine adım atmadığı, alabora olmuş bir gemi. Şimdi de yüzündeki sert ifadesi, kaybettiği aklıyla aynı gemiyi parçalarına ayırıyordu; yağmurun altında iki büklüm ve soğukkanlılıkla.

Wilbur'un uykuya daldığı zamanlarda Orla yatağın yanında kalmaya devam edip oğlanı seyrediyordu. Gözlerini ve dudaklarını annesinden almıştı. Hava kararana, mutfakta bir şeyler atıştırdıktan sonra yatak odasına çekilen kocasının sesini duyana, rüzgârın ve dalgaların sesinden başka bir şey duyulmaz olana kadar kalıyordu orada çoğunlukla. Sonra sessizce kapıya gidip abajurdaki çiçeği yakıyor ve uyuyan çocuğa son bir kez baktıktan sonra odadan çıkıyordu.

Ona kalsa Wilbur'un odasına bir yatak koyar ve Eamon'un yanında yatacağına onun yanında yatmayı tercih ederdi. Hava oğlanın içine hiç zorlanmadan akıyor, Eamon ise aynı havanın peşinden koşmak zorunda kalıyordu hırıldayarak; tıpkı karaya vurmuş bir balık, sinek kovalayan bir köpek gibi. Wilbur uykusunda yüzünü buruşturuyor, elleriyle boşluğu yakalamaya çalışıyor, rüyalarından geçen bir şey olduğunda minnacık yumruklarını sıkıyordu; Eamon ise inleyerek debeleniyordu, gürül gürül akan bir nehrin dibindeki kaya parçası gibiydi. Wilbur hayat kokuyor; Eamon ise toprak, ter ve ölüm kokusu saçıyordu etrafa.

Orla iç çamaşırları ve çoraplarıyla yanında yatan bu adamla en son ne zaman sevişiğini hatırlamaya çalıştı ama onu son olarak öptüğü veya ona son olarak sarıldığı ayı veya yılı bir türlü çıkaramadı.

Orada öylece yatıp ona baktı, Eamon'un bir süre içinde tuttuktan sonra koyuverdiği nemli hırıltıları dinledi ve en azından bir zamanlar ona niye âşık olduğunu hâlâ hatırladığını düşünerek rahatladı.

Eamon, kız kardeşlere kendi kaldığı otelde bir oda ayırtmıştı zira Aziz Patrick Günü gecenin geç saatlerine kadar sürmüştü. Orla ve Deirdre ertesi gün bavullarını, yarım pansiyon, kaldıkları odadan alıp hamileriyle birlikte gıcır gıcır bir restoranda öğle yemeği yemişlerdi. Kız kardeşlerin planladığı üç günlük Dublin yolculuğu bir haftaya çıkmıştı. Galway'de yaşayan anne babalarına paralarını, beklediklerinden daha fazla burada kalabilecekleri kadar dikkatli harcadıklarını söylemişlerdi. İşin esası para içinde yüzüyorlardı, Eamon'un parasının içinde. Kuzeybatı sahilindeki küçük bir yerden gelen bu genç adamın yerel bir şöhreti vardı ve onun ışıltısının tadını çıkarmak Orla ve Deirdre'nin hoşuna gitmişti.

Daha birkaç hafta önce *Irish Times*'da onu bir maceracı olarak, Amerika'nın yabanıl yörelerinde boz ayılarla savaşan, nehirden binbir güçlükle elde ettiği altını haydutlar karşısında savunan ve başına talih kuşu konan bir şövalye olarak gösteren bir makale yayınlanmıştı. Makalenin bir yarısı muhabirin yalanlarıyla, öbür yarısı ise Eamon'un yalanlarıyla doluydu. Doğru olan tek şey Eamon'un adı, kökeni ve çok zengin bir adam olduğuydu. Her ne kadar Dublin'in kaymak tabakası onu partilerine ve balolarına davet etmiyor olsa da Amerika'dan döndükten birkaç ay sonra, nerede görünse bir dedikodunun kaynağı olmuş, hayranlık kadar hasedin de hedefi haline gelmişti. Bakışları çekingenlikle küstahlık arasında oynaşan ve savurgan bir kalbi olan bu delikanlının çevresinde, özellikle dört dönen kadın dünyası, onu arzulanan bekârlar listesinin en başına koymuştu.

Ancak Eamon ne uğultulu şölenlere ne de oraya gelen kadınlara ilgi gösteriyordu. Genellikle günler boyunca oteldeki süitinden dışarıya çıkmıyor, gramofonla müzik dinleyip İngiliz lordu sayesinde ilk kez tattığı kırmızı Fransız şarabı içiyordu. Gemicinin ölümünden bu yana içinden sökemediği vicdan azabını ve kederi bu şekilde boğması mümkün değildi, pek çok denemeden sonra anlamıştı bunu artık. Yine de alkol onun alacakaranlık bir dünyaya geçmesine yardım edi-

yor, burada günahlarının yükü biraz olsun hafifliyor ve taşa kazınmış ÇALMAYACAKSIN ibaresi, konturlarını az da olsa kaybedip bir müddet sonra bir anlamsızlık deryasında yok olup gidiyordu.

Ama şarap bazen de tam tersi bir etki yaratıyor, ölüm döşeğindeki gemicinin dibe çökmüş görüntülerini karanlığın içinden çekip çıkarıyor ve hiçbir şeyi kefaretsiz bırakmayan bir Tanrı'nın alev alev uyarıları halinde, bütün parlaklığıyla Eamon'un gözüne tutuyordu. İşte o zaman Eamon, henüz yatmamışsa, kendini halının üstüne atıyor, orada o kadar uzun süre uluyarak ağlıyordu ki sonunda bizzat otel müdürü gelip ana anahtarı kullanarak kapıyı açıyor, ön büro şefi koridora toplanan meraklıları dağıtırken, müdür de Eamon'un üstüne battaniye örterek hıçkıra hıçkıra ağlayan konuğunu sakinleştiriyordu. Örtünün altındaki karanlık, Eamon'un soluklarını yavaşlatıyordu. Hafifçe okşanan elindeki his ve müdürün monoton sesiyle borsa haberleri, tekerlemeler ve dualara benzeyen sözler sarf etmesi onu yumuşatıp tevekküle sürüklüyordu.

En sonunda alkolün etkisi altında hafif hafif inleyerek başını haliya koyup sızıyordu; müdür odayı çoktan terk etmiş olmasına rağmen rüyasında anlamsız sözler söylemeye devam ediyordu Eamon. Bu rüyalarda, parlak nehirden ayın aydınlattığı koya kadar bütün görüntüler geriye sayıyordu Eamon'un kafasında. Her defasında on yedi yaşındaki haliyle evden çıkıp sahile inerken görüyordu kendini. Yine filikayı ve içindeki gemiciyi görüyor ve baygın adamı yine karaya taşıyordu. Ama rüyasında ondan bir şey çalmıyor, sandığı filikada bırakıp annesiyle babasını çağırıyordu. Doktor zamanında yetişip gemiciyi kurtarıyor, gemici de servetini onlarla paylaşacak kadar müteşekkir kalıyordu her birine. Hikâyenin iyi versiyonu olan bu rüyada, Eamon zenginliğini bir efsane haline getirmek üzere yabancı altınla Amerika'da dolaşırken annesi hastalanmıyordu. Bu rüyada hastanede parayla tedavi edilebilecek basit bir enfeksiyon yüzünden ölmüyordu annesi. Bu rüyada ahmak ve hırslarına yenik düşmeyen, masum bir çocuktu Eamon.

Orla uyanıktı ve yanında uyuyan, sırtı karanlıkta beyaz duvar gibi yükselen kocasının hafif iniltisini dinliyordu. Rüya görüyordu

Eamon, bunu biliyordu Orla; ayrıca kocası hiç söz etmemiş olsa bile bunların kötü rüyalar olduğunu da seziyordu. Onun mırıldandığı sözleri anlamıyordu oysa yıllardır aynı sözleri sarf edip durmuştu Eamon. Böyle kelimeler mi vardı acaba yoksa bir dil miydi bu? Kendisinin çocukken hiç sevemediği, öğrenci olarak İngiltere'ye gittiğinde de büsbütün unuttuğu Galce olabilir miydi bu dil? Yoksa gelişigüzel seslerden mi ibaretti bunlar sadece, her defasında belli bir düzene uygun olarak çıkardığı ve sonra yine başa döndüğü, ağzının içinde geveleDiği birtakım sesler.

Gömülmek istediği toprak gibi kokuyordu Eamon. Henüz bir çocukken içine saplandığı, nefret ettiği koyunların dışkısıyla karışmış, ağır, kara toprak. Terk edip gittiği, araya okyanus girdiğinde her bir hücresiyle ayrı ayrı özlediği, buharı tüten, yumuşak toprak gibi. Erkeklerin genellikle kadınlardan çok önce öldükleri bir ülkede, karısından iki yıl daha uzun yaşayarak kaideyi bozan babasından beş adım uzaklıktaki annesinin yanında yatmak istiyordu Eamon. Aidan McDermott refah ve bolluğa, babasının üzerinden gizli borcunu ödeyen oğlu sayesinde, son iki yılda kavuştu. Eamon, onu Dublin'de içinde tost makinesi ve küveti olan tertemiz bir apartman dairesine yerleştirmiş, onun için hizmetkârlar tutmuştu; ortam o denli temizdi ki ihtiyar yeniden bok kokusu duyabilmek için yerlere pisliyordu, her ne kadar bu koku koyunların çıkardığı kokunun yerini tutmasa da.

Ardında, yepyeni takım elbisesinin içinde, buruş kırış olmuş bir adamın çelebi gülümsemesini yansıtan, pahalı bir stüdyoda çekilmiş son fotoğrafını bırakan Aidan McDermott, banyodaki fayansların üzerinde ölmüştü; gece yarısı personel uyurken ve oğlu rüyasında kendini daha iyi bir insan olarak görürken.

Orla yataktan kalkıp banyoya gitti. Işığı yakmadan bir bardak su içti ve karanlık bir gölün yüzeyine bakıyormuş gibi aynadaki aksine baktı. Tam arkasında bir bulut vardı, bir yumak halinde rafta bırakılmış beyaz bir havlu. Çıplak ayaklarının altındaki zemin serindi, bir eliyle dayandığı lavabonun kenarı da. Eamon'un solukları düzensiz fasılalarla buraya kadar geliyordu. Orla onun tıraş fırçasını alıp elinin

üstünde, yanağında gezdirdi. Düğün günü yüzünü kesmişti Eamon, o denli heyecanlıydı. Eamon'un o gün ne kadar sinirli ve sakar olduğunu, hep birlikte Letterkenny'deki kilisenin önüne çıktıklarında onun büyük bir ciddiyetle, hatta korkuyla kameraya baktığını düşündükçe, her şeye rağmen kendini gülmekten alıkoyamıyordu Orla. Resmi tören bittikten ve bütün davetlilerle birlikte bir otelin balo salonuna el koyulduktan sonra nasıl da rahatlamıştı Eamon.

Eamon'un, birliğiyle İngiltere'nin çıkarlarını gözettiği bir Afrika ülkesinden gelen ağabeyi Paudraig, nikâh şahitliği görevini ciddiye almış ve yemekten sonra bir konuşma yapmıştı. Konuşma esnasında kardeşini de kastederek, keşke annemiz ve babamız da şimdi burada, yanımızda olsalardı deyince, gözyaşlarını tutamamıştı Eamon. Hıçkırıklarını peçetesiyle boğmaya çalışmış, Paudraig konuşmasını ince sözlerle tamamladıktan ve tutuk alkış seslerinden sonra da yüzünü peçetesine saklayarak ağlamaya devam etmişti. Orla, Eamon'u elinden tutmuş, orkestraya bir işaret verip onunla dans pistine yönelmiş ve orada boyu kendisinden bir kafa daha uzun olan kocasını vals tınıları eşliğinde sakinleşene kadar kollarında tutmaya devam etmişti.

O valsi mi mırıldanıyordu şimdi? Tıraş fırçasını yerine koydu. Soluklar. Aşk. Koca bir yaşam aralığı. Gözleri iyice alışmıştı karanlığa. Göle bakıyordu, iyice derine. Paudraig, Eamon'dan daha kısaydı ama kaslı ve yanık tenliydi. Yüzünde yanağını boydan boya kesen bir yara izi vardı, ağız kenarından başlayıp kulağının üst yanına kadar uzanan dalgalı bir evlek. Orla ona bu yaranın nasıl olduğunu sormakla yeterince boşboğazlık etmiş, Paudraig de havada uçuşan mermilerden, talihten ve o zamandan beri yüzünün sağ yanını işgal eden ebedi gülümsemeden söz etmişti. Nedense bir türlü tam bir canlılık kazanamayan bu törende, Eamon'un düğünden önceki aylarda konuştuğunun toplamından daha çok konuşmuştu Paudraig. Yumuşak ve alçak bir sesle konuşuyor, içinde yaşadığı bu tuhaf hayat şekli hakkında anlattıklarına kendisi bile şaşırıp kalıyordu adeta. Paudraig bir çamaşır ipinde uçuşan çarşaflara bakan pencerenin önünde Orla'yla yan yana durmuş, içki yerine çay içmiş ve savaşa, fillere, öldürmenin çılgınlığına ve sırtlanların gülüşüne dair hikâyeler anlatmıştı. Artık müzik çalmadığı halde Orla'yla dans etmişti. Olmayan

evinden uzakta, yılan sokmasından ölmüştü Paudraig McDermott, yüzünde bir gülümsemeyle, evlenmeden.

Musluktan akan kaynak suyunu döktükten sonra bardağı rafa koydu Orla. Eamon hiçbir anlamı olmayan kelimelerden ördüğü ilahisini tıslamaya devam ediyordu. Pişman mıydı o gün yüzünden Orla? Verdiği söz yüzünden? Yüzüğü parmağında mıydı hâlâ? Evet, buradaydı işte, parmağının bir parçası haline gelmiş, etine kaynamış, kapalı, altın bir halka, ebediyete kadarın eş anlamlısı. Oysa zaman, çok önceleri sonsuz ve vaatlerle dolu olmaktan çıkmıştı Orla için. Cork'taki ilk yılların, hamileliliğinin, Maureen'i güneşli bahçedeki heybetli kayın ağacının dalında salladıkları mutlu günlerin her zaman saklanacak birer anı haline gelmesi, pek kısa sürmüş ve yola devam edilmişti.

Maureen Amerika'da yaşamak üzere İrlanda'dan ayrıldığında onunla birlikte gitmemiş olduğuna hayıflanıyordu Orla. Kızıyla birlikte gideceğine, bir kaya parçası misali bir o yana bir bu yana dönerek karanlıkta ezber yapan, etrafa toprak kokusu saçan Eamon'un yanında kalmıştı. Kuzeye gitmek için Cork'taki evi satan Eamon. Anne-babasından kalan arazinin ve çevresindeki diğer her şeyin sahibi olan Eamon. Koyunlara karşı çit çektiren, ardından civarda elektriği olan ilk evi yaptıran Eamon. Küveti olan bir banyoyu. Orla'nın şu anda durup aynadaki yüzüne baktığı banyoyu.

Eğer Cork'taki yılların gerçekten bir anlamı vardıysa, o zaman sonrakiler neyin nesiydi? Kocasının hayatından yok olup gidişini, aynı gazeteyi sabahları önden arkaya, akşamları arkadan öne olmak üzere günde iki kere okuyuşunu, kiliseyi, topraktan yükseliyormuş veya her an toprağın içinde gözden kaybolacakmış gibi duran bu ters dönmüş gemiyi yaptırışını, çay içişini, güneşe çıkışını, soluk alıp verişini, iki kelam eder etmez başını önüne eğişini, günlerce ağzını bıçak açmayışını seyrederek bu tepede geçirdiği yıllar. Musluğu açıp ellerini suyun altına tuttu Orla; sıcak. Maureen'in çıtırtılı sesini duyar gibi oldu, radyodan gelir gibiydi ses, gerçek değildi de uydurulmuştu sanki. Niye ona evlendiğini, hamile kaldığını söylememişti acaba Maureen? Orla hemen Philadelphia'ya uçabilirdi pekâlâ hem de Eamon'suz. Karnında bir çocuk büyüyen Maureen'in yanında olabi-

lirdi pekâlâ. O zaman her şey başka türlü olacaktı belki de Maureen ölmeyecek, yakıldığı ve küllerinin hazır olduğu haberini veren bir mektup gelmeyecekti Amerika'dan. Lennard Arne Sandberg neredeydi, hiç olmamış gibi, neden ölen karısını ve yeni doğmuş oğlunu terk edip sırra kadem basmıştı?

Musluğu kapattıktan sonra dönüp yatağın kenarına ilişti Orla. Bir süre kocasını seyretti, sonra onun elini alıp hafif hafif okşadı. Eamon'un avuç içleri ve parmak boğumları çatlak ve pürüzlüydü, su toplamış yerler geldi Orla'nın eline. Fısıldayarak bir şey söyledi Eamon, sonra sanki Orla ondan bunu tekrarlamasını istemiş gibi bir daha fısıldadı aynı kelimeyi, cennet demişti galiba. Sonra uykusunda dönüp kocaman elini Orla'nın küçük elinin içinden çekti ve gövdesinin yersiz yurtsuz kubbesine hava çekip sustu. Bir bulut ayı serbest bırakmış, perdelerin arasından sızan ışık, Maureen'in küllerinin durduğu kaba vurup onu aydınlatmıştı. Bir insandan geriye kalanları. Eamon'un bir sicimle yuvarlak karınlı mahfazaya bağladığı bir karton parçasına, titrek bir yazıyla MAUREEN yazılmıştı. Maureen, Morean, Mo, küçük yıldız; küle dönmüştü, kalbin külü, gri pudra, insanın parmaklarının arasından akıp giden bir hiç.

Orla bir süre daha oturdu, sonra yastığını ve yorganını yanına aldı, koridoru geçip Wilbur'un odasına gitti. Etrafa sıcaklık yayan bu varlığa doya doya baktıktan sonra, mavi halının üstüne, kendisini taşıyan bu denize uzandı ve en nihayet uykuya daldı.

3

Asansörün köşesinde oturuyorum. Kapı her katta açılıp kapanıyor. Bir arabanın altında kalıp öleceğinden henüz haberi olmayan köpek kuyruğunu sallıyor. Siyah üstüne beyaz benekli bir köpek, bir gözü kahverengi, öteki mavi. Onu uyarmak istiyorum ama caddelere dikkat etmesi gerektiğini söylememe fırsat kalmadan kapanıyor kapı. Bir perde haline geliyor kapı, yaşlı bir adam duruyor orada, elinde bana doğru tuttuğu açık bir İncil var, sayfalarını çeviriyor kitabın. Bazı kelimeleri fark edip yüksek sesle söylemek üzere ağzımı açıyorum. Perde kapanıyor. Ben mi hareket ediyorum yoksa bu kapı mı, açılıp kapanan bu perde mi, bir türlü kestiremiyorum. Hemşirenin üniforması, üstünde kuşların uçtuğu tuval. Kuşlara doğru uzanıyorum, kapı ellerimi gövdemden kesip koparıyor.

Bir şeyler söylüyor birisi. Bu sözlerin benimle ilgili olduğu tahminde bulunuyorum. Söylenenlere kulak vermediğimde sağırım. Gözlerim kapalıyken körüm. Ağzımı açmazsam eğer, dilsizim. İlk fırsatta bavulumu oradan alacağımı bildirmeliyim otele, bavul dediğin nedir ki: hiçbir şeyi, bütün hayatımı çevreleyen birkaç mukavva parçası. Dolaplarda çürüyen yarasalar konusunda bilgi vermeliyim onlara. Her konuktan sonra İncillerin silkelenmesi konusunda da. Gözlerimden tutuyor birisi. Güneş. Minnacık ama ışıl ışıl. Daha demin bir gezegen olan gözbebeğim bir toz taneciği haline geliyor. Perde aşağıya çekiliyor, karanlık, teşekkür ederim. İki ses. Telaşsız. Sessizlik. Böyle sonsuza dek uyuduktan sonra insan neden ölesiye yorgun olur ki?

Nerede olduğum konusunda hiçbir fikrim yok. Burası benim odam değil, daha önce bulunduğum yer değil. Daha önce, dündü bu, iki gün önce, üç. Şişman bir adam hatırlıyorum, bir de balıkları. Birisiyle konuşmak istiyorum, susmak istiyorum. Tabii ellerim yerinde hâlâ, onları görebiliyor ve oynatabiliyorum. Ayaklarım da öyle, ayakta durabiliyorum. Kendi kendime ziyarete gelmiş gibi yatağın kenarındaki iskemleye ilişiyorum. Ellerim kucağımda. Beyaz bir pijama giydirdiler bana, temiz bir kılıfım var, yine de kokusu keskin biraz. Ayaklarım çıplak, şıpıdık terlikler yatağın önünde duruyor.

Çocukken mantar vardı ayaklarımda, ayak parmaklarımın arasında nemli bölgeler, insanın peşini bırakmayan vefakâr bir kaşıntı. Fintan Taggart. Denizin dibini boylayıp çürüyen büyükbabalarımız, komşularımız gibi, suda boğulmamak için, yüzmeyi öğrenelim diye para toplayıp bir havuz yaptıran o bok herifin adını unutmadım. Bir hangar yaptırmıştı Fintan; etrafa klor, ayak ve çürük kokusu yayan lanet olası bir tapınak, fayans kaplı bir delik, bir mezbaha. Hava nemli ve ılık olurdu orada, su ise süt kıvamında, kepek, saç teli, sümük ve idrardan oluşan bir bulaşık suyu; minnacıktı havuz ama hiçbir yeri ayak basacak kadar sığ değildi. Ne zaman bir metrelik tramplene çıksam gözüm kararıyor, boğulan kadın ve erkeklerin isimleri gözlerimin önünde bulanıklaşıp belirsizleşiyordu. Domuz herif o isimleri yerdeki fayansların üstüne yazdırmıştı, yaptığı tören-

sel açıklamaya bakılırsa denize kurban gidenleri yâd etmek ve yaşayanları uyarmak için yapmıştı bunu. Balıkçılar, gemiciler, amatör yelkenciler, balık tutanlar, kürekçiler, dikkatsiz çocuklar, cüretkâr gençler; bütün zemin onlarla doluydu, yekpare bir anıt. Bir uyarı, bir tehdit. Bir kehanet.

Kafamdaki kabuk tutmuş bölgeye dokunduğum esnada giriyor içeriye kız. Benden büyük, belki yirmilerinin ortasında; ayağında Pumalar, üstünde bol cepli nefti bir kargo pantolon ve soluk mavi bir tişört var. Yüzünün tamamını göremiyorum, sadece sağ yanağını kapatan yara bandını ve açık kırmızı rujlu dudaklarını görüyorum. Bakışlarımı ondan çevirip başımı önüme eğmeden hemen önce, kısa kumral saçları olduğu kaçmıyor gözümden. İçinden çekip çıkardıkları denizde, dilini kaybeden tipim ben.

"Merhaba, nasılsın bakalım?" diye soruyor duvardaki gömme dolaba bir deste el havlusu yerleştirirken. İçinde bulunduğum durum düşünülürse fazlasıyla hoş bir seda bırakıyor kızın sesi ardında, ne de olsa hafıza boşluklarından, bir kafa yaralanmasından ve bacaklarımın ağırlığından muzdaribim hâlâ. Beni burada başarısız bir intiharcı olarak görüyor olmaları kuvvetle muhtemel. Bir sürü ıvır zıvırla dolu kızın pantolon cepleri. Koridorda duran servis arabasından bir şişe soda ve bir tabak meyve alıp, her ikisini de yatağımın yanındaki komodinin üstüne koyuyor. Eliyle yastığıma vurduğunda irkiliyorum. Gülüyor.

"Kusura bakma" diyor ve yastığı ters çeviriyor. Sonra üstümdeki örtüyü katlayarak ayaklarıma doğru çekiyor, çarşafı okşayarak kırışık yerlerini düzeltiyor ve sarkık köşelerini şiltenin altına sıkıştırıyor. Bir CD çaların kulaklıkları bacağından aşağı sallanıyor. Başının arkasından fışkıran ve kırmızı bir lastikle topladığı saçları, çalı çırpı bürümüş bir kütüğü andırıyor. Kulak memesinde bir taş, göz kırpıyor. Kız başını o kadar hızlı kaldırıyor ki bakışlarımı kaçırmaya vaktim kalmıyor, hâlâ yatağın üstüne eğilmiş bir haldeyken bana bakıyor.

Bana hiç bitmeyecek gibi gelen bir zamandan sonra gözlerimi tekrar dizlerime dikmeyi başarıyorum. Onu burada istemiyorum, gitsin. Kayış gibi bir derisi olan, yabancı dil konuşan bir hemşire vardı, o nerede? Bir de şişman olan vardı, o nerede? Yatak örtüsünü

havalandırıp indiriyor, hava yüzümü yalayıp geçiyor. Pencerenin yanına gidip onu bir kademe açıyor kız, bunun için bir anahtar kullanıyor. Dışarıda her zamanki sessizlik hüküm sürüyor. Ayak parmaklarım eğri büğrü. Gitsin artık. Şimdi.

"Yarın görüşürüz" diyor kız ve gidiyor. Servis arabasının koridorda itilerek sürüklendiğini duyuyorum. Hafif bir gıcırtı, hafif bir şıngırtı. Kızın adımları duyulmaz oluyor, belki de havada süzülerek yürüyordur.

Kısa bir süre sonra veya saatler sonra doktor geliyor ve kendisini hatırlayıp hatırlamadığımı soruyor. Yatakta yatıyorum ve onu hatırlıyorum gerçekten de sesini, aksanını; bu beni rahatlatıyor biraz. Artık gözümü dikip tavana bakmadığım için memnun görünüyor doktor. Bunu bir ilerleme olarak değerlendiriyordur mutlaka, şevkle not alıyor. Doktorun arkasındaki duvarı inceliyorum; bana yeni sorular sorduğunda veya bir şey söylediğinde, sesi sanki kafamdaki karanlığın bir an için aydınlanmasına, belleğimin hurdalığında için için bir yanmaya sebep olmuş gibi, belli belirsiz bir ifadeyle bakıyorum yüzüne. Yakasında bir isim kartı asılı, M. VERMEER yazıyor üstünde. İsminin yanında Dr. ibaresinin olmamasından rahatsız olmuyorum.

"Eğer kendinizi iyi hissediyorsanız, koridorda biraz yürümenizde hiçbir sakınca yok" diyor Vermeer. "Bir televizyon odamız var. Bir de pinpon masamız."

Pinpon. Hoşuma gidiyor bu kelime, hoş bir tınısı var, doktorun aksanından olsa gerek. Spor denebilir mi pinpona? Yüzmek spor olarak kabul ediliyor; batmamak ve ölmemek için yapılan bir şey olmasına rağmen.

"Dinlenme saatlerimiz akşam onla sabah yedi arası, bunun dışındaki saatlerde istediğinizi yapabilirsiniz."

Doktorun arkasındaki duvarda bir lavabo ile dikine dört, enine beş fayans boyunda bir ayna görüyorum.

"Hemşire size giyecek bir şeyler getirecek birazdan." Vermeer gülümseyerek bloknotunu karıştırıyor.

İki haftada bir havuzu temizlemek zorundaydım. Paçalarımı dizlerime kadar kıvırıp, kaygan fayansların üstünde yalın ayak dikiliyor ve

isimlerin üstüne yapışmış birikintileri ovarak temizliyordum. Fearghal McMahon. Roisin Dugg. Maigh Faherty. Her fayans bir isim, yüzlerce fayans. Lanet olası havuzu tek başıma temizlemek zorundaydım çünkü yüzme dersinden muaf tutulan tek kişi bendim. Izgaralarla kapatılmış giderlerden guruldayarak geçen ve bulamaç haline gelmiş eski bulaşık suyunu saatler önce temizlemiştim, yine de en ufak bir ses yüreğimi ağzıma getirmeye yetiyordu; çünkü bir anda havuzun içini dolduracak su kitlesinin altında kalacağımı düşünüyordum. Fayanslar çıkan her sesi güçlendiriyor ve merdivenin en alttaki basamağına ulaşabilmek için ters dönmüş kovanın üstüne çıkmak zorunda olduğum gerçeği, durumumu daha katlanılır hale getirmiyordu.

"Yanınıza kâğıt kalem bırakıyorum" diyor Vermeer ve kâğıtla kalemi yatak örtüsünün üstüne bırakıyor. "Belki konuşmaktan çok yazmayı tercih edersiniz."

Cesaretimi toplamak için hafiften ıslık çalmıştım bir keresinde, o zaman tapınağın efendisi beni paylamış, ölülere saygı göstermek gibi bir şeylerden söz edip arkamdan yarısı yenmiş bir elma fırlatmıştı. Adam havuzun kenarında belirdiğinde korkudan ölecek gibi olmuştum zira genellikle ben işimi bitirdikten sonra geliyordu.

Vermeer gidiyor. Benim gövdemden tüten kokularla pek uyuşmayan tıraş losyonunun kokusu ancak şimdi geliyor burnuma. Ona tam olarak nerede olduğumu sormak isterdim, hastane mi burası yoksa tımarhane mi? Kendisi bir kemik dikici miydi yoksa ruh yapıştırıcı mı?

Bu defa odaya girmeden önce kapıyı tıklatıyor kız. Bir şey söylemeden şöyle bir gülümsüyor; sanki beni canlandırmak, cesaretlendirmek zorundaymış gibi gösterdiği bir refleks işte. Gömleğini dirseğine kadar sıvadığı kollarında bir deste giyecek, onun üstünde de açık renk bez ayakkabılar var. Her şeyi yatak örtüsünün üstüne bırakıyor. Bir bilmeceye bakar gibi bakıyorum eşyalara. Önce pantolonu açıyor, sonra da renkli bir gömlek. İç çamaşırları çıkıyor sonra ortaya; bir çift çorap, pantolon gibi krem rengi onlar da. Her şey pek afili demek geçiyor içimden ama artık konuşmuyorum ya, en azından şu yakınlarda değil. Kızın yüzüne ve yara bandına bakmamaya

çalışırken bej, kum rengi gibi renkler geliyor aklıma. Haki, çamur rengi ve işte gömlek yeşil çıktı, yosun yeşili.

"Önce bir duş almanı öneririm."

Büsbütün korkak bir bakış atmış olmalıyım ki ona, kendini tutamayıp bir kahkaha patlatıyor ama sonra yara bandı olan yanağını tutup "Ah!" diyor. Örtünün altına doğru kayıyorum biraz daha. Dolaba gidip oradan bir bornoz çıkarıyor. Bornozu yatak örtüsünün üstüne bırakıp yere eğiliyor ve lastik terliklerin arasındaki mesafeyi ayarlayıp burunlarını kapıya çeviriyor.

"Sağdan aşağı iniyorsun, kapıda duş levhasını göreceksin." Bu sözleri söyledikten hemen sonra çıkıyor odadan. Olduğum yerde yatmaya devam ediyor ve yatağın üstündeki eşyalara bakıyorum, gözetlenip gözetlenmediğim takılıyor ilk kez aklıma. Acaba doktor aynanın arkasında durup beni seyrederek bloknotuna notlar mı düşüyor? Öyle bir statüm var mı benim, bir vaka haline gelmiş olabilir miyim? Ayağa kalkıp lavaboya yöneliyorum. Ayna, aynadan başka bir şeye benzemiyor. Sorgu odalarındaki aynalar da öyleler. Sorgu odasına adım atmadım hayatımda ama filmlerden biliyorum onları. Şüphelilerin canına okudukları odanın hemen yanında bir başka oda daha vardır ve orada genellikle boğa gibi iki adam, şüpheliyi kıskaca alan meslektaşlarını seyrediyordur. Aynanın arka yüzü camdır, adamlar orada durur ve biri genellikle şöyle söyler: "Bu o değildi, görür görmez anladım" veya "Ben içeri girip bu domuzun işini bitireceğim." Gözümü aynaya dikiyorum. Gözlerimin altında koyu renk halkalar, belki biraz abarttım diye düşünüyorum ama sonra onların gerçek olduğu geliyor aklıma. Yanaklarıma dokunuyorum; sakal ucu yerine ayva tüyü, cildim hissiz. Dilim paslı, üstüne sanayi atığı bocalanan, yarılmış bir buzulun uçaktan görünüşü. Camın arkasındaki doktor sıkılmış mıdır bana bakmaktan? Musluğu açıp bir süre akan suya bakıyor ve yeniden kapatıyorum, borudaki sese kulak veriyorum.

Başımı aynaya vurma düşüncesini kafamda evirip çeviriyorum. Benim burada kalışımı sadece haklı çıkaracak değil, aynı zamanda uzatacak da bir davranış olur bu, hal böyle olunca ayna da parçalanır ve böylece sırrını ele verir. Alnımı serin cama dayayıp vuruyorum, sonra biraz daha hızlı ve en sonunda cesaretimin yettiği kadar sert

bir biçimde. Başımdan hafif bir ağrı geçip anılarımın bir bölümünün gömülü olduğu türbede kayboluyor. Ellerimi lavabonun kenarına dayıyorum. Şakaklarda biraz kan güzel olurdu, daha gerçekçi düşünüp birkaç saat içinde morarmayı, başımda koyu mavi, hatta şansım varsa siyah bir leke oluşmasını umuyorum. Beni kendimden kurtarmak için odaya hiç kimsenin paldır küldür dalmamış olduğuna dayanarak, gözetlenmediğim sonucunu çıkarabilir miyim acaba bundan? Yoksa gözcü işine ara mı vermiştir tam bu anda?

Ayna duvara dört vidayla tutturulmuş. Neredeyse olmayan tırnaklarımla vidaları gizleyen krom kapaklardan birini söküp lavaboda üstüne bastırarak düzletiyorum ve işime yarayacak bir alet haline getiriyorum. Peş peşe söküyorum vidaları, kendimi yaptığım işe kaptırıp zamanı unutuyorum. Ayağım kayıp vidalardan biri parmağımı sıyırdığında biraz kan geliyor. Değeri yüksek kırmızı sıvıyı alnıma sürüyorum. Otelin banyosunda asılı hijyen çantasının içindekileri sayıyorum tek tek içimden. Tarak, tırnak makası, diş macunu, diş fırçası, diş ipi, sıvı sabun, tıbbi alkol şişecikleri, kulak pamuğu, yara bandı, cımbız, ağrı kesici tablet, kulak tıkacı, dudak pomadı, ayak pudrası, sinek ısırmasına karşı ilaçlı kalem, minyatür bir el feneri, bir kutu tıraş köpüğü, tıraş bıçağı, kahverengi ve mavi iki naftalin topu.

Listeyi içimden on bir kere tekrarladıktan sonra, aynayı sol elimle iyice duvara dayayıp dört vidayı da gevşeterek söküyorum yerinden. Son vidayı çıkarırken ayna parmaklarımın arasından kayıp bir köşesiyle lavaboya çarpıyor gürültüyle. Tam bir şey olmadı derken ayna üç parçaya ayrılıyor, parçalardan ikisi lavabonun içinde tuzla buz oluyor. Bilinçsiz, aptalca ve oldukça geç kalan bir refleksle olup biteni engellemeye çalışırken sağ bileğimi kestim.

Artık yerinde olmayan aynanın arkasında gözetleme penceresi olmadığı gözümden kaçmıyor, duvardan başka bir şey yok orada; kenar kısımları griye çalan açık renk bir dikdörtgen. Nabzıma uygun bir tempoda yaradan dışarı akan kana bakıyor ve hafif bir işin beni neden bu denli bitkin düşürdüğüne akıl erdirmeye fırsat bulamadan yere çöküyorum.

Bir dağın yamacından yukarı uzanan taş basamaklar. Tanrı'ya yakın, onun Tanrısına. Zor bela soluk alıyor, hırıltıyla öksürüyor, meliyor. Martılar? Evet, bir duvara atılmış gelişigüzel fırça darbeleri gibi, göğün mavisinde dört dönüyorlar. Oradan geliyorum, dönmek istemiyorum oraya. Otobüs duruyor ve ben iniyorum. En arkada oturan şişman adam el sallıyor arkamdan. Neden burada olduğunu biliyorum senin. Yanağımda bir yara bandı var ama asıl ağrıyan yerim alnım. Geniş bir tarlanın ötesine bakıyorum, koyun sürüleri geçiyor uzaktan, hayır, bulutların gölgeleri onlar. Köpek bir tavşan kovalıyor, tavşan kaçtıkça tüyleri parlıyor ışıkta. Koşarak yolun öbür tarafına geçiyor, kurtarıcı kıyı, bir mucize. Köpek de mucize ummasın, bugünlük bu kadar. Arabalardan haberi yok köpeğin, onların yoluna çıkmamayı asla öğrenemeyecek. Kendi uçuşunu yaşamıyor artık. Boynundaki plakete adını asmışlar, benim adımla aynı; telefon numarası, günü, ayı ve yılıyla doğum tarihimi hatırlatıyor bana. Cennette annemle buluşacak. Annem onun tasmasındaki kapsülü açıyor ve benim cümlemi okuyor. Benim yüzümden öldüğün için üzgünüm.

Yine o sesler. Her ne kadar bana yabancı olsalar da tanıyorum onları. Bana dokunuyor, eşlik ediyorlar. İsimleri okuyorum, gözlerim yanıyor klordan, parmak uçlarım fayansları yalıyor hafifçe. Páidi O Sé. 1942-1981. Diarmuid Maher. 1961-1972. Yakında benim adım da eklenecek bunlara, doğum ve ölüm yılım. Kolumun oynak yerinde bir yanma var. Beni yukarıya çekmek için kaç kişi gerekir acaba? Bu kırmızı eşofmanlı pis herifin hayatımı kurtarmış olduğu düşüncesinden nefret ediyorum. Kimse kimsenin hayatını kurtaramaz, tabii kurtarılan artık yaşamak istemiyorsa. Sokağa atılmış çöp poşetini, atana geri götürmek, bir de karşılığında ödül istemek gibi bir şey bu. Benim boğulmaya niyetim yoktu ki, yüzmek istemiyordum sadece. Planlamamıştım bunu. Bir tesadüftü sadece. İnsanın görev duygusuyla kabul ettiği, kısa süreliğine seyahate çıkmış bir konuk gibi geri dönüyor hayat. Bir sığınmacıyı barındırır gibi kendimi ağırlıyorum.

Sesler alçalıyor giderek, kafamdan ve odamdan çıkıp gidiyorlar. Gece bastırıyor. İçinde yattığım kayığın sallantısı duruluyor.

Oda denemez buraya. İnsan bedenini muhafaza birimi. İnsanın üstüne çıkabileceği bir iskemle, üstünden düşebileceği bir konsol, havasız kalıp kendini boğabileceği bir yastık, suda boğulabileceği bir lavabo yok. Çarşaf da mutlaka yırtılmaz bir malzemeden yapılmıştır. Keskin kenarlar yok hiçbir yerde. Saydam bir torbadan çıkıp damarlarımda son bulan hortum, bir çocuğun ağırlığını bile çekmeyecek kadar narin. Torba, tehlikeli parçalarının sökülüp çıkarılamayacağı, kol kalınlığında parlak bir borunun ucunda asılı. Duvara pencere yerine havalandırma deliği açılmış: parmaklıklı ve erişilmez. Kapıda kulp yok. İki kamerayı saklamak içinse, doğru dürüst bir çaba gösterilmemiş bile.

Eğer niyetim biraz daha burada kalmak idiyse, o zaman bunu başardığım söylenebilir. Denizden çıkan, kafası karışık bir delikanlıydım dün belki de, bugün de kırık cam parçalarıyla bileklerini kesmek için aynayı yerinden söken bir tip oldum. Ciddi bir vakayım ben, seri suçlu. Hayatımı sona erdirmek için elimden geleni ardıma koymuyorum. Bana göz kulak olmak gerekiyor. İnsanlar nöbet değiştirerek beni gözetim altında tutuyorlar sırayla. Yanlarında getirdikleri sandvicleri yiyip fincan fincan kahve içiyor, gözlerini bir an bile kırpmamaya dikkat ederek monitöre bakıyorlar. Tuvalete gitmeleri gerektiğinde bir düğmeye basıyorlar, o zaman başka biri gelip yerlerini alıyor geçici olarak. Kontrolörler de kontrol ediliyor. Eğer aralarından birisi bir şey okurken yakalanacak olursa hizmet içi soruşturma tehdidiyle karşı karşıya kalıyor demektir; cezalar ağır. Hele uyuyakalanın vay haline, hemen kovulma nedeni sayılıyor bu. Nefes almaya gizlice son vererek pek çok kişinin hayatını söndürebilirim pekâlâ.

Birisi gelsin istiyorum ve hortumu kolumdan çekip çıkarıyorum. Yabana atılmayacak bir ağrı, dayanamayıp basıyorum çığlığı. Sıvı bileklerime doğru akıp çarşafa damlıyor. Tam kendimi yataktan aşağıya atacakken, kapı hızla açılıyor ve kırk santimetrelik bir yükseklikten düşüp boynumu kırmamı engellemek isteyen iki adam üstüme abanıyor. Kendimi tutamayıp gülecek gibi oluyorum.

"Rahatla dostum" diyor hastabakıcılardan biri.

"Sakin ol arkadaşım" diyor öteki hastabakıcı.

Sesi kulağa hoş gelen, arkadaş canlısı adamlar bunlar, meslekleri bu. Rahatladım ve sakinim. Artık arkadaş olduk ya, bir bira içmeye gidebiliriz bir ara. Onları kızdırmak niyetinde değilim. İyi bir hasta olmak istiyorum ben, kendi halinde bir yolcu.

Doktor koşarak yanıma geliyor. Benim yüzümden koşmak zorunda olmadığının garantisini verebilmeyi çok isterdim. Sonra ona şu ayna işini de açıklayabilir, beceriksizliğimi kıvrak ve coşkun sözlerle betimleyebilirdim, hepimizi güldürecek bir şey olurdu bu. Tabii ki bir süre daha burada tutmak zorunda kalırlardı beni, güvenlik gereği. Ama hiç değilse geldiğim yere geri dönüp pinpon oynama şansını elde edebilirdim. İspanyolca konuşan hemşirenin ve öteki şişman hemşirenin bulunduğu servise geri dönebilirdim. Bir pencerem, bir iskemlem ve bir konsolum olurdu yine. Doktor, tecrübesini ortaya koyan sıcak sesiyle beni ikna etmeye çalışırken, öteki iki adam sağımda ve solumda olmak üzere yatağımın iki kenarında oturuyor. Beni zapt etmek zorunda kalmıyorlar, sessiz sedasız yatıyorum olduğum yerde, rahatladım bile denebilir.

Sonra kız geliyor. Yara bandını çıkarmış. Teninin geri kalan bölümünden daha solgun dikdörtgen bir izin hemen altında kıvrık bir çizgi görüyorum, uçuk kırmızı bir yarımay. Bir yandan doktorun sözlerine kulak verirken, bir yandan da kanülü takıp serum bağlaması için kolumu kıza uzatıyorum. Vücuduma sıvı giriyor ama buna izin verdiğim için kontrol bende sayılır.

Havuzu her temizleyişimde merdivene ulaşabilmek için kovanın üstüne çıkıyordum. En alt basamakta duruyor, fırçanın sapını kovanın kulpuna takıp onu yukarı çekiyordum. Sonra beş basamak daha tırmanıp fırçayı ve kovayı yere, tramplenin hemen yanına atıyor ve kabin olarak kullanılan, küf kokulu, çift lavabolu küçük odaya gidiyordum. Sonra orada kıpkırmızı kesilene kadar ellerimi ve ayaklarımı sabunla yıkıyor, pantolonumun paçalarını indirip çoraplarımı ve ayakkabılarımı giyiyor ve temiz havada onu beklemek üzere dışarı çıkıyordum. Tapınağın efendisi işim bittikten bir saat sonra geliyordu genellikle. Ayakkabılarını çıkarıp havuza iniyor ve her defasında doğru düzgün temizlememiş olduğum bir yer bulmak umuduyla dizlerinin üstünde sürünerek ilerliyordu.

Hepsi gittiler. Kız kaldı bir tek. Bana bir iğne yaptıklarının farkındayım. Sakinleştiriciler, her istasyona uğrayan bir tren misali, usul usul damarlarıma yayılıyor; son istasyon beyin, baş-istasyon. Sonsuza dek yatmak istiyorum böyle. Kızın kulaklıklarından müzik sesi yayılıyor dışarıya; bas, davul. Gülümsüyorum, o neden gülümsemiyor? Benim gülümsemem tenimin altında, gizli, o yüzden gülümsemiyor kız. Meşgulmüş gibi yapıyor ve durmadan serumun ayarıyla oynayıp duruyor, bir ileri bir geri. Senin yanağındaki bu yarımay biçimli yara izi nasıl oldu? Bu bir damga, bir tarikatın üyesiyim ben. Kendimi sakatlıyorum, bak, bedenim bunlarla dolu. Bir ben aldılar yüzümden. Soruyu ona yazarak verebilirdim ama bana bu odada kalem kâğıt bile vermediler. Kalemi kalbine saplamış. Onu bulduğumuzda ölmüştü. Kıkırdıyor muyum ben? Hayır, koridordan geliyor bu ses. Sonraki durak büyük beyin, bu tren Uykulu Köy, Rüyakent ve Karabasan Şehri'ne devam edecek.

Uyandığımda kızı yine yanımda buluyorum yoksa hep burada mıydı bu süre içinde? Yatağın yanına çektiği bir iskemlede kitap okuyor. Yan gözle inceliyorum onu. Eğer başımı çevirirsem uyandığımı fark eder. Gövdem kurşun gibi. Kitabın sayfasını çeviriyor. Başının arkasında topladığı saçlarının yumuşak bir görünümü var; bir tıraş fırçası gibi. Kollarımı oynatıyorum. Kız bana bakıyor ve aydınlık bir odaya tepeden sızan ışığı andıran bir gülümseme geçiyor yüzünden. Sayfanın kenarını kıvırıp kitabı kapatıyor hemen, bir kenara bırakıp ayağa kalkıyor.

"Nasıl hissediyorsun kendini?" diye sorarak bileğimi tutuyor.

Onunla el sıkışmak istiyorum, bir refleks işte ama o benim nabzımı ölçmekle meşgul. Saatine bakıyor bir yandan, kızın kol saati profesyonel dalgıçların ve astronotların kullandığı devasa modellerden.

"İyi" diyor ve kolumu uyuyan bir hayvanmış gibi şefkatle örtünün üstüne bırakıyor. "Rüya gördün."

Her defasında bir şey bulup çıkarıyordu tapınağın efendisi. O zaman yeniden yalınayak aşağıya inmek ve iki, üç fayansı yeniden parlatmak zorunda kalıyordum. Dermot Brennan. Mairead Doherty. Saemus Downey. Bu arada pis herif yukarıda, havuzun kenarında bir

orkestra şefi gibi dikilip talimat veriyordu bana. Sadece onun gözüne batan kusurları giderirken, bir yandan da her temizlikte boşaltmak zorunda kaldığım iki filtre torbasının içindeki pisliği yermiş gibi hayal ederdim onu. Mide bulantısı yüzünden tir tir titreyen parmaklarıyla, insan ifrazatından ve atıklarından müteşekkil bu tıkız kütleden avuç dolusu parçalar koparıp ağzına tıkıştırdığını, suratının tiksinti ve utançla yamulduğunu. Kustuğunu ve inlediğini, benim de inadına ona kusmuğunu da yedirdiğimi hayal ederdim. Bir silahım vardı, çift dürbünlü bir av tüfeği, ne zaman dizlerim ağrısa ve nefretten çene kaslarım kaskatı kesilse onun kafasını uçurmayı düşünüyordum. Onun lanet olası kafasını uçurarak parçalarına ayırmayı ve duvarlara benek benek sıçratmayı. Kovanın üstüne oturup herifin kanının aşağıya inen kırmızı bir perde misali isimleri kaplayışını seyretmek istiyordum.

"Aç mısın?"

"Aç mısın?" Bu soruyu Orla sorabilir bana bir tek, bu onun sorusu, ebediyen. Canın yandı mı? Gezmeye gidelim mi? Bu soruları ondan başkası soramaz bana.

"Lezzetli bir havuç çorbası var. Fesleğenli. Veya dereotlu." Bana bakıyor. Başımı hayır anlamında sağa sola oynatmak istiyorum ama kafamın arkasındaki ağırlık engel oluyor buna. Tortular. İlaç çökeltileri.

"Bir şeyler yemek zorundasın" dedikten sonra odadan çıkıyor kız.

Hangi hikâyeyi dinlemek istersin bugün?

Die Hard
1988

Ev ve Orla, Wilbur'un dünyası buydu. Öyle pek güçlü kuvvetli bir oğlan olmamıştı Wilbur, üşüttüğü zamanlarda günlerce yataktan çıkamıyor, gizlice çektiği beş şınavdan sonra nefes nefese kalıp odasındaki halının üstüne bırakıyordu kendini. Çelimsizdi ve iyi geçen bir yazın sonunda bile solgunluğundan bir şey kaybetmiyordu; şimdiye kadar ne futbol oynamaya heveslenmiş ne de ağaçlara tırmanmıştı. Evi çevreleyen tepeler tanıdıktı onun için ama onlarla da pek içli dışlı olmamıştı. Denizden kaçıyordu, sadece Orla'nın elini tuttuğu zamanlarda suya bakıyor ve orada ufku boydan boya geçen, gemi büyüklüğünde balıkların yaşadığını hayal ediyordu.

Orla kendi elleriyle duvara bir delik açmıştı. Kırmızı boyalı tahta kapının açık durduğu zamanlarda bir tutam deniz görünüyordu oradan. Ucu sivri bir kazmayla asfaltın bir bölümünü kırıp buradan çıkan parçaları bir el arabasına doldurmuştu Orla. Evin hemen yanındaki taze toprak yığınından birkaç kürek doldurup el arabasının içine atmış ve onu asfaltın çakılla yer değiştirdiği kısma dökmüştü. Orada çalı ve çiçek yetiştiriyordu, bir de çıplak duvarı bir gün büsbütün saracak olan sarmaşığı. Mutfağa en yakın alanı suya dayanıklı tahtalarla döşemiş, bir köşesine Wilbur için yaptığı kum sandığını, öbür köşeye de yuvarlak bir masa ve iki iskemle koymuştu.

Eamon ona yardım etmemiş, buna karşılık bekâr komşusu Colm Finnerty birkaç kuruş ve bir öğle yemeği karşılığında tahta çerçeveyi ve kapıyı duvara takıp yerleştirmişti. Ayrıca Orla'ya malzemeyi getiren de Colm olmuştu; kalas, yapıtaşı ve çimento. Neyse ki yeterince parası vardı Orla'nın. Eamon evlendikten sonra onu paraya boğmuş, Orla da bu kadar parayla ne yapacağını bilememişti. Büyük bir bölümünü kendi adına bir hesap açması için kız kardeşine vermişti. Orla ihtiyacı olduğu zamanlarda onu telefonla arıyor, kocası ve iki çocuğuyla birlikte hâlâ Galway'de yaşayan Deirdre de ona istediği miktarı postayla gönderiyordu. Galway'e gidip bütün parasını çekmek ve onunla uzakta bir yerlerde yeni bir hayata başlamak Orla'nın sık sık hayal etmiş olduğu bir şeydi. Ama sonra vicdan azabına kapılıyordu çünkü kocasını terk etmemek, iyi günlerde olduğu kadar kötü günlerde de onun yanında kalmak için yemin etmişti Tanrı'nın huzurunda. İyi günlerin çabucak geçip gideceğini ve hayatının geri kalan kısmının kötülerle geçeceğini bilemezdi o zamanlar. Şimdiyse Eamon'un yanında geçip giden yıllara katlanmış olmaktan dolayı mutluydu zira artık hayatında Wilbur vardı.

Orla ve Wilbur hava izin verdiği ölçüde bütün günü çitle çevrili cennetlerinde geçiriyorlardı. Yazın mutfak penceresinin yanındaki duvarda bulunan ve kirişini Amerikan sarmaşığı bürümüş saçağın gölgesinde oturuyorlardı genellikle. Arkadan çoğunlukla radyonun sesi geliyor, Orla bazen ıslık çalarak bazen de mırıldanarak radyoda çalan şarkılara eşlik ettiğinde, Wilbur onu hayranlıkla seyrediyordu. Taş, tahta, yaprak, yosun ve işlerine yarayabilecek her şeyi kullanarak,

kum sandığına her gün yeni bir şehir kuruyorlardı. Kuleleri kuştüyleriyle süslüyor, sokakları kaldırım taşını andıran midye kabuklarıyla bezıyor, bazen bir tepeye bazen de bir nehir kenarına inşa ettikleri eve de her defasında, Wilbur'un, Orla'nın elini bir an bile bırakmadan dolaştıkları koyda bulduğu bir denizyıldızını kondurmayı ihmal etmiyorlardı. Bu ev şehrin en güzel evi oluyor ve Wilbur, Orla'yla baş başa oturuyordu bu evde.

Hava yağmurlu olduğu zamanlarda, günü Wilbur'un odasında geçiriyorlardı. Burada da şehirler kurmaya devam ediyor ama bu defa evleri karton, kuleleri de boş marmelat kavanozlarını kullanarak yapıyorlardı. Orla, Wilbur'a üstü açık, kırmızı, oyuncak bir araba armağan etmiş ama oğlan buna pek ilgi göstermemiş ve arabayı daha ilk günden, bir daha hiç çıkarmayacağı yatağın altına park etmişti. Wilbur'un yürekten sevdiği asıl şey, oğlu Avustralya'ya göç eden bir komşusunun Orla'ya hediye ettiği, plastikten yapılma Kızılderili figürleriydi. Komşu kadın biricik oğlunu atmak istediği bu adımdan geri döndürmeye çalışmış, başaramayınca da içine çöreklenen acı ve elde yüzünden onu hatırlatan her şeyi, ona buna hediye edip dağıtmıştı. Toplam beş figürdü bunlar, ikisi at üstündeydi, atlardan biri beyaz, öteki siyahtı. Onların kabilesi resimli kartondan evlerde otumuyor, kâğıttan yapılma rengârenk kulelerinden yün ceketli kocaman ayılara bakıyor ve topraklarını zebralar, zürafalar ve fillerle paylaşıyordu.

Orla ne zaman oğlanı yanına alıp ayda iki kere alışveriş yapmak üzere McSweeney'nin Letterkenny'deki dükkânına gitse, renkli bir tahta hayvan almadan çıkmıyordu oradan. Kendine bir araba satın almaya da orada karar vermişti. Çıkıştaki siyah tahtaya iliştirilmiş kâğıt parçası, özensizce çiziktirilmiş öteki kâğıtların arasında titiz el yazısı ve hatasız metniyle dikkat çekiyordu. "Uygun fiyata kusursuz Nissan Sunny, 1979, gök mavisi." Sunny ve gök mavisi gibi iki kelime, uzun süre hayalini kurduğu bir şeyi gerçekleştirmenin artık zamanı geldiği konusunda Orla'yı ikna etmeye yetmişti.

İki hafta sonra arabanın yeni sahibi olmuştu Orla, emekli bir öğretmen arabanın anahtarını gözyaşları içinde vermişti ona. Ehliyetini de bundan on yedi hafta sonra cebine koydu. İlk turlarına tek başına

çıkmayı tercih etti, direksiyona iyice alışana kadar torununu yanına almadı. Başlangıçta arabayı kuşkulu gözlerle süzen Wilbur, çıktığı ilk seferinde sürücü koltuğunun yanında kemerini bağlayarak oturdu ve birkaç metre sonra önüne çıkan yeni manzaraları şaşkınlıkla izledi. O zamana kadar hep otobüsle katettikleri Letterkenny yolunu tanımasına tanıyordu Wilbur ama şimdi doğuya ve güneybatıya da gidebiliyorlardı istedikleri gibi. Arabada radyo bile vardı ve civarda yaşayan insanlar çok geçmeden gök mavisi bu araçtan söz etmeye başlamışlardı; radyoda bangır bangır çalan müzik araba sürücüsünün sesiyle karışıp otlaklardaki inekleri ürkütüyor, hayvanlar tedirginlik içinde başlarını havaya kaldırıyordu. Müziği her defasında sonuna kadar açmak isteyen Wilbur'u şarkılara eşlik etmek konusunda ikna edemiyordu Orla bir türlü. Wilbur tepinerek ayaklarını yere vuruyor, arada bir sevinç çığlıkları atarak tezahürat yapmaktan çekinmiyor ama yine de şarkı söylemeye yeltenmiyordu.

Eşekleriyle konuşan bir adamın yaşadığı Glinsk'e, fırınlarıyla meşhur Carrowkeel'e, bir kermes çadırının içinde kukla tiyatrosu olan Lehardan'a, Swilly Nehri'ndeki yelkenlileri seyretmek için Gortaway'e ve başka heyecanlar vaat eden civar köylere gidiyorlardı arabayla. Bir defasında Orla'nın geçen zaman içinde kocasından boşanmış olan, kız kardeşi Deirdre'le buluşmak üzere sabahın erken saatlerinde yola çıkıp akşama doğru Sligo'ya vardılar. Kadınlar sevinçten ağlaştı, bu arada Wilbur'u o kadar çok çikolata ve dondurmayla beslediler ki oğlan dönüş yolunda kustu.

Bu gezintilerden sonra Orla arabayı Colm'un boş duran ambarına park ediyordu. Eamon'un ne arabadan ne de Orla'nın ehliyetinden haberi vardı. Bazen Eamon'un mutfakta çayını içtiği zamanlarda, Orla kendini tutamayıp her şeyi ona anlatacak gibi oluyordu. Ama sonra bundan vazgeçip kocasının çıkardığı höpürtüyü dinlemekle yetiniyor ve bir an önce mutfaktan çıkıp gitmesini umuyordu.

Wilbur konuşmaya başladığında Orla'nın kocası eskisinden daha da suskun hale gelmişti. Karısını ve oğlanı algılamıyordu bile artık; algıladığı zamanlardaysa karışık kafasında niye burada olduklarına dair nedenler, nereden geldikleri ve isimlerinin ne olduğuyla ilgili ipuçları arıyormuş gibi, onlara gözünü dikip bakmaktan başka bir şey

yapmıyordu. Gazete de okumuyordu artık, günde ne bir ne de iki defa. Yine de postacı her gün aksatmadan gazete getirmeye devam ediyor, Orla da ileride Wilbur'a okuyabileceği uygun haberleri bulmak üzere gazeteyi baştan sona tarıyordu. Leeds'te mezbahacının elinden kaçıp Yorkshire'ın yarısını koşarak kateden ve şimdi de haline acıyıp bahçelerinin kapısını açan bir ailenin yanında yaşayan boğanın hikâyesi mesela. Veya bir bisküvi kutusunun içinde biriktirdiği parayı nereye gömdüğünü unutan, haftalarca bahçeyi eşeledikten sonra Roma döneminden kalma bir define bulan yaşlı İtalyan'ın hikâyesi. Oynamaktan yorgun düştükten sonra bir araba enkazının arka koltuğuna yatan ve hurda presine gitmekten ancak presin üzerine yıldırım düşüp çalışmaz hale geldiği için kurtulan Kilkennyli küçük oğlanın hikâyesi de bunlardan birisiydi.

Wilbur beş yaşına geldiğinde, Orla nihai ve temelli olarak onun odasına taşınmıştı. Her gece battaniyeyi ikiye katlayıp Wilbur'un yatağının yanı başındaki halının üstüne uzanıyordu. Sabahları ilk uyanan zaten o olduğu ve mutfakta kahvaltı hazırladığı için Eamon geceleri Orla'nın yokluğunu fark etmiyordu bile. Rüyalarıyla boğuştuğu gecelerde Eamon'un, kendisinin yokluğunu fark edip etmediğinden kuşkulanıyordu Orla zaten nicedir, bir süre sonra da Eamon'un onu özlemle beklemediğine iyice kani olmuştu.

Wilbur bile büyükannesinin iki yıldır yanında yattığının farkında değildi. Ne zaman kötü bir rüyayla yerinden sıçrayarak uyansa, Orla'nın anında yanına gelip başını okşaması doğal bir kendiliğindenlik haline gelmişti Wilbur için. Orla onun koruyucu meleğiydi, sırtında otururken korkmadığı beyaz kısraktı. Wilbur'un dünyasının sevgiyle, için için yanan merkeziydi ve bu dünyada ondan başkasına yer yoktu; öncelikle de tıpkı Orla'nın okuduğu masaldaki dev gibi, kum sandığındaki şehirlere gölge düşüren büyükbabasına. Her gece uykuya dalmadan önce, bu adam gitse keşke diye düşünüyordu Wilbur, bu evden gitse, bir daha da geri gelmese.

Yığın bir tepe, tepe de dağ haline gelmişti. Mimarı da onunla birlikte buruşup küçülmüştü, yukarıya çıkan merdivenleri iki büklüm

bir halde tırmanıyor, taşları birer adakmışçasına taşıyordu. En tepeye çıktığında iyice küçük görünüyordu, kendi yapısına kurulup oturmuş bir termit. Eamon kırışmış elleriyle ve gut hastalığından dolayı kaskatı kesilmeye yüz tutmuş parmaklarıyla bazen kilise kalıntılarının üstüne oturup dinleniyor, yazları içinde ölü böceklerin salındığı sürahiden su içiyor ve bir mendile sardığı ekmek parçasını yiyordu. Bu yuvarlak taş piramidi kendi eseri olarak görmüyor ama kendisini bu eserin ortaya çıkışına hizmet eden bir araç olarak düşünüyordu. Ağzında kalan birkaç dişle ekmeğini çiğnemeye çalışıyor ve denize bakmaktan kaçınıyordu.

Güneş tepedeyken uzun süre oturduğu yerde kalırsa başı ısınıyor ve içindeki bir şey ışık parçacıklarının katkısıyla zenginleşir gibi oluyordu. Zayıf ve silik görüntüler bir parlayıp bir sönüyor, mekanizmayı harekete geçirmek için artık gücü yetmeyen bir pilin içindeki asit gibi titriyordu. Bir zamanlar Eamon'un tanımış olduğu yüzleri göstermeye yetmiyordu bu dermansız çaba. Bir güvenin kanatlarındaki tozdu onlar; ay ışığı yüklü, çabucak silinip giden.

Eamon'un üstünden bulutlar geçmişti, yağmur ve rüzgâr. Günler geçmişti, yıllar, bütün o gerçek ve hayali hayatlar. Soğuk taşın üstüne oturup soluklanıyordu Eamon, anıları koruyamayan tükenmiş bir beden. Hiç genç olmamış, hiç çocuk olmamış gibiydi. İrlanda'nın ulusal bayramında gerçekleri söyleyerek hayali hayatını sonlandırmaya karar veren adam; toplanan kalabalığın huzurunda günah çıkarmayı, artık hayatta olmayan annesinin ve babasının kendisini bağışlamasını isteyen genç adam olmamış gibiydi hiç. Galway'deki Grattan Park'ta yapacağı konuşmada kendini bir yalancı, bir dolandırıcı, bir hırsız, hatta bir katil gibi göstermek isteyen adam. Orla'yı gördüğünde bir anda her şeyi unutan, karşısında toplanmış kitleye niyetlerini ve hedeflerini sayıp döken, ayılar ve haydutlar hakkında anlattığı anekdotlarla izleyicilerini hayran bırakan ama bütün bunları yaparken gözü Orla'dan başkasını görmeyen adam. Onun uğruna bütün o yalanları tekrarlayan, bütün o hikâyeleri doğrulayan ve bütün o efsaneleri tıpkı Orla'ya hediye etmek istediği altın gibi parlatarak sunan adam.

O adam değildi Eamon. Belki de bir zamanlar onunla tanışmış, hikâyesini bir gazetede okumuştu; aynı makaleyi günde iki kere. Baş-

rolünü Amerika'da yeni bir hayata atılan İrlandalı bir gencin oynadığı ve iki kere okuduğu bir hikâye. Hayır, o değildi. Ona okuma yazmayı kim öğretmişti acaba? Babası mı? Koyunların kokusunu bile hatırlayamıyordu artık. Otlakta, bir gemi krokisi meydana getirerek toprağa batmış son taşların üstünde oturuyor ve her gün mutfakta hazır bulup yanına aldığı öğünlük ekmeği çiğniyordu. Bu ekmeği kimin hazırladığını bilmiyordu. Pek öyle ayağının altında dolaşmayan bir kadın görüyordu arada bir. Ona bakmak bazen içine bir aydınlık verir gibi oluyordu ama sadece bir kıvılcım, gerçek bir duyuma sebep olmak için fazlasıyla kısa, çok geçmeden sönüp gidecek olan bir sezgi uyandırmak içinse yeterince uzun.

Eve ekmek ve elma getiren, elbiselerini yıkayan ve sığır etini, patatesi, bir de pastayı sevdiğini bilen bu kadının kim olduğunu öğrenemeyecekti hiçbir zaman. Bu kadına kocalık etmiş olduğunu da hiçbir zaman hatırlayamayacaktı. Bir zamanlar yan yana yattıklarını da. Çarşafın üzerinde bulup parmağına, bir zamanlar altın bir yüzüğün bulunduğu yere doladığı saç telinin ona ait olduğunu da.

Bir koyun gibi geviş getirerek engin göğün altında oturmaktan, güneşe ve yağmura ve soğuğa katlanmaktan başka hiçbir şey kalmamıştı Eamon'un elinde. Onu gece vakti iki kız kardeşle birlikte el ele dolaşırken ve bütün gücüyle mutluluk, teselli ve af vaat eden bir şeylere tutunmaya çalışırken gösteren görüntüler zihninden yok olup gitmişti.

Orla, Wilbur'un eğitim-öğretimini evde kendisi üstlenmek istemiş ve bu hakkı elde edebilmek için de bir yıl boyunca yetkili kurumlarla ihtilafa düşmüştü. Wilbur'u yuvadan ve birinci sınıftan korumayı başarmış ne var ki oğlan akıcı bir biçimde okuduğu ve yazdığı, biraz matematik bildiği, kambur balinalardan, volkanların nasıl meydana geldiğinden haberdar olduğu halde verdiği mücadeleyi son aşamada kaybetmişti. Resmi karar çıktıktan bir gün sonra altı yaşından fazla görünmeyen ama gerçekte sekiz yaşında olan Wilbur'a hemen bir üniforma giydirip onu Portsalon adlı köyün az uzağında, sade bir binası olan okulun ikinci sınıfına koydular.

Uzak çiftliklerden çocukları tek tek toplayan bir servis otobüsü olduğu halde Orla, Wilbur'u okula kendisi götürüyor ve okuldan

yine kendisi alıyordu. Wilbur'un okul binasına girip gözden kaybolusuna kadar arabada oturmaya devam edip onu izliyor, bazen de yakındaki sahile gidip orada dersin bitmesini bekliyordu. Torunu yanında olmayınca kendini yalnız ve lüzumsuz hissediyordu. Yalnız kaldığı ilk günleri odayı derleyip toplamakla, mutfağı ince ince temizlemekle, Eamon için yemek yapıp dondurucuya koymak üzere plastik kaplara doldurmakla geçirmişti. Sonra bütün perdeleri yıkamış, küskün bir suratla yabani otları ayıklamış ve yıl boyu dışarıda kalmış olan iskemleleri boyamıştı. Bir hafta sonra kendini kum sandığının yanı başında yere diz çöküp midyeleri büyüklüklerine göre ayırırken yakalayınca arabaya atladığı gibi gitmişti.

Okul binasının yakınındaki sahilin Fanad Head'den bir farkı yoktu esasen ama yine de buranın kendi evinin önü olmadığı gerçeği rahatlatıyordu Orla'yı. Genellikle saatlerce arabanın içinde oturuyor, radyoda bir istasyon bulup kendi evinin önündeki denizden farkı yokmuş gibi görünen ama yine de başka türlü olan bu denize bakıyordu. Suyun rengi daha bir açıktı burada, dalgalar da daha bir yumuşak ve daha az tehditkâr görünüyordu gözüne. Hatta martılar bile daha dostaneydi, daha yüksekten uçuyorlardı, çığlıkları ise müstehzi olmaktan ziyade çekici geliyordu kulağa. Hava uygun olduğunda yüzünü yalayan rüzgârı karşısına alarak biraz yürüyüş yapıyordu Orla. Yürürken Wilbur'a söyleyeceği şeyleri, sonraki günlerde ona neler pişireceğini ve birlikte akşam yemeği yerken ona gazetede okuduğu hikâyelerden hangilerini anlatacağını düşünüyordu.

Radyoda çalan şarkıların sözlerini ezberleyerek, kazak örerek ve Letterkenny'deki halk kütüphanesinden Wilbur için ödünç alacağı kitapların kartlarını doldurarak vakit geçiriyordu arabada. Vakit öldürmek için yapıyordu bütün bunları ama onun asıl hayatı ancak Wilbur'la birlikteyken başlıyordu.

Okuldaki ilk haftalar Wilbur için cehennemden farksız olmuştu, sonraki günler de bundan iyi sayılmazdı pek. Oğlanların arasındaki en çelimsiz ve en ufak tefek çocuktu Wilbur ve büyükannesinin yürütmüş olduğu mücadeleyle ilgili *Donegal Democrat*'da yayınlanan bir makale ona yerel bir şöhret kazandırmıştı. Orla McDermott'un hiç

çekinmeden pedagojik becerilerini sorgulamaya cüret ettiği öğretmenler, saklamaya pek gerek duymadıkları bir kınama tavrıyla karşılamıştı Wilbur'u, sınıf arkadaşlarının gözündeyse ideal bir istihza ve küçümseme hedefiydi. Wilbur'un sınıf öğretmeni Bayan Ferguson atmışına merdiven dayamış bir duldu ve ona da öteki öğrencilere davrandığından daha farklı davranmıyordu ama bu Wilbur'un ölesiye mutsuz olduğu gerçeğini değiştirecek bir şey değildi. Orla'yı özlüyordu Wilbur, onun sesini duymak, uyanık olduğu her anı onun yanında geçirmek istiyordu. Her ne kadar okul kitaplarına ve haritalara karşı belli bir ilgi gösteriyorsa da kendini sınıfa kapatılmış gibi hissediyor, teneffüs zilinin sesinden nefret ediyor ve okul arkadaşlarından korkuyordu.

Genellikle sınıftaki sırasından hiç kalkmıyor, cebindeki Kızılderili süvariye sıkı sıkı yapışıyor, Orla'yı ve onun yanında olabilmek için her şeyini verebileceğini düşünüyordu. Bayan Ferguson onu gündüz gözüyle hayaller kurarken yakaladığında Wilbur'u ayağa kaldırıp öteki çocukların bakışları altında, en son ne söylediyse tekrarlamasını istiyordu. Bunu yapamayan Wilbur dersin geri kalanını kürsünün yanında ayakta kıpırdamadan durarak geçirmek zorunda kalıyordu, ayrıca öğretmen onu dersler bittikten sonra bir saat daha okulda tutuyor ve çizgili bir deftere, söylediği cümleleri yazmasını istiyordu.

"Öğretmenimi dinlemeliyim." "Dersi takip etmeliyim." Her sayfada yirmi üç satır vardı ve Wilbur her defasında bir saati satır sayısına bölüyor, böylece zamanın bütününü ceza ödevini tamamlamak için kullanmış oluyordu. İlk seferinde süre dolmadan yarım saat önce ödevini bitirmek ve kalan zamanı pencereden bakarak geçirmek gibi bir hataya düşmüş, bunun üzerine Bayan Ferguson dikkatini ödevine vermeyen bu mucize çocuk için özel olarak düşündüğü iddialı cümleler bularak ona bir sayfa daha yazı yazdırmıştı. "Eğer Tanrı bütün günümü lüzumsuz fikirlere harcamamı istemiş olsaydı, beni balta girmemiş ormanlarda küçük ve tasasız bir maymun olarak yaratırdı." "Ben içi boş bir fıçıyım, dikkatsizliğim ise bilginin dışarı sızdığı çatlaktır." "Okul bir gayret gösterme ve öğrenme ortamıdır, hayallere dalarak yan gelip yatma yeri değildir."

Fazladan okulda kalma cezası alan tek çocuk değildi Wilbur yine de. Öteki çocuklar da Bayan Ferguson'un istediği ilgiyi göstermiyordu derse. Ayrıca kadın kendi koyduğu ve sınırlarını sürekli genişlettiği kuralları ihlal eden her şeye bir kulp takarak duruma uygun bir ceza bulmakta çok başarılıydı. Öğretmenin cürüm katalogu kirli tırnaklar, burun karıştırmak, kalem ucunu ağzına sokup çiğnemek gibi küçük günahlardan tutun da sınavda kopya çekmek, okula dergi veya oyuncak getirmek, resim yapmak veya yazı yazmak suretiyle sıraları kirletmek ve çizmek gibi ağır ihlallere, izinsiz geç kalmanın, çamurlu ayakkabılarla sınıfa girmenin ve hır çıkarmanın da dahil olduğu esaslı suçlara veya ağırlığına göre bir kerelik uyarılarla, fazladan ödevle ve okulda kalmayla cezalandırılan durumlara kadar uzanıyordu.

Wilbur okula daima temiz ayakkabılarla ve tırnaklarla geldiği, en ön sırada tek başına oturduğu ve hal böyle olunca öğretmenin izni olmadan hiç kimseyle konuşma şansı olmadığı, Kızılderili süvariyi pantolonunun cebinden asla çıkarmadığı ve Bayan Ferguson'un hoşuna gitmeyecek hiçbir şey yapmadığı için, haftada iki üç saat fazladan okulda kalma cezası almasının tek nedeni ders esnasında hayallere dalmaktı. "Ders esnasında öğretmenin sözlerini takip etmek kanat çırparak geçen kuşlara bakmaktan daha öğreticidir." DEĞİLDİR İŞTE! Yazdığı her satırın arkasına bunu eklemek istiyordu Wilbur. Onu evde yastığının üstünde *Defîne Adası*, kitaplığında *Dünyanın Merkezine Seyahat* ve *Seksen Günde Devr-i Âlem* beklerken, burada aylardır hem cümleleri hem de resimleri fazlasıyla basit ve sıkıcı olan bir kitapta takılıp kalmışlardı. "John dükkândan elma alıyor." "Bay Smith'in kahverengi yeni bir şapkası var." Pencereden görünen kuşlar elbette daha ilginçti! Onların her bir uçuş manevrası çok daha heyecan vericiydi ve okudukları kitabın bütün aptal cümleleri bir araya gelse, yine de bunun yerini tutamazdı. Kuşların her kanat çırpışı, siyah tüylerinin her parlayışı Bayan Ferguson'un bilgisini iletme tarzından bin kat daha sürükleyiciydi. "Dersi takip etme karşısındaki isteksizliğimle sadece kendimi ve okulu değil, aynı zamanda Tanrı'yı da mahcup duruma düşürmüş olurum." Yüz kere de yazsa bu cümlenin derin manasını kavrayamıyordu Wilbur.

Conor Lynch dilinin ucunu dişlerinin arasına alıp tıslayarak ve beceriksiz bir yazıyla kâğıda döktüğü kelimelerin anlamı hakkında derin araştırmalara girme zahmetinde bulunmuyordu. Bu bir cezaydı ve Conor bu cezayı kötü bir hava veya diş ağrısı gibi görüyordu. Wilbur'un tersine, bir sayfayı bir saat içinde doldurmakta zorlanıyordu Conor, defterine oldukça basit cümleler yazmak zorunda olduğu halde. Yelkovan on ikiye yaklaştıkça Conor daha hızlı yazmaya çalışıyor ve yazısı gittikçe okunaksızlaşıyor, ağzıyla kuş da tutsa öğretmene kendini beğendiremiyordu. O zaman ayaklarını yere sürterek sızlanmaya başlıyor ve Wilbur onun döktüğü terin kokusunu duyabiliyordu.

Wilbur bir yandan dingin bir akıcılıkla cümleleri peş peşe sıralarken bir yandan da Conor Lynch'in çektiği eziyetten zevk alıyordu. Conor'un sızlanmalarını duydukça içi kıvançla doluyor, bu sessiz iç çekişlerin hödük Conor ve arkadaşlarından yediği dayağın tazminatı olduğunu düşünüyordu. Ne zaman bir mürekkep damlası bütün bir satırı mahvetse ve Conor feryadı bassa, Wilbur'un da sevinçten içi içine sığmaz oluyordu. Wilbur sömestr başlangıcında Conor'la ilişkisinde de hataya düşmüş ve ilk kez birlikte fazladan okulda kalma cezası aldıklarında pis pis sırıtmıştı onun gözünün içine bakarak. Daha sonra koridora çıktıklarında Conor, Bayan Ferguson'a çaktırmadan Wilbur'un kafasına, başını saatlerce sızlatan, bir fiske patlatarak intikam almıştı ondan. O zamandan bu yana Conor'un acıları karşısında gösterdiği tepkiyi içine atıyor ve kazandığı küçük zaferlerin tadını gizli gizli çıkarmakla yetiniyordu Wilbur.

Bazen cezasının bitmesini beklerken Bayan Ferguson kısa bir süreliğine odadan ayrıldığında veya kürsüsünde oturup bir kitaba daldığında pencereden dışarıya bakıyordu Wilbur. Bunu yaparken başını fark edilmeyecek kadar hafif bir biçimde yana çevirmeye, buna karşılık bakışlarını mümkün mertebe dışarı çevirmeye özel bir dikkat gösteriyordu. Ne zaman pencereden okulun yanındaki boş tarlanın epey ötesinde Orla'yı görse, bu binada geçmek bilmeyen uzun saatler esnasında eksikliğini hissettiği sıcak bir rehavet duygusu kaplıyordu içini. Orla, Wilbur'un kendisine baktığını adeta hissediyor ve ona el sallamak için kolunu havaya kaldırıyordu. Havanın çok

soğuk olduğu veya keyfinin yerinde olduğu zamanlarda kollarını sallayarak hoplayıp zıplıyor, böylece Wilbur cezasının geri kalanını yüzüne yayılan ve kendinden başka kimsenin göremediği gizli bir gülümsemeyle geçiriyordu.

Öteki çocukların okulda en sevdiği şey, Wilbur'u en çok korkutan şeydi. Ders aralarında göze batmamaya çalışarak taş duvarlarla ve dikenli tellerle çevrili avlunun bir köşesine sinip hiç değilse bir kere olsun tartaklanmamayı umuyordu. Bir gürültü denizinin kıyısına vurmuş bir kazazede gibi, duvara iyice yaslanarak kendini olduğundan daha küçük göstermek için büzülüyor, dalaşanlar ve dövüşenler dalgalar halinde üstüne üstüne gelecek gibi olduğunda elleriyle yüzünü korumaya çalışıyor, teneffüs zilinin kurtarıcı zırlamasını duyana kadar sabırsızlıkla saniyeleri saymaya devam ediyordu.

Conor adlı çocuk Sean Finn, Niall McCoy ve Liam O'Donnel gibi yandaşlarının desteğiyle onun önünü kestiğinde, Wilbur gözlerini kapatarak görünmez hale gelmeyi, yerin dibinde veya bir duvar oyuğunda sırra kadem basmayı diledi içinden.

"Ee korkak tavuk!" Derin ve tehditkâr bir sesle konuşmak için zorluyordu kendini Conor, oysa sesinin değişmesi için o da bir süre daha beklemek zorundaydı. O konuştukça maiyetinden kıkırdamalar yükseliyor, herkes cebindeki elini yumruk haline getirmek için sabırsızlanıyordu. "Sen niye böyle bembeyaz oldun bakalım?"

"Bir rahibenin götünden bile daha solgun bunun suratı" demişti üçlünün en dalkavuğu, köpekbalığına yapışan bir temizlikçi balık misali Conor'un yanından bir an bile ayrılmayan Niall McCoy.

Bu sıska sevimsize haddini bildirmek imtiyazına sahip olduğunu göstermek için bir adım öne çıkmıştı Conor. Derste her şeyi bilen ve sınıfın geri kalanını aptal durumuna düşüren, kitap okumakta hiç zorlanmayan, dünyanın bir ucundaki küçücük ülkeleri bile harita üstünde hemen bulmayı başaran bu ineğe dersini vermek gerekiyordu. Annesini öldüren yabancıya. O intiharcı adamın veledine.

"Ne saklıyorsun sen bakalım cebinde öyle?" diyerek ayağının ucuyla Wilbur'un cebinde duran elini gösterdi Conor. Wilbur cevap vermemekte direniyor, Conor'a bakmamaya çalışıyordu. Tam karşı-

sında dizilmiş bacaklardan oluşan yarımay şeklindeki duvarın arasından ileriyi görmeye çalışıyor, içinden saniyeleri sayarak bekliyordu. Ne olup bittiğini öğrenmek isteyen bir öğretmen geçebilirdi her an oradan. Veya küçük çay odasının penceresinden tesadüfen bakmakta olan bir öğretmen, durumu doğru yorumlayıp onlara müdahale edebilirdi iş işten geçmeden. Yağmur yağmasını diledi içinden Wilbur. Bir sağanak çocukları binanın içine sürükleyebilirdi. Nöbetçi öğretmenlerin rahatlıkla görebileceği şekilde pencere pervazına yerleşip otururlarsa kendini biraz daha güvende hissedebilirdi.

Koluna iki el yapıştı, bunun üzerine gözlerini açtı Wilbur. Kızılderili süvariyi sıkı sıkı tutan elini pantolonunun cebinden zorla çekip çıkardı Conor. Wilbur ve Orla. Wilbur'un gövdesinin sıcaklığıyla ısınan, sadece arabanın, odanın, bahçenin güvenli ortamında gün ışığına kavuşan Kızılderili süvari onlara aitti yalnızca. Bu figürlere sadece onlar dokunabilirdi.

"Bakalım ne varmış burada!" Wilbur'un elini, tıpkı bir elmayı ikiye bölerler gibi rahatlıkla açmıştı Conor. Şimdi de bir eliyle Wilbur'un bileğini sıkı sıkı tutuyor, öbürüyle de Kızılderili süvariyi gösteriyordu etrafına.

"Bizim soluk benizlinin kızıl benizli bir arkadaşı varmış." Niall gülüyordu. Conor böğürdüğünde Sean ve Liam da onu takip ettiler.

"Geceleri altını ıslatan sidikli sadece bebeklerle oynamıyormuş demek ki" diye atılan Liam arkadaşlarının buna kıkırdadığını görünce rahatladı.

Wilbur, bileğinden tutmuş olan Conor'un elinde, ringdeki hakemin galip ilan ettiği, ağzı burnu dağılmış bir boksör misali sallanıp duruyordu. Umulmadık bir anda düşen yağmurdan dolayı rengi kaçmış kaskatı toprağa, ayakları dolanarak dizüstü çöktü Wilbur. Conor bileğini büktükçe omzu daha çok acıyordu.

"Bildiğim kadarıyla buraya oyuncak getirmek yasak" dedi Conor, arkasındaki maiyetinin desteğini alarak. Jüriyi kafaya almış, davayı kazanmak üzere olan bir avukatın televizyona çıkıp sırıtmasını andırıyordu Conor'un bu hali. Wilbur'a dönüp onun acı ve korkudan çarpılmış yüzüne baktı. "Her şeyi sen bilirsin değil mi, ukala dümbelek?"

Nefes nefeseydi Wilbur. Alevleri cildini yakan bir meşale tutuyordu elinde. İçinden sayarken şaşırmış ve yeniden başlamıştı ama sekizden sonra hangi sayının geldiğini hatırlayamıyordu. Sekiz yaşındaydı ama beşten fazla göstermiyordu; McSweeney'deki tezgâhtar kızların okşamadan duramadıkları kumral saçlarıyla soluk benizli bir bücür, hiç tanımadığı kadınların güzel yüzünden makas aldığı bir ufaklık. Varlığından kuşku duyduğu bir Tanrı'ya her gece dua eden çelimsiz bir zavallı. Kitap sayfalarında ışıldayan ve şu okulun avlusundan bile küçük olan bir dünyayı, büyükannesinin elini tutarak keşfetmeye çalışan bir bebek. Bazı günlerde okula gitmektense ölmeyi tercih eden ürkek bir tavşan. Babası gibi bir ödlek.

Teneffüs zilinin cırtlak sesini duyduğunda, *National Geographic*'de resimlerini gördüğü bir hortumun girdapları gibi içinde yükselen şeyin, nefret ve öfkenin gümbürtüsü olduğunu bilmiyordu henüz. Öğretmenlerin şüphesini uyandırmaya yetmeyecek kadar hafif mırıltılar geliyordu kulağına. Ve sonra, fırtınanın devinimsiz gözünde, o bir anlık sessizlikte kendi sesini duydu.

"Geri ver onu."

Bu sözleri söyledikten hemen sonra şiddetli bir acı hissetti, şamanlığa bağlı köpeğin ipini kopardığı gibi bir şey kopmuştu omzunda sanki. Gözlerinden fışkıran hatta belki de çoktandır yanaklarını ıslatmış olan gözyaşlarını ve sıkılmış yumruklarının sert bir şeye çarptığını hissetti; acısının kör bir azgınlık, bir güç haline gelip bir kafaya vurduğunu, kafanın yumuşak kısımlarının onun yanan eklemleri altında pes ettiğini, öne doğru atılıp toprağa kapaklanmak yerine adeta incecik çimenleri tutam tutam kopartabileceği yumuşak bir şeyin üzerine düştüğünü hissetti ve bu şeyin mezbahaya gitmekte olan bir yük gemisinin metalik karanlığında bir hayvan gibi böğürdüğünü duydu. Elleri kan, sümük ve salyaya bulanmıştı, alev alev soluyordu Wilbur. Hırıldayıp titreyerek yumruklarını son bir kez sert şeyi kaplayan yumuşaklığa vurdu, kor gibi yanan iğneler batıyordu parmaklarına, sonra bitkinlik içinde inledi; hırsını alamamıştı henüz, kendini yan tarafa atmak istediği anda birilerinin onu tutup yerden kaldırdığını, bir intikam meleği, nefes nefese kalmış, öfkesi soğumaya yüz tutmuş minnacık ve yorgun bir melek gibi havada sü-

züldüğünü fark etti; sahnenin, geç kalan ve gümbürtüyle inen bir yağmurun suyuyla kutsanmış bir arenanın üzerine gerilmiş bir halatta salınıyordu adeta.

Orla, Cliff Richard'ın İngiltere'de liste başına yerleşen *Mistletoe and Wine* adlı şarkısını ıslık çalarak söylerken Wilbur'un morarmış ve şişmiş omzuna öküzgözü merhemi sürdü, yarayı bir bezle sardı. Şarkının sözlerini ezbere bildiği halde, daha sakinleştirici olduğunu düşündüğü için ıslıkla çalmayı tercih ediyordu.

Letterkenny'deki bir doktor Wilbur'un çıkık omzunu yerine yerleştirmişti; Conor'un kırılan burnunu düzelten, şiş gözünü tedavi eden ve patlamış altdudağını diken de yine aynı doktordu. Bir zamanlar askeri doktor olan görmüş geçirmiş bu adam, öğretmenden, ufaklığın gerçekten de kendisinden iri bir çocuğun bu berbat durumundan sorumlu olup olmadığını ısrarla öğrenmek istemiş, öğretmen de onun bu sorusuna her defasında evet cevabını verdiğinde bıyık altından gülerek boks yeteneği hakkında ve azgın bir boğa olmakla ilgili mırıldanmıştı.

Son dersten sonra okulun önünde Wilbur'u boşu boşuna beklemiş ve sonra bir öğretmenden olayı öğrenmiş olan Orla da en az, doktorun odasında ağlayarak oğlunun elini tutmaya çalışan Conor'un annesi kadar tatsız bulmuştu bu durumu. Öğretmen, Orla'ya bu durumun beraberinde getireceği sonuçları hatırlatarak onu tehdit etmiş, Orla da oğlanın okuldan atılma uyarısına pabuç bırakmamış, ayrıca onu eğitmek için okula muhtaç olmadığını belirtmişti.

Wilbur yatağında bir yandan Orla'nın ıslık çalışını dinliyor, bir yandan da iki bezin arasına konmuş buz küpleriyle dolu plastik torbanın altındaki parmaklarını oynatıyordu. Kavgadan bu yana tek kelime etmemiş, arabayla eve dönerlerken gözlerini şişmiş ellerine dikmiş ve içinden Orla'nın radyoyu açıp olanca sesiyle şarkı söylemesini dilemişti. Doktorun odasında da Conor'a bakmamak için çaba sarf etmişti. Orada onu oturttukları iskemleye iki büklüm gömülmüş, doktorun yaşlı yardımcısının mırıldanarak, başını sallayarak ve durmadan hayal kırıklığını belli edercesine dilini şaplatarak parmak eklemlerine tentürdiyot sürüşünü izlemişti.

Karşı duvardaki aynaya yansıyan suretine bakmış ve orada gördüğü cücenin, sedyede yatan oğlanı böylesine hırpalamış olduğuna inanamamıştı.

"Yaptığın şey yanlış" dedi Orla yumuşak bir sesle, sonra Wilbur'un alnına düşen perçemleri geriye doğru itti. "Biliyorsun değil mi?"

Wilbur başını sallamakla yetindi. Kendini cezalandırmak için parmaklarını büküyordu. Gözleri sulanmıştı, Orla'nın yüzü tavandaki lambanın ışığını parçalara bölen ince bir film şeridinin ardında kalmıştı adeta. Orla başını yana eğmiş, dudaklarını büzmüş gülümsüyordu. Wilbur'un yanaklarını okşayan elleri merhem kokuyordu hâlâ. Oğlanın üzerine eğilip onu alnından öptü.

"Hadi uyumaya çalış artık."

Odadan çıkana kadar onun arkasından baktı Wilbur. Uyuduğunda onun geri geleceğini, battaniyenin üzerine kıvrılıp yanına uzanacağını, uykusunda dönüp de yaralı omzu onu uyandırdığında yanında olacağını biliyordu. Her zaman yanında olacaktı Orla. Uykuya dalmadan önce Wilbur'un aklından bunlar geçti ve bu düşünce onu avutmaya yetti.

Wilbur'un ellerinin iyileşmesi epey zaman alacağa benziyordu. Şişleri inmiş, yaralarının kabukları düşmüş olsa da ellerini yumruk yapamıyordu hâlâ. Bundan böyle asla kimseye vurmaya niyeti yoktu zaten ama elinde doğru düzgün bir kalem veya çatal bile tutamayacak hale gelmişti. Orla, Wilbur'un ellerini, ısıttığı ılık deniz suyuna yatırıyor, alkolle ve karakafes otuyla ovuyor, onlara bol bol masaj yapıyordu, ayrıca elinde sıkarak egzersiz yapması için ona küçük bir lastik top almıştı. Okula gitmek zorunda da değildi Wilbur, doktor ona bir rapor yazmıştı.

Bu arada Orla ahlaki bir açmazın içine düşmüştü zira bir yandan Wilbur'un ellerine olabildiğince özen gösteriyor ama öbür yandan da iyileşme sürecinin çok ağır ilerlemesinin ve oğlanın okula gitmek yerine onun yanında kalmasına çok da fazla üzülemiyordu. Birkaç gün sonra oğlanın ellerini bir uzmana göstermek üzere arabayla Dublin'e götürdü onu. Genç bir Fransız olan ve İngilizceyle kendi

anadilini karıştırarak sürekli espriler yapan ortopedi uzmanı, Wilbur'un röntgenlerine bakarken önündeki teybe alçak sesle tuhaf cümleler söylüyordu, bu garip sözlerle avucunun içinde tuttuğu bir kuşu sakinleştirmek ister gibiydi. Sonra Orla'ya yanında götürmesi için bir merhem verdi ve onu deniz suyu ve lastik top tedavisine devam etmesi için yüreklendirdi, muayenehaneden ayrılırlarken de Wilbur'un kafasını okşayarak ona little filou demeyi ihmal etmedi.

Orla hazır Dublin'e gelmişlerken, yıllar önce Eamon'la kısa süren mutlu bir dönem geçirdikleri bu şehri torununa göstermeye karar verdi. Arabayı bir park yerine bıraktıktan sonra bir otobüsün üst katında sağa sola sallanarak caddelerden geçtiler, Phoenix Parkı'na gidip Liffey Nehri'nin kıyısında yürüyüş yaptılar, bir kafede oturup kocaman porsiyonlar halinde gelen dondurmalarını yediler, el ele tutuşarak alışveriş merkezlerinde ve sıra sıra dükkânların süslediği sokaklarda dolaştılar. Kavgadan sonra bir hediyeyi hak ettiğini düşünmüyordu Wilbur ama Orla ona yine de bir kuyumcunun vitrininde görüp gözüne kestirdiği deri kayışlı bir kol saati aldı. Wilbur'un bileği bir ördek boynu kadar ince olduğu için tezgâhtar kız saate yeni bir kayış takmak zorunda kaldı, Orla'nın tezgâhtarın kulağına fısıldayarak akıl verdiği üzere kızlara göre yapılmış bir kayış. Hakiki deri değildi kayış, yılan veya timsah derisi taklidiydi, mavi pırıltılar saçarken bir an sonra yeşile çalabiliyordu, üstündeki hafif bombelerle serin ve kaygandı. Böyle bir saate sahip olduğu için Wilbur'un koltukları öyle kabarmıştı ki birkaç dakikada bir Orla'ya saatin kaç olduğunu söylemeyi ihmal etmiyor, Orla da her defasında gülerek ona teşekkür ediyordu. Birlikte caddelerde gezerken Wilbur saatini taktığı kolunu iyice yüzüne yaklaştırıyordu, o günün tarihinin bir an evvel değişmesini bekler gibi bir hali vardı. Yelkovan ileriye doğru sıçradıkça Wilbur da sıçrıyor, saati kulağına her dayayışında, yorulmak bilmez tiktaklarıyla biteviye zaman üreten bu minnacık fabrika karşısında duyduğu sevinç ve şaşkınlıkla yüzü aydınlanıyordu.

Eamon'la birlikte Cork'a taşınmadan önce yaşamış oldukları caddenin yakınından bile geçmemeye özen gösterdi Orla. Bu yabancı şehir ve aniden kendini içinde bulduğu refah seviyesi başlangıçta

onu korkutmuş olmasına rağmen düğünden sonraki birinci yılda görüp göreceği en güzel günleri geçirmişti orada. O sırada evde yemek ve temizlik işleriyle uğraşan bir yardımcısı vardı ve annesi yaşındaki bu kadının kendisine Madam diye hitap etmesi Orla'yı düpedüz utandırıyordu. Deirdre de bir süre onlarla birlikte oturmuştu, iki kız kardeş sık sık şehirde dolaşmaya çıkıyor, pahalı dükkânların önünde durup vitrinlere bakıyor ama yine de içeri girmeye cesaret edemiyorlardı; çünkü nereden geldikleri konusunda ifadelerinin alınacağı ve zarif tezgâhtar kızların iki kardeşin çocukluklarından beri üstlerine sinmiş olan balık kokusunu fark edecekleri endişesine kapılıyorlardı.

Heybetli evlerin arasında minnacık kalıyor, kendilerini yanlış bir yerdeymiş gibi hissediyor, sadece tuz emmiş gökyüzünü engin deryayla birleştiren, deniz ve yosun kokan rıhtımlarda rahat bir nefes alıyor ama burada da kibar ve şık giysilerinin içinde iğreti durdukları için daha çok evde vakit geçirerek kitap okumayı ve ailelerine uzun mektuplar yazmayı tercih ediyorlardı. Deirdre, Galway'de karşılaştığı bir delikanlıya âşık olmuş, tıpkı üç erkek kardeşi gibi bir tersanede iş bulan bu genç adam Galway'den ayrılıp İngiltere'ye gitmek zorunda kalmıştı. Deirdre ondan her hafta, kaba saba ama içten sözlerle kendisini ne kadar çok özlediğini anlatan mektuplar alıyordu. Aradan daha birkaç ay bile geçmeden İngiltere'de çok mutsuz olduğu hem Deirdre'nin hem de ailesinin ve memleketinin burnunda tüttüğü, ilk gemiye atlayıp geri döneceği haberini iletmişti genç adam ona. Brendan Cavanagh, Galway'e geri dönüp İrlanda toprağına ayak basar basmaz Deirdre ile evlenmiş, Orla ise her geçen gün tabiatını anlamakta biraz daha zorlandığı kocasıyla Dublin'de baş başa kalmıştı.

Orla'nın içindeki ateşle, kendi geçmişindeki gölgeleri yakıp yok edeceğini, gülüşüyle tıpkı kargaların bir kuleyi işgal ettikleri gibi kafasını işgal eden karanlık düşünceleri kovalayıp sileceğini ummuştu Eamon. Elindeki bütün parayı Orla için harcarsa hak etmiş olacaktı bu serveti, böyle düşünüyordu. Orla her gece onun yanına yattığında o zamana kadar peşini bırakmamış olan rüyaları, zihninde parlak bir ışık gibi patlayan kâbusları, bir battaniyeyi bir adamın suratına bastırışını, bir kayıktan çaldığı ve açgözlülükle yuttuğu altınları, sürünerek

daracık bir hayvan inine girişini, orada bulduğu bir tabancanın parlak metaline yansıyan ve onu uykusundan dehşete düşmüş bir halde sıçrayarak uyandıran yamru yumru suratını görmeyecekti artık.

Ne var ki gerçekleşmemişti Eamon'un bu umutları. Orla onun dikkatini dağıtmış, onu günahlarının üstüne yattığı kuluçkadan kurtarabilmiş, ruhunun kukumav kuşu gibi oturup kurtarılmayı beklediği o tepedeki deliğe bir tutam ışık tutmuştu tutmasına. Eamon'u insanlarla birlikte yaşamaya ve onların dilini konuşmaya zorlayan, hayata katıldığını gösteren sözlere, jestlere ve işaretlere sürükleyen Orla'nın varlığıydı hep. Gelgelelim kocasını şeytanlarından korumayı, sevgisiyle ve yaşama gücüyle önlerinde onları bekleyen uzun yıllar içinde Eamon'un aklını kaçırmasını engellemeyi becerememişti Orla.

Orla ve Wilbur el ele tutuşarak, oğlanı ürküten ve şaşırtan şehirde, gezmeye devam ediyorlardı. Bazen bir sürü insanın itişip kakıştığı öyle bir kalabalığa denk geliyorlardı ki Orla oğlanı kendine doğru çekip bir evin duvarının önünde duruyor ve gövdelerden oluşan selin dinmesini bekliyordu. İki elini birden onun omuzlarına veya göğsüne koyuyor, Wilbur önünden gelip geçen yabancı insanların arkasından bakıyor ve onlarla günün birinde yakınlaşmak için hiçbir arzu duymadığını hissediyordu. İtiş kakış hafiflemeye yüz tuttuğunda birlikte yeniden yoldan gelip geçenlerin arasına karışıyor ve neresi olacağını henüz bilmedikleri bir sonraki hedefe yöneliyorlardı. Bir sinemanın önünde duraksayan Wilbur, kaldırımda dikilip saçağının altında durdukları, girişi ve çıkışı çift kapılı bu binanın içinde ne olduğunu öğrenmek istedi. Orla onun merakını giderdi ve ince yapılı bir kadının içinde oturup bir derginin sayfalarını karıştırdığı küçük camlı gişenin iki yanında asılı olan camekânlardaki renkli afişleri görebilmesi için, oğlanı kucağına alıp havaya kaldırdı.

İçinden sarı bir alev kabarcığının yükseldiği yüksek bir bina ve Wilbur'a Afrika'yla ilgili resimli bir kitapta fotoğrafını gördüğü savaşçıyı hatırlatan kara suratlı bir adam vardı resimlerde. Sırtını duvara dayamış halde yerde oturan ve elinde kovboyların Kızılderililere ateş ettiği cinsten bir tabanca tutan adamın bulunduğu afiş büyülemişti Wilbur'u en çok. Yazın Orla'nın arabasının ardına kadar açılmış

ağzının içinde neredeyse kaybolan tamircinin giydiğine benzeyen beyaz bir fanila vardı adamın üstünde. Yorgun ama yine de güçlü kuvvetli görünen adamın üstündeki yırtık pırtık fanila kan içindeydi, yüzü ve kolları da hem kir pas içindeydi hem de kesiklerle doluydu.

Orla, kucağında Wilbur'la, içinde bir çizgi filmden renkli resimlerin asılı olduğu öteki camekâna yönelmişti hemen, bu arada bir şeyler söylüyordu ama Wilbur onu dinlemediği için ne dediğini de anlamamıştı. Orla konuşurken o hâlâ yan gözle kanlar içindeki adamın bulunduğu afişe bakıyor ve içinden adamın başına ne gelmiş olabileceğini düşünüyordu. Kan lekelerinin görünmez bir kravatın noktaları misali gömleğinin üstünde çarpık bir iz bıraktığı Conor gelmişti aklına.

Kazık gibi siyah deri ceketlerinin içinde kabuklu böcekleri andıran, büyümüş de küçülmüş iki oğlan camekânların önüne dikilmişti. Birisi ötekine filmden sahneler anlatıyor, kollarını açıp kapatarak patlama anlarının heyecanını yeniden canlandırıyor, gülerek arkadaşını dürtüklüyor, ağzından tükürükler saçarak elleriyle görünmez bir silaha sarılıyor, iki kafadarın arasında geçen konuşmaya hayranlıkla ve gizlice kulak kabartan Wilbur'un, silah atışları olduğunu tahmin ettiği bir şeyin taklidini yapıyordu. Orla oğlanlara kızgın bir bakış atarak hâlâ kucağında tuttuğu Wilbur'la birlikte sinemadan dışarı çıktı. Saat epey ilerlemiş, seanslar başlamıştı, karanlık bastırmadan eve varmak için yola çıkmak zorundaydılar artık. Orla, oğlanı kucağından indirip elini tuttu ve onu birkaç gün sonra Letterkenny'e, az önce afişlerini gördüğü çizgi filmin oynadığı sinemaya götürmeye söz verdi.

Birlikte park yerine dönerlerken Orla bir zamanlar görmüş olduğu ve bir karaca yavrusunun hikâyesini anlatan filmden söz etti Wilbur'a ne var ki oğlan konuşan hayvanlarla ilgilenmiyordu artık. Onun asıl öğrenmek istediği şey afişteki adamın kim olduğu ve ortalıkta hiç Kızılderili görünmemesine rağmen niye silah kullandığıydı. Yine de Orla'ya bununla ilgili hiç soru sormadı, sesini çıkarmadan ve büyükannesinin anlattıklarını dinlermiş gibi yaparak onun yanında yürümeye devam etti. Bir ara eli, Orla'nın elinin arasından kayıp boşluğa düşünce, Orla onun küçük elini yeniden yakalayıp bu defa daha sıkı tutmakta gecikmemişti.

Ders arasında yaşanan olaydan üç hafta sonra Wilbur yeniden okula dönmek zorunda kalmıştı. Elleri iyileşmişti, parmaklarını eskisi gibi hareket ettirebiliyordu artık. Ne zaman elini yumruk yapsa, eklemleri boğuk bir ağrıyla, çaktığı yumrukların anısıyla, bunu bir daha yapmaması gerektiği ihtarıyla irkiliyordu. Kimi zaman şüphe, kimi zaman düşmanlık, kimi zaman da hayranlık dolu bakışların eşliğinde giriyordu okula her sabah. Kimse ona laf atmıyordu ne Conor ne de onun yardakçı üçlüsü. Her zaman Conor'un arkasında durup onun himayesinde Wilbur'u kaba bir küfürle korkutup sindirmek için hiçbir fırsatı kaçırmayan kasıntı Niall McCoy, ayakkabılarının okulun temizlik kuralları gereğince yeterince temiz olup olmadığına veya kendisinden başka kimsenin görmediği, gizli bir yazıta bakarmış gibi yaparak başını önüne eğiyordu. Sean ve Liam ise Wilbur'u görmezlikten geliyordu. Ne zaman onun uzaktan çıkageldiğini görseler nedense ani bir heyecana kapılıp son beysbol karşılaşması veya sözüm ona tuttukları bir balık hakkında hararetli bir muhabbete başlıyor ve Wilbur tesadüfen onların bulunduğu yöne baktığında, kıpkırmızı suratlarıyla baş başa vermeden önce bön bön kameraya bakan kötü figüranlar gibi onunla bir anlığına göz göze geliyorlardı.

Bayan Ferguson, Wilbur'un varlığını dikkate aldığını hissettiriyor ama daha fazlasını yapmıyordu. Sınıfın önünde ona bir ahlak dersi vermekten vazgeçmiş, bu da Wilbur'u biraz hayal kırıklığına uğratmıştı. John elma yerine portakal, Bay Smith yeni bir şapka satın alıyordu, şapka bu defa griydi. Kuşlar da pencerenin önünde uçmaya devam ediyor ama Wilbur artık onların arkasından bakmıyordu. En çok tarih ve coğrafya ilgisini çekiyor, geçmiş zamanlar ve uzak diyarlar onu okulda devamlı tutulduğu uyku illetinden kurtarmayı başarıyordu. Bayan Ferguson'un anlattıklarını yarım yamalak da olsa dinliyordu ve artık ayağa kalkıp gündüz gözüyle hayallere dalmadığını kanıtlamak zorunda değildi.

Dersten sonra artık pek fazla okulda kalma cezası almadığı gibi, bu cezayı nadiren aldığı zamanlarda da kendisine verilen cümleleri yeni edindiği köşeli yazısıyla defterine geçiyor, Conor'un hafif iç geçirişlerine kulak kabartıyor ve ona karşı merhamete benzer bir duygu besliyordu. Bir zamanlar en amansız düşmanı olan bu çocuk

şimdi kuzu gibi olmuştu ve Wilbur'la karşılaşmamak için yolunu değiştiriyordu. O malum olaydan sonra Conor Lynch'in özü değişmişti adeta, tıpkı burnunun biçiminin değişmiş olduğu gibi. Sessiz sedasız ve kendi halinde, ayaklarını sürüyerek okulun avlusunda dolanıyor, beslenme saatinde düşünceli düşünceli yanında getirdiği sandvicini yiyor ve belli bir çizginin ötesine geçildiği, dehşetengiz canavarların yaşadığı bir bölgenin görünmez sınırı aşıldığı takdirde, bir insanın nelere kadir olabileceğini Wilbur'un ona birkaç hafta önce göstermiş olduğu köşeye adımını bile atmıyordu. Şaşkınlık ve üzüntüyle beslenen tuhaf bir sükûnet hali içindeydi. Hemen her gün okul duvarının üstüne çıkıp sarkık omuzlarıyla gözlerini Orla'nın arada bir hoplayıp zıpladığı tarlanın ötesine dikiyor, bu haliyle hayatının beklenmedik akışıyla cebelleşmek zorunda kalan, zamanından önce yaşlanmış bir çocuğu andırıyordu.

Taşlar çok ağırdı ve toprağın derinliklerine gömülmüştü. Temel onlardan oluşuyordu: otlağın yolunmuş yeşilliğinde bir göz, karaçalılar kaş, uzamış sarı otlar kirpik. Bir vinç onları sonsuza dek buraya yerleştirmişti. Likenlerin üstlerinde beyaz desenler bıraktığı taşların kaba ve pürüzlü kenarları yosun tutmuştu. Eamon titreşen bir gözbebeği gibi onların üstünde ne yapacağını bilemeden gelip gidiyor, yeni işaretler bekliyordu. Rüzgâr öfkeli hamlelerle bulut paçavralarını kurşuni bir dinginliğe gömülmüş bir denizin üstünde oradan oraya sürüklüyordu.

Güneşten gelen bir huzme tepenin üstünde yalpalayarak dolaştı, bitki saplarını birer jilet gibi keskinleştirdi ve bir noktada durdu, bunun üzerine Eamon olduğu yerde durup bakışlarını yukarıya çevirdi. Keçeleşmiş otların arasından bir aletin sapı yükseliyordu, Eamon onu kavrayıp kaldırdığında aletin çürük ucu kırıldı ve çekicin paslı metali yere düştü. Gösterdiği çılgınca çabanın sonunda bitkinlikten hiçbir şey düşünemeyecek hale gelmiş olan Eamon metal başı kurtarmak için yere eğildi, üstündeki toprakları temizledikten sonra ona gökten zembille inmiş bir nesneye bakar gibi bakakaldı. Demirin soğukluğunu avuç içlerinde hissediyordu ve aletin kullanım amacı kafasına dank edene kadar aradan epey bir zaman geçti.

Delikten çıkan çürük tahtayı atölyede bir keskiyle rendeledi ve bir baltayla gevşemiş çit kazıklarından birini yerine çaktı. Toz tabakasıyla kaplanmış örümcek ağları sayesinde dağılmadan ayakta duruyormuş izlenimi veren karışıklığın içinde metal bir keski buldu, onu bir süre elinde tuttuktan sonra niye orada bulunduğunu hatırladı. Sonra ortamdaki bakımsızlığın tam ortasında yere çöküp oturdu ve kapıdan dışarıya bakmaya koyuldu. Huysuz rüzgârların tartakladığı çimenlerin içinden girdaplar çizerek yükselen kuşlar kanat çırparak yine otların arasında gözden kayboluyordu. Uzun zaman önce koyunların otlağa çıkmak üzere sallana sallana katettikleri patika, Eamon'a artık hiçbir şey hatırlatmayacak kadar silinmişti hafızasından. Ne bir görüntü ve ses ne bir ışık ve mutluluk ne de müzik vardı bu dehlizde artık. Çoktan ölüp gitmiş bir hayvanın kazdığı delikten başka bir şey yoktu. Yerden yükselen soğuk Eamon'un içine işledi ama Eamon onu hissetmekten çok uzaktı. Dört ayak üzerinde sürünerek taş duvarın bulunduğu yere kadar ilerledi, kendini yukarıya çekip duvarın üstündeki alet edevatı aldı ve sonra paldır küldür tekrar yerine döndü. Keskiyi taşın üstüne koyarken ne zamanı ne de önündeki günleri ve haftaları düşünüyordu. Hayatın varlığını da onun sonlu ve anlamlı olduğunu da unutmuştu. Çekiç keskiye çarptığında ve kayadan minik taş parçaları sıçradığında dağılmış bulutların arasında en nihayet kendini gösteren ve dalga geçercesine Eamon'un kambur sırtını tepenin renksizliğinden kurtarıp ısıtmaya soyunan güneşin varlığı da çıkmıştı Eamon'un hatırından.

Şehrin evleri bir spiral çizerek tepeye doğru yükseliyordu, tepenin doruğunu kuvars taşları ve bir av kuşu tüyüyle süslenmiş bir saray taçlandırmıştı. Kare avluyu kabukları soyulmuş dallardan yapılma bir şarampol çevreliyordu; bir süvari bu avluya ulaşmak için bir nehir gibi uzanan erguvan rengi alp güllerinin karşı tarafında yer alan, beyaz kuş kemiklerinin birbirine yaslanmasıyla yapılmış kemerli bir kapıdan geçmişti. Yola elekten geçmiş ince torf dökülmüştü; siyah, mat kara midye kabukları ve kıvrım kıvrım ağaç kabukları torfu güneş ışığında parlayan kumdan ayırıyordu yolu. Kötü bir haber getirmişti süvari. Kabile reisi Wilbur ve onun sadık atı bir ay daha korkunç

kraliçe Ferguson'un ve onun kötü kalpli yardakçılarının tutsaklığı altında kalmak zorundaydı, karanlık güçler konseyinin aldığı bir karardı bu.

Kızılderililer bir ağıt tutturmuştu bunun üzerine ve Orla yüksek sesle bu ağıta eşlik etmekte zorlanıyordu. Wilbur da alçak sesle yakarıyordu, onun için nahoş bir durumdu bu ne de olsa.

"Gülme" dedi Wilbur büyükannesine.

"Gülmüyorum ki" dedi Orla. Ama sonra ikisi birden gülmeye başlayınca Kızılderililerin büyük ağıtı sona ermiş oldu. Atların bakımını yapıp onları yosundan ve soyulmuş dallardan yapılma gösterişli bir ahıra yerleştirdikten sonra, kabilenin başsız kalan üyelerini yemek yemeleri için sahile sürüklenmiş bir tahta sandığın parçalarından yaptıkları uzun bir masanın etrafına dizdiler. Orla elmalı bir pay yapmış, yanına da melisalı ve ballı limonata hazırlamıştı.

"Geceleyin okulu basıp onları kurtarabiliriz" dedi Wilbur. Gölgede oturuyor ve duvardan sırtlarına vuran sıcağı hissediyorlardı. Arada bir limonata sürahisinin içinde gürültüyle vızıldayan eşekarısını kovalıyorlardı elleriyle.

"Tabii sandıktaki eşyaları da yanımıza almayı unutmamamız lazım" dedi Orla.

Elmalı paydan bir ısırık alıp düşündü Wilbur. Hiçbir öğrenci bu sandığı görmemişti şimdiye kadar ama herkes onun varlığından haberdardı. Düşmanın el koyduğu eşyalarla doluydu sandık; karikatür dergileri, sapanlar, lastik toplar, oyuncak arabalar ve okulun yasak ettiği türlü türlü nesneler. Bunun bir hazine sandığı olduğundan emindi Wilbur.

"Merdiveni yanımıza alabiliriz" dedi Wilbur. "Bir de halat."

"Peki ya yakalanırsak?" Orla eşekarılarını Wilbur'un elmalı payından uzak tutmaya çalışıyordu. Üstünde bileklerine kadar uzanan mavi bir elbise, başında sarı bantlı büyük bir hasır şapka vardı, ayakları çıplaktı.

Wilbur tekrar düşündü şöyle bir. Güneş bir bulutun arkasında kalmıştı. Gözlerini güneşten korumak için siper yaptığı elini aşağıya indiren Wilbur düşünmeye devam ediyor, bir yandan da ağzındaki lokmayı çiğniyordu. Duvarın arkasında kalan deniz yuvarlana yuvar-

lana sahile vuruyordu. Martılar görünmemişti bugün, belki de gökyüzü onlar için fazlasıyla aydınlık olduğundan. Bulut güneşin, önünden çekildiği ve etrafı duvarlarla çevrili kare alana ışık düştüğü sırada, tahta kapıya hafifçe vurulduğunu duydular. Ellerini elbisesine silen Orla birisini karşılayacakmış gibi hazırlık yaptı.

"Colm mu acaba?" dedi Orla ayağa kalkarken. Bu kimsesiz komşu bazen bir fincan çay içmek üzere onlara uğrar, Orla ve Wilbur'un yanına ilişip şehirlerini nasıl kurduklarını izlerdi. Beceriksiz ve ürkek bir adamdı Colm, ne zaman bir şey söylemeye yeltense kekelemeden edemez ve kendi sözlerinden şüphe duyarmışçasına başını sallayıp dururdu.

Duvarın öbür yanında çıt çıkmıyordu. Colm evin arka tarafına hiç geçmez, kırmızı kapının olmadığı zamanlarda yaptığı gibi, ön kapıyı çalardı her zaman. Kapı ikinci kere çalındı, biraz tutuk, aynı zamanda ısrarlı. İç geçirerek duvara yönelen Orla çengelden anahtarı alıp kapının kilidini açtı.

Conor Lynch'di gelen, başı önünde dışarıda dikilmiş duruyor, elindeki kepi burmak ister gibi çeviriyordu.

"Conor?" dedi Orla, oğlanın yüzünü görebilmek için dizlerini kırarak eğildi biraz.

"Will burada mı? Wilbur yani." Conor bir an için başını kaldırmış ama hemen önüne eğmişti. Kaba bir kumaştan yapılma kısa bir pantolon vardı ayağında, bacakları çiziklerle doluydu. Eğer bu ayakkabılarla okula girecek olsa fazladan iki saat okulda kalma cezası alacağı kesindi.

Orla arkasına dönüp baktı. Wilbur oturduğu yerden onların bulunduğu yöne bakıyordu, lokmasını çiğnemeyi bırakmıştı. Etrafında bir eşekarısı dolanıyordu, vızıltılar çıkaran minnacık bir peyk. Onu kovalamak için uğraşmıyordu Wilbur.

"Conor geldi" dedi Orla. "Conor Lynch." Civarda başka bir Conor daha vardı; çoban köpeği yetiştiren, av yasağı mevsiminde keklik vurduğu için polisle sürekli başı derde giren, yalnız yaşayan yaşlı McGonigle.

Wilbur yerinden kalkmadı. Orla'nın arkasında kalan ve kapının eşiğinde dikilen Conor'u göremiyordu.

Göğün maviliğinde bir martı görünmüştü işte. Ne kanat çırpıyor ne de çığlık atıyordu, ışık kuşun konturlarını neredeyse silmişti. Wilbur onun arkasından baktı, ağzındaki lokma gırtlağından aşağıya kaydı. Elini yumruk yaptı, acımıyordu, sonra elini yeniden açıp ayağa kalktı. O zaman martı bağırmaya başladı, uzun bir çığlık attı, sonuna yaklaşırken gücünü yitiren, yeryüzünün bütün fanilerine seslenen bir yakarıydı bu. Orla kenara çekildi, Conor başını kaldırdı.

Eğer bir arkadaşlık birlikte yaşanan maceralara, birlikte çıkılan seferlere ve keşiflere dayanıyorsa, sadece koşmacadan, saçma sapan oyunlardan ve dere kenarlarına anlamsız setler çekmekten ibaretse, o zaman Wilbur'la Conor'un arasındaki ilişki arkadaşlık sayılmazdı. İki çocuk bütün öğleden sonralarını evin hemen yanındaki tepenin çimenli düzlüğünde oturup kafa kafaya vererek geçiriyor, denize bakmak yerine karaya bakıyor ya hiç konuşmuyor ya da çok az konuşuyorlardı, tıpkı yaşlı adamların yaptıkları gibi. Sessiz bir anlaşma vardı aralarında: Öyle gelişigüzel ortaya atılan laflarla hakkında konuşulamayacak veya tıpkı okul avlusunda dolanan kızların yaptığı gibi sırf ürkütücü bir can sıkıntısından dolayı ehlileştirilemeyecek kadar karmaşıktı hayat.

Sessizliği banalliklerle taciz etmek yerine susmayı tercih ediyorlardı. Gökyüzünün rengi ve onun hava üzerindeki etkisi hakkında felsefe yapmak, Gal futbol liginde finale kalmayı başaran takımlar hakkında ahkâm kesmek veya on yedi yaşındaki Rosie O'Sea'nın yüzme bilmediği halde neden denize girdiği hakkında spekülasyonlar döktürmek yetişkinlerin işiydi. Düşen süt fiyatlarından ve buna karşılık yükselen bira fiyatlarından yakınmayı publara takılan ayyaşlara, İngiliz futbol takımları ve İtalyan yarış arabaları hakkında bütün bildiklerini bağıra çağıra anlatarak gösteriş yapmayı ise ders aralarında meydanda toplanan oğlanlara bırakmışlardı. Hiç konuşmadan yan yana oturuyor ve bütün dünya sırf can sıkıntısını gidermek için heyecanla lak lak ederken, onlar tepenin kürkündeki devinimleri seyretmekle yetiniyordu.

Hava serinlediğinde veya yağmur yağacak gibi olduğunda Orla yanlarında belirip onları eve götürüyordu. Sonra mutfakta oturup bir yandan sıcak çikolatalarını yudumluyor, bir yandan da büfenin üze-

rindeki rafta duran ve mavi bir ışık yayan pencereleriyle gümüşten bir evi andıran, yeni satın aldıkları gıcır gıcır radyoda çalan müziği dinliyorlardı. Orla bildiği şarkılara eşlik ediyor, Wilbur ayaklarıyla masanın altında ter ter tepinirken mahcup bir hayranlıkla bakışlarını yere indiriyordu.

Bu müziğin yabancısıydı Conor, tıpkı Wilbur'un odasındaki kitap yığınının yabancısı olduğu gibi. Şaşkınlık içeren bir saygıyla ve belli etmemeye çalıştığı bir hayranlıkla radyoda çalmakta olan müziği dinlerken kulak kesiliyordu, tıpkı tanımadığı bir hayvanın sesini duymak için kulak kesilen bir araştırmacı gibi. U2'nun şarkısı *Desire*, Conor'un içindeki yoğun kanaatkârlığı yerle bir etmiş, ruhunda yeni yollar açarak içini aydınlıkla, arzuyla ve kafa karışıklığıyla doldurmuştu. İskemlesinde otururken, midesini dolduran sıcak çikolatanın ve ruhunu saran müziğin etkisiyle hararetli bir şekilde parmaklarını oynatıyor, notaları yutacakmış gibi ağzını açıyordu. Bazen iyice kendinden geçip gözlerini kapatıyor, başını bir öne bir arkaya atıyordu, böyle zamanlarda melodileri kapmak için yapılmış kâseleri andıran kulakları ışık saçıyordu. İki parça arasında verilen kısa molada gözlerini açtığında kıpkırmızı kesiliyor ve yüzünü rengi torf katmanlarını taklit eden fincanın arkasına saklamaya çalışıyordu.

Orla oğlanların bu arkadaşlığı karşısında karışık duygulara kapılmıştı. Wilbur adına sevindirmişti bu durum onu; çocuğun kendisinden yarım yüzyıl daha yaşlı olmayan birisine ihtiyacı vardı; kendisiyle konuşmadığı şeyleri konuşabileceği ve her gün evrenin sırlarıyla karşı karşıya kalan dünyadaki tek çocuk olmadığını onun sayesinde öğrenebileceği bir arkadaşa. Öte yandan torununu Conor'la paylaşmak zorunda kalması, Wilbur'un artık bütün zamanını onunla geçirmiyor olması Orla'nın keyfini kaçırmıyor değildi. Birlikte geçirdikleri saatler Wilbur'un gözünde önemini kaybettikçe Orla'nın gözünde o denli önem kazanıyordu. Conor'un gelmediği günler ve pazar günleri Orla için eskisinden daha değerli hale gelmişti, ne zaman birlikte yeni bir şehir inşa etseler veya mavi arabalarıyla civarda gezmeye gitseler, yaşadıkları her anın sanki bu birlikte geçirecekleri son anmış gibi tadını çıkarmaya bakıyordu Orla. Geceleri saatlerce uyanık kalıyor, Wilbur'un yatağının kenarına oturup

onu seyrediyor veya sırtı ağrımasın diye oğlanın ısrarı üzerine aldığı açılır kapanır yatağa uzanıp uyuyan çocuğun çıkardığı sesleri dinliyordu.

Bazı günler pencerenin yanında durup oğlanların oturduğu tepeye bakıyor ve ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Sonra işinin başına dönüp sıcak çikolata hazırlıyor ve Wilbur'un henüz sekiz yaşında olduğunu, Conor'la veya civardaki başka oğlanlarla birlikte evden çıkması, kızlarla ilgilenmesi ve aptallıklar yapması için aradan en az yedi sene daha geçmesi gerektiğini hatırlayarak teselli buluyordu.

Hava soğuk değildi, güneş geriniyordu. Gökyüzünde sürekli nereden geldiği belli olmayan bulutlar peyda oluyordu; koşa koşa sahaya çıkan, budalaca işlerinden usanınca da yollarına devam eden besili oyunbozanlar gibiydiler. Kendini kontrol edemeyen rüzgâr çalılıkları kurcalıyor ve kırmızı kapıyı sallıyor, sonra yere uzanıp otların başını toprağa bastırıyordu. Bir uçak maviliğe, içinden beyaz bir dolgu püsküren bir çentik attı. Wilbur ve Conor tepede oturmuş, ayaklarını İngiltere'ye doğru uzatmışlardı. Emdikleri şekerler dillerini karartmıştı, bir saattir tek kelime etmemişlerdi birbirlerine. Orla'nın buyruğu üzerine, yerden gelen nemden korunmak için popolarının altına birer karton koymuşlardı. Arada bir başlarına musallat olan bir sineği kovalıyor, gözlerini kırpıştırarak meyankökü suyu içiyorlardı.

"İnsan öldükten sonra ne oluyor?" diye sordu Conor aralarındaki sessizliği bozarak. Tepelerden birinin üstünde hareket etmekte olan birkaç koyuna, kirli beyaz noktacıklara dikti gözünü sonra.

Wilbur gözlerini kıstı, önce bir bacağını, sonra ötekini kaşıdı. Sorulara cevap vermeden önce her zaman vakit tanırdı kendine. Onu iyi tanımayan insanlar kendisine söyleneni duymadığını düşünüyor ve sorularını tekrarlamak zorunda kalıyorlardı. Annesi cennetteydi, Orla'dan öğrenmişti bunu. Birkaç hafta önce Orla mutfak masasında iyice sokulup her şeyi anlatmıştı ona. Annesinin çok zayıf düştüğünü, ona bir hayat armağan ettikten sonra öldüğünü ve babasının bu kedere dayanamayıp ortadan kaybolduğunu. Ayrıca bir kitap göstermişti ona, renkli bir bebek resmi vardı kitapta; annesinin karnında

kapalı gözleriyle büzülmüş bir halde yatan, minnacık çıplak bir fareye benzeyen bir bebek.

Ağzına yeni bir şeker attıktan sonra "Farklı görüşler var bu konuda" dedi Wilbur nihayet. Beyaz önlüğüyle kasap tezgâhının arkasında duran ve müşterileri sonu gelmez tartışmalara sürükleyip lafa tuttuğu için babasını durmadan kızdıran genç McSweeney'den ödünç almıştı bu cümleyi. Saf bir ev kadını kazayla güneybatıdaki kasırgalar hakkında ne düşündüğünü, bu durumun ozon tabakasında açılan delikle bir ilgisi olup olmadığını soracak olsa, delikanlı her defasında "Farklı görüşler var bu konuda" cümlesiyle bir açılış yapıp insanlığın içine düştüğü durumla ilgili grotesk görüşlerini uzun uzadıya anlatmaya girişiyor, insanları iradeden yoksun robotlar haline getirmek için hükümetin içme suyuna bir "madde" karıştırdığı iddiasıyla da zirve yapıyordu. Kendi "farklı görüşler var bu konuda"sına başka bir şey eklemedi Wilbur, soru sahibinin bazı tahminlerde bulunmasını beklemeyi tercih etti.

"Rahip diyor ki, insan Katolik olduğu zaman cennete gidiyormuş" dedi Conor. "Öbür dünyaya yani. Melek olarak."

"Sadece iyi insanlar, günah işlememiş olanlar" dedi Wilbur.

"Peki ya ötekiler?"

"Onlar gidemiyor. Cehenneme iniyor onlar."

Bu sözcüğü sindirmek için sustular. Cehennem. Bir kapı aralığından içeriye soğuk hava girmiş gibi bir ürperti geçti içlerinden. İkisi birden bacaklarını yukarı çekip kollarını bacaklarına doladılar ve çenelerini dizlerine dayadılar. Bir traktör takır takır sesiyle yollardan birinde ilerliyor, ardında mavi egzozdan bir flama sallıyordu.

Wilbur birden bacaklarını serbest bıraktı, dehşete düşmüş bir halde dönüp Conor'a baktı. "Sence ben cehenneme mi ineceğim?"

Conor da başını Wilbur'dan yana çevirip alnını kırıştırdı. "*Nereden* çıktı şimdi bu?"

"Çünkü ben sana... vurdum!" *Dayak atmak* ifadesini kullanmamıştı Wilbur, zaten bu olaydan bahsetmek bile nahoş bir durumdu onun için. Conor'un kırmızı kapıyı çalmasından bu yana tam üç hafta geçmiş ve o zamandan bu yana o meşum günde okulun avlusunda meydana gelen olayla ilgili birbirlerine tek kelime etmemişlerdi.

"Saçmalama" dedi Conor. "Ben hâlâ hayattayım. Cehenneme gitmek için adam öldürmen lazım."

Wilbur düşüncelere daldı. Traktör bir nokta haline gelmişti; yeşil dalgaların arasında buharlar saçarak yoluna devam eden minnacık bir gemi. O gün Conor'a vurmayı kendisi mi kesmişti mi acaba yoksa öğretmenlerden birisi mi onu karga tulumba havaya kaldırmıştı, hani şeyden önce...

"Hey, Will!" Conor, Wilbur'u itekleyip güldü, sonra da siyaha boyanmış dilini çıkarıp kırık dişini gösterdi ona. "Cehenneme gitmeyeceksin sen, inan bana."

Wilbur, Conor'u süzüyordu. Conor başını sallayıp ağzını kapattı ve yeniden önüne döndü. Traktör gözden kaybolmuş, mavi kuyruğu dağılıp yok olmuştu. Koyunların terk ettiği tepelerin ardından bulutlar yükseliyordu. Birazdan hava serinler, diye düşündü Wilbur, Orla evden çıkıp bize seslenir. Eline konan sinek olduğu yerde arka ayaklarını hareket ettiriyordu. Kanatları, üstlerine düşen ışıkla parladı; teknik bir mucizeydi bu kanatlar, bir yerlerde okumuştu bunu Wilbur. Conor başını arkaya atıp ağzındaki şekeri önce havaya fırlattı, sonra da tekrar ağzıyla yakaladı. Sinek, parlak lacivert, bitişik gözleriyle Wilbur'a şöyle bir baktıktan sonra havada esrik bir iz bırakarak uçtu gitti.

"Umarım benim babalık cehenneme gider" dedi Conor karşısında uzanan manzaraya bakarken; öylesine bildik bir görüntüydü ki bu, bazen gözlerinin önünde çözülüp eriyor, yamyassı, bomboş ve sonsuz bir uzaklık haline geliyordu.

Wilbur da birkaç kere şekeri havaya atma numarasını denemişti ama bunu ne zaman yapsa şeker ya yüzüne ya saçlarına ya da otların arasına düşüyordu. Saatin kaç olduğunu merak etmediği halde kazağının kolunu sıyırıp saatine baktı. Conor'un sahip olmadığı bir şey vardı onda ne de olsa, gerçi bundan biraz utanmıyor değildi tabii. Tam hiç görmediği ölmüş babasının cehennemde yanmasını isteyip istemediğini düşünmeye başlayacaktı ki Orla'nın onlara seslendiğini duydu, mutfakta onları bekleyen sıcak çikolatanın ve müziğin tadını duyar gibi oldu.

4

Havuç çorbasında ne fesleğen ne de dereotu var, sadece mercanköşk koymuşlar içine. Oyuncak Kızılderililerle oynamayı bıraktıktan sonra kum sandığını bitki bahçesi haline getirmişti büyükannem. Neden artık onlarla oynamak istememiş olduğum konusunda hiçbir fikrim yok şu anda. Bir an önce büyümek için acele etmiş olmalıyım. Zamanı geri döndürmek ve güneşin altında yeniden kumdan şehirler inşa etmek için çok şey verirdim. Kızılderili ve beyaz at oteldeki bavulumda duruyor hâlâ. Buradan bir an evvel çıkıp almalıyım bavulumu. Benden başka kimse el süremez o oyuncaklara.

"Bakıyorum da iştahı yerine gelmiş birilerinin." Hemşire çorbanın son kaşığını ağzıma sokup peçeteyle dudaklarımı siliyor. Adı Aimee Ward, mavi renkli eşofmanına iliştirilmiş yaka kartında böyle yazı-

yor, dün dikkatimi çekmemiş bu. Kargo pantolonunun cepleri hâlâ tıka basa dolu, kulaklığının kabloları ve beyaz lastik eldivenlerinin gevşek parmakları sarkıyor cebinden. Aimee, dizlerinin üstündeki boş tabakla yatağın kenarında oturup bana bakmaya devam ediyor.

"Pek yanına yaklaşmak istemiyorum doğrusu ama bir banyo yapsan iyi olur gerçekten." Yerinden doğrulup tabağı tepsiye bırakıyor. Sonra bir anahtarla kapı tarafındaki duvara sabitlenmiş bir kapağı açıp bir şalteri yukarı kaldırıyor, muhtemelen klima. Anahtar destesini belinde taşıdığı için eşofmanının üstü yukarıya sıyrılıyor bunu yaparken.

İtiraf etmeliyim ki gerçekten kokuyorum. Yatak örtüsünü birazcık kaldırdığım an burnuma tatlı mayhoş bir koku çarpıyor, sanki aşağıda egzotik birtakım hayvanlar yavrularını yetiştiriyormuş gibi keskin ve nereyse gayri insani.

"Sana bir banyo ayarlayayım mı" diye soruyor Aimee. Klimayı kullanarak kendimi öldürmeyeyim diye minik kapağı kilitliyor, eşofman üstünü düzeltip bana arkasını dönüyor. Tepsiyi iskemleden alıyor, dönüp yüzüme bakıyor. "Başını sallasan yeter, gerisi hallolur."

Tavana bakıyorum. Kafa derim ürperiyor, saçlarımdan yayılan ekşi yağ kokusu geliyor burnuma. Sol bileğimdeki yara bandajın altında gıdıklanıyor. Kesiği dikmek zorunda mı kaldılar acaba diye soruyorum kendime. Dün mü işemiştim ben altıma? Yoksa bir önceki gün müydü, üç gün önce, tabii eğer işediysem. Burnuma gelen kokulara bakılırsa epey zamandır yatıyorum burada. Kendimden iğreniyorum. Evet anlamında başımı sallıyorum.

"Doğru düzgün bir banyo, hemen hallederiz." Aimee gülümseyerek çıkıyor odadan.

Olduğum yerde yatmaya devam ediyor ve başımı sallayarak evet demiş olmama hayıflanıyorum. Kısa bir duşu tercih ederdim aslında. Kâğıt kalem isteseydim keşke, konuşmadan tabii; jestlere, pandomime başvurmalıydım duştan söz ettiğimi anlatmak için, parmaklarımı başımın üzerinde uçuşturarak duş alıyor gibi yapabilirdim; aheste beste şırıl şırıl düşen damlalar. Hayali bir duş jeliyle koltukaltlarımı sabunlar gibi, görünmez bir şampuanla saçlarımı yıkar gibi yapma-

lıydım. Kayıp ruhların mekânı olan o delikte boğulup gitmemin engellenmesinden önce bir alıp veremediğim yoktu küvetlerle. Orla beni haftada en az üç gün küvete sokardı, hiç ürkütücü bulmazdım bu işi. Dizlerimin arasında sarı kırmızı plastik bir gemi, iki ada arasındaki köpük köpük denizde mücadele veren bir römorkör olurdu. Orla söylediği denizci şarkıları eşliğinde saçlarımı yıkardı. Buhar havada asılı kalır ve ince bir tabaka haline gelip aynanın üstüne uzanır, Orla daha sonra oraya isimlerimizi yazar ve bir kalp resmi çizerdi.

Neden sadece bunları hatırlıyorum da birkaç gün önce olup bitenleri hatırlamıyorum? Nerede denize düştüm ben hakikaten? Pat diye suya mı atladım acaba? Oraya nasıl geldim? Neden rüyamda sürekli ölü bir köpek görüyorum? Dik oturmaya çalışınca başım dönüyor, gözlerimin önünde sinek hologramlarını andıran siyah noktalar uçuşuyor.

Kapı açılıyor ve benim iki kafadar içeri giriyor, sanki birlikte televizyon seyretmek için sözleşip buluşmuşuz gibi. Beyaz pantolon ve polo tişört var üstlerinde, biri yeşil, öteki sarı, tırmalayıcı sesleriyle beni gaza getirmeye çalışıp ayaklarımın üstüne dikiyorlar ve bana kapüşonlu, kocaman beyaz bir bornoz giydiriyorlar. Adamlardan birisi sol elime plastik bir torba takıp bandajın bittiği yerde torbanın ucunu büzerek yapışkan bir kayışla kapatıyor. Ayakta sallanıyorum biraz, kendimi maça hazırlanan ve daha soyunma odasında grogi hale gelen bir boksöre benzetiyorum. Öteki adam ayaklarımı kaldırıp onları, yatağımın yanı başında duran ve bana denize açılmaya hazır, renkli küçük kayıkları hatırlatan şıpıdık banyo terliklerinin içine sokuyor maharetle. Göğüslerine iliştirilmiş yaka kartlarını okuyorum. Phillip ve Robert.

"Hadi bakalım" diyor Phil.

"Önce bir ayağını at, sonra ötekini" diyor Rob.

Bana iki yandan destek veriyorlar, *Pulp Fiction*'da müziğin, adrenalinin ve kana susamış izleyicilerin coşkulu alkışları eşliğinde ringe getirilen Butch Coolidge gibiyim şimdi de. Odadan, muhafaza edildiğim hücremden çıkıp neon ışığının aydınlatıcılığında koridor boyunca ilerlemeye başlıyoruz birlikte. Dirseklerimde ve koltukaltlarımda dostlarımın ellerini hissediyorum, beni kazasız belasız hedefe taşıma-

yı başarmak üzereler. Üstümde taşıdığım ve arkamda bıraktığım koku etrafımda dolanıp sarmalıyor beni; havada ağır, yağlı bir aura. Önce bir ayağımı, sonra ötekini atıyorum öne, McSweeney'nin sözünü ettiği robotlardan birisi gibi itaatkârım.

Tam genç McSweeney'i unutmamış olmama sevinecekken karşımda bir kapı açılıyor ve hep birlikte uçan bir fincan altlığı gibi tavandan sarkan ve odayı aydınlatan lambanın yanmasını beklemek için duruyoruz. Bana Taggart'ın tapınağını hatırlatan beyaz fayanslı bir duvarın önünde krom çelikten bir nesne duruyor, küvet olmalı bu, üstünde köpük adalarının yüzdüğü yeşil bir suyla dolu olmasına rağmen öyle hemen fark edilecek küvetlerden değil ama. Benim ve refakatçilerimin çarpıtılmış görüntülerini yansıtan hortumlar yükseliyor tam ortasından, yanda sapı içine gömülmüş bir kapı var, bacakları kesilmiş, çelik bir böcek gibi görünen bu nesnenin, aslında bir banyo küveti olduğunu kanıtlamak ister gibi bir rafa sünger, saplı bir sırt kesesi ve plastik sarı bir ördek koymuşlar.

"Hadi bakalım" diyor meslektaşından daha tıknaz olan Phil, tepesindeki kelin çevresindeki kalan saçları da adamakıllı seyrelmiş. Elini suyun içinde gezdirip tamam anlamında başını sallıyor.

"Hadi bakalım, eğlence başlasın" diyor gür saçlı, uzun boylu Rob; kulağa hoş gelen bir sesi ve insana, dışarıda jilet veya şampuan reklamı yapan bir afişte değil de neden bu kapalı yerde bana gülümsüyor, diye sordurtan bir yüzü var. Phil bornozumu sıyırırken, Rob ayağımdaki terlikleri çıkarıyor. Organımı ellerimle örtüyor ve gözlerimi kapatıyorum. Bu küçük mekânı gövdemden çıkan ifrazatlarla doldurmam insani bir şey olmak hasebiyle affedilebilir olsa da bu durum, gittikçe yükselen bir samba müziğinin sızdığını sandığım ızgaraların arasında kaybolup yerin dibine geçmeyi isteyecek kadar utandırıyor beni. Bakıcılar çaprazlamasına birleştirdikleri çıplak kollarıyla beni kıçımdan tutup karga tulumba kaldırıyor, öyle ki testislerim tam aradaki boşluğa oturuyor, o an ölmek istiyorum işte. Küvetin kenarına oturtuyorlar beni, sonra da cesaretlendirici sözler eşliğinde özenle suyun içine doğru itiyorlar. O zaman fark ediyorum ki bu küvet modeli hastanelerde ve huzurevlerinde kullanılan, içinde oturulabilen cinsten. İyice altımda kalan ayaklarım yosun rengi suyun içinde par-

larken göğsüm kuru kalıyor. Plastik torbanın içindeki elim hemen yanı başımda, buz kütlelerini andıran köpüklerin arasında hafif hafif yalpalıyor, şükranla gülümseyerek yalnız bırakılmayı bekliyorum.

"Korkacak bir şey yok" diyor Rob.

Bir el omzumu tuttuğunda ve başımdan aşağıya ılık su aktığında irkiliyorum. Nefes almaya çalışıyorum, refleks işte.

"Her şey yolunda mı?" diye soruyor Phil.

Evet, anlamında başımı sallıyorum. Su ısınıyor ve kontrollü bir akışla kamburumdan aşağıya iniyor. Soluklarım hızlandığında bir kamış, bir şnorkel mi istesem acaba diye düşünüyor, sonra bundan vazgeçip nefesimi tutmaya karar veriyorum. Saçlarım yumuşak ve maharetli hareketlerle yıkanıyor, sanki başımın üstüne narin ve kırılgan bir heykel dikiyorlar. Kafamdaki yaranın kabuğunun koptuğunu ve suya karışıp gittiğini hissediyorum. Derin derin soluyarak gözlerimi kapatıyor ve başıma geleceklere teslim oluyorum.

Bir düzlükte at biniyorum. At binemediğimi, atlardan korktuğumu belli etmemeliyim, düşerim yoksa. Atın rengi siyah oysa ben beyazı tercih ederdim. Düzlük kar kaplı ama gemiye ulaşmak için attan indiğimde kum haline geliyor kar. Gemi demir almış, güvertede duran bir kadın bir mendil sallıyor. Genç bir kadın, onu bir fotoğrafta görmüştüm gelinliğiyle bir kilisenin önünde dururken. Bacadan çıkan kara duman süzülerek kadının üstüne iniyor, dümen suyu bir elbisenin kuyruğunu andırıyor, ben de el sallıyorum. Siyahtan beyaza dönen at, kuma uzandığında, yeniden kar haline geliyor kum; at ölmek üzere, uzun zamandır sırtında taşıyor beni. Arkama döndüğüm anda gemi gözden kayboluyor. Göğün denizin üstüne abandığı yerden gri küller yükseliyor girdaplar halinde, sonra her şey kayboluyor ne deniz kalıyor geride ne de gökyüzü; atın yerde bıraktığı iz, ölümünün damgasını taşıyan kar var sadece, düşen kar taneleri, küller ve yıldızlar atın boşluğunu dolduruyor yavaş yavaş. Başımın üzerinde kanatlı bir at var, bana sesleniyor ismimle.

İçimden bir ses vaktin gece yarısı olduğunu söylüyor. Boş küvetin kapısından, ahmak görünüşlü bir spor arabadan veya at arabasından

çıkar gibi çıkıp odama geri getirildikten sonra saatlerce uyumuş olmalıyım. Çarşafı yeni değiştirilmiş temiz bir yatakta yatıyorum şimdi, çıplak ve büzülmüş halimle çam kokuyorum. Tavandan bir karış aşağıda yanan iki lamba var, bir paket çikolata büyüklüğündeki buzlu kesme camların ardından zayıf ışıklar yayan iki ampul. Kameraların üstündeki küçük kırmızı kontrol lambaları birilerinin gözlerinin üstümde olduğunu gösteriyor. Gece görüş aleti, diye düşünüyorum, loş ışık güçlendiricisi, kızıl ötesi, termo sensörler. Vergi mükellefine kaç paraya patlıyordur acaba bu yattığım oda, diye soruyorum kendime; beni hayatında hiç görmemiş olan, denizin dibini boylayıp orada denizyıldızlarının ve araba lastiklerinin arasına uzanıyor ve kendimi gelgitlere bırakıyor oluşumla esasen hiç alakaları olmayan insanlar.

Bir uyku ilacının kalıntıları ruh gibi dolanıyor sistemimde. Susadım, doğrulup ayaklarımı aşağıya sarkıtıyorum ve bekliyorum. Önce ona kadar sayıyorum, sonra yirmiye kadar, sonra yine en baştan otuza kadar. Ayağa kalkıp kapıya gidiyorum, kapıyı tutup gözlerimi kapatıyorum ve pürüzlü, sert ahşabı, üstündeki çatlakları, parmak uçlarıma sızan koyu kırmızıyı hissediyorum. Ayak parmaklarım yumuşak bir şeye değince gözlerimi açıyorum, beyaz bir yılan ayaklarımın altında kıvrılmış yatıyor. Olduğum yerde kalıyorum bir süre, gözlerim loş ışığa alışıyor, sonra yerdeki yumağı ayağımla itiyorum biraz, en nihayet eğilip onu yerden alıyorum, bornozun kuşağını avuçlarımda tutuyorum şimdi. Ayakta dikilmeye devam ediyorum, çıplağım, içimden malvarlığımı sayıyorum: Bir bornoz kuşağı. Bir çift şıpıdık terlik. Bir yastık ve nevresimsiz bir yorgan. Yırtılmaz çarşaf. Bileğimde bir kredi kartı büyüklüğünde yara bandı. Çürük çarık anılarım. Kusurlu hayal gücüm.

Oturuyorum, yer sıcak, avuçlarımın arasındaki kuşağı çevirmeye başlıyorum, onu kravat gibi bağlıyorum, denizci düğümü atmayı deniyorum. Sonra bir kırbaç oluyor kuşak, dilimi şaklatarak atların sırtlarını kırbaçlıyorum onunla. Wells Fargo, Santa Fé Postası. Bu defa bir olta oluyor kuşak, uçları ise renkli balıklar. Bir kement yapıyorum, yatağın üstüne çıkıp fırlatıyorum kuşağı, balıklar inek oluyor, Teksas'ın uzunboynuz sığırı oluyor, Adam'ım ben, Hoss'um, Küçük

Joe'yum, boğalar toplaşmaya başlıyor, Pa elinde kor gibi yanan bir damgayla bekliyor.

Odama dalan bakıcıları tanımıyorum, gece vardiyası olsa gerek. Hiç canımı yakmadan ama kararlı ve cesur bir edayla kollarımdan tutuyorlar beni, tıpkı meslektaşlarının daha önce yapmış olduğu gibi. Duruma böyle dostane bir şekilde hâkim olmayı eğitim sırasında öğreniyorlardır kesin, nasıl dikkatle birbirlerinin üzerine düşer gibi olup kıkırdamamaya çalışacaklarını getiriyorum gözümün önüne. Adamlardan birisi, uzun saçlı ve ince uzun olanı daha önce huysuz atları sakinleştiren insanlar hakkında seyrettiğim bir belgeselden aşina olduğum bir tonlama ve dille ikna etmeye çalışıyor beni. Öteki adam siyah, üstünde yağmur kokan, nemli, koyu renk bir ceket var. Bir CD çalar kulaklığının askısı dolanmış boynuna, sarı sünger yastıklardan müziğin cızırtıları geliyor. Hızlı hızlı soluyor adam, alçak sesle dışarıya saldığı "Cool kal adamım" cümlesi bakıcının kendi kendine mırıldandığı bir mantra gibi geliyor kulağıma.

Doktor odaya girene kadar yumuşak bir baskıyla tutmaya devam ediyorlar beni. Kemendi hâlâ elimde tuttuğumu, doktor onu elimden aldığında fark ediyorum ancak. Beni kollarımdan tutan ve şimdi biraz daha sakinleşmiş olan bakıcıların eşliğinde yatağa oturuyorum bu arada. Benim kilomu çekip çekmeyeceğini kestirmeye çalışır gibi inceliyor doktor elinde tuttuğu bornoz kuşağını. Sonra bana bakıyor, gözlerinde hüzün var sanki, endişe. Konuşmaya başlamadan önce iç geçiriyor gerçekten de.

"Üzgünüm" diyor. Sesi yumuşak, vurgusu hastada korku uyandırmıyor, kötü şeyler onun ağzından çıkınca olduğundan daha zararsız geliyor insanın kulağına.

Vermeer, kuşak meselesinden ve teknik bir hata yüzünden monitörlerde birkaç dakika görünmemiş olmamdan dolayı üzgün olduğunu söylerken, ben hasta değilim diye geçiyor içimden. İstesem ona her şeyi açıklayabilirim. Küçük Joe olayını ve uzunboynuzları. Kendimi asmayı bile istemeyecek kadar can sıkıntısı içinde olduğumu söyleyebilirim. Ayrıca nereye asacağım, yere vidalanarak sabitlenmiş yatak düzeneğine mi? Yoksa iskemlesiz erişemeyeceğim ve Burt

Lancaster'in hücresinden gelen bir kanaryanın ağırlığı altında bile çıt diye kırılacak kadar narin görünen kameralardan birine mi?

En sonunda ağzımı açıp hem birkaç sarih cümleyle yanılgıları bertaraf etmek hem de sahte dilsizliğim için günah çıkarıp mümkünse çıkışımı hemen almak için talepte bulunmak isteyeceğim anda doktor öyle bir şey söylüyor ki ister istemez suskunluğumu sürdürmek durumunda kalıyorum.

"...işte bu nedenle sizi Açık Bölüm'e nakledeceğim."

Doktorun yüzüne bakıyorum. Gülümsüyor. İki bakıcı ve ben yatakta babalarından bir hikâye dinlemiş erkek kardeşler gibiyiz. Çıplak olduğumu unutmuştum ama şimdi fark edince ağlamaya başlıyorum. Ağlamak istemiyorum ama benden başka herkes giyinik olduğu için birden kendime öyle acıyorum ki. Bir pantolon ve gömleğin özlemini çekiyorum ve başımı öne eğip ulumaya başlıyorum, bu arada kasığımın iç tarafında, güneşin altında bir kertenkele gibi yatan penisimi görüyorum. Vermeer başımı okşuyor ve her şeyin yoluna gireceğini vaat ediyor, ona inanmaya hazırım.

Oranın bütün o tipleri olmasa Açık Bölüm yaşanabilir bir yer olabilirdi belki. Gezginler ve takılanlar, okurlar, oyuncular ya da mırıltılarıyla, suskunluklarıyla ve gevezelikleriyle alık alık bakmaktan başka bir şey yapmayan tipler. Kalk, otur, bekle; iç bayıcı bir şarkının çatlak sesleri. Trenleri çoktan geçip gitmiş bir istasyonda bekleyen hedefi belirsiz yolcular. Birisinin kolu askıda, bir diğeri bacağını sürüyor, boynuna farbala takmış bir başkası da koltukta şekerleme yapıyor. Keşke doktorun ne dediğini dinlemiş olsaydım diye geçiriyorum aklımdan, nerede olduğumu bilirdim en azından şimdi; hastane mi, akıl hastanesi mi yoksa dinlenme evi mi?

Yapı güzel, iç mimari titiz ve soylu. Açık renk halıların durduğu yerler hariç nereye dönsen her yer parke. Cam tavandan gün ışığı düşüyor içeriye, duvarlara akvaryum yaptırmışlar, renkli balıklar yüzüyor içlerinde. Bakıcılar oradan oraya dolanıyor, her zaman ikişer ikişer; iki dirhem bir çekirdek giyinmiş, kampusta gezinen üniversiteli oğlanlar. Ortamda bir huzur ve ihtimam var, rahat nefes aldıran bir yer; ama bu tuhaf adamlar topluluğu sinirlendiriyor beni yine de.

Öğle yemeğinden sonra Vermeer beni tıpkı bir kominin otel müşterisini odasına götürdüğü gibi odama götürdü. Beni almaya geldiğinde giyinmiştim, kum rengi çoraplar, çoraplardan bir ton koyu bir pantolon, mavi bir tişört ve yosun yeşili bir gömlek, markasız beyaz spor ayakkabılar, hepsi de kalıptan çıkmış gibi. Vermeer beni Açık Bölüm'ün prensipleri konusunda kısaca aydınlattı ve bana yatağımı, banyomu, dolabımı ve kütüphanemi gösterdi; raflar kitaplarla, *National Geographic* sayılarıyla, hayvanlar, güneş sistemi ve dünyanın harikalarıyla ilgili resimli ciltlerle dolu.

Sonra beni Melvin'le tanıştırdı, oda arkadaşımla. Melvin yaklaşık ellilerinin ortasında, benden bir alın daha uzun ve aşırı kilolu. El sıkışı sıcak ve nemli, sesi akvaryumlardaki sular kadar berrak. Beni ona Will olarak tanıttı Vermeer. Uzun ısrarlarına dayanamayıp adımı doktorun bloknotuna çiziktirmiştim sonunda. Ama o bunu büyük bir ilerleme olarak görmüş, sırtımı sıvazlamış ve yüzü mutlulukla aydınlanmıştı. Sonra bana etrafı gezdirmişti. Hayvanlar, güneş sistemi ve dünyanın harikalarıyla ilgili filmlerden başka bir şeyin gösterilmediği televizyon odasına götürdü beni; haberler, talk showlar ve sinema filmleri benim gibi insanlar üzerinde rahatsız edici bir etki bırakıyor olsa gerek. Bir süre bilardo masasının başındaki üç adamı izledik birlikte, yeşil çay içtik, ben çayımı kaşıklayarak içerken, Vermeer'e de not alması için fırsat vermiş oldum. Bilardo masasının başındaki adamlar saçma sapan bir oyun icat etmişlerdi kendilerince; boş karton bardaklar, bir fincan altlığı ve üst üste konmuş bisküviler önemli bir işleve sahipti bu oyunda.

Adamların ellerindeki topları, adeta bir saat yapımcısının kendini işine kaptırmasını andıran dikkatli bir edayla çuhanın üstünde iterek hareket ettirdikleri ve yaklaşık ikişer dakika süren üç partiyi seyrettikten sonra, bu acayip oyunun ne kurallarını ne de sistematiğini anlayabilmiş değildim hâlâ. Oyunun amacı belli bir sıra izleyerek karton bardakları devirmek miydi acaba ne var ki bu bilmeceyi çözemedim. Toplar bisküvi kulelerinden birine birkaç santimetre kala durduğunda adamların memnun bir ifadeyle mırıldanmaları, onlara değdiğinde ise homurdanmaları oyun hakkında bir sonuca varabileceğim hiçbir şey söylemiyordu bana. Fincan altlığını çıngırdatmaya

veya bantlara mümkün mertebe fazla sayıda çarparak masanın köşelerinden birindeki deliğin önünde duran boş sigara paketine ulaşmaya mı çalışıyorlardı yoksa; çok esrarengiz olmakla birlikte, hiç mi hiç ilgimi çekmiyordu bu durum. Kulağıma ninni gibi gelen bir ses seviye ölçer vızıltısının, Vermeer'in melodik cümlelerinin ve gövdemde dolanan ilaçların etkisiyle içim geçer gibi oldu ama ağır ağır yuvarlanmakta olan toplardan ayırmadım gözümü yine de.

Boş fincanları küçük bir servis asansörüne koyduktan sonra doktorla yolumuza devam ettik. Önce satranç ve dama oynayanların yanından, sonra bir sürü çalgıyla dolu ses geçirmez bir odadan ve birkaç keçi ile bir Vietnam yaban domuzunun otladığı bahçeye bakan büyük camlı bir balkondan geçtik. Bu turun sonunda Vermeer beni odama geri götürdü, Melvin'le biraz sohbet etti, giderken bana burada güzel günler geçirmemi dilemeyi ihmal etmedi.

Güzel günler geçirebilirdim belki burada, tabii eğer kaldığım odanın kapısını kapatıp bir *National Geographic*'le yatağa uzanma ve birbirlerini katleden ama bunu yaparken bile, ağızlarının içinde durmadan bir şeyler geveleyen bilardo oyuncularından farklı olarak, sarih kurallara uyan Papua Yeni Gine kabileleri hakkında yazılmış makaleyi okuma fırsatını bulabilmiş olsaydım. Ne var ki kapılarda kilit yoktu ve Açık Bölüm sakinlerinin, hastalarının, yolcularının, mahkûmlarının, artık resmi adı neyse, burada bulunan insanların birbirlerini ziyaret etmesi âdet olsa gerekti. Neyse ki adamların çoğu öyle kolay kolay kimseye yanaşmaya gönüllü değildi, yine de uzun monologlar yapmak konusunda hiç de isteksiz görünmeyen birkaç adam birkaç saat sonra sabrımı tüketip sinirimi ayağa kaldırmaya yetiyordu.

Önce Stan geliyor yanıma, pişkin pişkin yatağıma oturup gül yetiştirme sanatı hakkında ballandıra ballandıra bir şeyler anlatıyor. İçine gül resimleri çizdiği bir kitabı yanından hiç eksik etmiyor Stan; güllerin cinslerini, isimlerini, kökenlerini ve daha bilumum başka bilgileri içeren, mavi harflerden müteşekkil karınca duası gibi metin bulutlarının arasına bilimsel bir titizlikle yapılmış çizimler bunlar. Stan'in en bayıldığı konu gübreleme. Yumurta kabuğu, muz kabuğu

ve kahve telvesinden yapılan karışımın yararlarını öve öve bitiremiyor, tavuk pisliğinin ve at gübresinin şaşırtıcı etkilerini anlatıyor ve ne zaman lafı yosun, kül ve kireç karışımına getirse heyecandan kekelemeye başlıyor. Ağzından hiç eksik etmediği nane şekerinin kokusu Stan'in alametifarikası, küçük ve benli kafası ise güneş ışığının etkisiyle benek benek olmuş bir kavunu andırıyor. Alçak sesle ve açık seçik konuşurken bakışlarını, parmaklarıyla okşadığı kitabın sayfalarından ayırmıyor Stan. Gitmeden önce bana bir şeker veriyor, kitabı kolunun altına sıkıştırıyor ve gitmek için acelesi varmış gibi apar topar yanımdan ayrılıyor.

Stan gider gitmez odada Rodrigo peyda oluyor. Buradaki düzen uyarınca odalarda sigara içmek yasak ve kendisi de bir nikotin bağımlısı olduğu için beni koridorun sonundaki camlı sigara hücresine sürüklemek istiyor. Bağıra çağıra konuşurken İspanyolcayı tercih ediyor, bana kollarındaki dövmeleri gösteriyor ve yumruk yaptığı kıllı elinin içindeki buruş kırış bir mendile öksürüyor. Ağzı kokuyor, üstünde kırmızı bir eşofman var ve ben ondan nefret ediyorum. Geldiği gibi birkaç dakika içinde selamsız sabahsız, paketinden telaşla bir sigara çıkararak ortadan kaybolması tek iyi yanı.

Bugünün üçüncü davetsiz misafirinden hoşlanabilirdim pekâlâ, tabii eğer yollarımız dışarıda kesişseydi. Roger kırk yaşlarında; Michael Caine'e benziyor ve fazla konuşmuyor. Mukavvaların arasına sıkıştırılarak bağlanmış bir gazete kupürü yığınını yatağıma koyup en üsttekileri dizlerimin üstünde açmamı bekliyor ve yığının geri kalanını yanına alıp odadan çıkıyor. Elroy ve Wayne, iki siyahi ihtiyar satranç oynayıp oynamadığımı sormakla yetiniyor, hayır anlamında başımı salladığında onlar için ölmüş oldum. Bana uyar. Öğleden sonra, sözüm ona yanlışlıkla odaya dalan öteki üç, dört kişinin adını bilmiyorum, bilmek de istemiyorum.

Hava kararmaya yüz tuttuğunda koridorlara sıcak bir ışık akmaya başlıyor. Sanki bir işaret almışlar gibi aynı yöne akıyor adamlar. Akşam yemeği, diyor Melvin. Aç değilim, olduğum yerde yatmaya devam ediyorum. Ürkütücü de olsa olağanüstü güzel bir yalnızlık anının tadını çıkarabilirim artık.

Melvin. Bana bu sabah kahvaltıda anlattığı üzere on aydır burada olan Melvin Rosenkranz. Uykusunda İbranice, gündüzleriyse güney aksanıyla kelimeleri yaya yaya konuşan, kelinin yarısını örtecek şekilde başına siyah bir asker kepi takan, bir kutu birasını elinden hiç eksik etmeyen ve sabahları sıcak olsun diye terliklerini kumaş bir torbanın içine yerleştirip her akşam yastığının altına koyan Melvin. Tek başıma kalabileceğim bir odayı tercih ederdim tabii ama burada yok onlardan, ayrıca Melvin'den hoşlanmıyor da değilim; çünkü fazla konuşmuyor, benden sigaraya başlamamı talep etmiyor, o sırada okumakta olduğu kitapları bana göstermeye çalışmıyor ve sırf uyanık olup olmadığımı sormak için beni uykumdan uyandırmaya kalkışmıyor. Beni kendi halime bıraktığı için Melvin'le bir sorunum yok. Üstelik yanımda olması ve bir şeye ihtiyacım olduğunda veya bir şey öğrenmek istediğimde bunu bir kâğıda yazmamı söylemesi de benim için iyi. Ayrıca horlamıyor ve çok şişman olduğu halde yatağı gacırdatmıyor.

Melvin Rosenkranz'la aynı odada geçirdiğim ilk gece, yataklarımızın arasındaki akordeon kapıya rağmen oldukça tuhaftı. Hareketlerimin sınırlandığını hissettim ve tuvalete onu uyandırmamak için parmak uçlarıma basarak gittim. Geri dönüp yatağıma uzandığımda ve Melvin'in nefes alıp verişi, karanlığa mırıldandığı ve ilk anda bir duayı andıran cümleleri kulağıma geldiğinde, ister istemez büyükbabamı hatırladım, onun da çıkardığı sesleri duyardım bazen; geceleri, çocukken.

Akşamüstü saatlerinde nereli olduğumu soruyor Melvin bana. İçinde bir dünya haritası bulunan bir kitap alıyor raftan, kasıtlı olarak biraz duraksadıktan sonra parmağımla İrlanda'yı, ardında mavilikten başka bir şey olmayan adanın en üst ucunu gösteriyorum. "Bir Paddy" diyor Melvin kıkırdayarak. Orla bana Amerika'da dünyaya geldiğimi söylemişti, Philadelphia / Pennsylvania'da. Ama Melvin'in bunu bilmesine gerek yok. Kendimi bir Amerikalı olarak değil, bir İrlandalı olarak hissettiğimi bilmesine gerek olmadığı gibi.

Bir kâğıdın üstüne sorumu yazıyorum ve okuması için Melvin'e gösteriyorum: BURASI NERESİ? Vermeer'in söylediklerine bakılırsa

gözlem altında tutulmak, kendimi daha iyi hissedinceye kadar daha yakın bir ilgi görmek için getirilmiştim buraya. Tabii beni burada zorla tutmak gibi bir niyetleri olmadığını da söylemişti doktor. Sonunda her şeyi anlayıp anlamadığımı sormuş ve ben başımı evet anlamında sallayınca memnuniyetini belli etmişti. Oysa ben nasıl bir yere demir attığımı bilmiyorum hâlâ. Bir de Melvin'den dinlemek istiyorum durumu.

Gözlüğünü takıp, verdiğim kâğıdı okuyor. Sonra yine kıkırdıyor ve ipe bağlı gözlüğünü çıkarıp boynunda sallandırıyor.

"Tökezleyenler için sanatoryum diyelim" diyor. "Veya çürükler kampı, hayat yorgunlarının sığındığı bir liman, kopuklar için bir yaşam mekânı, ne istersen de. Bir kent olarak düşünmelisin bunu. Will, öyle bir kent ki bu, devasa bir binaya sığdırılmış. Şimdiye kadar burada ne gördüğünü bilmiyorum ama gördüklerin bunun küçük bir bölümü sadece. Mesela bir hasta servisi var. Sen oradaydın değil mi?" Bileğimdeki yara bandını gösteriyor başıyla.

Evet anlamında başımı sallıyorum. Wayne ve Elroy kapıda duruyor. Sabah dokuzla akşam yedi arasında kapılar açık kalmak zorunda, talimat böyle. Elroy banyo yapacakmış gibi havlusunu omzuna atmış. Bir el hareketi yaparak kovalıyorum onları.

"Kentin kendi enerji merkezi var, ısıtıcı ve solar tesisler. Şu arka taraftaki..." Yatağının arkasındaki duvarı gösteriyor Melvin, "...alanda rüzgâr türbinleri var. Seralarda sebze yetiştiriliyor, organik. Burada yeterince uzun kalanlar, isterlerse çalışabiliyorlar orada. Marangozhanede de çalışabiliyorlar. Ama her şey gönüllülüğe bağlı." Birasından bir yudum alıyor. "Burada kimse istemediği bir şeye zorlanmaz. Yeniden toplumun işlevsel bir parçası olmaya bile. Tabii eğer eskiden de öyleydiyse." Çalışması için boşuna uğraş verilen eski bir araba motorunun kapalı bir hangarda çıkardığı sesi andırıyor Melvin'in kıkırdayışı.

Roger içeriye giriyor ve yere, yatağımın önüne yeni bir gazete kupürü destesi bırakıyor. Dünkünü geri veriyorum ona, alıp göğsüne bastırıyor.

"Ee Roger, nasılsın bakalım bugün?" diye soran Melvin yeni bir bira almak için bu moladan yararlanıyor. Kutular kendi dolabında

duruyor, stokta en az yirmi parça var. Onları koridorun sonundaki umumi buzdolabında muhafaza etmek istemediğini söyledi bana, dolapta herkese yetecek kadar özel bölme olduğunu da öğrenmiş oluyorum bu arada. Her on beş dakikada bir sırf bir kutu bira almak için eğimli koridoru inip çıkamayacağını, ayrıca midesinin soğuğa karşı hassas olduğunu söylüyor.

"Yapılacak çok iş var daha" diyor Roger giderayak. "Çok iş var." Sesi yeknesak ve duyulmayacak kadar alçak, bozuk hoparlörlerle yapılan bir duyuru. Her halükârda sandığım gibi dilsiz değil.

Melvin kutunun kapağını çekerek açıyor ve yeniden yatağımın yanındaki koltuğa yerleşiyor. "Senin de bildiğin gibi dinlendirici semtimizin adı Açık Bölüm. En hoyrat kısmı atlatan herkes buraya gelir." Sözlerinin üzerimde bıraktığı etkiyi ölçmek ister gibi yüzüme bakıyor. "Tabii istisnalar da yok değil." Sırıtarak göz kırpıyor bana, birasından bir yudum alıp geğirtisini bastırıyor, yumruğuyla göğsüne vuruyor. "Bu kente gelenler önce gözlem servisinde tutulur. Veya senin gibi hasta servisinde. Ama asıl amaç adamları mümkün mertebe hızlı bir şekilde Yarı Açık veya Açık Bölüm'e sevk etmektir. Çıkmak isteyenler, evine, ailesine dönmek ya da ne bileyim başka herhangi bir yere gitmek isteyenler bırakılıyor elbette. Her zaman. Burada kimseyi zorla tutmazlar." Birasından uzun bir yudum çektikten sonra elinin tersiyle ağzını siliyor Melvin. "Bunun da istisnaları olmuyor değil tabii. Sözgelimi herhangi birisi akut tehlike altındaysa, hani ne yapacağı belli değilse."

Vermeer'in beni de böyle bir vaka olarak görüp görmediğini soruyorum kendime. Kamu yararına bir tehlike olarak. İntiharı sırasında masumları da beraberinde ölüme sürükleyen, gökdelenin tepesinden atlarken bir trafik kazasına neden olan, rayların üstüne yatmak suretiyle treni yoldan çıkaran, fırının içine kafasını sokmak suretiyle binada gaz patlamasına yol açan, kafasına bir delik açmak uğruna aynı kurşunla o sırada tesadüfen mutfak penceresinden bakmakta olan komşu kadını da öldüren iflah olmaz bir hayat yorgunu.

Melvin yüzüme bakıyor, düşüncelerimi okumuş gibi gülümsüyor. "Eğer burada yanımızdaysan elbet bir nedeni vardır Will. Doktor Vermeer ne yaptığını bilen bir adamdır."

Kâğıt parçasını alıyorum, arka yüzüne VERMEER diye çiziktirip bir soru işareti ekleyerek Melvin'e uzatıyorum.

"Doktor Ruud Vermeer. Buranın şefidir. Sanırım günde otuz saat çalışıyor. O ve Doktor Burroughs, Susan ve Kate Caldwell İnsan Araştırmaları Enstitüsü'nü yönetiyorlar birlikte, bizim kentin resmi adı oluyor bu. Burroughs zamanının büyük bir bölümünü tepenin arkasındaki kadınlar kentinde geçirir." Melvin yüzümden geçen şaşkınlık ifadesine bakıyor ve gülüyor. "Eh, bazen kadınlar da intihar girişiminde bulunabiliyor."

Aklıma Rosie O'Sea geliyor, evet anlamında başımı sallıyorum.

"İkisinin ortak eseridir burası; fikri, tedavi yöntemlerini, mimariyi, uzun sözün kısası üstümüzdeki giysilere kadar her şeyi geliştirenler ve tasarlayanlar onlar. Devlete bağlı sinir hastalıkları hastanelerinin karşısına yeni bir şeyle çıkmak istemişler, insancıl yanı daha çok, klinik yanı daha az seçenekle. Buranın sakinleri mahkûm gibi değil, tam tersine oldukları şey gibi hissetmeli kendini: hayatının en karanlık günlerinde yardıma ihtiyacı olan insanlar gibi." Melvin kendine has gülümseyişiyle gülümsüyor ve birasından bir yudum çekiyor. Vermeer onu basın sözcüsü yapmalıymış.

"Hey Melvin!" Sam adında bir tip odaya giriyor ve Melvin'in eline bir kâğıtla bir tükenmez kalem tutuşturuyor. "Şurayı imzalasana." Dönüp bana bakıyor. "Sen de."

Kâğıttaki metne göz atıyor Melvin. "Keçilerle bir alıp veremediğim yok."

"Benim de yok. Ama o lanet olası melemeleriyle var. Uyuyamıyorum adamım!" Yüzüme bakmaya devam ediyor Sam. Herife katlanacak gücüm yok.

"Kusura bakma" diyor Melvin dostane bir edayla. Sam'e kâğıdı ve tükenmez kalemi geri veriyor. "Beni rahatsız etmiyorlar." Gülümsüyor ve birasından bir yudum alıyor.

"Senin durumun ne peki?" diye soruyor bana Sam. "Keçi gürültüsüne razı mısın?"

Aptal ayağına yatıyorum ve dönüp Melvin'e bakıyorum.

"Will burada yeni" diyor Melvin. "Önce bir alışması lazım."

Yüzünde düşmanlık ve şaşkınlık karışımı bir ifadeyle bir süre gözünü dikip bana bakıyor Sam, sonra odadan çıkıp gidiyor.

"Sürekli memnun olmayacak bir şeyler bulur Sam" diyor Melvin, Sam'in işitme menzilinden çıktığına emin olduğunda. "Birkaç hafta önce akvaryumlardan birini çarşafıyla kapatıp bir protesto çağrısında bulundu. Neye karşı, biliyor musun?"

Hayır, anlamında başımı sallıyorum.

"Hava kabarcıklarına!" Benden bir yorum bekliyormuş gibi yüzüme bakıyor. Sonra konuşmadığımı hatırlıyor. "Oksijen aygıtından çıkan kabarcıklar rahatsız ediyormuş onu. Hasta oluyormuş buna, öyle diyor." Melvin bir an kıkırdadıktan sonra endişeli bir ifade takınarak başını önüne eğiyor. En nihayet sıcak birasından bir yudum içiyor ve yüzüme bakıyor. "Nerede kalmıştık? ...Hah Doktor Vermeer, tamam. Onu Hollanda'dan getirdiler, orada da buna benzer bir yer kurmuş, tabii bunun çok daha küçüğünü ve mütevazısını. Büyük düşünmek için bütün imkânlara sahip olmuş burada. Caldwell Vakfı'nın milyonlarından söz ediyoruz." Melvin elindeki bira kutusunu çevirip sanki üstündeki yazıyı ilk kez görüyormuş gibi bakıyor.

Bekliyorum, bir soru daha yazsam mı diye düşünüyorum içimden.

Melvin elindeki kutuya dalgın dalgın bakmaya devam ediyor hâlâ. Sonra yüzüme bakıp gülümsüyor. "Susan ve Kate Caldwell kimdir, diye merak ediyorsundur mutlaka."

Evet anlamında başımı sallıyorum. Pantolonum ve tişörtümle yatağa uzanmış vaziyetteyim, Yeni Gine'nin kabileleriyle ilgili makalenin bulunduğu *National Geographic* sayısı göbeğimi gizliyor. Derginin kapağında ağzını açmış bir katil balinanın sırtı görünüyor, onun hemen üstünde de semiz bir fok süzülüyor. Sanki katil balina, deşelenen denizin üzerinde uçarken yüzgeciyle kendisine el sallayan foku selamlıyor sırıtarak. Gerçekte olduğu gibi kanlı bir kıyım değil, bir oyun etkisi var bu sahnede.

"William Wallace Caldwell Amerika'nın en zengin adamlarından birisi" diyor Melvin dalgın dalgın, bir yandan da bir parmağını kutunun kenarında gezdiriyor. "Kızı Susan on yedi yaşında intihar etmiş. Neden dersen bilmiyorum. Zaten kimseyi de ilgilendirmez. Kim bi-

lir, belki aşk acısı çekiyordu, belki de hamileydi veya manik depresifti. Ama sonuç olarak adamın tek kızıydı Susan. Karısı Kate içmeye başlamış ve aradan daha bir yıl bile geçmeden arabasıyla bir köprü kazığına çarpmış." Yüzüme bakıyor Melvin. Elindeki kutu bira adeta avutarak başını okşadığı küçük bir hayvan. "Bütün servetini bu vakfı kurmaya yatırmış Caldwell. Sonra da aşırı dozda uyku ilacı almış. Şoförü onu bulmuş ve hayatını kurtarmış. İlelebet gözlem servisinde kalacak adamlardan birisidir Bill Caldwell, bu yaptığını her defasında deneyen cinsten o."

Melvin iç geçirerek yerinden kalkıyor. Kafasındaki takkeyi –Yahudiler ona bir şey diyordu ama aklıma gelmiyor şimdi ne dedikleri– çıkarıp başını kaşıyor ve sonra onu yeniden giyiyor. Fermuarının düğmesini epey aralık bırakan çok dar bir pantolon var üstünde, beyaz bir kamayı andıran donu görünüyor içinden. Dolaptan yeni bir kutu alıyor, ötekini fondipliyor ve kendi dönüşüm kutusuna atıyor.

Oturduğum yerde doğruluyorum ve yara bandını ucundan biraz kaldırarak açıyorum. Cildim peynir gibi kabarmış ve pelteleşmiş, kesik yer açık kırmızıya dönmüş, siyah iplikler yamru yumru bir bahçe çiti meydana getiriyor.

"Şöyle bir turlayacağım" diyor Melvin. Her gün en az on kere bütün bölümü turluyor, adamlarla laflayıp Sydney'le bir el dama oynuyor, herkesin Ho diye hitap ettiği bir Vietnamlı'ya derleme bir kitaptan fıkralar okuyor veya Lefty'e bilmece çözmesinde yardım ediyor. "Geliyor musun benimle?"

Ona dergiyi gösteriyorum, o da başını sallıyor. "Görüşürüz sonra" diyor. Paytak bir yürüyüşü var Melvin'in ve ben onun arkasından bakarken gülümsemeden edemiyorum.

Öğleden sonra Vermeer geliyor. Koridorda keçi dilekçesini yelpazeleyerek suratına sallayan Sam'den kurtulmak zorunda kalıyor önce, sonra da süratle odaya giriyor. Sam'le ilgilenen bakıcıyı tanıyorum, kanülü kolumdan çekip çıkardığımda meslektaşıyla birlikte odama dalan tip o. Bir kolunu Sam'in omzuna doluyor ve birlikte uzaklaşıyorlar, zararsız bir kavgadan sonra yeniden barışan ve birlikte bir bira atmaya giden iki kafadar gibi. Acaba bakıcılar burada bir

servet kazanıyor da mesleklerini bu yüzden mi bu denli fedakârca icra ediyorlar yoksa doğuştan pek yardımsever ve şefkatli oldukları için mi diye sormadan edemiyorum kendime, sanki ülkenin en iyi bakıcıları olmak zorundaymış gibi bir halleri var, bir bakıcı eliti. Belki de gözetleniyor ve aramızdan birine kafa tutacak veya nemrut davranacak olurlarsa hemen işten atılıyorlardır. Tavana bakıp gizli kamera var mı diye aranıyorum.

"Wilbur Sandberg" diyor Vermeer. Melvin'in oturduğu koltukta oturuyor ve bana bakıyor. "Adınız bu mu?"

Hiçbir şey bulamıyorum, kamera falan yok. Wilbur Sandberg değil benim adım, böyle cevap verebilirim pekâlâ. Benim adım Will McDermott. Orla bana bazen Wilbi derdi, yaramazlık yaptığım zamanlarda da little filou; minik bir alete tuhaf birtakım sözler fısıldayan Fransız doktor gibi.

"Bavulunuz bizde" diyor Vermeer. Doktorun yüzüne bakıyorum. Gömleğinin göğüs cebinden bir şey çıkarıyor. "Siz ortalıktan kaybolunca polise haber vermiş otel." Kimliğime yapıştırılmış resmimi gösteriyor bana ve ben beş yaş daha yaşlanmış halimle kendime bakıyorum. Katlı bir kâğıdı açıyor Vermeer. "Otele Conor Finnerty adıyla kayıt yaptırmışsınız. Hatırlıyor musunuz?" Stan'in bir akvaryumun önünde dikildiği koridora bakıyor ve hatırladığım halde hayır anlamında başımı sallıyorum ağır ağır. Boynu farbalalı adam önümüzden geçip gidiyor. Adı Larry ve kendini asma teşebbüsünde bulunmuş. Halat ince veya kalas çürük olduğu için burada Larry. Konuşamıyor ve muzlu sütle besleniyor. Not yazmıyor, sorusu da yok.

"Wilbur? Hatırlıyor musunuz?"

Vermeer'den Kızılderili'yi ve atı isteyebilmeyi arzu ederdim. Bavulumu geri verseler keşke bana. Onun içine kıvrılıp geçmişe gidebilsem keşke, Orla'nın gök mavisi arabasına atlayıp beni aramak için yola düştüğü o güne.

Die Harder
1990

Wilbur ve Conor gözlerini dikip karaya yeterince bakmışlardı, artık suyu görecek biçimde oturuyor ve engin denizi seyrediyorlardı. Civardaki herkes onlara ikizler diyordu, okuldaysa alaycı bir lakabı bile hak etmemişlerdi. Bayan Ferguson her yerde Wilbur'un ne kadar zeki bir çocuk olduğunu, Conor'u çok olumlu bir yönde etkilediğini anlatıyor ve bundan gurur duyuyordu. Wilbur ve Conor havanın anlayışlı olduğu zamanlarda evin hemen yanındaki tepenin düzlüğünde yan yana oturup denizde yüzen balıkların isimlerini, başlarının üstünden geçip giden bulutların cinslerini, ufkun ardında kalan ülkelerin adlarını sayıyorlardı. Tepelerinden geçen kuş ve bacaklarına tırmanan böcek türlerini biliyor, uçak modellerini biçimlerinden, araba markalarını motor seslerinden tanıyorlardı.

Önlerinde uzanan şey dünyanın küçük bir bölümüydü sadece. Onun geride kalan karanlık kısmını sahip oldukları bilgiyle aydınlatıyor, gerçeklerle düşlerin, verilerle özlemin iç içe geçtiği bir evren yaratarak dünyayı daha büyük hale getiriyorlardı. Buralardan gitmek istediklerinin farkındaydı ikisi de; Conor hemen ertesi gün gitmeye hazırdı, Wilbur ise belirsiz bir gelecekte. Conor sıkışıp kaldığı ve babasının hükmettiği bu toprak parçasından nefret ediyordu. Wilbur seviyordu bu minnacık lekeyi, burası yuvasıydı onun, Orla'yla birlikte burada yaşıyorlardı ve birbirlerine ölçülemez bir sevgiyle bağlıydılar.

Havanın onları eve girmeye zorladığı zamanlarda Orla'yla birlikte mutfak masasının başına geçip radyo dinliyorlardı. Conor artık eskisi gibi kor kırmızısı kulaklarıyla şarkıları sessizce dinlemekle yetinmiyor, Orla'ya katılıp onunla birlikte en gözde şarkıları söylüyordu. İyi ve berrak bir sesi vardı Conor'un, ayrıca Wilbur'un ani bir hayranlık dalgasına kapılıp arada sırada masaya vurmasına hiç aldırmadan, söylediği şarkıya devam edebiliyordu. Wilbur'un odasında yere uzanıp kitap okumak, Orla'yla birlikte monopol oynamak veya onun gazetelerden kestiği ve yüksek sesle okuduğu haberleri dinlemek de sık sık yaptıkları şeyler arasındaydı. Orla, Wilbur'u Conor'la paylaşmaya alışmıştı çoktandır ama bunu bir kayıp olarak değil, tam tersine kazanç olarak görüyordu artık. İkisini bir arada görmekten sevinç duyuyor ve her ne kadar Conor'un saçları simsiyah olsa da gövdesi hımbıl bir güçle dolup taşsa da oğlanların ikiz oldukları fikri hoşuna gidiyordu.

Conor'un babası Sean Lynch'in küçük bir kereste fabrikası vardı, inşaat firmaları için ahşap tedarik etmesinin yanı sıra telefon direği, çit kazığı ve bahçe çiti üretiyordu. Annesi Aislin, Conor'un yanı sıra üç yaşındaki Fiona'ya ve zor bela atlattığı doğumda oksijensiz kaldığı için zihinsel ve bedensel engelli olan on dört yaşındaki Kieran'a bakıyordu. Aile fabrika arazisinin yanındaki bir evde oturuyordu ve ahşap tozu yağışsız günlerde sarı bir kar misali pencere pervazlarını kaplıyordu. On dört yıllık bir evdi bu, cephesinin bir bölümü hâlâ sıvasız, geri kalan bölümüyse gri ve boyasızdı.

Şerit testerelerin, körüklerin ve avluda gidip gelen kamyonetlerin gürültüsüne alıştığı kadar ahşabın ve gübrenin kokusuna da dizel motorların egzozuna da alışmıştı Aislin ama bitmemiş bir evde yaşamaya razı gelmek zoruna gidiyordu. Her gün gördüğü bu kaba saba inşaat tuğlaları, Kieran'ın doğumundan sonra kocasının evdeki işleri tamamlamayı ne kadar anlamsız bulduğunu hatırlatıyordu ona. Kendi evi, dünyaya sağlıklı bir oğlan çocuğu getirmekteki başarısızlığının anıtıydı ve ne Conor'un ne de Fiona'nın doğumu Sean'ın inatçı umutsuzluğuna deva olmamıştı.

Sean bu talihsiz çocukla karşılaşmamak için sabahları herkesten önce kalkıyor, büyük fabrika hangarını herkesten sonra terk ediyor, sadece öğle yemeklerini evde yiyor, bunu da karısının Kieran'ı Letterkenny'deki veya Dublin'deki doktora götürdüğü zamanlarda yapıyor ve ilk göz ağrısıyla evde karşılaşma riskini göze almaktansa, alet edevat sundurmasının arkasındaki pis tuvaleti kullanmayı tercih ediyordu. Denk düştüğü zamanlarda devlete bağlı bir kırsal bölge kampında Kieran'a paralı bir yer ayarlamayı veya onu engellilerin kitap destekleri, tahta oyuncaklar ve resim çerçeveleri yapmayı öğrendiği bir kursa yazdırmayı ihmal etmiyordu.

Kieran'ın kâh Wicklow'un ücra bir köşesinde bir midillinin üstünde sinirli sinirli güldüğü kâh Dublin'in kenar mahallelerindeki tuğla bir binada elindeki fırçayı dikkatle tutkala daldırdığı zamanlarda, görünmez adam Sean Lynch de baba oluyordu aniden. Tanrı'nın da yanılabileceğinin adeta bir göstergesi olan bu kanıt uzaklara gider gitmez, Sean'ın sevgi yörüngesi bir kırılmayla yön değiştiriveriyordu hemen, tıpkı bir tufanın suya susamış çatlak toprakları sele uğratması gibiydi onun aileye gösterdiği bu yüzü. Sean'ın bu hali Aislin'in pek hoşuna gitmese de kocasının, kendine acıma duygusuyla karışık, haftalarca süren inatçı bir melankolinin pençesinden kurtulmasını yine de şükranla karşılıyor, onun beceriksiz el kol hareketleriyle sevecenlik göstermeye çalışmasını ne kadar özlediğini fark ediyordu.

Sadece böyle özel günlerde ortaya çıkan bu yabancı Fiona için bir masal kahramanı haline gelmişti; başka bir şeye dönüşen bir kurbağa, yazın ortasında bir Noel Baba; kurulmuş bir oyuncak robot misali kadife gibi bir sesle konuşan, şapkadan tavşan çıkarır gibi dur-

madan hediyeler çıkarıp veren, Fiona'nın küçük gövdesini bağrına basan ve yanaklarını öpücüklere boğan, sevgiyle yanıp tutuşan ve inanılmayacak kadar sahici görünen bu adamın babası olabileceğine hiçbir şekilde ihtimal vermeyen Fiona, onun, o tuhaf oğlan geri geldiğinde hayatından çıkıp gideceğini çok iyi biliyordu.

Conor uzunca bir süre kafa karışıklığını nefrete dönüştürmemek için uğraşmıştı ama ne zaman babasının, kederli haliyle kimsenin canını sıkmak istemeyen bir misafir gibi sabahın alacakaranlığında veya karanlık bastırmadan önce evde dolandığını duysa, duygularına direnmeyi beceremiyordu. Ne ansızın kucağına düşmeye başlayan hediyeleri ne de kafa okşama, sırt sıvazlama ve şakadan yumruklaşma gibi dokunuşları istemiyordu. Ona okulun nasıl gittiğini ve pazar günü balık tutmak isteyip istemediğini soran bu sesi duymak istemiyordu. Nefret ediyordu babasından. Nefret ediyordu çünkü bu irkiyım adam bir korkaktı çünkü hayatın darbeleri karşısında bir köpek gibi siniyordu çünkü bir gölgeydi, talaştan yapılma bir bulut, bir hiçti o. Sadece babasından değil, ondan daha çok erkek kardeşinden, her şeyin sorumlusu olan o kötürümden de nefret ediyordu.

Sabahın erken saatlerinde, Wilbur henüz uyurken gelip geçici bir yağmur yağmıştı. Sonra güneş açtı, otların altındaki toprak sıcak ve nemli soluklarla tütüyordu. Gökyüzünde süzülen, kenarları özenle kesilmiş bulutlar unutulmuş kulisleri andırıyordu. Gittikçe derinleşerek tepelerin arasına haftalardır yerleşmiş olan çamurlu su birikintilerinden yusufçuklar yükseliyordu. Açıklardaki bir trol teknesi kocaman ağıyla bir pulluk gibi denizi yararak ilerliyor, her türlü canlıyı onlardan yararlanmak veya parlak gövdeleriyle gemiyi takip eden martılara yem yapmak için, gün ışığına doğru sürüklüyordu.

Wilbur bu yüzergezer fabrikaların karınlarında kedibalıklarının ölmeden önce yavruladığını ve işçilerin bıçaklarla ahtapotların kollarını gövdelerinden ayırdığını, ölüm kalım savaşı veren bu hayvanların bütün güçleriyle demir zincirlere ve lastik çizmelere yapıştıklarını okumuştu. Limanda yaşlı bir adamın, elinde debelenen bir uskumruyu kuyruğundan tutup birkaç kere kalaslara vurarak kafasını paramparça edişini seyrettiğinden beri balık yemiyordu Wilbur. Balık ve

patates yemek listesinden çıkarılmıştı ve yaşlı O'Reilly, McDermottların evine gitmek için yolu uzatmaktan çoktan vazgeçmişti.

Oturdukları tepeden balıkçı teknesini izleyen Wilbur ve Conor, denizin bittiği yerde meydana gelen bir ışık tarlasında gözden kaybolana kadar teknenin ardından baktılar. Conor'un teni güneşten yanmıştı, arada bir dizini kaşıyor ve dişlerinin arasındaki otu çiğniyordu. Wilbur arkadaşıyla karşılaştırıldığında solgun görünüyordu epey, uzun bacaklı bir pantolon giymişti. İkisinin de gözünde Orla'nın onlar için Letterkenny'den aldığı güneş gözlükleri vardı. Gözlükler çok büyük olduğu için kulaklarının arkasından görünen saplar boşluğa doğru uzanıyor ve camlar oğlanların yüzünü yarı yarıya örtüyordu.

"Nikaragua" dedi Conor.

"Bolivya" dedi Wilbur.

"Guatemala."

"Kolombiya."

"Peru" dedi Conor.

Güneş Tanrısına Sunulan İnsan Adak başlıklı ödünç kitabın içindeki resmi düşündü ikisi de; bu renkli gravürde, bir İnka rahibi bir piramidin yassı tepesinde durmuş, elindeki hançeri taştan oyulma bir sunakta yatan genç bir kadının gövdesi üzerinde sallıyordu. Tapınağın Wilbur'un büyükbabasının az ötede üst üste yığdığı taş yığınlarını hatırlatması konusunda ise tek kelime etmediler. Wilbur bu yaşlı deliden utanıyor, Conor da bunu biliyordu.

Bir süre daha susmaya devam edip birlikte boş denizi seyrettiler. Yanlarında uçuşan bir yabanarısı çevrede bir tur attıktan sonra yönünü, sarı renkli çiçeklerinin arasında türlü türlü böceklerin vızıldadığı katırtırnaklarına çevirdi. Göğün maviliğinde birkaç kırlangıç belirdi. Colm Finnerty'nin ahırındaki kuş yuvalarında bekleyen yavruları için yem arıyorlardı. Hava böyle kalsa, diye düşündü Wilbur ve Orla'nın çinko pomadıyla ovmuş olduğu burnunu kaşıdı parmağını sürtü sürte.

"Sana bir sır vereceğim" dedi Conor. "Ama kimseye anlatmayacaksın." Dönüp Wilbur'un yüzüne baktı ve bir süre bekledi, ta ki onun evet anlamında başını salladığını görene kadar.

Yerden hafifçe yükselen rüzgâr çocukların tüylerini ürpertti ve bulutları birazcık yana sürükledi. Conor çiğnediği samanı ağzından çıkardı.

"Fiona benim kardeşim değil" dedi bir süre sonra Conor. Önünde duran içi boş ayakkabılarına baktı ve samanı parmağına doladı.

Wilbur bekledi. Güneş gözlüklerinin koyu renk camlarından baktığında dünyanın üstünde bir gölge gördü ve bunu duruma uygun buldu. Gözlüğü çıkardığı zaman, ne kadar aptal nesne varsa hepsi ışıkta parlıyor, cırtlak anlamsızlıklarıyla gösteriş yapıyordu. Bir defasında boş bir şişeyi görüş alanından çıkarmak için ayağa kalkmıştı zira bu nesne Wilbur'un algısına göre haddinden fazla ışık demetini kendinde topluyordu.

"Benim babam onun babası değil."

"Nereden biliyorsun ki?"

"Biliyorum işte."

Kırlangıçlar gözden kaybolmuş, bulutlar çözülmüştü. Wilbur düşünüyordu.

"Ama annen doğurdu onu."

"Evet" dedi Conor.

"Eğer annenin başka çocukları varsa, onlar da senin kardeşlerin sayılır."

"Hayır sayılmaz. Sayılacaksa da yarı kardeş sayılır."

Hiç kardeşi olmamaktansa yarı kardeşi olmasını memnuniyetle karşılayacağını söylemek istedi Wilbur ama bunu şimdilik bir kenara bırakmaya karar verdi. Fiona'yı birkaç kere görmüş ve onun hem yalınlığını hem de bebekleriyle konuşurken gösterdiği ciddiyeti sevmişti. Ona kendini hatırlatmıştı Fiona; bir zamanlar büyükannesiyle duvarların koruyuculuğunda kartondan ve midye kabuklarından yaptığı evlerin içinde yok olan o ürkek cüceyi. Başka birisini öldüresiye dövmek zorunda kalan ama tam da bu nedenden dolayı onu arkadaş olarak kazanan oğlanı.

Birdenbire evin açık bir penceresinden bir müzik sesi yükseldi. Conor ayakkabılarını giydi ve doğruldu. Güneş gözlüğünü çıkardı, gözlerindeki siyah noktalar küçüldü, Orla onlara sesleniyordu. Orla'nın hem sesinden hem de adını şarkı söyler gibi söylemesinden

hoşlanıyordu Conor. Diz boyu otların arasından geçerek yamaçtan aşağıya, eve doğru ilerledi, Wilbur da onu takip etti.

Elmalı payın hoş kokusu yayılmıştı mutfağa, yine de ağızlarına hemen birer lokma atmayı göze alamadılar. Orla duvarda gözüne kestirdiği bir boşluğa bakıyordu, sadece kendisinin görebildiği görüntülere bakar gibi bir hali vardı. Elleri ağrıyordu, hamuru uzun uzun yoğurmuştu. Hayatının büyük bölümünü harcanmış hissediyordu, gittikçe yaşlanıyordu, radyoda bir aşk şarkısı söyleyen genç bir kıza kulak kabarttı ve gülümsedi. Conor gözlerini yummuştu, dudaklarını kıpırdatarak sözcükleri biçimlendiriyor ve çalmakta olan melodiyi parmaklarını kullanarak havaya dokuyordu.

Wilbur fark edilmeyecek kadar hafif bir kıpırtıyla öne arkaya sallanıyordu; ellerini, ayaklarını kıpırdatmadan ve düşünceli bir edayla. Okulda dillerden düşmeyen şarkıcıydı bu. Adı Irin'di ve kafasını kazıtmıştı, çok güzeldi bu haliyle de. Erkek arkadaşının kendisini terk ettiğini, bunun onu çok kederlendirdiğini, artık şakımayan bir kuş haline geldiğini anlatıyordu şarkısında. Yoldan geçen her oğlana sarılabilirmiş ama bunu yapamamış çünkü aynı şey olmazmış. Doktora gidiyor ve doktor ona mutlu olması gerektiğini söylüyor. Doktora salak diyor ve sevgilisinin gidişinden bu yana solan çiçeklere üzülüyor.

Sevginin bu türlüsü hakkında hiçbir şey bilmiyordu Wilbur. Gözü okuldaki kızları görmüyor, birçoğunu aptal ve bayağı buluyordu; anlamsız sözler saçan sahte suratlar. Bir defasında Erin Muldoon teneffüste bahçeye çıktıklarında onun yüzüne uzun uzun bakmış, işte o zaman Wilbur'un üstüne bir sıcak basmış ve koşarak okul binasına kaçmıştı, kurallara göre güzel havada içeride kalmak yasak olduğu halde. Orla'yı seviyordu ama dünyada bundan daha farklı bir sevgi olduğunun da farkındaydı, ileride kendisini de bekleyen acıları ima eden bu duygusal şarkının da söylediği gibi, okuldaki veya hayalindeki kızlarla ilgili bir duygu olsa gerekti bu.

Çamurlu bir çukur içindeki taşlar, bir hayvanın ağzından dökülen dişleri andırıyor. Otlarda izler, patika. Son blok iki parçaya ayrılmıştı, kayadan boğuk bir çatırtı yükseldi. Işık bir an için keskiye tutun-

du, onu kamaştırdı ve sonra söndü. Eamon'un giderek daha uzun molalara ihtiyacı oluyordu artık ya bir taşın üstüne oturuyor ya da yorgun bedenini sarmalayan otlara uzanıyordu. Sonra gökyüzüne bakıyor, ellerindeki ve omuzlarındaki ağrının geçmesini, nefesinin düzelmesini bekliyordu. Sık sık yerin dibine batmayı arzuluyordu, toprak ne kadar soğuk olursa olsun umurunda değildi. Rüzgâr tuzu karaya doğru taşıyıp kulaklarının yanı başındaki sapları hışırdatırken, çoktan uykuya dalmış oluyordu Eamon. Rüyasında kendisini hep başka bir kişi gibi görüyordu; soğuk iliklerine işlediğinde ve kurşun gibi ağrıyan gövdesiyle uyandığında tanımadığı ve hatırlamadığı birisi. Bugün uykuya dalmamıştı. Yutmak için yeterince yumuşamasını beklediği bir lokma ekmek vardı ağzında.

Bir ara yan tarafına döndü, kendini taşa doğru sürüyüp ve onu topraktan söküp çıkardı. Çukurları kazarken parmaklarıyla kurtları eziyor, kollarının üstünde böcekler dolanıyordu. Taşı ikiye ayırdı, sonra bir daha. Çekicin darbeleri yüzerek bedeninin içinden geçiyor ve çok geçmeden uzun süren metalik bir tını haline geliyordu. Taşı her pataklayışında üç adım öteye gidip otlara uzanıyor ve biraz uyukluyordu, o denli azalmış hissediyordu artık kendini. Zaman ışığın ta kendisiydi, bir geliyor, bir gidiyordu. Gece olduğunda içinde kalan son güçle evin yolunu buluyordu. Orada ocakta sıcak yemek, yatakta temiz giysi vardı. Banyoda havlu ve sabun hiç eksik olmazdı. Bazen aynanın karşısına geçip makasla sakalını kısaltıyor, yüzünün yarısını gün ışığına çıkarıyordu. Bütün bunları bulup getiren kendisi miydi acaba? Uyanık olduğu saatlerde mi hallediyordu bütün bunları? Bilmiyordu. Ayrıca her akşam, hatırladığı kadarıyla kalp şeklindeki yastığının üstüne bir parça çikolatayı kimin koyduğunu da bilmiyordu.

Kereste fabrikasında çalışan işçilerden birisi kendi bahçesinde inşa ettiği bir tekneden yere düşüp kolunu kırmıştı. Bir diğeri de erkek kardeşini ziyaret etmek üzere iki gün önce Chicago'ya uçmuştu. Sean Lynch bu mağduriyetinden dolayı oğlunun, fabrikanın açık alanında yapılan işlere yardım etmesinde ısrar etti. Diğer adamların alkışları eşliğinde onu bir avuç talaşla vaftiz etti ve ona doğrama

makinesinin arkasındaki çalışma alanını gösterdi, burada ağaç kabuğu şeritlerini ve iskartaya çıkan tahtaları üstü açık teneke konteynırlara doldurmak zorundaydı Conor.

İlk günlerde öfkeden gözyaşlarını tutamayan Conor işçilerden biri onu böyle görüp de ne olduğunu sorarsa gözüne talaş kaçtığını söylüyordu. Yağmur yağdığı zamanlarda, ki bu yaz eksik olmuyordu yağmur, Conor'un böyle bir bahaneye ihtiyacı olmuyor, alçak sesle hıçkırarak ve küfrederek balçık ve talaş karışımının meydana getirdiği çökeltileri arşınlıyordu. Pas tutmuş bir rayın üstünde gidip gelen konteynırları, bütün alanı boydan boya iterek götürmek, boşaltarak yığmak zorundaydı.

Conor'un annesi Kieran'la birlikte Dublin'deydi, orada elinden ameliyat olacaktı oğlan. Bir bölük kalas, kamyonlardan birine yüklenirken "Kieran'ın işe yaramaz eli uğruna!" diye bağırarak söyleniyordu babası arada bir. Fiona en iyi arkadaşlarından birisinin ailesiyle birlikte adanın güneybatısındaki Glenbeigh'e gitmişti. İşçilerden birisi güneyde neyin daha iyi olduğunu sorduğunda "Yağmur orada daha sıcak" diye cevap verdi Conor'un babası. Adamlar güldü ve hep birlikte Donegal'ın güzelliği hakkında bir şarkı söylemeye başladılar.

Conor öğle ve akşam yemeklerini babasıyla birlikte mutfakta yemek zorundaydı. Buzdolabı ve dondurucu, önceden pişirilmiş yemeklerle ağzına kadar doluydu ve Conor'un babası başlangıçta her gün masaya doğru düzgün iki öğün yemek koymaya gayret göstermişti. Oğlunun suratsız iştahsızlığını fark ettiğinde de O'Reilly'den balık ekmek almaya, kızarmış tavuk veya pizza getirtmeye başlamıştı. Her ne kadar Sean ilk günlerde yemek esnasında oğluyla konuşmaya çalıştıysa da bir süre sonra buna da son vermişti ve daha aradan bir hafta bile geçmeden dolu tabaklarının ve karanlık düşüncelerinin üstünde kuluçkaya yatarak masada hiç konuşmadan oturur hale gelmişlerdi.

Orla yeniden Wilbur'la baş başa kalabildiği anların tadını çıkarıyordu. Gerçi zaman zaman Conor'u özlemiyor değildi ne var ki torununu yanına alıp arabayla gezdiği ve Wilbur arkadaşının yerine onunla bir bankta yan yana oturduğu zamanlarda mutluğuna diyecek

olmuyordu. Keyfi iyice yerinde olduğunda Wilbur'la birlikte sabahtan Dublin'e gidip bir matineye giriyorlardı. Çizgi filmler Wilbur'a hitap etmediği için çocukların alınmadığı filmlere gidiyorlardı. Wilbur'un içeriye alınması ve büyükannesinin dizlerinin dibinde kovboy ve kurgubilim filmlerini, tabii bir de *Indiana Jones* dizisinin bütün filmlerini seyredebilmesi için kasiyere ve yer göstericiye bol bol rüşvet veriyordu Orla.

İkinci kez gösterime giren *Rio Bravo* adlı kovboy filmi, oğlanın izlediği ilk filmdi ve Lehardan'daki kukla tiyatrosunda yaptığı gibi avazı çıktığı kadar bağırmıştı Wilbur. Salondaki seyircilerden şikâyet homurtuları yükselip de Orla, Wilbur'a oyuncuların nasıl olsa kendisini duyamayacağını açıkladıktan sonra, oğlan koltuğunda sesini çıkarmadan oturmuş, beyazperdede olup bitenleri gövdesini parçalayacakmış hissi uyandıran, sonraki sahneleri izlerken de devam eden içsel bir deprem eşliğinde seyretmişti.

Orla, bir kovboyun sevgilisini öptüğü sahnelerde elini Wilbur'un gözlerine siper etmeyi düşünmüş ama bir süre sonra böyle bir görüntünün oğlana hiçbir zarar vermeyeceğine karar vermişti. Wilbur'a filmlerde vurulan, yedikleri oklarla delik deşik olan, lazer silahlarıyla ufalanıp toz haline gelen insanların sadece birer oyuncu olduklarını, bütün bunları rol icabı yaptıklarını ve sahnenin sonunda ayağa kalkıp hayatlarına devam ettiklerini açıklamak, öpüşme sahnelerinde oğlanın gözlerini kapatmaktan daha önemli geliyordu ona.

Orla cuma günleri Wilbur'u yanına alıp arabayla Letterkenny'e gidiyordu, bütün bir öğleden sonrayı kütüphanede geçiriyorlardı. Wilbur bir sonraki hafta için tedarik etmek istediği kitap stokunu seçerken, Orla da ne kadar gazete varsa hepsini köşe bucak tarayarak ilginç haberler arıyordu. Bu cuma akşamlarında yine de biraz hüzne kapılıyordu Orla çünkü kereste fabrikasının çalışmadığı hafta sonlarında Conor'un geleceğini ve Wilbur'u kendisi için isteyeceğini biliyordu.

Köpeği gördüklerinde bir pazar günüydü, Orla'nın fırına koyduğu meyveli kekin hoş kokusu geliyordu evden. Oğlanlar başlarını kaldırıp yukarıya baktıklarında, bir mum alevinin yaydığı ısı dalgalarının titreşmesini andıran, camdan bir yüzey gibi durgun, Belfast'a

kadar uzanan gökyüzünü görüyorlardı. Köpek tepeye vardığında otların arasından siyah sırtı görünmüştü. McGonigle'ın hayvanlarından birisi olabilirdi bu. İhtiyar bütün kurt yavrularını birilerine vermiyor, elinde kalanlar oraya buraya dağılıyordu, ta ki koyun yetiştiricilerden birisi onları vurana ya da eğitmek üzere yanına alana kadar.

Köpek yüksek otların arasından çıkmıştı, otları biçilmiş bir çayırın sonundaki caddeye çıkan yolda ilerliyordu. Ağzında bir şey vardı, ucu yerde sürüklenen bir paçavra veya bir kürk parçası. Conor ayağa kalktı, parmaklarını dudaklarının arasına yerleştirerek bir ıslık patlattı. Hayvan olduğu yerde durup onların bulunduğu yöne baktı ve koşarak yoluna devam ettikten sonra o da tıpkı cadde gibi tepelerin arasında gözden kayboldu.

"Ağzında ne olduğunu görebildin mi?" Köpeğin ortaya çıktığı tepelere bakıyordu Conor.

"Yok" dedi Wilbur. Kolunda gezinen bir karıncaya bir fiske attı dikkatle.

"Sahile sürüklenmiş bir şeydir belki de" dedi Conor.

Wilbur cevap vermedi. Sahile inmekten hoşlanmıyordu. Deniz soyut bir kütle olarak, engin ve mavi bir yüzey olarak büyülemesine büyülüyordu onu tabii, ardında Amerika olduğu düşüncesi de. Gelgelelim denizin kokusunu tiksindirici buluyor ve yuvarlanarak sahile vuran dalgaların sesinden tedirgin oluyordu. Ne zaman hayvanlar atlasının içindeki renkli çizimlere baksa, içinde bir ürperti hissediyor, hatta zararsız balon balıkları bile ayak parmağını kapmak için pusuda bekleyen küçük canavarlar gibi görünüyordu gözüne. Yüzmek için denize giren insanları anlayamıyor, hele dalgıçlara büsbütün deli gözüyle bakıyordu; her ne kadar içten içe onların cesaretine hayranlık duysa da.

"Ben gidip bir bakacağım" dedi Conor. Durup bekledi ama Wilbur can sıkıntısıyla suratını ekşitti sadece. Conor köpeğin geldiği yöne doğru yürümeye başladı. "Hemen dönerim" diye seslendi.

Wilbur, Conor'un arkasından bakıyordu, arkadaşı görüş menzilinden çıkmadan önce hızla doğrulup ayağa kalktı ve onu takip etmeye başladı. Birinci tepeyi koşarak aştı ve nefes nefese Conor'a yetişti. Arkadaşının yüzündeki sırıtışı göremiyordu.

"Siyular" dedi Conor.

"Komançiler" dedi Wilbur.

"İrokualar."

"Apaçiler."

Yere düşen yün battaniye yüksek otları toprağa doğru eğmişti. Yumuşak bir eğimle aşağıya inen tepenin eteğine birisinin uzanmış olabileceğini düşünen Wilbur olduğu yerde kalmıştı. Belki de köpek kuduzdu ve orada gezinen birisine saldırmıştı. Conor adımlarını yavaşlatmaya gerek duymadan battaniyeye doğru ilerliyordu.

Wilbur da kendi korkaklığından utanarak arkadaşının peşi sıra ilerledi. Görünüşe göre hiçbir şeyden, hatta kulplu beygir denen bir aletin üzerinden oğlanlara gözü pek sıçrayışlar yaptıran yeni beden eğitimi öğretmeni Bay Taggart'dan bile korkmayan Conor'a çok öfkeleniyordu bazen. Okuldaki bu egzersizler esnasında Wilbur'un ya daha koşarken ayakları birbirine dolanıyor ya da deri kaplı beygire her çarpışında orası burası o kadar çok morarıyordu ki Bay Taggart ona bu yüzden salonda birkaç tur attırmakla yetiniyordu.

"Bir gemiden düşmüş bu" diyen Conor nemli battaniyeyi, uzun kenarına iliştirilmiş koyu renk bir şeridin üstündeki harfler görülecek şekilde iki yana açtı. Battaniyenin bir köşesi eksikti, köpeğin ağzında tuttuğu parça.

"MS Pride of Durban" diye okudu Wilbur.

Conor etrafına bakındı. Tepenin kubbesi kalça boyunda otlarla kaplıydı, yan tarafında katırtırnağı ve böğürtlen çalılıklarının meydana getirdiği bir kemer oluşmuştu, tepenin denize bakan yüzü ise keldi, kenarlarını taşların çevrelediği, çıplak topraktan bir yıkıntı. Conor en yüksek noktaya çıkıp aşağıdaki körfeze baktı.

"Burada hiçbir şey yok" diye seslendi, bir süre daha orada durduktan sonra aşağıya indi.

"Güney Afrika" dedi Wilbur, Conor'un bunu bildiğinin farkında oldu halde.

"Köpekbalıkları insanları yemesin diye denize bir çit yapıyorlarmış orada" dedi Conor. Wilbur'la arkadaş olduğundan bu yana bir sürü kitap okumuştu; ailesi durumu fark etmesin diye genellikle gecenin geç vakitlerinde bir el fenerinin ışığında yapıyordu bunu. Bu

arada macera vaat eden, iç gıcıklayıcı, hatta insanı korkutacak kadar okkalı kitap adlarını tercih ediyordu. *Dünyanın Öbür Ucundaki Kafatası Avcıları, Ölümcül Safari, Yamyamlar Diyarından Kaçış* adlı kitaplar kendisinin içinde bulunmadığı bir hayattan tüyler ürpertici hikâyeler sunuyordu ona. Battaniyeyi kaldırıp silkeledi Conor. Üstüne ot ve gübre parçaları yapışmış kumaştan bir çürük kokusu yayıldı etrafa.

Bir çalılığa konmuş beyaz bir kelebek kanatlarını açarak kendini yükselen melteme bırakıp oradan uzaklaştığı esnada gördü Wilbur deliği, kelebek yanıp sönen bir nokta haline gelip bir bulutun önünde gözden kaybolmuştu. Hemen karşısında taze toprak yığınlarının ve katırtırnaklarının bulunduğu aralık, otların saplarıyla taranmıştı. Wilbur ayaklarını yere vura vura eğimi tırmandı ve bir çalılığın dalları arasından karanlığa bakabilmek için diz çöktü. Hayatında hiçbir zaman elini dalların arasına daldırıp kurcalayacak kadar cesur olmamıştı. Bunu Conor'a bıraktı.

"Bir mağara" dedi Wilbur. Bir hayvanın ayak izi olarak yorumladığı bir şey çarptı gözüne yerde.

Conor elindeki battaniyeyi bırakıp Wilbur'un yanına tırmandı. İkisi birden gözlerini dikip kovuğa baktılar. Gökyüzünde bir uçak vızıldıyordu, tıpkı buzlu camın ardındaki bir sinek gibi.

"Bir porsuk yuvası" dedi Conor alçak sesle, mağara sakinini ürkütmek istemiyormuş gibi bir hali vardı. Wilbur biraz geri çekildi, buna karşılık Conor kovuğa biraz daha yaklaştı, bir dalı ikiye kırıp sağ eliyle içeriyi yokladı. Kafasını aralıktan içeriye sokup karanlığa daldığında el fenerinin yanında olmamasına hayıflandı. Wilbur'u dehşete düşmüş bir halde dışarıda yalnız bırakan Conor sürünerek yuvanın içine girdi ve az sonra ayakkabı tabanlarının bile görünmeyeceği şekilde gözden kayboldu.

"Galiba Orla bize sesleniyor" dedi Wilbur oysa ses falan duymamıştı. Olduğu yerde dikiliyordu, delikten Conor'un çığlığı yankılanacak olursa oradan koşarak kaçmaya hazırdı. Boyunun doğru düzgün uzamamasına veya yetim olmaya ne kadar alıştıysa, bir korkak olduğu gerçeğine de o kadar alışmıştı. Sadece acil bir durumda yardım çağırmak üzere oradan koşarak uzaklaşacağını düşündü vicdan azabını bastırmak için.

"Burada bir şey var" diye seslendi Conor karanlığın içinden, sonra inledi.

Wilbur birkaç adım geri gitti, dizleri çözülür gibi olmuştu. Battaniyeyi delikten çekip çıkaran köpeğe, kovuğun hemen önünde kanat çırpıp havalanan kelebeğe ve yaptığı bu keşfi kendine saklama becerisini gösteremediği için kendine beddua okudu içinden. Denizden yükselen bir rüzgâr otları yalayıp geçti. Zamanın güvenilirliğiyle avunmak için saatine baktı Wilbur ama bu defa işe yaramadı saat. Bir yamaçta yabani papatyalar açmıştı, Orla'nın en sevdiği çiçek; daha sonra büyükannesi için demet yapmayı düşündü Wilbur.

Conor'un ayakları yeniden ortaya çıkmıştı, bacakları, belden yukarısı, sonra kolları ve en nihayet sapından tuttuğu tahta bir sandığı dışarıya sürükleyen elleri. Hem heyecandan hem de zahmetli bir iş yapmış olmaktan dolayı nefes nefese kalmıştı Conor. Wilbur otlara oturdu.

Conor ahşabı yıllardır hemen hemen hiç zarar görmemiş olan sandığı açtı. İçinden dişleri çıkarıp bir tanesini Wilbur'a verdi, bu eğik fildişi boynuza şaşkınlıkla bakakaldı Wilbur. Pirincin üstünde lekeler oluşmuştu ama dürbün hâlâ açılabiliyordu, ikisi de dürbünle uzağa baktıktan sonra Conor çakıyı eline alıp açınca bıçak dışarıya fırladı. Orla bıçaklarla oynamasını yasak ettiği halde Wilbur dikkatle eline aldı onu. Sandığın dibinde bir delik vardı ve Conor'un elinde dağılan mermiler insanın içini ürpertecek kadar soğuktu.

Wilbur orada bir şeyler daha bulacaklarını seziyor, kapağı kapatmak, sandığı yeniden deliğe itmek ve oradan çekip gitmek için artık çok geç olduğunu biliyordu. Gözlerini yumup görmüş olduğu filmleri, silahlarda gerçek cephane olmadığını ve dökülen kan da kırmızı boyadan ibaret olduğu için vurulan oyuncuların gerçekten ölmediğini düşündü. Gizli gizli okuduğu, cinayetlerden ve ölümcül yaralardan söz eden gazete haberleri, ciddi ciddi katledilen ve elbiselerinin tozunu silkeleyerek hayatlarına devam etmek yerine artık bir daha ayağa kalkamayan insanların resimleri geldi aklına.

Gözlerini açtı. Conor elindeki yağlı bezi açmış, içindeki tabancaya bakıyordu.

Wilbur ve Conor, Orla'nın sesiyle irkildiler. Evin hemen yanındaki tepenin üstünde oturmuş şimdi ne yapacaklarını düşünüyorlardı. Kimseye sandıktan ve içindekilerden söz etmemek konusunda anlaşmışlardı aralarında, öte yandan bu kararın doğru olup olmadığını ikisi de gizli gizli içinden geçirmiyor değildi. Sandığın kime ait olabileceği, onu oraya kimin saklamış olabileceği konusunda kafa yormayı da ihmal etmemiş, hayallere dalıp korsanlar, casuslar, banka soyguncuları ve firar edip karşı safa geçen askerler hakkında hikâyeler anlatmakta birbirleriyle yarışmışlardı. Conor tabancayı iki eliyle birden sık sıkı kavramış, silindiri boşa alıp boş mermi yuvalarının arasından bakmış, horozu çekmiş, silindiri döndürüp tekrar yerine yerleştirdikten sonra namluyu gökyüzüne çevirmiş, tetiğe basıp patlama sesini taklit edecek şekilde bağırmıştı.

Sonra silahı Wilbur'a vermişti, Wilbur metalin üstündeki süslemeleri ve ahşaptaki oymaları incelemiş, dikkatle namludan baktıktan sonra bir insanı öldürmek için bu silahın gerçekten ateşlenip ateşlenmediğini merak etmişti. Conor'a bu soruyu sormuş ve silahı ona geri vermişti. Conor kısa bir süre düşündükten sonra omuz silkmiş, silahı yeniden bezin içine koyup battaniyeye sarmış ve sandığa yerleştirmişti. Bu işi yapmış olan yabancının hâlâ yaşayıp yaşamadığını, bir gün bu sandığı almak üzere geri dönüp dönmeyeceğini bilmedikleri için, onu yeniden kovuktaki yerine itmiş, yuvanın girişini de otlarla ve toprak parçalarıyla kapatmışlardı.

Orla onlara ikinci kez seslenince eve yollandılar, mutfakta hâlâ dumanı tüten meyveli keklerini yiyip çay içerken radyo dinlediler. Sonra Orla kalan vakitte onlara civardaki en tuhaf yapıyı göstermeyi teklif etti.

Güzel görünmüyordu yapı. Okul binasından yarım mil kadar uzaktalıktaki bir tarlanın üstüne kurulmuştu ve küp şeklindeydi, güneye bakan hafif eğik cam çatısı sayesinde yeterince gün ışığı alıyor, bu da yapının penceresiz tasarımını telafi ediyordu. Çatının en yüksek noktasını siyah plastikten yapılma iki sarnıç taçlandırmıştı, uzaktan bakınca devasa bir böceğin gözlerini andırıyorlardı. Kaba inşaatın çevresi kum, çakıl ve toprak yığınlarıyla, üst üste konmuş beton blok-

lar ve kalaslarla sarılıydı. Sac bir mahfazanın altına bölük bölük beyaz fayanslar ve içinde fayans tutkalıyla çimento bulunan, plastik folyolara sarılmış çuvallar yığılmıştı. Traktör izleri arazinin çamurlu zemininde evlekler meydana getirmişti, üstünde süslü bir el yazısıyla YÜZMEK HAYATTIR yazan kocaman bir levhanın asılı olduğu bir çitin karşısında kökleri görünen, yamuk ve ölgün ağaçlar vardı.

Arabayla giderlerken Orla oğlanlara bu sakil yığınının ortaya çıkış hikâyesini anlatmış, buna gazete haberlerini, köydeki dedikoduları ve konuyla ilgili kendi araştırmalarını da ekleyerek hikâyesini süslemişti. Civarın çocuklarından birisi olan Fintan Taggart henüz bir delikanlıyken Yeni Zelanda'ya gitmiş, orada hayatını önce sahil güvenlik yüzücüsü olarak kazanmış, sonra Maori sanatıyla iştigal etmiş ve en nihayet bahçe mobilyaları mümessili olmuştu. Annesi ağır bir hastalık geçirip yatağa düştüğünde İrlanda'ya geri dönmüştü; tam da zamanında dönmüştü çünkü balık tutarken bir kayalıktan denize düşüp boğulan babasını toprağa vermek durumunda kalmıştı.

Fintan, bir süre sonra kendini toparlamayı başaran annesinin bakımını üstlenmiş ve babasının mezarı başında, İrlanda'da hemen hiç kimsenin yüzme bilmiyor olması gerçeğini değiştirmek için girişimde bulunacağına yemin etmişti. Böylece ilgili mercilere ve siyasetçilere yönelmiş, gazetelere konuyla ilgili yazılar yazmış ve İrlanda'da Yüzme Kültürünü Teşvik Topluluğu gibi afili bir isim altında bir dernek kurmuştu. Donegal'da ilk yüzme havuzunu inşa etmek ve orada başta çocuklar olmak üzere, isteyen herkese boğulmama sanatını öğretmek adına okullarda seminerler veriyor ve köy köy dolaşarak bu iş için para topluyordu.

Civar sakinleri bölgenin akarsularına nadiren girdikleri ve yüzme bilmenin gerekliliğini pek de anlamak istemedikleri halde, azimle projesinin reklamını yapan bu adama belli bir sempatiyle yaklaşmış ve daha inşaatı bile başlamadan, boğulmuş ruhların kilisesi unvanıyla yerel bir ün elde eden bu binanın yapımına ellerinden geldiği kadar katkıda bulunmuşlardı. Bu penceresiz yığını görmek için oraya her gün giden meraklılar eksik olmuyordu. Bunların birçoğu bağışta bulunmuştu ve işi takip etmek istiyordu. Daha önceden boğularak ölmüş akrabaları, dostları veya tanıdıkları olanlar hazırlanacak liste

için yeni isimler sağlıyor, Taggart'a şükrediyor, inşaat alanından ayrılırken istavroz çıkarıyorlardı.

Aylar önce kapısını çalan bu genç adamın dinsel coşkusunu yadırgadığı halde, Orla da cömert bir bağışta bulunmaktan geri durmamıştı. Taggart, Orla'ya kurduğu derneğin bir broşürünü takdim etmiş ve bir fincan kahve eşliğinde ona, gerçekleştirmek istediği bu onursal çalışmanın amacını anlatmış, bunu yaparken "onursal", "ödenmemiş", "Tanrı'nın izniyle" gibi ifadeleri o kadar çok kullanmıştı ki bu kelimeler en sonunda çatlak bir sese dönüşmüştü. Mahvolup dağılan ailelerden, parmaklarını kıpırdatmayan siyasetçilerden ve eksik bilgilendirmeden bahsetmiş, son on yılda boğulan insanların sayısını söylemiş hem inşa edilecek binanın planlarını hem de boğulmuş birkaç cesedin resimlerini göstermişti. Telaşlı bir edayla ve Orla'nın sinirine dokunan yarım yamalak bir Yeni Zelanda aksanıyla konuşuyordu. En nihayet Orla ona bir miktar para vermiş ve her ne kadar Fintan zapt edemediği bir şükran duygusu içinde onunla sarmaş dolaş olmak istese de sinirli bir gülümsemeyle onu başından savmıştı. Adamın müzelik motosikletiyle bir egzoz bulutunun içinde gözden kayboluşunu izlerken, epey miktarda bir parayı ne idiğü belirsiz bir çukura atmış olduğunu düşünmeden edememişti Orla.

Küp şeklindeki sıvasız yapının içinden hem tıpkı deniz suyu gibi acı ve tuzlu bir koku hem de kahve kokusu geliyordu. Bir köşede, demiryolu traverslerinin üzerinde duran fırının yaydığı ısı dayanılır gibi değildi. Fırının hemen yanında üst üste konmuş beyaz fayanstan kuleler vardı, bir duvara ikiye üç metre ebadında, üstü tarih ve isimlerle dolu bir ambalaj kâğıdı asılmıştı. Bazı isimlerin yanına ters dönmüş bastonlar gibi duran kırmızı çentikler atılmıştı. Bir masada elektrikli bir ocak, üstünde de bir kahve ibriği duruyordu. Fırın çatırdıyor, inleyerek dışarıya sıcak hava bırakıyordu. Tahta bir masanın altındaki teneke bir kovanın içine atılmış boş çorba paketleri ve süt kutuları, çürük bir koku saçıyordu etrafa.

Fintan Taggart dört köşe bir çukurun içine çömelmiş halde, kaba beton zeminin ancak minnacık bir alanını kaplayan tutkalın üstüne

fayansları diziyordu sırayla. Duvarlar da sıvasız betondan ibaretti ve adamın alıp verdiği her soluğu gürültülü bir inleme haline getiriyordu. Taggart'ın dizdiği fayansların üstüne suluboya fırçasıyla siyah isimler, doğum ve ölüm tarihleri yazılmıştı, fırınlanmış cila bu kayıtları koruyordu. Öyle pek uzun boylu ve yapılı bir adam değildi Taggart, üstünde sadece kırmızı bir şort vardı. Cildi Yeni Zelanda yanıklığından geriye kalan zeytin yeşiline çalıyordu. Taggart yerinden doğruldu, alnında biriken teri sildi ve başını kaldırıp havuzun kenarına kadar gelmiş olan Orla'ya ve Conor'a baktı; Wilbur ise arasından gökyüzünün ancak bir fayanslık parçasının ve beden eğitimi öğretmeninin güneşte kırmızı kırmızı parlayan yeni motosikletinin, gıcır gıcır bir Kawasaki'nin, göründüğü kapının yakınında dikilip beklemekle yetindi.

Yaz tatilinin son haftasıydı ve dışarıdaki güzel hava bile Wilbur'un yakında açılacak olan okulla ilgili sıkıntılı düşüncelere gark olmasını engellemeye yetmiyordu. Orla, onu öğle yemeğinden sonra, göz kulak olması için Colm'a götürmüştü, kendisi bir şey almak için Letterkenny'e gidecekti yalnız başına; çünkü bu bir sırdı. Wilbur onunla birlikte gitmek için tutturmuş, Orla ise sadece gülümsemekle yetinmiş ve onu akşam karşılaşacağı sürprizle avutmaya çalışmıştı.

Orla gittikten sonra Colm, Wilbur'u yanına alıp büyük pazarın kurulduğu alana gitmek üzere traktörle yola çıktı. Çiftçiler, sığır tüccarları, eskiciler ve arabalarıyla oradan gelip geçenler bir çayırın kenarındaki park alanında mallarını sergiliyor, orta yerde bir dönme dolap dönüyor, bir akordeoncu dönme dolaptan gelen müziği bastırmak için canını dişine takmış mücadele ediyor, korsan kılığına girmiş yaşlı bir adam elindeki kılıçları sallayarak jonglörlük yapıyor, bir falcı yumurta şeklindeki bir karavanda müşterilerini kabul ediyordu.

Orla, Wilbur'a biraz para vermişti, Wilbur kendisine önce bir külah dondurma ve üstünde süslü harflerle bir traktör firmasının adı yazan bir beysbol kasketi aldı. Sonra dondurmasını yerken Colm'la birlikte tezgâhları gezdi ve burada sergilenen mallar istediği gibi çıkmadığı için hayal kırıklığına uğradı. Cırtlak renkli bluzların, eteklerin ve pantolonların asılı olduğu, tekerlekli uzun elbise askılarının

önünde iki şişman kadın dikilmişti. Bir adam, bir müzik ve video kaseti yığının arkasında oturmuş, çaresizlik içinde ruhunu teslim etmiş taşınabilir bir müzik setine bakıyordu. Pek fazla konuşmayan birtakım adamlar alet edevatla, yedek parçalarla, kablo ve tellerle, cıvata ve somunlarla dolu sandıkların yanında yine kendileri gibi pek fazla konuşmayan adamların gelmesini bekliyordu. Bir adamla bir kadın, kamp masasının başına oturmuş öğle yemeği yiyor ve iki lokmada bir halıların ve lastik çizmelerin fiyatları hakkında tartışıyordu. Ne antika ne de modern olan, trajik bir biçimde zamandışılığı ima eden, birtakım mobilyaların arasında oturan bir adam uyukluyordu. Bir kamyonetin içinde lambalar, bir bavulun içinde de köpek yavruları satılıyordu. Bir köylü kadın ürkek sesle peynir diyerek malını satmaya çalışıyor ve iki küçük kız çocuğu satılmak üzere gazete kâğıtlarının üstüne konmuş oyuncaklardan kurtulma umudunu yitirmiş görünüyordu.

Orla'yla birlikte Dublin'in mağazalarını gezmiş olan ve bu pazarı kötü bir şaka gibi gören Wilbur, yine de ucuza düşürdüğü birkaç parça eşya satın almıştı: Orla için bir Sinatra kaseti, Conor için bir anahtarlığın ucunda sallanan minik bir çakı ve Colm için parlak taşlarla süslü bir çakmak.

Çayıra kamyonetleri, cipleri ve römorklarıyla tezgâh kurmuş sığır tüccarlarının mıntıkasına geldiklerinde Conor'un annesine rastladılar, Aislin birkaç atın yanında duruyor, çizmeli, şapkalı ve gri takım elbiseli bir adamla konuşuyordu. Yanına gittiklerinde Aislin onlara Kieran için bir at satın aldığını söyledi heyecanla. Alnını beyaz bir karonun süslediği, bir halatla kamyonetlerden birine bağlanmış, kahverengi beyaz benekli hayvanın boynunu okşuyordu bir yandan. Colm bir uzman edasıyla kısrağın dişlerini ve toynaklarını yokladıktan sonra, Aislin'in iyi bir seçim yaptığını belirtti. İneklerini, buzağılarını ve koyunlarını taşıdığı römorkunu getirmeyi teklif ettiğinde Aislin teşekkür ederek kabul etti bunu.

Bu hüzünlü curcunadan kaçma fırsatını bulduğu için memnun olan Colm eve doğru yola çıktığında, Aislin, Wilbur'u dönme dolaba oturtup beş turun parasını peşin ödedi. Gövdesi gümüşi pırıltılar saçan bir uçağın içinde oturuyordu Wilbur ama iki turdan sonra başı dönmeye

başladı ve daha fazla devam etmek istemedi. Aislin'le birlikte çayıra çıkıp ineklere, boğalara ve buzağılara baktılar, içinde domuzların ve yavrularının bulunduğu mahfazalara, sıcaktan mayışmış tavukların, kazların ve ördeklerin dolandığı kafeslere göz attılar. Römorklarda veya etrafı çitle çevrilmiş parsellerde koyunlar uyukluyor, birkaç eşek sabırla kendilerine fiyat biçilmesini bekliyor ve plastik bir teknenin içinde ipli kuklaları andıran ördek yavruları yüzüyordu. Bir çiftçi ağlayan küçük bir oğlanı bir eşeğin üstüne oturttu ve Aislin de Wilbur'a, Kieran'ın at bindiği zaman ne kadar mutlu olduğunu anlattı.

Colm'un römorkuyla geri gelmesi biraz daha vakit alacağı ve cebinde biraz daha para olduğu için, bütün cesaretini toplayıp falcının yanına girmeye karar vermişti Wilbur. İskambil falından, kristal kürelerden ve kahve telvesinden hiç anlamayan Aislin dışarıda bekleyerek Colm'un yolunu gözlemeyi tercih etti. Wilbur, on dakika içinde geri gelmezse kendisini yoklamasını rica ettiğinde, güldü Aislin, ta ki bu konuda Wilbur'un ciddi olduğunu fark edene kadar.

Karavanın içi gece mavisine boyanmıştı, kâğıttan yapılma sarı parlak yıldızlar fırlıyordu mavinin içinden, pencerelere bez parçaları asılmıştı ve bir teypten hafif bir müzik sesi geliyordu. Kadının, kabuğundan çıkmamış bir civciv gibi iki büklüm oturduğu bu yumurtanın içi sıcacıktı. Elini sallayarak Wilbur'u yanına çağırdı ve karşısına oturması için işaret etti. Wilbur tabureye oturdu ve dışarıya asılmış levhanın üzerinde belirtilen ücreti sarı yaldızlı yıldızlarla bezenmiş cam kâsenin içine attı. Sıcağa rağmen kat kat rengârenk şallara sarınmış ve yüzünü siyah bir peçenin arkasına gizlemiş olan kadın parayı alıp cebine yerleştirdi ve sonra kısa bir jestle Wilbur'un elini kendisine uzatmasını istedi. Wilbur avuçları görünecek şekilde ellerini önündeki kırmızı yastığın üstüne koydu ve gövdesindeki gözeneklerden ter boşandığını hissetti. Kadın öne doğru eğilip gözlerini kıstı.

Aradan geçen zamanda kadının ağzından henüz tek kelime çıkmadığı için onun uyuyakalmış veya sıcaktan bayılmış olabileceğini düşündü Wilbur. Ama sonra peçeyi oynatacak kadar bir inilti çıktı kadının ağzından, başını kaldırıp Wilbur'un yüzüne baktı. Kadının siyah tülün ardında kalan gözlerinde keder görür gibi oldu Wilbur.

Ne olduğunu sormak istediyse de sesini çıkarmadı. Ciğerleri içerideki basık havayla dolmuştu. Kadın elini cebine götürüp Wilbur'a parasını geri verdi.

"Git" dedi. Sesi alçak, sevecen ve biraz da hüzünlüydü. "Git" dedi yeniden, Wilbur yerinden kıpırdamamış olduğu için bu defa biraz daha zorlayıcı çıkmıştı sesi. Bir kitap sayfasına düşmüş kırıntıları iteliyormuş gibi bir el hareketi yaptı ve yeniden koltuğuna gömülüp karanlıkta kayboldu.

Wilbur avucundaki paralara baktı bir süre, sonunda ayağa kalkıp karavandan dışarı çıktı. Işıktan gözleri kamaşınca merdivenlerde tökezledi, metal paralar şıngırtıyla yere düştü, park edilmiş arabaların ve karavanların altına kaçtı. Onları toplamaya yeltenmedi Wilbur. Gözlerini ovuşturunca sarı yıldızlar uçuştu önünde. Hiç bu kadar susadığını hatırlamıyordu hayatında. Aislin biraz ötede durmuş kalabalığın arasında yılankavi hareketler yaparak kendisine yaklaşmaya çalışan Colm'a el sallıyordu. Bir ağaca kargalar tünemişti. Bir uçan balon havaya yükselince çocuklar bağrıştılar. Kısa bir süre sonra gökyüzünün maviliğine karışıp gözden kaybolan mavi balonun arkasından baktı Wilbur.

Traktör kereste fabrikasının arazisine girip durduğunda at kişnedi ve huysuzlanarak ayaklarının altındaki teneke zemini eşeledi. Makineler durmuştu, Sean ve adamları Colm'un ne getirdiğini görmek için ona doğru yaklaşıyordu. Aislin ve Wilbur pazardan bir eyer ve koşum takımı, yoldan da iki çuval yulaf satın almışlardı, Colm'un atı çıkardığı römorkun yanında duruyorlardı şimdi.

"Ne oluyor şimdi burada böyle?" diye bilmek istedi Sean. Ata bakmıyordu, gözü karısındaydı sadece.

"Bu at Kieran'ın" dedi Aislin hayvanın boynuna tıp tıp vururken.

Fiona elinde bebeğiyle evden çıkmıştı. Ona göz kulak olan Conor da onu izledi. Wilbur ve Conor birbirlerine baktılar.

"Ben de bunun inek olmadığını görüyorum herhalde" dedi Sean. Adamlardan birisi, hayal gücü kıt, basit bir adam olan Owen Hegarty güldü ve öksürdü. İşçileri bir bakışla hangara kovaladı Sean. "Ne yapacağız bunu?"

"Söyledim ya, Kieran için" dedi Aislin.

"Kieran için mi? Sen çıldırdın mı? Kieran'a bu beygir ne gerek?"

"Binmesi için" dedi Aislin. Atı koşumluyordu. Colm da ona yardım ediyordu.

"Binmesi için mi?" diye güldü Sean birden. "Daha doğru düzgün yürüyemiyor bile o! Bir de at mı binecek?"

"Senin oğlun at binebiliyor pekâlâ" dedi Aislin dingin bir edayla. "Sen de bir zahmet edip bizimle gelmiş ve onu görmüş olsaydın, bunu bilirdin."

"Anne, ben de binebilir miyim?" diye soran Fiona bu arada sakinleşmiş olan ve Colm'un avucuyla ağzına tuttuğu yulafı çiğneyen atla arasındaki güvenli uzaklığı korumayı ihmal etmemişti.

"Tabii canım" dedi Aislin.

"Conor, kardeşinle birlikte eve gir!" İleriye doğru uzattığı koluyla evi işaret etti Sean. Conor kılını bile kıpırdatmadan olduğu yerde dikilmeye devam etti ve Fiona'nın elini daha sıkı kavradı.

"Onun adı ne?" diye sordu Fiona. Tehditkâr bir tartışmanın farkında olmayan üç yaşındaki bir çocuğun saygısızlığıyla görmezden gelmişti babasını.

"Joy" dedi Aislin.

Ağabeyinin elini tutmaya devam eden Fiona atın yanına gidip onu parmak uçlarıyla okşadı. "Joy" dedi alçak bir sesle ve at bir aşağı bir yukarı başını salladı. Şerit testerelerin motoru çalışmaya başladığında, at ürküp burnundan soludu ve huysuzlanarak olduğu yerde dans eder gibi dönmeye başladı. Aislin atın boynunu okşayarak kulağına yatıştırıcı sözler fısıldadı.

"Conor, sana kardeşinle birlikte eve gir dedim!" diye kükredi Sean. Conor'u omzundan tutup iteleyerek attan uzaklaştırdı. Fiona tökezledi. Conor'un gözlerinde çıplak bir nefret vardı. Saniyenin minnacık bir parçası süresince gözünü dikip Conor'un yüzüne bakan Sean, geçirdiği bir anlık kafa karışıklığından sonra avucunu oğlunun göğsüne bastırarak sertçe itti: "Şimdi!"

Conor, eli hâlâ kız kardeşinin elinde, ayakları dolanarak geri geri gitti ve eve girdi. Kan beynine fırlamıştı, kalbi gümbür gümbür atıyordu. El ele oldukları halde Fiona'nın ağlama sesi uzaklardan geli-

yor gibiydi. Boş ve karanlık ev Conor'a öyle yabancı gelmişti ki odasına çıkmadan önce koridorda durup kafası karışmış bir halde çevresine bakındı bir süre. Conor ve Fiona'nın az önce karşısında oturdukları radyonun sesi geliyordu mutfaktan, reklam şamatası. Conor kendi odasına girdiğinde hâlâ ağlayan kız kardeşinin elini bıraktı, elbise dolabının kapısını açtı ve ayakkabılarla kutuların arkasına saklanmış olan kışlık çizmelerini dışarı çıkarmak için yere diz çöktü, tabanca ve cephanelik çizmelerin içindeydi. Dolabın karanlığında mermileri yuvalarına itti, şarjörü kapatıp silahı gömleğinin altına yerleştirdi ve ayağa kalktı. Fiona'yı tekrar elinden tutup banyoya götürdü, onun başını okşadı, dışarıya çıkıp kapıyı kilitledi. Conor merdivenlerden inerken Fiona'nın ağlaması panik içinde bir feryada dönüştü ve radyodan gelen neşeli ve bayağı müziğin sesiyle karıştı.

Güneş ışığı Conor'u açık kapının eşiğinde durdurdu; annesinin, babasının ve Colm'un seslerini duyuyor, testere gürültüsü ve atın heyecanlı kişneyişi onların sesini bastırıyordu. Kelimeleri algılamıyordu, algıladığı tek şey bu gürültü, bir de yüzüne çarpan sıcaktı, tabancanın sapını iki eliyle birden kavrayıp babasına yöneldi. Silahı ilk gören kişi Colm olmuş, bağırarak bir şeyler söylemeye çalışmış, en azından ağzını açmıştı. Kollarını kaldıran Colm'un ağır hareketleri, Conor'un babasından, atı römorka sürükleyen ve bir çıtayla hayvanın böğrüne vuran bu karanlık siluetten başka hiçbir şey görmesine izin vermeyen ışığın içinde kayboldu.

Aislin de görmüştü tabancayı, ne olup bittiğini kavrayamadan Conor'a bakakaldı. Bir ağaç gövdesini içten içe yemekte olan testere şeridinin öfkeli şarkısını bile bastıran bir çığlık koptu içinden neden sonra, sendeleyerek oğluna yöneldi ve zifiri bir karanlıkta kalmış gibi ellerini ona doğru uzattı. Tabancanın sapını iki eliyle birden kavramış olan Conor kollarını kaldırıp namluyu babasına çevirdi. Sean arkasına döndüğü esnada Conor onun yüzüne baktı ve tetiği çekti.

Patlamadan sonraki sessizlik diğer bütün sesleri yutan bir vakumdu; koca bir dünyanın gözden kaybolup gittiği bir kara delik. Conor hiçbir şey duymuyordu artık; ne annesinin çığlığını ne Colm'un bağırışını ne hora teptikten sonra dörtnala koşarak avluyu geçen ve

soluğu caddede bulan atın nal seslerini ne de babasının yere düşerken çıkardığı iniltili uzun soluğu.

Orla eve gelmiş, Colm'a uğramış, şimdi de köye doğru yola koyulmuştu. Colm ona Wilbur'la birlikte pazara gideceklerini söylemiş, o da onların Dempsey'in barında akşam güneşinde oturup limonatalarını yudumladıklarını düşünmüştü. Wilbur'u bir an evvel görmek ve ona sürprizini vermek için sabırsızlanıyordu. Sahil yolunda ilerlerken o sabah ilk kez dinlediği bir şarkının nakaratını söylüyordu yüksek sesle. Tepelerin üzerine düşen ışık, tıpkı pamuğun tentürdiyodu emdiği gibi, bulutlar tarafından emilmişçesine zayıflamıştı. Ara ara şiddetini arttırarak esen rüzgâr tarlalardaki otları okşuyor, şişen ağaçların tepeleri arasında dolanıyordu. Denizde huzursuz bir aydınlık geziniyordu, son ışığı sırtlarında taşıyan bir balık sürüsü kaplamış gibiydi bütün yüzeyi. Uzaklardaki mürekkep mavisi toprağa dokunuyordu, orada yağmur başlamıştı çoktan.

Arabasının önüne fırlayan atı görmedi Orla. Görmüş olsaydı onun kahverengi benekli derisini, rüzgârda uçuşan açık renk yelesini, yeni bir gösterici getirtilemediği için Dublin sinemalarının perdelerinde bazen görüntünün donması gibi donup kalan gövdesinin son devinimini hatırlayabilecekti belki de. Çarpışma anında söylediği şarkının nakaratı, kaderin keyfiliği, tesadüfün kinizmi üzerine sonsuza dek dönüp duran bir ilahi gibi, belki de aklından bir daha hiç çıkmayacaktı.

Conor McGonigle yirmi beş yıllık vefakâr kamyonetiyle kaza mahallinde durduğunda Orla'nın arabasının radyosu çalıyordu hâlâ. Henüz bir delikanlıyken savaşa katılmış, Almanya'nın yanında İngiltere'ye karşı savaşmış ve Amerikan tutsaklığından ancak otuzunda kurtulmuştu McGonigle. Tek bir İngiliz öldürmemiş, buna karşılık hiçbir alıp veremediği olmayan birkaç İtalyan partizanın canını almıştı. Hayatında ilk kez ölü kadınları gördüğünde firar etmişti. Şimdiyse gök mavisi arabanın karşısında dikilmiş duruyor ve tıpkı o zaman yaptığı gibi kaçıp gitmemek için kendini zorluyordu. Orla'nın kanlı koluna dokunmak, parmaklarının altında gittikçe zayıflayan ve

sonunda sönüp giden nabzını hissetmek için kendini aşmak zorunda kaldı. Orla'nın gövdesi kaputun üstündeydi, arabanın içinde kalan bacakları görünmüyordu. Kafasındaki kanlı perçemler sıcak sacın kenarlarında pürçeklenmişti. Kırık cam parçacıkları McGonigle'ın kamyonetinin farları altında parıldıyordu. At yaşıyor, karnı inip kalkıyor, burnundan ateş püskürür gibi soluyordu. Kafasını bir o yana, bir bu yana çeviriyor ve fal taşı gibi açılmış gözleriyle yaşlı adama bakıyordu. Görünmeyen yarasından sürekli aktığı için bir türlü kuruyamayan siyah bir kan gölünün içinde yatıyordu at.

McGonigle müziği kapatmak istedi ama Orla'nın arabasının kapısı açılmıyordu, ayrıca patlamış ön camdan elini içeriye sokmayı da başaramamıştı. Eski püskü Ford'una geçip iki eliyle birden kornaya bastı. Işık tümden gitmiş ve yağmur kanı söküp atmaya başlamıştı. Rüzgâr durmuştu. Arabadan gelen radyo sesi zayıflamış, saca düşen yağmurun şakırtısı yumuşak bir ses haline gelmişti. Gözlerini kapatıp dua etmeye başladı McGonigle. Birileri yardıma yetişirdi elbet ne var ki ortada yardım edilecek bir durum yoktu.

5

Haftada üç gün grup terapisi yapılıyor. Vermeer, başka bir doktor, iki bakıcı ve dokuz adam yuvarlak odada toplanıyor bu günlerde. Yuvarlak oda esasında dörtgen ama iskemlelerimizi yuvarlak, renkli bir halının üstünde daire yaparak oturuyoruz. Konuşmadığım halde ben de katılmak zorundayım bu oturumlara. Öteki adamları yeterince dinlediğim takdirde benim de sonunda ağzımı açıp bir şeyler söyleyeceğimi düşünüyor Vermeer. Pendergast adlı meslektaşı neredeyse hiç konuşmadan sürekli not alıyor. Vermeer'den genç, otuz beş civarında ama kel kafasında açık renk birkaç tel kalmış sadece. Buna karşılık bol sakalı var, kafası ters döndürülüp boynunun üstüne oturtulmuş gibi adeta. Kısa boylu ve tıknaz; öyle pes bir sesi var ki yetişkin gibi görünmek için sesini değiştirmeye çalıştı-

ğını düşünüyor insan. Ya mavi ya da lacivert dar takım elbiseler giyiyor, ayağına da deri sandaletler. Pendergast'ın her gün elli tur yüzdüğünü söylüyor Melvin. Buradaki havuz olimpik ölçülerde, ayrıca aramızdan birinin boğulmaması için sürekli nöbet tutan bir havuz bekçisi var.

Pendergast denen bu adama katlanamıyorum. Sırf gönüllü bir yüzücü olduğu için değil. Jestleri batıyor asıl bana. Her bir hareketi daha önceden çalışılıp ezberlenmiş gibi. Tükenmez kalemini ceketinin iç cebinden çıkarışı. Bloknotunun sayfalarını çevirişi ve yazmadan önce kolunu gererek öne uzatışı. Sakalını, sonra da kravatını sıvazlayışı. Mühim gözlemlerini Vermeer'in kulağına fısıldamak üzere onun omzuna dayanışı. Veya bacak bacak üstüne attıktan sonra pantolonunu düzeltişi. Tekrarlardan oluşan kaskatı bir koreografi, sonsuz ilmeklerle birbirini takip eden titiz bir hareket modeli. Pendergast'ın beden dili dijital bir anonsu andırıyor, üst üste çalındıktan sonra anlamı absürdleşen bir makine duyurusunu.

Aslında adamların hiçbiri bu toplantılara katılmaya gönüllü değil ne var ki oturumlar mecburi. Melvin'in bana yaptığı açıklamalara bakılırsa, grupta konuşmak adamları açmalı, intihar konusu açıkça tartışılmalıymış. Adamların korkularını kelimelere dökmelerini etkili bir terapi olarak görüyor Vermeer. Oturumlara beş defa arka arkaya katılan birisinin bir defa katılmama hakkı doğuyor. Üç defa katılmayanlar ise Yarı Açık Bölüm'e sevk ediliyor. Ama kimse burada kalma hakkını gözden çıkarmak istemediği için, herkes tam vaktinde iskemlelerindeki yerini alıyor.

Oturumlar birbirine benziyor. Vermeer herkesi selamlayıp yeni katılımcıları tanıttıktan sonra, bize bir açılış yapmamız, baklayı ağzımızdan çıkarıp içimizi dökmemiz doğrultusunda çağrıda bulunuyor. Kimse ağzını açmaya gönüllü olmadığı için Vermeer açılışın genellikle Stan tarafından yapılmasını istiyor. Stan her defasında meşhur gübrelerinden söz etmeye yelteniyor, Vermeer de onu her defasında dostane bir edayla kendisini, hayatını ve sorunlarını, neden burada olduğunu, karısını özleyip özlemediğini anlatmaya davet ediyor. Ama Stan doğal gübre ve inek gübresi hakkında ahkâm kesmeyi tercih ediyor ve kendini gizlemeyi başarıyor.

Sıra Rodrigo'ya gelince, o da girdiği bir dalaşı sahneler gibi sürekli yumruklarını sallayarak havayı dövüyor ve insanın kulağına kaba küfürler gibi çarpan birtakım İspanyolca ifadeler kullanıyor. Her defasında onu frenlemeye çalışan Vermeer, bir yandan da dizlerinin üstündeki bir sözlüğün sayfalarını karıştırıyor.

Roger alçak ama tok bir sesle çevresel zehirlerden, büyük kimya şirketlerinden, yeraltı sularından ve ölümden söz ediyor. Bunu yaparken kimyasal maddeleri ve firma adlarını ağzının içinde geveleyerek sıralamayı ihmal etmiyor ve kucağındaki yabani otları ayıklar gibi, parmaklarını hareket ettiriyor.

Elroy fazla konuşmuyor, konuştuğu zaman da intiharını haklı çıkaran nedenleri sıralıyor duygusuzca. Konuşurken derse katılan bir öğrenci gibi ayağa kalkıyor ve her zaman iskemlesine yayıp üstüne oturduğu beyaz mendili başına koyuyor. Her ne kadar Vermeer, Elroy'un intihar nedenlerini çürütmeye çalışsa da Elroy omuz silkiyor, sinirli bir titizlikle mendilini katlayıp yerine oturuyor.

Keçiler bahçeden uzaklaştırılmadıkça tek kelime etmek istemeyen Sam her defasında Vermeer'le tartışmaya giriyor. Ancak Vermeer ona bu konuda yardımcı olacağına dair söz verdiğinde, birkaç cümle söylemeye razı oluyor. İntiharı artık bir çözüm olarak görmediğini ve ona ihtiyaç duyulduğu için burada olduğunu üstüne basa basa hatırlatıyor hepimize. Marangozhanede çalışan Sam kendini telafi edilemez bir eleman olarak görüyor. Parka konmak üzere yirmi adet bank yapıyor halihazırda, bu iş bittikten sonra da bir kameriye ve bir alet deposu inşa etmeyi planlıyor. Öyle sanıyorum ki burada kalmaya devam edebilmek için tahtadan bir Eyfel Kulesi yapmaya bile razı olur.

Sıra Wayne'e geliyor, onu bir derin dondurucuya kapatan irikıyım bir kadın hakkında bir şeyler mırıldanıyor Wayne. Dondurucunun buz gibi soğuğunda çömelerek nasıl iki büklüm oturduğunu ve donmasınlar diye kulaklarını nasıl ovuşturduğunu hareketlerle anlatmaya bayılıyor. Arada bir iskemlesinin altına giriyor, orada titreyerek intiharının bir yanlış anlamadan, bir kazadan ibaret olduğunu söylüyor sesini yükselterek. Karısı en nihayet huzur versin diye derin dondurucuyu tamir etmek istemiş sözüm ona. Wayne'in buraya gelmeden önce yalnız yaşadığını Melvin daha önce anlatmıştı bana. Bir yıl önce,

uyku hapı yutup ölmüş kedisini muhafaza ettiği derin dondurucunun içine girmiş Wayne. Bundan birkaç gün önce ölen hayvan Wayne'in çocuğu gibiymiş. Wayne saatler sonra, dondurucudan düzenli olarak et araklayan bir komşusu tarafından yarı donmuş bir halde bulunmuş. Her oturumda sergilediği bu gösteriden sonra tekrar yerine geçip oturan Wayne soğuktan titrer gibi kollarını göğsünde kavuşturuyor.

Benden iki gün sonra buraya sevk edilen bir tip, yaralı ruhundan söz etme fırsatını hazır yakalamışken bu fırsatı küçük bir şova dönüştürmeyi ihmal etmiyor. Benden birkaç yaş büyük, otuz bile değil henüz, ne zaman konuşmaya başlaşa onun amfetamin veya kokain uçuşuna geçtiğini düşünüyorum, böyle bir şeyin buradaki imkânsızlığını bildiğim halde. Halının tam ortasına, renkli çemberlerin altın sarısı bir noktayla son bulduğu yere geçen adam, her birimizle bir dakika boyunca göz göze gelecek şekilde kendi ekseninde dönüyor ve savaş hakkında bir nutuk atıyor. Vermeer ona Edward olarak hitap etse de o kendini top yemi Carson olarak adlandırıyor. Carson'un asker kaçağı olduğunu ve askeri mahkemeden kaçmak için intiharcı adam oyunu oynadığını söylüyor Sam. Eğer bu doğruysa gerçekten de müthiş bir oyuncu bu tip. Neyse ki ben her defasında kendimi onun bakışlarına maruz kalmaktan kurtarıyor ve en nihayet yerine oturup sustuğunda mutlu oluyorum.

Vermeer bir rotasyon prensibi geliştirdiği, bu prensibe göre her oturumdan sonra en sol köşede yer alan adam bir dahaki oturumdan muaf tutulduğu ve yerine bir başkası geçtiği için, toplantıların sekizinci adamı sürekli değişiyor.

Altı gündür buradayım, bugün üçüncü oturumum. En sola geçenin adı Raymond. Onu elinde bir kitapla koridorlarda gezinirken gördüm daha önce. Raymond'ın bir süredir burada olduğunu söylüyor Melvin. Konuşmuyor veya soru sormuyor oluşum, Melvin'in pek umurunda değil gibi. Her sabah bana kahvaltıda son haberleri verip kimin gittiğini, kimin geldiğini, kimin havasında olduğunu ve kimin yanına yaklaşmamam gerektiğini anlatıyor. Raymond oturuma pek fazla bir şey katmıyor ve konuşma süresini yemeklerden şikâyet ederek doldurmayı tercih ediyor. Ona göre çok fazla sebze ve tavuk,

buna karşılık çok az kırmızı et veriliyormuş. Sam'le birlikte bir dernek kurup bütün gün ellerinde dilekçelerle oradan oraya koşturmalılar.

"Bugün kişisel bir şeyler anlatmanızı isterdim Raymond ama yine de teşekkürler" diyor Vermeer bir yandan not alırken.

"Bu kişiseldi zaten" diyor Raymond. "Karga tulumba buraya tıkılmadan önce her gün et yiyordum."

Pendergast iskemlesinde öne doğru kayıp doğruluyor."Kırmızı et tüketimiyle saldırgan davranış biçimi arasındaki bağlantıyı ele alan araştırmanın sonuçlarını sizlere aktarmıştık son buluşmamızda, öyle değil mi?"

Raymond gözlerini devirerek evet anlamında başını sallıyor.

"Ayrıca size bir daha belirtmek isteriz ki kimse sizi buraya 'karga tulumba tıkmış' değil." Pendergast bakışlarını üzerimizde gezdiriyor. "Halihazırda yanımızda konaklıyor oluşunuz sadece ve sadece sizin bunu kabul etmiş olmanıza dayanıyor." Bakışları bir kez daha bizi yalayıp geçiyor, bu sefer ters yönde. Stan ve Roger öne eğdikleri başlarını evet anlamında sallıyor. "Ve tabii bir de kendi hayatınıza yeni bir yön verme iradesini göstermiş olmanıza dayanıyor."

Adamlardan bazıları mırıldanıyor.

"Ayrıca şikâyet ve önerilerinizi yazılı olarak da iletebileceğinizi biliyorsunuz, değil mi?"

"Ben böyle iletmeyi seviyorum doktor, daha kişisel oluyor." Raymond içtenlikle sırıtıyor.

Pendergast, Vermeer'le omuz omuza vererek onun kulağına bir şeyler fısıldıyor.

Vermeer evet anlamında başını sallıyor ve Raymond'a dönüyor. "Bu her zaman yaptığımız bir şey değil ama size yardımcı olmak için ne yapabileceğime bakacağım." Bloknotunun sayfasını çevirip Stan'e dönüyor. "Stanley, gönlünüzde bize anlatmak istediğiniz başka bir şey var mı?"

İskemlesinde sağa sola kayıp sanki gözüne bir şey kaçmış gibi hızlı hızlı göz kırpıyor Stan. Her zamanki gibi bugün de açılışı yaptı ve sırasını savdı. Kemik tozundan yapılan bir gübreden söz etti ve şimdi Vermeer ona bir kez daha laf atınca kafası karıştı. Gözlüğünü çıkarıyor, elinde tuttuğu gözlüğü bir süre inceledikten sonra sapları-

nı katlıyor ve gömleğinin cebine sokuyor. Sam yüksek sesle iç geçiriyor ama Stan'in dikkatini dağıtmayı başaramıyor, Stan gözlüğünü cebinden çıkarıp açıyor, bir süre gözlüğün camlarını silmekle uğraştıktan sonra, en nihayet yeniden takıyor.

"Bir bahçem vardı" diyor sakin bir sesle. Rodrigo ve Raymond yüksek sesle esniyor.

"Aman be kardeşim, inanamıyorum!" diye sesini yükseltiyor Wayne.

"Lütfen" diyor Vermeer ve herkes sakinleşene kadar bekliyor. Gözlüğünü yeniden gözünden çıkarıp cebine sokan Stan'e dönüyor sonra. "Stanley, bize bahçenizden söz etmiştiniz zaten."

"Hem de üç milyon kere" diyor Wayne.

"Belki bugün, neden karınızın yanında değil de, burada olduğunuzu anlatırsınız bize."

Pendergast dosyalarını karıştırıyor, Vermeer'e doğru eğilerek kulağına bir şeyler fısıldıyor.

"Tamam Stanley, hadi bir kere daha anlat!" diyor Sam herkesin duyabileceği bir sesle.

"Tabii kendi fişini nasıl çekmek istediğini anlatmayı da unutma sakın!" diye sesleniyor Rodrigo.

Bir zamanlar üniversite futbol takımının defansçısı olduğu her halinden belli olan bir bakıcı oturumun başından beri durduğu köşeden bir adım atarak öne çıkıyor ve aramızdan herhangi birinin koparak hastalardan veya doktorlardan birisinin üzerine yürümesi ihtimali ne karşılık hazır bekliyor.

"Lütfen" diyor Vermeer biraz daha sesini yükselterek. "Uymak durumunda olduğumuz kurallarımız var." Sam'in kahkahasına ve Wayne'in, kafasına koyduğu mendille sürünerek iskemlesinin altına girmesine aldırış etmeden yüreklendirici bir gülümsemeyle Stan'e bakıyor. "Evet Stanley, siz evliydiniz, değil mi?"

Stan yeniden gözlüğünü cebinden çıkarıp gözüne takıyor, sonra evet anlamında başını sallıyor. "Karımın adı Norma" diyor bir süre sonra. "Ayda bir mektup yazıyor bana." Susuyor ve sanki ne söyleyeceğini unutmuş gibi çevresine bakıyor. Gözlüğünü çıkarıp incelemeye başlıyor.

Vermeer bekliyor. Camlarını ovaladıktan sonra gözlüğünü yeniden takan Stan boşluğa bakıyor. Wayne yerde geriniyor, yüksek sesle üflüyor. Rodrigo kendi kendine bir şeyler mırıldanıyor.

"Karınızdan gelen mektuplar sevindiriyor mu sizi Stanley?" diye soruyor Vermeer en nihayet.

Stan düşünüyormuş gibi görünüyor. Soruyu duymamış da olabilir. Elleri kucağında sakin bir şekilde duruyor. Yerde yatan Wayne de dahil olmak üzere herkes ona bakıyor.

"Bugün gelen mektupta özel bir şey var mıydı Stanley?" diye soruyor Vermeer.

Stan, Vermeer'e bakıyor. Sağ işaret parmağıyla sol elinin üstünü kaşıyor hızlı hızlı. Solgun yüzünde bir donukluk var, kaderini belirleyecek sınav sorusunu cevaplayamayan bir öğrenciye benziyor.

Vermeer gülümsemeye devam ediyor, Stan'i mahcup etmek istemiyor ama yaptığı tam da bu. "Bugün evlenme yıldönümünüz, değil mi Stanley?" diyor Vermeer. "Yirmi beş yıl gibi uzun bir süredir Norma'yla evlisiniz."

Bir suçunu kanıtlamış gibi Vermeer'e bakıyor Stan. Elindeki aynı yeri böyle kaşımaya devam ederse kesin kanatacak. "Yirmi beş yıl" diyor Sam, "Saygılar sunarım Stan!" Raymond birkaç kere el çırpıyor.

"Bunu neden karınla kutlamıyorsun oğlum?" diye sesleniyor Rodrigo. "Evine git, bir şeyler iç ve onu becer!" Rodrigo, Raymond ve Sam hep bir ağızdan gülerken, Wayne kıkırdayarak tekrar iskemlesine oturuyor.

"Rodrigo, sizden rica ediyorum" diyor Vermeer. "Eğer söz almak istiyorsanız kurallarımıza uymalısınız. Kabalıklara yer vermeyecektik bu odada, biliyorsunuz."

"Doğru" diyor Rodrigo, sonra İspanyolca bir şeyler söylüyor.

"Bir noktada haklı belki de Rodrigo" diyor Vermeer, Wayne'in kıkırtısının bitmesini bekledikten sonra. "Bunu karınızla birlikte kutlamayı düşünmelisiniz Stanley."

Stan yeniden çıkardığı gözlüğünü uzun uzun inceledikten sonra kazağının koluyla gözlüğün camlarını siliyor, saplarını katlayıp gömleğinin cebine sokuyor.

Pendergast yazdığı bir cümlenin sonuna nokta koyuyor ve önce sakalını, sonra da kravatını sıvazlıyor.

Stan ağlıyor. Gözyaşlarını görüyor ve bakışlarımı ondan kaçırıyorum. Ötekiler de tedirgin oluyor ansızın, kimse ona bakmıyor artık, Wayne bile. Pendergast öksürerek boğazını temizliyor. Stan gözlüğünü cebinden çıkarıp yeniden gözüne takıyor. Sonra ellerini nereye koyacağını bilemiyor. Ayağa kalkıp odadan çıkıyorum. Roger ve Elroy da beni izleyip koridora çıkıyor, sonra Sam, Wayne ve Carson ve en nihayet Rodrigo görünüyor ikinci bakıcıyla birlikte. Arkama dönüyorum ve Vermeer'in, Stan'in önünde yere çömelmiş bir halde onu ikna etmeye çalıştığını görüyorum, sonra kapı kapanıyor.

Akşamüstü saatlerinde parkta oturup Papua Yeni Gine kabilesi hakkındaki röportajı sonuna kadar okuyorum. Ama metne kendimi doğru düzgün veremiyor ve dergiyi ikide bir elimden bırakıp çayırın bir köşesinde kendi yaptığı uçurtmayı havalandıran Ho'yu izliyorum. Hava sütliman olduğu halde balsa ağacı ve kâğıttan yapılma sarı küp, futbol sahası büyüklüğündeki kocaman alanın üç kenarını çevreleyen ağaçların üzerinde süzülmeyi başarıyor. Yerden hafif bir rüzgâr yükseldiğinde insanın burnuna keçilerin kokusu geliyor. Elroy, Lefty ve tanımadığım yaşlı bir adam frizbi oynuyorlar. Elroy ne atabiliyor ne de tutabiliyor. Diski havaya kaldırıp Elroy'a doğru koşuyor ve iki eliyle birden onu bir tabak gibi fırlatıyor. İki bekçi dolanıyor ortada. Bizi dikizlediklerini belli etmemeye çalışıyorlar.

Vermeer'e bavulumun nerede olduğunu sormaya niyetleniyorum. Eşyalarıma bakınca oteldeki son günümle buraya gelişim arasında geçen zamanı hatırlarım belki. Otele girerken Conor Finnerty adıyla kaydolduğumu hatırlıyorum; yaşlı adamları, bakımsızlıktan dökülen lobiyi, resepsiyondaki suratsız herifi ve Yunan gece bekçisini de. Oteldeki İncil'in içine konmuş pornografik fotoğraf geliyor gözümün önüne. Kadın güzeldi, göz farı arka plandaki duvar kâğıdı gibi maviydi.

Sam ve Rodrigo marangozhanenin bulunduğu binadan çıkardıkları bir bankı çayıra taşıyıp bir ağaç grubunun altına koyuyor. Sam bankı inceliyor, çevresinde turluyor, çömeliyor ve onu yeni baştan

etüt etmek üzere birkaç adım geri gidiyor. Sonra marangozhaneye dönüyor. Rodrigo bir sigara yakıyor ve banka uzanıyor. Beni gördükleri halde dikkate almıyor ikisi de. İşime gelir. Otelin yatağında oturuyorum, bir şey yapmak istiyorum ama ne olduğunu bilmiyorum. Ayağa kalkıyorum, çakıllı yolu geçtikten sonra vardığım kapıyı açıyor ve ışıksız koridora giriyorum, burnumdan bir keçi kokusu gelip geçiyor, asansörü asla kullanmıyorum, merdivenlerden çıkıp lobide dikiliyorum, ayaklarımın altına otlar yapışmış, sarı uçurtmanın süzüldüğü gökyüzüne bakıyorum ve nereye gideceğimi bilmiyorum. Gözlerimi kapatıp bekliyorum, harekete geçip buradan gitmenin zamanı gelecek, arabayla veya otobüsle. İyi de nereye? Beni bir kez daha çekip çıkaracakları denizin oraya mı? Kayıp saatleri bulmak için ne kadar uzun süre uğraşırsam o kadar boşalıyor kafam.

"Her şey yolunda mı?"

Yolculuğuna bensiz devam ediyor taşıt. Gözlerimi açıyorum. Aimee bana gülümsüyor. Yanağındaki yara izi teninin rengini almış, minnacık bir gülen ağız.

"Meditasyon yapanlar daha uzun yaşıyormuş diye okudum bir yerlerde" diyor. Bakışları hafif bir endişe taşıyor.

Gülümsüyorum, başımı evet anlamında sallayarak onun "Her şey yolunda mı?" sorusunu cevaplamış oluyorum. Sessiz kalmaktan pişmanlık duyduğum sanılmasın, yine de ona son zamanlarda neden hiç ortalıkta görünmediğini yoksa sadece hasta servisinde mi çalıştığını, doktorların ve bakıcı personelin kaldığı evlerden birinde mi yaşadığını sormak isterdim şu anda doğrusu.

"Bu hafta Açık Bölüm'deyim" diyor Aimee adeta düşüncelerimi okumuş gibi. "Seni Melvin'in yanına koydular, değil mi?"

Evet anlamında başımı sallıyorum. Onunla bir banka oturup muhabbet etmeyi isterdim. Güzel bir sesi var, ayrıca gülümsediğinde kendimi iyi hissediyorum. Göz farı sürmemiş, sadece biraz ruj ve rimel. Onunla dışarıda karşılaşsaydık, her şeyin nasıl olabileceğini hayal ediyorum. Muhtemelen otelin yakınlarında çıkardı karşıma. Belki yağmurlu bir havada, başının üstünde tuttuğu gazete adamakıllı pelteleşmiş olurdu. Ona şemsiyemi uzatırdım. Önce deli sanırdı beni, bu civarda bol miktarda bulunan delilerden birisi. Veya ona el atmak

istediğimi düşünürdü. Ben de ona zararsız bir şey söylerdim, hoş bir şey, hatta esprili, komik bir şey. Gülerdi, tamam, gülümserdi diyelim. Yağmur şiddetlenince kuşkusunu bir yana bırakıp bir eliyle şemsiyenin sapını tutardı. Veya koluma girerdi bütün endişesini üstünden atarak. Soğuk bir rüzgârla, civar köylerden yaşlı insanların gelip toplandığı, iskambil oynadığı ve evdeki hayvanlarının haletiruhiyesi üstüne sohbet ettiği bir kafeteryaya sürüklenirdik birlikte. Sütlü kahve içerdik, onun saçları nemli olurdu. Kadın garson ona çocuğum diye hitap eder, bize birer sıcak elmalı pay kakalardı. Yağmur camlarda tıpırdar, dünya büzülüp sadece bizim içinde bulunduğumuz ortama indirgenirdi. Adının Aimee olduğunu, bakıcı olarak çalıştığını ve üç blok ötede oturduğunu söylerdi bana. Sonra benden benim de ona kendimle ilgili bir şeyler anlatmamı ister, bense sokağa bakar ve nereden başlayacağımı bilemezdim.

"...sana Will desem olur mu? Adın bu zaten, öyle değil mi? Will."

Ona bakıyorum. Saçları nemli değil artık, dudağının üstünde bir şerit halinde uzanan süt köpüğü de yok oluyor. Ne dediğini duymadım. Gülüyor, başını sallıyor. Kızarmış olmalıyım. Sonra elimi tutuyor. "Gel benimle" diyor ve beni peşi sıra çayıra sürüklüyor. Ayaklarımın altındaki otlar yumuşacık, yerlerde rengârenk yapraklar, çalıların içinde kuşlar eşeleniyor, karatavuklar. Küçük bir ormanın içinden geçiyoruz, sincaplar görüyorum, Vermeer koymuştur onları buraya kesin.

Kulübenin içi reçine kokuyor, camlar kirli, yerdeki tahtalar da öyle. Aimee kapıyı kapatıyor. Köşelerde örümcek ağları salınıyor esinti eşliğinde, toz yüzünden pudralanmış gibi görünüyorlar. Ağlarda sinekler var, kendileri için fazla büyük olan hamaklara uzanmış gibiler. Eşofman üstünü çıkarıp bana veriyor Aimee. Sonra sutyeninin kopçasını açıyor ve onu da üstünden atıyor. Bunları yaparken azimle bana bakmayı ihmal etmiyor. Bakışlarımı yere indirip gözlerimi onun göğüslerine dikiyorum çünkü yüzüne bakacak cesaretim yok. Elimi alıp göğsünün üstüne koyuyor. Nefesimi tutuyor, parmaklarımı hareket ettirmiyorum. Teni sıcak, benim elimse soğuk. Gözlerimin önünde siyah noktalar uçuşuyor, gözlerimi kapayıp nefes alıyorum. Aimee bir şey söylüyor alçak sesle.

Kendi karanlığımda ne kadar durduğumu bilmiyorum. Bana yardımcı olabilecek bir şeyler düşünmeye çalışıyorum ama aklıma hiçbir şey gelmiyor. Gözlerim açılıyor, ayakkabılarımın burunlarını görüyorum. Sonra arkama dönüp hızla kapıyı açıyor ve kendimi kulübeden dışarıya atıyorum, ağaç gövdelerinin arasından koşarak geçip çayıra çıkıyorum; Elroy, Lefty ve yaşlı adam frizbi oynuyor hâlâ. Sam ve Rodrigo bankı marangozhaneye geri götürüyor. Elroy arkamdan seslenerek bana bir şey söylüyor ama ne söylediğini anlamıyorum.

Yirminci doğum günümden önceki kışta bir fahişeye gitmiştim. O güne kadar henüz hiçbir kadınla yatmamış ve anormal birisi olduğuma kani olmuştum. Noel'den üç gün sonra yanıma biraz para alıp bir taksi şoföründen beni o sokaklardan birisine götürmesini istedim. Heyecandan neredeyse bayılacak bir haldeydim, bana laf atan ilk kadının peşine düşmüştüm hiç düşünmeden. Hırpani bir binada kiralık bir dairesi vardı kadının, içeriye girdiğimizde binanın bütün sakinleri merdiven sahanlığında toplanmıştı. Erkekler bana selam çakıp pis şakalar yapmış, aralarından birisi omzuma vurmuştu. Kadınlar sırıtıp yaşım hakkında tahminlerde bulunmuş, on dörtte karar kılmışlardı. Fahişenin yatak odasına tombul bir buldoğun kokusu sinmiş, kadın onu yataktan kovalamak zorunda kalmıştı. Bir konsolun üstünde plastikten bir Noel ağacı duruyordu, duvarlarda hayvan resimleri ve erkek dergilerinden kesilmiş fotoğraflar asılıydı. Köpek halıya uzanmış beni seyrediyordu. Adını bile bilmediğim fahişe kendisine herhangi bir saldırıda bulunacak olursam köpeğin beni parçalayacağını söylemiş, ben de ona kesinlikle böyle bir niyetim olmadığını söylemiştim. Parayı peşin istediğinde hemen vermiştim. Sonra soyunmuştu kadın. Sokakta kapıldığım panik yüzünden kadının yaşına dikkat etmemiştim. En az kırklarının ortalarında olmalıydı. Her halükârda vücudunun duvardaki fotoğraflarla uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktu. Üstünde sadece siyah çorapları ve topuklu ayakkabıları kaldığında, yatak örtüsünü sıyırıp yatağa uzanmıştı. Acınacak haldeydim ve gözlerini benden ayırmayan köpeğe bakıyordum. Orada öylece dikilmeye devam edip etmeyeceğimi soruyordu kadın. Omuz silkmiştim, kendimi onun yüzüne bakmak için zorluyordum. Dışarıdan bir siren uğultusu geliyor, erkekler iç avluda birbirleriyle

bağıra çağıra konuşuyordu. Benim bir röntgenci olduğumu söylemişti kadın, ben de evet anlamında başımı sallamıştım. Mekanik hareketlerle göğüslerini ovuyor ve beni artık pantolonumu çıkarmaya davet ediyordu. Bacaklarını kendine doğru çekip iki yana açmış, romatizmadan mustaripmiş gibi inlemişti. Ağzımın içinde geveleyerek özür dilemiş ve kendimi dışarı atıp paldır küldür merdivenlerden aşağı inmiştim. Erkekler berbat sesleriyle şarkı söylüyor ve benim hızlı birliklerden olduğumu düşünüyordu. Sokağa çıkar çıkmaz, cesaretleneyim diye daha önceden içmiş olduğum kırmızı şarabı kusmuştum. Portakal rengi anorak giymiş yaşlı bir kadın serseri diyerek bana kızmış ve ben de ona hak vermiştim.

Aimee'nin göğsüne elimi koyduktan iki saat, sefil başarısızlığımdan da iki yıl sonra düşünüyorum bunları. Hoşlandığım, eğer beni o kulübeye çekmeseydi daha da hoşlanacağım bir kadına ait olan ve hayatımda dokunduğum ilk çıplak göğüs. Ama şimdi, o anı örümcek ağlarıyla ve kuş pisliğiyle, tozla ve kör pencere camlarıyla allayıp pulladığı, beni gafil avlayıp enayi yerine koyduğu, istekten ve dehşetten eli kolu bağlanmış tam bir budala durumuna düşürdüğü için nefret ediyorum ondan. Kirli bir yatak örtüsü ve bitkin bir iniltiyle beni geri püskürten buldoklu kadından daha iyi sayılmaz o da.

Eğer seks böyle ortamlarda bu denli kaçamak yapılıyorsa önümüzdeki yirmi yıl boyunca da tıpkı şimdi olduğum gibi tecrübesiz bir mastürbatör olarak kalacağım demektir. Gerek televizyon yayınları, gerek dergilerin sürekli vaat ettiği üzere cinsel birleşmenin beraberinde getirdiği iyileştirici etkilerinden ve bedensel hazlardan vazgeçerim ben de o zaman. Sıcak dokunuşların, paralel kalp atışlarının ve ruhların eriyip kaynaşmasının, aşkın, güven duygusunun, ebedi mutluluğun ve bütün bu çirkefin içine ederim o zaman ben.

Yatağımda uzanıyorum, yüzümde yastıkla. Melvin beni rahat bırakacak kadar anlayışlı neyse ki. Ne zaman kutu birasını açsa, küçük bir hayvanın aksırığı gibi bir tıslama geliyor kulağıma. Alkolsüz bira içiyor Melvin, tıpkı bulanık düşünceler ve tıraş bıçağı gibi alkol de yasak burada. Bir içki için her şeyi verirdim, hayatımı, bavulumu, anılarımı.

Mortal Thoughts
1991

Orla'nın ölümünden sonra Wilbur, Colm'un yanında yaşamaya başlamıştı. Eamon da cenaze töreninden birkaç gün sonra iki sıhhiyeci tarafından evden alındı. Değil torununa, kendisine bakabilecek durumda bile değildi Eamon. Orla artık ona yemek pişiremediği için, yemeyi kesmiş, elleri ve dizleri guttan kaskatı kesilmiş halde günlerce yataktan çıkmamıştı. Onu Milford'daki bir bakım evine götürmüşler, böylece Eamon nihai olarak dünyadan elini eteğini çekmişti.

Wilbur'a elinden geldiği kadar iyi bakmaya çalışıyordu Colm. Yaz tatili bittiğinde onu erkenden uyandırdı. Önceki sabahlarda yaptığı gibi, yine lapa ve çay yapmış, Wilbur da Colm'u hayal kırık-

lığına uğratmamak için önüne konan ağdalı bulamaçtan zorla birkaç kaşık yemişti. Sonra Colm, oğlanı traktörüyle otobüs durağına kadar götürdü. Wilbur okula gitmek istemiyor, yeni evinde kalmak, odasında veya ahırda ineklerle birlikte oturmak ve günlerin böylece geçip gitmesini izlemek istiyordu. Ama bunun imkânsız olduğunu biliyor ve tıpkı bir astronotun kendisini milyarlarca ışık yılı uzağa götüren bir rakete bindiği gibi Wilbur da okul otobüsüne öyle biniyordu.

Okul bahçesinde herkes gözünü dikip ona bakmıştı. Büyükannesi korkunç bir şekilde can veren oğlandı o, ayrıca Conor Lynch'in, babasını vuran kaçığın arkadaşıydı. Erin Muldoon fısıldaşan sürüden ayrılıp Wilbur'un yanına gelmiş ve nasıl olduğunu sormuştu. Ama Wilbur suskunluğunu bozmamış ve tam o esnada zil çalınca rahatlamıştı. Bayan Ferguson ona da herkese davrandığı gibi davranmaya çalışıyor, yine de onu ders boyunca tahtaya hiç kaldırmıyor, ona soru sormuyor, hatta onun yüzüne bakmaktan kaçınıyordu.

Wilbur'un işine geliyordu bu durum. Orla öldüğünden bu yana çok az konuşur olmuştu, yaptığı en uzun konuşma Colm'a söylediği birkaç kelimeden ibaretti. Konuşmaya değer bir şey yoktu artık onun için. On bir yaşındaydı ve hayatı zahmete girmeyecek kadar değersiz buluyordu. Geceleri yatağına girdiğinde uykuya dalmayı ve bir daha uyanmamayı istiyordu. Ama yine de Tanrı'ya inanmaya karar verdiği için düzenli olarak dua etmeyi ihmal etmiyordu. Orla'nın yanına gitmek için yalvarıyordu sessizce. Tabii bir de annesinin. Bu iki kadını cennette yeniden görmeyi, birlikte radyo dinleyip şarkı söylediklerini ve gazetelerde tuhaf haberler aradıklarını hayal ediyordu. Uykusunda ölmeyi diliyordu Tanrı'dan, kalbinin durmasını ve bir hamlede hayattan çekilip alınmayı bekliyordu.

Sabahları uyandığında onu bir kez daha esirgemiş olan Tanrı'ya lanet okuyor ama akşamları yeniden özür dileyip ölüm isteğini yineliyordu. Köprülerden atlayarak, raylara yatarak, uyku hapı alarak, silah veya ip kullanarak, bileklerini keserek, kafasını fırına sokarak kendini öldüren insanlarla ilgili haberler okumuştu gazetelerde. Bütün bunlar hem çok karmaşık hem de cesaret gerektiren işlerdi, Wilbur'un umutsuzluğu bu cesareti gösterecek denli büyük değildi

henüz. Bir zamanlar Rosie O'Sea denizde boğulduğunda onun intihar ettiği söylentisi dolaşmıştı ortada. Yetişkinlere bakılacak olursa bir sokak serserisinden hamile kalan on beş yaşındaki Marie Kavanagh'ın suçundan bile daha büyük bir suçtu bu. İntihar etmenin bir günah olduğunu din derslerinden biliyordu Wilbur. Wilbur'a göre sıkıcı bir geveze olan Rahip Fowley, insanların canını sadece Tanrı'nın alabileceğini düşünüyordu, tıpkı fırtınalara ve gemilerin batmasına neden olmak zorunda kaldığı gibi Tanrı'nın nahoş görevlerinden birisiydi bu da. İşin içinde Tanrı'nın parmağı olmadan kimse öylesine ölemezdi. Wilbur da geceleri hep aynı cümleleri fısıldarken, hep aynı dileklerde bulunurken buna güveniyordu işte.

Colm kazadan sonraki gün Wilbur'un yatağını evden alıp kendi yatak odasının yanındaki odaya yerleştirmişti. Odada iki pencere vardı, yerler tahtaydı. Duvarlardaki raflarda Colm'un kendi elleriyle şekil verdiği, kilden yapılma hayvan figürleri duruyordu sıra sıra. Kış aylarında çiftlikte yapacak fazla bir iş olmuyor, böylece her hafta ortaya yeni bir figür çıkıyordu. Tahta raflarda iki yüzden fazla parça diziliydi, Colm'un daha önceden yaptığı filler hımbıl ve biçimsizdi, yakın zamanda yaptığı zürafalar ise narindi ve bilimsel denebilecek bir tutkuyla boyanmıştı. Pencerelerden birinin önüne bir masa konmuştu, burada bir büyütecin altına koyduğu hayvanlara kürklerini giydiriyordu Colm. Cam bardaklardan küçük fırçalar fışkırıyordu, bir tabağın içinde zımpara kâğıdı vardı. Açık duran bir kitabın sayfaları zebralarla doluydu, başka bir kitabın kapağıysa leoparlarla. Çalışma masasının solundaki ve sağındaki kapaksız dolaplar dergilerle ve resimli kitaplarla tıka basa doluydu.

Kitapları karıştırmak ve raftan figürleri tek tek alıp incelemek birkaç hafta önce Wilbur'un en sevdiği işti. Ama şimdi görmüyordu bile onları. Okuldan eve döndüğünde mutfağa gidip Colm'un yanına oturuyor, onun iyi niyetli sorularını yanıtlamak ve tabağındaki yemeği sonuna kadar bitirmek için kendini zorluyordu. Ev ödevlerini çarçabuk hallediyordu, tıpkı bulaşıkları kurulamak ve dişlerini fırçalamak gibi aradan çıkardığı bir işti bu da. Wilbur'un aklı duygularından bağımsız çalışıyor gibiydi, tıpkı duyarsızlaşma ve geri çekilmeyle beslenen bir enerji tarafından harekete geçirilmiş ayrı bir

dolaşım sistemi gibi. Colm bunun farkındaydı, iyileştirici bir etki yapması umuduyla her akşam aksatmadan düzenlediği iskambil partilerinde Wilbur devamlı dalıp gidiyor, Colm'un ansiklopedi maddelerinden yararlanarak Mali'nin başkenti veya bir Roma İmparatorunun adını sorduğu, bahtına ne çıkarsa sorularına ilgi göstermiyordu. Orla'nın ölümü Wilbur'un yaşama sevincini, içindeki merak duygusunu, mantıksız bir kendini bırakışı, bir oğlan çocuğunu kendisi yapan her şeyi alıp götürmüştü, Colm bunu görüyordu. Kılıf kalmıştı geride bir tek; hareket etmeye devam eden zayıf, tüy kadar hafif bir beden ve içinde bir matematik probleminin çözümüne ya da tarihsel olayların ayrıntılarına dair düşüncelere yetecek kadar yer olan bir kafa.

Wilbur'un ölmek istediğini bilmiyordu Colm, zaten yan odadan gelen dua seslerini duymuş olsaydı da, çocuğu nasıl teselli edeceğini bilemezdi. Teselli yoktu. Ne oğlan için ne de ansızın kendini yaşlı bir adam olarak hissetmeye başlayan Colm için. Artık bundan öte olacakların hiçbir anlamı olamazdı. Colm'un önünde uzanan aylar ve yıllarda hiçbir sıcaklık, hiçbir umut ışığı olamazdı artık, Orla'sız geçen bir günün neresi iyi olabilirdi ki!

Kimsenin kendisini duymayacağından emin olduğu fırtınalı ve yağmurlu havalarda bir tepeye çıkan Colm, Orla'yı ne kadar çok sevdiğini ve özlediğini haykırıyordu. Islak toprağa çöküp ağlıyor ve kendi çekingenliğinin acınasılığı içinde rüzgâra bağırarak hiç kekelemeden Orla'nın ne kadar güzel olduğunu söylüyor, avazı çıktığı kadar onun ellerindeki sevecenliği göklere çıkarıyor, ağlayarak onun dudakları ve gözlerinin parlaklığıyla ilgili duygularını sayıp dökü yordu. Hatasız cümleler ağzından nasıl da kolayca dökülüyordu ne var ki Orla duyamazdı onları artık. Öyle ağır bir yük vardı ki Colm'un içinde: yıllar boyunca düzeltilmeye çalışılmış kelimeler, birikmiş komplimanlar, gerçekleşmesini asla başaramadığı bir yakınlaşmanın bütün ağırlığı.

Kazadan yaklaşık üç hafta sonra Colm'un arazisine bir polis aracı geldi. Portsalon'dan gelen polis memuru arka koltuktaki kutuyu kaldırırken, televizyonun Orla'nın arabasının bagajında bulunduğunu

söyledi. Polis memuru iyi bir haber getirdiği inancı içinde televizyonun Japonya'dan gelen pahalı bir model olduğunu, ayrıca görev yerindeki nöbetçi memurların ekran kalitesinden emin olacak kadar televizyonu seyrettiklerini söyledi. Colm teşekkür edip kutuyu eve taşıdı ve onu oturma odasındaki hemen hiç kullanılmayan iki koltuktan birinin üstüne koydu. Çevresinde dallanıp budaklanan ilerlemeye pek ilgi göstermiyordu Colm, traktörünün çalışması ve evde ışık yanması yetiyordu ona. Hayatında hiç sinemaya gitmemişti, ayrıca birkaç ayda bir uğradığı bir barda seyrettiği televizyon, insanlığın aklını kaçırdığı yolundaki düşüncesini doğrulamaktan başka bir işe yaramıyordu. Şimdi Wilbur'a ait olan televizyonu önce Orla'nın evine taşımayı düşündü Colm ama sonra olduğu yerde bıraktı.

Haftada iki gün kendini aşıp durumu kontrol etmek üzere boş eve giriyordu. Metruk odaların acımasızlığının onu hemen evden çıkmaya zorlamadığı zamanlarda, bir süre mutfak masasında oturuyor, Orla'nın saç tokalarından birini parmaklarının arasında gezdiriyor ve radyodan gelen müziğin hafif sesine kulak veriyordu. Bazı günlerde dakikalar saatlere dönüyor, Colm en nihayet dalgınlığından sıyrıldığında ne yapacağını bilmez bir halde dışarıya çıkıyor, bir tarlaya gidip toprakla gelişigüzel uğraşıyor, hayvanları yemliyor ve sonra dalgın, çaresiz ve Orla'ya duyduğu özlem yüzünden bitkin bir halde Wilbur'la yiyecekleri akşam yemeğini hazırlamaya koyuluyordu.

Wilbur, Conor'un başına gelenleri bilmek istemiyordu. Cenazeden eve dönerlerken oğlanı Donegal'a götürdüklerini anlatmıştı Colm ona. Sean Lynch komadaydı ve Dublin'deki bir hastanenin yoğun bakım servisinde yatıyordu. Mermi kafatasını geçip beynine saplanmıştı. Onu oradan çıkarmak mümkün değildi, yani yapacak bir şey yoktu. Sean suni komada tutuluyor, uykusu makineler tarafından kontrol ediliyordu. Aislin ve Fiona başlarda her gün onun başucunda oturup beklemiş, bir süre sonra Aislin kocasını yalnız başına ve sadece haftada iki gün ziyaret etmeye başlamıştı. Onun elini tutuyor ve evde olup bitenleri, adamların kereste fabrikasını yürütmeye devam ettiğini ve eski körüğü onardığını anlatıyordu. Kieran'ın engelliler atölyesinde süslü resim çerçeveleri yerine masif battal dolap-

lar yaptığını anlatıyordu. Kocasına fotoğraflar getiriyordu ve Fiona'nın yaptığı resimleri ama sonraları eli boş gelmeye başlamıştı. Anlattıklarına kocasının hiçbir tepki vermediğini gördüğü halde, Conor'un adını yine de anmıyordu Aislin. Oğlan Donegal'dan Sligo'ya sevk edilmişti, uzmanlar ruhunu eşeleyecekti orada. Hapse girmek için fazlasıyla gençti Conor, bir devlet kurumunun himayesine teslim edilmeden önce, onun zihinsel ve ruhsal arızalarını incelemek istiyorlardı.

Aislin her defasında oğlunu bir saat görebilmek için, haftada üç gün Sligo'ya gidiyordu. Başlarda epey gözyaşı dökmüş, çocuğunu yanına almadan oradan ayrılmak istemediği için ziyaret odasından bir personel eşliğinde çıkarılmak zorunda kalmıştı. Ama artık toparlamıştı kendini, onunla konuşuyor, her ziyaretinde ona bir dolu kitap ve külah külah macun şekeri götürüyor, oğlunun hiçbir nedamet göstermemesi karşısında duyduğu ürküntüyü ise gizliyordu. Conor annesini teselli ediyor, ona her şeyin düzeleceği konusunda söz veriyordu. Aislin ona inanıyor ve iyi bir geleceği Sean'la değil ancak çocuklarıyla hayal edebileceği için kendini suçlu hissediyordu.

Colm her gece yatağında saatler boyunca bir o yana bir bu yana dönüp duruyordu. En nihayet biraz içi geçtiğinde de öyle derin bir uykuya dalıyordu ki sabah alacasına kadar kimse onu uyandırmayı başaramazdı. Wilbur bu nedenle evin içinde bir hayalet gibi rahatsız edilmeden dolaşabiliyor, kapıları ve dolapları açıp kapatıyor, mutfakta radyo dinliyordu. Sadece bir gece öbür eve gitmiş, kırmızı kapıdan geçip iç avluya girmiş ve sonra ay ışığında soğuktan donarak eskiden kum sandığı olan ama şimdi her yanını ot bürümüş tarha bakmıştı. Pencerelerden birine yaklaşıp mutfağa, üstünde hâlâ iki fincanla bir sürahinin durduğu masaya, kırmızı ışığı yanıp sönen müzik setine bakmıştı. Metruk evdeki elektriği kesmek ne Colm'un ne de Wilbur'un aklına geliyordu. Buzdolabını bile boşaltmamışlardı, dolabın içindeki gıda maddelerinin bozulup nasıl gri bir küf kütlesi haline geldiğini hayal edebiliyordu Wilbur. Hayalinde eve giren sıçanlar boruları kemirip kısa devreye neden oluyor ve ev en sonunda nihai bir sessizliğe gömülüyordu. Belki gün gelir bir fırtına çatıyı da

uçurur ve duvarları yerle bir ederdi. Her tarafı bitkiler sarardı. Ev toz haline gelir ve en nihayet tıpkı büyükbabasının kilisesi gibi yerin dibine batardı. Bu düşünce Wilbur'un içini ürpertmiş, koşa koşa Colm'un arazisine geri dönmesine sebep olmuştu.

Wilbur televizyonu, polisler getirdikten birkaç gün sonra buldu. Oturma odasına nadiren giriyordu, çünkü orada eski mobilyalardan ve uzun zamandır kullanılmayan açık şöminenin içinde unutulmuş soğuk külün kokusundan başka bir şey yoktu. Kütüphanedeki kitaplar Wilbur'u ilgilendirmiyordu çünkü kitap okumaya son vermişti. İnsana kendininki bile fazla gelirken, bir de yabancı dünyaların keşfini anlamsız buluyordu artık. Televizyon kutusunun üstündeki örtüyü kaldırdığında bir şaşkınlık nidası attı ve Colm'un ölü gibi uyuduğunu gayet iyi bildiği halde kapıyı kapattı. Aygıtı karton kutusundan çıkarıp önünde diz çöktü, bir süre baktı, dokundu ve ekranda yüzünün yansısını gördüğünde biraz ürktü. Sonra kullanım kılavuzunu okuyup bağlantıları kurdu ve oda antenini aygıtın üstüne yerleştirdi.

Tavandaki ışığı söndürmeden ve aç düğmesine basmadan önce, yukarı kata kulak kabarttı. Ortalık sütlimandı, yaprak kıpırdamıyordu. Wilbur yere oturup tıpkı Tanrı'nın ilk insana yaptığı gibi aygıta hayat soluğu vermek üzere parmağını ağır ağır ileriye uzattığında döşeme tahtaları bile gıcırdamadı. Uyanan kutucuktan bir çıt sesi geldi, dış bükey siyah camda içinden dalgalar geçen titrek bir görüntü belirdi. Boğuk bir gürlemenin içinde önce müzik çalmaya, sonra da insanlar konuşmaya başladı, çevresinde renkli taneler uçuşan titrek figürler oturma odasının karanlığını aydınlatıyordu. Wilbur bir süre oturup büyülenmiş bir halde karşısında açılan bu küçük dünyayı seyretti. Görüntü netleşene ve gürleme ortadan kalkana kadar anteni bir sağa bir sola oynattı. Üç kanal vardı televizyonda, bunlardan birinde Galce konuşuluyordu. Görüntülere ve seslere dalan Wilbur hem zamanı hem de yatağa girip en kısa zamanda canını alsın diye Tanrı'ya dua etmesi gerektiğini unutmuştu.

Kendi hayatının ışığı, gözlerinin önünde dalgalanan bu elektrikli kutunun parlak ışığının yanında sönük kalmış gibiydi. Açıklanamaz, muhteşem bir mucize sayesinde odaya el koyan bu insanların yanın-

da, kendi varlığı ortadan kalkmıştı adeta. Bu kutunun, bu odanın dışındaki her şey önemsizleşti, Wilbur'un tenini kaplayan ve gözbeklerini titreten renkli ışık parçacıklarının yarattığı tipide un ufak oldu. Bir kanaldan diğerine geçiyordu Wilbur, görüntüde üç sene önce bir Dublin sinemasının camekânından tanıdığı adamı gördüğünde, elini indirdi. Böylece oturup televizyonda hayatının ilk filmini seyretti, Orla yanında olmadan izlediği ilk filmi.

Sonbahar geldiğinde yetkili merciler Wilbur'un daha fazla Colm'un himayesinde kalamayacağına karar vermişti. Müzmin bekâr olan ve sadece bayramlarda kiliseyi ziyaret eden bu yaşlı adamın bir çocuğa bakmak için uygun koşullara sahip olmadığını düşünüyorlardı. Her ne kadar Colm bir pazar günü haber vermeden denetim için çıkagelen iki memuru gerek ev bakımı, gerek eğitsel becerileri konusunda elinden geldiğince ikna etmeye çalışmış olsa da işe yaramamıştı bu. Wilbur'un yalvarmaları, sonra da sosyal hizmet görevlilerinden birisine patlamış bir dudak armağan eden öfke patlaması bile bu kararı değiştirmemişti.

Güz tatili başlamadan önce bir koruyucu aile bulundu. Wilbur direniyor ama Colm yetkililerden gelen bu emir karşısında neden elinin kolunun bağlandığını açıklıyordu. Hayatında ilk defa bavul hazırlamak zorundaydı Wilbur. Colm çatı katından iki eski kahverengi bavul bulup çıkarmış, sonra da Wilbur'a ihtiyacı olan şeyleri yerleştirmesi için yardım etmişti. Wilbur'un evden alındığı gün Colm, oğlanı kucaklayıp uzun uzun sarıldı. Sonra ona kilden bir zürafa hediye etti ve onu her hafta ziyaret edeceğine söz verdi. Bavulları görevlilerin arabasına kadar taşıyıp Wilbur arabaya bindikten sonra kapıyı kapattı. Wilbur, Colm'un kendisine ihanet ettiğini düşünüyor ama esasında öyle olmadığını biliyordu. Yine de araba çiftliği epey ardında bırakmadan arkasına dönüp bakmamayı tercih etmişti. Yaşlı adam hâlâ meydanda dikilmeye devam ediyordu, kocaman bir gökyüzünden düşen ışıkta küçülmüş ve daralmıştı, el salladı Wilbur ama Colm'un bunu görüp görmediğini bilmiyordu.

Sürücü koltuğunun yanında oturan kadın memur arada bir arkasına dönüp Wilbur'a sorular soruyordu. Gülümsüyor ve cana yakın görünmeye çalışıyor ama Wilbur'un ağzını bıçak açmıyordu. Kadın

sonunda onunla uğraşmaktan vazgeçip onları Portsalon'a götürecek yola bakmaya başlamıştı. Wilbur parmağını ağzına sokup Colm'un onun için hazırladığı tatlı da dahil olmak üzere midesinde ne var ne yoksa hepsini çıkardı. Sürücü küfrederek durdu, kadınsa çantasında kâğıt mendil arıyordu. Wilbur arabadan inmek zorundaydı. Bir tepenin üstündeydiler, kayalıkların arasında birkaç koyun otluyordu. Wilbur bakışlarını önce denizden, sonra da karadan öteye dikti, uzaklarda Colm'un arazisini gördü, arkasındaki evi ve kırmızı kapılı duvarı.

Kadın ve adam kusmuğu temizlerken, Wilbur yoldan aşağı evlere doğru yürümeye başlamıştı bile. Colm'un yanında kalmak, her sabah onun yaptığı yapışkan lapayı yemek ve akşamları onunla iskambil oynamak istiyordu. Bir aile ve düşünceli ana baba rolü yapan yabancı insanlar istemiyordu. Kadın memurun vaat ettiği gibi daha iyi, daha güzel bir hayat istemiyordu. Geceleri yatağına uzanıp kendisini bir an önce yanına alması için Tanrı'ya dua etmek istiyordu. Bunun için de sıkı bir yürüyüşe, Colm'la daha önce üzerinde çalıştığı sessiz ritüelleri yapmaya ihtiyacı vardı. Tanrı bir gün mutlaka onu görecek ve dualarını duyacaktı. Eğer Wilbur'un çevresinde böyle devlet destekli bir sevgi yumağı meydana gelirse, Tanrı artık böylesine genç bir hayatı sonlandırmaktan mutlaka vazgeçerdi.

Memur oğlanı geri götürmek için koşarak onun yanına vardığında arabadan epey uzaklaşmıştı Wilbur. Yeniden koşup kaçmak istediğinde adam onu yakalamış ve Wilbur ceketinin cebindeki kil zürafanın kırıldığını hissetmişti. Yolculuğun geri kalan bölümünde kimse konuşmadı. Kusmuk kokusu çıksın diye bütün camları açmışlardı, Wilbur ister istemez Orla'yla yaptığı araba gezintilerini hatırlamıştı. Önce ağlayacak gibi olmuş, sonra ağlamak yerine şarkı söylemeye başlamıştı. Detone ve yüksek bir sesle Cliff Richard'ın *Mistletoe and Wine* adlı şarkısını söylemiş ve ancak araba Conwaylerin evinin önünde durduğunda susmuştu.

Pauline Conway elli üç yaşında bir kadındı, sürekli iyilik yapmanın yükü altında yorgun düşmüş ve nasırlaşmıştı. Ailenin en geç on sekiz yaşında evden ayrılan üç kızı ve iki oğlu vardı, bundan sonraki

yıllar içinde dört kimsesiz çocuk Conwaylerin eğitim makinesinden geçmişti. Wilbur beş numaraydı. Pauline ve kocası Henry korunmaya muhtaç bu yeni çocuğa evi gezdirdi, ayrıca bahçeyi ve içinde gıcır gıcır gümüşi bir arabanın durduğu garajı gösterdiler. Pauline çok hızlı konuşuyor, Wilbur'un unutup savsaklayacağı her şeyi bir anda sayıp döküyordu. Wilbur'un odasına geldiklerinde Pauline'in yasaklar katalogu Bayan Ferguson'unkini bile geçmişti. Pauline, Wilbur'u hafifçe iteleyerek odaya soktu, Henry de bir elini onun omzuna attı.

Pauline "Burası senin krallığın" dedikten hemen sonra, Wilbur'un izin almadan pencereyi açamayacağını, kalorifer düğmesiyle oynayamayacağını ve duvarlara resim asamayacağını belirtmeyi ihmal etmedi.

Pencereden görünen bir ağacın hafif rüzgârda hareket eden dallarına bakıyordu Wilbur. Arabayla gelirken bundan böyle ağzını açıp tek kelime etmemeye ve bu kararını da değiştirmemeye karar vermişti. Korkutulmuş çocukları iyi tanıyan Pauline ve Henry, yeni evlatlıklarının yakında ürkekliğini üstünden atıp normale döneceğinden emindi. Pauline, oğlana dolabı açmasını söylediğinde, Wilbur odanın ortasında dikilmeye devam ederek kılını bile kıpırdatmadı. En nihayet dolabı kendisi açan Pauline eski bir oyuncak yığını karşısında şaşırmış gibi yaptı. Henry de karısı gibi şaşırmış rolü oynarken, raflarda duran sarı renkli plastik bir ekskavatörü alıp oyuncağın hareketli bölümlerini Wilbur'un burnuna tuttu ve ona tek başına bahçeye gidip bununla toprağı kazabileceğini söyledi. Pauline güldü ve sonra Wilbur'un bavullarını yukarı taşımak için birlikte odadan çıktılar.

Wilbur yatağa oturdu. Yastığın hemen yanında yer yer kelleşmiş ve düğme gözleri, gevşemiş ipliklerin ucunda sallanan bir oyuncak ayı vardı. Wilbur duvarlara baktı, bakışlarını çerçeveli resimlerin üstündeki yelkenlilerde ve manzaralarda gezdirdi, duvar kâğıdındaki çiçeklerin saplarını seyretti ve bir süre yatağın önüne atılmış halının desenini inceledi, gözlerini kapatıp kendini yatağa bıraktı. Pauline ve Henry bavulları getirdiğinde uyuyormuş gibi yaptı. Pauline'in ayakkabılarını çıkardığını ve perdelerin çekildiğini fark etti.

Oda sessizliğe gömülüp Wilbur bir tek kendi nefesinin sesiyle baş başa kaldığında, içinde hissettiği yalnızlık öylesine büyüktü ki

ağlamamak için olağanüstü bir çaba sarf etmek zorunda kaldı. Seyrettiği filmde başından korkunç şeyler geçen ve buna rağmen bir damla gözyaşı dökmeyen adamı düşündü ve bu yabancı odanın alacakaranlığında aynı onun gibi olmaya karar verdi. Sonra ayağa kalktı, dolaptan bütün oyuncakları çıkarıp pencereden dışarıya fırlattı.

Pauline'in ve havanın izin verdiği zamanlarda civarda geziniyordu Wilbur. İki gün sonra konuşmama kararından dönen oğlan, yine de sadece sorulara cevap vermekle sınırlamıştı kendini. Koruyucu annesinin sıkı sıkı tembihlediği üzere, karşılaştığı herkesi nezaketle selamlıyor ama onların arkasından mırıldanarak horlayıcı sözler sarf ediyor ve hepsinin yere yıkılıp ölmesini diliyordu. Civarda görülecek fazla bir şey yoktu, ayrıca zaten onunla birlikte olmak istemedikleri her hallerinden belli olan çocuklardan da kaçtığı için, kendisinden başka bir dayanağı olmayacak kadar yalnızdı Wilbur. Orla'yı özlüyor, Colm'un eksikliğini çekiyordu, varsın insanlığın geri kalan bölümü elinden alınmış olsundu.

Güz tatiliydi ve Pauline her gün düzenli olarak okula hazırlık yapması ve kendisiyle kocasının hoşlanmadığı işleri üstlenmesi için Wilbur'u meşguliyetlerle programladığı halde, günler uzadıkça uzuyor, bir türlü geçmek bilmiyordu. Böylece Wilbur çimleri biçmek, yabani otları ayıklamak ve yaprakları tırmıklamakla görevlendirildi, ayrıca haftada bir gün arabayı yıkamak ve garajı süpürmek zorundaydı. Geri kalan zaman kendisine aitti; aptallıklar yapmamak, üstünü başını kirletmemek ve yemeklere vaktinde gelmek koşuluyla, istediğini yapabilirdi.

Tatilin üçüncü gününde köyün sınırındaki bir eve ait olan bir baraka keşfetti Wilbur. Tahta baraka, kavakların meydana getirdiği bir dairenin tam ortasındaydı, ne zaman yağmur yağsa, tenekeden yapılma damına çarpan damlalar öyle şiddetli bir ses çıkarıyordu ki kendi sesini bile duyamıyordu Wilbur. Önceleri kulübeyi sadece yağmura yakalandığı zamanlarda kullanan Wilbur, sonradan yamru yumru kalas duvarların arasında Bruce-Willis-filmlerinden sahneler oynamaya başlamıştı: makineli tüfeklerin yaylım ateşi altında eğilerek kendini koruyor, silahının şarjörü boşalana kadar ateş açıyor ve

kaybedecek bir şeyi olmayan bir adamdan öğrenip ezberlediği sözleri, yağmurun şiddetli tıpırtısında haykırarak söylemeyi ihmal etmiyordu.

Baraka bir gökdelene, boş bir sandık ise içinden alev toplarının yükseldiği dipsiz bir asansör boşluğuna dönüşüyordu. Yaydığı ışık demetleri içeriye sızan ve patlamış cam kırıklarını ışıldatan helikopterler dönüyordu dışarıda. Patlamaların yarattığı basınç dalgaları Wilbur'u yere fırlatıyor, ısırıcı duman gözlerini kör ediyordu. Pazısındaki yarayı Pauline'in temizlik dolabından arakladığı bir bez parçasıyla sarıyordu. Tıpkı kahramanı gibi çıplak ayaktı Wilbur da, kan için ketçap kullanıyordu. Eylem akışını ezbere biliyordu; sıra soluk soluğa bir köşeye oturup telsizini –içi kum dolu uzun bir kibrit kutusuydu bu– açmaya geldiğinde, kalınlaştırdığı sesi kaynar suyun fokurdamasını andırıyordu. Eski bir sigara paketini sallayarak içinden sigara boyunda kestiği dallardan bir tanesini alıp dudaklarının arasına yerleştiriyor ve onu artık çalışmayan boş bir çakmakla yakıyordu. Normal bir insanın dayanamayacağı bir acı, onun sadece yüzünü buruşturmasına neden oluyor, tabanlarının altındaki cam parçacıklarını çıkarıyor ve bunu yaparken bok, orospu çocukları gibi sözler söylüyordu. Sonra silahının şarjörünü kontrol edip daha fazla sayıda düşman öldürmek için yerde yüzüstü sürünerek ilerlemeye başlıyordu.

Wilbur eve gitmeden önce barakanın yanı başındaki bir su birikintisinde ayaklarını yıkayıp havluyla kuruluyor, çoraplarını ve ayakkabılarını giyiyor, havluyu barakanın içindeki sandığın üstüne bırakıyor ve tahtaların arasındaki boşluktan dışarıya süzülüyordu. Ayaklarının ucuna basarak garaja giriyor, burada kirli giysilerini çıkardıktan sonra dolabın üstünde duran bir karton kutunun içinden temiz bir pantolon ve yeni yıkanmış bir gömlek çıkarıyor, üstünden çıkanları da aynı kutunun içine tıkıyordu. Her akşam yemekten önce banyo yapmak zorunda olduğu için, Pauline onun kirli tırnaklarını ve saçlarını asla görmüyordu, yalnız bir defasında kızgın olmaktan çok, endişeli bir edayla yanağındaki küçük sıyrığın nasıl olduğunu sormuştu.

Koruyucu anne ve babasını şüphelendirmemek için, onlara ormanda yaptığı kuş gözlemlerinden, bir karınca tepesinin görkemin-

den ve su birikintilerinde karşılaştığı türlerin çeşitliliğinden söz ediyordu Wilbur. Pauline, Wilbur'un saha araştırması yapmak yerine, kitaplardaki bilgilerden yararlanmasını tercih ettiğini açık bir dille belirttiği halde, gerek kendisi, gerek kocası onun doğabilimsel ilgisini yine de övgüye değer buluyordu. Sonra Henry bir delikanlıyken nasıl taş örnekleri topladığını ve arşivlediğini anlatıyordu her defasında. Bunun da oğlana göre bir şey olduğuna karar vermiş, bunun üzerine Wilbur karınca ve kurbağalar hakkında yaptığı araştırma bittikten sonra, kendini jeolojiye adayacağına söz vermişti.

Wilbur yemekten sonra bulaşıkları kurulamak zorundaydı, işi bittikten sonra odasına gidebiliyordu. Odasına girince dolabın arkasına gizlediği defteri çıkarıyor ve Bruce Willis filminin eylem akışını yazmaya devam ediyordu. Resim çizmede çok iyi olmadığı halde, metnin aralarına yanan bir gökdelen, bir helikopter, bir Bruce Willis silahı, bir ateş topu, bir el bombası çizmişti. Çizim yaptığı boya kalemleri, geldiği gün pencereden fırlatıp attığı oyuncaklardan geriye kalanlardı. Wilbur fırlattığı oyuncakları, Pauline'in sert bakışları altında çimenlerin üstünden toplamak ve arabanın bagajına koymak zorunda kalmıştı. Sonra birlikte arabayla Letterkenny'e gitmişler ve yanlarında getirdikleri eşyaları oradaki Oxfam şubesine teslim etmişlerdi. Gidiş yolunda canı oldukça sıkkın olan Pauline, Wilbur'u nankörlükle suçlamış, arabanın bagajındaki plastik arabalarla ve legolarla pek yakında oynama fırsatı bulacak olan yoksul çocukların sefaletiyle ilgili onun gözünü açmaya çalışmıştı.

Dönüş yolunda Wilbur'a nesnelerin değeriyle ilgili bir vaaz çekmişti Pauline; kendisine sunulan nimetler için Wilbur minnettar kalmayacak da kim kalacaktı. Konuşmama kararının ikinci gününde olan Wilbur gözünü yola dikmişti ve o anda direksiyona yapışıp arabayı yoldan çıkarmasının, gümüşi Toyota'nın üst üste taklalar attıktan sonra çatısı yamulmuş bir halde ters dönmesinin nasıl olacağını hayal ediyordu. Kan revan içinde enkazdan çıkıp araba patlamadan hemen önce kendini yere attığını canlandırıyordu gözünde. Hayalinde otlaklarda topallayarak ilerlediğini ve yoldan geçen bir arabanın önünü kesip silah zoruyla sürücüyü arabadan indirdiğini, direksiyonun başına geçtiğini, gaza basıp son sürat yol aldığını, polis

kordonlarını nasıl yardığını, peşine düşenlerin lastiklerini patlattığını, benzin deposu boşalan aracı ormanda bırakıp onu buradan uzaklaştıran, kimsenin kendisini tanımadığı bir yere götüren bir yük treninin üstüne sıçradığını görüyordu.

Sonra eve varmışlar ve Wilbur boya kalemlerini otların arasında bahçeye dağılmış ve sararmış kayın yapraklarının altına kaçmış halde bulmuştu.

Pauline saat tam yedi buçukta Wilbur'un odasına giriyor ve ona yatma vaktinin geldiğini söylüyordu. Wilbur defterini çoktan gizlediği yere geri koymuş oluyor ve o esnada çalışma masasının başında Henry'nin kendisine hediye etmiş olduğu *Çakıl Ocağının Defineleri* adlı kitabı okuyordu. En azından okurmuş gibi yapıyordu, Pauline ona her defasında dişlerini fırçalamasını söylediğinde de bundan mutlu oluyordu. Yatağa girdikten sonra Pauline bir kez daha onun yanına gelip alnından öpüyor ve ışığı söndürüyordu. Wilbur öpülmekten pek hoşlanmasa da Pauline ona ailenin bir parçası olduğu duygusunu verdiğini düşünerek kendini iyi hissediyordu. Saat sekize doğru Henry kapıyı açıp Wilbur'a iyi geceler diliyordu. Çoğu zaman ona gençliğinden kalma, pek de heyecanlı olmayan vasat bir hikâye daha anlatıyor ama aşağıdan Pauline'in onu çağıran sesi geldiğinde, oturma odasında ona eşlik etmek üzere aceleyle Wilbur'un yanından ayrılıyordu.

Henry ve Pauline her gece televizyon seyrediyorlardı birlikte, dernekte işleri olduğunda bile. Her ayın birinci cumasında, üyelerinin hedef olarak koyduğu çevre güzelleştirmesine katkıda bulunan *St. John's Community* adlı bir derneğin ve iki haftada bir pazartesi günleri de yalnız kalmış yaşlı insanların sorunlarıyla ilgilenen *Portsalon Senior Circle*'ın toplantıları oluyordu. Pauline derneklerden birinin başkanı, Henry ise ötekinin protokol yöneticisiydi. Pauline'in toplantılara katılması gerektiği zamanlarda Henry evde kalıyor, Henry'nin dernek yararına çalışmalar yapması gereken zamanlardaysa, evlatlığıyla Pauline ilgileniyordu. Pazar günleri bile Wilbur'a ait değildi zira o gün de kilise vardı. Dillerden düşmeyen en yaygın şarkıların sözlerini ezberlemek ve ses eğitimi almak için kilisede zaman geçirmek zorunda kalıyordu Wilbur. Akşam banyosunu yapar-

ken o kadar yüksek sesle şarkı söylemeliydi ki Pauline onu mutfaktan duyabilmeliydi. Wilbur bunu yaparken doğru sesleri çıkarmak için en ufak bir zahmete girmiyordu, bu alıştırmalardan birkaç hafta sonra bile hâlâ doğru sesleri çıkaramadığında kilisede biraz geri durmasını söylemişti ona Pauline.

Ayinden sonra öğle yemeğinde konuklar oluyordu genellikle, Pauline bütün yemek hazırlıklarını cumartesi günü tamamlamış oluyordu. Ne zaman ziyaretçilerin arasında yaşlı insanlar olsa, Wilbur onlara ya İncil'den kurşunkalemle işaretlenmiş belli yerleri ya da İskoç bir köy papazıyla amatör bir yazarın birlikte kaleme aldığı ve kendini kurban etmeye hazır misyonerlerin, fedakâr rahibelerin ve akıllı çoban köpeklerinin hikâyelerin kahramanı olduğu, iman coşturucu kısa öykülerden bir demet okumak zorunda kalıyor, ihtiyar heyeti kahve ve kek eşliğinde onu dinliyordu. Her okumadan sonra Wilbur'un hitabet sanatı, sarih telaffuzu ve berrak sesi övgüyle karşılanıyor, Pauline özellikle televizyon kültürsüzlüğünün damgasını taşıyan bir çağda, insanın her gün düzenli olarak eline iyi bir kitap almasının önemi konusundaki düşüncelerini heyecanla dile getiriyordu.

Böyle durumlarda içinden gelen sözleri sarf etmemek için kendini tutuyordu Wilbur. Buraya gelişinin ilk günlerinde her akşam ayaklarının ucuna basarak merdivenlerden aşağıya inmiş, koruyucu anne ve babasını gecenin geç saatlerine kadar uyanık tutan şeyin ne olduğunu görmek için kapı aralığından oturma odasını dikizlemişti ve kitap okumadıklarını biliyordu. Çatının arka tarafına yerleştirilen ve sokaktan görünmeyen çanak anten Conwaylerin televizyon aygıtını İngiliz pembe dizileri ve Amerikan hastane dizileriyle, ayrılıkların, kanser acılarının, iflasların, mucizevi iyileşmelerin, ev içi şiddetin, yoğun bakımdaki itirafların, istenmeyen hamileliklerin ve kayıp ikizlerin sosladığı karışık ve vahşi bir boğuşmayla besliyordu.

Ortak insan yaşamının –her ne kadar bir deniz fenerinin arada bir yanıp sönen ışığıyla aydınlanır gibi görünse de– genellikle karanlık ve boğucu olan efsanelerini birkaç gün boyunca seyreden Wilbur, sonraları odasında kalıp sesini kalınlaştırarak sert kahramanının keskin vecizlerini ezberlemeyi tercih etmişti. Kendisine ait olan ve Colm'un evinde bırakmak zorunda kaldığı televizyonu düşündükçe

öfkeden deliye dönüyordu. Onu buraya kapatmamış olsalardı, hayatı biraz olsun sıkıcı olmaktan çıkabilirdi. Colm mışıl mışıl bir uykuya daldığında her gece çaktırmadan oturma odasına gidebilir, insanlar küfrettiği, başkalarını öldürdüğü ve öpüştüğü için sadece gecenin geç saatlerinde gösterilen filmleri seyredebilirdi.

Koruyucu ailesinin böyle bir televizyon pisliği seyrediyor olmasını dayanılmaz bir vakit kaybı olarak gören Wilbur, gün içinde, Pauline'in birkaç dakikalığına yanından uzaklaşmak zorunda kaldığı anlarda, biraz olsun yalnız kalma fırsatını elde ediyor ve çanak antene taş atıyordu. Hatta bir seferinde öyle bir isabet ettirmişti ki eve bir tamircinin gelmesi ve parçanın değiştirilmesi gerekmişti. Herkes birbirine bu zararın nasıl meydana gelmiş olabileceğini soruyordu, tamirci çanaktaki ezilmeleri fark edip saçakta da birkaç taş bulunca, Wilbur'u konuşturmak için bir kenara çektiler. Önce kendisine yönelik bütün ithamları reddeden Wilbur, Pauline'in kusursuz bir biçimde yönettiği sorgunun baskısı altında en nihayet her şeyi itiraf etti ve bu eylemini Rahip Fowley'in sözlerine dayanarak haklı çıkarmaya çalıştı zira rahip ona televizyonun şeytan işi olduğunu söylemişti. Böylece Wilbur, Conwaylerin gözünde her ne kadar bir din adamının mecazlı sözlerini, kelimelere fazlasıyla bağlı kalarak yanlış anlamış ve yanlış yönlendirilmiş bir genç olarak hoşgörüyü hak ediyor olsa da, bu yine de yaptığı işin cezasız kalacağını anlamına gelmiyordu. Tamir giderleri, pedagojik nedenlerden dolayı zaten acınacak miktardaki harçlığından kesilmiş ve olukları temizlemek zorunda kalmıştı Wilbur. Henry merdiven tepesinde çalışmanın küçük bir oğlan çocuğu için fazlasıyla tehlikeli olabileceğini söylediği halde, Pauline her zamanki gibi olaya ağırlığını koymuştu.

Merdivenin yerden beş metre yükseklikteki basamağında dikilip çürümüş yaprakları kürüyerek oluktan topladığı esnada, kendini aşağıya atmayı düşünmüştü Wilbur. Çimenlere çarpıp bacaklarını kıracağını, Wilbur'un ezilmiş ve kırılmış organlarına baktığında Pauline'in nasıl da kendini kaybedeceğini hayal etmişti. Bu düşünce Wilbur'un hoşuna gitmiş ve yaptığı işi bitirmesinde ona yardımcı olmuştu. Kendisini merdivenden gerçekten atmaya cesaret edeceği kadar da hoşuna gitmemişti ama.

Colm söz verdiği gibi tam bir hafta sonra Wilbur'u görmeye geldi. Zayıflamıştı, Wilbur onun gülümsemek için çaba sarf ettiğini görüyordu. Colm ona kil heykellerinden birini bir gergedan heykelini hediye olarak getirmişti. Wilbur ona odasını gösterdi, sonra birlikte bahçede oturup gökyüzüne baktılar ve sanki uzmanlık alanlarından söz eder gibi bulutlardan, rüzgârdan, yakında yağmur yağacağından söz ettiler. Sonra gerçekten de yağmur yağdığında Pauline onlara çay yapmış ve Colm iki saat sonra onlarla vedalaşıp oradan ayrılmıştı. Bir daha ki sefere gelirken yanında televizyonu da getirmesini isteyebilseydi ondan ne kadar iyi olurdu; tabii gizlice getirmeliydi Colm televizyonu ne var ki Wilbur bu isteğinin ne kadar budalaca olduğunun farkındaydı.

Colm bahçe kapısında Wilbur'u kucakladıktan sonra otobüs durağına yollandı. Yağmur durmuş ama buna karşılık hava soğumuş, alçak bulutların altını bir karanlık kaplamıştı. Siyah takım elbisesi içindeki yaşlı adamın arkasından baktı Wilbur, nedenini bilemediği, korkutucu ve acı verici bir duyguyla doldu içi. Colm'un peşinden koşup onun elini tutmak ve onu kavşağa kadar geçirmek istedi; ama o esnada Pauline, Wilbur'u içeriye çağırdı çünkü akşam yemeğinden önce ödevlerini bitirmek zorundaydı. Bu emre isteksizce itaat eden Wilbur koşarak yukarı kattaki odasına çıktı ve pencerelerden birine gidip Colm'un yağmurun parlattığı yolda nasıl gittikçe ufaldığını, en sonunda da bir tepenin ardında nasıl gözden kaybolduğunu izledi.

Wilbur akşam yemeğinden sonra Colm'a bir mektup yazarak gergedan için teşekkür etti ve onu özlediğini söyledi. Aklına bundan başka bir şey gelmediği için sayfanın altına *Mistletoe and Wine*'ın sözlerini yazdı ve Colm'a bir dahaki gelişinde bu şarkının melodisini öğretmeye karar verdi. Sonra kâğıda, pek beceremese de bir gergedan resmi çizmeye çalıştı, mektubu bir zarfa koyup dolabın arkasındaki gizli yerine sakladı.

Wilbur o gece uzun süre uyuyamadı, kulak kabarttığında pembe dizilerinin aşağıdan gelen müziğini ve oyuncuların seslerini duyabiliyordu. Hayatta başka birisiymiş gibi yapmanın nasıl bir şey olacağını düşündü. Bütün hayatının sahneye konulan bir oyundan, kendisinin de gerçekte var olmayan bir figürden ibaret olması fikri

hoşuna gitti. Böyle bir oyunda hiçbir zarar görmeden yaralanabilirdi pekâlâ, tıpkı Orla'nın ona sinemaya gittiklerinde anlattığı gibi. Kader bütün mermileri ve oklarını onun üzerine yağdırsa da hiçbir şey gelemezdi başına. Hayatının gidişatını düşündüğünde ne sevinç ne de sabırsızlık hissediyor ama artık eskisi gibi ölmek de istemiyordu. Filmdeki adam ölümle sürekli burun buruna yaşıyor ama yine de onun gelişini engellemek için elindeki bütün araçları sonuna kadar kullanıyordu. Onu ayaklarının üstünde tutan şey hayata olan sevgisi değil, ölümü önemsememesiydi. Kendi varoluşunu bir boy ölçüşme olarak görmeliydi insan, kişiyi yok etmek için her şeye kadir daha yüksek bir güçle girdiği bir yarış olarak.

Wilbur'un kendisine sormak zorunda olduğu esas soru şuydu: Babası gibi yumuşak ve korkak mı olacaktı yoksa filmdeki adam gibi sert ve acımasız mı? Yanıt öyle açıktı ki Wilbur artık Tanrı'dan canını almasını istemiyordu. Dua etmeye bir son vermiş ve bunun yerine karanlıkta korkusunu cesarete, umutsuzluğunu inatçı bir güce dönüştüren cümleler mırıldanmaya başlamıştı. Güçlü ve sert olmak istiyor, hiçbir şey hissetmek zorunda kalmayacağı günlerin gelmesini diliyordu.

Bir pazar günü, güz tatilinin sona ermesinden birkaç gün önce, Pauline ve Henry'nin yemeğe davet ettiği yaşlı bir adamın paketinden beş sigara araklamıştı Wilbur. Yaşlılar yurdunda yaşayan iki kadınla bir adama İncil'den bölümler okuduktan sonra, misafirlerin Henry'nin kılavuzluğunda kroket oynamak için bahçeye çıkmasını fırsat bilmişti. Vadesi dolmuş insanlar beceriksizce toplara isabet ettirmeye çalışırken, Wilbur paketten sigaraları alıp odasındaki dolabın arkasına saklamayı başarmıştı. Bir süre pencerenin yanında duran Wilbur çimenlerin üstündeki hareketliliği izledi. Bay Walsh kuvvetli bir sesle öksürdükçe, Wilbur bu hırsızlık sayesinde ona bir kıyak yaptığını düşünüyordu.

Yağmur yağmaya başladığında herkes telaşla tekrar eve girmişti, sigaraların eksik olduğu anlaşıldığı an adının seslenilmesini bekliyordu Wilbur. Ama Pauline'in onu odasından çıkarma nedeni bu olmamıştı, misafirlere bu defa da rahibin anılarından bir bölüm okumalıydı Wilbur. İçinde Tanrı korkusu taşıyan yoksul köylülerin bir şapel inşa

etme hikâyesini okurken, büyükbabası Eamon'u, onun kilisesini ve bu aklını kaçırmış ihtiyarın bir bakımevinde her geçen gün ölüme biraz daha yaklaştığını düşünmeden edemedi. Hikâye bittiğinde yaşlı kadınlar hayranlıkla Wilbur'u alkışladı, Bay Walsh da oğlanın eline biraz bozuk para sıkıştırdı.

Ertesi gün Wilbur bu parayla Brennan'ın dükkânından bir kutu kibrit satın alıp barakaya gitti ve orada hayatının ilk sigarasını içti. Aslında sadece içtiğini sanıyordu çünkü dumanı ciğerlerine çekmek gerektiğini bilmiyordu henüz. Tütün dilini, duman gözlerini yakıyor ve Wilbur filmdeki adam gibi kasılarak yüzünü buruşturuyordu. Tıpkı tütün kırıntılarını tükürmek ve arada bir kül silkmek gibi yüz buruşturmak da sigara içmenin bir parçasıydı. Sigara içmek bir zevk işi değil, bir ritüeldi, açık vermeyen, gerçek bir erkek olmanın göstergesiydi; Wilbur böyle görüyordu bu işi. Dürüst olması gerekirse, sigara içmek iğrenç bir şeydi ama bunun bir erkeğin hayatının önemli bir parçası olduğundan çok emindi, sigaranın ekseriyetle bir yük haline geldiği gerçeği ise, Wilbur'un teorisini doğruluyordu.

Bir sonraki sigarayı büyük bir doğallıkla dudaklarının arasına yerleştirecek ve bu defa midesi bulanmayacaktı. İnsanların onu her daim elinde sigarayla göreceği zamanlar da gelecek, etrafını saran mavi dumanın ardındaki gözleri soğuk bakışlarla parlayacaktı.

İzmariti killi zemine atıp ayağıyla söndürdükten sonra, kibrit çöpleriyle oynamaya başlayan Wilbur bir yandan çöpleri sayıyor, bir yandan da onlarla çöp adamlar ve harfler yapıyordu. Bir süre sonra bundan çok sıkıldığı için ardı ardına yakmaya başladı kibrit çöplerini. Başparmağı ve işaret parmağının uçlarını ıslatıyor, kibritleri yaktıktan sonra ardında minicik bir duman sütunu bırakarak kendiliğinden sönmelerini bekliyordu. Sonra etrafındaki saman saplarını yakmaya başladı, sonra da küçük tahta parçalarını. Saman saplarını, çalı çırpıyı ve barakanın bir köşesinde yığılı duran ince kalasları kullanarak bir ateş yakmayı başarmıştı sonunda. Wilbur canlanan alevleri heyecanla kontrol altında tutuyordu, temiz bir duman çarçabuk ve nerdeyse dümdüz yükseliyor, sivri çatının altında yok olup gidiyordu.

Ama Wilbur yaprak ve yosun birikintilerini ateşe attığında, barakayı hızla dolduran siyah dumanlar çıkmaya başladı ateşten. Wilbur

telaş içinde bir kürek sapını kullanarak yanmakta olan yığını kurcaladı, yangının merkezinden çekip çıkardığı ve kor halinde oynaşan tahta parçalarını ayaklarının altında ezdi. Bütün bunları yaparken öksürüyor ve gözünden akan yaşları siliyordu, yine de kendini ele vermemek için barakanın kapısını açmıyordu. Wilbur alevler söndükten sonra geride kalan zayıf ateşin üstüne işedi, göğsünde toplanan paniği hızlı soluklarla içinden atarken, yerden gelen çıtırtılara ve kordan yükselen tatlı kokulu dumana kıkırdadı.

Kapının eşiğinde duran adamı ansızın içeriye giren ışıkla irkilip başını kaldırdığında görmüştü Wilbur ancak. İşini bitirmemiş olduğu halde aceleyle pantolonunu yukarı çekip düğmelerini ilikledi. Adam yaşlı ve sakallıydı, üstünde bir palto vardı ve bir bastona dayanmıştı, paltonun rengi dağılmakta olan dumanın içinde soluk griden kahverengine kadar değişiyordu. Bakıştıkları süre Wilbur'a hiç bitmeyecekmiş gibi geldi ve adam en nihayet ağzını açtığında oğlan neredeyse rahatladı.

"Sen de kimsin?" diye bağırdı babalık, sesi kızgın olmaktan çok, meraklıymış gibi geliyordu kulağa. Eşikteki duruşuyla çerçeve içine alınmış gibi görünüyordu. Işık sırtına düşüyor ve siluetinin konturlarını aydınlatıyordu. Bu görüntü Wilbur'a Conwaylerin oturma odasındaki bir Musa tablosunu anımsattı, elinde bir asa tutan Musa'nın uzun elbisesi rüzgârda uçuşuyordu. Bu adamda o resme uymayan tek şey, adamın kalın camlı, kemik çerçeveli gözlüğüydü.

Wilbur adamın sorusuna cevap vermedi. Konuşmak istemiyordu. Bu konuda idmanlıydı.

Adam tekrarladığı sorusuna bir kez daha cevap alamayınca, Wilbur'u kolundan tuttuğu gibi barakadan biçilmemiş otların üstüne çıkardı. Son yağmurdan dolayı otlar hâlâ nemliydi ve Wilbur babalığın ayaklarında terlikten başka bir şey olmadığını fark etti. Çakıllık bir alanı geçtikten sonra her tarafı sarmaşıklarla kaplı iki katlı bir eve geldiler. Babalık Wilbur'u oturma odasındaki bir koltuğa neredeyse iterek oturtup, kendisi de onun karşısındaki daha büyük bir koltuğa geçti, ellerini bastonuna dayadı ve düşünceli bir edayla tutsağını süzdü.

"Seni tanıyorum" dedi, Wilbur'un adını adeta gözlerinden okumak istiyor gibiydi.

Wilbur bakışlarını yere indirdi ve ıslak ayakkabılarının halıda çıkmayacak izler bırakmasını diledi. Yan odadan bir kedi çıktı ve Wilbur'un yanına gelip bacaklarına sürtündü, sonra adam kediyi yanına çağırıp kucağına aldı. Wilbur yerinden fırlayıp kaçmayı düşündü ama adamla arasında iki metre bile yoktu, hareket etmeye kalkarsa hemen yakalanabilirdi. Kendisini filmin kahramanı, babalığı da suçluların elebaşı olarak hayal etti. Kahraman yaralanmış ve düşmanın eline düşmüştü. Şimdi önemli olan soğukkanlılığını koruyarak doğru anı, kaçış veya saldırı anını beklemekti. Wilbur rahatlamıştı, daha önce barakada çalıştığı ve banyo aynasının önünde mükemmelleştirdiği ifadeyi oturttu yüzüne. Korkusuz ve soğuk bir edayla, fokur fokur kaynayan bir sesle söyleyeceği cümleyi geçirdi aklından. Zamanı vardı nasıl olsa. En azından saat beşe kadar; o saatte Conwaylerin evinde akşam yemeği için masayı hazırlamak zorundaydı.

Adam düşünceli düşünceli boşluğa bakarak kediyi okşuyordu, başını kaldırıp onun yüzüne baktı Wilbur. Yetmişin üzerinde olmalıydı, en azından Bay Walsh kadar yaşlıydı, hatta daha yaşlı. Kaçmak uğruna düşkün bir ihtiyara saldırma düşüncesi hiç hoşuna gitmedi. Dişine göre düşmanlar istiyordu Wilbur, en az kendisi kadar gözü kara ve düzenbaz.

"Şimdi anladım!" diye birdenbire sesini yükselten adam elini dizine vurdu. Kedi adamın kucağından sıçrayıp bir an koltuğun yanında şaşkınlık içinde durdu, sonra koşarak odadan çıktı. "Conwaylerin yeni çocuğusun sen!"

Wilbur hiçbir şey söylemedi. O da kedi gibi korkmuştu ve bundan nefret ediyordu. Bütün gücünü toplayıp gözlerini adamın yüzüne dikti. Ne kadar sakin olduğunu göstermek için bir sigara yakabilseydi şimdi. Ama kibritler barakada kalmıştı ve bu ihtiyar nöbetçiden de ateş isteyemezdi.

"İşe bak" dedi babalık. Sırıttı, parmaklarıyla, Wilbur'a çok eski zamanlardan kalma bir hayvanın güneşin altına serilmiş ölüsünü hatırlatan koltuğun, çizik ve çentiklerle dolu kenarına parmaklarıyla tıp tıp vurdu. Kendi kendine gülümseyip başını salladı.

Wilbur odada göz gezdirdi. Açık bir şöminenin yanındaki örgü sepetlerin içinde torf parçaları vardı. Yağlı boya resimler güneşe

doymuş manzaralar yansıtıyordu, keşke ben de orada olsam diye geçirdi Wilbur aklından. Resimlerden birinin hemen altında bir konsol, onun da üstünde bir pikap vardı, kocaman kolları ve düğmeleriyle bu hantal model, odanın yegâne modern nesnesiydi. Raflara kitaplar dizilmişti, Wilbur'un yüksek sesle bölümler okumak zorunda olduğu İncil'den kalındı çoğu. Küçük bir masanın üstü gazetelerle, not kâğıtlarıyla, bloknot sayfalarıyla, gözlükler ve bir sürü kitapla doluydu. Boğucu bir mekândı burası, her şey eski bir zamanda kalıp donmuş gibiydi. Mobilyalar ağır ve kunt, vazolar bir dokunuşta parçalanacakmışçasına narin ve saydamdı. Tavandan sarkan avizenin şemsiyesi, camdan yapılma beyaz bir çiçek formundaydı. Tam ortasından çiçek saplarını andıran ampuller sarkıyordu. Adamın koltuğunun yanındaki yuvarlak masanın üstünde bronz bir figür vardı, dörtnala koşarken yelesi ve kuyruğu uçuşan bir attı bu, bir mutluluk anında, ölümden önceki anda donup kalmış gibiydi. Bakışlarını nesnelerden koparıp bir an için gözlerini yumdu Wilbur. Yeniden gözlerini açtığında güneş bulutların arasından biraz ışık bahşedip odanın bir köşesinde duran bir enstrümanın karnını parlattı.

"Bir çello" dedi babalık.

Wilbur bakışlarını yere indirip ayakkabılarının uçlarını birbirine çevirdi.

"Bir zamanlar çalabiliyordum bu aleti. Eskiden, ayakkabılarımı hâlâ bağlayabildiğim günlerde." Adam güldü. Hafif bir öksürük gibiydi gülüşü.

Bir süre daha öylece oturup sarkacı yuvarlak bir pencerenin ardında titreşen saatin tik taklarını dinlediler. Şöminede ateş yanmadığı halde sıcaktı oda. Odayı dolduran bütün nesneler etrafa sıcaklık yayıyordu adeta. Wilbur susamıştı, gitmek istiyordu. Ama oturduğu yerde kalmaya devam etti. Oturduğu koltuk tarafından kuşatılmış, ağır ağır onun içine gömülmüştü.

"Müzikten hoşlanır mısın?" diye sordu babalık. Ayağa kalkıp konsolun yanına gitti, raftan bir plak çıkarıp pikaba yerleştirdi. Adam aleti açtığında kütüphanedeki kitapların arasında duran hoparlörler önce çıtırdadı, sonra tembel bir bekleyiş içinde vınlamaya başladı. Az sonra müziğin sesi geldi, uzayan ilk melodiler Wilbur'un içine

aktı önce, sonra yayılıp ağır ağır yukarı çıktılar, hafifçe şakaklarını okşadıktan sonra kafasının içinde dönmeye başladılar: koyu karanlık bir yörüngede parlak bir böcek sürüsü, kanatlarından gelen ve sıcaklık üreten kadife gibi bir ürperti, bitmek bilmeyen bir yuvarlanma hali, bir vızıltı, kafatasının karanlığında bir ışık. Wilbur kıpırdamıyor, nefes almıyordu. Müzik bunu onun yerine yapıyor, gövdesinin sorumluluğunu üstleniyordu. Ağırlaşmıştı Wilbur, oturduğu yerde gömüldükçe gömülüyor ama öte yandan da uçuyordu. Gözleri kapalı bir halde kendi üzerinde, dünya üzerinde süzülüyordu hem keskin bir uyanıklık hem de kımıltılı, derin bir uyku içindeydi.

Sesler yatışıp uzaklaştığında ve pikabın iğnesi boşlukta cızırtılar çıkarmaya başladığında, aradan ne kadar zaman geçmiş olduğunu kestiremedi Wilbur. Alacakaranlıkta gözlerini kırpıştırdı ve yalnız olduğunu gördü. Etrafına kulak kabartarak biraz bekledi ve odanın hemen bitişiğindeki mutfağa göz attı, sonra pikabın kolunu kaldırıp bir süre olduğu yerde oyalandı. İkinci koltuğun oturma yerine dokundu, soğuktu. Adama seslenmeyi düşündü ama sonra bundan vazgeçip evden dışarı çıktı.

Evin önündeki meydanda kafasını yukarıya kaldırıp pencerelere baktı ama hiç ışık yoktu görünürde, perdelerin kılı kıpırdamıyordu. Çiselemeye başlamış olan yağmur yüzünü yaladı ve Wilbur arkasına dönüp Conwaylerin evine doğru koşmaya başladı.

Okulla birlikte Wilbur hakkında fısıldaşmalar da başlamıştı. Ders aralarında okul bahçesinde toplanan bütün çocuklar onun Conwaylerin yanında yaşadığını biliyordu. Onunla yine Erin Muldoon'dan başka konuşan olmamış, ötekiler bön bön bakmakla yetinmişti. Bir pazar günü kendisini ziyaret etmek isteyip istemediğini sormuştu Erin ona ama Wilbur pazar günleri yaşlılara İncil'den bölümler okumak zorunda olduğunu, bu nedenle gelemeyeceğini söyledi. Erin ona önce cumartesi, sonra da sair günlerden birinde görüşebileceklerini söylediyse de Wilbur bu günlerde de tamamlaması gereken görevleri bahane edince, ısrar etmekten vazgeçti. Dudaklarını büzen kız arkasını dönüp öteki kızların yanına gitti ve dalgalanan yosunların arasındaki bir balık misali, aralarında kayboldu. Bu ormanın

içinden gülüşmeler ve mırıltılar yükseliyordu; öteki çocuklardan uzaklaşan Wilbur, bir duvarın üstüne oturup özlediği melodilerin kafasında titreşmesini bekledi. Arada bir gözlerini yumduğu zaman bunu başarıyor, sonra yine ağırlaşıp dalgalanıyordu, ta ki zilin cırlak sesi duyulana veya kafasına bir çakıl taşı yediğinde yükselen kahkahalar müziği bastırana kadar.

Dersleri adeta rüyadaymış gibi izliyordu Wilbur. Okuduğu veya duyduğu her şeyi emen bir süngер gibiydi Wilbur'un beyni. Kendisinde özel bir şeyler olduğunu biliyor ve bunu sineye çekiyordu. Bu durum okuldaki arkadaşlarının alaycı kıskançlığına katlanmasını kolaylaştırıyordu. Onu itip kakıyor, kitaplarını saklıyor, koridorda yakalayınca kulağına hakaretamiz sözler fısıldıyor ve çelme takıyorlardı. Sean Finn ve Niall McCoy'dan arada bir kafasına bir fındık veya baldırına gizli bir tekme yiyordu. Alışmıştı artık buna. Kızların bakışları ve kıkırdamasına da alışmıştı, ondan yüz çeviriyor, elleriyle ağızlarını kapatıp onun hakkında fısıldaşıyorlardı. Kızların ortalığa hangi söylentileri yaydığını bilmiyordu Wilbur, zaten umurunda da değildi. Sean Finn, Wilbur'un dayanamayıp kendisini yalancılıkla itham etmesi ve böylece suratına birkaç tokat ve midesine birkaç darbe alması umuduyla, arada bir ona olta atıyor ama en sevgili kurbanı sağır rolü yaparak onu duymazlıktan geliyordu.

Wilbur'a yapılanlar, koridorlardaki ve avludaki kalabalığın ve itiş kakışın arasında kaynayıp gittiği, ayrıca Wilbur da bir şikâyette bulunmadığı için, öğretmenleri bu konuda harekete geçirecek hiçbir neden yoktu. Bayan Ferguson, Wilbur'un sık sık tacize uğradığının farkında olmakla birlikte, onu aşırı bir korumacılıkla daha da yalnızlaştırmak istemiyordu. Elinden geldiğince onun sıra dışı zekâsına duyduğu hayranlığı ve sempatiyi gizliyor, sınıftaki diğer çocukların nefretini çeken şeyin de onun bu zekâsı olduğunu gayet iyi biliyordu. Zor bir görevle karşı karşıya kaldığını düşünüyordu Bayan Ferguson; Wilbur'u derste teşvik ederken, bir yandan da onun ortalama bir yeteneğe sahip çocukların arasında çok fazla sivrilmesini önlemeliydi.

Wilbur Sandberg, Portsalon'daki ilkokulu bitirecekti, öğretmenin hiç kuşkusu yoktu bu noktada. On iki yaşına gelince de tıpkı

sınıf arkadaşları gibi Letterkenny'deki okula devam etmeliydi. Wilbur'un bundan sonra izleyeceği yol ise, onun sorumluluğunda değildi artık. Özel bir yeteneğe sahip olan çocukların gidebileceği okullar vardı elbette; ancak bu duygusuz ve tuhaf varlıklardan, dünyaya yabancı, hırslı ve benmerkezci dâhilerden bir zihinsel seçkinler sınıfının yaratıldığı bir ortamda, Wilbur'un kendini iyi hissedip hissetmeyeceği konusunda emin değildi Bayan Ferguson. Wilbur'u ancak müfredatın izin verdiği ölçüde bilgilendirmeyi görevi sayıyor ama oğlanı gönülden sevmesine rağmen, daha fazlası elinden gelmiyordu.

Beden eğitimi öğretmeni, Wilbur'un ayak bileklerindeki morluklardan söz etmiş olsaydı, Sean Finn ve Niall McCoy için bir şeyler düşünebilirdi belki Bayan Ferguson. Oysa Fintan Taggart kanamaların, çiziklerin ve yaraların pek de öyle kötü bir şey olduğunu düşünmüyordu. Tam tersine. Bedensel faaliyetin kanıtları, demir gibi bir idmanın ve cansiperane bir gözü pekliğin kaçınılmaz sonuçlarıydı bunlar, insanın madalya gibi üstünde taşıdığı ödüller olarak görüyordu bunları Taggart.

Aslında Wilbur beden eğitimi öğretmenine hayran kalabilirdi rahatlıkla. Dayanıklı bir herifti Fintan Taggart. Bir yarış bisikleti kullanıyor, onunla soğuk ve yağmurlu havalarda sıradan gezginleri nefes nefese bırakacak dağlara tırmanıyordu. Küfür etmekten çekinmiyor, kalın sesiyle kükremeyi biliyordu, ayrıca onun ev büyüklüğünde dalgaların üstünde at bindiğini ve çıplak elle tuğlaları ikiye ayırdığını kanıtlayan fotoğraflar vardı. Taggart gibi olmak isteyen ve bu yolda ellerinden geleni yapan oğlanlar, onu yere göğe koyamıyordu. Wilbur'sa nefret ediyordu ondan. Öldürmek isteyeceği ilk insandı Fintan Taggart.

Gerçi Wilbur spora karşı değildi. Tarafsız bakıldığında bedeni formda tutmak için pratik bir imkândı spor. Kasları geliştirmek ve biraz kilo yapmak anlamına geliyordu bu Wilbur için. Taggart, Portsalon'a gelmeden önce sınıfın beden eğitimiyle Bayan Ferguson ilgileniyordu. Öğrenciler bunun için bahçeye çıkıyor veya güçlü bir rüzgâr esince duvarları ve damı çatırdayan sacdan yapılma kapalı spor salonuna gidiyordu, aslında burası sadece diğerlerine göre daha

iyi bir ambardı. Çocuklar orada çember yaparak tırısa kalkıyor veya öğretmenin az çok bir ritim tutturarak çaldığı tef eşliğinde serbest egzersizler yapıyordu. Zararsız top oyunlarında beden teması olmuyor, dolayısıyla sertlikler yaşanmıyordu. Bayan Ferguson oyunun tedavi edici etkisine çok değer veriyor, sert mücadelelerden hiç haz etmiyordu.

Onun favori oyunu çalar top adlı bir oyundu. Bu oyunda öğrenciler gözlerini bağlayıp yere oturuyor ve içi çanlarla dolu bir topu ileriye fırlatıyordu. Takım gerektirmeyen bu oyunun hedefi topu Bayan Ferguson'un sürekli yerini değiştirdiği teneke bir fıçının içine isabet ettirmekti. Wilbur'un bu oyunda en çok sevdiği şey kimsenin onu göremiyor olmasıydı; zira eşofmanlarını giyince normal halinden daha da sıska ve çelimsiz bir görüntü veriyordu. Ayrıca topun çıkardığı çan sesi de hoşuna gitmiyordu Wilbur'un. Gözünün önüne her defasında, öğrencilerin dizildiği sıraların arasında cikcik öterek kanat çırpan, yolunu kaybetmiş ve yuvasına dönebilmek için yardıma muhtaç bir kuş geliyordu.

Beden eğitimi dersinin bitmesi, hızla gerçek dünyaya döndürüyordu Wilbur'u. Oğlanlar soyunma odasında onun solgun, cılız kollarına ve bacaklarına, vurunca içinden kof bir ses gelen mendil büyüklüğündeki göğüs kafesine bakarak bıyık altından gülüyordu. Wilbur'a yaratık diyor, ondan korkuyormuş gibi yapıyor, bunun hemen ardından da onu canı yanacak kadar itip kakmayı ihmal etmiyorlardı. Oğlanların çoğu çiftçi çocuğuydu, çiftlikte çalışmanın gücü ve kabalığı sinmişti üstlerine. Yanık tenliydiler ve ne zaman görkemli ve tehditkâr bir edayla kollarını hareket ettirseler, herkesin dokunmadan edemediği küçük kas dağları ortaya çıkıyordu. Wilbur bu sağlam kalasların arasındayken gerçekten dünya dışı bir varlık gibi hissediyordu kendini. Beden eğitimi dersine girdiği her günün akşamında, uyku vakti gelip yatağına girdiğinde kafasında bir hikâye yazıyor, bu hikâyede içinde bulunduğu UFO'nun dünyaya düştüğünü, kendisinin bu kazadan kurtulduğunu ve yabancı bir gezegenin insanlarına karışıp onlarla birlikte yaşamak zorunda olduğunu hayal ediyordu. İnsanlar onun üzerinde bilimsel deneyler yapmaya yeltenmiş oluyor ama o laboratuvardan kaçmayı başarıyordu. Karanlıkta

parmaklarını yüzüne tutup hareket ettiriyor, onu bir zamanlar bağladıkları küçük boruları ve uzay gemisinin camdan dar mahfazasını hatırladığını sanıyordu.

Fintan Taggart'ın okuldaki beden eğitimi dersini üstlenme teklifi bütün öğretmenleri memnun etmişti. Bayan Ferguson kaygısını dile getiren tek kişi olmuş ve çocuklarla oynadığı oyunları özleyeceğini söylemişti. Babasının cenazesi için Yeni Zelanda'dan gelen bu adamın pedagojik bilgi fukaralığı ne okulun sorumlularını ne de yetkili mercileri rahatsız etmişti. Pırıl pırıl sağlıklı olduğu her halinden belli olan otuz iki yaşındaki Fintan Taggart, bütün enerjisiyle bir şeyler yapmak istiyordu; nazikti, hırslıydı ve iyi bir Hıristiyan'dı, üstelik bu toprağın evladıydı. Her ne kadar öğretmenlerden birisi, bu güneş çocuğunun otoritesinden bir süre kuşku duymuş olsa da Taggart okulda her yıl düzenlenen spor gününde yalnızca eyleme geçmek için demir gibi bir irade gösterebileceğini ve duruma hâkim olduğunu kanıtlamakla kalmamış, aynı zamanda çocuklarla kurduğu ilişkide koruyucu, gerektiğinde de sert birisi olduğunu göstermeyi başarmıştı.

Taggart'a öğretmenlik lisansı vermekte sakınca görmeyen yetkililer için bir diğer önemli neden de spor dersini zenginleştirmesinin yanı sıra, köye belli bir popülarite kazandırması düşünülen kapalı yüzme havuzunu, Taggart'ın bir yıl içinde, üstelik kendi elleriyle tamamlamış olmasıydı. Heyet Taggart'ın yöre çocuklarına yüzme öğretme düşüncesini, gökyüzünden gelen bir armağan olarak görmüş, hatta toplantılardan birinde onu Tanrı'nın elçisi mertebesine yükseltmişti.

Havuzun bulunduğu bina bir zamanlar Taggart'ın babasının birkaç ineğini otlattığı bir otlağın üstüne kuruldu. Açılış günü aynı zamanda Fintan Taggart'ın Portsalon'daki okulun öğretmen kadrosuna resmen kabul edildiği gündü. Güz tatilinden üç hafta sonra civardan gelenler, yerel siyasetçiler, öğretmenler, din görevlileri, bazı gazeteciler ve fotoğrafçılar pleksiglas tavandan düşen gri bir ışığın aydınlattığı, klor ve boya kokan bu küpün içine doluşmaya başlamıştı bile. Aralarında Wilbur'un da bulunduğu öğrenciler binanın karşısına geçip çayırda şarkılar söyledi ve sonra soğukta dikilmeye devam edip

törenin bitmesini bekledi. Herkes içeri girdikten sonra, zaten yüzme bilen birkaç çocuk tramplenden havuza atlayıp izleyenlerin alkışları eşliğinde merdivenden yukarı tırmandı.

Üstünde yeni bir Adidas eşofman takımıyla bir konuşma yapan Taggart, hayat kaynağı bir element olan suyu öve öve bitiremedi; ama onun ölümcül gücünden dem vurarak uyarıda bulunmayı da ihmal etmedi. Taggart çocukların yeri doldurulamaz varlıklar olduğunu vurguladığında, anne babalar alkışlı mırıltılar yükseltmekten kendini alıkoyamadı, insana bahşettiği yüzme becerisi için Tanrı'ya şükrettiğinde kilise adamları ciddi bir edayla kafalarını salladı ve gazetecilere kendisini öven anekdotlar anlatarak onların yazacakları makaleleri süslemeye müsait, gösterişli mesajlar verdi. HAYAT KURTARMAK İSTEYEN ADAM, KADERİN FAYANSLARI, UMUDUN HAVUZU; çok geçmeden yerel gazetelerde çıkan ve Fintan Taggart'ı bir misyon adamı, bir kurtarıcı, bir Mesih olarak gösteren makalelerin başlıklarıydı bunlar.

Bu yüzme derslerine katılacak fırsatı olamayan Portsalonlu oğlanın trajik kaderi de bütün gazete haberlerinde bir kez daha gündeme gelmişti. Conor Lynch'in eski ekibinde yer almış ve o zamanlar her gün başparmağı ve işaret parmağını kullanarak Wilbur'un kolunu çimdikleyip morartmayı kendisine görev edinmiş olan yardakçı Liam O'Donnell, bir tekne gezintisinde erkek kardeşleriyle birlikte boğulmuştu. Sınıf toplu olarak cenazede hazır bulunmuş ve O'Donnell'ın mezarının başında ilahiler söylemişti, Wilbur o denli yüksek ve detone bir sesle bağırıyordu ki Bayan Ferguson onu sert bir bakışla susturuvermişti.

Fintan Taggart'ın görevi çocukları boğulma korkusundan kurtarmaktı. Ama bu yüzme dersleri Wilbur'un suda paniğe kapılmasına, bu paniğin rüyalarında bile peşini bırakmamasına yol açıyordu. Taggart'ın tapınağı kurulmadan önce Wilbur'un sıcak bir banyoya hiç itirazı olmazdı. Orla henüz hayattayken, küvette çevresini saran köpüklerin içinde oturmak ve Orla'nın arada bir çıkardığı hafif sesleri dinlemekten daha güzel bir şey yoktu Wilbur için. Conwaylerin yanına yerleştiğinden bu yana banyo günlük bir görev haline gelmiş ve bir süre sonra Wilbur buharla dolan banyoyu koruyucu annesinin

yanında olmadığı, böylece tek başına kalabileceği yegâne mekân olarak algılamaya başlamıştı. Ölüm korkusunu, ilk defa boğulanların isimlerinin havuzun dibinde adeta süt katılmış sudan yapılma bir film şeridinde parlar gibi parladığı bu havuzda geliştirmişti Wilbur. Öğretmenin gür sesi ve arkadaşlarının şamatası eşliğinde kollarıyla suyu kürekleyen ve bacaklarını çırpan Wilbur sıska bir köpeği, boğulmak üzere olan yeni doğmuş bir kurt yavrusunu andırıyordu.

Bir gün Wilbur mücadele etmekten yorgun düşmüş bir halde çukurun dibine daldığında ölümün daha derin, daha soğuk bir katmanını iliklerinde hissetti. Dipteki çırpınması ve debelenmesi sadece aklından bu korkunç düşünce geçecek kadar sürmüştü, sonra kendini bacaklardan oluşan bir çitle çevrili olarak, havuzun kenarında yatarken buldu. Taggart heyecan ve korkudan soluk soluğa kalmış bir halde Wilbur'u bilinçsizliğinden çekip çıkarmış ve bundan böyle yüzme dersinden azat etmişti. Conwaylere yaptığı açıklamada Wilbur'un klora alerjik reaksiyon gösterdiğini söyledi.

Taggart, Wilbur'un su korkusunu cezalandırmak için düzenli olarak havuzu temizlemekle görevlendirmişti onu. Wilbur on beş günde bir fayansları sabunla ovmak ve filtrelerin torbalarını boşaltmak zorundaydı. Boş zamanlarında bile üstünde her zamanki kırmızı eşofman takımıyla ortalıkta dolanan Taggart, bu süre içinde ya yakındaki barda ya da eskiden fayansların pişirildiği ama artık ısınma aracı olarak kullanılan fırının yanında oturarak vakit öldürüyordu. Wilbur her defasında havuzun dibinde biriken kaygan film şeridinin üstüne diz çökmüş bir halde oradan oraya kayarken, ölmenin ne kadar kolay olabileceğini düşünüyordu. Sonra Taggart havuzun kenarında belirerek oğlanı daha hızlı çalışmaya zorluyor, o zaman da Wilbur'un filmdeki adamı, birisini öldürmenin ne kadar kolay olabileceğini düşünüyordu.

Wilbur'un, babalığın evinin önünde elleri cebinde dikilip kapıya vurmak için cesaretini toplamaya çalıştığı gün, yılın son sıcak sonbahar günüydü. En alt katta, perdelerin ardında ışık yanıyordu, arada bir ayak sesleri, bir kapı veya ahşap gıcırtısı duyar gibi oluyordu Wilbur. Şömine yandığı için baca torf rengi bir duman üfürüyordu. Hafif

bir rüzgârla hareket eden bulutların altında siyah kuş sürüleri şeritler halinde uçuyor, bu diyardan kış mevsiminin olmadığı başka yerlere göç ediyordu. Onların arkasından baktı Wilbur, hayvanlar ufkun bulanık maviliğine dalıp içinde eridikten sonra, elini kaldırıp zile bastı. Bir süre sonra kapıyı açan babalık sanki Wilbur'u bekliyormuş gibi kenara çekildi.

6

Gitmek istiyorum buradan. Buradaki her şeyden gına geldi. Açık bırakılan kapılardan. Balıklardan. Aslında köşegen olan Yuvarlak Oda oturumlarından. Adamlardan. Onların var olmanın hafifliğiyle ölüm arzusu arasındaki geliş gidişlerinden. Metrelerce kalınlıktaki buzun üzerinde kusursuz bir çift oluşturan fedakâr bakıcılardan. Keskin ışıklardan. Kırılmaz güvenlik pencerelerinin başına geçip, tıpkı neyi beklediğimi bilmeden içinde oyalandığım bu yapı gibi, suni bir etki bırakan manzarayı seyretmekten. Bir kâğıt parçasının üstüne bir kelime veya cümle yazdığımda mutlu olan Vermeer'den. Pendergast denen adamdan. Kimsenin beni yemek yerken izlemesini istemiyorum artık. Ne zaman içinde bir kamışla bir çay veya kakao alacak olsam, Elroy'un üstüme diktiği bakışlara dayanamıyorum artık. İnsa-

nın konuşmaması, birisine bağırmak istediği anlarda çenesini tutması yorucu bir iş.

Birkaç gün önce öğle yemeğinde, beni yeteri kadar kışkırtırsa ağzımı açıp bir şey söyleyeceğimi sanan Wayne'in üstüne yürüyordum neredeyse. Bana deli deyip arkamdan bezelye taneleri fırlattı, Melvin ve Rodrigo onun gırtlağını sıkmamam için zor zapt ettiler beni. Bu arada beni çileden çıkaran Wayne'in sataşmaları veya bezelyeler değil, tam bir ay iki gündür bu intiharcılar kentinde kalıyor ve buradan ayrılmak için en ufak bir çaba sarf etmiyor olmamdı. Üstelik daha düne kadar durumumu sorgulamaktan bile kaçmıştım, burada ne halt ettiğimi sorguladığım zamanlardaysa, kendime huzura, toparlanmak için zamana ihtiyacım olduğunu telkin ederek meseleyi geçiştiriyordum. Bu nahoş sorgulamayı genellikle banyo aynasının önündeyken yapıyordum, bu nedenle dişlerimi fırçalarken aynaya bakmamaya karar vermiştim birkaç gün önce. Bu seyrek ayva tüyü çalılık yerine doğru düzgün çıkan bir sakalım olsaydı, sırf kendi suratımı görmemek için fışkırmasına izin verirdim onun.

Vermeer'i zor durumda bıraktığım için üzgünüm. Hoş bir herif Vermeer, ayrıca benim hakkımda her gün düzenli olarak rapor tutuyor ve yazdıklarında suskunluğuma ipucu olabilecek bir şeyler arıyor. Beni kurcalamak, deşifre etmek istiyor. Bu arada hiçbir şeyim yok tabii. En azından bir intiharcı adayı değilim. Onlardan yeterince var burada zaten. Stan geçen hafta, kırılan bir vazonun parçalarıyla bileklerini kesti. Neyse ki Rodrigo tam zamanında buldu onu. Hasta servisinde yatıyor şimdi Stan. Benimle uğraşacağına onunla uğraşsın Vermeer. Hayatta işe yaramaz birisi olabilirim. Ama iş ölmeye gelince iyice işe yaramazım.

Birkaç kez Aimee'den kaçtım, o da beni kendi halime bıraktı. Kulübedeki olayın ertesi günü benimle konuşmak istedi ama ben onu es geçtim. Ne zaman koridorlarda karşılaşsak, bakışlarımı yere indirip yanından hızla geçip gittim. Bir defasında beni kolumdan yakalayıp üzgün olduğunu ve onu bir kez olsun dinlemem gerektiğini söyledi. Elinden kurtulup kendimi bahçeye attım. Açık Bölüm'de değil artık Aimee. Melvin onun ofiste çalıştığını, bunun da stajın bir parçası olduğunu söylüyor. Yüzüme bakıp Aimee'ye benim adıma güzel bir

söz söyleyebileceğini belirtirken göz kırpmayı ihmal etmedi Melvin. Gözüme hoş görünmek ve komiklik yapmaktan başka bir niyeti yoktu ama ben ayağa kalkıp odadan çıktım.

Melvin'in bir yabancı olmaktan çıkıp iyi yürekli bir amcaya dönüşme süreci benim için hızlı oluyor biraz. Gerçek amcamı hiç görmedim hayatımda. Adı Brendan ve bildiğim kadarıyla Limerick'de yaşıyor. Orla'nın kız kardeşi Deirdre boşandıktan sonra hayatın cilvesi sonucu İspanya'ya sürüklenmişti, belki oradan da başka bir yere. Deirdre, Orla'nın cenazesine gelmiş, devamlı ağlamış ve bana uzun uzun sarılıp onunla birlikte yaşayabileceğimi söylemişti. Ama ben Colm'un yanında kalmayı tercih ettim. Uzun sözün kısası hiç akrabam kalmadı, en azından bağlantı kurmak istediğim bir akrabam; intiharcılar kenti ise dünyada yeni bir aile bulabileceğim son yer.

Buradan sıvışmanın zamanıdır. Psikiyatristler için, dışarıda ve içeride karşılaştığım pek çok insan gibi ortalama bir vakayım ben de. Yaşıma göre kapsamlı bir arıza koleksiyonum var. Karmaşığım ben, deli değilim. Kitap okur gibi içimi okumaya kalkmasın kimse. Küçük bir cep kitabıyım ben, başlığım metruk bir kütüphanenin tozları altında kayıp. Trajik olana hayatımın güçlü bir eğilimi var, benim değil. Ahenk istiyorum, dümdüz giden yollar, sessizlik. Kaderin çıldırması yerine olaysızlığı kat be kat tercih ederim. Kendi halime bırakılmak en ideal durum olurdu benim için.

Banyoda durup aynaya bakıyorum. Melvin'in tıraş köpüğünden alıp yüzüme, çeneme ve boynuma sürüyorum. Bir kullanımlık jilet yüzümde orman yolları açıyor; umutsuz bir bölgede kar temizleme makinesi. Yıkanıyorum, temiz giysiler giyiyorum. Sonra Vermeer'i bulmak üzere kola koyuluyorum.

Orada oturuyor ve gergin görünmemeye çalışıyorum. Benimle birlikte Vermeer'i bekleyen iki bakıcı var yanımda, daha önce beni yıkamış olan Rob ve Phil. Acaba onlarla bir muhabbete girsem mi diye düşünüyorum ama hastalarla konuşmak onları pek ilgilendirmi-

yor olsa gerek. Şehirden ayrılacağım, hatta mümkünse bugün, bundan böyle de kimseyle arkadaşlık kurmak istemiyorum. Rob, yakışıklı olanı, cep ajandasını karıştırıp minnacık bir kurşun kalemle defterin içine kısa cümleler çiziktiriyor. Sadece kendisinin duyduğu bir melodi eşliğinde ayaklarını hareket ettirerek tempo tutuyor. Genleri yüzünden başının arkasındaki saçlarını zamanından önce vermek zorunda kalmış olan Phil sandvicini yiyor ve ne zaman bakışlarımız karşılaşsa kısaca sırıtıyor bana. Yeniden konuşmaya başladığım gerçeği karşısında duyduğu şaşkınlığı hâlâ üstünden atamamışa benziyor. Yaklaşık on dakika önce cep telefonuyla bu haberi verdi Vermeer'e. Bunu yaparken benden birkaç adım uzaklaştı ve fısıltıyla konuştu.

Vermeer'in ofisinin bulunduğu koridorda oturuyoruz. Doktorun Yarı Açık Bölüm'de işi var. Suskunluğumun sona erdiği haberi az sonra onu buraya getirir eminim. Doktoru selamlayacağım cümleleri geçiriyorum aklımdan. Ayrıca takınacağım surat ifadesine de çalışıyorum, pişmanlık dolu bir gülümseme, kalkık kaşların altında büzülmüş dudaklar. Phil kaçamak bakışlar atıyor bana arada bir. Çıldırdığımı, artık konuşmaya başlamış olsam da bir patlama yaşadığımı düşünüyor olsa gerek. Sandvicini bitirdikten sonra bir kutu Sprite almak için içecek otomatının yanına gidiyor. Bana da susayıp susamadığımı soruyor ve kutuyu bana fırlatmak istermiş gibi kolunu kaldırıyor.

Hayır anlamında başımı sallayıp gülümsüyorum. "Hayır" diyorum sonra, yeniden konuşmaya başladığım aklıma geldiği için. Ne kadar cana yakın birisi olduğumu kanıtlamak için de "Çok teşekkürler" diye ekliyorum.

Phil yerine geçip kutunun kapağını çekerek açıyor ve içmeye başlıyor. Bir daha bana bakmak zorunda kalmamak için pantolonunun arka cebinden kıvrık bir dergi çıkarıyor ve okumaya koyuluyor.

Rob ajandasını yerine koyuyor. Acaba benimle ilgili bir şey mi not etti diye düşünüyorum. Ayağa kalkıyor ve ısınma hareketleri yapmaya başlıyor, şaşırıyorum buna. Böyle bir yerde ve böyle bir anda sanki dünyanın en normal şeyini yapıyormuş gibi geriniyor, duvara yaslanıyor, çömeliyor, tavana doğru uzanıyor; ezberlenmiş

bir akış içinde yaptığı bu hareketlere düzenli soluk alış verişleri eşlik ediyor. On yedi yaşıma geldiğimde başka bir vücuda sahip olma arzusuyla yanıp tutuşmuştum. Daha uzun boylu ve güçlü olabilmek için şeytanla bir anlaşma yapmıştım o sıralar. Bir defasında parmaklarımı kanatana kadar aynadaki görüntümü yumruklamıştım. Öfke ve acıyla uluyarak kendimi yere atıp kaderime lanet okumuştum. Hatta erken doğum yaparak beni vaktinden önce dünyaya getiren anneme bile küfürler yağdırmış ama sonra kendimi daha da sefil hissederek ağlamış ve beni bağışlaması için anneme yakarmıştım. Bir ara idman yapmayı bile denemiş, ağırlık kaldırmış ve hazmedebileceğimden daha fazla sayıda yumurta yemeye yeltenmiştim. Fazla bir işe yaramamıştı bu eziyet. Eskisine kıyasla biraz daha güçlenmiş olsam da gözle görülür ölçüde ne kilom artmış ne de kaslarım gelişmişti. Bir doktor bana kas gelişiminin genetik olduğunu söylemişti, birileri kaslıydı, birileri de kassız işte. Bende yok kas.

O zamandan beri birkaç santim daha uzadım, bir atmış ikiyim şimdi, ayakkabısız. Roman Polanski'den üç santim daha kısa ama Danny De Vito'dan sekiz santim daha uzunum. Her yıl yarım santim uzuyorum, biraz eksik, biraz fazla. Bu hesaba göre teorik olarak kırk yıl sonra bir seksene ulaşabilirim pekâlâ. Ama o zaman da yaşlanıp büzüşmeye başlarım yeniden, ne saçmalıyorum ki ben. En sevdiğim mevsim kış, kalın tabanlı kar botlarıyla ve soğan gibi beş kat giysiyle püf desen uçacak gibi görünmüyorum hiç değilse kışın.

Mahmurluk var üstümde, geceyi huzursuz geçirdim, bölük pörçük düşlerle. Uzak bir koridordan cila makinesinin gürültüsü geliyor. Rob, Tai Chi yapıyor, pek şaşırmıyorum artık buna. Tek ayaküstünde durup kollarıyla görünmez bir oku geriyormuş gibi yapıyor. Öteki cinsten Rob. Kusursuz beden yapısı, ölçüsüz mutluluğu genlerinden geliyor. Onun için güzel bir şey bu, gıpta kontenjanımı doldurmuş vaziyetteyim. Gözlerimi kapatıyorum.

Vermeer geldiğinde yerimden sıçrıyorum ve hazırladığım cümleleri unutuyorum, tabii takınacağım surat ifadesini de.

"Merhaba Will" diyor doktor.

Onun elini sıkıyorum ve onu taklit ederek ben de gülümsemeye çalışıyorum ama bunu başarıp başaramadığımdan emin değilim. Vermeer bekliyor, sonra dönüp bakıcılara bakıyor. Rob az önce konuştuğumu söylüyor, Phil de başını sallayarak onu doğruluyor. Vermeer elini omzuma koyuyor, kapıyı açıyor ve beni ofisine alıyor. Phil ve Rob'a kısa bir şeyler söyledikten sonra kapıyı kapatıyor.

"Oturun lütfen" diyor Vermeer ve çalışma masasının karşısındaki koltukta yerimi alana kadar beni bekliyor. Sonra kendisi de yerine oturup masanın üstünde ellerini kavuşturuyor ve yüzüme bakıyor.

Bir şeyler söylemem gerektiğini biliyorum. Çelik ve koyu renk ahşap karışımı, L şeklindeki masa tıklım tıklım dolu: dosyalar, bir dizüstü bilgisayar, not kâğıtları, kitaplar, defterler, tükenmez kalemler, ataşlar ve başka şeylerle dolu bir çanak, bir resim çerçevesi, bir telefon ve cellat ipi şeklinde düğüm atılmış bir halat parçası. Telefon çaldığında irkiliyorum. Müsait olmadığını söylüyor Vermeer. Burada bulunuşumu daha önemli hale getiriyor bu, Vermeer telefon ahizesini yerine koyar koymaz ağzımı açıyorum.

"Gitmek istiyorum" diyorum.

Bir gülümseme geçiyor Vermeer'in yüzünden. Ellerini kavuşturmuş halde bekliyor bir süre daha. Birisi bu halatla kendini mi astı acaba diye soruyorum içimden, eğer öyleyse Vermeer'in masasında ne işi var bunun; telefonun ve çerçevenin –aile fotoğrafı vardır herhalde içinde– hemen yanında.

"Nasıl sevindiğimi bilemezsiniz" diyor nihayet Vermeer. "Gerek yeniden konuşmaya başlamış olmanıza, gerek buradan ve bizden ayrılma isteğinize sevindim demek istiyorum."

Başımı sallıyorum. Aklımdan bavulumu sormak geçiyor ama sonra çıkış organizasyonunu düzenlemeyi Vermeer'e bırakmaya karar veriyorum. Şimdi akşamüstü saatleri olduğu için bir gece daha memnuniyetle burada kalmak ve yarın dinlenmiş olarak çıkış yapmak istiyorum.

"Yaşama cesaretinize duyduğum güveni boşa çıkarmadınız" diyor Vermeer. "Beraberinde getireceği tehlikelere rağmen sizi Açık Bölüm'e sevk etme kararı meslektaşlarım arasında epeyce tartışıldı, bunu bilmenizi isterim." Bana gülümsüyor, sonra dizüstü bilgisayarı-

nın kapağını açıyor. Tenine tüy gibi yansıyan mavi ışık beyaza dönüyor. Halat yeni görünüyor, kullanılmamış, ayrıca kısa, kırk santim civarında. Bir intiharcının boynuna dolanmış olması pek muhtemel değil. Yine de içimde bunun meşum bir hatıra, özel bir vakanın anısı olup olmadığını bilme isteği uyanıyor. Yoksa bu ip Vermeer'e her gün ne tür adamlarla haşır neşir olduğunu hatırlatmak için mi burada? Bilgisayarına bir şeyler yazıyor Vermeer. İpi kendisi için el altında tuttuğuna ihtimal vermiyorum. İnsana ne hissettirdiğini görmek için arada bir ipi boynuna geçiriyor mudur acaba? Bunu yaparken bir iskemlenin de üzerine çıkıyor mudur?

"Tesisimizden bir an evvel ayrılmak istemenizi anlayabiliyorum" diyor Vermeer ve bilgisayarın kapağını kapatıyor. Yine gülümsüyor ve ellerini kavuşturuyor. "Ama burada bir hafta daha kalmanızı rica ediyorum."

Vermeer'in yüzüne bakıyorum. Bu rica şaşırtıyor beni, yeni sakinlerin kabulü sırasında dar geçitlerde kuyruklar meydana geleceğini, yer olmadığı için geri çevrileceklerini düşünüyorum; boş bir yatak, yuvarlak odada bir iskemle, hayatta kalmak için bir niş bekleyen düzinelerce başarısız intiharcı.

"Önümüzdeki cuma Washington'dan bir heyet gelecek ziyaretimize" diyor Vermeer. "Özel kliniklerin lisanslarının dağıtılması ve sürelerinin uzatılmasını belirleyen bir kurulun temsilcileri. Marangozhanede, yüzme havuzunda, bahçede gözlem yapacaklar ve belki parkta bir gezinti. Bütün bunlardan sonra gücünü toplamış, yeni bir umutla hayata sarılmış iki, üç adamın kurul üyeleriyle konuşmasının çok iyi olacağını düşünüyorum." Yüzüme bakıp bekliyor Vermeer. Sağ eli ipin üstünde. Onun bu ricasını geri çevirip ofisi terk ettikten sonra, Vermeer'in kendini bu iple nasıl asacağını hayal ediyorum. Ama sonra ipi tavana tutturmanın imkânsız olduğunu görüyorum.

"Bilemiyorum" diyorum. Her halükârda bir gece daha kalmak istiyordum burada. Ama bütün bir hafta?

"Çekincelerinizi anlıyorum" diyor Vermeer. Ayağa kalkıyor, ipi olduğu yerde bırakıyor. "Sormama izin verin lütfen. Dışarıda ne yapmayı düşünüyorsunuz? Yani planlarınız nedir?"

Ne planı, diye düşünüyorum, benim planım yok ki. Hayatım boyunca hiç planım olmadı ki. Bir şeyler yaptım tabii, geniş çaplı sonuçları olan bazı şeyler de yok değil bunların arasında ama hiçbir eylemimi önceden düşünmüş veya hazırlamış değilim. Kafama estiği gibi hareket ederim ben, sürüklenirim, tepki veririm. Hoyrat bir nehirde yüzme bilmeyen birisiyim. Batmamak için gelişigüzel karşıma çıkan şeylere tutunurum.

"Size bir teklif sunayım" diyor Vermeer. Ellerini masaya yaslayıp yüzüme bakıyor. "Eğer kalırsanız yapacağınız bu yeni başlangıçta size biraz koltuk çıkalım. Mesela iki bin dolarla."

Meteliksiz olduğumu biliyor Vermeer. Odanın parasını ödeyebilmek için elimde kalan son papelleri nasıl arandığımı anlatmıştır mutlaka oteldeki o tip. İki bin dolar beni epey bir süre su üstünde tutacak bir miktar.

"Anlaştık mı?" diye soruyor Vermeer, elini uzatıyor bana. Gülümsüyor. Bana hep iyi davrandı bu adam. Hayatımı kurtardığını zannettiği için mutlu. Ona biraz olsun borcum var. Ben de ona elimi uzatıyorum.

"Bir şartla" diyen sesimi duyuyorum. Ağzımdan kaçtı, düşünürken çıkıverdi işte. Elimi çekip kucağımda duran ötekinin yanına koyuyorum.

"Evet?" Bu gülümsemeyi hiçbir kuvvet Vermeer'in yüzünden silemez. Yeniden yerine oturup sanki isteğimi bir kâğıda not edecekmiş gibi eline bir kalem alıyor.

"Resmi görmek istiyorum" diyorum. Bir baş hareketiyle bilgisayarın yanındaki çerçeveyi işaret ediyorum. Vermeer'in şaşkına döndüğü her halinden belli oluyor. Varlığını uzun zamandır ilk defa fark ediyormuş gibi çerçeveye bakıyor. Kalemi bırakıp çerçeveyi alıyor eline, inceliyor. Sonra bana veriyor.

Koyu renk ahşaptan yapılma çerçeveyi kendime doğru çeviriyorum. Çerçeve boş.

Bir hafta geçip gider nasıl olsa. Hatta şehri böyle paldır küldür terk etmemem çok iyi olur. Vermeer'in ofisindeki görüşmeden bu yana üç gün geçti. Geleceğimi, en azından önümde bekleyen ilk haf-

taları planlama fikri mantıklı geliyor bana. Bu parayla bir şeyler yapabilirim. Bir araba alabilirim mesela, elden düşme. Uçağa atlayıp bir yerlere gidebilirim. Veya bir dükkân kiralarım kendime. Her zaman insanlara bir şeyler satmak istemişimdir. Vida sözgelimi. İçinde her türlü vida satılan bir dükkân açabilirim. Duvarlarda çekmecelerim olur, her biri adlandırılmış, numaralandırılmış. Düzenli ve yerli yerinde olur her şey. Bir iş elbisesi giyerim, mavi önlük, gri pantolon. Dükkânın adı *Vida-O-Rama* veya *Wilbur'un Vida Dünyası* gibi bir şey olur.

Yüzme bilmeyenler için bir dükkân da açmak fena olmaz aslında, cankurtaran simitleri ve yelekleri, kolluklar falan satarım. Bir de içinde su, yüzmek gibi kelimelerin geçmediği kitaplar satarım tabii. Bir de denizle ilgisi olmayan ülkelere giderim. İsviçre'ye örneğin ya da Macaristan'a. Ya da çöle.

Wayne odaya giriyor ve Japonca bilip bilmediğimi soruyor, hayır dediğim halde bir kullanım kılavuzu tutuşturuyor elime. Ona defolmasını söylüyorum. O da bana kendini beğenmiş göt, diyor ve gidiyor. Dükkân açmayacağım. Wayne ve Elroy gibi insanlarla uğraşmak istemiyorum, olmaz. Wayne olmayan bir vida ister mutlaka benden, Japonya'da bile olmayan, ben de ne kadar katalog varsa hepsini taramak, ayrıca birkaç telefon görüşmesi yapmak zorunda kalırım, sonra böyle bir vida yok derim, Wayne bana sövüp sayar ve *Vida-O-Rama*'yı hiçbir işe yaramayan bir dükkân olarak adlandırır. Elroy gün boyu burnumun dibinde oturup bütün vaktini suratıma bakmakla geçirir. Daha dükkâna gelişinin birinci gününde bir vida satın almakla hayatının geri kalanını benim dükkânımda oturarak geçirme hakkını da satın almış olur. Onun gibi tipler gelip hayali vidalar sorar. Nuh Nebi'den kalma birtakım eski makinelerden söktükleri vidaları bana getirip bunlardan üç tane daha bulmamı isterler. Tahta kuş kafeslerini onarmak isteyen yaşlı hanımlar çivi sorar, ben de onlara sadece vida sattığımı açıklamak zorunda kalırım.

Benim için en iyisi hiç kimse tarafından rahatsız edilmeden dükkânımda oturup küçük çekmeceleri açıp kapatmak ve onların içindeki vidaları incelemek olurdu. İnsansız bir sokakta müşterisiz bir dükkân ideal olurdu. Storları aşağıya çekip müzik dinler ve yuvar-

lak lambaların ışığında sipariş formları doldururum. Puro içmeye başlarım belki. Bazen yeni bir vida sevkiyatı olur, ben de onları ince ince ayırırım. Tabii dükkân çok geçmeden iflas eder ve ben hiçlikle burun buruna gelirim.

İki bin dolarla, bitap anılarımı karıştıracak özel bir dedektif ayarlamak da bir fikir.

The Player
1992

Babalığın adı Matthew Fitzgerald'dı. Yetmiş bir yaşındaydı ve İngiliz'di. Atmış ikisine kadar Norwich'de yaşamış ve orada East Anglia Üniversitesi'nde çello dersleri vermişti. Sağlık nedenlerinden dolayı mesleği bırakmak zorunda kaldığında, bir İrlanda yolculuğuna çıkmış ve orada şu anda oturmakta bulduğu evi bulmuştu. Adanın kuzeybatı bölgesindeki soğuk ve nemli hava romatizması için bir zehirdi, buna karşılık taze hava ciğerlerine iyi geliyordu. On dördünden beri sigara içen Matthew Fitzgerald, mucizevi bir iyileşme umudu içinde değildi. Ama yine de gezintileri esnasında denizden esen ve öksürüğünü neredeyse büsbütün ortadan kaldıran meltemin yumuşatıcı etkisinden çok emindi, üstelik hâlâ arada bir filtresiz bir sigara tüttürdüğü halde.

Güçlü elleri olan iri yapılı bir adamdı Matthew Fitzgerald, enstrümanın yayı ve telleriyle sevecen bir ilişki kurabileceği beklenmezdi ondan. Koyu renk saçları kıvrımlı bir tel yumağını andıracak kadar gürdü ve yaşlılık onu cezalandıramamıştı ne saçlarını dökebilmiş ne de büsbütün kırlaştırabilmişti. Yemek yemeyi can sıkıcı bulduğundan, hiçbir zaman şişman bir adam olmadığı gibi, yıllar geçtikçe daha da inceliyordu. Savaş patlak verdiğinde onu silah kullanmaktan ve muhtemelen ölümden kurtarmış olan tek zayıf yanı göz bozukluğuydu. Evin her yanı cam tuğla kalınlığındaki gözlüklerle doluydu, onlar olmadan çevresini bulanık, kontursuz bir mağara gibi algılıyordu Matthew. Uzunca bir süre, sakallı yüzünde kaybolan, tüy kadar hafif, yuvarlak camlı, küçük gözlükler takmıştı. Artık ağırlığını hissettiren kemik veya sentetik modelleri tercih ediyordu; eğilip bükülmez ama bir anda çat diye kırılabilen, kahverengi, siyah, dalgalı ve parlak çerçeveleri. Çocukken onlardan nefret ederdi ama şimdi onların ağırlığından ve saplarını açıp kapatırken bağlantı noktalarının gösterdiği hafif dirençten hoşlanıyordu.

Bir zamanlar evliydi Matthew ama bir hayattan bile uzun olabilecek kadar geride kalmıştı bu. Cynthia Moss, İl İskân Dairesi'nde çalışıyordu, orada yaptığı başka işlerin yanı sıra ağaç kesimi izinlerinin verilmesinde yetkili kişiydi. Matthew genç yaşta ölen annesi ve babasından miras kalan bir evde yaşıyordu: annesi kırklı yaşlarının ortasında tüberkülozdan, babası da bir yıl sonra karısını kaybetmiş olmanın neden olduğu kalp kırıklığı yüzünden ölmüştü, ellisinde bile yoktu öldüğünde. Matthew'nun kurtulmak istediği çam ağacı rüzgârlı günlerde yatak odasındaki pencerenin önünde durmadan bir o yana, bir bu yana sallanıyor, kışın da karın ağırlığı altında her an tehditkâr bir çatırtıyla devrilecek gibi oluyordu. Oysa savaşın hemen ardından artık şehirlerde eskisi kadar çok ağaca rastlanmıyordu, ayakta kalan az sayıdaki ağaç da devlet koruması altına alınmıştı.

Matthew inada binen bir kâğıt savaşının ardından günün birinde mektuplardaki düşmanının ofisine dalmıştı fırtına gibi, tam o sabah ağaçtan kafasına düşen ve kıl payı kurtulduğu dalla mektupların sahibini pataklamaya hazırdı ki aşk veya aşk sandığı şey tarafından elektrik akımına tutulmuş gibi sarsılmıştı. O günden itibaren her akşam

kızın ofisinin önünde dikilip ona birlikte bir akşam yemeği, tehlikesiz bir öğle yemeği yemek veya zararsız bir fincan kahve içmek için yalvarmaya başlamıştı. Ağaca dokunmayacağına yemin ediyor, ona çiçekler gönderiyordu, bir sonat bile yazmıştı onun için. Cynthia'nın ofisinin bulunduğu koridorda çello çalmak istemiş ve derhal kapı dışarı edilmişti. Telefonda ona defalarca kendi yazdığı bir şiiri okumak istemiş, Cynthia en nihayet dayanamayıp şiiri sonuna kadar dinlemişti.

Sonunda kızdan bir akşam yemeği için izin çıkmıştı. Matthew onu şehrin en iyi lokantasına götürmüş, kendisine profesör diye hitap etmesi ve lokalin müdavimi muamelesi yapması için garsonun cebini günler öncesinden doldurmuştu. O günden itibaren cumartesileri çıkmaya başlamışlardı. Cynthia iyi yemeğe ve pahalı şaraba değer veren birisiydi, hatta ne zaman rafine bir tatlıyı midesine indirse bütün açıklığıyla gülümsediği bile oluyordu. Çok geçmeden Matthew'nun aşkı haftada iki üç gün Cynthia'nın midesinden geçmeye başlamıştı. Aldığı her yarım kiloyla birlikte Matthew'nun verdiği avanslar karşısındaki direnci ufalanmış, en nihayet bir gece çok pahalı bir Pommard'ın etkisiyle hafif mahmur bir halde Matthew'nun evinin yolunu tutmuştu.

Dalları ay ışığını silen çam ağacının iniltisi eşliğinde Cynthia'nın yanına uzanan Matthew, kızın elinde kalan son bariyeri de aşmış, ter içinde ve nefes nefese kalarak bir lokma haz için debelenmiş ve en sonunda onun gövdesine iyice abanarak içinden gelen çığlığı bırakıvermişti; zafer, kendini aşağılama ve içini ürperten, sabaha kadar uykusunu kaçıran bir tını vardı Matthew'nun çıkardığı bu seste.

Bir süre görüşmemişlerdi, Matthew bu durumdan memnundu ve Cynthia'nın da kendisi gibi hissettiğini umuyordu. Onu son bir kez yemeğe davet etmeyi ve bu ilişkiyi, tabii eğer bu bir ilişkiyse, neden bitirmek istediğini açıklamayı düşünmüştü. Ama ona telefon açmaya eli gitmemişti bir türlü. Matthew'da Cynthia'nın bir fotoğraf vardı, bazen çıkarıp bu fotoğrafa bakıyordu. Cynthia'yı ellerini arkasına kavuşturmuş, çenesini hafifçe yukarıya kaldırmış bir pozda çam ağacının hemen önünde gösteren bu resmi Matthew çekmişti. Cynthia'nın kameraya takılmış bakışları çekingen değil, soğuk ve bi-

raz da kibirliydi. Matthew iki hafta sonra bu resmi atmış ve çam ağacını da kesmişti.

Bundan bir ay sonra Cynthia, Matthew'ya telefon edip hamile olduğu haberini verdi. Bir anda yıkılmıştı Matthew. Birikmiş parasını ve evini Cynthia'ya bırakıp üniversiteden eski bir arkadaşının bir şarap bağı işlettiği Fransa'ya gitmeyi düşünmüş, sonra doğacak çocuğun babasız büyüyeceği fikri takılmıştı aklına. Onu arada bir ziyaret ederek de babalık yapabilirdi ama bunun aynı şey olmadığını kendisi de biliyordu pekâlâ. Hiçbir yere gitmemeye karar vermişti böylece.

Cynthia muhafazakâr bir kadındı ama Matthew bir süre sonra onun annesi ve babasıyla tanışınca, Cynthia'yı onlara kıyasla bir isyan ve ilerleme timsali olarak görmeye başlamıştı. Kendisinden beş yaş genç olan Cynthia ile evlendiğinde otuz bir yaşındaydı Matthew. Bir çello virtüozu olduğu halde yolculuk yapmaktan pek hoşlanmadığı için, senfoni orkestralarıyla dünyayı gezmek yerine yirmili yaşlarından bu yana sadece ders vermeyi tercih etmişti. Cynthia hırslı bir kadındı ve bu hırsı insana saçma gelen bir yetersizlik duygusundan besleniyordu. Zekâsının ve hayal gücünün yetmediği yerde küskünlük yetişiyordu imdadına. Bütün kalbiyle sosyal başarıya inanıyordu, mesleki yükseliş onun gözünde bir din gibiydi. Kendine uyguladığı bu baskı büyüyüp, nadiren de olsa onu zayıf düşürdüğü zamanlarda kadınlığı kendini göstermeye başlıyor, Matthew onun disiplin ve gururla beslenmiş karakterinin ardındaki gerçek kimliği görebileceği sanısına kapılıyordu. Cynthia biraz gözyaşı döküyor ve Matthew'ya rüyasına giren tropik ormanlardan, geniş nehirlerden ve kendi kestiği ağaç gövdelerinden yapılmış bir saldan söz ediyordu. Böyle zamanlarda yumuşuyor, Matthew da belki onu sevebileceği düşüncesiyle avunuyordu, annesiyle babasının arasındaki aşkın yanından bile geçemezdi bu sevgi ama birlikte yaşamak için yeterli olabilirdi. Cynthia'nın kömür işletmeciği yapan annesi ve babası düğün için Manchester'dan gelmiş, bir otelde konaklamış ve yeni evli çifte bir çamaşır makinesi armağan etmişlerdi.

Matthew mutluğun ne olduğunu oğlu dünyaya geldiğinde hatırlamıştı. Cynthia ile yaşarken körelen sevme yetisi ona bütün acısını ve pişmanlığını unutturan bir duyguya dönüşmüştü. Cynthia ileride

orman ekonomisti olmak adına bir eğitim programına devam ediyor, akşamlarını ve hafta sonlarını en yüksek kârı getirecek orman işletmeciliğini öğrenmekle geçiriyordu; Matthew ise mesleğini bir kenara bırakmış ve kendini oğluna adamıştı. Fedakâr bir babaydı oysa William'ın doğumuna kadar baba olmak isteyip istemediğini veya olacaksa da böyle bir görevin kendisine uygun olup olmadığını bile ciddi olarak düşünmüş değildi. Oğlunun doğumuyla birlikte derslerini, öğrencilerini, üniversitedeki odasını özleyeceğini sanmış ama hiç de düşündüğü gibi olmamıştı.

William'a çelloyla bir şeyler çalıyor, sırf onu eğlendirmek için enstrümandan olmadık sesler çıkarıyordu, eskiden olsa utanç verici bulurdu bunu. Birlikte gezmeye gidiyor, hayvanat bahçesinin en tuhaf hayvanlarını seyrediyor, parkın çimenlerinde yan yana uzanıp bulutlara dilediklerince biçim veriyorlardı. Su kenarlarına çömelip önlerine çıkan her taşı kaldırıyor, onların altındaki dünyayı keşfediyorlardı. Su birikintilerinin bir okyanus olduğunu hayal ediyor, suyun üstüne koydukları kâğıttan gemileri bir kıyıdan ötekine itiyor, yağmurlu havalarda mutfak masasının başına geçip orada burada buldukları parçalardan mutluluk üreten bir makine inşa ediyorlardı.

William dört yaşına geldiğinde Londra'ya taşındılar; Cynthia, Çevre Bakanlığı'nda kendine bir iş bulmuştu. Matthew artık karısını hiç göremiyor, babası anne kelimesini ağzına aldığında William şaşkın bir suratla ona bakıyordu. Altı ay sonra Matthew ve Cynthia ayrı yaşamaya karar verdiler. Matthew oğluyla birlikte Norwich'e geri dönmüştü, evi kiralamış olan yaşlı bir hanımla birlikte aynı çatının altında yaşıyorlardı artık. Bayan Baldwin aslında ev arkadaşı olarak tek başına yaşayan bir bey bulmak istemiş olsa da bu yeni durumdan daha çok hoşlanmıştı. Yetmiş dört yaşındaydı ve iki erkeğin bulunduğu bu ortam onu oldukça canlandırmıştı. Hiç evlenmediği halde çocukları her şeyden daha fazla seviyordu. Matthew'nun ders verdiği zamanlarda haftada iki gün öğleden sonraları William'a bakıyor, akşam olduğunda ondan ayrılmak istemiyordu.

Üçünün birlikte yemek yemesi, parkta gezintiye çıkması ve radyo konserleriyle canlı futbol haberlerini dinlemesi zamanla bir alışkanlık haline gelmişti. Bayan Baldwin FC Norwich City taraftarıydı, üçlü

çok geçmeden maçları da stadyumda izlemeye başlamıştı. Matthew karşı hamle olarak Bayan Baldwin'i klasik müziğin dünyasıyla tanıştırmıştı; ona çello çalıyor, plaklar hediye ediyor ve onu kendi davetlisi olarak konserlere götürüyordu. Komşuların hakkında ne düşüneceğini umursamıyordu Matthew, ayrıca haftada bir gün baş başa yemeğe çıktıklarında insanlar Agnes'i onun annesi sanabilirdi rahatlıkla. Matthew, Agnes'i yemeğe götürdüğü akşamlarda William'a bakması için, daha önceden çello çalmayı öğretmiş olduğu genç bir kadını, çello öğrenmenin karşılığını, oğlana Peter Pan, Kahraman Prens ve Buffalo Bill kostümleri dikerek ödeyen bebek bakıcısını ayarlıyordu.

Matthew ve William iki ayda bir trene atlayıp kâğıt üstünde Matthew'nun karısı ve William'ın biyolojik annesi olan bir kadınla birkaç saat geçirmek için Londra'ya gidiyorlardı. Cynthia'nın hayatındaki her şey iki arada bir derede, kapı arasında, yemek arasında, toplantılar arasında olup bitiyordu. Oğlunu ne yapacağını bilemediği hediyelere boğuyor, ona gitmesini hayal ettiği özel okulların broşürlerini gösteriyordu. William bu belgeleri inceleyeceğine ve bir liste yapacağına dair söz veriyordu annesine. Norwich'e döndüklerinde kuşe kâğıda basılı bu parlak broşürler çöpe uçuyordu çünkü William ilerideki kariyerine çoktan karar vermişti ya profesyonel bir futbolcu olacaktı ya da mağara araştırmacısı. Matthew karısıyla bu konuda tartışmak istemediği için beş yaşındaki bir çocuğun geleceğini şimdiden planlamayı ne kadar anlamsız bulduğunu söylemiyordu.

Cynthia, Londra gecelerinde Matthew'yu yatakta mutlu etmek için kitaplardan öğrendiği teknikleri kullanarak türlü oyunlar yapmaya başlamıştı; bunu görevi addediyor, onunla adeta dik yamaçları bitkilendiriyormuş veya genç ağaçları dış etkilerden koruyormuş gibi uğraşıyordu. Ama gerçek anlamda bir cinsel ilişki gerçekleşmiyor zira Cynthia ikinci kez hamile kalma riskini göze almak istemiyordu. Matthew başlangıçta büyük bir şaşkınlık ve içinde birikmiş hazla karışık mazoşist bir duyguyla karısının edindiği bu yeni becerilere karşılık vermiş olsa da kısa bir süre sonra gittikçe aceleci bir hale gelen ve anlamsızlaşan bu sevgi gösterilerine direnmeye başlamıştı, arkasını dönüp uyuyormuş gibi yapmayı tercih ediyordu. Karısı biraz hayal kırıklığına uğramış gibi görünse de, o da kendini bu

işten kurtulmuş gibi hissetmişti. Her halükârda Matthew'yu kendi haline bırakmış, ondan sonraki buluşmalarda da geceyi ofisinde geçirmeyi adet edinmişti.

Londra'ya yaptıkları bu kısa ziyaretlerden birinde dünya aniden durmuştu. William altı yaşındaydı ve Matthew'nun evrenindeki en parlak yıldızdı. Babasından sadece göz bozukluğunu almamıştı, güçlü kuvvetli beden yapısı ve koyu kahverengi lüleleri de ona çekmişti. Oğlan çelloyla basit parçalar çalabiliyor, gidonu tutmadan bisiklet sürebiliyor ve yassı bir taşı on iki kere su üstünde sektirebiliyordu. Bir karatavuğun ötüşünü iskete kuşununkinden ayırabiliyor, FC Norwich City oyuncularının adlarını ezbere biliyor, güzel at resimleri çiziyor ve evin önündeki çimenleri babasından tam iki dakika on bir saniye önce biçebiliyordu.

Cynthia'nın ısrarı üzerine şehrin batısındaki bir özel okulu görmeye gitmişlerdi. Okullar tatildi ve birçok ebeveyn yanlarında çocuklarıyla birlikte, o sırada boş olmasına rağmen yeterince gösterişli olan bu yapıyı görmeye gelmişti. Üstünde koyu gri bir elbise olan bir kadın onları yatakhanelerde, spor salonlarında, dersliklerde ve bitmek bilmeyen koridorlarda gezdiriyordu. Şapele, mutfağa ve boğucu bir kütüphaneye de şöyle bir göz atmışlardı. Matthew bu süre içinde oğlunun elini hiç bırakmamış, Cynthia da bu arada gri elbiseli kadını soru yağmuruna tutmuştu bol bol.

Ertesi sabah William'da baş ağrısı ve önce hafif, gecenin ilerleyen saatlerinde de gittikçe yükselen bir ateş baş göstermişti. Matthew günün ilk ışığıyla birlikte nöbetçi bir eczane bulup ilaç almak üzere evden apar topar çıkmış, geri döndüğünde Cynthia'yı William'ın yatağında hıçkırarak ağlarken ve apatik hale gelmiş oğlanı giydirmeye çalışırken bulmuştu. Özel okulun sekreterliği telefonla Cynthia'yı arayarak ziyaret gününe katılan dört çocuğun menenjit teşhisiyle hastanede yattığını bildirmişti.

Matthew'yu, Cynthia'yı ve oğullarını bir kanadı tamamen karantinaya alınan kliniğe götürmesi için bir ambulans ve taksi gönderilmişti. Ertesi gün öğleden sonra on iki yaşında bir kız, aynı günün akşamında da William ölmüştü. Dünyayı durduran bu sarsıcı hareket

öyle şiddetliydi ki toprak Matthew'nun ayaklarının altından kayıp gitmişti.

Çevresindeki duvarların taşları arasında kertenkelelerin yaşadığı ve evden birkaç dakika uzaklıktaki mezarlığa defnedilmişti William. Yaz günlerinde o ve babası sık sık bu duvarların karşısına geçip hayvanların nasıl güneşlendiklerini ve böcek avladıklarını izlerlerdi; William ne zaman elini onlara doğru uzatsa yarıklarda gözden kaybolan parlak yeşil gövdeler. Belirsiz bir süre yerini boş tutması için işverenine başvuruda bulunan Cynthia, yeniden kocasının yanında yaşamaya başlamıştı. Agnes Baldwin birkaç ev uzakta kendine bir oda bulmuş, büsbütün acı ve kedere gömülmemek için yakınlardaki bir hayvan barınağında çalışmaya başlamıştı.

Üç aylık rapor alan Matthew'nun derslerini Polonyalı bir kadın çellocu üstlenmişti. Her gün William'ın mezarına gidiyordu Matthew, orada gözünde yaş kalmayıncaya kadar ağlıyor ve öğleden sonralarını karanlık bir odada uyuklayarak geçiriyordu. Geceleri gözlerinden tekrar yaşlar akmaya başlayana kadar içiyor, ertesi sabah mezara gidiyor ve sonra yalpa vurarak yitik günlerin sonsuz devri daimine geri dönüyordu tekrar.

Kocasının yanında kalma kararı Cynthia için yerine getirmesi gereken görevlerden biriydi, yapmak zorunda kaldığı bir ödev. Hastanede çocuğunun ölüm haberini aldığında yıkılmıştı Cynthia. Üç gün boyunca karanlıkta yatmış, içine yerleşen sessizliğin kuşatıcılığında dünyayla bağlantısını kesmişti. Yıllardır ayakta durmasını sağlayan bütün o katılık un ufak olmuştu adeta, düşen bir yıldırımın bir anda yerle bir ettiği bir ağaçtı sanki. Dördüncü gün matem tutmak üzere ayağa kalkmış, beşinci gün ise hayatının iplerini yeniden eline almıştı. Yapılması gerekenleri halletmiş, cenaze işleriyle, ölüm ilanıyla, taziyelerle, annesi ve babasının nerede konaklayacağıyla uğraşmıştı. Matthew'yla birlikte Norwich'e geri dönmüş ve Londra'daki hemşirelerin yaptığı gibi, onun bakımıyla ilgilenmeye başlamıştı. Matthew ağladığı zaman onu teselli etmeye çalışıyor, bir defin işleri görevlisi gibi konuşuyor, metanet, güven ve cesaret gibi sözler sarf ediyordu. Matthew'nun bütün gücünü tükettiğini gördüğü halde, Cynthia'nın

en çok kullandığı ifade 'güçlü olmak'tı. Cenaze töreninden iki hafta sonra Matthew öğleden sonralarını hâlâ odalardan birine kapanarak geçiriyor ve bu hali karısına acı veriyordu; ama bir ay sonra Cynthia'nın merhamet duygusu önce sabırsızlığa, sonra tiksintiye dönüşmeye başlamıştı çünkü Matthew'nun zayıflığı ona kendi kırılganlığını hatırlatıyordu.

Güdük bir ağaç gövdesinde ucu tomurcuklanmış bir filiz peyda olmuştu. Kahverengi, keçeleşmiş çimenlerin, patikanın iri taşları arasından fışkırdığı bahçeden geçerken keşfetmişti onu Matthew. Her şeye kapalıydı ne karısının çağrılarına ne onu stadyuma götürmek için ikna etmek isteyen Agnes'in dokunaklı çabalarına tepki gösteriyordu, değil mi ki bir ağacın kalıntılarından fışkıran hantal bir sembole göstersin. Evin girişindeki masanın üstünde istifa mektubu hazır bekliyordu; üç cümle, alelacele atılmış bir imza. Matthew üniversiteye geri dönmek istemiyor, meslektaşlarının duygudaşlığıyla, öğrencilerinin tesellisiyle yüzleşebilecek gücü kendinde bulmuyordu. Çellosu yüreğine dokunan hiçbir bir ses, hiçbir ün veremezdi artık.

Matthew'nun matemi altında ezilen Cynthia'nın gitme zamanı yaklaşıyordu. Sadece üç gün, üç gece süresince yörüngesinden çıkan hayatına yeni bir yön vererek yoluna devam edecekti; asıl şimdi. Onun kendisinden boşanmak isteyeceğini biliyordu Matthew. Cynthia sarihliği tercih eden birisiydi, uğruna evlilik yaptığı çocuk yoktu artık, dolayısıyla bu beraberliğin de hiçbir nedeni kalmamıştı. Matthew'nun umurunda değildi bu. Evi satmaya ve paranın yarısını karısına vermeye hazırdı. Bu para bir süre geçindirirdi Matthew'yu, hiçbir hayali kalmamıştı nasıl olsa, gelecek onun için, ardında gecenin bir türlü son bulmadığı kapalı bir pencereydi artık. Bir tükenikliğin, menfur bir esrikliğin içine sürüklendiği uyku saatlerinde karanlıktan gelen düşünceler üstüne çullanıyordu ama bunların hiçbiri ölümü arzulatacak kadar sarih olmadığı gibi, yaşama isteği uyandırmaya da yaramıyordu.

Cynthia, William'ın ölümünden üç ay sonra Londra'ya geri dönmüştü. Para istemiyordu, tek arzusu boşanmaktı. Tonu, karşısındakini cesaretlendirmekle itham etmek arasında gidip gelen, boşanmayı öncelediği için Cynthia Moss olarak imzaladığı bir mektup gönder-

mişti Matthew'ya. Yaz gelmişti, Matthew günlerini mezarlıktaki duvar taşlarının karşısına geçip kertenkelelere bakmakla geçiriyordu. Bir gün bunlardan biri Matthew'nun ayağına tırmanmış, başını kaldırıp onun yüzüne bakmıştı. Matthew elini uzattığında avucuna yerleşmişti kertenkele. Arada bir bahardan kalma, unutulmuş bulutlar gelip geçiyordu gökyüzünden, boynunu eğerek Matthew'nun elinin sıcaklığına teslim olan hayvan, güneşin yeniden üstüne vurmasını bekliyordu. Arkasındaki yollardan insanlar geçiyor, Matthew'nun kulağına bazen bir kadının ağlama sesi geliyordu. Bahçıvan içinden renkli bir fiyonk sarkan bir el arabasıyla gübre yığınına doğru ilerliyordu. Duvarın öbür yanında park etmiş, kapısı açık bir arabadan bir şarkının esintisi geliyordu, kederli olmayan bir şarkının. Bir çocuk yüksek sesle bir şeyler söylüyor, bir uçak göğün kirli mavisine gerdiği izin ucunda sallanarak yoluna devam ediyordu.

Matthew ağlıyor, yine de bunun gün gelip biteceğini biliyordu. Bugün eve gidecek ve ışığın odaya sızmasına izin verecekti. Bir zarfın içinde hazır bekleyen istifa mektubunu yırtıp atacak, çelloyu kutusundan çıkarıp çalmaya başlayacaktı. Enstrümandan çıkan sesler başta çok acı verici olsa da çalmaya devam edecekti Matthew. Hayatını sürdürmeye çalışacaktı. Kertenkeleyi hafifçe elinden uzaklaştırmış ve ayağa kalkıp eve dönmüştü.

Matthew bir hafta sonra Agnes'i arayıp yeniden yanına taşınmasını rica etmiş, Agnes onun bu isteğini sevinçle yerine getirmişti hemen. Polonyalı kadın çellocu derbeder bir yaylılar grubuna katılmış, Cynthia Kanada'ya gitmiş, orada konsernlere en kârlı bir biçimde ormanların nasıl katledileceği konusunda danışmanlık hizmeti vermeye başlamıştı. Gidişinden sonraki ilk haftalarda düzenli olarak Matthew'ya telefon açıp hatırını sormuş, zamanla bu telefon görüşmeleri ayda bire inmiş, sonra da büsbütün kesilmişti. Matthew ve Agnes yeniden konserlere ve maçlara gitmeye başlamıştı, haftada bir dışarı çıkıp bir restoranda yedikleri akşam yemeği zamanla haftada ikiye, bazen de üçe çıkmıştı. Hafta sonları hayvan barınağındaki köpekleri yanlarına alıp yürüyüşe çıkıyorlardı, hayvanlardan birini, tek gözlü bir buldoğu eve almışlardı.

Şehir mezarlığının genişletilmesine ve eski taş duvarların yıkılmasına karar verildiğinde bir komite kurmuşlardı aralarında. İmza toplamaya çalışıyorlardı ne var ki insanların başka dertleri vardı. Buldozerler gelmeden iki hafta önce Matthew, Agnes ve hayvanları koruma derneğinin bir avuç üyesi yanlarına aldıkları ağlar ve kovalarla harekete geçip hayvanların çevikliğinin ve zamanın izin verdiği ölçüde ellerinden geldiği kadar çok sayıda kertenkele yakalamaya çalışmıştı. Agnes yem olarak kurtçuk tedarik etmiş, Matthew ise kubur borularını kullanarak tuzaklar hazırlamıştı. Yıkımdan üç gün önce tuzaklar hâlâ boş duruyordu ve Matthew elinden gelenin en iyisini yaptığı duygusu içindeydi. Yetmiş beş yaşında eski bir itfaiyeci olan ve yaşadığı yaşlılar yurdunda yapacak pek bir iş bulamayan Stuart Doyle, Matthew ve Agnes'i arabasıyla eski bir çakıl çukuruna götürmüştü ve üçü birlikte kertenkeleleri bu çukura salmışlardı. Akşam bastırana kadar sıcak kayalıkların üstünde oturup şarap içmişlerdi. Agnes ve Stuart el ele tutuşmuş ve Matthew başını öne eğerek onların bu haline gülümsemişti. Geceleri oğlunun öldüğünü görünce yerinden sıçrayarak uyanmasına neden olan düşlerin ardı arkası kesilmişti o günden itibaren.

Aradan haftalar, aylar geçmiş ve Matthew'nun kâbusları büsbütün silinmişti. Stuart onların yanına taşınmıştı, tam da Agnes'in beklediği dört başı mamur beyefendiydi o. Akşamları kâğıt oynarken Matthew onların kendi anne babası olduğunu düşünüyor ve William'a duyduğu özlem kendisini hiçbir zaman bırakmasa, hayvan barınağı yıkılmanın ve dünya bir sonraki savaşın eşiğinde olsa da içinde, mutluluğu yeniden yakaladığına dair bir şeyler hissediyordu.

Matthew'nun ne oğlu ne de torunu yerine geçti Wilbur. Kimsenin yerini almamıştı, herhangi bir boşluğu dolduruyor değildi. Oradan geçen bir oğlandı sadece o, Matthew'dan çello çalmayı öğrenen bir ziyaretçi. Ölü bir çocuğa duyulan özlemi değil, tek başına kalmış olmanın acısını hafifletiyordu. Matthew'nun çellosundan daha küçük olan, minnacık ellerine ve ilk derslerden sonra su toplayan kısa parmaklarına göre tasarlanmış çellosuna bayılıyordu Wilbur. Çalarken arada bir yanağını enstrümanına dayıyor ve artık elle tutulur hale

gelmiş olan vızıltının kafasının içine akmasına izin veriyordu. Matthew onun hatalarını düzeltmiyor, gülümsemekle yetiniyor ve aletten çıkan titreşimleri kendi bedeninde hissediyordu. Çellonun çıkardığı seslerle beslenen bir pildi Wilbur, ne kadar dolu ve enerji yüklü olursa, çalışı da o kadar parlak oluyordu. Çalgıyla ilişkisi bir öğrenme süreci gibi gelmiyordu Wilbur'a, bir zamanlar sahip olduğu becerileri hatırlatan bir şeydi bu onun için daha çok. Her ses dizisi, zihninde eskiden kalma bir beceriyi barındıran yeni bir anı katmanının açılmasına neden oluyordu adeta, yayın her hareketi ve tellere her dokunuşu geriye doğru çevirdiği bir kitabın sayfaları gibiydi.

Çellosunu çaldığı zamanlarda hedefe yönelik bir dizi hareketin bilincinde değildi Wilbur çünkü hedefi ancak çıkardığı sesler mekâna yayıldığında görebiliyordu. Enstrümanın karnından sadece bir takım sesler çıkarıyor ve yanlışlarını düzeltene kadar bunu yapmaya devam ediyordu. Bu süre içinde ortaya sonsuz ve biteviye bir melodi çıkıyor, bu yanlış kompozisyon aradığı seslere doğru akıyordu zamanla; öyle ki, onu biraz dinleyip yanından geçip giden birisi Wilbur'un içinde bulunduğu gelişimi kolay kolay fark edemezdi. Bu durum Matthew'ya eski radyosunu hatırlatıyordu: herhangi bir yayının açık seçik sinyallerini yakalayana kadar ibresiyle dakikalarca oynamak zorunda kaldığı radyosunu. Wilbur'un radyosu da çellosuydu, onunla oynayarak sesleri arıyor, bölük pörçük ezgilerden geçerek melodilere evrilen ve en sonunda müzik haline gelen akortlar yakalıyordu.

Matthew ve Wilbur bazen bütün bir öğleden sonrayı genellikle aynı plağı tekrar tekrar dinlemekle geçiriyordu. Bunu yapmadıkları zamanlarda da nota okumayı öğreniyordu Wilbur. Matthew ona bir gün temel prensibin ne olduğunu anlatmıştı, bundan sonrasını da şaşkınlıkla izlemekten başka bir şey kalmamıştı babalığa. Wilbur'un beyni okuldayken bilgiyi kendiliğinden çeken bir sünger gibi çalışıyordu, şimdiyse hummalı bir şekilde dönen ve her enformasyonu kendine çekerek kütlesine dahil eden, devasa bir gezegen haline gelmişti.

Odasına çekilip sonatlar yazıyordu Wilbur, eksiksiz senfoniler. Uykuya dalmadan önce gün boyu dinlediklerini mırıldanıyor, ertesi gün uyandığında da ıslıklarıyla o gün çalacaklarının ön hazırlığını

yapıyordu. Pauline evlatlığının müziğe duyduğu bu hayranlığı biraz abarttığını düşünmekle birlikte, Matthew Fitzgerald'ı tanıyor, Katolik ve hatta Protestan değilse bile, civardakilerin de doğruladığı gibi efendi bir adam olduğu görüşüne katılıyordu.

Wilbur akşama kadar ortadan kaybolmaya başladığında Pauline onu sorguya çekmiş ve oğlan ona çello derslerini anlatmıştı. Çok geçmeden Matthew'nun evine konuk olan Pauline ve Henry, bu yaşlı adamın oğlana bir enstrüman çalmayı öğrettiği konusunda ikna olmuştu. Wilbur çay ve kurabiye eşliğinde melodiye benzemeyen birtakım sesler çıkarmıştı çellodan. Matthew o gün en iyi takım elbisesini giymiş ve ayrılma vakti geldiğinde Conwaylere Wilbur'un Noel'e kadar *Stille Nacht*'ı çalacak duruma geleceği konusunda garanti vermişti. Pauline yakında ortaya çıkacak bu duruma pek sevinmiş, evlatlığının pazar ayinlerinde cemaati alkışa boğacağı yolunda hayaller kurmaya başlamıştı şimdiden, tabii bunda kendi payı olduğunu da düşünmüyor değildi.

Henry bu cılız oğlanın müziğin yanı sıra sporla, Gal futbolu veya hurlingle aynı ölçüde ilgilenmesini istiyor ama bu arzusu hem Wilbur'un hem de Pauline'in bir kulağından girip ötekinden çıkıyordu. Sporun her türünden ve beden gücünün barbarca devreye girmesini gerektiren her türlü oyundan nefret eden Wilbur'un bu isteksizliği, Fintan Taggart'ın beden eğitimi öğretmeni olmasından bu yana daha da güçlenmişti. Pauline her ne kadar Wilbur'un yarış kılığındaki kaba kuvvete karşı duyduğu nefretini paylaşıyor olsa da delikanlıların kaslı ve terli gövdelerinin genç kızlarda zapt edilemez düşünceler uyandırdığı gerçeğine daha çok takılıyordu. Wilbur'u yakın çevresine evlerde konser veren bir müzisyen olarak tanıtabileceği hayali, Pauline'in ayrıca hoşuna gidiyor ve gelecekteki bu atraksiyonda çello çalarken kullanılacak bir parmağın kırılmasını da istemiyordu.

Wilbur altı ay sonra Matthew Fitzgerald'ın söz verdiği gibi kilisede *Stille Nacht*'ı çaldı, onu dinleyen herkes Tanrı'nın bu yetenekli oğlan için büyük düşündüğü konusunda hemfikirdi.

7

Heyetin ziyaretinden iki gün önce Vermeer beni yanına çağırdı. Buluşmanın aşamalarını benimle yeniden gözden geçirdi ve delegelerin büyük ihtimalle bana yöneltecekleri sorular için beni hazırladı. Dürüst olmamı ve gerek Açık Bölüm, gerek kurumun bütünü hakkında methiye düzmeye kalkışmamamı rica etti benden. Söylediklerine bakılırsa, kurulun erkek ve kadın üyeleri uzman oldukları için insanların sahte ve hakiki davranışlarını birbirinden hemen ayırabilecek konumdaydılar. Vermeer'in söylediklerini dinledim ve aramızda kısa bir soru-cevap provası yaptık. Onlarla konuşurken bilimsel ifadelerden kaçınmamı ve hem aynalardan birini başarılı bir şekilde parçaladığımdan hem de bir bornoz kuşağının etkisi altında yapmış olduklarımdan söz etmemem gerektiğini söyledi Vermeer.

Doktora her şeyi itiraf etmek düşüncesini kafamdan attıktan sonra, bu konuda söz verdim ona. Vermeer neredeyse dokunaklı bir gurur duyuyordu her ikimizle de. Kısa sürede topluma adım atmayı başarma yolunda ilerlediğim için benimle, bu adıma hazırlanabilmem için bana huzurlu bir alan açtığından ötürü de kendisiyle. Onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyordum, o halde susmam iyi olacaktı. Vermeer bana teşekkür etti ve bin doların biraz üstünde bir çek takdim etti; daha önceden konuştuğumuz meblağın, dışarıdaki başlangıç sermayemin yarısını. Bunu hem avans hem de duyduğu güvenin kanıtı olarak görüyordu Vermeer, bir de muhtemelen bir teşvik aracı olarak. Çeki aldım, el sıkıştık ve odama geri döndüm.

Aimee'ye bir mektup yazdım. Onu bir daha görmeyeceğim ve ondan nefret ettiğimi sanmasını istemiyorum. Evet, ondan birkaç gün için nefret etmiştim ama geçti artık. Sözler kendiliğinden dökülmüyor, her bir cümlenin başında oturdukça oturuyorum. Onu sevdiğimi yazmıyorum, yanlış olur bu. Yanlış olur çünkü bunun doğru olup olmadığını bilmediğim gibi bir getirisi de olmaz. Yarın buradan kaçıyorum ve dönüp arkama bakmaya niyetim yok. Üstü çizilmiş kelimelerin, değiştirilmiş ve inceltilmiş ifadelerin bir bileşimi haline geliyor mektup. Kurtulmak istediğim bir şeyden söz ediyor, kendimi de korunmasız bırakmamaya dikkat ederek. Soğuk değil ama bir duygu seli de değil ne tutkulu ne de kıpırtısız. Yansız, kuru bir veda sadece.

Yeni bir kâğıt alıp cümleleri temize çekiyorum, kâğıdı katlayıp üstüne Aimee yazdığım bir zarfın içine koyuyorum. Zarfı yastığımın altına yerleştiriyorum. Burada bir kural var: yastığın tabu olduğu gibi, altına ne koyarsan o da tabu. En azından Melvin bana böyle söylemişti, belki de terliklerine dokunmayayım diye yapmıştır bunu.

Sabahın geri kalanında Melvin ve Sydney'i dama oynarken seyrediyorum. Stan'in hasta servisinden gözlem servisine sevk edildiğini anlatıyor Melvin. Benden de selam götürmesini rica ediyorum. Melvin yüzüme bakıyor. Gideceğimi biliyor belki de. Gülümsüyor, başını sallıyor ve taşlarını yeniden dizmeye koyuluyor. Oynadıkları eli Sydney kazanıyor ama Melvin bundan rahatsız olmuyor gibi. Kafasındaki takkenin adı kippa veya şabat gibi bir şeydi, sözlükten baktım.

Öğleden sonrayı bölümde dolaşarak geçiriyorum. Ertesi gün buradan sıvışacağımı kimseye söylemiyorum, buna karşılık herkesin kapısından şöyle bir kafamı uzatıp rast geldiklerimle biraz gevezelik ediyorum, tabii adamların durumu elverdiği sürece. Sözgelimi bugün Rodrigo'nun keyfi her zamankinden daha kaçık. Bana doğru İspanyolca bir şeyler homurdanıyor ve sigara kabinine doğru uzuyor. Ho, kibrit evlerden çattığı köy karşısında gösterdiğim sahte ilgiye seviniyor. Roger'in elime tutuşturduğu yeni dosyayı okuyacağıma söz veriyorum. Bilardo mu neyse işte, ondan oynuyorum biraz Raymond ve Elroy'la. Bana Edward'ın, top yemi Carson'ın artık burada olmadığını anlatıyorlar. Sabah saatlerinde gelen annesiyle babası alıp götürmüş onu. Topu yuvarlayarak bisküvi kulesinin yanından teğet geçiriyor ve fincan altlığına isabet ettiriyorum, bu da beni o elin birincisi yapmaya yetiyor. Yeni gelen iki kişiyle tanıştırılıyorum. Lester ve Fred, ikisi de elli civarı, ürkek ve suspuslar. Neden burada olduklarını bildiğimizi biliyorlar. Tatsız bir durum onlar için bu, süklüm püklüm duruşları okulda mastürbasyon yaparken yakalanmış oğlanları hatırlatıyor insana.

Bütün bu adamların nereden geldiğini soruyorum kendime yoksa bütün ülkeden toplayıp topunu buraya mı naklediyorlar, kendilerini öldürmeyi niye başaramadılar acaba, birileri tarafından bulunup kurtarılmak için yatırım yapmış olabilirler mi? Her halükârda ne Lester'in ne de Fred'in pek öyle zarar görmüş gibi bir halleri yok ve kendini bir trenin önüne atacak veya kafasına bir kurşun sıkacak kadar cesur tiplere de benzemiyorlar pek. Doğum günlerinde bir miktar ilaç yutmuş, açık bir park alanında burunlarını arabalarının egzoz borusuna dayamış veya on yedinci kattaki ofislerinin pencere pervazına dayanıp yaşamaya devam etme konusunda az sonra kendilerini ziyaret edecek olan psikologları tarafından ikna edilmeyi beklemiş olabilirler tabii. Belki de gerçekten hayatlarına son vermek istiyorlardı ve talihliydiler. Veya talihsiz.

Elroy bir parti daha Dadaist bilardosu oynamayı teklif ediyor ne var ki o sırada koridorda peyda olan Sam beni bu kaybolan ve son anda kendini yeniden bulan ruhlar randevusundan kopartıp kolumdan sürükleyip oradan uzaklaştırıyor. Oradan kaçmama yar-

dımcı olduğu için pek mutsuz olduğumu söyleyemeyeceğim ama yine de ne olup bittiğini bilmek istiyorum. Artık iyice aklım başıma geldiğine göre o lanet olası keçileriyle ilgili dilekçeyi imzalamamda herhalde bir sakınca olmadığını söylüyor Sam bana. Ayrıca marangozhanede de ona yardım etmeliymişim.

"Birinci bank hazır" diyor Sam. "Onu dışarı taşırken bana yardım edebilirsin." Kolumu bırakıyor ve yan yana merdivenlerden aşağıya iniyoruz. Bir an ona, bu şerefi niye özellikle bana bahşettiğini sormaya niyetleniyorum ama sonra vazgeçiyorum, benim için fark etmez ne de olsa. Veda turundayım ben, birkaç dakikamı Sam ile geçirip ona böyle bir kıyak yapmamın ne sakıncası olabilir ki? Ahşap, reçine ve çözücü madde kokan hangara giriyoruz. Lefty ve adını hâlâ bilmediğim o yaşlı adam yapımı biten bankta oturmuş, ellerindeki ekmek dilimlerini yiyorlar. Sam'i görünce ayağa kalkıp oturdukları yere düşmüş birkaç ekmek kırıntısını alelacele yok ediyorlar.

Marangozhanenin yöneticisi olan uzun boylu, sıska, kambur bir adam –Melvin Ohiolu Amişlerden bir dönme olduğunu söylemişti onun– hangarın arka tarafında duran bir makinenin başında bıçkı yapıyor. İki bakıcı girişteki bir masanın başında satranç oynuyor ve bu adamlardan hiçbirinin hayatlarına son vermek için keskin veya sivri bir alet kullanmadığından emin oldukları konusunda, arada birbirbirlerini desteklemeyi ihmal etmiyorlar. Çelik taşıyıcılardan birine tutturulmuş bir ipin ucundan sarkan kafesin içinde sarı bir kanarya oturuyor, onun doldurulmuş bir hayvan olduğunu ancak ikinci bakışta fark ediyor insan.

Sam'i çalışma tezgâhlarından birine kadar takip ediyorum ve dilekçeyi Wilbur McDermott adıyla imzalıyorum. Kâğıt lekeli ve buruş kırış, benim imzam dördüncü. Sam beni bankın yanına götürüyor ve bir yargıda bulunmamı bekliyor. Bir heykelin karşısında duran iki galeri ziyaretçisi gibi dikiliyoruz ayakta. Bank dökme demirle, yeşil cila atılmış ahşap karışımı. Dört kişilik. Ben geniş geniş uzanabilirim bankın üstüne, normal ölçülerdeki bir erkek ayaklarını kenarlıklara dayamak zorunda kalır. Ağacın dalgaları cilayla belirginleştirilmiş, beğeniyorum bu işi.

"Demir kısımlar hurdacıdan" diyor Sam.

Başımı sallıyorum. Galiba özellikle bankın bu bölümüne ilgi göstermemi bekliyor Sam, eh ben de yere çömeliyor ve daha yakın bir inceleme yapıyorum. Ayaklar, üstünden çiçek ve yaprak desenlerinin fışkırdığı hayvan pençelerine benzetilmiş.

"Güzel" diyorum. Bir bahçe bankıyla ilgili söyleyecek daha fazla bir şey gelmiyor aklıma.

Bir süre daha olduğumuz yerde oyalandıktan sonra, Sam'le birlikte bankı dışarıya taşıyıp çayırdaki birkaç ağacın altında yerine koyuyoruz. Sam tatmin olana kadar onu üç kere daha yerinden oynatmak zorunda kalıyoruz. Lefty ve yaşlı adam ellerinde ekmekleriyle bize katılıyor ve ağızlarındaki lokmayı çiğnerken, bir yandan da ortaya çıkan eseri memnuniyetle izliyorlar. Yaşlı adam bana kendini Mitch olarak tanıtıyor. Saçları bembeyaz ve gözleri öylesine mavi ki, sanki renkte bir kusur, bir bozukluk varmış gibi bakışlarımı yere çeviriyorum. Mayonezden yapış yapış olmuş elini uzatıyor bana. Lefty bankın altına birkaç iri taş döşemeyi teklif ediyor ama Sam söylediklerine hiç itibar etmiyor. Elindeki bezle bankı parlattıktan sonra el çırpıyor, sesten ürken birkaç kuş kanat çırparak ağaçlardan havalanıyor.

Bir dörtlü olarak ayakta dikilmeye ve konuşmadan banka bakmaya devam ediyoruz. Marangozhanenin yöneticisi Sam'a seslendiğinde üçü birden geri dönüyor. Onlara bir süre daha dışarıda kalmak istediğimi söylüyor ve banka oturuyorum. Sam'in arkasından seslenip bankın rahat olduğunu söylesem mi diye düşünüyorum bir an ama sonra bir kenara bırakıyorum bunu. Gökyüzü bomboş. Belli bir düzen göstermeyen, renksiz hatlardan meydana gelmiş bir desen gibi, iki büklüm üstüme abanıyor kirlenmiş bir cam kubbe. Sapların arasında yalpalayarak ayaklarıma doğru koşan böcekler parlak siyah düğmeleri andırıyor. Burayı her şeyiyle özleyip özlemeyeceğimi soruyorum kendime ama cevabı ben de bilmiyorum. Vermeer hayatıma yeniden çeki düzen vermek konusunda önerilerde bulundu, bana biraz olsun yardımcı olmaya çalışan, iyi niyetli başlangıç tüyoları. Bunları sabırla dinledim, gençlikten ve açık kapılardan dem vurarak sarf ettiği tumturaklı lafları bağışladım, hatta bana verdiği broşürü bile alıp cebime sıkıştırdım. İnsanın dışarıda yeniden ayağa kalkması

ve problemleriyle başa çıkması için yapması gerekenleri anlatan bir broşür bu. Son sayfada, gerektiğinde başvurulabilecek bazı psikologların, terapistlerin ve kuruluşların adları listelenmiş, broşüre rağmen ne yapacağını bilemeyen insanlar için olsa gerek.

Banka uzanıyorum. Yarın bavulumla buradan çıkıp gideceğimi düşünüyorum ve işte o zaman nerede olduğum konusunda hiçbir fikrim olmadığı geliyor aklıma. Melvin, Liberty diye bir yerden söz etmişti bir defasında, New York'un kuzeybatısında bir yer, Namibya'nın ne idüğü belirsiz bir köşesinden farkı yok buranın benim için. Otel Brooklyn'deydi, bunu hatırlıyorum hâlâ. Oraya geri dönmek fikri bir hayli içimi karartıyor. Yine de bu geri dönüşlerin, deniz kenarında kaybettiklerimi bulmamda faydası olur belki, diye geçiriyorum içimden. Biliyorum ki insan eskiden bulunduğu yerlere bir kez daha giderse aklına bir şeyler gelebilir. Bir şehir, bir ev, bir oda insanın anılarını bir anda su üstüne çıkarabilir. Gözlerini kapatınca görüntüler akmaya başlar insanın zihninden, tıpkı filmlerdeki geriye dönüşler, bilinçaltının perdesinde yanıp sönen kısa sahneler gibi.

Neden söz ettiğimi biliyorum pekâlâ, hayatım lime lime anılardan örülmüş bir kilim gibi. Şimdiye kadar yapmış olduğum her şey geçmişimle ilgili. Onu aramakla, bastırmakla, içinde yaşarken onu yadsımakla, onunla avunmakla, barışmakla ve onu lanetlemekle geçti hayatım. Bir adım atmaya yeltensem iki adım geri gitmek zorundaymışım gibi geliyor bana bazen. Yirmi yaşındayım. Kusurlu teslimat. Harika çocuğum ben.

Ben bir deniz feneriyim, ışığım karayı ve denizi tarıyor. Martılar dönüyor bulutların altında. Okyanusun uzak âlemlerinde gelip giden balıklar güneşten bihaberler. Conor'un yanında oturuyor ve onların isimlerini sayıyorum. İspermeçet balinası. Denizgergedanı. Kambur balina. Iskarmoz, palamut, vatoz diye peş peşe sıralıyor Conor. Reçine kokuyor rüzgâr. Budalaca özlemimiz bir gemiyi ufuk boyunca sürüklüyor. Şili, Ateş Toprakları, Tahiti. Karanlık bastırıyor, Orla'nın beni çağıran sesini duyuyorum. Tabancanın soğukluğunu hissediyorum avucumda, ağzımın içinde.

Uyanıyorum, gövdemi serin bir rüzgâr yalayıp geçiyor. Altımdaki ahşabı hissediyorum, bankla başımın arasında kalan sağ elim uyuşmuş. Sessizlik mi uyandırdı beni acaba? Doğrulup oturuyorum. Kubbe olmaktan çıkan gökyüzü, bulutların, su lekesini andıran süslemelerin serpilip oynaştığı bir odanın tavanı gibi şimdi. Böcekler açısından bakıldığında bir devim ben. Ağaç topluluğunun gölgesinden çıkıp birkaç adım ilerliyorum, kolumu ve onun ucunda asılı olan elimi silkiyorum. Rob'un egzersizlerinden kopya çekiyorum ne var ki duruma hiç de uygun olmadıkları ve gülünç kaçtıkları için vazgeçiyorum bunu yapmaktan. Yağmurdan önceki sessizlikmiş bu sessizlik, yaprakları tıpırdatan, ince bir sağanak iniyor şimdi. Çimenler çıtırdıyor, toprak kabartma tozu gibi. Kayın ormanına giriyorum, kuru bir yere kaçma düşüncesini attım kafamdan. Zemin yumuşak, ayaklarım çukurlara battıkça şapırdıyor. Çiseleyen yağmur şiddetli bir sağanağa dönüşüyor, ağır damlalar kayınların dallarına çarpa çarpa yere iniyor, yapraklar daireler çizerek toprağa düşüyor. Düşüncelerimin sesini bastıran bu gürültü hoşuma gidiyor. Başımı koruması için gömleğimi yukarıya çekiyor ve kamburumu çıkararak tıpırtıların ve tıkırtıların arasında yoluma devam ediyorum.

Kameriye karşıma öyle ansızın çıkıyor ki ona toslamama ramak kalıyor. Gökyüzü yere dökülen bir deniz gibi şimdi, toprak çarpışmanın etkisiyle dans ediyor. Kapıyı açıp başımı kaldırıyorum, her şey bir rüya, bir tekrar, anlatıla anlatıla miadını doldurmuş kötü bir fıkra gibi. O burada, adamın eli de göğsünün üstünde, Lester veya Fred veya yeni gelenlerden birisi, bilmiyorum. Sahneye konan bir oyun gibi karşımdaki bu görüntü, yağmur aslında kovalardan dökülen su, bu drama uğruna benim de her yanımdan sular damlıyor şıpır şıpır. Aimee yüzüme bakıyor. Adamın eli ağır ağır aşağıya iniyor, yağmurun beni baştan aşağıya ıslatması için çaktığı bir işaret olsa gerek bu hareketi. Mektup yanımda değil, buna rağmen yazı akıyor, çizgiler lekelere dönüşüyor ve en sonunda maviye dönen dalga dalga kâğıt, bir göl misali okunaklı hale geliyor, sudan sözler. Lester veya Fred inen darbelerin uğultusu içinde kaynayıp giden bir şey söylüyor. Aimee bütün bu süre içinde elinde tuttuğu kazağının içine süzülüyor ve sutyenini adamın elinden alıyor. Lester veya Fred de tıpkı

benim gibi aptal aptal dikiliyor olduğu yerde. Aimee alnına düşen bir perçemi geriye itiyor. Sular akıyor yüzümden. İçecek kamışım geliyor aklıma, sadece bir anlığına; sonra arkamı dönüp gidiyorum.

İntiharcılar kentini terk etmek çok basit. Herhangi bir plana, çıkış kâğıtlarına, damgaya falan gerek yok. Parkın içinden geçerek, herkesin seralara girip yağmurun durmasını beklediği bostana ilerliyorum. Kamyonlardan birine tırmanıp domates sandıklarının arasına oturuyorum. Yüzüme vuran gökyüzüne bakıyorum, titriyorum, soğuk. Sonra hareket ediyoruz. Rüzgâra kapılmamak için yere uzanıyorum. Caddede, kara bir nehirde yüzüyoruz. Gökyüzü annemin bana elini uzatabileceği kadar alçak. Kamyon sallanıyor ve ben gözlerimi kapatıyorum.

Sevgili Aimee. Yastığımın altına koyduğum bu mektup umarım sana ulaşır. Sen onu okurken ben gitmiş olacağım. Dışarıda toparlanmaya çalışacağım. Bir şekilde olacak. Bilmeni isterim ki sana kızgın değilim. Bir süre kızdım ama artık geçti. Benden ne istediğini bilmiyorum ancak benim istediğim şey değildi bu her halükârda. Ama ne olursa olsun burada kendime gelmiş olmamda (niye kendime gelme ihtiyacı içinde olduğumu daha sonra bulmaya çalışacağım) senin de payın var. Seninle başka koşullarda tanışabilmiş olmayı çok isterdim, Central Park'ta veya bir bitpazarında, buranın dışında herhangi bir yerde. Ama sonra bu tesis dışında senin dikkatini çekme şansına sahip olamayacağım geliyor aklıma. Burada, içeride senin hastandım, işindim. Payına düşenlerden birisiydim, hal böyleyken beni görmezlikten gelemezdin. Bana gösterdiğin ilginin mesleğinin doğası gereği olduğunu ve başka bir nedeni olamayacağını düşünüyorum. Elimi alıp çıplak göğsüne koymuş olmanı hiçbir zaman anlayamayacağım. Ayrıca o yara izinin nasıl olduğunu sormak istedim sana hep, yanağındaki yarım ayın. Ama öyle görünüyor ki bunu da öğrenemeyeceğim hiçbir zaman. Umarım bir gün bu kentten ayrılırsın. Fazla uzun kalınacak bir yer değil burası.

Her şey gönlünce olsun, Will.

North
1994

Wilbur genç müzisyenlere verilen Moorhead bursunu ilk kez duyduğunda bu konuda ne düşünmesi gerektiğini bilememişti. Matthew içinde gazete kupürleri, bir broşür ve başvuru formları bulunan bir dosya göstermişti ona. Masa başında oturuyorlardı, arka planda Dvorjak'ın çello ve orkestra için La Majör Konçerto'su çalıyordu, ayrıca çay ve Pauline Conway'in yapmış olduğu kurabiyeler vardı. Broşür afiliydi, kapağında parlak bir arma vardı, şaha kalkmış tek boynuzlu atların iki tarafından kavradığı ve üstünde trompeti andıran dört enstrümanın bulunduğu bir kalkan; altına gölgeli büyük harflerle MOORHEAD FOUNDATION yazılmıştı, kuruluş yılıyla birlikte, 1911. Birinci sayfa vakfın kurucusu Geofrey T. Moorhead

adlı kişiye, kolalı yakasının içinde alengirli bir edayla bir elinde bir keman ve yay, ötekinde bir nota defteri tutan ve ciddi bir ifadeyle kameraya bakan sarkık bıyıklı bir adama ayrılmıştı. Sonraki sayfalarda seçici kurul üyelerinin resimleri yer alıyordu: yaşı ilerlemiş erkekler ve kadınlar, müzisyenler, besteciler, şefler. Bunların arasında, kariyerinin başlangıcında bir Moorhead bursiyeri olan ve kaleme aldığı kısa bir metinle bu cömert teşvik karşısında hissettiği şükran duygularını dile getiren ünlü bir kadın opera şarkıcısı da vardı.

Wilbur'un her şeyi sakin bir kafayla okuması için Matthew onu kendi haline bıraktı. Oğlanda az rastlanan bir yetenek olduğunu biliyordu. Daha on dördünde olan ve çello çalmada şimdiden on sekiz yaşındaki olağanüstü yetenekli müzisyenlerinden geri kalmayan Wilbur, yirmisine vardığında usta çellocuları acemi konumuna indirebilirdi. Wilbur'un yaptığı şey çello çalmayı öğrenmek değildi, onun için enstrüman canlı bir varlıktı, oğlanın kanına ve etine sesler aracılığıyla işleyen, onu ele geçiren, yeniden ele geçiren ikiz bir yaratık. İçindeki boşlukları dolduruyor ve Wilbur'u içeriden aydınlatıyordu.

Matthew'nun, Wilbur'un annesinden ve Orla'dan haberi vardı ama bu olayların oğlan üzerindeki etkisini tahmin etmekten daha fazlası gelmezdi elinden. Kendi annesiyle babası öldüğünde yetişkindi Matthew, çocuğu elinden aldığındaysa kocaman bir adam. Agnes'in, Stuart'ın ve bir yığın sahipsiz köpeğin eşliğinde kaderiyle muallâk bir barış yoluna gitmişti ve o zamandan beri yeni darbelere hazırlıklıydı ama düşündüğü gibi olmamıştı. Acısı canlıydı hâlâ ne var ki zamanla gözünün önüne, melankolik bir hayal gücü ve acı verici bir meydan okuma içinde yetişkin bir William'ın görüntüleri gelmeye başlamıştı; ikili sessiz konuşmalar, fotoğrafların ve çocuk resimlerinin üzerine eğilmiş bir halde içe dönük öğleden sonralar. Artık hiçbir şeyi arzu etmeyecek denli mutlu değildi Matthew ama umutsuzluktan da fersah fersah uzaktı. Yaşıyor, müzik dinliyor ve kitap okuyordu, ayrıca Wilbur vardı artık, her ne kadar Matthew oğlanı sadece gökyüzünün ödünç verdiği bir şey olarak görüyorsa da.

Niyeti genç dostuna biraz eşlik etmek, sonra da yoluna devam etmesi için onu bırakmaktı. Bir Moorhead bursu alması için Wilbur'un

içinde bir hırs uyandırdığı takdirde, bu veda anının biraz daha erkene çekileceğinin farkındaydı Matthew. Wilbur'un ortaya çıkışından önceki zamanı hatırlamak zoruna gidiyor, önündeki yılları onsuz geçirmekten başka çaresi olmadığını düşünmek, içinde bir telaş ve yeniden yalnız kalma korkusu uyandırıyordu. Buna rağmen belgeleri çıkarıp göstermişti Wilbur'a. Wilbur'un yeteneğinin bütün dünyaya ait olduğu konusunda Matthew'nun en ufak bir şüphe taşımıyor oluşu yönlendirmişti onu buna. Bu ve onunla duyduğu gurur ve onun için hissettiği sınırsız sevgi.

Wilbur ve çello yaklaşık iki yıldan bu yana bir çiftti. Wilbur bu enstrümanı seviyor ve çaldığı zamanlarda onun ahşap karnında kayboluyordu. Enstrümanı tutuşu, çellonun boynunda gezinen parmaklarının hareketleri, tellere bastırışı, yay çekişi, bütün bunlar geçen birkaç ay içinde adeta kendiliğinden oturmuştu. Her şey bir araya toplanmıştı, münferit parçalar birleşerek yüzünde gizli bir gülümsemeyle Wilbur'un kendini tanıdığı bir resim meydana getiriyordu artık. Ne kadar iyi olduğunu belirlemek kolay değildi Wilbur için. Plakları vardı, dinlediklerini kendi çalışıyla karşılaştırıyor ve Matthew'nun yargısına güveniyordu. Ancak yine de bir jürinin taleplerini karşılamak son derece uzak görünüyordu Wilbur'a. Kabul edilmeyeceğine dair kesin bir kanaat ve biraz da Matthew Fitzgerald'a borçlu olduğu duygusu içinde yine de formları doldurdu.

Matthew formu bir zarfa yerleştirdi ve onu giriş kapısının yanındaki konsolun üstüne koydu. Pauline bir sonraki kurabiye kutusunu getirdiğinde ondan yasal temsilci olması hasebiyle kâğıtları imzalamasını rica edecekti. Pauline'nin Wilbur konusundaki hedeflerinin ne kadar yüksek olduğunu biliyor ve onun bu konuda anlayış göstereceğinden bir an bile şüphe duymuyordu.

Daha sonra Wilbur, Dvorjak'ın konçertosundan bazı bölümleri ezbere çaldığında Matthew'nun gözleri yaşlarla doldu. Wilbur yayı elinden bırakıp endişeyle ne olduğunu sordu ona. Matthew çalmaya devam etmesini, bunun sadece içine işleyen müziğin etkisi olduğunu söyledi. Wilbur için ağladığını söylemek istemiyordu. Koltuğuna gömülüp kendini müziğe verdi, gözleri kapalıydı. Bahçedeki gün ışı-

ğı kayboldu; yumuşak bir esinti yaprak hışırtısıyla ve barakanın kapısının hafif takırtısıyla Wilbur'un çalışına eşlik ediyordu. Matthew'nun kafası seslerin seline kapılmak üzere boşaldı. Onlara uzanıp sıkı sıkı tutunmaya çalıştı. Bu sırada, kedinin tüyleri arasındaki ellerinin pençe haline geldiğini, hayvan tıslayarak kucağından yere atlayıp koşarak odadan çıktığında fark etti ancak.

Her ne kadar Wilbur onun varlığını yadsısa da, içindeyken çellosuyla ve Matthew ile zamanı unuttuğu bu evin dışında kalan bir dünya vardı hâlâ. Pauline ve Henry Conway ve resmi evi vardı, pazar günleri yaptığı okumalar ve Letterkenny'deki yeni okul vardı. Ve onunla birlikte bu okula nakledilmiş olan, Noel konserinden bu yana ona eskisinden daha da çok münzevi muamelesi yapan ilkokul arkadaşları vardı hâlâ. Kilisedeki başarısı öteki çocukların kıskançlığını güçlendirmişti ve belli bir bağışıklık geliştirmiş olsa bile, her okul günü Wilbur için bir eziyetti.

Wilbur'a cüzamlı muamelesi yapmayan tek kişi Erin Muldoon'du. Hatta bazen ders aralarında Wilbur'un yanına oturuyor ve ona sorular soruyordu. Wilbur'un yaşlı Fitzgerald'ın yanında tam olarak ne yaptığını, kimsesiz bir çocuk olarak kendini nasıl hissettiğini, boyunun biraz daha uzayıp uzamayacağını ve Conor'un nasıl olup da babasını vurduğunu öğrenmek istiyordu. Wilbur ona ya hiç cevap vermediği ya da çok güdük cevaplar verdiği için de kendi kendine konuşuyordu Erin bu sürenin çoğunda. Uzun boylu kız kardeşinden, ileride kendine almayı hayal ettiği bir arabadan, gördüğü filmlerden ve öpüştüğü çocuklardan söz ediyordu.

Erin'in gevezelikleriyle ilgilenmiyordu Wilbur ama ne zaman duvarda tek başına otursa ve basketbol potalarıyla, banklarla donatılmış kocaman bahçenin öbür ucunda dolanan Erin'i gözetlese, onun tarafından öpülmenin nasıl bir şey olacağını hayal etmiyor değildi. Erin Muldoon, Sharon Brennan'dan sonra okulun en güzel kızıydı, en azından kendi yaş grubunda. Wilbur'la konuştuğu zaman başkalarının kendisi hakkında ne düşüneceğini umursamamasının nedeni de buydu zaten. Oğlanlar onun için çıldırıyor ve Wilbur'un dişli bir rakip olamayacağını biliyorlardı. Kızların gözünde Erin'in bir süreliği-

ne eğlenceli bulduğu, eksantrik bir teneffüs meşgalesinden ibaretti Wilbur, tabii fatura yine ona kesiliyordu.

Öğretmenlerini sevmiyordu Wilbur ne lafı ağzında çiğneyen şişko Bay O'Riordan'ı ne de Wilbur'un zekâsı karşısında kendisine meydan okunmuş duygusuna kapılan Bay Loughrey'i. Tıpkı kendisi gibi zayıf ve solgun olan ve sınıfın önünde bir şey okurken, değil sesini yükseltmek, bakışlarını bile kitaplardan kaldıramayan genç İngilizce öğretmeni Bayan Cullen'a sempati duyuyordu sadece. Fintan Taggart uzaktaydı artık, şimdi de okulun en kısa boylu ve en cılız delikanlısından güçlü kuvvetli bir herif çıkarmaya çalışan Pat Harrahill dolduruyordu onun yerini. Sekiz çocuklu bir baba olan bu adam ona eziyet etmiyor, tam tersine disipline alıştırılması gereken en sevdiği oğul muamelesi yapıyordu. Ama ne gösterdiği bu kaba saba ihtimam ne de sarf ettiği yüreklendirici sözler Wilbur'un, takım oyunları için fazla kısa ve güçsüz kaldığı ve kimsenin onu bir takıma almaya gönüllü olmadığı gerçeğini değiştirmiyordu. Yeni beden eğitimi öğretmeninin sorunlu çocuk için özel olarak yaptığı plan da meyve vermemiş ve Wilbur altı ay sonra gülle atmaca oynarken başına isabet eden bir darbeyle düşüp bayıldığında, Pat çabalarının nafileliğini görerek Wilbur'u spor dersine düzenli olarak katılmaktan azat etmişti.

Ancak spor, ders programında yer aldığı için Wilbur yarı kör Ewan Swann ve bir ayağı sakat Jack O'Rourke'la birlikte, Harrahill'in hamile karısı Caitlin'in yönetiminde haftada iki saat eski beden eğitimi salonunda yapılan hafif jimnastik programına katılmak zorundaydı. Orada sağlıktopurodeosu, yerminderindeyuvarlanmaca ve bankodafokyürüyüşü gibi oyunlar icat ediyorlardı ve Wilbur kendi elleriyle cikcikli bir top yapmıştı. Havanın güzel olduğu zamanlarda dışarıda gezinmekten başka bir şey yapmıyor, bazen de hangarın içinde sıçrayarak dönüyor ve hayvan sesleri çıkarıyorlardı. Arkadaşları onlara kötürüm-üçlü diyordu ama onların bu düşmanca davranışları çoktandır ilgilendirmiyordu Wilbur'u. Yanında sürekli çeşitli tatlılar getiren ve bir kasetçalarda yüksek sesli Rock müzik çalan, şen Caitlin'le bir saat geçirmek, Taggart'ın o lanet olası tapınağında bir saniye kalmaktan bin kat daha iyiydi.

Bayan Ferguson'un eski öğrencisiyle duyduğu gurur, onun gidişinden sonra da azalmamıştı. Wilbur'un kilisedeki müzikal sunumundan sonra ayağa fırlamış ve öyle bir alkış patlatmıştı ki orada bulunanlardan bazıları, onun bu hareketini duruma pek uygun bulmamıştı. Üstelik öne atılıp Wilbur'u öpmemek için kendini zor tuttuğu halde. İngiltere'de yaşayan kız kardeşiyle yaptığı telefon konuşmalarında, muazzam zekâsını şimdi de tapılası bir çello gösterisiyle taçlandıran küçük harika çocuğu aylardır dilinden düşürmüyordu. Methiyelerinin nesnesi Liverpool'da da bir yüz kazansın diye bir defasında dersten sonra Wilbur'un fotoğraflarını çekmek istemişti. Wilbur Sandberg'i yere göğe koyamadığı ve özlediği açık bir sırdı ve bir gün oğlanın kendi elleriyle yaptığı büstünü kürsüsünün üstüne koysa Portsalon'daki kimse şaşırmazdı buna.

En sevgili öğrencisini bir kayıp olarak yeni okula kaptırmadan önceki haftalarda derslerin bitiminden sonra onu sık sık yanına çekmiş ve hummalı bir edayla ona çalışkanlığı ve yeteneğinden dolayı ne kadar hayran olduğunu, onun gibi daha çok öğrencisi olmasının özlemini ne kadar çok çektiğini anlatmıştı. Ona sınıf arkadaşlarının günlük seviyesizlikleri yüzünden üzülmemesini söylüyor ve Wilbur'un geleceğinin Portsalon'daki okulun bütün işe yaramazlarından çok daha parlak olacağı kehanetinde bulunuyordu. Sonra öteki çocukların okul alanından ayrılıp ayrılmadığına bakıyor ve ortam sakinleştiğinde onu eve gönderiyordu. Wilbur gözden kaybolduğunda bile pencerenin kenarında durup için için ağlamaya devam ediyordu.

Eamon'un kaldığı yaşlılar yurdundan bir telefon gelmiş, onun gün geçtikçe kötüye gittiğini, onu hâlâ hayattayken görmek istiyorlarsa zaman kaybetmemek gerektiğini söylemişlerdi. Pauline büyükbabasını son bir kez ziyaret etmenin Wilbur'un görevi olduğunu düşünüyordu. Eamon torununu sormuş olmalıydı, Pauline'nin söylediklerine bakılacak olursa, Eamon'un bu son arzusu yerine getirilmediği takdirde büyükbabası öbür dünyada huzur bulamayacak, Wilbur da bu dünyada kaldığı sürece bunun için kendini suçlayacaktı. Henry meseleyi daha pragmatik açıdan ele almış ve eğer ortada bir vasiyet varsa ölüm döşeğindeki Eamon McDermott'u gücendirmenin doğru

olmayacağı yolunda bir açıklama yapmıştı. Ne var ki Wilbur bu ihtiyar kaçığı görmek istemiyordu, hele ölüme bu kadar yakın olduğu bir anda. Moorhead bursu yüzünden çalışmak zorunda olduğunu öne sürmüştü Wilbur; vakfın onun çalışını dinlemek için yapacağı davet yakında gelebilirdi.

Wilbur, Matthew'dan yardım istemiş ama onun elinden de bir şey gelmemiş, böylece Wilbur kendini bir hafta sonra Conwaylerin gıcır gıcır arabasının arka koltuğunda otururken bulmuş ve yol boyunca Milford'a giden en uygun güzergâhın hangisi olduğu konusunda bir türlü anlaşamayan Pauline ve Henry'yi dinlemek zorunda kalmıştı. Pauline devamlı araya girdiği, Henry ise yön duygusundan nasibini alamamış olduğu için topu topu yirmi kilometrelik mesafede üç kere yanlış yollara sapmışlardı.

Yaşlılar yurduna vardıklarında kurşun grisi bir gökyüzünden yağmur boşanıyordu. Üç katlı bir ana binadan ve iki yassı yan kanattan oluşan yurt, köyün kıyısındaki büyük alanda yer alan ve ayırt edilemeyecek kadar birbirine benzeyen bir sürü müstakil evin biraz uzağındaydı. Henry alengirli hareketlerle arabayı park etmeye çalışırken, Wilbur gırtlağına parmak atmış ne var ki bu defa sabah kahvaltısı yapmamış olduğu için bu görüşmeyi engelleme yolundaki son çabası da başarısız kalmıştı. Henry paltosunu kafasına geçirmiş vaziyette koşar adım giriş kapısına giderken, Pauline de Wilbur'un saçlarını düzeltti ve onu şemsiyenin altına aldı.

Bir görevli onları Eamon'un odasına götürdü. Pauline kadına Bay McDermott'un torununu görmek istediğini bizzat söyleyip söylemediğini sordu, görevli de ona yaşlı adamın aylardır tek kelime etmediğini söyledi. Wilbur bunu geri dönmek için vesile bildi ama Henry bu uzun yolu boşuna katetmiş olmamak konusunda ısrarcı davrandı. Kadın Eamon'un kapısını tıklatıp içeri girdi. Henry, Wilbur'u içeriye doğru iterken, Pauline kocasının arkasında duruyordu.

Odada saat on birde verilen öğle yemeğinin kokusu vardı hâlâ, ayrıca Wilbur'un burnuna biraz da sidik kokusu gelir gibi oldu. Kadın sesini yükselterek Eamon'a ziyaretçileri olduğunu haber verdiğinde, Pauline yerinden sıçramış, ihtiyarınsa kılı bile kıpırdamamıştı.

Eamon odadaki tek pencerenin önünde oturuyordu ama dışarıyı seyreder gibi bir hali yoktu. Eamon McDermott zayıflamış, küçülmüş, azalmıştı. Büyükbabasını zor tanımıştı Wilbur. Bir zamanlar düşmanı olan bu adamın, bütün odayı gölgesiyle karartan o eski devle artık hiçbir benzerliği yoktu.

Eamon'un gövdesi bordo bir sabahlığın içine sokulmuştu. Pantolon paçalarından çıplak ayakları, gömlek kollarından benekli elleri, katılaşmış eciş bücüş parmakları fırlamıştı. Saçları sararmış, kulakları solmuş, yarısı sarkık ve buruşuk gözkapaklarının altında gizlenen gözleri fersizleşmişti. Eamon'un hafif iniltili soluğu, kadın odadan çıktıktan sonra meydana gelen kısa süreli sessizlikte duyulabilir hale gelmişti ancak.

Henry mahcup ve aceleci bir eda içinde Eamon'u ikna etmek istercesine kendini ve Pauline'i tanıttı, hatta ihtiyarın elini tutup derisinin altında yumru yumru olmuş kemikleri, elindeki lifleri yırtacakmış gibi görünen parmaklarının kırılıp dağılmasından korkarcasına, dikkatle tokalaştı onunla. Pauline onun kucağına bir kutu koydu ve kurabiyeleri kendi elleriyle pişirdiğini söylemeyi ihmal etmedi. Bir süre Eamon'dan bir tepki gelmesini beklediler ama o gözleri sabit bir noktada öylece oturmaya devam ediyordu. Sonunda Henry, Wilbur'u bir süre büyükbabasıyla yalnız bırakmayı teklif etti. Wilbur'un buna karşı koymasına fırsat kalmadan Henry ve Pauline odadan apar topar çıktılar.

Wilbur olduğu yerde dikiliyor ve yaşlı adama bakıyordu. Onu akrabası gibi hissetmiyordu. Ne var ki Wilbur'un Conwaylere karşı beslediği aidiyet duygusu bundan da zayıftı, demek ki bu odada kalıp Pauline'in onun için öngördüğü zamanın geçmesini beklemekten başka çaresi yoktu. Wilbur yatağın yanındaki konsola gitti ve Eamon'un onunla ilgilenmediğini görünce orada duran saati eline aldı. Fosforlu rakamları, tarih göstericisi ve ay döngüleri takvimiyle ağır ve mekanik bir *Citizen*'di bu. Camı kütleşmiş ama çizilmemişti, üstü çentiklerle dolu kahverengi kayışın iç tarafı siyah ve parlaktı. Orla'nın ona Dublin'de satın aldığı ve Taggart'ın tapınağındaki yüzme dersleri esnasında çalınan saati düşündü Wilbur, belki de Taggart

çalmıştı onu. Wilbur haftalar boyunca saatsiz bileğini Orla'dan saklamayı başarmış ancak büyükannesi bir gün duruma uyanmıştı. Wilbur ne Taggart ile ne de okul arkadaşlarıyla arasında bir sorun çıkmasını istemediği için ona saati kaybettiğini söylemişti. Orla ona inanmış ve günler sonra birlikte Letterkenny'e gittiklerinde bir yenisini almıştı. Cenazeden bu yana takmıyordu Wilbur saati, Orla'nın ölümünden sonra, zamanın zapt edilmesini umursamamaya başlamıştı.

Bütün bunları Eamon'un saatini elinde tutarken düşünüyordu. Hem bunları hem de Deirdre'i düşünüyordu, Deirdre kız kardeşinin cenazesinde öylesine sarsılarak ağlamıştı ki Bay Brennan onu bir banka götürüp oturtmak zorunda kalmıştı. Colm'un üstünde adeta içinde kaybolduğu, hiç kendisine uygun olmayan siyah bir takım elbise vardı. Bayan Ferguson da cenaze töreninin konukları arasında yer almış, yaşlı McSweeney ve Trevor O'Really de bir zamanlar müşterileri olan Orla için son görevlerini yerine getirmek üzere orada hazır bulunmuşlardı. Güçlü bir rüzgâr paltoları çekiştirmiş ve rahibin uzun giysisini şişirmişti. Yağmur o gece Wilbur'un yatağa girip rahibin sorusuna, Tanrı'nın Orla'yı neden kendine aldığı sorusuna kendince cevap vermesini beklemişti. Çünkü Tanrı kötü yürekli bir ihtiyar, diye fısıldamıştı Wilbur, Orla bu yüzden ölmüştü ama bu ihtiyar deli hâlâ hayattaydı.

Wilbur saati cebine atmak düşüncesiyle oyalanıp onu bir taşla parçalamayı hayal ettiyse de sonunda onu yerine koydu.

Eamon öylece oturuyor ve hiç kıpırdamıyordu. Ne büyük savurganlık, diye düşündü Wilbur, çarpan bir kalp, dolan ve boşalan ciğerler, yararsız bir gövdede dolaşan bütün bu kan.

"Senden nefret ediyorum" dedi ihtiyara. Bir süre arkasında dikilip büyükbabası bir kıpırtı gösterecek mi diye bekledi. Eamon'un zayıf parmakları arada bir oynuyor veya vızıltılı nefesi duyuluyordu ama sonra dağılmaya yüz tutmuş iskeleti tarafından taşınan, bir lokma hayat kıvılcımının gayretiyle donuk donuk parlayan boş bir kılıf haline geliyordu yeniden.

Kapı tıkladığında Wilbur yerinden sıçradı. Sesin Eamon'dan geldiğini sanmıştı bir an. Elinde bir çamaşır yığını tutan bir kadın girdi

odaya. Genç ve inceydi, saçını iyice arkaya gererek taramış ve yaşlı kadınlar gibi ensesinde bir topuz yapmıştı.

"Çamaşırları getirdim" dedi kadın. Burun kanatlarından birinde minnacık bir taş yanıp sönüyordu. Dolabın yanına gidip kapısını açtı, gömlekleri, pantolonları ve iç çamaşırlarını raflara yerleştirdi. Üstündeki önlüğün kolu aşağıya kaydığında bileğindeki dövme çıktı ortaya: yeşil bir kertenkele.

Wilbur kadını kısa bir baş hareketiyle selamlamıştı ve mahcup bir edayla olduğu yerde dikiliyordu. Teneke kutuyu açıp içinden bir kurabiye çıkardı ve onu ihtiyarın parmaklarının arasına itti.

"Sen torunusun, değil mi?" diye sordu kadın. "Wilbur." Wilbur'un şaşkın suratını görünce güldü, sonra eğilip dolaptan karton bir kutu çıkardı. "Bunu görmen lazım." Kapağı kaldırdı ve kutuyu biraz Wilbur'a doğru itti.

Wilbur kısa bir tereddütten sonra yere çömelip kutunun içinden okunmaktan yıpranmış bir İncil ve *The Messenger* adlı bir derginin sayılarını çıkardı. Wilbur'un sayfalarını çevirdiği, atmışlı yıllardan kalma sayının sayfaları çıt diye kırılacak kadar gevremişti.

"Dini şeyler bunlar" dedi kadın. "Alttaki defterler daha ilginç."

Wilbur kutunun içindeki dergi yığınını çıkarıp yere koydu, sonra muşamba kaplı defterlerden birini alıp kapağını açtı. Çizgili sayfalar el yazısı kayıtlarla doluydu, her bölüme bir tarih atılmıştı. Wilbur dönüp kadının yüzüne baktı.

"Günlük" dedi kadın. Wilbur'a bir çiklet uzattı ama oğlan hayır anlamında başını iki yana salladı. "Sen de varsın içinde." Çiklet şeridini ağzına soktu ve yatak takımlarını değiştirmeye koyuldu.

Wilbur oturup okumaya başladı. Defter 1972 tarihliydi. Eamon birbiriyle ilgisi olmayan cümleler kullanarak aklına gelen her şeyi yazmıştı: gazete haberleri, fırtınalar, baş ağrıları, rüyalar, anılar. Bazı paragraflar arasında karalamalar, işaretler, semboller vardı. Bunlardan bazıları taslakları andırıyordu; aslında hiçbir şey anlatmayan ama yine de minnacık, karmaşık planlara benzeyen beceriksiz çizimler. Wilbur için bu kayıtların hiçbiri, bir anlam taşımıyordu. Defteri bir kenara koyup yenisini çıkardı. Yeni defterin sayfalarında değil tam cümleler, doğru düzgün birkaç kelime bile yoktu. Çizimler daha

ağırlıklıydı bunda, harflerin aralarında kaybolup giden çocuksu karalamalar. Onların arasında kendi adını görünce irkildi Wilbur.

"Sondan bir önceki defter en garip olanı" dedi kadın. "Siyah defter." Yatağı değiştirmişti, eski yatak takımlarını yerden alıp kapıya yöneldi. "Ona kızma. Kafasının içinde bir enkaz yığını var, ne de olsa." Kapıyı açtı. "Annenle babana biraz daha işin olduğunu söyleyeceğim, tamam mı?"

Wilbur başını salladı. Kadın gülümsedi ve odadan çıktı. Wilbur yığının arasından siyah defteri çekip çıkardı ve kapağını açtı.

Bir saat sonra Portsalon'a dönmek üzere yola çıktılar. Yol manzaranın içinden kirli sudan yapılma bir urgan gibi kendini gösteriyordu. Yağmur arabanın sacına çarpıyor, ön camlardan sel gibi akıyor, Wilbur'un camdaki yansısından geçip altlarında uğulduyordu. Henry arabayı o kadar yavaş sürüyordu ki bir traktör bile onları sollamıştı. Arada bir arabayı durdurup beklese de durum daha iyiye gitmiyordu. Ne zaman güçlü bir rüzgâr arabayı ele geçirse, Henry başını omuzlarının arasına alarak eğiliyor ve elementleri yatıştırmak istercesine hafif bir sesle mırıldanıyordu. Dikiz aynasındaki tespih ve gümüş haç bir sarkaç gibi salınıyordu.

Pauline havanın keyfini kaçırmasına izin vermemişti. Büyükbabasına bu kadar uzun süre eşlik eden Wilbur'la gurur duyuyordu. Yaşlı adamın artık huzur bulacağını söyledi Pauline. Düşündüğü şey onun artık huzur içinde ölebileceğiydi. Arabaya giderken saçları bozulmuştu, rüzgâr elindeki şemsiyeyi neredeyse kapıp götürüyordu. Aynada saçlarını düzeltirken Wilbur'a gülümsedi.

Wilbur dudaklarını birbirine bastırıp ağzının kenarlarını biraz yukarıya kaldırdı. Kazağının altına sokuşturduğu dört defter dik oturmasını sağlıyordu. Yolculuğun geri kalan bölümünde gözlerini kapayabilmek için yüksek sesle esnedi. Başını araba yastığına dayadı ve bir denizaltının içinde karanlık sulardan kayarak geçiyor olma hayalini bastırdı.

Colm Finnerty hastalanmıştı. Yörenin kadınları onun melankoliden mustarip olduğunu, yakında içmeye başlayacağını söylüyordu.

İşin aslı, bazen bedeninin bütün gücünü elinden alan bir yorgunluğa yakalanmıştı Colm. Böyle günlerde yatmaktan başka bir şey yapmıyor, ahırdaki hayvanların sesini duyuyor, yumruklarıyla uyuşuk bacaklarına vuruyor ve ancak saatler sonra topallaya topallaya davarın yanına gidip onları yemliyor ve meraya salıyordu. Doktor muayene için geldiğinde Colm'un şikâyetinin melankoli değil, başlangıç evresinde olan kas erimesi olduğu ortaya çıkmıştı.

Bunun üzerinden birkaç hafta bile geçmeden Colm çiftliğinden ayrılmış ve ansızın Pauline ve Henry'nin fahri olarak ilgilendiği kıdemlilerden birisi haline gelmişti. Davar ve traktör satılmıştı, vasiyetnameyle ilgili bir şey sormak istemiyorlardı henüz Colm'a. Henry, yanında dernekten iki adamla birlikte, bir kamyonete atlayıp Colm'un yurt tarafından lütfen izin verilen üç beş parça eşyasını alıp oraya götürmek üzere yola düşmüştü. Wilbur taşınma işine yardım etmekte ısrar etmiş, Pauline buna karşı olduğu halde, Henry, Wilbur'u da beraberinde götürmüştü. Kamyonetin üstünde DEMPSEY BUTCHERS yazılıydı, Wilbur yolculuk boyunca o kadar kötü olmuştu ki sürücü iki kez durmak zorunda kalmıştı.

Hırsızlar gibi sessiz sedasız eve girdiklerinde ve hiç konuşmadan odalarda dolaşmaya başladıklarında Wilbur kendini daha da berbat hissetti. İşin ucundan tutamayacak kadar aciz bir halde adamların peşinde dolanıp dolap kapaklarını ve çekmeceleri açmalarını, saklamaya değer bir şey mi diye yoklamak için nesneleri ellerine alıp tartmalarını, mobilyaları ve şilteleri avluya taşıyıp orada bir ateş yakmalarını, resimleri duvarlardan indirip halıları rulo haline getirmelerini ve perdeleri sökmelerini izledi. Çok geçmeden rahatsızlık duygusundan sıyrılan adamlar karşılarındaki eşya fazlalılığından dolayı daha da cüretkâr hale geldiğinde, değeri gözden kaçmış veya hiç dikkate alınmamış bir şeyin yıkımına suçortaklığı yapıyormuş gibi hissetti kendini Wilbur. Colm'un hayatının bir bölümü pılı pırtı haline gelmiş, az sonra boş çiftliğin üzerinde külleri uçuşacak can sıkıcı bir safraya dönüşmüştü. Yeni odasında oturup içine girdiği bu dört duvardan, temizlik maddelerinin kokusundan ve yabancı seslerden korkmayacağı günü bekleyen Colm'u getirdi gözünün önüne Wilbur. Bavuldan çıkardığı eşyalara bakıp onları gömme dolaba yerleş-

tırmek yerine yeniden bavula koyuşunu. Kuvvetini toplayıp, üstünde artık buzağıların hoplayıp zıplamadığı, ne zaman yumuşak bir sesle onlara seslense kafalarını kaldıran koyunların otlamadığı, biçilmiş bir parça çimenliğe bakmak için pencerenin başına gidişini.

Yakılan ateş alevlenirken Wilbur samanlığa gidip baktı, içeride hayvan unutulmadığından emin olmak istiyordu. Eline aldığı bir avuç samanı pantolonunun cebine tıkıştırdı. Sonra eve döndü ve Henry'nin, çok vakit alacağı yolunda fikrini beyan etmesine rağmen, kil figürlerin her birini gazete kâğıtlarına sardı ve onları da kitaplar gibi kolilere yerleştirdi.

Saatler sonra yatağın yanındaki konsolda *Donegal Democrat*'tan kesilmiş ve Orla'nın eğitim kurumuyla girdiği tartışmayı konu edinen bir makale buldu Wilbur. Siyah beyaz bir fotoğraf Orla'yı okulun önünde dururken gösteriyordu. Bir elini yukarıya kaldırmıştı ve tam sırtını dönmek üzereydi, onu böyle kaba ve suçunun bilincinde olan birisi gibi göstermek tam da muhabirin amaçladığı etkiydi. Makalenin başlığı şöyleydi: KENDİNDEN MENKUL ÖĞRETMEN VAZGEÇMİYOR, resim altında ise "Son merciye kadar giden bir inatçılık örneği: Orla McDermott." yazıyordu.

Wilbur karyolaya oturup makaleyi iki kez üst üste okudu. Ağladığını Henry odaya girip ne olduğunu sorduğunda fark etti ancak. Henry gazete kupürünü görünce iç çekip Wilbur'un yanına oturdu. Önce ne söyleyeceğini bilemedi, örgü hırkasının kollarında toplanmış olan toz topaklarını tek tek yolup avucunda biriktirdi. Oğlanı nasıl teselli edeceğini düşündü uzun uzun, sonra her ne kadar Orla'yı kişisel olarak tanımıyor ve onun bir kamu kuruluşu olan okul karşısında ilan ettiği seferberliği biraz abartılı buluyorsa da onun sıra dışı bir kadın olduğundan hiç şüphe duymadığını söyledi. Wilbur'un sırtına vurdu, önce müteredditi, sonra daha kuvvetli; sonunda yerinden doğruldu, daha yapacak çok işi olduğunu söyleyip odadan çıktı.

Wilbur kazağının koluyla yüzünü sildi. Colm'la birlikte çiftlikte yaşasaydı, bunun nasıl bir şey olacağını hayal etti, okula gitmek yerine yaşlı adama bakabilir, ona yemek pişirebilir ve kitaplardan bölümler okuyabilirdi. Dostunu penceresinden bir mera görünen oturma odasına yerleştirmek, traktör sürmeyi, inek sağmayı ve çit

çatmayı öğrenmek tatlı bir hayaldi. Gözlerini kapattığında kendini Colm'la birlikte güneşin altında oturup inekleri sayarken görüyordu, geçip gidecek olan yılları görüyordu; gelecekte onun yanında kalmanın, ona bu denli sıkı sarılmanın ve tutunmanın nasıl olabileceğini tahmin edebiliyordu az çok, bir geminin kaçak bir yolcuyu alması gibi, Colm da onu beraberinde cennete götürebilirdi.

Yan odada adamlardan birisi elinden bir şey düşürüp kırdı. Wilbur irkilerek rüyasından uyandı, üst üste birkaç derin nefes aldı, makaleyi katlayıp, yanmaktan kurtardığı diğer eşyaların yanına koydu.

Bir koltuk, küçük bir konsol, çerçeveli iki resim ve kitaplarla kil heykelciklerin bulunduğu kolileri getirmişlerdi Colm'a. Yaşlılar yurdunun kırk yaşlarındaki, ince yapılı, nazik fakat sürekli biraz işi başından aşkın etkisi yaratan kadın yöneticisine göre, yer kaplayan hayvanları açıkta tutmak iyi bir fikir değildi ama Colm onların tozunu kendi elleriyle almaya söz verdiğinde itirazından vazgeçti. Öteki adamlar kamyonetle eve yollandıklarında Henry ve Wilbur, Colm'un eşyalarını çıkarıp yerleştirmesine yardım etmek için orada kaldılar.

Sonra üçü birlikte bahçeye çıkıp suni bir gölde daireler çizen kırmızı balıkları yemlediler. Evin sıvası gökyüzüyle aynı renkteydi, parlamakla sönmek arasında kararsız kalmış bir mavi. Wilbur ve Henry'nin burnunda çoktan kül olmuş ateşin dumanı vardı hâlâ. Çok uzaklarda bir yerde bir köpek havlıyordu. Colm yere çömeldi, yansısı karanlık suya karıştı.

Akşam yemeğinde Henry karısına, televizyonu kutusundan çıkardıklarında Colm'un nasıl şaşırdığını, hatta ürktüğünü anlattı. Onun önce Wilbur için alınmış bu hediye karşısında nasıl direndiğini ama sonra Wilbur'la birlikte bağlantıları kurup televizyonu açtıklarını ve sanki bu aygıtın kerametinin bir kanıtıymış gibi, ekranda bir doğa belgeseli belirdiğinde Colm'un uslu uslu koltuğuna oturup kitaplarında gördüğü hayvanların nasıl da ansızın yürümeyi öğrendiklerini şaşkınlık içinde izlediğini söyledi.

Bu hikâyeyi şaşırtıcı bulmaktan ziyade, dokunaklı bulan Pauline, Tanrı'nın hoşuna gidecek böyle bir sevabı Wilbur'dan pek bekleme-

diğini söyledi. Sıra turta servisine geldiğinde, Pauline cömert bir edayla Wilbur'u ilerleyen saatlerde onlarla birlikte *Fair City* izlemeye davet etti. Henry kulaklarına inanamamış gibi Pauline'e bakıyordu, yarım saat sürecek bir pembe dizi değil de bir Mars uçuşu vaat etmişti Pauline sanki oğlana. Bu su götürür eğlenceden vazgeçerek ikisini de şaşırtan Wilbur, odasının sessizliğinde kısa bir çello parçası yazmak üzere yukarı kata çıktı.

Wilbur'un bacağına bir şey battı, pantolonunda kalmış saman çöplerini cebinden çıkardı. Samanların geri kalanı Colm'un konsolundaki çekmecelerden birinde duran kutunun içindeydi. Wilbur bir melodinin notalarını defterine yazarken Colm'un kutuyu nasıl yerinden çıkarıp burnunu içine sokacağını ve odasındaki televizyon artık hayvanları değil de dünyanın çılgınlığını gösterirken, sonuna gelmiş bir hayatı hatırlayacağını hayal etti.

Haftalardır doğru düzgün içinden sıyrılamadığı uyku hali içinde ölmüştü Eamon McDermott. Milford'dan perdeleri işli bir cenaze arabasıyla getirilerek karısının yanına gömülmüştü. Kalbinin bütün iyiliğiyle bir kez daha Wilbur'a destek olması gerektiğini düşünen Bayan Ferguson, Colm Finnerty'yi taksiyle yurttan almış ve onunla birlikte mezarlığa gelmişti. Serin ama güzel bir gündü, kapalı şemsiyeler insanların kollarından siyah kelebek kozaları gibi sarkıyor ve yakınlardaki bir ağaca tünemiş kuşlar, öyle bir gürültü kopartıyordu ki tabutu taşıyanlardan biri onları taş atarak kovalamak zorunda kalmıştı. Genç rahip, Eamon'u tanımıyor ama tanıyormuş gibi konuşuyordu, yine de ne zaman yaşlı McDermott'dan söz edilse yöre halkının yaptığı gibi kilise ve delilik kelimelerini ağzına bile almadı. Buna karşılık merhumun hayatını içinde altının, cesaretin ve karısına beslediği aşkın parladığı birkaç cümleyle özetledi ve onun ebedi huzuru bulması için Tanrı'ya yakardı.

Tabuta bir kürek toprak atan Wilbur, Pauline'in neden ağladığını anlayamıyordu. Henry vaaz esnasında elini Wilbur'un omzuna koymuştu, şimdi de önüne kavuşturduğu elleriyle adeta kendisi için açılmışçasına yerdeki çukura dikiliydi gözleri. Tekerlekli sandalyesinde oturan Colm, bütün seremoni boyunca gözünü Orla'nın mezar taşın-

dan ayırmadı. Orla, Wilbur'un hayatına girmesinden bir hafta sonra, düşünmek istediği en son şey ölüm olduğu halde vasiyetnamesini yazmış ve mezar taşına ellerinin arasında ölü bir kuş tutan ve bir süpürgeotu tarhında oturan bir kız çocuğu yapılmasını istemişti. Eamon'un taşı kaba, köşeli ve heybetli, karanlık bir kütük gibiydi, Eamon'un son yıllarının sembolüydü bu.

Cenazeden birkaç gün sonra Conwaylere bir avukat geldi, Henry akşam saatlerinde Wilbur'a belgelerin içeriğini açıkladı. Henry'nin söylediklerine bakılırsa Eamon McDermott ardında bir vasiyetname bırakmamıştı, bu durumda Orla'nınki katiyet kazanmış oluyordu. Ev, çevresindeki araziyle birlikte Wilbur'a kalmıştı. Çeşitli banka hesaplarında bulunan parayı yediemin bir noter yönetiyordu. Wilbur on sekizine geldiğinde mirası alabilir, evde oturabilir veya onu satabilir ve parayı da istediği gibi kullanabilirdi. On sekizinde özgür olacağını düşündü Wilbur ve Pauline hıçkırarak koşar adım mutfağa gittiğinde şaşırmadan edemedi.

Wilbur okulda veya Matthew'nun yanında olmadığı boş zamanlarını Colm'la birlikte geçiriyor, onunla bahçeye çıkıyor veya ona kütüphaneden seçtiği kitaplardan bölümler okuyordu. Colm'un adım atacak hali olmadığı günlerde Wilbur onu tekerlekli sandalyeyle yurdun koridorlarından geçirip açık havaya çıkarıyordu. Colm pek çok şeyi unutsa da hatırladığı bir şeyler olduğunda susmak bilmiyordu. Bütün ineklerinin ve yaşlı koyunlarının adlarını hâlâ ezbere biliyor, samanlığın damı altında yavrularını büyütmek için her yıl geri gelen kırlangıçlardan ve yıllardır Colm'un arazisinde bir tek tavuk olmadığı halde, oradan geçerken her defasında etrafına bakınmayı ihmal etmeyen tilkiden söz ediyordu. Durmadan bunları anlatıyor ve Wilbur her defasında her şeyi ilk kez duyuyormuş gibi yapıyordu. Pauline'in kurabiyelerinden götürüyordu Wilbur ona, harçlığını yeterince biriktirdiği zamanlarda da Brennan'ın yerinden bir puro satın alıyor, Colm için sundurmanın arkasında yakıyor ve Colm çıkan dumanı başı dönene kadar içine çekiyordu.

Gölün yanında oturuyorlardı bir gün, Colm tekerlekli sandalyesinde, Wilbur çimenlerdeydi. Gökyüzü bulutlarla kaplıydı ve bahçe-

de onlardan başka kimse yoktu çünkü hızlı bir rüzgârın yağmur getireceği belliydi. Colm elindeki ekmeğin içinden yumuşak bir parça koparıp onu parmaklarının arasında yuvarladı ve küçük topçuğu suya attı. Aslında kırmızı değil, solgun portakal renginde olan semiz balıklar küçük gölün içinde birbirleriyle çarpışıyordu neredeyse. Ekmek yenip yutulduktan sonra Colm pantolon cebinden çıkarttığı bir anahtarı Wilbur'a uzattı.

"Nedir bu?" diye sordu Wilbur.

"Evinin anahtarı" dedi Colm.

Şimdi tanımıştı anahtarı Wilbur, Orla onu genellikle mutfak masasının üstünde bırakırdı. Anahtarı eline aldı.

"Orla vermişti onu bana" dedi Colm. "Şeyden uzun zaman önce..." Bacaklarını örten yün battaniyeye dökülmüş ekmek kırıntılarını süpürüp balıkların savaşı yüzünden bulanan suya baktı. "Eve girebileyim diye. Seninle dışarıya çıktığı zamanlarda. Ne olur ne olmaz, büyükbabanla ilgili bir şey olur diye."

Wilbur avucundaki anahtara bakarak, onu tarttı. Ağırdı anahtar, Pauline'in ciddi ve törensel bir edayla söylediklerine bakılırsa, ona duyulan güvenin kanıtı olarak birkaç hafta önce eline verilen Conwaylerin anahtarından daha ağır.

"Orası senin evin" dedi Colm. "Ne zaman istersen gidebilirsin oraya. Kimsenin izin vermesini beklemene gerek yok."

Wilbur başını salladı. Puroyu cebinden çıkarıp onun yerine anahtarı koydu ve Colm'u sundurmanın arkasına götürdü. Orada puro için Colm'a ateş verip bir pigmeyle bir filin arasındaki arkadaşlığı anlatan bir kitaptan bölümler okudu. Wilbur baştan beri işi şakaya vurup pigmeyi Wilbur, fili ise Colm olarak adlandırıyor, Colm buna her defasında kıkırdıyordu. Yağmur yağmamıştı ama onlar akşama kadar bahçede baş başa oturmuşlardı. Işık, tepeleri yerden yukarı çekmiş, sonra da sırtlarından kayarak sırra kadem basmıştı. Wilbur'un anlattıklarını göğe resmeden bulutlara baktı Colm. Ortalık alacakaranlıkta serinlemişti ama o üşümüyordu.

Uyandığında kendini yitik ve umutsuz hissettiği günler oluyordu Wilbur'un. Yatağında kalıp gözlerini devirerek şimşekler çakan göz-

kapaklarının iç kısmına bakıyordu. Mutfaktan kahve ve tost kokusu yükseliyor ve Wilbur başını yastığın altına gömüyordu. Adının seslenildiğini duymak yadırgatıcı geliyordu. Pauline ve Henry ile birlikte kahvaltı masasına oturuyordu oturmasına ama orada değildi. Otobüsle okula gidiyor ve hiçbir şey anlamasa da öğretmenleri dinler gibi görünüyordu. Çellonun sıcak tonlarına, babalığın sevecen ve pes sesine katlanamayacağını bildiği için böyle günlerde Matthew'ya da gitmiyordu. Colm da onsuz idare etmek zorundaydı çünkü Wilbur kitap okuyacak veya semiz kırmızı balıkları yemleyecek kadar rahat hissetmiyordu kendini.

Bu haletiruhiye içinde her şeyden kaçıyor, yumruklarını ceplerine gömüyor, çöp tenekelerini ve çiçek saksılarını tekmeliyordu. Her kim ona selam verecek olsa, cevap olarak karanlık bir bakışla karşılaşıyor ve onun gerçekten çellolu oğlan olup olmadığını soruyordu kendine. Böyle günlerde kederli, yalnız ve umutsuz oluyordu Wilbur ama her şeyden önce öfkeliydi.

Wilbur'un eşyalara zarar vermeden ve insanlara hakaret etmeden bu duygu durumuna katlanabildiği yegâne ortam, Portsalon'daki bir dükkândı ve adı *Ari's Mega Video Store*'du. Girişin hemen üzerindeki kutunun içindeki renkli ampulleriyle gündüzleri de göz kırpan bu debdebeli ismine karşılık minnacık bir yerdi burası. Dükkânın sahibi bir Fin'di ve yirmi yıldır yöredeki en yüksek rütbeli polisin biricik kızıyla evliydi, dükkânın üstündeki dairesinde bütün gün çocuklarıyla oynar ve ancak müşteriler kapıyı çaldığında aşağıya inerdi.

Ari Tikkanen bir doksan üç boyundaydı, uzun kızıl saçları ve heybetli bir sakalı vardı. Sesi yüksek ve kalındı ve ne zaman bir kahkaha atsa, ödü patlayanlar olmuyor değildi.

Dükkânın durumu kötüye gitmesine rağmen keyfi her zaman yerinde olan Ari elindeki birkaç müşterisine bir fincan çay ikram ediyor, sinema sanatından leziz lokmalar öneriyor ve kitsch tadında ıvır zıvırla biraz para kazanıyordu. Gümbür gümbür sesiyle Portsalon'da kimsenin adını bile doğru düzgün telaffuz edemediği Rus ve Japon yönetmenleri öve öve bitiremiyor ve havası yerindeyse film içeriklerini baştan sona Fince anlatıyordu.

Her defasında Wilbur'u "Ah, işte ölümün ve yıkımın hayranı!" diyerek karşılıyor, kapaklarında renkli patlamaların çiçeklendiği kaset kutularını elinde sallıyor ve tanıtım metinlerini, dehşet hikâyeleri anlatan Ortaçağ'ın gezgin şarkıcıları gibi, duvarları afişlerle ve film sahnelerinden çekilmiş fotoğraflarla kaplı mekânın boşluğuna okuyordu; şiddet orjileri vaat ederek. Sonra müşterisini üç dolap büyüklüğünde ve siyaha boyanmış yumurta kutularıyla izole edilmiş kabinlerden birine götürüyor ve kaseti göstericiye takıyordu. "Kırgız avangartlarının hayal tarlalarında gezinmek yerine kana bulanmak istediğine emin misin gerçekten?" diye soruyordu sırıtarak; Wilbur'un her zamanki gibi ciddi bir edayla evet anlamında başını sallayacağını bilerek başlat düğmesine basıyor, dışarı çıkıp kapıyı ardından kapatıyordu.

Wilbur bu dar bölmelerde ruhunun karanlık yönlerine ışık tutuyordu. Çocuk filmleriyle ve komedilerle, aile dramlarıyla ve bilimkurguyla yapmaya çalışmıştı bunu. Ari, Wilbur'a Kore başyapıtlarını empoze etmiş ve onun kalbini Kubrick ve Kurosawa ile kazanmaya çalışmıştı. Wilbur bir süre belgesel filmlerle ilgilenmiş, sonra sistematik olarak fantastik raflarında çalışmaya başlamıştı. Her şeyi soğuk karşılıyor ve bütün bunlardan canı sıkılıyordu çünkü gerçekliğe ya fazlasıyla yakındılar ya da fazlasıyla uzak. Wilbur, Ari'nin gözünde, ona harçlığını getiren, görünüşte vurdumduymaz çocuk olmaktan çıkıp sinema sanatının yardımıyla tedavi edilmesi gereken hasta haline gelmişti zamanla. Wilbur'un kendisine sunulanı yüzeysel bir yargıyla geçiştirmediğini, tam tersine nesnel ve yaşından beklenmeyecek kadar entelektüel bir tarzda, filmleri zaman kaybı olarak açıkladığını görüyordu Ari.

Wilbur bunu yaparken filmlerin kötü olduğunu söylemiyordu pek. Onun asıl derdi ejderha avcılarıyla ve uzay şövalyeleriyle, şarkı söyleyen kediler, dans eden tayfalar ve uçan turtalarla ilişki kuramıyor olmasıydı. Fas'ta yaşayan içine kapanık Amerikalı'nın aşk acısını veya güneyli küçükhanımın ayrılık kederini kendi içinde hissetmiyor, ister kalpler kırılsın ister galaksiler imha edilsin kendine pek dert edinmiyor ve ayrıca komedilerde nerede gülmesi gerektiğini ve hikâyenin hangi noktasında figürlere acıyacağını kestiremiyordu bir türlü.

On altı yaşın altındaki gençlerin seyredebileceği filmler tükendiğinde, Wilbur bir savaş filmi seyredip seyredemeyeceğini sormuş, Ari de ona izin vermişti. Günlerdir yegâne müşterisi Wilbur'du ve Ari, *Navaro'nun Topları* gibi bir filmin oğlanda kalıcı bir ruhsal hasar yaratmayacağını biliyordu.

Bundan sonra Wilbur, Ari'nin geniş koleksiyonundaki bütün savaş filmlerini seyretmiş ve artık seyredecek başka bir şey kalmadığında, Ari merdiven altındaki koliden birkaç polisiye çıkarmıştı; Jean Gabin'li ve Lino Ventura'lı siyah beyaz Fransız yapıtları, sonra James Cagney'li, Edward G. Robinson'lu ve Humphrey Bogart'lı Amerikan şeritleri gelmişti. Birkaç hafta geçmeden bu stok da tükenmişti ve Ari oğlanı daha fazla barbarlıkla beslemek konusunda tereddütlüydü. Ne zaman Wilbur'la bir fincan çay eşliğinde sohbet etse, onu pür dikkat dinliyor ve devletin bütün yasal araçları kullanarak gençlerden uzak tutmaya çalıştığı bu kadar çok film seyretmiş olmasına rağmen, oğlanda karakterinin vahşileştiğine dair herhangi bir değişiklik saptayamıyordu. Kendisi çocuk yuvasında bakıcılık yaparken gizli gizli dehşet ve vampir filmlerini yutmuştu ve *Dirty Harry, The French Connection* veya *Taxi Driver* gibi filmleri on dört yaşındaki müşterisinden gizleyerek, onun hakkını yemek için hiçbir neden görmüyordu.

Gerçekten de kendini hazır hissediyordu Wilbur. Sinemada Orla'nın yanında yerini aldığı, beyazperdedeki kahramanlarla birlikte heyecana kapıldığı, mermilerle, Kızılderili oklarıyla ve lazer ışınlarıyla delik deşik olduğu, sonra büyükannesinin elini tutarak gerçekliğe adım attığı, gün ışığına çıkınca aldığı yaraların ve gizli korkuların yok olduğu zamanları biraz hatırlıyordu. Filmleri yanıp sönen masal kitapları olarak, kendisini gerçeklikten ve karanlıktan uzaklaştırmaya yarayan cüsseli iyi geceler hikâyeleri olarak görmeyi erken yaşlarda öğrenmişti. Bir noktada bu görüntüler dizisinin kan ve gözyaşına bulanmış mekaniğinin iç yüzünü kavramış ve onları, artık etkisinde kalmadığı bir eğlence aracı olarak görmeye başlamıştı. Avucunda Orla'nın elini, dilinde bonbonların tadını ve gösterimden sonraki güvenilir aydınlığı sevmişti ama bu çok önceydi.

Şimdi ona ulaşan tek şey lop şiddetti. Hayatlarında korkunç dönüm noktaları olan, çıkış yolu bulamadıkları durumlara düşen ve yol-

larını açmakta yeterince öfkeli, vicdansız ve acımasız olabilen adamlar. Wilbur'u etkileyen ve heyecanlandıran şey, insanın yok olma pahasına varoluşunu nasıl değiştirdiğini bir film süresince yutturmayı başaran bu trajik, zorba ve umutsuz şahsiyetlerdi işte.

Kasetçi dükkânının zulası tükenmek bilmiyordu. Wilbur ne zaman dükkâna adımını atsa, Ari'nin onun için bir filmi oluyordu. Küçük uzman için diziler hazırlamak, onu bir yönetmenin işleriyle tanıştırmak ve ona kronolojik sıralama içinde bütün Clint Eastwood'lu, Charles Bronson'lu veya Robert de Niro'lu filmleri takdim etmek hoşuna gidiyordu Ari'nin. Genellikle bir fincan çay eşliğinde film hakkında tutkulu bir giriş yapıyor, Wilbur'a sinema dergilerinden ve kitaplardan alıntılar okuyor hem boy heykelleriyle, saydam dosyalarda biriktirilmiş reklam kupürleriyle ve oyuncuların kartpostallarıyla dolu klasörleri hem de gerçek olmayan bir geçmiş zamanın kokusunu taşıyan orijinal afişlerin rulolarını açıyordu.

Ari's Mega Video Store Wilbur'un ikinci dünyası; hayal gücü ve umutsuzluk karışımından yapılma bir kapsülde, selüloid fırtınalardan gözleri kamaşmış ve uzak patlamaların yarattığı gürlemelerle sağırlaşmış bir halde, içinden kayıp geçtiği bir paralel evrendi. Kanunsuzluğun ve en alçak karakterlerin hüküm sürdüğü bu galakside Wilbur'un hayatı sisli bir anı haline gelerek un ufak oluyor, başına gelenler bir süreliğine onu rahat bırakıyor, pusuda bekleyenlerinse tehdit ediciliği hafifliyordu.

Bir gün Wilbur seslerin boğduğu karanlık kutusunda *Die Hard*'ı nihayet reklam kesintisine maruz kalmadan baştan sona seyretmiş ve televizyonu, yumurta kutularını, tepesinde oynayan çocukları unutacak, Matthew'yla geçirdiği saatleri, Colm'a yaptığı ziyaretleri, Orla'yla geçirdiği ve içinde her zaman saklayacağı yılları muazzam bir yangınla solduracak ve alevler içindeki bir gökdelende cam kırıklarının üstünde yalınayak yürüyerek insanları takır takır vuran John McClane'e dönüşecek kadar kendini filme vermişti.

Güz geldiğinde Wilbur evi görmeye gitmek için hazır hissediyordu kendini artık. Matthew Fitzgerald'ın oturma odasındaki kanepede

oturmuş kendi bestelerinden birini çalıyordu ona. Son tınıdan sonra Matthew ile birlikte Fanad Head'e gidip gidemeyeceklerini sordu. Matthew'da 61 model bir Triumph *Herald* vardı, Norwich trafiği karşısında gözlerinin ve sinirlerinin fazla zayıf kaldığına karar veren Agnes hediye etmişti bunu ona. Matthew'nun bir hareket aracından ziyade bir anı olarak İrlanda'ya giderken götürdüğü araba, şimdi komşulardan birisinin garaj olarak kiraya verdiği ve evden yaklaşık beş yüz metre uzaklıktaki bir samanlıkta duruyordu. Matthew evinden hemen hiç çıkmadığı, gıda maddelerini, kömürü ve hatta kitapları bile getirttiği için araba üstünde brandasıyla birlikte yılın büyük bir bölümünde saman balyaları ve traktör parçaları arasında bekliyordu.

Matthew'nun sahildeki evden haberi vardı ve Wilbur'un bugün oraya gitmek istemesinin nedenlerini sorgulamadı. Hava iyiydi, iki gündür yağmur yağmamıştı ve bir süre böyle kalacağa benziyordu. Matthew ayağına kaba deri ayakkabılarını, sırtına bir kazakla pardösüsünü geçirdi, bir zamanlar feribottan inip İrlanda'nın şiddetli yağmuruyla karşılaşır karşılaşmaz Rosslare dışında kalan bir hediyelik eşya dükkânından satın aldığı şapkasını başına taktı.

Triumph birkaç denemeden sonra çalıştı ve samanlığı mavi siyah bir egzoz bulutuyla doldurdu. Gıcırtılı bir geri geri gidiş ve birinci vitesten sonra, karamel rengi düldül tarla yolunda tangır tungur ilerledi ve salyalı öksürüğü ancak anayola çıkınca kesildi. Matthew radyoyu açmak için Wilbur'u yokladı ama oğlan açmamayı tercih etti. Karşıdan pencerelerinden bayrakların sallandığı arabalar geliyor, sürücülerden bazıları korna çalıyordu. Matthew kimin, kimi, nerede yendiğini sordu ama Wilbur bunu da bilmiyordu tabii. Haftalardır cavlak olan ağaçlara tünemiş kargalar bir tavşan yavrusunun veya bir kedinin aniden bir arabanın karşısına çıkmasını bekliyordu. Bir tarlada kesilmiş ağaçlar yanıyor, duman esintisiz bir sessizlik içinde dümdüz bir sütun olarak göğe yükseliyordu. Çocuklar ateşin etrafında koşturuyor, çıkardıkları Kızılderili çığlıkları motorun gürültüsüne karışıyordu.

Evin yakınlarında bir yerde durduklarında Matthew kontağı kapattı. Emniyet kemerini çözdü ama olduğu yerde oturmaya devam etti. Arabadan gacır gucur sesler geliyordu. Önlerinde uzanan tarla-

ya baktılar bir süre. Ufukta tepelerin üzerine birkaç bulut uzanmıştı. Matthew gözlüğünü gözünden çıkardı, kazağıyla camları sildi ve yeniden taktı. Wilbur gözlerini ellerine dikmiş, başını omuzlarının arasına sıkıştırmıştı.

"Hadi git" dedi Matthew sonunda başıyla işaret vererek.

Wilbur tereddüt ediyordu, sonra arabadan indi. Colm'un arazisini görüyordu uzaktan, otlakların arasında minnacık kalmıştı, tıpkı toprağa batmış gibi. Denizden hafif bir rüzgâr esiyor ve insanın burnuna yosunların kokusunu getiriyordu. Tek bir martı uçmuyor, tek bir gemi ufuk çizgisini kesmiyordu. Wilbur yoldan aşağıya inerken, Matthew'ya benimle gelmesini rica etseydim keşke, diye geçirdi içinden. Pantolon cebinde duran anahtarı avucunun içine almıştı, tıpkı eskiden Kızılderili süvariyi aldığı gibi.

Ev karşısında belirince olduğu yerde durdu. Kalbi sıkıştı. Colm'un ona Orla'nın onu arabayla almaya gelmeyeceğini söylediği günkü gibi soluğu kesildi. Anahtar etine batıyordu, yumruğunu daha sıkı kapadı. Kıpırdayamadan, sanki sonsuza dek orada öylece kalacakmış gibi geliyordu Wilbur'a. Yıllar geçip gitti. Toprak tepenin üstündeki otlar uzamış, dar patika genişlemişti. Bir an Conor'un yanında otururken gördü kendini. Alaska. Cape Town. Madagaskar. Açık mutfak penceresinden hafif bir radyo müziği geliyordu. Gemiler seyrediyor, uçaklar yanıp sönüyordu. Dünyanın kıyısında duruyordu, eski hayatının sonu gelmişti. Kendini yaşlı hissediyordu; ölmek için yeterince yaşlıydı ama artık ölmek istemiyordu. Arkasında bir yerlerde Matthew, gök mavisi olmayan bir arabanın içinde onu bekliyordu.

"Orla" diye fısıldadı Wilbur, sonra eve doğru yürümeye başladı, ağır ağır ve ayağının altındaki toprağı hissetmeden.

Sıvanın rengi belirsiz gelmişti Wilbur'a, beyazla gri arası bir şey, duvardaki kapının kırmızısı boğuk ve reddediciydi ama belki de kapalı bir gökyüzünden düşerek yere ancak ulaşan ışık yüzünden öyleydi. Kapının yanına gidince boyanın büyük parçalar halinde yaprak yaprak döküldüğünü gördü. Otlara uzanmış kırmızı renkli parçalar parmaklarının arasında dağılıyordu. Kapı kilitliydi, ön kapıya gitmeye karar verdi; rüzgârın sürüklediği yapraklar, kurumuş otlar, kâğıt yığınları ve Wilbur'un kırılmış kabuklarını, önceleri siyah

cam kırıkları sandığı böcekler vardı kapının bir köşesinde. Taş düzlükler kum ve toprakla, pencere pervazları tozla kaplıydı. Wilbur elinde kor gibi yanan anahtarı ortaya çıkardı. Titriyordu. Nefesi biraz daha düzeldiğinde denizin sesini duyabildi. Anahtarı kilide soktu, kapıyı açtı ve eve girdi.

Odalardaki sessizlik Colm'un evinde yaşadığı sessizlikten daha farklıydı. Bu sessizlik odaları dolduran bir şeydi, bir kütleydi, bir gürültüydü. Bir ağırlığı vardı, külçe gibiydi ve eşyaların üstüne çökmüştü. Wilbur kendisine direnen ve nefes almayı zorlaştıran bu sessizliğin içinde ağır ağır hareket edebiliyordu ancak. Hiçbir şeyi tanıyamıyordu, nesneleri ilk defa görüyor ve bir zamanlar onlara aşina olduğunu seziyordu. Mutfağa gittiğinde pencereyi açtı. Masaya oturdu ve gözlerini kapadı, ağır ağır nefes aldı.

Bir süre sonra ayağa kalkıp odasına gitti ama buradaki boşluğa fazla katlanamayınca oturma odasına yöneldi, burada yaşadığı zamanlarda da yabancı kalmıştı bu oda Wilbur'a. Bir kanepe, iki koltuk ve bir masa odayı dolduruyor, rafta birkaç kitap, vazolar ve porselen figürler duruyordu. Yağlıboya resimler pencerenin önünde uzanan kır görüntülerini sergiliyordu, bir konsolun üzerinde resimli bir takvim asılıydı. Bulut gölgeleriyle yer yer lekelenmiş, beyaz bir atın dörtnala koşarak içinden geçtiği renkli bir ovanın resmi altında EYLÜL yazıyordu.

Sonra kendini ansızın yatak odasında buldu, kapı açık kalmış olmalıydı. Yaşlılar yurduna götürülene kadar büyükbabasının yaşamış olduğu odaydı burası. Daha önce buraya girip girmediğini hatırlamıyordu Wilbur. Yatak devasa göründü gözüne, üstündeki örtü odanın soğuğunda erimeyen bir kar yığını gibiydi. Gardırobun kapıları açık duruyordu, bir boruda boş askılar ve saydam plastikten bir giysi kılıfı asılıydı. Raflarda bir gömlek ve bir sürü çorap duruyordu, en altta da birkaç çift kahverengi deri ayakkabı ve bir İncil. Yatağın başucundaki düzenekte annesinin kül mahfazası duruyordu bir zamanlar, tozun içinde bir daire çizerek geride anısını bırakmıştı. Mahfaza, artık Orla'nın isteği üzerine, onun kucağında ve ellerinin koruması altındaydı.

Wilbur banyoya gitti, loş ışıkta yüzünün yansısını aynada gördü ve aynaya sırtını döndü. Kaloriferin üzerinden beyaz bir havlu sarkıyordu, kirliydi, lavaboda bir sabun vardı. Cam raflar boştu, halka izleri şişelerin ve çanakların eskiden nerede durmuş olduğunu belli ediyordu. Bir tıraş bıçağı küvetin kenarına yapışmıştı, giderdeki kır saçlara bakınca midesi bulandı. Mutfağa koştu, iç avluya açılan kapıyı açtı ve ayakları dolanarak kendini dışarıya attı. Aydınlık gözlerini kamaştırdı oysa nesnelere gölge vermek için fazlasıyla zayıftı ışık. Orla'yla birlikte yemek yedikleri tahta masa eğri bir pozisyonda duruyordu, yüzeyinde evlekler açılmış ve üstü boydan boya yeşil pas tutmuştu. İskemlelerin eklem yerleri oksitlenmiş, bir zamanlar kum sandığı olan nebat bahçesinin tahtaları çürümüştü.

Wilbur yere oturdu ve ağlamaya başladı. Kendini sırtüstü yere bıraktı. Öylece yatıyor, bitkin ve boğulmuş bir halde bağırıyordu, hayatının hazin sefilliği, içine geri dönmüştü. Yeryüzü göğün altında ağır ağır dönüyor, ışık sis misali yere iniyor ve Wilbur'un içine uzandığı dörtgeni dolduruyordu. Wilbur yuvarlanarak yana döndü ve hıçkırdı, Orla'nın adını fısıldıyor, yakarıyor, dileniyordu; gözlerini kapattı, sonra yine açtı ve gördü ki Orla burada değildi, gelmeyecekti, bir daha asla.

Yer serinlemişti. Doğrulup ayağıyla kapıyı tekmeledi ama cam kırılmadı. Orada kendi yansısını görünce camı yumruklamaya başladı, sonra odalara girip çıktı ve büyükannesinin ismini haykırdı. Yatak odasında yatağın nevresimini şiddetle çekip çıkardı ve peşi sıra dışarıya sürükledi, bir iskemleyi havaya kaldırdı ve yere vurup parçaladı, sonra bir ikincisini. Çürük tahta parçalarını ayağıyla sürükleyerek yığının üstüne fırlattı. Mutfaktaki gazeteleri alıp getirdi, kirli bulaşık bezlerini çengellerden çekip aldı, bir kutu kibrit bulup hepsini ateşe verdi, çok geçmeden alevlerin nasıl yükseldiğini görünce ürktü, buna rağmen ateşe daha çok şey atmaya devam etti. Gömleği, ayakkabıları ve İncil'i dolaptan çıkardı ve hepsini ateşe fırlattı.

Ağlamaya başladı ve kendini yere attı, zemine çarpınca avuçları sıyrıldı. Gövdesine sıcaklık vuruyordu, onu titreten soğuk değildi. Şilteyi çekerek yataktan indirdi ve yerde sürükledikten sonra bütün ağırlığıyla alevlerin içine attı. Wilbur'un çevresinde küller uçuşuyor,

kenarları kor haline gelmiş kâğıt parçaları sarmallar halinde yukarıya yükseliyor, duvarın öte yanına yelken açıyordu. Şilteden kara bir duman çıkıyordu. Wilbur bir süre daha titreyip sallanarak dikildi orada, gözleri yanıyor, yaşlar yanaklarından aşağı süzülüyordu.

Sonra yatak odasına geri döndüğünde mektupları gördü. Somyanın üstündeki suntada beş zarf vardı. Onlara uzandı, oradan söküp çıkarmalıydı onları. Eamon'un hem şilteye geçmiş teri ve ağırlığı hem de yıllar onların pestilini çıkarmıştı. Orla'ya yazılmıştı bunlar. Wilbur mektupları dışarı götürdü, eğimli yazıyı, pulları inceledi. Ateş, alçalmış gökyüzüne duman pompalıyordu. Wilbur okudu. Neden sonra uzaktan Matthew'nun sesi geldi, başka bir dünyadan, başka bir zamandan.

Ateşi birlikte söndürdüler. Matthew bir kürekle için için yanan yığından parçaları çekip çıkardı, Wilbur mutfaktan bir kova su getirdi. Konuşmuyorlardı. Kül kara bir bulamaca dönüşmüş, içinden kömür haline gelmiş tahta parçalarının ve yatağın bir köşesinin batan gemiler misali yükseldiği bir cüruf denizi haline gelmişti. Wilbur bir saat sonra arabanın içinde Matthew'nun yanındaki yerini aldı. Matthew ateşten söz etmiyordu. Wilbur'un içinin nasıl eşelendiğini fark ederek ona boş evin içinde dolaşmanın nasıl bir şey olduğunu, Orla'yı hatırlatacak bir şeyler bulup bulmadığını sordu. Oğlana baskı yapmıyor, verdiği tutuk cevaplar için ona zaman tanıyordu.

Geri dönerken başka bir güzergâhı tercih ettiler, dolambaçlı bir yolu. Matthew arabanın direksiyonunda oturmaktan her geçen gün biraz daha hoşlanıyordu ve hiçbir acelesi yoktu. Dar yol kıvrıla kıvrıla, rengârenk bir yaprak denizindeki ağaçların oluşturduğu küçük ormanların arasından, dört beş evlik köylerin yanından geçiyordu. Karşıdan hiçbir araba gelmiyor, hiçbir bayrak uçuşmuyordu. Bir köprüde duran yaşlı bir adam onlara el salladı. Adamın köpeği kemerli taş duvarın üstünde oturmuş, nehre bakıyordu. Matthew korna çaldığında Wilbur irkildi. Orla'yı Sligo'daki restoranın önünde gösteren bir fotoğraf çıkardı çantadan. Fotoğrafı Deirdre çekmişti, hatırlıyordu bunu. Onu bütün gün tatlılarla beslemişler, Wilbur da dönüş yolunda kusmuştu. Bunu anlattıktan sonra Matthew'nun soru

sormaktan vazgeçeceğini umuyordu. Mektuplarla ilgili konuşmak istemiyordu Wilbur. Yapamazdı. Pencereden dışarı bakıp sonsuz uzaklıktaki bir yeri düşündü.

İki ay sonra Moorhead Vakfı'ndan bir mektup gelmişti. Wilbur çalması için Cork'a davet ediliyordu. Matthew ona eşlik etti. Trenle gitmeye karar vermişlerdi, Triumph'u almak güvensiz ve zahmetli bir yolculuğa çıkmak olurdu. Bütün ülkeden yüz kadar genç, jüriyi yetenekleri konusunda ikna etmek ve altı ay sonra Göteborg'a gönderilmek için ehil hale getirilmek üzere yola düşmüştü. Wilbur arenaya rakibi olan dört çellocuyla birlikte çıkmıştı, hepsinin yaşı Wilbur'dan büyüktü. On yedi yaşında Waterfordlu bir oğlan, on dokuz yaşında Ennisli bir kız ve Wilbur, akşam saatlerinde bir kez daha çaldılar. Beş uzmandan birisi Wilbur'un gösterisini fazlasıyla kendine özgü, fazlasıyla alışılmamış bulmuş, bir diğer kadın meslektaş ise onun henüz çok genç –bununla tecrübesizliği kastediyordu– olduğu yolundaki kaygılarını dile getirmişti. Yine de kazanmıştı Wilbur. Matthew otelde ağladı ve kendisine iyi gelmeyecek kadar çok içti.

Ertesi gün seçilenlerin ve ebeveynlerinin, jüri üyelerinin ve vakıf temsilcilerinin katıldığı küçük bir kutlama yapıldı. Burada muhabirler de hazır bulundu ve ışıltılar saçan piyanistlerle mutlu kemancıların fotoğraflarını çektiler. Sulugöz bir kız flütüyle resmini çektirdi, bir oğlan trompetini akşam boyunca kolunun altında taşıdı. Konuşmalar yapıldı, bir yaylı kuartet konser verdi; kazanan genç yarışmacıların yüzleri gurur, rahatlama ve kendilerini bekleyen dünyaya daha fazlasını kanıtlama isteğiyle parlıyordu. Wilbur kendisine ilgi gösterildiğinde gülümsüyor ve kısa röportajlar veriyordu. Demlenmeye başlamış olan ve Wilbur'un, kendisinin elli yıl önceki hali gibi olduğunu iddia eden bir profesörle yarım saat kadar ayakta dikildi. Jüri üyelerinden birisinin karısı Wilbur'a hoş bir çocuk olduğunu ve kendisini aramasını söyledi. Buram buram parfüm kokan kadın, Pauline'in bu gece vesilesiyle Wilbur'a aldığı ceketin cebine kartını sıkıştırdı. Matthew birkaç eski tanıdıkla karşılaştı ve birkaç dakikaya kalmadan aklından çıkıp giden yeni bağlantılar kurdu. Akşamdan kaldığı halde iyi vakit geçiriyor gibi görünüyordu, yine de yatmaya

gitmeden önce kendisi de dahil olmak üzere, yaşlı adamların gevezeliğinin çekilmez olduğunu iddia etti. Wilbur sayesinde ne kadar gururlu ve mutlu olduğunu bir kez daha söyledi, sonra uykuya daldı.

Wilbur gecenin yarısını uyanık bir halde ve finalistlere verilen broşürü karıştırarak geçirdi. Göteborg adını tekrar tekrar okudu. Buranın yaklaşık üç yüz kilometre kuzeyindeki bir yerden gelmişti babasının mektupları.

8

Geri dönüş yaptım. Otelin eskisinden de küçük ve pejmürde olan bir odasında kalıyorum. Beş gün önce otelin lobisine adım attığımda karşıma çıkan tip hemen tanıdı beni. Adamın söylediklerine bakılırsa beni bulmaya çalışmışlar, bavulum için geldiysem polise başvurmalıymışım. Ona her şeyden haberdar olduğumu söyleyip bir kazadan, yanlış anlamalardan, hafif bir hafıza kaybından ve artık her şeyin düzeldiğinden söz ettim. Bana inanmadı ve ben buna alınmadım. Ona Vermeer'in verdiği çeki gösterdim ve kimliklerimi kaybettiğimi söyledim, bir şekilde doğruydu bu. Yenilerini alır almaz çeki bozduracak ve odanın parasını ödeyecektim. Ne var ki, o bunu da yutmadı. Eğer bir oda istiyorsam bunun için çalışmak zorunda olduğumu söyledi. Bir saat sonra bütün ayak işlerine bakan yeni eleman

olarak buldum kendimi; çöp konteynırlarını avluya iten, köpek boklarını kaldırımdan toplayan, ampulleri değiştiren ve kilerde kazan tekmeleyen, kirli çamaşır torbalarını sürükleyen, camları silen ve yerleri elektrik süpürgesiyle temizleyen bir göt. Yeni kâhyayım ben, buradaki ilk beyaz ve koridordaki lambalara uzanabilmek için merdiven kullanan ilk kişi.

Günlerimin belli bir düzeni yok. Saat yedide kalkıyor ve otelin üç katını turluyorum. Elimde bir kovayla koridorları ve sahanlıkları dolaşıp çöpleri topluyorum; gazeteler, kâğıt bardaklar, bahis biletleri, avukatlık firmalarından ve sosyal kurumlardan gelen mektuplar. Saat sekizde odada bir çörek yiyip iki fincan çay içiyorum. Sekiz buçuk, dokuz gibi girişi siliyorum ve o arada eskici dükkânının önünde, açılır kapanır bir iskemlede oturan Winston'la muhabbet ediyorum. Aslında Winston hava konusunda uzmanlığını göstermeye başlamadan önce her sabah biraz gevezelik yapıyoruz. Winston atmış yaşlarında ve tahminler söz konusu olduğunda kendini bu işin profesyoneli olarak görüyor. Dün sıcak bir gün olacağı kehanetinde bulunmuştu; öğleden sonra berbat bir soğuk çıkınca, üstünde bir gömlekle dükkânının önünde oturdu, sırf sözüne sadık kalmak için.

Günün geri kalan bölümünü temizlik yapmakla ve küçük tamiratlarla geçiriyorum. İki beceriksiz elim var ve bir boru anahtarını bir kerpetenden ayırt edebilecek durumda olmasam da öğrenme yolunda ilerliyorum. Randolph benden pencere camı değiştirmemi veya sifon onarmamı beklemiyor, bunun için doğru düzgün ustalar getirtiyor. Ben basit işlerden sorumluyum; sigorta kutusunu değiştiriyor, spatüle koyduğum bir parça macunla duvardaki deliği kapatıyor, bir tırabzan desteğini boyuyor ve kapı numaralarındaki gevşemiş vidaları sıkıştırıyorum. Ayrıca gecenin bir yarısında kusmuk temizliyor ve ölü bir kumruyu dışarıya çıkarmak için sürünerek bir hava boşluğuna giriyorum. Zaten bu işi almış olmamın nedeni de bu türden faaliyetler.

Benim ortaya çıkışımdan önce, fazla tiksinç olmayan küçük işleri Randolph kendi başına hallediyordu. Arada sırada sokaktan geçen tiplere veya otel müdavimlerinden birisine iş veriyordu ama süreli bir iş için yaşlı adamlar yeterince güvenilir ve atik değildi. Artık ben varım Randolph'un yanında. En küçük oda ve haftada elli dolar dü-

pedüz sömürü ama hiç yoktan iyidir. Otel sahibinin henüz annesi ve babası hayattayken çocukluğunu burada geçirdiğini, o zamanlar odaların daha soylu, müşterilerin de daha saygıdeğer olduklarını gece nöbetçisinin anlattıklarından biliyorum. Adam ağır zenginmiş ve oteli sırf duygusal nedenlerden dolayı elden çıkarmıyormuş, tıpkı başka insanların bir bebek evini çatı katında saklayarak ağır ağır çürümeye bırakması gibi.

Akşamları odamda oturup lobiden topladığım gazeteleri okuyorum. Bunu yaparken sayfaları üst köşelerinden tutarak çevirmeye özen gösteriyorum çünkü yaşlı adamlar sayfaları çevirirken parmaklarını tükürüklüyor. Selamet Ordusu dükkânından bir pantolon ve bir palto aldım kendime. İkisini de üstüme geçiriyorum çünkü oda serin. Saçlarımda duşun nemi var hâlâ, Winston'a yarın sattığı tapon malların içinde kullanılmış bir saç kurutma makinesi olup olmadığını sormaya niyetleniyorum.

Yanımdaki odada Dobbs öksürüp duruyor; otuz yıl önce helikopteriyle yaptığı deneme uçuşunda kendisine eşlik eden pilotlarla ve iki güverte nişancısıyla Alabama'daki bir kabak plantasyonuna düşen ve o zamandan bu yana küçük bir emekli maaşıyla yaşayan bir askeri pilot eskisi. Her gün en az bir kere kapımı tıklatıyor, ben de ya onu içeriye alıyorum ya da yan odaya geçip bana anlattığı hikâyeleri dinliyorum. Dobbs'un bir bacağı büsbütün uyuşuk, sağ başparmağı yarım ve muhtemelen kafası da pek iyi durumda değil, yine de dost canlısı ve konuşkan bir adam, içindeki derin kedere gülümseyerek katlanmaya çalışıyor.

Neşelensin diye bir paket çikolata verdim dün ona. Öylesine sevindi ki çikolataya elini bile sürmeyeceğini söyleyerek onu konsolun üstündeki çerçeveli fotoğrafının yanına koydu; ne var ki ben paketi açıp yemesi için baskı yaptım. Sonra oturup bütün paketi birlikte mideye indirdik ve Dobbs paketin kâğıdını masanın üstünde iyice düzleyip raptiyelerle duvara tutturdu. Ucuz çikolatayı yerken Dobbs bana bir kez daha olgun kabakların kokpit penceresine nasıl çarptığını, helikopter yana devrildiğinde bir kulübeden siyahi işçilerin nasıl koşarak fırladığını ve pervanelerin toprağı nasıl yardığını anlattı.

Bana, ansızın çöken sessizliği, çamur içinde kalan camın ardındaki göğün maviliğini betimliyor ama kandan, ölen nişancının bedeninden ve yüzünden hiç söz etmiyordu. Dobbs, emniyet kemerini çözdüğü anda hikâyeden de çıkıyordu. Sonra olduğu yerde oturuyor, bakışları beni teğet geçiyor ve karanlık kafasında kelimelerle dile getiremediği görüntüler yanıp sönüyordu.

Bir süre sonra içerden bir darbe yemiş gibi başı ince boynunun üstünde sallanıyor, bakışları kendi ellerini arıyordu. Doğrulup ayağa kalkıyor ve kendine bir meşgale buluyor, çay yapıyor veya havlulardan birini katlıyor, ruhundaki bu işkence sanki utanılacak bir şeymiş gibi gülümsüyordu. Bu arada nefesini tüketerek parktaki gezintilerden, kitaplardan ve güvercinlerden söz etmeyi ihmal etmiyordu. Dobbs'un elleriyle beslediği, Randolph'un bana verdiği talimatlara göreyse zehirlemem gereken güvercinlerdi bunlar.

Yatağa uzanıp paltomu üzerime örtüyorum. Saçlarım kurudu. Keşke bavulum, uzun süredir peşim sıra sürüklediğim birkaç parça eşyam, yanımda olsaydı. Orla'nın Sligo'da çekilmiş fotoğrafı, annemin iki resmi, Kızılderili süvari, Colm'un gergedanı, mektuplar. Vermeer onları ne yaptı acaba, diye soruyorum kendime. Pasaportum olmazsa kapı dışarı edilirim. Ne çeki bozdurabilirim ne de ülkeden ayrılabilirim. *National Geographic*'de Meksika'daki bir yer hakkında bir makale okumuştum, balinalar yavrularını buradaki bir körfezde dünyaya getiriyormuş. Hayvanları görmek için gidilen turistik bir yer. Orada olsam kendime mutlaka bir iş bulabilirim. Hayat ucuz olur, beni sürgüne gönderecek bir şeyler olana kadar bir süre orada takılabilirim. Sonra iyice güneye inerim. Guatemala. Honduras. Şili'ye kadar inebilirim, ondan sonra gidecek bir yer kalmaz. Ne var ki pasaportum olmadan gidemem buradan.

Eşyalarımı almak için intiharcılar kentine geri dönmeyi düşündüm ama sonra zor durumda bıraktığım Vermeer aklıma gelince vazgeçtim bundan. Aimee ile karşılaşmak düşüncesi de oraya gitmemek için bir başka neden; Elroy'dan ve başka sinir törpülerinden söz etmiyorum bile. Geceleri bazen Melvin'in mırıltısını özlüyorum ama sabahları yemekhanedeki adamların ebleh gevezeliklerini artık dinlemek zo-

runda kalmadığım için mutlu oluyorum. Önümüzdeki günlerde yazılı bir dilekçe yollayacağım onlara, eşyalarımı göndermeleri için. Vermeer'e birkaç satır yazıp yanına da kimliğim olmadan bozduramayacağım çeki iliştireceğim. Pejmürde bir bavuldaki bir avuç anıya karşılık bin dolar. Adil bir mübadele olduğunu düşünüyorum.

Kısa süre sonra sıçrayarak uyandığım rüyalar ve soğuk yüzünden gözüme doğru düzgün uyku girmediği için aşağıya, lobiye iniyorum. Leonidas tezgâhın arkasında oturmuş bir şeyler yazıyor. Leonidas gececi. Yaşı Randolph'un yarısı kadar, otuz civarında ama daha genç görünüyor. İçki ve sigara içmiyor ve her gün beş mil koşuyor, hava nasıl olursa olsun. Mesleği ona epey özgürlük tanıyor ve süreli kiracılardan birinin sorunlarıyla veya yeni bir müşterinin işlemlerini yapmakla uğraşmadığı zamanlarda, Yunanistan'daki ailesine mektuplar yazıyor. Ayrıca tiyatro oyunları yazıyor, trajediler. Bunlardan üçünü bana yüksek sesle okudu. Bu oyunların konusu öncelikle aşk, ihanet ve ölüm. Neden hiçbir tiyatronun oyunlarıyla ilgilenmediğini sordu bir defasında bana Leonidas. Belki de bu oyunlarda çok fazla ölüm olduğu içindir, dedim ben de ona. Gerçek hayatta da sürekli birilerinin öldüğünü söyledi Leonidas. Ona bu konuda ben hak vermeyecektim de kim verecekti?

Bugün sadece mektup yazmakla yetiniyor Leonidas. Benim bir resmimi çekmek istiyor, otel yönergesinin ve bir yangın söndürücünün asılı olduğu duvarın önüne geçiyorum. Leonidas'ın annesi oğlunun özel ya da mesleki ilişki kurduğu bütün insanların fotoğraflarını görmek istiyor. Resimlere baktıktan sonra oğluna hangilerine güvenmesi veya hangilerinden uzak durması gerektiğini bildiriyor. Leonidas'ın dijital bir fotoğraf makinesi ve resimleri annesine internet üzerinden gönderdiği bir dizüstü bilgisayarı var. Annesinin eleme yönteminden hiç bahsetmiyor, bunu Enrique'den, hayat yarışında kaybeden ve o zamandan beri Leonidas tarafından nazik ama çekimser bir muamele gören bir müdavimden biliyorum.

Enrique ve Alfred çok kollu avizenin altındaki eski püskü mobilyalarda oturmuş domino oynuyor. Enrique bir Küba sürgünü ve gözlüksüzken hiçbir şey göremeyen bir kör; Alfred, New York'ta işi

olduğu zamanlarda –ki yılın büyük bir bölümünde oluyor– burada oda tutan bir klima araçları mümessili. Enrique ellilerinin ortasında, Alfred ondan on yaş kadar büyük ve ikisi de küp gibi içiyor. Dün beni birkaç şişe şarap bulup getirmem için dışarıya göndermek istediler; onlara burada pek çok iş yaptığımı ama her şeyi de yapmadığımı, ayrıca otel yönergesinin alkol tüketimini yasakladığını söylediğimde bozuldular.

Alfred taşlara dokunduğunda çıkan sesten hoşlanıyorum ve kanepede Spencer'ın yanına oturuyorum. Spencer yetmişin epey üzerinde ve buraya geldiğimden beri ne benimle ne de başkasıyla tek kelime konuşmuş değil. Öte yandan onun hiçbir kabalığını görmedim, şimdi de dost canlısı bir ifadeyle gülümsüyor bana. Üstünde açık renk bir takım elbise, başında siyah kumaş şeritli bir Panama şapkası ve ayağında siyah ayakkabılar var, her zamanki gibi cilalı. Leonidas, Spencer'in bir zamanlar zengin bir adam olduğunu ve her önüne gelenle konuşmadığını söylüyor. Spencer'a katlanmam kolay zira yerlere izmarit atmıyor, tıkalı tuvaletine bir bakmam için beni asla çağırmayacağını da biliyorum.

Spencer kadar yaşlanmış olduğumu hayal ediyorum bazen. Yıl 2050'dir, otel şimdi olduğundan daha da döküntü bir halde, zamanda bir ada gibi. Yakında hayatı arkamda bırakmak üzereyimdir ve kalan günlerimi elimde üç gömleğim ve biri açık, diğeri koyu renk iki takım elbisemle kuru temizlemeciyle otel arasında mekik dokuyarak, iki çift ayakkabımı cilalayarak ve şehirdeki müzeleri gezerek geçirmekteyimdir. Birkaç sağlık sorunum ve her biri için haftalık mahfazamda sakladığım birer ilacım vardır. Her sabah saat sekiz buçukta müdavimi olduğum lokalde küçük bir demlik çay içmekte ve gazete okumaktayımdır. Garson kadın, benden birkaç yaş daha gençtir ve hâlâ çok güzeldir, benden hoşlanmakta ve bazen bana ikinci bir çörek getirmektedir, şirketten. Öğleden sonralarımı hobime ayırıyorumdur, filateliye veya nümizmatiğe; akrilik resim yapıyor da olabilirim. Odamın duvarları kitaplarla doludur, antik Yunanlar, Ruslar, raflardan iki elimle zor bela çekip çıkardığım kalın ciltler. Bir şapkam vardır, geniş kenarlı bir Arjantin. İnsanlar bana nereli olduğumu soruyor, hakkımda hikâyeler uyduruyordur. Uykuda ölüyorumdur, düşsüz.

Cenazeme kimse gelmiyordur. Garson kadın ölümümden ancak haftalar sonra haberdar oluyordur ve bir arkadaşına sırrını açarak beni gizliden sevmiş olduğunu söylüyordur.

Spencer pencereden dışarıya, boş sokağa bakıyor, onun hem yalnızlığında hem de kanaatkârlığında avutucu bir şeyler var. Birbirine kavuşturduğu elleri çenesinin hizasında, bastonunun kabzasında duruyor, kirpikleri böcek duyargaları gibi titriyor ve soluk aldığı zaman içinde bir şey usul usul bu efordan yakınıyor. Doğrulup ayağa kalkmadan önce beni başıyla selamlıyor, sonra merdivene yöneliyor ve basamakları üçüncü kata kadar adım adım tırmanıyor; odası koridorun sonunda ve onu bekleyen ne bir şey var ne de biri. Bir süre daha kalıyorum burada. Enrique ve Alfred içmediğim için benimle dalga geçiyor ama bana ikram ettikleri şaraptan bir yudum almayı kabul etmediğim için de gizliden seviniyorlar. Leonidas zarfların kapaklarını yapıştırıyor, koca bir yığın var tezgâhta. Geri gelmesini isteyen akrabalara sahip olduğu için gıpta ediyorum ona. Leonidas'a iyi geceler diliyorum ve yukarıya çıkıyorum, ağır ağır ve beklentisiz, tıpkı Spencer gibi.

Lobideki halıyı elektrik süpürgesiyle süpürüyorum, Randolph elindeki balıkçılık sporu dergisini okuyor, tam o sırada birisi hafif hafif sırtıma vuruyor. Ya Mazursky ya da Elwood diye düşünüyorum, sürekli gelip kulağımın dibinde bağırarak, odalarındaki musluğun akmadığını ya da pencerenin su sızdırdığını söyleyen iki müdavimden birisi. Onların bitmek tükenmek bilmez şikâyetlerinden gına geldi ve öyle ani arkama dönüyorum ki Aimee geriye kaykılıyor. Yüzümü görünce gülüyor, kısaca, sonra ciddileşiyor. Durumu daha iyi bilmiyor olsaydım onun mahcup birisi olduğunu söylerdim. Elektrik süpürgesini kapatıyorum, cehennemi gürültü kesiliyor.

"Seni burada bulacağımı biliyordum" diyor. Üstündeki kalın paltoya duman ve Winston'un havanın bütün gün kuru olacağına dair tahminine rağmen öğleüstünden beri şehre inen yağmur kokusu sinmiş. Winston'un çisiltiye ve soğuğa inat, yağmurluksuz veya şemsiyesiz, dükkânının önündeki iskemlede oturduğuna bahse girerim.

"Hava epey berbat değil mi?" diyor Aimee, ellerini ovuşturuyor ve sonra Randolph'un bulunduğu yöne doğru el sallıyor. Randolph ona başıyla kısa bir selam veriyor. Enrique, Alfred ve Mazursky gazetelerini, bilmece sayfalarını ve tanıtım dergilerini bir yana bırakıp üstlerine başlarına çeki düzen veriyorlar. Alfred dağınık saçlarını kaşla göz arasında tarayıp gözlüğünü çıkarıyor.

"Burada mı çalışıyorsun?" Aimee'nin bakışları, yumurtaya benzer biçimi ve yuvarlak camıyla *Flash Gordon*'dan çıkma bir uzay gemisini andıran, Nuh Nebi'den kalma elektrik süpürgesine takılıyor.

Evet anlamında başımı sallıyorum. Bugüne kadar Aimee'yle tek kelime konuşmamış olduğum geliyor aklıma. Yeniden konuşmaya başladığımı bir söyleyen olmuştur ona mutlaka. Spencer merdivenlerden aşağıya inip Randolph'un bankosunun önünde duruyor. Üstünde kışlık bir palto ve elinde baston yerine bir şemsiye var. Randolph, Spencer'ın rafının boş olduğunu bildiği halde, bar iskemlesinin üstünde dönerek arkasına bakıyor, başını hayır anlamında sallıyor ve dergisini okumaya devam ediyor. Sanki Spencer kendisi de bir şey beklemiyormuş gibi başını sallıyor, kenarları kıvrımlı, koyu gri bir model olan kötü hava şapkasını kafasına geçiriyor ve lobiyi katediyor. Bu arada Aimee'yi ve beni bir baş hareketiyle selamlıyor, paltosunun yakasını kaldırıyor ve girişle kapı arasında duran, içeriye soğuk havanın girmesini engelleyen ağır perdenin ardında gözden kayboluyor.

"Hoş bir yer" diyor Aimee, omuz silkiyorum. Enrique bana doğru bakarak kaş göz oynatıyor ve ben bakışlarımı başka yöne çeviriyorum. "Biraz vaktin var mı?" diye soruyor Aimee. "Buraya gelirken yolda bir lokal gördüm." Bekliyor. "Sana bir içki ısmarlayayım."

Alfred hafif bir tezahürat yapmadan duramıyor. "Benim zamanım olurdu buna" diye sesleniyor. Enrique bunu pek gülünç buluyor. Mazursky başını önüne eğip kıkırdıyor. Ona öfkeli bir bakış fırlattığımda susuyor ve gazetesini paravan yapıyor.

"Kahve de olabilir" diyor Aimee. Boynunda gri mavi bir atkı, ayaklarında siyah bağcıklı, kaba botlar var. "Hadisene, bana bu kadar zorluk çıkarma Will." Biraz gülümsüyor, işte şimdi mahcup olduğuna emin oluyorum neredeyse.

"Hadisene Will" diyor Alfred ve Enrique teklifsizce kişniyor.

Önce Randolph'a sormam lazım diyorum ve tezgâha doğru gidiyorum. Elektrik süpürgesini peşimde sürüklüyorum, küçük tekerler gıcırdıyor. Randolph başını dergiden bile kaldırmadan gitmemi söylüyor.

Lokal otele iki blok uzaklıkta. Oradan daha önce de geçtim, içkili yerler bana göre değil. Mekân dar ve uzun. Sol tarafta tezgâh, raflar ve buzdolapları var; sağ tarafta omuz yüksekliğinde duvarlarla birbirinden ayrılmış masalar. En dipte, tuvaletlere açılan kapının yanında bir dart tahtası asılı. İkisi de kot pantolon, kot gömlek ve kot ceket giymiş yaşlı bir karı koca birbirlerine karşı oynuyor. Atışlarını bir iş yapar gibi hallediyorlar. Kadın kısa boylu ve narin, kocasının yanında çocuk gibi görünmemesinin tek nedeni kabarık sarı saçları.

"Mektup için teşekkür ederim" diyor Aimee. Gülümsüyor ve bir o kadar kaçamak şekilde parmak uçlarıma dokunuyor. Elimi geri çekiyorum ve bunu bu kadar ansızın yaptığım için anında pişman oluyorum. Aimee'nin eldivenleri masanın üstünde duruyor, atkısı ve buraya gelirken yolda taktığı yün başlığı. Acaba onları kendisi mi ördü yoksa annesinden veya büyükannesinden mi aldı, diye soruyorum içimden. Garson kadın benim çayımı ve Aimee'nin sütlü kahvesini getiriyor. Her bir elinde birer fincan var ve dökmemek için neredeyse grotesk bir yavaşlık içinde oturduğumuz masaya doğru geliyor. Aimee ona gülümsüyor ama şekerliği getirmek üzere yeniden tezgâha yönelmiş olan garson bunu fark etmiyor. İçecek kamışımı muhafaza ettiğim kutu pantolon cebimde ama onu olduğu yerde bırakıyorum.

"Üzgünüm" diyor Aimee. "Kameriyedeki mesele."

Kaşığa çay dolduruyorum ve dilim yanıyor. Buradaki her şey eski ve koyu renk ahşaptan yapılma. Işık sarı, tezgâhın üzeri rengârenk, bira firmalarının neon ışıklı afişlerinden fışkıran ve aynadan geri yansıyıp tezgâhlara, bar iskemlelerine ve biraz da yere akan bir ışık var orada. Sessizlik alışılmışın dışında. Bir soğutucu vızıldıyor, bir yerden müzik sesi geliyor, o kadar hafif ki dilini bile anlayamıyorum. Garson şekeri masaya bırakıp dart oynayan çifte doğru gidiyor.

"Sana yazdığım o mektup daha önceydi..." Sözün devamını getirmiyorum. Şeker önümde durduğu için fincanıma iki kaşık döküyorum.

İçeriye bir grup insan giriyor, girişin yakınındaki bir masaya oturan yaşlı adamlar ve kadınlar. Şapkalarını, atkılarını, kulak koruyucularını, uzun saplı çantalarını, paltolarını ve eldivenlerini çıkardıklarında yorgun avcılar gibi görünüyorlar gözüme. Alçak sesle ve beş kelimeyi bile bulmayan cümlelerle konuşuyorlar.

"Biliyorum" diyor Aimee. Kahvesine dolu dolu üç kaşık şeker koyup karıştırıyor. "Sana açıklamak istiyorum."

"Gerek yok" diyorum ve bir el hareketi yapıyorum. Bu arada fincana çarpıyorum; çay, fincanın kenarlarında hareketleniyor.

"Oradaki erkeklerin hepsi öyle kederli ki. Bana dokunurlarsa kendilerini öldürmekten başka şeyler düşünürler belki de."

"Ben kendimi öldürmek istemedim" diyorum.

Aimee fincanı iki eliyle kavrıyor ama içmiyor. Denim blucinleri içindeki karı koca ele ele tutuşarak lokalden çıkıyor.

"Düşünmeni istemediğim şey..." Aimee başını kaldırıyor ve yüzüme bakıyor. Bense bakışlarımı yere indiriyorum, ahmakça bir oyun bu. Üç adam giriyor içeriye, çöp toplayıcılar veya sokak temizlikçileri, belki de inşaat işçileri. Beyaz fosforlu şeritleri olan parlak turuncu tulumların içinde işe yarar görünüyorlar, önemli; onlara bakmak tıkır tıkır işleyen bir sisteme güven uyandırıyor insanda. Masalardan birine oturuyorlar ve mekân nihayet biraz gürültüyle doluyor. Belki de itfaiyecidirler, diye düşünüyorum, daha demin birisinin hayatını kurtarmış olabilirler. Bu üniformayı giydiğimi ve onlardan biri olduğumu hayal ediyorum. Suyu, söndürülmüş evlere, şükran duygusu içinde ağlayan ailelere ve yüzümü yalayan, tüyleri yanmış köpeklere dönüştürebilirim.

"Enstitü hakkında bir yazı yazıyorum" diyor Aimee. Bir yandan da atkısından topladığı yün topaklarını masanın yüzeyine bırakıyor. Fincanımın dibinde çay yaprağı parçaları var, onların üzerinde, kahverengi suda gözüm süzülüyor.

Aimee'nin yüzüne bakıyorum. Bakışlarını kaçırma sırası onda. Yün parçalarını top haline getiriyor. Adamlar konuşuyor, gülüyor ve

öksürüyor. İçlerinden birisi masaya geliyor ve sesi beni irkiltiyor. Herhalde bu üniformaların ve miğferlerin bana göre olanı yoktur. Aimee şekerliği masanın kenarına doğru itiyor. Adam alıp teşekkür ediyor ve diğerlerinin yanına dönüyor.

"Ne dediğimi duydun mu?"

"Gazetecisin" diyorum. Fincanımdan duman yükseliyor, gözlük takan birisi olsaydım camlar buğulanırdı.

"Hayır. Her halükârda henüz değil. Belki bu makaleyi yazarsam, bilmiyorum." Yün topları fincan altlığına koyuyor ve kahvesinden bir yudum alıyor. Sütün köpüğü ince bir şerit halinde üstdudağında yapışık kalıyor, ta ki dilinin ucuyla silene kadar. "İçeride adamlar intihar ediyor çünkü Vermeer onlarda yeni tedavi yöntemleri deniyor. Doktorlar sahte ölüm belgeleri düzenlemeleri için para alıyorlar." Ara veriyor Aimee. Başımı kaldırıp şaşkınlık içinde onun yüzüne bakmamı beklediği kesin. Ne var ki ben bakışlarımı yerde tutuyorum. "James Forster cam kırıkları yutup kan kaybından gidiyor ama resmi olarak bağırsak kanserinden ölüyor. Edward Holbrook kafasına plastik bir torba geçirip boğuluyor, doktor bunu ciğer yetmezliğine veriyor. Roger Willett klor içiyor ve ailesine kalp krizi olduğu söyleniyor."

"Gazete kupürleriyle dolaşan Roger mı?" Aimee'nin yüzüne bakıyorum.

"Beş gün önce" diyor alçak bir sesle. "Sırf zehre yaklaşmak için havuzda çalışmak üzere başvuru yapmıştı."

Nutkum tutuluyor. Roger intihar etmiş. O ve ailesi, Tennessee'nin küçük bir bölgesinde hayatları büyük bir kimya şirketi yüzünden mahvolan insanların arasında yaşıyordu. On bir yaşındaki oğulları lösemiden ölmüş, birkaç hafta sonra mahkeme mağdurlara tazminat ödenmesine karar vermişti. Firma Tennessee'deki şubeyi kapatmış ve ardında ölüme gönderdiği üç kurban ve iki yüzden fazla kovulmuş işçi bırakmıştı. Birkaç sorumlu kısa süreliğine hapse girmişti. Roger aldığı parayı, başka firmaların işlediği çevre suçlarını ortaya çıkarmak için kullanıyordu. Karısı kendi payına düşeni alarak ondan boşanmıştı. Roger evi satmış, ülkeyi dolaşmış, görevini ihmal eden büyük şirketlere dava açan ve genellikle kaybeden yurttaş inisiyatiflerinin

kurulmasına katkıda bulunmuştu. Kimi zaman yirmi, kimi zaman iki yüz kişinin karşısına geçip konuşmalar yapmış, yerel gazetelere röportajlar vermiş ve minnacık radyo stüdyolarında oturmuş, avukatlara para dökmüş ve ucuz motellerde konaklamış, uyumayı ve yemeyi unutup içmeye başlamıştı. İki yıl boyunca, oğlunun yasını tutmak için zaman bulamamayı başarmıştı. Üstlendiği misyon için döktüğü para ve medyanın ilgisi suyunu çekince de kemeriyle kendini bir otelin çamaşırhanesindeki su borularından birine asmıştı. Tavandaki boruları tutan dirsekler kırıldığında kendinde değilmiş. *Journey's End Motel Bloomington*'da, New York'un bir kenar mahallesinde, Vermeer'in lüks mülteci kampından pek de uzak olmayan bir yerde bulunmuş.

Roger'ın sessizce ayakucuma koyduğu makalelerden biliyordum bütün bunları, gerisini de Melvin'den.

"Yazı bitmek üzere" diyor Aimee. "Belki sen de okursun diye düşündüm. Bu konuda konuşabiliriz, sen de bana eksiklerimi söylersin."

"Sanmıyorum" diyorum bir süre sonra. Aklım Aimee'nin söylediklerinde değil. Roger'ın artık oğlunun yanında olup olmadığını soruyordum kendime. Herkesin birbirini yeniden gördüğü bir cennetin gerçekten olup olmadığını. Ve annemle Orla'nın yukarıda beni bekleyip beklemediklerini, ne kadar sürerse sürsün. Çocukken geceler boyunca uyanık kalır ve kendime bu soruları sorardım. Öbür dünya var mıydı yoksa sadece kilisenin bir uydurması mıydı, yanlış bir vaat, bu dünyaya katlanmak için bir yalan mıydı? Aimee konuşuyor, sesi uzaklarda ve ben kendime Roger'ın cennette mi yoksa sadece bütün acılarından kurtulmuş bir ölü olarak geri döndüğü hiçlikte mi olduğunu soruyorum.

"Vermeer'in ve doktorların bu yaptığı yasadışı" diyor Aimee. Sesini yükseltiyor çünkü onu dinlemek istemediğimi biliyor. "Psikofarmakoloji yerine pinpon daha hoş geliyor insanın kulağına ama sorumsuzluk olur. Küçük sinir bozuklukları geçiren adamlardan söz etmiyoruz burada. Sizler kendinizi öldürmeye çalıştınız, aman Tanrım!"

Kendimi öldürmeye kalkışmadığımı ona bir kere daha söylemek istiyorum ama sonra bir kenara bırakıyorum bunu. Ansızın yorgun düştüm. "Bana iyi bakıldı. İlaç aldım."

"Hasta bölümünde, evet. Uyku ilacı. Sakinleştiriciler."

"Kendime geldim."

Yaşlılar hesabı ödeyip yeniden talihsiz avcılar topluluğuna dönüşüyor ve çıkıp gidiyorlar. Birisi müziğin sesini açıyor, bir piyanodan çıkan sesler sarı ışığa karışıyor. Aimee bir tutam saçı kulağının arkasına atıyor. Bir süre müzik dinler gibi görünüyor. O arada ılınan çayımı içiyorum.

"Bana yardım edersen güzel olur" diyor Aimee alçak sesle.

"Vermeer'le bir alıp veremediğim yok" diyorum sakin bir sesle. "İçimi bir takım antidepresan pisliklerle doldurmadığı için müteşekkirim hatta ona."

"Bileklerini kesmek için bir ayna parçaladın sen, kahretsin!" Bunu o kadar yüksek bir sesle söylüyor ki, üç adam ve garson kadın dönüp bize bakıyor.

Kalkıp gidiyorum. Biraz başım dönüyor, belki de bugün hiçbir şey yemediğimdendir. Otele giderken ekmek ve çikolata alacağım. Aimee ne arkamdan sesleniyor ne de peşimden geliyor.

Bugün haftalığımın neredeyse yarısını elden düşme bir fön makinesine ve elektrikli bir ısıtıcıya harcadım. Winston beni sevdiği için kutunun içine ayrıca siyah beyaz taşınabilir bir televizyon ve bir bambu değnek koymayı ihmal etmedi. Bambu değnek uzaktan kumanda yerine geçiyor. Onunla program tuşlarına dokunup ses düğmesini oynatıyorum. Aygıt bir tost makinesi büyüklüğünde ve ancak onun teknik inceliklerine sahip. Görüntü ya çok aydınlık ya da çok karanlık ve titrek çizgiler yanıp sönerek yukarıdan aşağıya iniyor; ekranın üstünden sular akıyormuş izlenimini veriyor bu insana. Seste sorun yok, zamanımın çoğunu uzanıp gözlerimi kapatarak geçiriyorum ve sadece dinliyorum. Isıtıcıdan tuhaf, metalik bir koku çıkıyor ama yine de minnacık odayı ısıtmayı başarıyor.

Daha sonra *Twelve Monkeys*'i seyrediyorum. Filmi biliyorum ama onu siyah beyaz ve kartpostal büyüklüğünde seyretmek de yeni bir macera. Yanıp sönen görüntüler renklerin tesellisi olmadan daha da bulanık hale geliyor, hikâye son umut ışığını da kaybediyor. Yüzüstü yatıyorum, burnum neredeyse sıcak ekrana değecek. Toprağın altın-

daki kazazedelerin yanına iniyorum sürünerek, geçmişe doğru Bruce Willis'i takip ediyorum; yanlış yıla, bin dokuz yüz doksana, Orla'nın öldüğü yıla inen James Cole'um ben.

Taşların, ot denizindeki kulenin üstünde yatıyorum. Üzerimde yıldızlar var. Büyükbabam yanıma diz çöküyor. Elindeki bıçak ay ışığında parlıyor. Tanrı'ya sesleniyor ama çevremizdeki sessizlik sadece rüyamın sessizliği değil. O bizim kurtuluşa ermemizi, bütün haksızlıkların kefaretini ödemeyi istiyordu, bakışı usturanın parıltısında kayboluyor şimdi. Kendimi hissetmiyorum. Eski bir defterdeki eski bir isimim ben, bir taslak; satır aralarındayım, etrafımda anlamsız kelimelerle. Bedenim titrek bir çember, tenim mürekkep. Kâğıt yutuyor, alıp götürüyor beni oradan, kenarları kor kor. Büyükbabam ağlıyor ve ben elimi onun elinin üstüne koymak istiyorum ama gidiyorum. Rüzgâr beni denize sürüklüyor, suyun içinde bir gövdem oluyor ve bütün ağırlığımla suya batıyorum. Balıklar adımı sesleniyor.

"Wilbur."

Su aydınlığa doymuş, ay ışığı beni taşıyor. Soluk almak zorundayım, kokuşmuş bir hava artığı ciğerlerimde şarkı söyleyerek dönüyor. Kollarım kürek çekiyor, ayaklarımın altı boş, siyah harflerle yazılı isimler bile yok. İçimden balıklar geçiyor.

"Wilbur?"

Başım yüzeyden geçip karanlığa çarpıyor. Vuruşlar kulağımı oyuyor. Ağzımı açıyorum ve sıcak oksijen yutuyorum. Öksürüyorum, doğruluyorum ve gözümü karşıdaki duvara dikiyorum nefes nefese. Karanlığın içinden nesneler yükseliyor ağır ağır, dolap, iskemle.

"Wilbur, açar mısın lütfen?" Yeniden vuruluyor kapı.

Ayağa kalkıyorum, kapıyla aram yarım adım. Aimee koridorda duruyor, paltosunun içinde geniş ve siyah. Birbirimize bakıyoruz, oyun bitti.

"Bir kedi" diyor bir süre sonra Aimee. Başının arkasında bir ışık yanıyor, saçları parlıyor. Yağmur, metro ve dizel kokusu var üstünde.

"Ne?" Hafif çıkıyor sesim, boğazımı temizliyorum.

"Yara izi. Komşunun kedisiyle oynuyordum."

Başımı salladıktan sonra kavrıyorum ancak ne dediğini. Yanağındaki pembe renkli yarımay. Odaların birinden müzik sesi geliyor, birisi bir küfür sallıyor. Asansör hareket ediyor ve ben çıplak tabanlarımın içinden geçen titreyişi hissediyorum.

"Beni içeriye alacak mısın?"

Yana çekiliyorum ve o bana doğru yaklaşıp odama giriyor. Saçı değip geçiyor neredeyse tenime. Elinde bavulumu taşıdığını ancak o zaman görüyorum.

Die Hard With A Vengeance
1995

Otelin odalarından Beethoven, Ravel ve Satie'nin müziği geliyor, bazılarında Pink Floyd ve Charlie Parker çalıyordu, bir oda ise sessizdi. Wilbur yatağına uzanmış, akşamüstü satın aldığı haritayı inceliyordu. Üç gündür seksen dört genç müzisyenle birlikte Göteborg'daydı ve zaman geçmek bilmiyordu. Bir jürinin karşısında çello çalmış, gezilere ve bir televizyon yayınına katılmış, grup fotoğraflarında poz vermiş ve geleceğinin muhteşem olacağını söyleyen insanlarla konuşmuştu. Vakıf mensupları sürekli Wilbur'un oda kapısını tıklatmış, onu konsolosluklardaki davetlere ve turistik yerlere yapılan gezilere sürüklemişlerdi; ayrıca günde birkaç defa ya Matthew ya da Pauline olup biten her şeyi anlatması için telefon ediyordu.

Bugün serbest kalma fırsatını yakalamıştı en nihayet Wilbur. Öğleden sonra otelden sıvışmış, kendine bir sırt çantasıyla bir uyku tulumu satın almış ve tren kalkış saatlerini not etmek için istasyona uğramıştı. Babasının o mektupları yazdığı yerin adı Nora'ydı ve Göteborg'un yaklaşık iki yüz elli kilometre kuzeydoğusundaydı. Postanede Wilbur'un zarfları gösterdiği kadın memur, İsveç'te bu isim altında en az beş bölge olduğunu öne sürmüş, yine de zarfın üzerindeki damga sayesinde hangisinin doğru olduğunu söyleyebilmişti.

Wilbur, Matthew'nun yolluk olarak verdiği parayı çıkarıp bir kez daha saydı, akılcı bir harcamayla iki hafta yetebilirdi bu para ona. Parmağıyla gideceği yolun üstünden geçtikten sonra haritayı katladı, doğruldu ve Matthew'nun tekerlekli valizine baktı. Beyaz gömleklerin, siyah çorapların ve zarif kravatların arasında not defterleri, çikolata paketleri ve bir de baskısı kalitesiz, ince bir Bruce Willis kitabı duruyordu. Kitabı ona Ari hediye etmişti, sayfalarının arasına ayraç olarak konmuş imzalı bir Jane Russell fotoğrafıyla birlikte. Wilbur haritayı ve kitabı sırt çantasına tıkıştırdı ve saate baktı. Bir saat içinde programcılar ve sponsorlarla akşam yemeği yenecekti. Göteborg Belediye Başkanı bir konuşma yapacak ve tatlıdan sonra Moorhead Vakfı'nın başkanı *Young European Musicians Awards*'un bu yılki galiplerini tanıtacaktı.

Matthew telefon açtı ve Wilbur'a bininci kez şans diledi. Pauline ona bir kartpostal göndermesini hatırlattı. İkisi de Wilbur'un ağzından kerpetenle laf çekiliyor olmasını az sonra gerçekleşecek ödül töreninin yarattığı gerginliğe verdiler. Perdeler kapalıydı ve sesi kısık televizyon odadaki tek ışık kaynağıydı. Wilbur yelken bezinden yapılma çantayı bir kez daha açtı ve içine mini bardan çıkardığı iki şişe suyla bir paket fıstığı tıkıştırdı. En sonunda koyu renk takım elbisesini giydi ve ötekilerle birlikte, onları törene taşıyacak arabaları beklemek üzere lobiye indi.

Sularına bulutların yansıdığı bir göl boyunca ilerliyordu tren. Yalnız bir yelkenli maviliğin içinde kaybolmuştu, ağaçların arasında renkli çadırlar parlıyordu. Yolculuğunun sonuçlarını düşünmemek için bu nesnelere bakmaya çalışıyordu Wilbur. Onu arayacakları ke-

sindi. Sabah erken saatlerde arka kapıyı kullanarak otelden ayrılmış, istasyona kadar yürüyerek gitmiş ve Örebro'ya giden bölgesel trene binmişti. Ayrı ayrı yerlerdeki işiyle evi arasında mekik dokuyan, uykusunu alamamış insanların arasında oturan Wilbur, çantasına sarıldı ve kayboluşuna dair ipuçları yakalamak için oteldeki odasının nasıl ince ince aranacağını hayal etti. Vakıf temsilcilerini Matthew'nun bavulunu eşelerken, bir yandan okul müdürüne telefon ederken, bir yandan da çaresizlik içinde çelloya bakarken düşünüyordu.

Çok geçmeden hem Pauline'e telefon açarlar hem polise haber verirlerdi. Onu takım elbisesinin içinde sabırla gülümserken gösteren pek çok fotoğraftan birisi çoğaltılır ve yoldan geçenlere dağıtılırdı. İnsanlar onun yüzüne, kıl payı yanlarından geçip giden gözlerine kısa bir bakış atar ve sonra hayır anlamında başlarını sallardı. Pauline muhtemelen Matthew'ya telefon açardı. Bu düşünceyle Wilbur'un boş midesi kasıldı ve bir sonraki durakta inmemek, Göteborg'a geri giden bir sonraki trene binmemek için kendini zor tuttu.

Birkaç yolcu gazete okuyordu ve Wilbur bunun bir saçmalık olduğunu bildiği halde her sayfada resmini görmekten korkuyordu, tıpkı her durakta onu arayan polislerle karşılaşmayı beklediği gibi. Gözlerini kapattığında korku ve suç tarafından beslenen hayal gücü büsbütün çığırından çıktı, helikopterler ve kana susamış tazılar, sokak bariyerleri ve orman alanlarını tarayan sonu gelmez bir üniformalılar zinciri gördü. Pauline ve Henry'yi İsveç'e giden bir uçakta ve meraktan hastalanıp kediyi beslemeyi unutan Matthew'yu karanlık oturma odasında otururken gördü. Sonra gözlerini açtı; renkli evler ve ambarlar, inekler ve arabalar yanından paldır küldür geçerek Wilbur'un, yapmış olduğu şeyi yapılmamış hale getirmek için geri dönemeyeceği bir geçmişe karışıyordu.

Örebro'da kendine bir güneş gözlüğü ve baskısız bir beysbol kasketi satın aldı Wilbur. Resmi artık belki de postanelerde ve istasyon salonlarında asılı olan oğlana daha da az benzemek için, bir fast-foodun tuvaletinde ucuz bir makasla saçlarını kesti. Bu prosedür sırasında ağlamaya başladı, Colm'la birlikte kırmızı balık gölünün yanında oturmaktan başka bir isteği yoktu o anda. Sakinleşmesi bi-

raz zaman aldı, sonra yüzünü yıkadı ve insan seli arasında şehirde sürüklendiği sokağa çıktı yeniden. Güç kazanmak zorunda olduğunu düşünerek yanına aldığı çikolatalardan birini yedi ve bir şişe su içti ama bundan sonra kendini daha da perişan hissetti.

Bir kez daha kendini tutamayıp ağlamaktan korktuğu için Folkets Park'da çimenlere uzandı ve kasketi yüzüne indirdi. Çevresinde dünya dışı varlıklar konuşuyor, hava ve otlar İrlanda'da olduğundan farklı kokuyordu, böcek ve sivrisineklerde bile tehditkâr bir şeyler vardı. Noel'den önce Matthew ona midedeki nahoş duygudan kurtulmak için nasıl nefes alınacağını öğretmişti ve Wilbur şimdi sırtüstü yatmış bunu hatırlamaya çalışıyordu. Böylece bir saati aşkın bir zaman geçti.

Bir zaman sonra Wilbur kasketini gözlerinden çekip gökyüzüne baktı, absürd denecek büyüklükteki bulut kütleleri kayarak ilerliyordu; ağır ağır, biçim değiştirmeden. Bir ağacın altında otları gagalayan karatavuğun aşina görünümünde sakinleştirici bir şeyler vardı. Wilbur çantasından Ari'nin ona hediye etmiş olduğu kitabı çıkardı ve okumaya başladı. *Bruce Willis Goes To The Bad* başlığını taşıyan kitap Penn State Üniversitesi'nde öğrenim gören Lester J. Ormond adlı bir sinema öğrencisinin kaleminden çıkma, yetkin olmayan bir biyografiydi. Ağdalı ifadeleri seven yazar, ucuz kâğıda basılmış kitabın ilk yüz yirmi sayfasında oyuncunun kariyerini anlatıyor, bunu yaparken de pek olgulara veya gerçeğe dayanma kaygısı taşımıyordu. Böylece Willis'in bir dönemi için, ergenlikte eşcinsel bir yaşantının neden olduğu cinsel kafa karışıklığı teşhisinde bulunuyor ve oyuncunun yirmi bir yaşındayken boğulmaktan kıl payı kurtulduğu, oksijen eksikliği nedeniyle beyninin hasar gördüğü, daha önce hiçbir yerde belgelenmemiş, bir havuz kazasını anlatıyordu. Hoş ve çekingen genç oyuncunun, kendini beğenmişlik zırhıyla ortaya çıkan ve sağı solu belli olmayan bir maço haline gelmesinin sorumlusu, bu olayın beraberinde getirdiği sonuçlardı yazara göre; ayrıca Willis'in televizyon dizisi *Mavi Ay*'da özel dedektif David Addison rolünü almasının da nedeni, seçmelere yırtık pırtık giysilerle ve punk bir saç modeliyle gelmesi ve aynı rol için başvurmuş olan üç bin adayı kansız korkaklar gibi göstermesiydi.

Ünlü müvekkillerini Ormond gibi itibar zedeleyici elemanlardan korumanın dışında başka hiçbir şeyden para kazanmayan bir hukuk bürosu, bir baskıda beş yüz adet çıkan kitap aleyhine geçici bir karar çıkartmayı başarmış ve imha edilmesinin yolunu açmıştı. Yargı kesinleşmeden önce Ari kitaptan üç adet edinmeyi başarmış ve onları, içinde *Taxi Driver*'ın çekimleri esnasında Jodie Foster'ın Cola lekeleriyle kutsadığı bir senaryo, Stanley Kubrick'in *2001-A Space Odyssey*'in çalışmaları esnasında üstüne kendi el yazısıyla notlar aldığı, buruş kırış bir A4 sayfası ve Orson Welles'den gümüş bir çakmak gibi değerli parçaların bulunduğu geniş koleksiyonuna katmıştı.

Lester J. Ormond sonraki iki yüz sayfayı Bruce Willis'in filmlerine ayırıyordu ve açıkça anlaşıldığı üzere iftira ve spekülasyonlardan ziyade, telif haklarının zedelenmesi konusunda problem yaşadığı için kitaba fotoğraf yerine, Tracy Sorrentio adlı bir sanatçının, film sahnelerini yağlı boyaya hapseden ve üslubu bakımından Francis Bacon'un kötü kopyalarını hatırlatan resimleri konmuştu.

Wilbur kitabı sevmişti. En vahşi pasajlarında absürd bir roman gibi, Ormond'un Bruce Willis'e beslediği güçlü ve tutarsız duyguları serbestçe sergilediği yerde de ateşli, çılgın ve araya hakaretler serpiştirilmiş bir aşk mektubu gibi okunuyordu. Kitabın filmler hakkındaki bölümüyse gerçek sanat eseriydi Wilbur'a göre; yazar burada kuru gözlem, şiirsel yükseliş ve kaba eleştiri üslubunun bir karışımı olan, coşku ve kitsche bandırılmış, şifreli övgü cümlelerinin sık sık tekrarlandığı bir kaos servis ediyordu okura. *Die Hard*'la ilgili şunları yazmıştı: "Bruce Willis'in yüzündeki sert ve külyutmaz ifadenin altında gizlenen gülümsemesi, ölümle burun buruna geldiği anlarda bile sevgi ve umut yayıyor. Sevgisi, uğruna canını feda etmeye hazır olduğu ailesi için; kalbi, içine çöken acıyla ağırlaşsa da hiçbir şeyden korkusu yoktur. Bilge rüyaları sayesinde daha iyisinin olmayacağını bildiği, aksine mutluluğun rüzgârda bir mum ışığı gibi kaldığı, korku dolu şarkılarla yoğrulmuş bir sessizlik için, öldürme faaliyetinden sonraki zamanlar için beslediği umudu taşımaktadır bu gülümseme. Kor halindeki enkaz yağmurundan binlerce kez yansıyan bu gülümseme, Hollywood'un sapkın fantazisi tarafından lanetlenerek ölümsüzlüğe mahkûm edilen, her güvenli binanın kırılgan bir yapıdan ibaret oldu-

ğunu, kaderine boyun eğerek bir yangın fırtınasında geçip gideceğini, kötünün bundan böyle de iş başında olacağını ve yeniden öldürmek zorunda kalacağını bilen bir adamın, kıyılarını kanlı okyanusların yaladığı Amerika adlı bir adada iyiyi ve soyluyu savunan bir adamın gülümsemesidir bu."

Öğle vakti çimenler ve banklar dolup üniformalı bir müze bekçisini, kendisini arayan bir polis sandığında Wilbur, ayağa kalkıp parktan ayrıldı. Kitabı okumak onu sakinleştirmişti ve yürürken planını hatırladı. Oteldeki yatağında uykusuz bir gece geçirirken ve kafası çok sayıda filmin safrasıyla doluyken, ardında bıraktığı izleri silmek zorunda olduğuna dair sabit bir fikir geliştirmişti. Bu yolculuk kendisini eylemin kahramanı yapan bir tür senaryo olsaydı keşke, hissettiği korkuyu biraz olsun azaltacağını umuyordu bunun. Bu yabancı şehrin içinden John McClane olarak geçerse korku, pişmanlık ve kararsızlık duygularının etkisi altında eli kolu bağlanmazdı belki; zira kafasında devamını yazdığı hikâyede birkaç sıyrık ve hafif kurşun yaraları almaktan başka bir şey gelmiyordu başına; çığırından çıktığı anda sonlandırabileceği bir hikâye. Matthew'nun ve Conwaylerin telefon numaralarını üç ayrı kâğıda yazmış, birini pantolon cebine sokmuş, birini çantasının iç cebine yerleştirmiş, birini de kâğıt paralarla birlikte bir folyoya sararak sağ ayakkabısının içine koymuş, ayrıca numaralardan ikisini ezberlemişti. Matthew, Pauline ve Henry'ye, Nora'ya gelmesinin nedenlerini anlattığı ve Lennard Sandberg'i bulur bulmaz göndereceği iki mektup, çamaşırlarının arasında duruyordu.

Bruce Willis'in acil durumlar için yanında telefon numaraları taşımadığını ve John McClane'in pişmanlık içinde eve geri dönmeyi öngören bir B planı olmadığını biliyordu Wilbur. Ama ne onun ne de ötekinin henüz on beşindeyken babasını aramak üzere İsveç'te tek başına bir yolculuğa çıkmadığı kesindi. Ayrıca bu ikisi misyonlarını hayata geçirmek için çellist olabilecekleri bir kariyeri riske atmamıştı. Bruce Willis'in çocukken kekelediğini, Lester J. Ormond'unkilerden daha güvenilir olan başka kaynaklardan da biliyordu. Willis de bir defasında tıpkı Wilbur gibi boğulma tehlikesi geçirmişti. Wilbur

bunları düşündüğünde John McClane'den daha cesur hale gelmiyordu belki ama Bruce Willis'den daha yürekli olduğu kesindi. Bir annesi, babası, iki erkek ve bir kız kardeşi olan bu korunup kollanmış çocuktan daha fazla şey yaşamıştı ne de olsa. Wilbur bir başınaydı ve kendi filmindeki kahraman rolünü talep etmekte yerden göğe haklıydı.

Wilbur'un hikâyesindeki kahraman, bir hainin peşindeydi ve sadece avcı değil, aynı zamanda avdı. Olta atarak ve sahte izler bırakarak takipçilerin kafasını karıştırması gerekiyordu. Wilbur istasyona geri gitti ve havaalanıyla bağlantılı bir tren sordu. Bunu yaparken beysbol şapkasını ve güneş gözlüğünü çıkarıp gişe memurunda kalıcı bir etki bırakmak için çaba sarf etti. Oradan Dublin'e uçuş olup olmadığını sorduğunda, adam güldü ve engebeli İngilizce'siyle bunu bilmediğini söyledi. Wilbur bundan sonra bir süre daha başında kasketi, gözünde güneş gözlüğüyle ve mümkün olduğunca kaygısız bir edayla ortalarda dolandı ve sonra otuz kilometre uzaklıktaki Nora'ya bir otobüs bileti almak üzere başka bir gişeye gitti.

Bir traktörün gürültüsü Wilbur'u yerinden sıçratarak uyandırdı. Kalasların arasındaki boşluklardan sızan ve yamru yumru bir geometrik desen gibi barakanın kil toprağına düşen ışıkta gözlerini kırpıştırdı. Doğruldu ve gece boyunca çantasına dayadığı başında boğucu bir ağrı hissetti. Telaşlı birkaç soluktan sonra nerede olduğunu hatırladı. Motor sesi yitip giderken Wilbur ayakkabılarını giymek ve camsız iki pencerenin birinden dışarıya temkinli bir bakış atmak üzere uyku tulumundan sıyrıldı. Sol tarafında çitlerle ve tek tük ağaçlarla çevrilmiş, geniş tarlalar uzanıyor, bir kilise kulesinin yükseldiği yerse sağında kalıyordu. Kasabanın ve gölün bulunduğu çukurluğun çevresinde ormanlık yeşil tepeler dalgalanıyordu. Rüzgârsız sabahta yaprak kıpırdamıyordu: ne bir ot ne de gökyüzünde güneşin önüne itilmeyi bekler gibi duran tek bulut. Wilbur uyku tulumunu rulo haline getirip yelken bezi çantanın içine tıkıştırdı ve caddeye giden dar yola çıktı.

Kasabadaki bir dükkândan kendine bir sandvicle bir kutu portakal suyu alıp kilisenin yakınındaki bir banka oturdu. Bu kadar heye-

canlı olmasaydı, bu mini şehrin güzelliğini, ağaç bolluğunu, ahşap evleri, iç avlulardaki arnavut kaldırımı taşları, boyalı çitleri, pencerelerin önüne konmuş çiçek saksılarını ve gölü fark edebilirdi. Ne var ki bir adamın yoldan geçirdiği kahverengi benekli iki beyaz at bile onu düşüncelerinden koparmayı başaramadı. Belki de az sonra babasıyla karşı karşıya duracağını düşündüğünde hava alamayacak gibi oluyor, deli gibi atan kalbini boynunda hissediyordu. Matthew'nun ona gösterdiği gibi nefes aldı, sonra çantasından zarfları çıkardı.

Babası mektupları Orla'nın adresine göndermişti. Ne mektup kâğıdında ne de zarflarda kendi adresi belirtilmemişti ve Nora'da nerede ikamet ettiğine, kendi evinde mi, kirada mı yoksa dış bölgedeki kırsalda mı oturduğuna dair tek kelime etmiyordu. Birinci mektupta olan bitenden dolayı üzüntü duyduğunu yazıyor ve Orla'dan özür diliyordu. Oğlunu soruyordu, Hemşire Lorraine tarafından Wilbur adıyla vaftiz edildiğini bilmediği oğlunu. İkinci mektupta korkak, sorumsuz ve boktan bir herif olduğunu itiraf ediyor ve affedilmek için bir kez daha yalvarıyordu. Üçüncüsü çok kısaydı ve Lennard'ın varlığından çocuğa söz edilmemesi ricasıyla bitiyordu. Dördüncüsü umutsuzluk, mihnet ve kendini suçlama arasında gidip geliyor; beşincisi ise düzensiz bir yazıyla bir daha yazmayacağı sözünü veriyordu.

Wilbur mektupları o kadar çok okumuştu ki, hepsini ezbere biliyordu. Ama yine de onların içinde kafasındaki sorunun cevaplarını arıyordu, babası onu özlüyor muydu yoksa ondan nefret mi ediyordu? Lennard Sandberg mektuplarda bol bol kendinden, karısının ölümünden sonra çöken küçük, karanlık dünyasından, acısından ve hayata geri dönmek yolunda gösterdiği beceriksizlikten söz ediyordu. Ağlamaklı bir halde zayıf olduğunu, Maureen'in yasından dolayı felce uğradığını itiraf ediyordu. Aranmamayı rica ediyor, görüşülmeye değer bir insan olmadığını söylüyordu. Öfkeli bir çözülme içinde kendine ve kaderin iniş çıkışlarına karşı yazdığı bu mektuplarda günah çıkarıyor, kendini haklı çıkarmaya çalışıyor, mazeret beyan ediyor ve şikâyette bulunuyordu. Hiçbir yerde, satır aralarında bile oğlunu özlediğine dair hiçbir işaret yoktu ama hiçbir yerde Wilbur'u annesinin ölümünden sorumlu tuttuğuna dair bir işaret de yoktu. Zaten Wilbur'a yola çıkma cesaretini veren de böyle bir sitemin olmayışıydı.

Mektupların hepsi 1985 yılına aitti. Acaba Orla bu mektupları okumuş muydu yoksa o zamanlar muhtemelen henüz aklı başında olan ve her sabah postacının gelmesini bekleyen Eamon onları Orla'dan gizlemiş miydi? Acaba Orla damadını bulmak için bir girişimde bulunmuş muydu yoksa Lennard'ın kederiyle baş başa bırakılma arzusunu saygıyla mı karşılamıştı? Babasının bu arada ölmüş olabileceği düşüncesi daha evdeyken aklına düşmüştü Wilbur'un ve şimdi, hedefe bu kadar yaklaşmışken, neredeyse öyle olmasını diliyordu. Mektupları ilk okuyuşundan sonra hissettiği öfkenin kalıntısı içinde yeniden yükseldi ve babasının izini bulup onu öldürme planını hatırladı, baş döndürücü bir yaralanmışlık ve nefret hezeyanı içinde yapmıştı bunu. Conor'un babasını vurduğu ve tetiği çekmenin hiç de o kadar zor olmadığı geldi aklına.

Mektupları çantasında üst üste koydu, ısırılmış sandvicini ve yarısı boşalmış meyve suyu kutusunu bir çöp bidonuna fırlatıp postaneyi bulmak üzere yola düştü. Orada telefon defterini karıştırdı ve Sandberg adı altında iki kayıt buldu ama ikisi de babasına ait değildi. Babasının adını bir kâğıt parçasına yazdı ve onu gişenin arkasındaki adama doğru itti. Keşke Orla'nın o zamanlar kendisine verdiği, Lennard Sandberg'i Philadelphia'daki bir evin önünde dikilirken gösteren o resim yanında olsaydı. Bu fotoğrafı annesi çekmiş ve diğerleriyle birlikte Orla'ya göndermişti. Lennard'ın üstünde açık renk bir takım elbise, şapka ve kravat vardı, yüzündeki gülümseme de nedense iğretiydi, belki de güneşe bakarken yüzünü buruşturmuştu sadece. Lennard uzun boylu ve zayıftı, omuzları biraz düşüktü, elleri pantolonunun ceplerindeydi. Arka planda kalan ev, beyaz ahşap padavralarla kaplı bir bungalov, ışıkta parlıyordu, üstünde KİRALIK yazan bir levha çimenlere saplanmıştı. Wilbur resmi bir süre saklamış ama ne zaman çıkarıp baksa içini bir keder ve öfke dalgası kapladığı için bir noktada onu yırtmış ve parçalarını fırlatıp atmıştı.

Gişe memuru İsveççe bir şeyler söyledi ve Wilbur omuz silkerek cevap verdi: "İngilizce?" Adam hayır anlamında başını salladı, bir kâğıda bir plan çizdi ancak çaprazlar ve oklardan oluşan labirenti bir süre sonra kendisi bile takip edemez hale geldi, kâğıdı buruşturdu ve mahcup bir ifadeyle gülümsedi. Sonra arkasındaki açık kapıya döne-

rek bir isim seslendi, bunun üzerine elinde bir mektup yığınıyla genç bir kadın göründü. Adam ona bir şey söyledi, Wilbur sadece babasının adını çekip çıkarabilmişti aradan. Kadın, Wilbur'un yüzüne baktı, mektupları raflardan birine koydu, tezgâhtaki açılır kapanır bir kapağın altından geçti ve Wilbur'un elini tuttu.

Solgun bir camgöbeğine boyanmış ve ötekilerin arasına sıkışmış ev, araba trafiğine kapalı, asfalttan katrana, doğal taştan çakıla ve sonra yine asfalta dönerek birkaç metrede bir tarz değiştiren bir sokaktaydı. Bir taş yığınının yanında kumla dolu bir el arabası duruyordu, kumun içinde sigara izmaritleri vardı. Bir duvara birkaç şantiye levhası dayanmıştı, delikli bir eldiven bir kürek sapının ucunu süslüyordu. Genç kadın körelmiş bir okul İngilizcesi konuşuyordu ve Wilbur'a yaptığı turun yavanlığından utanan, ürkek bir rehber gibi eşlik etmişti. Şimdi evi gösteriyor ve Wilbur'un babasının adını telaffuz ediyordu. Sonra Wilbur'un tam olarak anlamadığı bir şey söyledi, aynı şeyi biraz değiştirerek tekrarladı ve Wilbur ikinci ifadenin de anlamını kavrayamadığı halde, evet anlamında başını salladığında gülümsedi. Wilbur bir kez daha başını sallayana kadar onun yüzüne baktı, sonra kapının önüne gidip zile bastı. Zilin cırtlak sesi Wilbur'un iliklerine işledi ve o gün sık sık olduğu gibi babasıyla karşılaşma korkusu yeniden nefesini kesti. Terliyordu ve çantası ansızın o kadar ağır gelmişti ki onu yere, bacaklarının arasına bıraktı. Bu bekleyiş esnasında Wilbur kapı zilindeki ismi okudu ve onun Nordahl olmasını şaşkınlıkla karşıladı. Soru sormaya fırsat kalmadan kapı açıldı.

Karşısında duran adamın yapısı enine boyunaydı, omuzlarına dökülen kızıl kahve gür saçları ve aynı renk bir bıyığı vardı. Ayağında eski bir blucin ve sırtında beyaz bir tişörtün üstüne geçirdiği, düğmeleri açık ve pantolonunun dışında duran kareli bir gömlek vardı. Toparlak kafası ve kocaman elleriyle hayatta Lennard Arne Sandberg olacak birisi değildi. Genç kadın ve adam birkaç cümleyle konuştular, sonra Wilbur'un rehberi onlara veda etti ve uzun şantiye yolunu katederek postaneye geri döndü. Adam Wilbur'un yüzüne, kapısının önünde hediye fiyonguyla süslenmiş, acayip bir heykel bulan birisi gibi şaşkınlık, kuşku ve sevinç karışımı olan bir ifadeyle bakıyordu.

Kenara çekilip koridorun karanlığına doğru uzanan bir kol hareketi yaptı ve hemen hemen aksansız bir İngilizceyle Wilbur'u içeriye davet etti. Wilbur tereddüt ediyordu ama sonra adamı takip ederek eve girdi ve kapı ardından kapandığında hiç irkilmedi.

Sune Nordahl bir zamanlar Lennard Sandberg'in okul arkadaşı olmuştu. Sune kötü bir öğrenci, Lennard ise en iyilerden birisiydi. Sune'nin ailesi yoksuldu, gerçi arkadaşının ailesi de zengin sayılmazdı ama işleri iyi giden nalbur dükkânı sayesinde maddi kaygıları da yoktu. Lennard beslenme saati için yanında götürdüğü öğünü, katı yumurtaları, kekleri ve elmaları her zaman aç olan, gövdesi enine boyuna büyümek isteyen ve yemekleri tıpkı bir kalorifer kazanının kömürü yuttuğu gibi yutan arkadaşına veriyordu. Evde önüne konan dolu tabağı boşaltması için Lennard'ı zorluyorlar, o da bunu ancak büyük bir gayret sarf ederek yapıyordu. Ama yine de zayıf ve renksizdi; ne her gün üç kaşık içtiği balıkyağı ne de litrelerce taze keçi sütü bunu değiştirmeyi başaramıyordu.

Lennard'ın kısa boylu, tıknaz bir kadın olan, bir köylü çocuğu olarak beş kardeşiyle ekmek ve yağ uğruna dövüşmeyi göze alan annesi Selma için, oğlunun neden biraz kilo almadığı ve cildinin sabah kahvaltısında ekmeğin üstüne sürdüğü kaz yağı renginden neden bir türlü çıkmadığı tam bir bilmeceydi. Ama sonra fasulye sırığı gibi uzun boylu kocasının benek benek çillerle ve lekelerle kaplı açık renk tenine baktığında suçun kimde olduğunu anlıyordu Selma.

Magnus Sandberg eski evlerde ne zaman bir kapıdan geçecek olsa başını eğmek zorunda kalırdı, kuru yüzü Nora'nın kurucularının siyah beyaz resimlerini hatırlatan gür sakalının altında gizleniyordu. Uzun parmakları kesik ve çiziklere doluydu; bir tabureye çıkmaya gerek duymadan en üst çekmecelerin birinden bir vida çıkarmaya yeltendiğindeyse, bir böceğin avına yapışmış bacakları gibi görünüyorlardı.

Lennard, Sune'yi arkadaş olarak gözüne kestirmişti çünkü hödükleri kendinden uzak tutacak, ona kızların gizli dünyasını açacak ve okulun tatil olduğu öğleden sonralarda Lennard'ın henüz bilmediği yerleri gösterecek birisine ihtiyacı vardı. Birisinin kendisiyle arkadaş olmak isteyeceğini hayal bile edemeyen Lennard, birkaç haftada bir

sadakat yemini gibi bir şey talep ediyordu ve Sune bir defasında sosisli sandvicini ve elmasını almadan önce, Lennard'ın adının baş harfini bir çakıyla avucuna kazımak zorunda kalmıştı. Boş mideyle derste oturmadığı sürece bu tür kanıtlayıcı ritüellere karşı değildi Sune. Lennard'ın yemeğini yalayıp yutarken kapıldığı kısa süreli utanma duygusuna çoktandır alışmıştı. İşsiz kalıp boşluğa düşen midesinin gurultusu sınıfı doldurduğunda maruz kaldığı arkadaş alayına katlanmaktan daha iyiydi bu küçük aşağılanma.

Sune'nin babası köydeki nalbantın kalfalığını yapan, içe dönük, sessiz bir adamdı. Nalbandın ölümünden sonra çiftliklere Karlskoga'dan kamyonetiyle yeni bir nalbant gelmeye, Sune'nin babası da kısa süreli getir götür işleri yapmaya başlamıştı. İnsanlar onun suskunluğunu nemrutluk olarak yorumluyordu, birisi onun kaçak bir avcı ve köylülerin yeni doğmuş kuzularını otlaktan yürüten bir hırsız olduğu söylentisini yaydığında herkes ondan uzaklaşmıştı. O da ahşaptan oyma figürler yapmaya başlamıştı; tek boynuzlu atlar ve orman yaratıkları, ellerine bir parça oyuncak para tutturduğu troller, küçük parlak nehir taşlarıyla dolu bir çanağa sarılmış sivri kukuletalı cüceler. Evin yanındaki kulübeden günler boyu çıkmıyor ve sadece, her ay tamamladığı işleri bir dükkâna satmak üzere otobüsle Örebro'ya gitmek için ayrılıyordu oradan.

Sune'nin annesi sıla hasreti çekiyor, ülkesi Finlandiya'yı özlüyor ve her yıl doğum gününde hazırladığı iki bavulla birlikte alkolün, suçluluk duygularının ve kendi haline bırakılmış bir ateşin kalıntıları gibi için için yanan, tüketilmiş bir coşkunluğun etkisi altında yalpalayarak avluda dikiliyordu. Saatlerce ağladıktan ve kendiliğinden hemen açılacağını, babasının onu elinden tutup eve götürmek üzere eşikte beklediğini zannettiği kapıya gözlerini dikip baktıktan sonra yatak odasına gidiyor, eşyalarını çıkarıp yeniden dolaba yerleştiriyor, yatağına uzanıyor ve bir yılını daha uykuda geçiriyordu.

Lennard'ın dayılarından biri olan Henrik yaklaşık yirmi yıldır Philadelphia'da yaşıyordu, orada karısı Katarina ile birlikte bir temizlik firması sayesinde dikkate şayan bir refah seviyesine ulaşmıştı. Kendileri çocuk sahibi olamadıkları için, bir memleket ziyaretinde üç

yaşındayken gördükleri Lennard'a oğulları gibi davranmış ve on sekizinci doğum gününde onu Philadelphia'ya davet etmişlerdi. O sırada Lennard iki yıldan beri bir gün devralacağı aile işinde çalışmaya başlamıştı; Sune de dükkânda ona yardım ediyor, getir götür işlerini yapıyor, her akşam dükkânın yerini ve önündeki kaldırımı süpürüyordu.

Lennard'ın annesiyle babası oğullarının bu kadar uzak, savaşta olan ve ayrıca Sune'nin transistorlu radyosundan yayılıp zaman zaman dükkânın kapı aralığından sızan rahatsız edici müziğin kaynağını meydana getiren bir ülkeye yolculuk yapmasına izin vermekte pek gönüllü değildi. Ne var ki Lennard, Nora'nın darlığından ve Västmanland'ın bu tekdüzeliğinden kurtulma fırsatını kaçırmamış, dayısının parasıyla tek bir uçak bileti almak yerine, gemiyle denizaşırı bir yolculuk yapmak üzere iki bilet almış ve Sune'yi de ağır bir bagaj gibi yanında sürüklemişti.

Philadelphia çok büyük, gürültülü ve pis bir yerdi; şehirde tıpkı yabancı bir yıldızın üstündeki astronotlar gibi hareket eden, kırsaldan gelmiş iki oğlanın gözündeyse muhteşem. Birkaç hafta sonra Amerika'da kalma kararı kesinleşen Lennard, Henrik dayısı tarafından muhasebenin harika dünyasıyla tanıştırılmış, bu arada Sune büroların yerlerini cilalamak ve şehrin iç kısımlarındaki vitrinlere yapışan kara kurumu sökmek üzere beş temizlik ekibinden birine katılmıştı. Lennard boş zamanlarında Henrik ve Katarina ile birlikte gümüşi Lincoln'un içinde şehri geziyor, onlarla gözlemevine, müzelere ve tarihi yerlere gidiyor ve İsveç-Amerikan gururuyla gösterilen, görülmeye değer her yeni yer, anayurduyla ilgili anılarını ve oraya geri dönme arzusunu biraz daha eksiltiyordu.

Eve yazdığı uzun mektuplarda Philadelphia'yı ve yeni hayatını, annesiyle ve babasının anlayabilmek için sözlükten bakmak zorunda kaldığı kelimelerle, öve öve bitiremiyordu. Telefonda gelecekle ilgili görüntüleri öyle ateşli resmediyordu ki, çok geçmeden babası nalbur dükkânındaki işleri üstlenmesi için onu kazanmaya çalışmaktan vazgeçmişti. Annesi bir süre daha umudunu sürdürmüş ne var ki oğlu yakında kullanılmış bir araba alacağından veya çalışma iznine başvuracağından söz etmeye başladığında o da susmuş ve telefonu kapattıktan sonra hüngür hüngür ağlamıştı.

Annesi ve babasının Lennard'ın kararından geri dönmeyeceğini kabul etmeleri için aradan altı ay geçmesi gerekmiş, daha sonra da bu duruma izin verme konusunda anlayış gösterememişlerdi. Onların gözünde ihanet suçu işlemişti oğulları. Bir gençlik hevesiyle ve asi müziğin tahrikiyle aileye sırtını dönüyor ve köklerinden uzakta birtakım su götürür hayallerin peşinden koşmak uğruna kendi vatanındaki güvenli gelecekten vazgeçiyordu. Öyle bir hayal kırıklığı içinde ve öyle keyifsizdiler ki Philadelphia'dan gelen mektupları ne okuyor ne de cevaplıyorlardı; gittikçe seyrekleşen telefon konuşmalarında da tek kelimeyle hayatta olduklarını doğruluyorlardı yalnızca. En sonunda Lennard ne zaman arasa hiçbir şey söylemeden telefonu kapatır hale gelmişlerdi. Biricik oğulları ölmüştü onların gözünde, bütün bunların suçlusu olan Henrik ve Katarina da.

Evin yanındaki garajın üstünde kira vermeden oturan Sune kendi hayatını yaşıyordu. İşten sonra arada bir, Iowalı melankolik iki erkek kardeş dışında hepsi Meksikalı göçmenler olan arkadaşlarıyla bir bira içiyordu. Güzel havalarda akşam saatlerinde bir parka gidip oturuyor ve beysbolun aile versiyonu olan oyunlarını izliyordu, bu oyunun kuralları da tıpkı orijinalininki gibi esrarengiz geliyordu ona. Hafta sonları bazen Lennard'la birlikte bir şeyler yapıyor, birlikte otobüs veya metroyla geziyor, sinemaya veya sahnede soyunan kadınların külotlarına dolar banknotları sıkıştırılabilen bir bara gidiyorlardı. Zengin insanların villalarına bakıyor, yağmurun tadını kaçırdığı öğleden sonralarda eski filmlerin kesintisiz gösterildiği matinelerde oturuyor, striptizcilerin sunî göğüsleriyle mahcup mahcup dalga geçiyor, üç bardak biradan sonra sarhoş oluyor ve gelecekten, müzikten, arabalardan söz ediyor, açık havada yeniden ayılıyor, konuşmadan yan yana yürüyor ve giderek aralarındaki bağın koptuğunu fark ediyor ancak ikisi de bu süreci durdurmak için gereken enerjiyi göstermeye hazır olduğunu hissetmiyordu.

Sune artık Lennard'a bağımlı değildi, garajın üstündeki küçük buzdolabını doldurmaya ve ucuz bir lokantada annesinin bir ayda onun için pişirdiğinden daha fazlasını bir akşamda yemeye yetecek kadar para kazanıyordu. Çocukken İsveç'te aralarında bir anlaşma

yapmışlardı, yemek karşılığında korumaya ve bilinmeyen dünyalara geziler yapmaya dayanan bir anlaşma; ama burada her şey farklıydı ve aslında aralarında hiçbir bağın, arkadaşlık bağının bile olmadığının her defasında daha güçlü bir biçimde bilincine varıyorlardı.

Amerika'ya gelişinin üstünden daha bir yıl bile geçmeden Sune bir spor salonunda çalışırken tutuklanmıştı. Göçmen masasının adamları beden eğitimi dersinden çıkan okul çocukları gibi paldır küldür içeri daldığında soyunma odalarından birinde yerleri siliyordu Sune. Sınır dışı edilme durumunda tek bir telefon hakkı olduğu için Lennard'ı aramıştı çünkü aklına ondan başkası gelmemişti. Lennard devreye bir avukat sokması için dayısını harekete geçirmek istemiş ama Sune onu vazgeçirmiş, ona bol şans dileyip telefonu kapatmıştı. Ertesi gün onu New York'a götüren, oradan da Stockholm'e giden bir uçağa bindirilmişti. Sınır dışı edilmek mutsuz etmemişti Sune'yi. Amerika'da kalmak gibi bir niyeti olmamıştı hiç, ayrıca yatağında uyumadan uzandığı ve altında Lincoln'un soğuyan motorunun çıtırdadığı bazı gecelerde Nora'yı düşünüyor ve özlüyordu. Uçsuz bucaksız tarlaları, sadece kilise kulesindeki çan vuruşlarının bozduğu sessizliği, çocukluk günlerinde birer deniz olan ve daha sonraları bakımsızlıktan mahvolup sıkıcı su birikintilerine dönüşen gölleri, hatta annesi ve babasını bile özlüyordu. Bu arada annesi yeniden Finlandiya'da yaşamaya başlamıştı. Annesinin, uzun süre geri dönmesini beklediği babası, Sune'nin gidişinden bir ay sonra ölmüş, kendisi de cenazeye katıldıktan sonra bir daha geri dönmemişti.

Sune'nin babası hâlâ tahtadan masalsı hayvanlar ve troller oyuyordu ve oğlu sıcak bir ekim akşamında barakaya girdiğinde ağlamıştı. Lennard'ın annesiyle babası, Sune'ye dükkândaki eski işini vermişti ve mustarip oldukları sağlık sorunları arttıkça Sune mavi önlüğünün içinde ansızın tezgâhın arkasında peyda olup müşterilerle ilgileniyor, bu arada babası da, oymacılığı hafta sonlarına erteleyip, gelen paketleri açarak yeni malları yerlerine yerleştiriyordu.

Marklund's Marvellous Cleaners birkaç yıl önce de kaçak çalışan bir avuç Meksikalı yüzünden resmi makamlarla sorunlar yaşamıştı ve Sune'nin tutuklanmasının firmaya zarar vermemesinin tek nedeni,

Henrik'in vergisini zamanında ödeyen, saygın bir yurttaş mertebesine yükselmiş ve buna ilaveten doğru insanları tanıyor olmasıydı. Gençlik kütüphanesinin, kıdemliler dans salonunun ve hayvan barınağının sponsoru, *Millpark Country Clubs*'ın başkan yardımcısı ve tarihi binaları koruma derneğinin yönetim kurulu üyesiydi Henrik. Temizlik ekiplerinin, kamu yararına çalışan kuruluşların temizliğini karşılıksız olarak üstlenmiş olması, kaçak işçi olayının beraberinde getirdiği bir sonuçtu ve pişmanlıktan çok varlığını devam ettirebilmekle ilgiliydi, bu da resmi makamlardan artı puan alma mücadelesinde firmanın işe yarıyordu.

Henrik mahkemeye davet edildiğinde memurları, Sune'nin aslında onun için çalışmadığına, sadece acil adam ihtiyacı olduğunda arada bir devreye girdiğine inandırmıştı. Söylediklerine bakılırsa Sune Nordahl onurlu, genç bir adamdı ve böyle bir yardımda bulunmak konusunda ısrarlı davranmış, kaldığı yerin, gördüğü ilginin ve Marklundların çalışkanlık ve vatanseverlik örneği olan Hıristiyan aile birliği içinde, düzgün bir Amerikalı olma yolunda kendisine tanıdığı imkânın karşılığını bu şekilde ödemek istemişti. Gerçi Henrik, Sune'nin turist vizesinin sekiz ay önce süresini doldurmuş olduğu gerçeğini çürütemezdi ama meslek ahlakına bağlı olmaktan ziyade, kendilerini talepkâr karıları ve sevgililerinin arzularına bağlı hisseden yönetici memurlara yüksek meblağlar ödeyerek bu meseleyi sessiz sedasız kapatmayı başarmıştı.

Bu destek ve ilgi sonucunda hem Marklund firmasının acil durumlar için sakladığı gizli fonlar hem de Henrik'in potansiyel polisiye tehlikesi yok olup gitmişti. Bunlar Lennard'ın başına gelmek yerine hırsları olmayan Sune'nin başına gelmiş olduğu için rahatlayan Henrik, yeşil kart imkânını tehlikeye atmamak için yeğenini firmadan bir süre uzak tutmasını tavsiye eden avukatının sözüne kulak vermişti. Lennard üç aylığına Vancouver'a gönderilmişti, burada ödünç aldığı bir bisikletle sabahları şehirde keşfe çıkıyor, öğleden sonraları da yabancılar için açılan bir okulda İngilizcesini mükemmelleştiriyordu. Kanada'dan dönüşünde bir teste tabi tutulmuş ve altı hafta sonra, Amerikan vatandaşı akrabaları olduğu ve ona firmalarında iş verdiği için de resmi oturma iznini almıştı.

Yakalanma tehlikesi bertaraf edildiği için, eskisinin iki katı şevkle kendini işine vermişti Lennard. Vergi danışmanlarıyla tartışacak, müşterilerle pazarlık edecek ve Henrik'in şaşkın bakışları altında temizlik malzemesi tedarikçilerinden daha iyi şartlar kopartacak kadar mükemmel bir İngilizcesi vardı. Sabahları ofise herkesten önce geliyor ve akşamları herkesten sonra ayrılıyordu oradan. Gerektiğinde hafta sonları da çalışıyor ve Henrik'e Kanada'da kendisine izin kelimesinin öğretilmediğini söylüyordu. Fotokopi makinesini tamir etmiş, ofisinin duvarlarını yeniden boyamış, temizlik ekiplerinin yeni alınan pahalı bir cila makinesini bozmamaları için kullanma kılavuzunu İngilizce'den İspanyolca'ya çevirmiş, amaca uygun reklam sloganları bulmuş, yeni işler almayı başarmış ve şirketin cirosunu yüzde yirmi beş arttırmıştı. Henrik bütün bunlardan dolayı Lennard'ı o kadar çok seviyordu ki, onun için, firma logosunun altında gölgeli harflerle LENNARD A. SANDBERG VICE PRESIDENT yazan kartlar bastırmıştı.

Her şey çok iyi gidiyor, Noralı delikanlı gözlerini yummaya gerek duymadan Amerikan rüyasını görüyordu, dünya onundu.

Lennard'ın bir eksiği olduğunu hisseden tek kişi Katarina'ydı ve bunun ne olduğunu da çok iyi biliyordu. Yeğeni için seçtiği kadın diş hekimi bir babanın ve emlakçi bir annenin kızıydı, Lennard'dan bir yaş büyüktü ve zengin aile ocağının, tazminat yerine geçmesini gerektirmeyecek kadar da güzeldi. Adı Deborah Shuler'di ve Philadelphia Üniversitesi'nde işletme ve siyaset okuyordu. Katarina, şehrin en iyi restoranlarından birinde bir yemek ayarlayarak, Frank, Audrey ve Deborah Shuler'le karşılaşmalarını Lennard'a tamamen tesadüf gibi gösterecek bir düzenleme yapmıştı. Deborah hoş ve zekiydi, hatta üç kadeh şaraptan sonra matrak bile olabiliyordu ve Lennard onun gerek ekonomideki güncel durum, gerek Vietnam Savaşı hakkındaki sunuşlarını ilgiyle dinliyor gibi görünüyordu. Hem Katarina ile Henrik hem de Shulerler ikisinin arasında süre giden sohbeti hoşnutlukla izliyordu.

Lennard o akşam gerçekten de âşık olmuştu. Ancak kalbini kaptırdığı kız Deborah Shuler değil, Maureen McDermott adında, İrlan-

dalı bir garson kızdı. Saçını zapt etmek için kafasına taktığı bir sürü firkete ve tokayla ve nasıl yapılacağını pek bilmediği, alelacele kotarılmış gibi görünen makyajıyla bu narin kadın, tabakları toplamak için arkadaşına yardım etmek üzere yemek salonuna sadece bir kez girmiş, onda da kollarında taşıdığı bir tabak yığınıyla Deborah'nın çantasına takılmayı, düştüğü esnada yüksek sesle bir küfür sallamayı ve boylu boyunca yere uzanmayı başarmıştı. Garson kızın kendine gelip ayağa fırladığı bir anlık şoktan sonra, durumu çok dokunaklı bulan Marklundlar ve Shulerler bu talihsiz kazayla ve diğer müşterilerin bakışlarıyla ilgilenmemeye, özellikle Henrik ve Frank'in çabasıyla yeniden, insanlı uzay yolculuğu hakkında yaptıkları konuşmaya geri dönmeye çalışmışlardı. Yanında yere çömelip kirli tabakları toplayan ve bir peçeteyle halıdaki sos lekelerini ovarak silen kadına durmadan yan gözle bakan tek kişi Lennard'dı.

Lennard hayatı boyunca, birinci sınıfta aklını başından alan Anna Linderoth'dan başlayarak pek çok kez âşık olmuştu ama hiçbir zaman dişi bir varlığın yakınında, kendini bu akşamki kadar içsel bir isyanın içinde bulmamıştı. Deborah çantasında bir leke keşfettiğinde o muhteşem yaratık tabakları mutfağa taşımak için harekete geçmek üzereydi. Çantadaki sos lekesi masadaki herkes tarafından incelemiş ve sonra garson kızın burnuna tutulmuştu. Maureen özür dilemiş ve peçeteli elini öne doğru uzatmış, buna karşılık Deborah çantayı geri çekip göğsüne bastırmıştı. Yemek salonundaki karışıklık gözünden kaçmayan müdür masaya yaklaşınca, vaka hakkında Audrey Shuler tarafından bilgilendirilmişti. Müdür çantadaki lekeyi bir mermi deliğiymişçesine teftiş ettikten sonra, Deborah'ya restoranın bu zararı karşılayacağının garantisini vermişti. Buna ilaveten onlara tatlı ve kahve servisinin kendi ikramı olacağını da söylemişti.

Böylece mesele kapanmış olacaktı, tabii eğer Maureen haksız yere fırça yiyen bir kızın mağrur ve dik kafalı sesiyle, lanet olası çantanın yolun üstünde durduğunu bu nedenle de suçun kendinde değil, kendini beğenmiş küçük kaltakta olduğunu mırıldanmamış olsaydı. Deborah ve ailesi bu kaba dokundurma karşısında çileden çıkmış ve müdür, Maureen'den özür dilemesini istemişti. Ne var ki, bu arada genel ilginin odağı haline gelen kadın, bunun için rüyasında bile özür

dilemeyi düşünmüyor ve düşerken burktuğu bileğini gösteriyordu. Ellisinin ortalarındaki kır saçlı, fraklı müdür önce hayretle yerinde donup kalmış, sonra tıpkı çocuğu Noel hikâyesi anlatmak yerine edepsiz bir fıkra anlatan bir baba gibi gülümsemiş, kendini toparlayınca da o andan itibaren artık garsonluk yapamayacak olan Maureen'i iterek alelacele salondan dışarıya çıkarmıştı. Az sonra mutfak olması gereken uzak bir yerde, epey miktarda tabağın kırıldığına işaret eden bir şangırtı kopmuştu; masadaki herkes öfkeli bir şekilde aralarında fısıldaşırken Lennard hayatının kadınını bulduğunu biliyordu.

Lennard ertesi gün elden düşme, altın sarısı Buick *Skylark*'ıyla restorana gidip bir aşçı yardımcısından Maureen'in adresini almayı başarmıştı. Lennard ve Sune'nin daha önce otobüsle geçmiş oldukları ve yıllardır ihmal edilmişlikle yıkılıp gitme arasında sıkışıp kalmış bir bölgede bulunan iki odalı bir dairede oturuyordu Maureen. Kenarları çöple süslenmiş sokaklar çukurlarla doluydu, trafik ışıkları çalışmıyordu ve trafik levhalarının üstüne çeşitli renkler bulaşmıştı. Yine de yoldan arabalar gelip geçiyor ve birkaç haftada bir belediyeye ait bir temizlik aracı veya katran dolu bir tanker peyda oluyor, mahalleyi biraz makyajlıyordu. Evler kısmen acınası bir haldeydi ve cephelerin arasındaki kablolarda asılı olan her üç lambadan sadece bir tanesi yanıyor; ama insanın karşısına ansızın ve bir mucize gibi, sıvayla kapatılmış delikler, yeni boyanmış duvarlar ve değiştirilmiş ampuller çıktığı da oluyordu.

Maureen'in dairesi, yegâne vitrin camı kartonla kapatılmış ve önünde bir köpeğin sere serpe yayıldığı bir dükkânın üstündeydi. Böyle bir bölgede sahanlığa açılan kapının kilitli olmaması ve önüne gelen herkesin karanlık antreye girebiliyor olması Lennard'ı şaşırtmıştı. Onu şaşırtmayan şeyse bozuk ziller ve diafonun olmayışıydı ama bu teknik gerilik Lennard'ı sevindirmişti zira merdivenleri çıktığı esnada ne istediği sorusunu nasıl cevaplaması gerektiğini hâlâ bilmiyordu.

"Ne demiş biliyor musun?" diye soran Sune, Wilbur'un limonatasını tazeledi. Wilbur hayır anlamında başını salladı. Sune Nordahl'ın

mutfağında oturuyor ve annesiyle babasının hikâyesini tıpkı kurumuş bir toprağın yağmuru çektiği gibi içine çekiyordu. Sune ocağın başında akşam yemeğini pişiriyordu. Tavalarla tencerelerin izin verdiği kadarıyla arkasına dönüp anlatmaya devam ediyordu; sanki her cümleyi, her ifadeyi, her vurguyu ve verdiği her arayı yıllardır çalışmış ve Wilbur'un uzaklardan gelmesini, burada oturmasını ve onu dinlemesini beklemişti. Wilbur'un karşısına geçmiş, yıllar sonra da arkadaşı olarak kalmış olan Lennard'ı oynuyordu; yemek kaşığını arkasına sakladı ve Lennard'ın, daire kapısını açıp yüzüne hem tanımış gibi hem de kuşkuyla bakan Maureen'e söylediklerini tekrarladı. "Benim adım Lennard Arne Sandberg ve sizi seviyorum!" Sune yemek kaşığını Wilbur'a bir demet çiçek gibi uzattı, oğlan şaşkınlıkla geriye kaykıldığında güldü ve ayağını yere vurdu. "Annen de aynen böyle tepki göstermişti!"

Ulrika içeriye girdiğinde Sune, Lennard'ın Maureen'i öpmek için beş hafta daha beklediğini anlatıyordu. Ulrika neredeyse Sune kadar enine boyunaydı ve o da girdikten sonra daracık mutfakta hiç yer kalmadı. Sune onu, annesiyle babasının ilk öpüşmelerinin ayrıntılarından kurtulduğu için sevinen ama yine de kendisinin uğursuz doğumundan önce onların ortak hayatının nasıl gittiğini öğrenmek için yanıp tutuşan Wilbur'la tanıştırdı. Ulrika, Sune'nin kız arkadaşıydı ve bir gözyaşı seline boğulmaktan, engebeli İngilizcesiyle alışverişte unuttuklarını mırıldanarak ve mutfaktan kaçarak kurtuldu. Bir tereddüt anından sonra Sune onun peşinden gitme düşüncesini bir kenara atıp gülümseyerek, ahşap merdivenleri sarsan ağır adımlara, kapanan ev kapısının boğuk sesine kulak verdi. "Kadınlar" dedi ve Wilbur onun ne dediğini çok iyi biliyormuş gibi evet anlamında başını salladı.

Maureen'in dairesinin altındaki dükkân, otuzlu yıllarda annesi ve babasıyla Philadelphia'ya gelip on beş yıl limanda çalıştıktan sonra kendi işini kurmuş olan, yetmiş dört yaşındaki Arjantinli Salvador Gustavo Onetti'ye aitti. Kısa boylu, kel kafalı, göbekli ve genel haline uygun düşmeyecek biçimde hâlâ hoş bir yüze sahip olan bu adam, Meksikalı bir göçmen ailesinden gelen, kendisinden on iki yaş küçük karısı Sofia'yla birlikte ön tarafında artık kapanmış olan dükkânın

bulunduğu evin birinci katında oturuyordu. Eski satış yerinin arkasında üç oda vardı, bunlardan bir tanesi Sofia'nın sebze ve çiçeklerinin yetiştirebileceği kadar güneş ışığı alan ve iç avluya açılan bir mutfaktı.

Lennard, Maureen'i ilk kez öptüğü günden çok önce tanışmıştı bu çiftle. Maureen'i hemen her gün ziyaret etmeye başladıktan sonra da onun, vaktinin büyük bir bölümünü bu çiftle geçirmesini iyi bir işaret saymıştı Lennard; zira Salvador ve Sofia, Lennard'ın açıkça kendini belli eden âşık haliyle ve Maureen'in sözüm ona bu aşka direnişiyle ilgili şakayla karışık alaycı dokundurmalar yapma fırsatını hiç kaçırmıyordu. Buna ilaveten yaşlı çift, aşkın gerçekten de dünyanın en babayiğit gücü olduğunu ve mutlu bir hayat sürdürmenin tek yolunun, onu birisiyle paylaşmaktan geçtiğinin su götürmez bir kanıtıydı.

Dükkânın henüz açık olduğu zamanlarda, Sofia burada el yapımı tasarımlar satıyordu: kendi diktiği yamalı bohça yorganlar, Virginia'daki bir cam atölyesinden getirttiği vazolar, kupalar ve kâseler, Arizona'dan aldığı gümüş takılar, bir Meksika çömlekçisinden edindiği tabak, fincan ve çanaklar, sazdan yapılma sepetler ve yemek takımları, elişi kâğıtları –tabii bir de Salvador'un iki blok ötedeki atölyede ürettiği– kiraz, gül, okaliptüs ve sedir ağacından yapılma küpler, sandıklar ve mobilyalar. Mahallenin yavaş yavaş çöküşüyle birlikte müşteriler de azalmış ve Sofia hayatında kumaş artıklarından yeterince yatak örtüsü diktiğine karar verdiğinde tasfiye satışı gerçekleşmiş, bir kutlama yapılmış ve en nihayet vitrin camı kahverengi kâğıtla kapatılmıştı. Üç yıl önce olmuştu bu, Onettiler artık eski satış mekânını erzak odası, ardiye veya bir otel odasına verecek parası olmayan ya da yürüyemeyecek kadar sarhoş olan konuklar için acil barınak olarak kullanıyordu; bu amaçla paravanlar ve portatif bir yatak koymuşlardı oraya.

Lennard, Salvador'un dükkânın kapanmasından sonra da her gün birkaç saatliğine atölyesine gittiğini biliyordu; ama ihtiyarın orada ne yaptığını, belediyenin çekinceli planları yolunda gitmiş olsaydı, iyi niyetli fakat hiçbir zaman doğru düzgün maddi destek bulamamış bir sosyal konut projesine yer açmak üzere, yıllar önce yıkılmış ol-

ması gereken eski lastik fabrikasını ziyaret ettiğinde öğrenmişti ancak. Hollanda tuğlasından yapılma kirli gri binanın iki katı cömert birimlere bölünmüş ve sanatçılara, zanaatkârlara, antikacılara, oyuncak trenleri olan insanlara ve karton bira altlığı koleksiyonu kontrolden çıkanlara kiralanmıştı.

Lennard, Salvador'un hücresinde ihtiyarın eskiden dükkân için üretmiş olduğu, dairenin yarısını dolduran dallı budaklı kâseler, mermer dalgalarını andıran çizgileriyle cilalı konsollar ve keten tohumu yağıyla naneşekeri kokan küçük sandıklar bulmayı bekliyordu. Ne var ki 1972 yılının Eylül ayında bir akşamüzeri, dostunun ona gösterdiği şey o kadar şaşırtıcı ve sarsıcıydı ki bu tarihi, bir kez daha kendisi için yeni bir hayatın başlangıcı olarak aklında tutmuştu.

Neredeyse ses geçirmez ve penceresiz atölyesinde ahşap müzik enstrümanları yapıyordu Salvador. İnce ellerinin arasında kemanlar, viyolalar ve viyolonseller meydana geliyordu; çevresindeki dünyanın yitip gittiğini gören ve bu gerçek karşısında güzel bir şey yapmak isteyen bir adamın telaşsızlığı, kendini işine verişi ve özeniyle her yıl bir-iki parça. Salvador Gustavo Onetti'nin, içinde zamana direndiği mekân beyaza boyanmıştı, yerler toprak rengi linolyumla kaplıydı. Tavandan neon lambalarının soğuk ışığını ısıtan tüller sarkıyordu ve duvarlarda Sofia'nın yaptığı iki adet yamalı yorgan, sararmış inşaat planları ve taslaklar, lime lime olmuş kirli bir Arjantin bayrağı, çayırlarda at üstünde bizon avlayan yerlileri gösteren, büyük boy yağlıboya bir tablo, mobilya ve insan fotoğrafları, bir bambu yelpaze, bir yangın söndürücü ve yangın çıkması hâlinde izlenecek bir kaçış planı, üstü tutkal lekeleriyle kaplı gri bir önlük ve sarı bir şemsiye asılıydı.

Bütün bunları göz ucuyla görmüştü Lennard, bütün duyularıyla asıl algıladığı şey, masif çalışma masasında duran bir çellonun açık gövdesi, elini sürmeye henüz cesaret edemediği alet edevat ve çeşitli ahşap türlerinden yapılmış, bir bütün olmayı bekleyen ve Lennard henüz bilmese de adları salyangoz, kulak, eşik ve çubuk olan parçalardı. O akşam Lennard, oturma odasında volta atarken, Maureen'e heyecanla Salvador'dan enstrüman yapımını öğrenmeyi istediğini anlatmış, bulaşıkları mutfağa taşımak isteyen Maureen'le çarpıştıklarında ve tabaklar tıpkı birkaç hafta önce restoranda olduğu gibi yere

düştüğünde de cesaretini toplayıp başını ellerinin arasına almış ve onu ilk kez öpmüştü. Maureen'i bir zamanlar Anna Linderoth'u veya daha sonra, on beş yaşındayken dudakları kuru, mühürlü ve her türlü büyüden yoksun Eva Forsberg'i öptüğü gibi değil, gerçek bir huşu içinde öpmüştü. Bir daha asla bir başkasını öpmeyeceğini bilen bir erkek gibi öpmüştü Maureen McDermott'u. Sonra da gözlerini açıp olacakları beklemişti. Maureen, sanki kendi ürkek ve heyecanlı soluklarını duymasın diye elleriyle kulaklarını kapatmaya devam eden Lennard'ın yüzüne bakmış ve ona hiç bitmeyecekmiş gibi gelen bir andan sonra, sakin bir sesle, bir lutiye olarak ailesini geçindirip geçindiremeyeceğini sormuştu.

Maureen evlenmek için acele etmemişti hiçbir zaman. Annesi ve babasının evliliğini taklit edilesi değil, korkulası bir şey olarak görüyordu. Çocukluğunu düşündüğünde aklına Cork'taki bahçe, nilüferlerle kaplı göl ve salıncakta oturup havada süzülürken başının üzerinde uzanan devasa gökyüzü geliyordu. Annesinin kahkahaları, yemek ve uyku vaktinin geldiğini söyleyen seslenişi kulaklarındaydı. Onların arasında babasının, kalınlığından beklenmeyecek kadar alçak olan ve içinde kısa, neredeyse ürkek cümleler taşıyan sesini duyuyordu. Bu iki ses çok nadiren bir araya geliyordu; ancak mecbur olduklarında birlikte prova yapan, gerekli olanlar söylenip bittikten sonra mutlu olan, farklı ve uyumsuz ve iki yalnız solist. Bulutlara dokunan bir ağaç, esrarengiz kaynakların sıcak tuttuğu bir ev ve evcilik oynayan bir erkekle bir kadın; hayatının ilk on beş senesini hatırladığında Maureen'in düşündüğü şey buydu işte.

Annesiyle babasının uyumlu bir evlilik benzetisi yapmasının nedeninin kendisi olabileceğini daha küçük bir çocukken sezmişti Maureen. Çok gülen, çok konuşan, bahçede azan ve evin içinde sürekli gürültü yapan Maureen, gözünden hiçbir şey kaçmayan dikkatli bir gözlemciydi aynı zamanda. Şen, şamatacı dış görünümü içinde meraklı, şaşkın ve gittikçe endişeye gark olan bir araştırmacının oturduğu bir kamuflaj çadırıydı sadece. Gördüğü şey tuhaf aşk tümörleri, sadakat anomalileri ve imitasyon mutluluklardı. Gerçekten orada olmasa da varlığı evi dolduran, günlerce odasında oturup batan bir gemi hakkında yazılmış, sayfaları sararmış makalelerin içinde kaybo-

lan, kendisi de kimsenin bilmediği ağır bir yük altında ezilerek yavaş yavaş batan, kırık bir kol için üzüntü duyması ve iyi notları övmesi istendiğinde ansızın ortalıkta beliren, bir Noel ağacını oturma odasına sürükleyen ve Maureen'in üçüncü doğum gününde, kırmızı tasmalı bir yavru köpeği ona göstermek üzere bahçe kapısını açan babası geliyordu gözünün önüne.

Annesini düşündüğündeyse, güzelliği asla bitmeyen bir müzik, sonu gelmeyen bir yaz gibi olan, giyilmeyecek türden giysiler diken, yemek yapmayı kitaplardan öğrenen, bazen gizli gizli sigara içen ve ağlayan, bahçedeki gölün etrafına kimseden yardım almadan bir çit çeken, yortularda mum yakıp şarkılar söyleyen ve kocasını yanağından öpen, pazar günleri kiliseye giden, mucizelere ve kaderin değiştirilebilir olduğuna inanmayan fakat kızına tam ters yönde vaaz veren bir kadın geliyordu gözünün önüne. Rahibin, Tanrı'nın ve dünyanın huzurunda ettiği yemini bozmak istemeyen, evliliğinin anlamsızlığını çoktan itiraf ettikten sonra da kocasının yanında kalmaya devam eden, bir zamanlar yaşama sevinci olan, güçlü bir kadın.

Yirmi birine geldiğinde İrlanda'dan ayrılmıştı Maureen. Bir eylül sabahı kendisini bile ürküten bir rahatlamayla bundan böyle teselli bulamayacak annesini, yaşlılıktan zayıf düşmüş İskoç çoban köpeğini ve her geçen yıl biraz daha gölge haline gelen babasını terk etmişti. Orla, kızının Cork'ta kalmasını ve üniversiteye gitmesini istemişti, aslında Eamon'la kocaman evde yalnız kalma düşüncesine katlanamıyordu. Buna rağmen kuzenlerinden birisinin yaşadığı Ontario'ya giden bir uçak bileti almayı ve Maureen'in bir yıl boyunca konforlu seyahatler yapabileceği, sonraki bir yılı da daha mütevazı yolculuklarla idare edebileceği kadar American-Express seyahat çeki tedarik etmeyi ihmal etmemişti. Para bittiğinde çocuğunun geri geleceği umudunu taşıyordu Orla.

Maureen birinci yazı Kanada'da dolaşmakla geçirmiş, kışın da Meksika'da oda hizmetçisi olarak çalışmıştı. Montreal'de ve Acapulco'da birer sevgili edinmişti; Maureen'in otobüse biner binmez kıpkırmızı suratlarını unuttuğu, heyecandan nefesi kesilmiş oğlanlar. Kalbi özgür, bagajı hafif ve hedefleri de elindeki son çeki bozdur-

duktan sonra yaptığı, kendisini suyun üstünde tutacak işler kadar keyfiydi. Miami'de bir gezinti teknesinde garsonluk yapmış, Chicago'da bir süpermarketin kasasında oturmuş, Baltimore ona orada yaptığı hizmetçilik kadar donuk gelmişti; bir hediyelik eşya dükkânında patronu olan ve onunla evlenmek isteyen bir adamdan kurtulmak için de Washington'dan kaçmıştı. Altı ay Teksas sınırındaki Monterrey'de, sonraki altı Güney Carolina'daki Charleston'da yaşamış, onun uğruna karısını bırakan bir matematik profesörüyle bir gönül ilişkisi olmuş, yıllık yeşil kart çekilişine katılmış ve şansı yaver gitmişi. Sırf adı hoşuna gittiği için Philadelphia'yı tercih etmiş, orada ayakkabıcı tezgâhtarı, telefon memuru ve en nihayet garson olarak çalışmış ve Lennard Arne Sandberg'le tanışmıştı.

Henrik ve Katarina, Lennard'ın planlarından hiç hoşnut değildi. Onun bu yırtık İrlandalı garsona gönlünü kaptırmasını, romantik meselelerde tecrübesi olmayan bir delikanlının gerçekliğin sert ikliminde gelip geçici, sudan bir mazereti olarak görüp pek önemsememişlerdi. Ne var ki Lennard'ın Marklund firmasına ve parlak bir kariyere sırtını dönmüş olmasını aileye, ideallerine ve çok şey borçlu olduğu ülkeye karşı işlediği bir suç olarak göstermekten geri durmamışlardı. Lennard onlarla yaptığı konuşmalarda ve nihayet onlara yazdığı uzun bir mektupta, bu kadına duyduğu aşkın ne kadar büyük olduğunu, onunla evlenme ve bundan böyle lutiye olarak çalışma kararından kesinlikle dönmeyeceğini anlaşılır hale getirmeye çalışmıştı. Ne var ki Henrik ve Katarina, kulaklarına hormonları azmış ahmak bir oğlanın güzellemesi gibi gelen bu açıklamalara hiçbir şekilde anlayış göstermemiş ve onun ciddi olduğunu kavradıkları zaman da Lennard'ı hem evden ve firmadan kapı dışarı etmiş hem de akrabalık bağını koparmışlardı.

Lennard ve Maureen bir sonraki yılın mayıs ayına kadar bekledikten sonra Cedar Hollow'daki beyaz boyalı, ahşap bir Presbiteryen kilisesinde birbirlerine evet sözü vermişlerdi. Törende Salvador ve Sofia şahitlik yapmış, yaşlı bir kadın orgla bol bol detone sesler çıkartarak düğün marşını çalmış ve yeni evli çift arabalarına, Lennard'ın

Buick'le takas ettiği, amacına uygun olarak kullanılmak için bekleyen, gıcır gıcır, kahverengi bir Volvo'ya giderken daha önce kilisenin gölgesinde tek başına lastik oynayan küçük bir kız, Lennard ve Maureen'in beraberlerinde getirdiği çiçekleri serpelemişti.

Sofia fotoğraf makinesiyle o günü kayıt altına almış, vizörden baktığında Lennard'ın gözlerinde karısının verdiği öpücüğün ve *lütfen gülümseyin*'inin tümden ortadan kaldırmayı başaramadığı bir melankolinin izini yakalamıştı. Lennard'ın annesi babası İsveç'teydi ve Lennard düğün gününde onların özlemini çekmişti. Düğünden üç ay önce davet etmek üzere onlara telefon etmiş ama onlar ne gelmek ne de oğullarını affetmek için harekete geçmemişti.

Buna karşılık Maureen her resimde katışıksız bir mutluluk ışıltısı saçıyordu etrafına. Kahkahalar atıyor, şakalar yapıyor ve kameraya eliyle öpücükler yolluyordu, şaşkın rahibi kucaklamış ve küçük kızı havaya kaldırıp ciyak ciyak bağırtana kadar döndürmüştü. Asla evlenmek istememişti, evlenecekse de en erken otuzunda olmalıydı bu. Oysa şimdi yirmi beşindeydi ve hayatının geri kalan kısmını Lennard'la geçirmekten başka bir şey düşünemiyordu. Annesiyle babasının evliliği hakkındaki düşüncelerini, kocasıyla birlikte bu işi daha farklı, daha iyi yapacaklarına olan kesin inancı içinde kafasından silip atmıştı. Her ay bir kez eve telefon ediyor, annesine hayatıyla ilgili bilgi veriyordu. Philadelphia'da iki yıldan uzun bir süredir yaşadığı halde, Orla'ya hâlâ seyahat ettiğini, doğru yeri, doğru mesleği aramaya devam ettiğini, bu yüzden kendisine telefonla ulaşılamayacağını söylemişti.

Annesine yalan söylemekten nefret ediyordu ne var ki onun vicdan azabı, vefa ve kadercilik karışımı bir duyguyla terk etmeyi her zaman reddettiği Eamon'u da peşi sıra sürükleyerek, ansızın karşısında peyda olmasından kaçınmanın başka yolu yok gibiydi. Annesinin kendini böyle kurban etmesi Maureen için ne kadar anlaşılmazsa, Orla da kızının evsiz barksız bir ruh gibi Amerika'da neden böyle pırpır ettiğini pek anlayamıyordu. Birkaç ayda bir kızını ziyaret etmek için kesin karar alıyor ama Maureen alelacele yeni bir yolculuk, bulduğu yeni bir iş, taşınmak zorunda olduğu yeni bir daire icat ediyordu.

Maureen, Lennard ile tanıştığında âşık olduğu bu adamı annesine anlatmaya çalışmış, tam bunu yapmak üzereyken Eamon, Cork'taki evi satıp karısıyla birlikte yeniden kuzeybatıya, çocukluğunu geçirdiği yere geri dönmüş ve Orla o andan itibaren gittikçe daha suskun hale gelmişti; kızını ziyaret etme amacını unutmuş gibi görünüyordu artık. Maureen bu taşınmanın annesine nasıl acı verdiğini hissetmiş ve kocasına bundan söz ettiğinde Lennard ona Orla'nın bir süre yanlarında oturmasını teklif etmişti. Ne var ki Maureen daha büyük, yeni bir daire ya da müstakil küçük bir ev bulana veya hamile kalana kadar beklemek istiyordu. Lennard'a annesi ve babasının sahip olduğu servetten hiç söz etmemiş, onlardan ödünç veya armağan para almanın ne kadar basit olabileceğini hiç söylememişti, şimdi de bunu sürdürmek istiyordu. Orla çocuğunun Amerika'da başarısızlığa uğrayıp pişmanlık içinde eve dönmesini umuyordu hâlâ. Ama Maureen gururluydu. Yapmak istediklerini annesi ve babasının maddi yardımı olmadan başarmak, annesini doğru düzgün bir misafir odasında ağırlamak, onu başarılı bir kocayla tanıştırmak ve kucağına muhteşem bir torun vermek istiyordu.

Parasızlıktan dolayı sadece bir hafta sonuna sıkıştırmak zorunda kaldıkları balayını Norristown'daki bir aile otelinde geçirmişlerdi, otelin en afili atraksiyonu lobide her akşam rengârenk ışıklar saçan bir şadırvandan ibaretti. Konuklar için hazırlanmış olan bir levhada şadırvana bozuk para atanların dileklerinin yerine geleceği ancak yerine gelmeyen dileklerden otel yönetiminin sorumlu tutulamayacağı belirtilmişti. Lennard'la Maureen renkli suların içine birer cent bırakmış ve her ikisi de diğerinin ne dilediğini bildiğini iddia etmişti.

Lennard'ın, yapımında Salvador'un kendisine yardım etmediği, onu düzeltmediği ve hatta hata yapacak gibi olduğunda bile müdahale etmediği ilk çellosunu tamamlaması için bir yıldan fazla zaman geçmişti. Lennard hata yapmıyordu, yaptığında da bunu zamanında fark ediyor ve telafi ediyordu. Enstrüman bittikten ve birkaç gün dinlendirildikten sonra Lennard, Salvador'dan onu çalmasını rica etmişti. Bu arada gözlüksüz büsbütün kör olan, ahşap tutkalının kapağını kapatmayı veya üstünde sertleşen cila yüzünden iyice kullanılmaz

hale gelmeden önce fırçayı inceltici kavanozuna koymayı sık sık unutan Salvador, taburenin üstüne oturmuş, gözlerini kapatıp at kılından yapılma yayı hafifçe tellerin üzerinde gezdirmiş; temiz, sıcak ve yakarıcı bir güzellikle dolan sesleri bulana kadar çellonun kulaklarını çevirmiş, sonra sırtını dikleştirip çalmaya başlamıştı. Dikkat çekecek kadar iyi bir çellocu değildi ve yakında sekseninci yılını devirecek olan, bir gün bile hareketsizlik nedir bilmeyen parmaklarından ne zaman çevik olmalarını istese, parmakları hantallaşıyor, tellere sıkıca basmaları gereken zamanlarda da elleri kuvvetten düşüyordu. Üç kısa parça biliyordu sadece; ikisi Brahms'dan, biri de Bach'dan ama çalarken o kadar kalptendi ki mükemmellikten sapmalar ağır basmıyor, bozuk sesler odayı elle tutulur bir şey gibi dolduran görkemli sedanın içinde batıp gidiyor, inatçı ellerinin ağırlığı, melodiyi sanki kasıtlı olarak bitirmek istemezmişçesine esnetiyordu.

Salvador'un ilk kez Lennard'ın çellosunu çaldığı günün gecesinde, nice zamandır istenen, üç ay sonra annesinin karnında ölecek olan çocuk hayat bulmuştu. Maureen'in bir kez daha hamile kalması için bir mucize olması gerektiğini söylemişti doktor, çocuğu taşıyabilmesi için de bir ikincisinin. Belki de hâlâ oteldeki şadırvanın renkli fayanslarında yatan iki bozuk paranın büyülü gücü tükenmişti, Maureen acı ve öfkeyle geçen bir aydan sonra hasar gören hayatını yeniden düzenlemeye girişmiş, tekrar garsonluk yapmaya başlamış ve mucizelere inanmaktan vazgeçmemişti.

Annesiyle nadiren telefonlaşıyordu Maureen, o zaman da aralarındaki konuşmalar sudan konular ve tekrarlardan meydana gelen mesafeli bir alış verişten öteye gitmeyecek kadar kötüleşmiş oluyordu. İki kadının arasında, onları mutsuzluklarını dile getirmekten meneden gizli bir anlaşma vardı adeta. Orla, Eamon'la birlikte oralarda yaşamanın imkânsızlığından söz etmek yerine, havanın hoyratlığına rağmen yapmayı istediği bir bahçeden, sahil yürüyüşlerinden ve Dublin'den getirttiği mobilyalardan söz ediyor, Maureen ise ülkeyi katettiği yeni yolculuklar, boş daireler ve gelecek vaat eden işyerleri uydurmayı ihmal etmiyordu. Bir zaman sonra anneyle kız arasındaki suskunluklar iyice uzamış ve ikisi de bu beklemeler sırasında telefon bağlantısının hafif uğultusuna kulak kabartmaktan başka bir şey yapmaz olmuştu;

nihayet Maureen birkaç ayda bir gerçekleştirdiği görev kabilinden aramalarla, Noellerde ve Orla'nın doğum günlerinde gönderdiği kartlarla yetinmeye başlamıştı.

Lennard çelloyu Boston'daki bir müzik okuluna satmıştı, okulun müdürü Salvador'un iyi dostuydu. Bu satışa rağmen her zaman kıt kanaat geçindikleri ve Maureen elbet bir gün sahip olacakları çocuk için bir kenara bir şeyler koymakta ısrar ettiği için, değerli mobilyaların restorasyonu alanında uzmanlaşmış olan bir marangozhanede çalışmaya başlamıştı Lennard. Akşamları ve hafta sonları, kirasını tek başına ödediği atölyede enstrüman yapımına devam ediyordu. İlk harfi sol anahtarı şeklinde yazılmış Sandberg etiketini koyu renk karnında taşıyan bir çello, yeni başlayan acemilerin ve servet harcayacak durumda olmayan insanların satın aldığı, caka satmayan, sağlam, güvenilir bir enstrüman olarak kısa sürede iyi bir ün edinmişti kendine. Öte yandan bir Sandberg çellosunun işlenişine ve sesine değer veren müzisyenler de vardı, özellikle de Lennard, Salvador'un on yıllardır biriktirdiği, iyi muhafaza edilmiş eski ahşaplarını kullandığında. New York'ta yapılan bir festival çerçevesinde oda müziği konserine çıkacak olan bir kadın çellocu Lennard'dan kendisini ziyaret etmesini ve onun ürünü olan çelloyu çalışını dinlemesini rica ettiğinde, Lennard ve Maureen fazla düşünmeksizin Onettilerin eşliğinde Volvo'yla yola çıkmışlardı. İkisi de yıllardır Pennsylvania sınırları dışına çıkmamıştı, Onettilerin ise şehirden son çıkışları nikâh şahitliği yapmak üzere olmuştu. Bir otelde inip imkânları ölçüsünde asil bir yemek yemiş ve akşamleyin Brooklyn'deki bir tiyatroda verilen konseri dinlemişlerdi. Ertesi gün Liberty Island'a bir gezinti yapmışlardı. Ne Lennard ne de Maureen, Özgürlük Heykeli'ni daha önce görmemişti; Sofia ise fotoğraf makinesindeki filmin tümünü anıtı çekmek için harcamıştı. Öğle yemeğinin ardından, Salvador'la Sofia öylesine yorulmuşlardı ki bir taksiye binip doğruca otele dönmüşlerdi. Lennard ve Maureen ise, daha aşağıda kalan Coney Island'a gitmek üzere metroyu tercih etmişler, orada dönme dolaba binip sahilde yürüyüş yapmışlardı. Maureen, Atlantik'in yumuşak dalgalarının vurduğu bir iskelede çantasından bozukluklarla dolu bir kibrit kutusu çıkarmıştı, restoranın yerini silerken bulduğu ve uğur

getireceğini düşündüğü paralardı bunlar. Sonra Lennard'ın elini tutup gözlerini kapamış ve paraları suya atmıştı.

"Maureen bir avuç dolusu bozuk parayı suya atmış ve birlikte onların nasıl dibe battıklarını izlemişler" dedi Sune. Wilbur Sune'nin pişirdiği yemeğe pek rağbet etmemişti. Makarna tenceresi masanın tam ortasında duruyordu, tencerenin dış kısmına mutfağın kartpostal büyüklüğünde, çarpılmış görüntüsü yansımıştı, Wilbur görüntünün ortasındaki çehresini açık renk bir leke olarak seçti.

"Onun dileği sendin" diyen Ulrika, Wilbur'un başını okşadı.

Yemeğe tam vaktinde yetişmişti Ulrika, gelirken yanında birkaç şişe şarap ve madensuyunun yanı sıra, hikâyelerle fazlasıyla karnını doyurmuş olan Wilbur'un hiç dokunmadığı çikolatalı bir turta getirmişti.

"Dileği gerçekleşti" dedi Sune. Ama sonra bakışlarını mahcup bir edayla yere indirdi ve yüzü ciddileşti.

Ulrika üzgün bir ifadeyle Wilbur'un yüzüne baktı ve elini onunkinin üstüne koydu. Sune bulaşıkları yıkadıktan sonra Pauline ve Henry'ye telefon etti. Sune ve Ulrika'nın ısrarı üzerine telefon numarasını isteksiz bir edayla söylemişti Wilbur. Pauline ağladı ve kendini toparladıktan sonra Wilbur'la konuşmak istedi ama Sune delikanlının uyuduğunu söyledi. Pauline'in delikanlıyı almak üzere Henry'yi İsveç'e gönderme önerisini de diplomatik bir yordamla geri çevirip Wilbur'un geri dönüşünü ayarlayacağına dair söz verdi. Bununla da kalmayıp Wilbur'un bir gün daha yanlarında kalmasını rica etti. Ona çevreyi göstermek, onu büyükannesi ve büyükbabasıyla tanıştırmak istiyordu, Pauline bir süre kararsız kaldıktan sonra izin verdi Sune'ye.

Oturma odasındaki kanepe Wilbur'un uyuması için yatak haline getirilmişti. Küçük odanın duvarlarında Ulrika'nın kır manzaralarında, köy mekânlarında, hayvanların arasında çekilmiş resimleri asılıydı, nahif tablolar tarzındaydı bunların hepsi. Çatının kirişleri çatırdıyor, arka avlulardan birinde bir köpek havlıyordu. Wilbur yattığı yerden ay ışığının asılı kaldığı tavana bakıyordu. Uyuyamıyor, kafasında çok fazla düşünce dönüyordu. Masaya uzanıp Sune'nin kendisine vermiş

olduğu fotoğrafı aldı. Lennard Sandberg'i bir evin önünde gösteren bir resimdi bu. Üstünde açık renk bol bir pantolon ve lacivert bir gömlek vardı, başını hafifçe yana çevirmişti. Üstüne beyazla 73 rakamı yazılmış bir kapının kırmızısına tutunmuş, güneş ışığı düşmüştü arkasına. Evin duvarının bir parçası resme girmişti, sağ kenarda bir çöp torbasının yanında duran bisikletin arka kısmı görünüyordu.

Wilbur'un babası yaşlı ve yorgun görünüyordu, küçük gözleri karanlık oyuklara gömülmüştü. Resmin arkasına bir tarih çiziktirilmiş ama yıllar mürekkebi soldurmuş ve rakamları okunmaz hale getirmişti. Sune akşam yemeğinden sonra, bu fotoğrafı New York'tan gelen bir mektupla birlikte 1991 kışında aldığını anlattı. Söylediklerine bakılırsa Mart 1993'te ikinci mektup gelmişti, Lennard'dan gelen son hayat belirtisiydi bu.

Wilbur'un babası karısının ölümünden sonra bir yük gemisiyle Rotterdam'a gitmişti, oradan da İsveç'e. Annesi ve babasıyla yeniden buluştuğunda, umulan konuşma ve barışma gerçekleşmemişti. Silinip giden bir gençlik rüyasının bir türlü peşini bırakmadığı çelimsiz babası, bir gemi ambarında asla suya inmeyecek bir kayık yapıyor, sallantılı ahşap bir iskeletin karnında çömelerek oturuyor, sorumluluk ve sadakat, görev ve ihanet üzerine her şeyi biliyordu; ama bağışlamak ve sevmek hakkında hiçbir fikri yoktu. Televizyonun karşısında oturan annesi oğlunu tanımamış gibi yapmış ve Lennard cihazı kapatınca yaşlı kadın feryat figan ağlamaya başlamıştı, ta ki komşular pencereleri tıklatana ve Lennard Amerika'ya gittiğinden bu yana hiç el sürülmeyen eski odasına kaçana kadar. Yatağa uzanıp birkaç saat uyuklamış ve sabahın erken bir saatinde, annesi babası henüz uyanmamışken evden çıkmıştı. Yorgun ve yıkık bir halde çocukluğunun geçtiği yerlerde gezmiş, göl kenarındaki iskelelerden birine uzanmış ve Sune'yle birlikte yaptıkları keşif gezilerini, girilmesi yasak alanları, uyuşuk balıkların açık renk karınlarını, birkaç öre karşılığında göğüslerini gösteren kaçık köylü kızının gözlerini, kan zehirlenmesinden ölen ve tabuta yatırılan sınıf arkadaşı bir çocuğun cesedini, Sune'nin kendisi için bir pazar tezgâhından çalmak zorunda kaldığı ve aradan daha bir saat bile geçmeden göle fırlattığı bıçağın ağırlığını düşünmüştü.

Yükselen günün ışığı gökyüzünü kubbeleştirdiğinde uykuya dalmıştı Lennard. Öğleden sonrayı bir birahanede oturarak geçirmiş, akşam olduğunda ayakları dolanarak caddelerden geçmiş ve kendini Sune'nin kollarına bırakmıştı. Lennard o zamanlar ormanda bir kütük evde oturan arkadaşının yanında beş ay kalmış, onunla birlikte balık tutmak üzere göle açılmış, kış için odun kesmiş ve günlerce ormanlarda dolaşmıştı, kimseye rastlamadığı için memnundu. Sonra ölen karısını ve ardında bıraktığı çocuğu düşünmeye daha fazla katlanamamış, bir konteynır gemisiyle Saint John'a giderek New Brunswick'ten gelen hafta sonu yolcularıyla dolu bir otobüsle Kanada-Amerika sınırını geçmişti. New York'a vardığında ise oğlunu görme cesaretini kaybetmiş ve hazır olana kadar beklemeye karar vermişti.

Ulrika ertesi sabah Wilbur'un uçak biletini almak üzere Örebro'ya gitti. Sune ve Wilbur, Nora'da gezintiye çıkıp Lennard'ın annesiyle babasının 1979'a kadar nalbur dükkânını işlettikleri binayı gördüler ve sonra Sune'nin motosikletine binip Magnus ve Selma'nın oturdukları kırsal bölgeye gitmek üzere yola çıktılar. Sune, Ulrika'nın tavsiyesine kulak asmamış, torunlarının ziyaretini haber vermek üzere Wilbur'un büyükannesi ve büyükbabasına daha önceden telefon etmemişti ne var ki delikanlıyla mavi ahşap eve giden çakıllı yolu geçerlerken, içini hafif bir şüphe kapladı.

Sonra aniden ayağında lastik çizmeleri ve üstünde bahçe önlüğüyle Magnus çıktı karşısına. Sune ellerini Wilbur'un omzuna koyup onu yaşlı adamla tanıştırdı. Tıpkı oğlu gibi ince uzun bir adam olan Magnus Sandberg hiç sesini çıkarmadan Wilbur'u süzdü. Wilbur da hiçbir şey demeden büyükbabasının bakışlarına karşılık verdi ve bu ihtiyarın da saçma sapan şeylerle deste deste defter dolduran Eamon McDermott gibi deli olup olmadığını düşündü. Sune, İrlanda ve uzun bir arayış hakkında bir şeyler anlatıyor ama ne delikanlı ne de Magnus onu dinliyordu. Magnus en nihayet elindeki sulama kovasını yere bırakıp evin kapısına yöneldi, alengirli hareketlerle çizmelerini çıkarıp çoraplarıyla koridora girdi. Tek kelime etmemişti ama kapıyı açık bıraktığı için Sune ile Wilbur da onu izledi.

Oturma odasındaki bir koltukta oturan Selma elindeki yün yumağının düğümlerini çözüyordu. Televizyon açıktı, John Wayne ve bir Kızılderili reisi İsveççe bir şeyler konuşuyordu. Magnus sessizliğini bozmadan karısının yanında dikildi ve Sune bir kez daha Wilbur'un kim olduğunu açıkladı. Selma, Wilbur'un yüzüne bakıp uyuşuk bir edayla başını salladı ve sıska, lekeli parmaklarıyla ipliği hafifçe çekiştirdi. İçinde bulunduğu durum her an biraz daha nahoş hale gelen Sune, Wilbur'un onlarla tanışmak için uzun bir yolu göze aldığını söyledi ne var ki bu yalan bile iki ihtiyarda herhangi bir duygu kıpırtısına yol açmayı başaramadı. Televizyondaki film reklam arasıyla kesintiye uğradığında Sune, delikanlıyı kolundan tutup öfkeli bir homurtuyla dışarıya çıkardı. Tahta bahçe kapısını ve bir çiçek saksını tekmeledi, saksı kırıldı, uzaktaki bir evin kapısında komşulardan birisi belirene kadar şişe yeşili, eski Husqvarna'nın motorunu bağırttı ve Wilbur motosikletin arkasına oturduktan sonra, arka tekerleğe patinaj yaptırarak oradan ayrıldı.

Bu ziyaret Sune'yi yıkmıştı. Kendini suçluyor ve Magnus ile Selma'yı şimdiye kadar hiç böyle görmediğini iddia ediyordu. Lennard'ın adını andığında onların sessizce içe kapanmasına alışıktı Sune ama torunlarına yabancı, hatta düşman muamelesi yapmış olmalarının anlaşılır bir şey olmadığını söylüyordu. Wilbur büyükannesi ve büyükbabasının gösterdiği tepkinin kendisini fazla etkilemediği konusunda onu ikna etmeye çalıştı, Sune'nin keyfi ancak Ulrika uçak bileti ve yiyeceklerle eve geldiğinde yerine gelmişti biraz. Hava güzel olduğu için göl kenarına gidip çayırlara uzandılar. Sune, Wilbur'a cesaret vermek zorunda olduğunu düşünüyordu, avlanmanın yasak olduğu bir yerde Lennard'a araba aküsüyle nasıl balık tutacağını öğrettiğini anlattı.

Oysa Wilbur'un teselliye ihtiyacı yoktu. Tuhaf kokular saçan bu çirkin çiftin onu kollarına almamış olması işine gelmişti. Bu kambur moruk Orla'nın yerini tutabilir miydi hiç? Bu insanlarla ne işi olabilirdi ki? Sırf akraba olmaları birbirlerine kayıtsızlıktan başka bir şey hissetmek zorunda oldukları anlamına gelmiyordu zaten. Yeni büyükannesi ve büyükbabasından rahatlıkla vazgeçebilirdi Wilbur. Eğer

onlar oğullarını bir zamanlar dışlamamış olsalardı, Lennard karısının ölümünden sonra New York City'nin karmaşasında kaybolmak yerine onlara dönerdi. Bir süre eski çocukluk odasına girip orada yas tutar ve annesi onun ruhunu selamete kavuşturmak için, ona en sevdiği yemekleri pişirirdi. Sonra, belki bir yıl geçtiğinde oğlunu yanına alırdı Lennard. Sonra Orla ve Eamon'a göstermek üzere İrlanda'ya götürürdü. Tepeler, engin gökyüzü ve deniz Lennard'ın hoşuna gider, böylece orada kalabilirlerdi. Lennard'ın annesi ve babası düzenli olarak onları ziyaret eder, onlar da her yıl İsveç'e giderdi. Nora'da oğluna yüzme öğretirdi Lennard. Wilbur eve döndüğünde kayalıklardan denize atlar, Orla onu alkışlardı. İçinde tabancanın bulunduğu sandığı Lennard bulurdu, iki arkadaş değil. Conor babasını vurmazdı, Orla kazada ölmezdi.

Her şey başka türlü olabilirdi.

"Bırak onu" dedi Ulrika usulca, "uyuyor."

Bir kilisenin çanı vurdu. Wilbur uyumuyordu. Bir daha asla gözlerini açmak istemiyordu sadece.

9

Eşyalarım geri geldi. Açık bavul yatağın üstünde, ben de karşısında oturmuş nesneleri ardı ardına elime alıyorum. Aimee iskemlede oturuyor ve Dobbs'un yarım saat önce getirdiği çayı içiyor. Dobbs kapıyı tıklatıp bana üstünde bir çay demliği, iki fincan, küp şekerlerle dolu cam bir şekerlik ve küçük bir ibrik süt bulunan bir tepsi uzattı ve bunun bizim için olduğunu söyledi. Şaşkın ve mahcup bir halde ona bizimle bir fincan çay içmek ister mi diye sordum ama o tabii ki hayır dedi ve hâlâ sesi gelen radyonun alçak bir sesle *Swing* çaldığı boş odasına geri döndü.

"Ee? Eksik bir şey var mı?" diye soruyor Aimee. Paltosunu battaniye gibi bacaklarının üstüne örtmüş bir vaziyette oturuyor ve fincanını ellerinin arasında tutuyor.

Göteborg gezisi için Matthew'nun bana almış olduğu sözlüğü çıkarıyorum bavuldan. Bir harika çocuk olarak sözlüğü biraz karıştırmam, uçuştan sonra akıcı bir biçimde İsveççe konuşabilmem için yeterliydi Matthew'ya göre.

"Hayır" diyorum, "her şey burada." Biraz İsveççe biliyorum gerçekten de. Jag är din son. Ben senin oğlunum. Jag älskar dig. Seni seviyorum. Jag hatar dig. Senden nefret ediyorum. Başka bir şey hatırlamıyorum. Yorgunum, sabahın ikisi oldu neredeyse.

"Çayın soğuyor" diyor Aimee ve bana yerdeki tepsinin üstünde duran fincanı veriyor. Bunu yaparken paltosu dizlerinden kayıyor ama onu olduğu yerde bırakıyor. Isıtıcı odayı epeyce ısıttı, yanmış toz ve kor metal kokusu var havada.

Konsolun üstünde duran, kapağı açık kutudan plastik kamışı alıyor ve içmeye başlıyorum. Büsbütün uyanık halde olsam yapmazdım bunu, ılık çaya ya hiç dokunmazdım ya da onu kaşıklardım. Bir hokkabazlık numarası yapıyormuşum gibi yüzüme bakıyor Aimee. Sonra kaşlarını kaldırıp ifadesiz bir kahkaha atıyor. Bu mimiği tanıyorum, anlamı şu: *Sen ne saçmalıyorsun ki böyle?!* Su korkumu, Taggart'ın tapınağını, her gün duş alırken cesaretimi toplamak zorunda kalışımı anlatıyorum ona. Eğlenceli bir şaşkınlıkla yüzüme bakıyor Aimee, tıpkı ona beyninde metal bir plaka olduğunu ve böylece evrenden mesajlar aldığını söyleyen birisine bakar gibi.

"Ağızdan aldığım sıvı miktarını tam olarak ayarlamak zorundayım yoksa boğulur gibi oluyorum" diyorum.

Evet anlamında başını sallıyor Aimee. Zararsız bir kaçık mı yoksa ne yapacağı belli olmayan bir psikopat mı olduğumu tartıyor herhalde içinden. İyice soğumaya yüz tutmuş olan çayın geri kalanını kamışla çekiyorum bu arada, zaten fark etmez artık. Will McDermott'um ben, namı diğer Wilbur Sandberg; kısmi hafıza kaybı geçiren engellenmiş bir intiharcı, mecburi kamış kullanıcısı ve travma hasarlı bir yüzücü müsveddesi. Morukların arasında yaşıyorum ve bir odanın içinde bir kadınla yalnız kaldığımda özlem ve korku yüzünden felce uğruyorum.

"Sinemaya gidemiyorum ben" diyor Aimee bir süre sonra. "Konsere, edebiyat okumalarına, kiliseye de." Boş fincanını tepsiye bırakı-

yor. "Ancak on dakika susabilirim, belki yirmi. Sonra mutlaka bir şeyler söylemek zorunda hissediyorum kendimi. Ne olursa. Bağırıyorum genellikle; bir kelime, bir cümle." Yüzüme bakıyor ve ben onun neden söz ettiğini biliyormuş gibi başımı sallıyorum. Oysa en ufak bir fikrim yok. "Kuzinimin düğün töreninin tam ortasında 'cenaze çelengi' diye bağırdım çünkü elimdeki çiçekçi dükkânının kartında öyle yazıyordu. O anda ne okuyorsam onu söylüyorum yüksek sesle. Elimde değil. Bir tür Tourette sendromu. Bir kelime veya cümleden sonra geçiyor. Tourette sendromu light." Düşünceli bir edayla gülümsüyor ve çoktan geçip gitmiş, zararsız bir gençlik şakasını canı yanarak hatırlamış gibi, hafifçe yana eğdiği başını sallıyor. Sonra fincanına çay dolduruyor.

İkimiz de konuşmuyoruz bir süre. Dobbs'un odasından bir radyo spikerinin fısıltısı geliyor. Dışarıda bir arabanın uzaklardan gelen korna sesi. Isıtıcı çıtırdıyor. Sözlüğü yeniden bavula koyup bavulun kapağını kapatıyorum. Gri bir eşofman, yün çoraplar, mavi bir eşofman üstü ve kalın havludan yapılma, kendinden çizgili, kırmızı ve yeşil desenleri insanın gözünü alan bir bornoz var üstümde. Onu üçüncü katta epeydir boş duran bir odada bulmuş ve kuru temizleyiciye götürmüştüm. Kemer uçlarından birine bir çengelli iğneyle tutturulmuş ve üstünde bir numara yazan kâğıt parçası duruyor hâlâ, bu nesnenin gerçekten de kimyasal bir işleme tabi tutulduğunu bana hatırlatması için. Aimee'nin yüzüme baktığını fark ediyorum.

"Ne?" diye soruyorum.

"Hiç" diyor Aimee. Fincanını tepsiye, bavulu da yere koyuyor. Dizlerinin üstünde yatağa oturup bir saç tutamını kulağının arkasına atıyor. Yanağındaki yarım ay odanın belli belirsiz ışığında seçilebiliyor hâlâ. Saçları vanilya ve nemli yün kokuyor. Başını kaldırıp yüzüme bakıyor. Yüzü yüzüme yakın duruyor, bakışlarına direniyorum. Gözbebeklerinin yeşil gölünde bakır rengi balıklar parıldıyor. Çillerini sayabilirim ama istemiyorum bunu. Gerçekten ne istediğimi bilmiyorum, sadece seziyor ve düşlüyorum. Biraz daha yaklaşıyor bana ve ben onun nefesini hissediyorum. Onun kirpikleri mi titriyor yoksa ben mi titriyorum? Dudakları sıcak; şeker ve sütün tatlı tadını taşıyor hâlâ. Gözlerimi kapıyor ve açıyorum, onunkilerin kapalı olduğunu

görüyorum ve ben de kendiminkileri tekrar kapıyorum. Aimee'nin dilinin ucu dudaklarıma dokunup onları ayırıyor.

Nasıl olup da nefes aldığımı bilmiyorum ama havasız kalmıyorum her nasılsa. Yüreğim bütün bedenimi kaplayıp boynuma doğru yükseliyor, sarsılıyorum. Yorgun değilim artık. Çoktandır uyuyorum belki de. Hafif sesler. Yakınlık. Şimdi işte.

Aimee uyuyor. Başka birisi, çok uzaklarda. Çarşafın beyazında daha koyu duruyor saçları. Beni bazen korkutacak kadar yavaş soluk alıp veriyor. Isıtıcıyı kapattım, oda sıcak. Kollarındaki ayva tüylerini parlatacak kadar ışık giriyor içeriye ince perdelerden geçerek. Dobbs'un odasından duyulmayacak kadar hafif bir müzik geliyor hâlâ veya yeniden. Sessizlik ve unutmayla ilgili gündüz rüyaları gören, uykusuz, bitkin Dobbs. Aimee'nin giysileri yatak örtüsünün üstünde duruyor, kazağının kolları benim eşofmanıma dolanmış vaziyette. Yüzüne bakıyorum. Her soluk verişinde sadece benim duyabileceğim hafif bir inilti çıkarıyor. Dudaklarında sıra sıra ince çizgiler. Gözbebekleri gizlenmiş gezegenler gibi dönüyor gözkapaklarının altında. Uykunun evreninde güvende Aimee. Akıma tutulmuş bir makine var kafamda, Aimee'nin sonsuza kadar kalacak bir suretini çıkarıyor. Beni özgürleştiren, esirgeyen, kurtuluşumu sağlayan, Aimee.

Giyiniyorum, çay fincanlarını tepsinin üstündeki çaydanlığın yanına koyuyor ve usulca odadan çıkıyorum. Koridor sessiz ve serin. Tepsiyi Dobbs'un kapısının önüne bırakıyorum, onunla konuşmak, ona bir şey anlatmak istemiyorum şu anda. Leonidas'ın her zaman oturup yazı yazdığı lobiye giden merdivenlerden iniyorum. Girişteki bankonun üzerindeki lambalar yanmıyor; iki taraftaki acil çıkışlardan, dizüstü bilgisayarın monitöründen ve girişteki neonlu yazıdan yansıyan ışık var sadece, alacakaranlığın güçsüz ışığıyla karışan neonun mavisi pencerelerden sızıyor. Anahtar raflarının yanındaki duvar saati altıya on kalayı gösteriyor. Randolph'un vardiyası yedide başlıyor.

"Günaydın" diyorum.

"Erkencisin" diyen Leonidas yüzüme bakıyor. Bu durumdayken annesinin benimle ilgili tavsiyesini bilmek isterdim. "Dolunay."

"Öyle galiba" diyorum. Dolunay olduğunu bilmiyordum. Aimee belki de bu yüzden yatmıştır benimle. En çılgın şeyleri dolunay gecelerinde yapar insanlar. Nefesi biraz alkol, kazağı esrar kokmuyor muydu? Akşamdan kalma bir halde yatağımda yatıp zamanı geriye döndürmek istiyor olabilir pekâlâ.

"Bir komedi yazıyorum" diyor Leonidas. "Bir bulvar oyunu. Trajedilere son verdim. İnsanlar sevmiyor."

"İyi fikir" diyorum. Kanepenin üstünde gazeteler duruyor. Oturup lirik manşetlere, nesir felaket haberlerine, sefalet dualarına göz atıyorum. Yoldan bir araba geçiyor, bir sac parçasını asfaltta peşi sıra sürüklüyor. Etrafa birkaç kıvılcım dağılıyor ve pencerelerin ardında sönüp gidiyor. Leonidas'a sormak isterdim, acaba Aimee yanıma çıkmadan önce onunla konuştu mu? Onu içeriye Leonidas almış olsa gerek, sabahın ikisinde otel kapısı kapalı oluyor. Aimee'nin ona ne anlattığını bilmek isterdim. *Merhaba, bu bavulun içinde birkaç parça giysi, oyuncak bir Kızılderili, kilden yapılma bir gergedan, birkaç resim ve eşya var, Wilbur'un malvarlığı, sanırım bunlar olmadan yaşayamaz.* Gazeteleri katlayıp tezgâhın arkasındaki çöp kutusunun içine fırlatıyorum. Bilgisayarın ekranı kelimelerle dolu, aydınlık bir pencere gibi. İçindeki fan vızıldıyor, sabit diski arada bir cızırdıyor. Onun kim olduğunu niye sormuyor acaba Leonidas? Kendi işine bakıyor herhalde. Belki Aimee'nin benim için fazla güzel olduğunu düşünüyor. Fazla uzun, yarım kafa kadar. Aklının başında olmadığını kuruyor olabilir.

"Hoş bir kız" diyor Leonidas. Bunu söylerken dikkatini bilgisayarın tuşlarından ayırmıyor.

"Ne? Kim?" Yüzüme bakıyor Leonidas, sırıtıyor. "Uyuyor mu hâlâ?"

Geceyi bir kadınla birlikte geçirdim, istatistiklere bakılırsa beş buçuk yıl gecikmeyle. Sınırsız bir şaşkınlık ve şükran duygusu dışında ona hiçbir ödemede bulunmadım. Oda köpek kokmuyordu, sarhoşlar anırmıyordu hiçbir yerde. Bir cüzamlı değilim artık, sürüye girdim. Şimdi de bir kafadarla muhabbet ediyorum bu konu hakkında, tıpkı New York'taki, Amerika'daki, bütün dünyadaki öteki gençler gibi. Normal bir insan haline geldim bu gece, en azından belli bir açıdan. Gerisine çalışırım artık.

"Evet" diyorum. Ben de Leonidas gibi sırıtıyor muyum acaba bunu söylerken? Başka bir şey söylemem gerekiyor mu acaba? Komik bir şey mesela? Kinayeli bir şey? Anlatmamı bekliyor belki de Leonidas, veri sunmamı, ritüel öyle olduğu için samimi ayrıntılara girmemi. Bankonun yanında dikiliyorum; yersiz yurtsuzluğunu koruyup saklamak için kendine bir oda, bir yer isteyen bir müşteri. İpe bağlanmış tükenmez kalem, İncil büyüklüğündeki bir taşa açılmış delikten sarkıyor çünkü tükenmez kalemleri çalıyor millet. Ne söylemem gerektiğini bilmiyorum. Açık saçık şeyler gelmiyor aklıma, Leonidas'a aşktan ve içimde dalgalanan labirentsi hayranlık duygusundan söz edecek halim yok ya.

"Oyunumda bu kız da var" diyor Leonidas.

"Aimee mi?"

"Adı bu mu? Evet. Şu bavulu sürekli yanında taşıyor. Üçüncü perdenin sonunda da açıyor onu. Bil bakalım, içinde ne var?"

Omuz silkiyorum. Anı parçaları diye cevap verebilirim. Tortu. İnsanı bazen avutan, bazen de avutmayan eşyalar.

Telefon çalıyor. Leonidas açıyor, sonra bir kahkaha atıp Yunanca konuşmaya başlıyor. Üç bin akrabasından birisi. Elimi kaldırıyorum, o da kaldırıyor, yukarıya çıkıyorum. Böyle bir hikâyenin nasıl devam etmesi gerektiğini veya benden ne beklendiğini, Aimee'yi uyandırıp uyandırmamam gerektiğini, *nasıl* uyandırmam lazım geldiğini, hâlâ orada olup olmadığını, yokluğumdan memnuniyetle yararlanarak alelacele giyinip ayakkabılarını bile bağlamadan aksak adımlarla yangın merdiveninden aşağıya inip inmediğini, uyuyakalmış, bir felaketin kenarından dönmüş, şimdi de gözü büsbütün açılmış bir siluet gibi elindeki atkıyı sallayarak bir taksi çevirip çevirmediğini, işte bütün bunları bilmediğim için, odamın bulunduğu en üst kattaki Araf'ta dikilip bekliyorum.

Matthew'nun öğrettiği nefes egzersizleri işe yarasa da beş buçuk yıllık tecrübenin yerini doldurmaya yetmiyor. Leonidas'a ne anlatmam gerektiğini bilmiyordum, şimdi de Aimee'ye ne söylemem gerektiğini bilmiyorum. Yağmur yağmadığını mı söyleyeceğim? Gecenin güzel geçtiğini mi? Eğer ona bunun yirmi buçuk yıllık hayatımda yaşadığım en güzel şey olduğunu söylersem normal birisi

olmadığımı, konuşulması hiç de hoş olmayan bir sorunum olduğunu hemen anlar. Dün gece konuştuk mu biz? Kekelemelerden, solumalardan, arada bir çıkan cumbul cumbul seslerden başka bir şey hatırlamıyorum. Bakir olduğumu ona itiraf etmeli miydim acaba, beceriksizliğim ciltlerce kitap doldurmaya yetmiyor muydu zaten? Kulağına o iki kelimeyi fısıldamış mıydım yoksa onlar Dobbs'un radyosundan mı geliyordu?

Bütün bunlardan en ufak bir bilgi kırıntısı çıkaramadan bir süre sonra yoluma devam ediyor, kendimi ansızın oda kapımın önünde buluyor ve kulağımı kapıya dayıyorum. Sesler. Cızırdayan televizyondan gelen mırıltılar. Şayet bir planım olsaydı da bir kenara atardım onu, kapıyı tıklatıyorum.

"Evet?" Onun sesi. Hâlâ burada. Bir taksinin içinde donarak oturmuyor ve uzun bir duşun özlemini çekmiyor.

"Benim" diyorum. "Will" diye ekliyorum hızla.

"Girsene!"

Boğucu koridordaki bütün havayı içime çekiyorum çekebildiğim kadar ve içeriye giriyorum. Aimee giyinik, yatakta oturmuş televizyon seyrediyor, bir talk show. İzleyicilerin önünde birbirlerine bağırıp çağıran insanlar. Ekran görüntüsü bozuk olduğu için üstlerine hiç durmadan akan, titrek bir sıvı boca edilmiş gibi görünüyor.

"Selam" diyor Aimee ve televizyonu kapatıyor.

"Merhaba" diyorum. Onu öpüp öpmemem gerektiğini bilmediğim için, Dobbs'un şekerliğini almak üzere hızla konsola doğru gidiyorum. Beyaz küpler, yıkılmış minik bir Eskimo evi gibi görünüyor.

"Uyanalı çok oldu mu?"

"Eh işte."

"Bugün çalışacak mısın?" Bacaklarını yatağın kenarında sallandırıp ayakkabılarının içine süzülüyor.

Ayakkabılarının bağcıklarını bağlayışını izliyorum. İnsanlar bunu yaparken seyretmeyi severim onları. Sayısız teknik var bu iş için, tıpkı diş fırçalamak ve çamaşır katlamakta olduğu gibi.

"Aslında evet" diyorum. Bu günkü planım lobinin temizlenmesini, girişin süpürülmesini ve ikinci kattaki süpürge odasının toparlanmasını öngörüyor. Bunun dışında bir sürü ufak tefek iş var zira hasta bir

organizmaya benzeyen bu otel, saat başı ortaya çıkan çatlakları, lekeleri ve delikleriyle, sanki ağır ağır çöktüğünü haber veriyor gibi.

"Öğleden sonra izin alabilir misin?" Aimee ayağa kalkıp kazağını sırtına geçiriyor.

"Bilmiyorum" diyorum. "Randolph'a sormam lazım." Burada geçirdiğim iki haftanın ilk öğleden sonra izni olacak bu.

"İyi" diyor Aimee. Saçlarını iki eliyle kazağının yakasının içinden çıkarıp bana yaklaşıyor ve beni dudaklarımdan öpüyor, kısaca, neredeyse kaçamak, işe giden bir eş gibi. "Karnım aç." Odadan çıkıyor.

Elimde şekerlikle öylece dikiliyor ve kapının arasından görünen koridora, kırmızı havlı halıya, siyah kamçı izleriyle kaplı, yolunmuş tirizlere ve duvar kâğıdının sıyrıklarla, çiziktirilmiş mesajlarla dolu bir gökyüzünü andıran lekeli mavisine bakıyorum. Sonra uyanan asansörün gacırtısı eşliğinde Aimee'nin sesi tınlıyor: "Geliyor musun?"

Yemek salonu lobiyle aynı büyüklükte ama penceresiz. Işığı bir düzine masanın üstüne düşen, beyaz karpuzlu lambalar sarkıyor tavandan. İskemleler toplama; ahşap, metal borular ve suni deri, plastik, her bir masanınki ayrı. Duvarlarda çerçeveli, büyük boy siyah beyaz fotoğraflar asılı; otelin iyi günlerinden kalma resimler. Madam Robespierre beyaz üniforması ve çocukların taktığı kovboy şapkalarını andıran siyah başlığıyla kantin tezgâhının arkasında duruyor. Randolph onun Haitili olduğunu söylüyor, Leonidas ise Porto Rikolu; Alfred'le Mazursky, Mississipi veya Alabama'da ısrarlı; buna karşılık Enrique Madam Robespierre'in kesinlikle Kübalı olduğunu iddia ediyor. Herkesin kendi teorisi için bir açıklaması var; gelgelelim atmış, belki de yetmiş yaşındaki bu kadını işe alan Randolph bile kanıt gösterecek durumda değil. Eline verilen azıcık parayla her sabah hazır etmeyi başardığı yemek ve hassas mideleri yok sayan, Cajun mutfağı, Karayipler ve Batı icadı fast food bileşiminden oluşan yabanıl karışım, onun gerçek kökeniyle ilgili bilmeceyi daha basit hale getirmiyor; tıpkı melodik bir İngilizce'yle sarf ettiği birkaç kelimenin dışında tek kelime etmediği gerçeğini daha basit hale getirmediği gibi.

Leonidas otelde altı ay öncesine kadar elektrik süpürgesi kullanarak temizlik yapan, bodrum katta yatak takımlarını yıkayan ve kurutan bir oda hizmetçisi bulunduğunu anlatmıştı bana. Makineler ruhlarını teslim edip çalışmaz hale geldiğinde, oda hizmetçisi yaşlandığında ve otel sahibi artık yeni düzenlemeler için para harcayamayacak duruma düştüğünde, Randolph müşterilere odalarını kendilerinin temizlemeleri, nevresimlerin yıkanma masrafını da ceplerinden ödemeleri gerektiğini söylemiş. Somurtup homurdanan adamlara sunabildiği tek teselli ise, Madam Robespierre'in çalışma alanının dokunulmazlığı olmuştu.

Masaların yarısı dolu. Alfred jambonlu ve bezelyeli omletini mideye indiriyor, Enrique bir kap lapanın üstüne eğilmiş, ter döküyor. Mazursky elindeki gazeteyle tıpkı bir turistin bir şehir haritasıyla mücadele ettiği gibi mücadele ederken kravatı önündeki kâsenin içinde geziniyor. Elwood ve arada bir burada kalan, adını aklımda tutamadığım bir ihtiyar kahve fincanlarının karşısında konuşmadan oturuyor; hayatın sarsarak kendine getirdiği, bekleme salonunda aval aval trenin kalkmasını bekleyen evli bir çift. Bir randevusu varmış gibi iki dirhem bir çekirdek giyinmiş Spencer'ın kahvaltısı İngiliz usulü: çay, tost ve kendisinin tedarik ettiği portakal reçeli. Aimee'yi ve beni başıyla selamladıktan sonra boş fincanına süt koyuyor.

Madam Robespierre'e Aimee'nin misafirim olduğunu söylüyorum, kadın soru sorar gibi yüzüme baktığında da birlikteliğimizi göstermek üzere kolumu pantomim yapar gibi kısa bir süreliğine Aimee'nin omzuna atıyorum. Madam Robespierre durumu anlıyor, gülüyor ve tehditkâr bir edayla elindeki kepçeyi sallıyor. Aimee tavada yumurta, kızarmış domates ve sosis, salçalı fasulye, tost ekmeği ve kahve istiyor. Ben de her zamanki gibi bir demlik çay ve yarısına kadar dolu bir mısır gevreği çanağı alıyorum. İlk kez beş gün önce oturduğum masaya oturuyoruz birlikte. Vardiyası bittikten sonra eve gitmek üzere bir fincan kahveyle güç toplamak isteyen Leonidas çayımı odamda yalnız başıma içmek yerine burada içmem için davet etmişti beni. Masa, neyse ki tezgâhın, tezgâhtan çıkan kokuların ve ağızlarını şapırdatarak yiyip içen, ebleh ebleh konuşan ve kürdanla

gevşek köprülerinin arasındaki ipliksi et parçalarını karıştıran adamların biraz uzağında kalıyor.

"Hepsi bu mu?" diye soran Aimee üstüne süt döktüğüm mısır gevreğini işaret ediyor. Çörek yok burada ama kurutulmuş balık ve yeşil papaya var. Madam Robespierre'in kontinental kahvaltı alışkanlıkları konusunda vermeye hazır olduğu tek taviz mısır gevreği, tost ve yulaf ezmesi.

"Evet" diyorum. Onun yemeğe başlamasını bekliyorum. Masada birisi olduğunda yemek yiyemem, ille karşımdaki de yemeli. Çiğnemeye başladığım zaman ağzım kapalı olduğu halde yakışıksız bir gürültü çıkarıyormuşum gibi geliyor. Ayrıca yemek artıklarının dişlerimin arasında kaldığını veya ağzımın kenarlarına yapıştığını düşünüyorum sürekli. Her lokmadan sonra kâğıt peçeteyle dudaklarımı siliyor ve dilimi çaktırmadan dişlerimin üstünde gezdiriyorum.

"Daha çok yemelisin" diyor Aimee. Yumurtanın sarısına bir parça ekmek banıyor ve onu dudaklarının arasına sokup parmaklarını yalıyor. "Doğru düzgün, besleyici bir şeyler."

"Boylu poslu ve güçlü kuvvetli olmak için mi?"

Aimee yüzüme bakıyor, çiğnemeyi kesiyor ve alnını kırıştırıyor. "Hayır, midene bir şeyler girmesi için" diyor ciddi ve nedense sitemkar bir sesle. "Burada yaptığın iş sahilde gezmeye benzemiyor."

"Arada bir şeyler atıştırıyorum" diyorum cesaretimi toplamaya çalışarak. Boylu poslu ve güçlü kuvvetli lafı aptalcaydı. Aimee'nin Pauline Conway'den haberi yok ki. Anne müsveddesinin yemek yemem için bana sürekli baskı yaptığından. Bu kadın sıska görüntümle güçlü kuvvetli bir beden arasında yıllarca sürmüş bir yoksunluk çölü olduğundan ve bu çölün bir karbonhidrat, yağ, kalori ve vitamin kervanı eşliğinde geçileceğinden o kadar emindi ki; önüme dünyanın yemeğini koyuyor, böylece gelecekteki halimin bir seraba dönüşen görüntüsü, mide bulantısının perde perde sisi içinde gözlerimin önünden buharlaşıp uçuyordu. Onun inatçı bir ihtimamla beni normal bir delikanlı haline getirmek üzere besiye çekme niyeti, genlerimin gösterdiği direnç karşısında başarısızlığa uğramıştı ve o zamandan bana kalan tek şey de kronik iştahsızlık ve kabızlık oldu. İlle de en sevdiğim yemeği söylemek zorunda kalsam

sebzeli ve soya soslu pilav derim. Esasen pek yemek düşkünü değilim, bu eylemi pek zevkli bulduğum söylenemez. Damak tadı açısından frijidim ben.

Kahvaltıdan sonra otelden ayrılıyor Aimee. Kütüphanede Susan ve Kate Caldwell İnsan Araştırmaları Enstitüsü, intiharcılar kenti hakkında yazılmış gazete makalelerine göz atmak istiyor. Hava soğuk ama yağmur düşmedi hâlâ, Aimee burnunun ucuna kadar paltosuna ve atkısına sarınıp yürüyerek metroya gidiyor. Otelin bulunduğu ara sokağa kimsenin uğradığı yok. Bazen birkaç araba gelip geçiyor, sürücüler nereye gitmek istediklerini bilmiyormuş gibi ağır ağır kullanıyor araçlarını. İki siyahi genç bir arabanın kaputunun altında duruyor, kırk yıllık eski filmlerden tanıdığım bir araç bu. Üçüncüsü direksiyonun başında sigara içiyor. Aimee sokağın sonuna geldiğinde arkasına dönüp el sallıyor, ben de ona el sallıyorum. Sonra köşeyi dönüyor. Winston ağzında sönmüş bir puroyla dükkânının önünde oturuyor ve onun arkasından bakıyor. Aimee gözden kaybolduğunda bacaklarına örttüğü yün battaniyeyi katlayarak sanki izlediği bir gösteri bitmiş gibi ayağa kalkıyor.

"Yağmur başlayacak şimdi" diye hava durumunu veriyor, bir an kararsız bir halde ayakta dikiliyor ve sonra dükkâna giriyor.

Yok kadar az param kaldığı ve çalışmaya başlamam gerektiği halde, ben de Winston'un peşi sıra içeriye giriyorum. Kapı arkamdan kapandığında başımın üzerinde spiral bir teneke parçasının ucunda asılı duran çan çalıyor. Dükkân tam ortada, Winston'un kasanın arkasında oturduğu yerde dar bir koridorla incelen, buradan da pılı pırtının bulunduğu arka tarafa geçilen uzun bir hortumu andırıyor. Ön taraftaki masalarda ve raflarda Winston'un değerli parçaları var, tavandaki bir sürü lambanın yaydığı boğuk ışık eşyaları aydınlatıyor. Vazolar, desenli porselen ibrikler, fotoğraf makineleri, bronz kapı tokmakları, kristal bardaklar, müzik kutuları, şişelerin içine konmuş yelkenliler, kararmış gümüş çatal bıçak takımları, mekanik kahve değirmenleri, *Ritz*'den alınma küllükler, el yapımı işlemeli sürahiler, opera dürbünleri, gravürlü mataralar, payetli ve fısfıslı parfüm şişecikleri, sıra sıra deri ciltli kitaplar, doktor ve el çantası adaları, masa lambası ormanları, plak kuleleri.

Winston'un minnacık anahtarlarını boynundaki zincirde taşıdığı vitrinlerde gümüş sigara tabakaları, kol saatleri, inci kolyeler, küpeler, altın kaplama çakmaklar var. Duvarlarda çerçeveli yağlı boya resimler, baskı ve gravürler asılı; onların yanlarında da geyik başları, aynalar, çengellere asılmış şapkalar. Her bir köşede rulo halinde İran halıları, golf çantaları, olta kamışları, suskun duvar saatleri, iki bar iskemlesi, bir kanepe, köşelerde koltuklar ve iskemleler ve bir Kızılderili totemi.

Masaların arasından geçmek, zamanda geriye giden bir geçide girmek gibi: son bulmuş düşler ve yoksul düşmüş aristokrasi, eriyip giden bütçeler, elden çıkarılmış kumar hasılatı, miras ve çalıntı mallar, başarısız evlilikler, tutulmamış sözler müzesine bir ziyaret; her şey işe yaramazlığın tozlu çekiciliğiyle kaplı, değerli, gülünç ve pazarlığa açık.

"Elimde bir şey var" diyor Winston. "Tam sana göre."

"Bir şeye ihtiyacım yok" diyorum ve gündelik hayatın çöpünün müşterilere dalga dalga çarptığı ikinci odaya geçiyorum. Orta alt sınıfın kıyıya vuran atıkları: metal raflarda radyolar ve mikrodalga fırınlar, meyve sıkacakları, yukarılarda bilgisayarlar, monitörler, yazıcılar, kameralar, yerde ise televizyonlar, ofis sandalyeleri, buzdolapları, vücut geliştirme gereçleri, buz patenleri ve suni bir palmiye duruyor. Bir karton kutunun içinde videokasetler, bir diğerinde ise elektrikli saç maşaları var. Mobilyalar dört bir yana gelişigüzel dağılmış, üst üste yığılmış masalar tavana kadar uzanıyor, koltuklar çarpık sütunlar halinde yükseliyor, aralarında içlerinde tilki, tavşan ve kunduz kürklerin asılı olduğu dolaplar var. Raflardan birine şapkalar, bir jokey miğferi ve bir ölü gömücünün silindir şapkası konmuş. Bir iskemlenin sırtına KATIE adı kazınmış, bir oğlan bir beysbol eldivenine tükenmez kalemle BOBBY SPARROW yazmış. Bir komodinin çekmecesinde bir gözlük var, bir çocuk arabasının yastığında bir emzik, bir kitabın içinde bir kartpostal, üzerindeki sıla hasreti sözcüklerinin altı çizilmiş. Bir futbol topunu elime alıyorum, üstünde bir köpeğin diş izleri var. Deri bir ceketin göğüs cebinden bir alışveriş listesi çıkıyor: DİŞ MACUNU, KIRMIZI ŞARAP, MUM, KEDİ YEMİ. Yerde bir çocuk eldiveninin teki duruyor, kırmızı bir kar eldi-

veni. Bir dolap kapağının içinde titrek bir yazı: MATT SALLY'İ SEVİYOR, yazının üzerinde kalpler süzülüyor, mürekkep mavisi ve beceriksizce, yamuk yumuk.

Seviyorum burada olmayı. Bir sürü önemsiz hikâyenin hüzünlü ortamı var burada, bir vedalar, ayrılıklar ve trajediler müzesi. Nesnelere tozun ve nafile çabanın, hızlı paranın ve yavaş çöküşlerin kokusu sinmiş.

"Sen önce bir gör" diyor Winston.

Onun yanına gidiyorum, bana bir kolye gösteriyor, yuvarlak kolye ucunun bir yüzünde güneş, diğerinde ay var.

"Gümüş" diyor Winston. "Yüz yıllık." Kolye ucunu avucumun içine koyuyor. Winston'un kafası bir çocuğunki kadar küçük, seyrek beyaz saçları başına sürdüğü ve saçlarını yol yol ayırıp kafa derisine yapıştıran pomadın kokusunu yayıyor. Siyah cildi kahverengi lekeler ve pembe beneklerle kaplı, yüzündeki beyaz seyrek sakalları yanaklarını ve çenesini kır gösteriyor. İnce çizgili, yelekli, siyah bir takım elbise, beyaz bir gömlek ve mavi çizgili bordo bir kravat var üstünde.

Winston'un yıllar önce Queens'de bir rehine dükkânı varmış ama varını yoğunu getirip ona bırakan insanların sefaleti sonunda canına tak ettiği için bu dükkânı açmış. Dışarıdaki tabelada hâlâ FREEMAN ANTIQUES yazıyor ama nicedir yaşamak için gereken birazcık parayı soylu kristal sürahilerin satışından değil, kullanılmış tost makineleri ve müzik setlerini okutmaktan kazanıyor. Aslında değiştirdiği tek şey eskiden çalıştığı bölge ve iş yeri olmuş; ümitsiz bir müşteri kitlesinin yerine bir diğeri gelmiş. Buraya arada bir uğrayan koleksiyoncular dükkânın ön tarafında verimli sonuçlar elde ediyor, yazın ve sonbaharda ise birkaç turistin yörede yolunu şaşırıp buraya düştüğü de olabiliyor. Ancak müşterilerinin büyük bölümü ya bir şilte veya termosa ihtiyacı olan ya da annesinin düğün broşunu satmak isteyen insanlar. Winston'un dükkânı dünyanın kendisi; önde yok oluşun kayıtsızlığına batmış birinci dünya, arkada üçüncünün eşiğine dayanmış, yıpranmış tıklım tıkışlığı ve başarısızlığın yeşil pasıyla kaplı acınacak haldeki ikinci dünya.

"Yirmi papel" diyor Winston. "O da sen olduğun için."

"Yirmi dolarım yok" diyorum. "Bunun için yok."

"Bir adam getirdi bunu, yıllar önce. Kolyeyi bir kıza hediye ettiğini söyledi, sonra kız ondan hiç ayrılmamış."

"Adam da bunu sana mı sattı?"

"Kadın ölmüş. Atmış yıllık evlilikten sonra. Ayrıca adamın paraya ihtiyacı vardı." Winston önce güneşe, sonra aya bakıyor. Kolye ucu Winston'un bal sarısı, açık renk avucunda mavi kadife kutusunda durduğundan daha güzel duruyor, olduğundan daha eski, daha değerliymiş gibi bir etki bırakıyor her nasılsa.

"Kusura bakma" diyorum. "Asıl ihtiyacım bir çift iyi ayakkabı."

"Biraz düşünebilirsin."

"Evet. Teşekkür ederim." Çıkışa doğru gidiyorum. "Görüşürüz."

"Tamamdır."

Sokağa çıkıyorum. Eski araba açık kaputuyla orada hâlâ. Küçük gri damlalar düşüyor gökten. Üç genç sigara içiyor, duman pencere kertiklerinden salına salına çıkıyor. Kapının çanı arkamdan çalıyor. Kapıyı bir daha açıp içeri doğru sesleniyorum: "Yağmur yağıyor!" Winston'un gözleri parlıyor.

Öğleden sonra Aimee'yle birlikte metrodayım. Üç kişiyle paylaştığı dairesinin bulunduğu Bronx'a gidiyoruz. Bütün işleri halletttim, süpürge odasının toparlanmasına kadar. Randolph öğleden sonrası ve ayrıca ertesi sabah için izin verdi bana. Bunun gerekmediğini söyledim ama o bunu bilemeyeceğimizi söyledi. Şehrin altında sallana sallana giderken acaba Aimee'nin elini tutmalı mıyım diye düşünüyorum. O bana ev arkadaşlarından söz ediyor ama ben uzanıp onun elini tutmaktan başka bir şey düşünmüyorum. Acaba bunu yapabilir miyim diye soruyorum kendime içimden, buna izin verir mi acaba, hatta belki de böyle bir beklentisi, umudu vardır. Onun erkek arkadaşı mıyım artık, resmi olarak? Yoksa şu anda beraber olduğu bir tip miyim sadece? Beraber miyiz ki biz? Yoksa birlikte öylesine bir gece mi geçirdik? Bütün bunları ona sorabilir miyim acaba?

"...hiç Bronx'a?" Aimee yüzüme bakıyor. Arkasından tünel duvarları gelip geçiyor, açıkta duran kablolar, ışıklar. Gülümsüyor. "Neredesin *sen*?"

Bavul olmasaydı da gelir miydin bana? Elini tutsam geri mi çekersin? Beni seviyor musun? Bunun yerine "Bronx" diyorum.

"Tam üstüne bastın, Bronx" diyor Aimee ve bir kahkaha atıyor. "Ee? Hiç geldin mi buraya daha önce?"

"Hayır." Ona Bronx'da yaptığım keşif gezilerinden, bitmek bilmeyen arayışımdan hiç söz etmiyorum.

Tren birden yumuşak bir devinimle ve tıpkı mekanik bir kır kurdunun çıkardığı hafif, uzun ve yakarıcı bir ulumayla duruyor. Işıklar bir yanıp bir sönüyor ve sonra ortalık büsbütün kararıyor. Ürken bir çocuk bağırıyor, yolcular yüksek sesle iç geçiriyor; kaygılı olmaktan ziyade kızgınlar. Etraf karanlık, cep telefonlarının aydınlattığı birkaç kulak parlıyor. İş ortakları, eşler ve kız arkadaşlar haberdar ediliyor.

Aimee'nin eline dokunuyorum ve parmaklarımız iç içe geçiyor.

Last Man Standing
1996

Wilbur'un aile tarihine yaptığı yolculuk süresiz ev hapsiyle cezalandırılmıştı. İrlanda gazetelerinde onun müzik yarışmasına katılması ve sırra kadem basmasıyla ilgili yazılar bile çıkmıştı ve Pauline hem kendisinin hem de Henry'nin veli olarak oynadıkları rolü ciddiye aldıklarını, delikanlıya kesinlikle sınırlarını gösterecek durumda olduklarını dünyaya kanıtlamak ister gibiydi. Okuldan çıkışıyla yatma saati arasındaki zamanı aylaklıkla geçirmemesini garantilemek üzere, Wilbur'u *Evde Kullanmak İçin İncil'den Alıntılar* başlıklı, iki yüz sayfa kalınlığında bir kitabı yazarak kopyalaması için görevlendirmişti Pauline. Yaşlılar yurdunda kalan Colm'u da ziyaret edemiyordu artık Wilbur, Pauline çello derslerinin sağaltıcı

değerinin bal gibi farkında olduğu halde, Matthew'yla görüşmesini de yasaklamıştı.

İki hafta sonra Henry hapis koşullarının gevşetilmesinden yana olduğunu söyledi ne var ki karısı bu konuda hiçbir şey duymak istemiyordu. Bu katılığını Wilbur'un sırra kadem bastığı dönemde ölüm korkuları geçirdiği iddiasıyla haklı çıkarıyordu Pauline. Bununla kastettiği şey, o belirsizlik günlerinde hem evlatlığının hayatından hem de kendi hayatından kaygı duymuş olmasıydı; telefonun her çalışında zaten üzüntüden yeterince zayıf düşmüş olan kalbi her an durabilir ve hayatı son bulabilirdi, böyle savunuyordu kendisini. Wilbur'u her sabah otobüs durağına kendisi götürüyor ve oradan da yine kendisi alıyor, kopyalama ödevinden her gün üç sayfa görmek istiyordu; Nora'dan Sune Nordahl'ın Wilbur'un durumunu sorduğu bir mektup geldiğinde, mektubu akşam yemeğinde yüksek sesle okudu ancak yanaklarını pembeleştiren ateşli bir kibir ve titiz bir sertlikle, mektubu ev hapsi bitene kadar Wilbur'a vermeyeceğini bildirdi.

Wilbur hiç yakınmadan katlanıyordu cezasına. Arayışında uğradığı hezimetten sonra bütün yaşamı bir cezalar dizisi olarak görmeye başlamıştı. Okula gidiyor, düşüncelere dalmış bir halde en iyi notları alıyor ve harika çocuk yaftasına ilgisizlikle tahammül ediyordu. Öğleden sonraları, akşamları ve hafta sonlarında odasındaki çalışma masasının başında oturuyor, ödevlerini tamamladıktan sonra "Gençliğini güzel geçir genç adam ve yüreğini iyi şeylere yönelt. Yüreğinin ve gözlerinin arzularını yerine getirdiğinde bil ki Tanrı seni bütün bunlar için mahkemeye çekecektir" ve "Yaşamını seven onu kaybeder ve bu dünyadaki yaşamından nefret eden ebedi hayata ulaşır" gibi cümleler yazıyordu. Uykusuz geçen gecelerde, hayatından nefret ettiği için sonsuza dek ölümsüzlüğe lanetlenip lanetlenmediğini soruyordu kendine. Orla hayatını sevmiş ve ölmüştü. Annesinin de hayatını sevmiş olduğu kesindi. Bir çocuğunun olacağını sevinçle karşılamıştı annesi, bunu Sune'den öğrenmişti Wilbur. Acaba hayatını kaybetmek için onu sevmeyi mi öğrenmek zorundaydı?

Bazen fotoğrafı sakladığı yerden çıkarıp rüyalarına girene kadar bakıyordu ona. Gecenin bir vakti uyanıp bir daha uyuyamadığında, babasının New York'tan Sune'ye yazdığı o iki mektubu okuyordu.

Uçak postasıyla gelen, çıtır çıtır sesler çıkaran ince zarfları kokluyor, gözlerinin önünde bulanıklaşana kadar pulları inceliyor, parmak uçlarını kâğıdın üstünde gezdirerek harflerin bütün kavislerini ve kıvrımlarını izliyordu. Ay ışığında masasının başına geçip babasının yazısını taklit ediyordu. Siyah mürekkeple, babasının uzaklardaki yegâne dostuna umut ve güven taslayarak yazdığı satırları takip ediyordu, o satırların aralarında, kâğıdın lekeli buruş kırış boşluklarında müteredditi bir beyazlık vardı. Yazarken kısa bir mahmurluk süresince babasına dönüşüyor, kıvrımlarla kuyrukları taklit ederken onun acısını, kaybettiği karısı ve çığırından çıkmış hayatı karşısında duyduğu acıyı hissettiğine inanıyordu.

"Biliyorum, çöküşle mücadele etmeye değecek birçok neden sıralayacaksın bana, onların farkındayım ve onları hatırlamak kalbimi kırıyor. Ne var ki artık çok geç, her şey bitti benim için, herhangi birisi uğruna tam bir insan olmak için de gücüm yok artık." Sürekli bu iki cümleyi yazıyordu Wilbur, yanıcı bir malzeme üstünde karmakarışık satırlar. Babasının elinin titreyişini devralarak her gece sayfalar dolduruyordu bunlarla. Mücadele etmeye değecek nedenlerden birisi *kendisi* miydi, gücünü yeniden toplayabilseydi uğruna yeniden insan olabileceği o herhangi birisi *kendisi* miydi?

Evet, kendisiydi. O herhangi birisi kendisi olmalıydı.

Pauline, Colm'un öldüğünü söylediğinde, Wilbur koşarak kendini evden dışarıya atmıştı. Sürgün cezasının dördüncü haftasında, kitabın yarısında, zamansız bir zamandaydı. Yağmur yağıyordu, günün sonuyla birlikte ışığın görevi ve sokaklardaki sönük hareketlilik de sona ermişti. Ed Mulqueen, Wilbur'un arkasından sarı ışıklı dikdörtgen vitrininden dışarı baktı, ödü patlayan Bayan McNamara ona yol açtı, boş dörtyolda deli gibi koşarken karşısına çıkan bir araba korna çaldı ama Wilbur duymadı. Üstündekiler sırılsıklam olmuştu, terliklerinden birini kaybetmiş, ötekini de fırlatıp atmıştı. Ayağında çoraplarla yaşlılar yurdunun lobisine daldı, merdivenleri çıkarken ardında çamurlu su birikintileri bıraktı ve bir başkası için hazırlanan boş odaya daldı. Koridorda koşarken Colm diye bağırıp haykırıyordu, hedefsiz bir şekilde, kendini yerden yere vurarak paldır küldür

merdivenlerden aşağıya inerken; en sonunda bir duvar kadar geniş ve beyaz bir bakıcı onu yakaladı. Julia Nesbitt adlı bir diğer bakıcı da onların yanına geldi. Wilbur'u tanıyor, neden burada olduğunu, neden sürekli Colm'un adını haykırdığını, neden bakıcının karşısında yığılıp yerlerde yuvarlandığını biliyordu. Ve tabii, daha önceden sık sık gelen ancak bir aydan fazla bir süredir görmediği delikanlının neden soluk soluğa, titreyerek ve ağlayamadan fayansların üstünde yattığını da tahmin ediyordu.

Yaşlıları kontrol etmek için viziteye çıkan bir doktor, Wilbur'a bir sakinleştirici verdi. Delikanlıyı yöneticinin ofisinde battaniyenin üstüne yatırdılar, yarı baygın Wilbur alçak sesle karmakarışık bir şeyler kekeliyordu. Pauline ve Henry kendilerine telefon gelmesini beklemeden onu almaya gitmişlerdi. Pauline elinde Wilbur'un terliklerinin farların ışığında, yol kenarında ortaya çıkan sol tekini tutuyordu ve hiçbir şey söyleyebilecek durumda değildi. Henry delikanlıyı arabaya taşırken, battaniyeyi hemen ertesi gün geri getireceğine söz verdi birkaç kez üst üste. Evdeki ballı sıcak çay ve ufalanmış iki uyku hapından sonra, Wilbur sabaha kadar bir kere bile uyanmadı.

Rüyasında sokakları midye kabuğundan yapılma bir şehirde Orla ve Colm'un arkasında at biniyordu Wilbur. Orla'yla konuşmak istiyor ne var ki ne o ne de Colm onu duyuyordu. Atı olduğu yerde durmuş, Orla ve Colm bir sur kapısından düşen ışığın içinde gözden kaybolmuştu. Sürekli onların arkasından sesleniyordu Wilbur.

Colm'un cenaze törenine, yöre sakinlerinin yarısı gelmişti. Akrabaları yoktu Colm'un, en azından haber verilecek akrabaları. Onun yaşlarında bir avuç adam Colm'un arkadaşları olduğunu söylediler ama ne Wilbur ne de Julia Nesbitt daha önce hiçbirini yaşlılar yurdunda görmemişti. Bol miktarda Colm'u seven insan vardı cenazede ve hepsi de mezar başındaydı. Postacı, fırıncı, hayvan yemi satıcısı, yurt yöneticisi, iki kadın bakıcı, veteriner Seamus Dougherty, iki yılda bir Colm'a pantolon satan Una O'Connell, Nuh Nebi'den kalma traktörlerin tamirinden iyi anlayan John McGrath, kitap da dahil olmak üzere mağazasında her türlü nesne bulunan Liam Doyle. Rahip, Colm Finnerty'yi yâd ettiğinde birkaç kişi ağladı.

Wilbur iki halata bağlı tabutun çukura bırakılışını izledi. Ağlamıyordu. Gövdesi olağanüstü bir ağırlık altında ezilir gibiydi, iki pençe göğsüne bastırıyor, başı yanıyordu. Pauline arka sıralardaydı. Ceset gibi solgun rengiyle çakırkeyif köylülerin arkasında duruyordu, bakışlarını yerden kaldırmadan. Henry elini Wilbur'un omzuna koyabilirdi ama bunu yapmadı. Sel gibi gözyaşı döküyordu. Bir an oldukları yerde kalan bulutlar ilerlemeye devam etti.

Ev hapsi kaldırılmıştı, belki de unutulmuştu. Evde Wilbur'un ağzını bıçak açmıyordu, gerekmedikçe okulda da hiç konuşmuyordu. Matthew'yu ziyaret etme izni de çıkmıştı ama hiçbir şey eskisi gibi değildi. Wilbur ne zaman çello çalmayı denese başaramıyor, sesler yanlış çıkıyordu. Göteborg'daki yarışmayı kazanamamış, bursu Waterfordlu oğlan almıştı. Çekişmeli bir karar olmuştu bu ve kutlama esnasında Wilbur'a çeşitli yerlerden burs ve müzik okullarından kontenjan teklifleri gelmişti. Genç müzisyenler üzerine bir belgesel planlayan bir Fransız televizyon kanalı Wilbur'un portresini çekmek üzere İrlanda'ya gelmek istemiş ancak Wilbur bu öneriyi geri çevirmişti. Göteborg'daki o akşamda, bir hafta sonra ya da bir ay içinde nerede olacağını kendisi de bilmiyordu. O sırada hâlâ babasını bulma umudunu taşıyordu ve bunun dışındaki her şey, Colm ve Matthew ile olan arkadaşlığı bile ister istemez geri planda kalmıştı. Kısa bir süreliğine ortadan kaybolan evlatlık, öğrenci, son yolculuğun yoldaşı, başarısızlık numunesi şimdi yeniden buradaydı işte. Bir şeyleri açıklamak, bir şeyleri telafi etmek zorunda olduğu duygusunu taşıyor ama bunu nasıl yapacağını bilmiyordu. Odasındaki sürgün esnasında Matthew'ya karmakarışık mektuplar yazmıştı; hiç göndermediği, özürlerle, çaresiz mazeretlerle dolu sayfalar.

Colm'un cenaze töreninin ertesi günü Wilbur, Matthew Fitzgerald'ı İsveç'e yaptığı yolculuktan sonra ilk kez yeniden gördü ve birlikte Matthew'nun oturma odasında çay içtiler. Kendini arkadaşına ve öğretmenine ihanet etmiş gibi hisseden Wilbur, ona neden böyle bir şey yaptığını kesik kesik anlatırken, kedi onu şüpheyle süzüyordu. Matthew onu sükûnetle dinledi ve ne bir kınama ne de bir hayal kırıklığı veya öfke belirtisi gösterdi. Kendisi annesini ve

babasını yirmi dört yaşındayken kaybetmişti ve Wilbur'un mektuplardaki izi neden sürdüğünü çok iyi anlıyordu. Sırf Wilbur'a çello çalmayı öğrettiği için kendini kullanılmış veya yanılmış hissetmiyordu. Wilbur enstrümana mektupları bulmasından çok önce hâkim olmuştu, müziğe duyduğu sevginin sahte olması, bir planın parçası olması hiçbir şekilde mümkün değildi. Hatta Wilbur'un itirafından sonra Matthew kader ve kısmet gibi kavramlar kullandı ve Wilbur mahcup bir edayla başını salladı, Wilbur'un sırra kadem bastığı üç gün boyunca üzüntüden yaşlanan bu adamın açıklama değil, teselli aradığını biliyordu pekâlâ. Matthew'nun söylediklerine bakılacak olursa, belki de Wilbur'un olağanüstü yeteneği ulaştırmıştı onu amacına zira İsveç'e bu yeteneği sayesinde uçmuştu. Wilbur'un acemilikten virtüozluğa sıçradığı bu kısa süre, arayışının hazırlık aşaması olmuştu belki de. Wilbur'un sınırsız yeteneği, muhtemelen bir yazgının gerçekleşmesi için gidilecek yolu açmaya hizmet etmişti; belki de zamanla unutulacak, körelecek, içinden doğduğu sessizliğe yeniden gömülecekti.

Wilbur buna ne cevap vereceğini bilemedi ve Matthew da onun ağzından herhangi bir vaat, herhangi bir tahmin almaya çalışmadı. Delikanlının olayların yükü altında nasıl iki büklüm hale geldiğini, başarısız baba arayışı ve Colm'un ölümüyle nasıl başa çıkmaya çalıştığını görüyor ve ona yardım edemeyeceğinin farkındalığıyla acı çekiyordu.

Günler kendi halinde, ağır ağır akarken, her şey Wilbur'un ayrıntıları aklında tutamadığı kadar ani olmuştu. Colm'un ölümünün üstünden bir hafta geçmişti; Wilbur hâlâ ne Pauline ne de Henry ile konuşmuyordu. Pauline bunun yakında geçip gidecek bir dönem olduğuna inanıyordu. Tanrı şahidi olsun ki dik başlı, isyankâr gençleri iyi tanıyordu. Eskisinden daha fazla yemek pişiriyor ama Wilbur'un tabağını boşaltması için ısrar etmiyordu artık, ona klasik müzik kasetleri alıyor ve bazen, Henry'nin evde olmadığı akşamüstleri yatağına uzanıp ağlıyordu.

Hafta ortasında kiliseye gitti ne var ki orada bile neyi yanlış yapmış olabileceği sorusunu aşamadı. Mumlar yaktı, bir tane Wilbur, iki

tane de kendi selameti için. On altı yaşında bir oğlana, bir sinsiye, kaçağa ve yalancıya disiplin cezası verdiği için günah mı çıkarmalıydı yoksa? Papaz alay ederdi onunla. Bu cezayı hak etmişti Wilbur. "Gazabına uğratmadan itidalle zapt et beni Tanrım." Yeremya, Bölüm 10/24. Wilbur'u itidalle zapt etmeye çalışmış, ayrıca bunu ona karşı olan sorumluluğunu yerine getirmek adına yapmıştı Pauline; iyiliği için, öfkeyle değil. Odasında tek başına geçirdiği zaman, ona düşünme imkânı, kendisiyle, geçmişiyle ve kökleriyle ilgili aydınlanma fırsatı vermeliydi. Suskunluğu yakında sona erecek ve Wilbur yeni bir insan olacaktı, güçlenmiş ve arınmış olarak, bundan emindi Pauline.

Henry ise düpedüz çaresizdi. Çocuklar için hem kendininkiler hem de koruyucu aile olarak yanlarına aldıkları için tasalanmaya alışıktı. Kaybedilmiş bir futbol maçından sonra bir oğlanı nasıl neşelendireceğini veya kendini çirkin hisseden bir kızın ne duymak istediğini biliyordu. Gelgelelim Wilbur'a ne söylemesi gerektiği konusunda hiçbir fikri yoktu. Bütün bu yıllar boyunca pek çok defa denemiş olmasına rağmen, ona gerçek anlamda ulaşamamıştı hiç. Hâlâ bir çocuk gibi görünen bu delikanlıyla bağ kurması mümkün görünmüyordu Henry'ye, öncelikle de İsveç olayından sonra. Karısının evlatlığına verdiği ceza başlangıçta ona da uygun görünmüştü ne var ki Colm'un ölümü ve Wilbur'un kati suskunluğundan sonra ev hapsini daha önce kaldırmak için etkili bir biçimde devreye girmediğinden ötürü pişmanlık duyuyordu.

Son zamanlarda Henry zamanının çoğunu bankadaki ofisinde oturarak geçiriyor ve gözünü karşı duvardaki boş bir alana dikiyordu. Genç olmanın nasıl bir şey olduğunu, Afrika'da fosil aramak yerine neden kredi teklifleriyle uğraştığını, karısına en son ne zaman karşı çıkmayı başardığını hatırlamaya çalışıyordu. Zihninde yıllarca geriye gitti, avarelik, hoşgörü yıllarına. Pauline'e karşı kazandığı iki önemsiz ve gülünç zaferi hatırlamayı başarmıştı ancak zorlukla. Birincisi, Colm'un evinin boşaltılmasında Wilbur'un kendisine eşlik etmesine izin vermesi, ikincisi ise Eamon McDermott'un kaldığı yurda giderlerken, Pauline'in istediği gibi sağa değil de, sola sapmasıydı. Buna rağmen yolu şaşırmış olması da önemli değildi.

Henry akşama kadar iskemlesinde böyle oturdu, utandı ve kendine acıdı, ta ki telefonun cırtlak sesi bu gönülsüz sorgulamaya son verene kadar.

Evine yaklaştığında burnuna uzaktan duman kokusu geldi. Sokağın ortasında durmak zorunda kalmıştı çünkü girişte iki polis aracı duruyordu. Genç Patrick O'Leary ona durumu açıkladı. Söylediklerine bakılırsa, itfaiye yangını söndürmüş ve ambulans Wilbur'u götürmüştü. Köpük kullanılmıştı, su değil bu nedenle fazla bir hasar yoktu. Henry, Pauline'i mutfakta buldu, titreyerek bir polise bilgi veriyordu. Kocasının kollarına atılıp ikinci bir ağlama krizine tutuldu Pauline. Ari Tikkanen'in kayınpederi olan polis memuru ona Wilbur'un odasındaki perdeleri ateşe verdiğini anlattı, itfaiyeciler onu yatağında baygın bulmuştu. Henry oturdu. Pauline'in elleri sağ koluna dolanmıştı. Perdelerde, halıda ve içinde giysilerin durduğu konsolda, yayılmak için fırsat bulamayan alevsiz yangının nasıl çıktığını tarif ediyordu polis.

Henry onu dinlemiyordu. Kendi oğullarını ve kızlarını ve hatta yanlarına aldıkları, kaderin sillesini yemiş olan evlatlıklarını gizliden gizliye hep neden kıskanmış olduğunu anlamıştı birden. Çünkü onlar hayatlarının belli bir noktasında eşyalarını toplayıp bu evi terk etme tercihlerini kullanabilmişti. Çünkü bütün aksiliklere ve yanlış atılmış adımlara rağmen onların önünde, şimdi kendine gelmeye çalışan ve hıçkırarak, kundaklama, cinayet teşebbüsü gibi kelimeler sarf eden bu kadının etkili olamayacağı bir gelecek vardı. İçinde bulunduğu durum ne kadar çaresiz ve umutsuz olursa olsun, Wilbur'a bile gıpta ediyordu Henry.

Oturduğu yerde evet anlamında başını sallayıp duruyordu oysa düşüncelerinde çoktan fersah fersah uzaklaşmıştı.

Wilbur gecenin bir yarısında uyandı. Karanlıkta gözlerini açıp kırpıştırdı. Başı ağrıyor, her nefes alışında ciğerleri acıyordu. İnce bir boru burnundan, bir diğeri kolundan sarkıyordu. Vücudunda duman vardı, onun kokusunu duyup tadını alabiliyordu. Olup bitenleri hatırladı Wilbur. Olduğu yerde doğruldu, yatak örtüsünü itip çıplak

ayaklarıyla yeri yokladı. Bir süre yatağın kenarında oturup gözlerini önüne dikti. Odaya pencereden, perdenin boğduğu zayıf ay ışığı düşüyor; bir kapının altından bant halinde sarı bir aydınlık görünüyordu. Wilbur nefes sesleri duydu ve gözleri karanlığa alıştığında iki yatak gördü, biri dolu gibiydi. Burnundan sarkan boruyu dikkatlice çekti ama sonra olduğu yerde bıraktı onu. Arkasından bir inilti sesi geldi ve Wilbur arkasına dönüp baktığında bir yatak daha gördü. Yatakta uyuyan adamın palangalarla tutturulmuş parlak alçısı, eğim yaparak tavana doğru yükseliyordu. Wilbur öksürdü ve kriz şiddetlendiğinde yatağa uzanıp yüzünü yastıkla örttü.

Bir zaman sonra gece hemşiresi gelip hastalara baktı. Koridora açılan kapıyı açık bırakmıştı, içeriye ışık düşüyordu. Wilbur uyanıktı ve fısıldayarak neden burada olduğunu sordu hemşireye. Sesi kalın, elleri soğuk olan yaşlı hemşire duman zehirlenmesi gibi bir şeyler söyledi ve Wilbur'a bir hap verdi, emzikli bir fincandan da ılık çay içirdi. Wilbur, Conwaylerin evinin hâlâ yerinde olup olmadığını öğrenmek istedi ama hemşire bilmiyordu bunu.

Wilbur üç gün sonra hastaneden çıkarıldı ve Galway'deki bir sinir hastalıkları kliniğinin biraz daha rahat yan binalarından birine yerleştirildi. Uykusuz bir geceden sonra, rapor yazması gereken bir psikologun sorularına cevap vermek zorunda kaldı. Normal bir genç izlenimi bırakmak için özel bir çaba sarf etmedi Wilbur. Yangının sadece kendi odasını tahrip ettiğini ve başka bir hasara yol açmadığını öğrenmişti bu arada, tabii Pauline Conway'in, kusursuz bir koruyucu anne olma konusundaki şöhretinin nihai olarak mahvolması sayılmazsa. Cırtlak sarı kravatlara ve mendillere düşkün, hırslı bir adam olan psikolog, raporunda Wilbur'u ruhsal açıdan dengesiz, büyük ölçüde kendine güveni olmayan, çocukluğundaki ebeveyn kaybının yol açtığı travma yüzünden kendine zarar verici eylem potansiyeli taşıyan, bu arada kundaklamanın da açıkça gösterdiği üzere, çevreyi hasara uğratma ve kişilere karşı şiddet kullanma ihtimalinin göz ardı edilmemesi gereken bir genç olarak tarif etti. Delikanlının sıra dışı zekâsı ve müzikal yeteneği manik depresif eğilimler gösteren, aşırı bir içe dönüklüğün ifadesiydi, buna ilaveten okuldaki münzevi statüsü hem sağlıklı bir karakter gelişimini hem de bu yaş-

larda büyük önem taşıyan sosyal entegrasyonu engelliyordu. Üç aydan altı aya kadar verilecek bir cezayı uygun bulan psikolog, Wilbur'un çalıştırılarak alıkonmasından ve yanı sıra tedavi amaçlı bakımından yanaydı.

Wilbur vakasıyla görevlendirilen bir kadın sosyal hizmet memuru da benzer bir sonuca vardı. Evlatlığını içine kapalı ve ne yapacağı belli olmayan birisi olarak anlatan Pauline'i ziyaret ettikten sonra, o da psikologun teklifini destekledi ve Wilbur, Sligo yakınlarındaki Four Towers adlı bir ıslahevine sevk edildi.

Four Towers 1963'e kadar tüvit ve keten kumaş üretimi yapılan bir fabrikaydı. Burada bulunan gençlerin çoğu kriminal geçmişleri olan başarısızlık timsalleriydi. Mağaza hırsızlığı, çevreye hasar verme, ehliyetsiz araba kullanma, kavgaya karışma ve dikkat çekici sosyal davranış gibi suçlarının cezasını çekiyorlardı. Kimileri gerçekten de babasına, öğretmenlerine ve idarecilere fiziksel saldırıda bulunmuştu, kimileri de namlı okul kaçaklarıydı ve sırf can sıkıntısından oturdukları mahallelerde çevreye huzursuzluk vermiş, hareket halindeki trenlerin üstüne çıkmış ve kullandıkları arabalarla duvarlara çarpmışlardı. Aralarında hayvanlara eziyet edenler, ona buna taş atanlar, palavracılar, röntgenciler, serkeşler, dışlanmışlar, istismar edilenler, failler ve kurbanlar, suça bulaşanlar ve kaybedenler de vardı; hepsi de yarı çocuktu henüz, tokat yemek ve cezaya kalmak için fazla büyük, gerçek hapishaneler içinse fazla küçük.

Fabrika, çöküşünden yıllar sonra, bugünkü işlevi nedeniyle yeniden inşa edildiğinde, sorumlular gelecekteki gönülsüz sakinlerinin rahatını düşünmekten ziyade, tesisin amacına uygunluğunu ve bu işi kısıtlı bir inşaat masrafıyla halletmeyi düşünmüşlerdi. Üç katlı ana binada müdürün ofisi ve gözcü odalarının yanı sıra çamaşırhane, mutfak, yemekhane ve çocukların yatakhaneleri vardı. Beyaz badanalı, resimsiz duvarlardan, cilalı ahşap ve taş zeminlerden, milimetrik bir düzenle sıralanmış masa ve banklardan, demir borulu yatakların konduğu yüksek tavanlı odalardan ve sıcak yaz günlerinde bile mezarsı bir serinliğin hüküm sürdüğü, kasvetli, uzun koridorlardan oluşuyordu burası.

İki yan binada atölyeler vardı, genç failler burada sazdan sepet örüyor, el arabaları üretiyor, traktör tamiriyle uğraşıyor ve devlete mali yük getirmemek için diğer angarya işleri yapıyordu. Isıtılmayan, esintili ahşap barakalar kışın çok soğuk olduğundan, kasım ve nisan ayları arasında, zemin kattaki devasa mekân atölye olarak kullanılıyordu. Gençler orada biraz daha az titriyor ve fare, sıçan ve köstebek tuzakları hazırlıyordu. Atölyenin hemen yanında bir müdahale odası ile dört yatağı olan bir hasta servisi vardı. Gerekli hallerde aşçı kadınla müdürün sekreteri, hemşire olarak hizmet veriyordu burada; bunlar her yıl bir ilk yardım kursuna gitmek zorundaydılar ve acil durumlarda Sligo'dan bir doktor veya ambulans getirtmekle yükümlüydüler. Bir genç hayati olmasa da ciddi bir biçimde yaralandığında, müdür onu özel aracıyla Sligo'daki hastaneye götürüyordu; bu nedenle Range Rover'ın bagajında sürekli bir battaniye ve sargı bezi bulunuyordu. Robert Moriarty bu önlemi, bıçkının başında neye uğradığını anlayamadan iki parmağını birden kaybeden gencin araba yastıklarını kan içinde bırakmasından sonra almıştı.

Ana binanın gölgesinde basılması yasak olan bir parça çimenlik vardı, çimenlikteki çakıllı dar patikadan da şapele geçiliyordu. Her pazar sabahı yaklaşık yüz yirmi genç buradaki sert tahta sıralarda oturup düşüncelerinin ve hayallerinin peşine takılırken, yörenin rahibi, onların henüz büsbütün yalnızlaşmamış ruhlarına ulaşmaya çalışıyor ve onlara Tanrı'nın işledikleri günahları cezasız bırakmayacağının garantisini veriyordu.

Kuruma adını veren dört kule 1972'de inşa edilmişti, beş ıslahevi sakininin güpegündüz avlunun duvarlarına tırmanmayı başarmalarından birkaç hafta sonra yapılmıştı kuleler. Firar edenler birkaç saat bile geçmeden yakalandıkları halde, yetkili merciler gözcü kulelerinin derhal yapılmasında ısrar etmişti. Bu olaydan önce tesis, açık havada uzaktan seçilebilen Knockalongy adlı bir tepenin adını taşıyordu.

Wilbur kendisini Four Towers'a götüren arabanın penceresinden bakınca, gündoğumunun solgun ışığında, düzlük alanda tuğladan yapılma kasvetli bir kümbet gördü. Dört kule de ahşaptan yapılmıştı; kulelerin ortasındaki kiriş, yapının merkezinden zikzak bir merdiven ve bir projektörle teçhiz edilmiş, kapalı gözcü bölmesine gidiliyor-

du. Arazinin üzerindeki bulutlar iyice alçalmıştı, yağmur çisentisi görüşü bulandırdığı için muhafızları göremedi Wilbur. Aracın sürücüsü, Letterkennyli genç bir polisti ve arka koltukta kaybolan oğlanı neşelendirmek için radyoda bir pop müzik kanalı açmıştı.

Ne var ki Wilbur içine düştüğü bilinç bulanıklığından sadece bir kez sıyrıldı, Sinead O'Connor *Nothing Compares To You* adlı parçayı söylerken. Ağlıyordu, memur dikiz aynasına bakarak meseleyi bu kadar büyütmemesi gerektiğini, Four Towers'ın gerçek bir hapishane olmadığını ve Wilbur'un çok yakında mutlaka buradan çıkacağını söyledi. Sonra ana giriş kapısının önünde durdular, polis memuru kapıyı çalmak ve Wilbur'un sevk kâğıtlarını ana girişin yanındaki küçük bir kapıdan çıkan üniformalı bir adama vermek üzere arabadan indi. Wilbur artık ağlamıyordu. Kapalı gözleriyle olduğu yerde oturuyor, bir elinde Kızılderili süvariyi, ötekinde de Colm'un gergedanını sıkı sıkı tutuyor, olacakları bekliyordu.

Wilbur önce müdürün yanına çıkmak zorunda kaldı. Bir gözcü onu, müdür sekreteri Bayan Rodnick'in Wilbur'u şefine sevk etmeden önce, belgelerini bir süre incelediği ofise götürdü. Robert Moriarty ellilerinin ortasında, sessiz, dalgın, opera seven ve güvercin yetiştiren bir adamdı. İşgal ettiği pozisyon için biraz dağınık sayılabilecek, koyu kahverengi, gür saçları vardı ve çocukluğunda damdan düşüp kalçasını kırdığından bu yana bir bastonla yürüyordu. Sesi kalındı, yavaş konuşuyor ve en beklenmedik anlarda, bambaşka bir şey düşünüyormuş gibi uzun esler veriyordu.

Ofis oldukça mütevazı döşenmişti, çalışma masasının arkasındaki duvarda asılı olan, bir çayırda güneş ışınlarının fırtınalı bir gökyüzünden üzerlerine düştüğü atları gösteren yağlı boya tablo da bu durumu değiştirmiyordu. Four Towers vergi ve bağışlarla ayakta duran bir kurumdu ve Moriarty bu paranın bir bölümünü daha modern, yeni bir ofis düzenlemesine harcamayı rüyasında bile görecek bir adam değildi. Göreve gelir gelmez Dublin'deki bir antikacının yardımıyla, ofisteki bir İran halısının, kiraz ağacından yapılma, işlemeli bir bar konsolun ve iki yağlı boya tablonun satılmasını sağlamış, bu satıştan elde edilen parayı da mutfağa yeni bir fırın satın almak için

kullanmıştı. Moriarty selefinden farklı olarak alçakgönüllülüğü en yüce erdemlerden biri olarak görüyor ve yıllar önce kırılan, kendi elleriyle yapıştırdığı bir kahve fincanı da adeta bunun sembolü olarak masasının üstünde duruyordu.

"Sandberg. İrlanda adı değil" dedi Moriarty bir kâğıda bir şeyler yazarken.

Moriarty onun yüzüne baktığında kendisinden bir cevap beklendiğinin ancak farkına vardı Wilbur. "İsveççe efendim" dedi. "Babam..."

"Burada" dedi Moriarty elini Wilbur'un dosyasının üstünde gezdirirken, "belirsiz bir süre için seninle ilgilenmemiz gerektiği yazıyor. Ne diyorsun buna?"

Wilbur başını eğip omuz silkti. Moriarty ayağa kalktı, çalışma masasına dayalı duran bastonunu alıp yağmura bakmak üzere pencerenin yanına gitti. Wilbur'un elleri dizlerindeydi. Kızılderili figürünün ve gergedanın, pantolonunun ceplerinde olduğunu fark ettiği halde, kendini yalnız ve yılgın hissediyordu. Geçen birkaç gece neredeyse hiç uyumamış ve şimdi üstüne büyük bir yorgunluk çökmüştü. Ne cevap vermeliydi ki bu soruya? Onu burada ne kadar kapalı tutacaklarıyla ilgilenmediğini mi söylemeliydi? Burada kendisini daha berbat şeylerin bekleyip beklemediğini bilmediği halde, Conwaylerin evinden kurtulduğu için sevindiğini mi? Hayatının hiçbir anlamı olmadığı için cezanın umurunda olmadığını mı?

"Benim düşüncem..." Moriarty sustu, ağır ağır önce birinci, sonra da ikinci kuleyi yalayıp geçen ve sonunda görüş menzilinden çıkıp gözden kaybolan kül grisi bir bulutun arkasından baktı. "...seni burada hiçbir şekilde altı aydan fazla tutmamak yolunda." Wilbur'a dönüp gözlerinin içine baktı. "Anlaşıldı mı genç adam?"

Moriarty'nin bakışına saniyenin küçük bir birimi süresince karşılık verdi Wilbur. "Evet, efendim" dedi. Bayan Rodnick ofisinde Wilbur'a ellerini cebinden çıkarmasını ve müdüre hep efendim diye hitap etmesini salık vermişti.

"Bu süre içinde..." Moriarty şimdi kitaplarla kaplı bir duvarın önünde duruyordu, bir süre gözlerini dolu raflara dikti, belli bir kitabı arar gibiydi. Yan odadan iki kez telefonun tiz sesi geldi, sonra da

Bayan Rodnick'in boğuk sesi. Moriarty, Wilbur'a döndü. "...fedakârlık bekliyorum senden." Çalışma masasına geri dönüp oturdu ama bastonunu elinden bırakmadı. "Sudan mazeretleri kafandan atmak üzere hedefe odaklanma fedakârlığı."

"Burada..." avucunu yeniden dosyanın üstünde gezdirdi, "senin zeki bir çocuk olduğun yazıyor. Beyni olan insanlar evleri yakmaz." Bastonun lastik kısmıyla parkeye vurdu. "Ve tabii senin de bir beynin var, değil mi?"

"Bilmiyorum efendim" dedi Wilbur ve sonra süklüm püklüm devam etti: "Evet."

"Hadi bakalım!" diye sesini yükseltti Moriarty. "Üç ay, en fazla. Sonra seni çıkaracağım. Anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim" dedi Wilbur.

"Şimdi Bay Foley'i göreceksin. Sana yatacağın yeri gösterecek."

Wilbur müdürün sözünün devam etmesini bekledi ama Moriarty, Wilbur sanki orada değilmiş gibi bir yığının içinden çektiği bir mektubu okumaya başlamıştı. Wilbur'un gözü Cicero'nun çerçevelenmiş, iki pencere arasındaki duvara asılmış bir sözüne takıldı: *İnsanın genellikle kendinden başka düşmanı yoktur.* Telefon çaldığında ahizeyi kaldıran Moriarty hafif bir şaşkınlıkla Wilbur'un yüzüne baktı ve bir el hareketiyle onu odadan çıkardı.

Joseph Foley lacivert üniformasının içinde bir karikatürden fırlamış bir polis memuruna benzeyen, pek fazla konuşmayan dev gibi bir adamdı. Her gün tıraş olduğu halde yüzünün bir yarısı kara sakal dipleriyle, öbür yarısı ise büyük delikli, yumru gibi burnuyla kaplıydı. Kasketinin siperlik gölgesinde kalan, gri mavi sulu gözleriyle, karşısında duran Wilbur'u süzdü. Yarım saatten beri ofis, çayhane ve soyunma odası olarak kullanılan bir odanın karşısındaki iskemlede oturduğu halde, bir sandvicin hazmı çok meşakkatli bir işmiş gibi nefes nefeseydi. Kucağına ekmek kırıntıları düşmüş, tereyağı pörtlek dudaklarını parlatmıştı.

"Sandberg, Sandberg..." diye mırıldanan Foley, düşünceli bir edayla ağzındaki lokmayı çiğnedi. "Bir gün içinde Wicklow'daki beş bankayı birden soyan adam mısın sen?"

Wilbur hayır anlamında başını salladı. "Hayır" dedi. "Efendim" diye eklemeyi de ihmal etmedi zira bu kuralın gözcüler için de geçerli olup olmadığını bilmiyordu.

"Hm, demek değilsin..." Foley gözlerini kısıp jambonlu sandvicin geri kalanını ağzına attı, bu lokma Wilbur'a öğle öğünü olarak yeter de artardı bile. Burnundan sesli sesli nefes almaya başlamıştı şimdi Foley, bu onu daha çok zorladı ve kıpkırmızı kesilmesine yol açtı. Lokmayı en sonunda yutup nefesi yeniden düzene girdiğinde, kasketini arkaya doğru atıp Wilbur'a daha bir dikkatli baktı.

Wilbur olduğu yerde yalı kazığı gibi dikiliyor ve bavulunu yere koyma cesaretini bile gösteremiyordu. Henry yangından iki gün sonra hastaneye gelmiş ve ona birkaç parça giysiyle kişisel eşyalarını getirmişti. Pauline böyle kötü olaylardan sonra hızla toparlanmak gerektiğini söyleyerek yeni perde kumaşı seçmekle uğraşırken, Henry, Wilbur'un temiz çamaşırlar dışında başka neye ihtiyacı olabileceğini düşünüyordu. Wilbur'un kaldığı oda da aranmış ama birkaç not kâğıdı, bir İsveç haritası ve *Çakıl Ocağının Defineleri* adlı bir kitaptan başka bir şey bulamamıştı; bu kitabı oğlana kendisi hediye etmişti. Henry eşyaları Wilbur'un hiç kullanmadığı yeni spor çantanın içine koymak yerine, oğlanın Orla'nın ölümünden sonra Colm'dan aldığı ve sırf Henry onları karısından kaçırıp garajda sakladığı için çöpe gitmemiş olan iki bavuldan birine koymuştu.

Wilbur perdeleri yakmadan önce Kızılderili süvariyle gergedanı pantolon ceplerine sokmuştu. Eşyaların geri kalanını ise teneke bir kutunun içine koyup Conwaylerin çimlerine gömmüştü çünkü onlar yanmamalıydı. Wilbur'un bir yerlerde sadece kendisi için değer taşıyan bir definesi, artık sona ermiş olan çocukluğundan kalma hatıralık eşyaları olması gerektiğini tahmin ediyordu Henry. Ama Wilbur'a bununla ilgili herhangi bir soru sormadı. Henry yatağının kenarına oturduğunda ağlamıştı Wilbur. Yaptığından utanıyordu ve Henry'den özür dilemişti. Henry onu bağışlamış ve içine ayrıca biraz para ve Sune'nin mektubunu koymayı ihmal etmediği bavulunu vermişti.

Bavul ağır değildi ama Wilbur gözcünün kendisini bir an evvel yatakhaneye götürmesini istiyordu yine de. Foley iskemlenin altın-

dan bir şişe madensuyu çıkarıp kapağını hiç acele etmeden açtı ve hepsini bir dikişte içip bitirdi. Sonra kocaman açtığı gözleriyle Wilbur'un yüzüne bakıp kibarca geğirdi.

"Tamamdır!" dedi yüksek sesle ve eliyle bacağına vurdu. "Sandberg!" Kalpazanlar kralı! On milyon sahte para soktun dolaşıma!"

"Hayır, efendim" dedi Wilbur. Ne sanıyordu ki bu herif onu? Bu öküze belgeleri göstermemişler miydi? Yoksa okuması yazması yok muydu bu et dağının? "Ben... yangın çıkardım ben."

Foley'in köşeli çene kemiği aşağıya düştü, gözleri fal taşı gibi açıldı. "Lough Gilli ateş şeytanı..." dedi fısıltıya yakın, ifadesiz bir sesle. "Yirmi okulu moloz ve kül yığını haline getirip yetmiş öğretmenin arabasını ateşe verdin..." Yutkundu, gözünü Wilbur'a dikip duvara dayandı.

Wilbur bavulu yere koyup el hareketleriyle direndi. "Hayır, hayır, odamdaki perdeleri yaktım ben. Okulları değil. İstiyordum ki..." Sustu. Kendini öldürmeye çalıştığını bu gerzek deve mi anlatacaktı?

Bugün görev başında olan beş gözcüden ikincisi, Alan O'Carroll elinde bir kovayla koridorda göründü. Foley'in yarı yaşındaydı, yirmi dörttü, ayrıca yarı enindeydi. Adeta kanatlanmış gibi salına salına yürüyordu, boştaki kolu bir ileri bir geri sallanıyordu. Alan yaklaştığında yanağında boydan boya kabarık, kırmızı bir yara izi olduğunu fark etti Wilbur.

"Sen onu dinleme oğlum" dedi Wilbur'a ve kapısı açık duran odaya girdi. "Joe buraya yeni düşen herkesle dalga geçer." Kömür kovasını siyah dökme sobanın yanına koydu ve sağrısını ovdu. Foley sırıttı, işte şimdi tam bir karikatürden fırlamış gibi görünüyordu. O'Carroll kapı pervazına dayanıp siyah kravatının düğümünü biraz gevşetti, yönetmeliği ihlal etmeyecek şekilde.

Wilbur cevap vermedi. Bütün bunları çok nahoş buluyordu. Buradan ve acınası hikâyesini bilen herkesten nefret ediyordu. Bu hapishaneden kirişi rahatlıkla kırabilecek olan Bruce Willis geldi aklına. Eğer bastonlu enayi Wilbur'u üç ay içinde yeni bir insan haline getirebileceğini düşünüyorsa şiddetle yanılıyordu. Wilbur, Pauline Conway'in hücre hapsinden sağ salim çıkmıştı ve Four Towers'ı da atlatacaktı.

"Senin odasında yangın çıkarmaya çalışan zararsız bir kaçıktan başka bir şey olmadığını biliyoruz" dedi O'Carroll. Kasketini çıkarıp kafasını kaşıdı. Kızıl saçları alnına doğru seyreliyordu ya terlemişti ya da onları briyantinle arkaya doğru taramıştı.

Wilbur başını önüne eğdi. Garajdan bidonu alıp benzini odaya dökme fikrini hayata geçirmediği için kendinden nefret etti. Ateş bile yakamıyordu daha. Bir daha ki sefere daha iyi planlayacaktı bu işi.

"Umarım yanında kibrit getirmemişsindir" dedi O'Carroll ve ciddi bir ifadeyle Wilbur'un yüzüne baktı. Wilbur başını hayır anlamında salladığında bir kahkaha attı. "İşte şimdi rahatladım." Kasketini tekrar giydi ve salına salına koridordan aşağıya inmeye başladı. "Görüşürüz!" diye seslendi arkasına bakmadan, sonra köşeyi döndü.

"Tamam, hadi bakalım" dedi Foley. İç çekerek yerinden doğruldu, boş madensuyu şişesini sobanın yanındaki çöp kovasına fırlattı ve üniformasının cebinden bir anahtar destesi çıkardı. Anahtarlardan biriyle kapıyı kilitledi ve sonra ağır hareketlerle yola koyuldu.

Wilbur bavulunu alıp adamı izledi. Bakışları pencerelerden birine kaydığında sisin içinde uçan ve kulelerden birinin damına konan bir güvercin gördü.

Yatakhanede yirmi yedi yatak vardı. Tavandan emaye sırlı beş lamba sarkıyordu. Siyaha yakın renkteki parlak yer döşemelerine dış duvardaki üç pencereden gün ışığı düşüyordu. Her yatağın altında kapaklı bir lazımlık duruyordu. Diğerleri gibi sıvalı, dar alınlıklardan birinde insan boyu bir haç asılıydı. Foley buraya gelirken bir yastık, iki çarşaf ve iki yün battaniye tedarik etmişti, hepsini hemen kapının yanındaki iki yataktan birinin üstüne attı. Wilbur'un yatağının da tıpkı ötekilere benzemesi ve Foley'in sonuçtan memnun olması biraz vakit aldı. Her yatağın ayakucunda tahta bir sandık vardı, kapaklara boyayla birer numara yazılmıştı, Wilbur'unki 73'tü. Wilbur eşyalarını bavuldan çıkarıp sandığa yerleştirdi. Sonra Foley'in peşi sıra banyoya gitti hem duşların ve tuvaletlerin yerini hem de kuralları öğrendi.

Wilbur yemekhaneye ve avluya da göz attıkları turdan sonra, zemin kattaki malzeme odasından kendisine verilen eşyaları aldı: iki çift gri çorap, iki beyaz don ve fanila, nefti bir iş pantolonu ve pazar sabahları giymek için siyah bir pantolon, gri bir yün kazak, nefti ve beyaz birer gömlek, siyah bir kravat, bir havlu, bir banyo süngeri, bir kalıp sabun, bir diş fırçası ve bir tüp diş macunu. Tuvalet eşyaları yine üstünde 73 yazan, keten bir torbanın içindeydi. Foley, Wilbur'un ayağındaki siyah deri ayakkabılara baktı, bunlar Pauline ve Henry'nin son Noel hediyesiydi ve yeterince iyi durumdaydı. Wilbur'un eline içinde ayakkabı cilası, iki fırça ve katlanmış bir kumaş parçası olan küçük bir tahta kutu tutuşturdu. Kumaş parçası soluk yeşildi ve hiç şüphesiz eski bir iş pantolonundan kesilmeydi. Yassı metal bir kutunun içinde duran siyah ayakkabı cilası tütün ve motoryağı karışımı keskin bir koku yayıyordu.

"Müdür Moriarty daima önce ayakkabılarına, sonra da gözlerinin içine bakar" dedi Foley. "Ayakkabıları kirli olanın temiz bir hayatı olamaz der. Ya da buna benzer bir şeyler işte."

Ofise girdiğinde Moriarty'nin ilk olarak neye baktığını hatırlamıyordu Wilbur. Gülümsememek için kendini zor tuttu ve evet anlamında başını salladı. Sanki Moriarty'nin bilgeliği odada yankılanacakmış gibi bir süre daha konuşmadan dikildiler orada. Sonra tekrar yollarına devam ettiler. Foley, Wilbur'a sabırla her şeyi gösteriyor ve açıklıyordu, hatta delikanlı elindeki yükün altında sendelemeye başladığında giysi yığınını da yatakhaneye kadar taşımayı ihmal etmedi. Wilbur onu takip ederken devin sırtı, yumuşak dalgalarla hareket eden, içinde hırıltılar ve takırtılar çıkaran canavarların yaşadığı koyu mavi bir denizi andırıyordu.

Wilbur öğle yemeği vakti gelene kadar mutfak işlerine yardım etmek zorundaydı. Foley onu aşçı Geraldine Dunne'yle tanıştırdı ve ona yardım eden dört oğlanı da yeni gelene eziyet etmemeleri konusunda uyardı. Wilbur, Letterkenny'deki okulun ilk gününde yaşadıklarını yeniden hissetti, orada da onu tanımayan çocukların hepsi gözlerini ona dikmişti. Neyse ki mesleğinden beklenmeyecek kadar ince bir kadın olan atmış yaşlarındaki Geraldine onu sofra kurması

için yemekhaneye gönderdi. Wilbur orada tabakların yanına çatal, bıçak ve kaşıkları koydu, tabakların birçoğunun üstünde solgun baskılar olmasına şaşırdı. Kimilerinde THE HARBOUR INN, kimilerinde de FERNHILL MANOR ve THE COURT YARD HOTEL ibaresi vardı. Wilbur tabakların ya müzayedelerde uygun fiyata satıldığını ya da otellerin hediyesi olduğunu tahmin etti. Bardakların da hepsi birbirinden farklıydı. Küçük ve kalın olanları büyük ve kesme desenli olanların, eski reçel kavanozlarını da çizilmiş plastik kupaların yanına koydu. Sadece çatal bıçak takımları aynıydı, fazla bir güç harcamaya gerek kalmadan kolaylıkla bükülebilecek, tırtıllı ucuz mallar.

Wilbur masaların hazırlanmasından sonra, Geraldine'in onu daha önce tanıştırdığı ve Wilbur'la isteksiz bir biçimde el sıkışan Jason'la birlikte şeftali kutularını getirmek üzere mutfağın arkasındaki erzak odasına gitmek zorunda kaldı.

"Sen ne halt ettin?" diye sordu Jason. Wilbur'dan en az bir karış uzundu, çok kısa kesilmiş siyah saçları ve sürekli kırpıştırdığı siyah gözleri vardı. Wilbur onun göz kırpıştırmasını sinirli bir tik olarak yorumladı ve onun böyle bir şeyi burada geliştirip geliştirmediğini sordu kendine.

"Kundaklama" dedi Wilbur elinden geldiğince laf arasına sıkıştırır gibi yaparak, bir yandan da Jason'ın bir raftan aldığı kutuları tekerlekli bir arabaya yığıyordu. Hapishanede şaka kaldırmayacak bir herif izlenimi uyandırmanın yerinde bir davranış olacağını bilecek kadar çok film seyretmişti.

Jason karşılık vermediği gibi, kendisinin de neden burada olduğu konusunda bir şey söylemedi. Wilbur da sormadı. Kutuları mutfağa götürüp açmaya başladılar. Hepsi de Wilbur'dan yaşça büyük ve daha uzun boylu olan diğer üç oğlan sebze yıkıyor, patates dilimliyor ve hamur yoğurmakla uğraşan Geraldine onlara talimat verdiğinde tencerelerin içindeki yemekleri karıştırıyordu. Bunlardan güçlü kuvvetli ve kızıl saçlı olanı Wilbur'a durmadan alaycı bakışlar atıyor ve kaş göz oynatıyordu. Wilbur ters çevrilmiş bir kovanın üstüne oturup bakışlarını yerden kaldırmadan patates doğradı.

Geraldine çalışırken şarkılar mırıldanıyordu ama sesinin uzaktan yakından Orla'yla ilgisi yoktu. *Mistletoe and Wine*'ı söylerken parmağı-

nı kesti Wilbur. Kızıl saçlı oğlan sırıttı. Geraldine, Wilbur'un yarasını soğuk suyun altında yıkadıktan sonra onu bandajladı ve oğlana bıçaklardan uzak durmasını, bunun yerine tencereleri karıştırmasını söyledi.

Vakit geldiğinde koridorlarda ayak sesleri duyulmaya başladı, az sonra da yüz yirmi iki genç masaların başına geçti. O'Carroll ve emekliliği için gün sayan, sessiz ve iyi yürekli bir gözcü olan John Kearney gruplar halinde yemeğin başına geçen yeniyetmeleri gözetim altında tutuyordu. Wilbur, Geraldine'in tabiriyle kızıl saçlının yanında oturuyordu, oğlan çorbayı dağıtırken, Wilbur kendisine uzatılan her tepsiye bir dilim ekmek koyuyordu. Yaralı parmağının bulunduğu elini kanlı bandaj görünmeyecek şekilde tutuyordu. Oğlanlardan her birinin yüzüne bakmak için kendini zorladı ama sadece birkaçı onun kısa baş selamına karşılık verdi. Çoğu onu ilgisizlikle, bazıları da küçümseyici, hatta düşmanca bakışlarla süzüyordu. Aralarından sadece birisi gözlerine inanamamış gibi bakıp, bir şaşkınlık anından sonra gözlerini ona dikti. Wilbur'un karşısındakini tanıması içinse biraz daha fazla zaman geçmesi gerekti. Sonra gözleri fal taşı gibi açıldı ve gırtlağından boğuk bir ses çıktı. Bütün kafalar onun bulunduğu yöne döndü, masalarda fısıltılar ve gülüşmeler oldu. O'Carroll devreye girip oğlanları susturdu.

Conor parmağını sırıtan dudaklarının üstüne koyup olduğu yerde donup kalan Wilbur'un elinden ekmek dilimini aldı ve yoluna devam etti.

10

Alt yarısı koyu kırmızıya boyanmış, ön yüzünde siyah, zikzak bir yangın merdiveni bulunan dar bir tuğla binada oturuyor Aimee. Yangın merdiveninin ızgara şeklindeki basamaklarında duran ve acil durumda üzerlerinden aşılması gereken saksılarda, sararıp solmuş çiçekler var. En üstteki iki katın sıvası beyaz; duvardan çıkan borular ve kablolar, gevşek bir biçimde küçük bir çimenliği geçerek, yan binaya kadar uzanıyor. Binanın önündeki kaldırım; beton plakalardan, kaldırım taşlarından, çatlamış çimentodan ve çakılla karışık katrandan oluşan, yamalı bir kilim. Eğri bir parmaklığa, selesiyle ön tekerleği olmayan bir yarış bisikleti zincirlenmiş. Aimee bunun ev arkadaşlarından birisine, Stewart'a ait olduğunu söylüyor. Söylediklerine bakılırsa, Stewart parçaları çıkarıyormuş çünkü böyle yaptığında bisikletin geri kalanı çalınmaya değmezmiş.

Aimee ile beraber büyük bir kapıdan geçiyorum, kapının ardında çöp konteynırları ve başka bisikletlerin durduğu, katranlanmış dikdörtgen bir alan var. Sarı boyalı daire kapısını açıyor Aimee, bir an karanlıkta kalıyoruz, sonra elektrik düğmesine basıyor ve tavan lambasının ışığında karşımızda dar bir sahanlık beliriyor.

Metroda ışıklar yeniden yandığında tuhaf bir şey olmuştu, o esnada Aimee'nin elini tutmaya devam etmek mi yoksa bırakmak mı gerektiğini bilemiyordum. Sonra tam önümde oturan kadın elindeki anahtar destesini düşürdü, ben de onu yerden aldım, dolayısıyla elimi onun elinden çekişim o kadar nahoş olmadı. İsmini kaçırdığım bir durakta indik ve yola yürüyerek devam ettik. Yanlarında tasmalı bir köpek bulunan bir grup çocuğa yol açmaya çalışırken kollarımız birbirine değdi ama ben çekinerek Aimee'nin eline bir hamle yaptığımda boşluğu tuttum çünkü o yan sokaklardan birine sapıverdi.

Çamaşırhanelerin, pizzacıların, kapalı bar ve restoranların, evlerin, garaj girişlerinin, başıboş ve bakımsız parkların, çitlerle çevrilmiş spor alanlarının, demir parmaklıklarla birbirlerinden ayrılmış avluların, çalışır durumda olmayan benzinliklerin, inşaat alanlarındaki kırık dökük tahta perdelerin, verandaları çiçeklerle süslenmiş, ön bahçelerinin bakımı itinayla yapılmış ve giriş kapıları açık bırakılmış, renkli ahşap evlerin önünden geçerken Aimee sürekli konuştu. Dairesini paylaştığı insanlardan söz ediyordu: üniversitede bilmem ne okuyan Ruth'dan, aşçı Sheila'dan, yakındaki hayvanat bahçesinde çalışan, zekâsı ve canlılığıyla insanı kendine hayran bırakan Stewart'dan. Aimee ona bayılıyordu ve ben çok geçmeden bu heriften nefret ettim. Stewart'ın hayvan bakımını temelinden öğrendiğini ve başına her gün inanılmaz şeyler geldiğini söylüyordu. Bu tür palavracıları tanırım. Kesin her gün civardaki fil boklarını temizlemekten başka bir halt yapmıyor ve akşam eve geldiğinde de kızlara bir kaplanın pençesinden diken çıkardığını söylüyordur.

Daire üçüncü katta; dört odası, mutfağı ve banyosu var. Antrede bir çift siyah lastik çizme ve kocaman basketbol ayakkabıları duruyor, kesin Stewart'ındır bunlar. Adamın oda kapısında metal bir timsah asılı, kapıya bununla vuruluyor olsa gerek. Odalar minnacık.

Aimee'nin bir şiltesi, bir dolabı, bir çalışma masası ve bir iskemlesi var. Masanın üstünde bir bilgisayar duruyor, altında da bir yazıcı ve bir tomar kâğıt. Kitaplar ve dergiler raflara yığılmış. Çalışma masasının duvarında not kâğıtları ve gazete kupürleri asılı, bunların ortasında yaklaşık yirmi beş yaşlarında bir adamın fotoğrafı. Yüzündeki belli belirsiz gülümsemeyle bir garaj kapısının önünde, bir kar küreğine yaslanmış.

"Fazla bir şeye ihtiyacım yok" diyor Aimee, kendini haklı çıkarmak ister gibi. Yataktaki birkaç parça giysiyi kaldırıp yatak örtüsünü düzeltiyor.

"Hoş" diyorum, aslında bu kelimeyi kullanmaya niyetim yoktu hiç. Olduğum yerde dikilip odayla ilgili başka ne söyleyebilirim diye düşünüyorum ama aklıma hiçbir şey gelmiyor. Aimee bir fincanla içinde portakal kabukları olan bir tabağı mutfağa götürüyor. Manzarayla ilgili bir yorum yapmaya hazırlanmak üzere pencereden dışarıya bakıyorum ama yan binanın Hollanda tuğlalarından başka bir şey yok manzarada. Kitapların çoğu psikoloji ve gazetecilik hakkında, geriye kalan birkaç romandan hiçbirini bilmiyorum.

"Çay mı, kahve mi yoksa soğuk bir şey mi?" diye sesleniyor Aimee mutfaktan.

"Kahve" diye sesleniyorum ben de. Aslında bir kola olsa daha iyi olurdu ama kahve hazırlamak Aimee'yi meşgul eder bir süre. Burada olmak isteyip istemediğimi anlamak için birazcık daha zamana ihtiyacım var. Saat dört olmak üzere. Akşama doğru hepsi eve gelecek ve Aimee beni onlarla tanıştıracak. Stewart bütün gücünü kullanarak elimi sıkacak, öğrenci kız bir an şaşkın şaşkın bana bakacak ve sonra sözüm ona benimle tanışmaktan memnun olduğunu söyleyecek, tabii aşçı da vegan olup olmadığımı soracak. Şansım yaver gitmezse akşam yemeğine alıkoyarlar beni. Aşçı mutlaka nefret ettiğim bir şeyler pişirecek ve ben de nezaket icabı onları zorla mideye indireceğim, o esnada Stewart güya ölü doğmuş bir gergedanı tekrar nasıl hayata döndürdüğünü anlatacak. Öğrenci kız, Aimee'yle nerede tanıştığımızı öğrenmek isteyecek ve Aimee bir an duraksadıktan sonra gerçeği söyleyecek. Birden üçü de tabaklarındaki yemeği didiklemeye başlayacak, birkaç yakışıksız söz sarf ettikten sonra konuyu değiş-

tirecekler. Bana çok cana yakın davranacaklar ve beni ancak ben gittikten sonra yolacaklar.

Hayır, burada olmak istemiyorum. Ellerim ceplerimde dikiliyorum, kendimden başka hiçbir engel yok önümde. Öylesine bir şeyler söylemiş olmak için bu odayla ilgili ne desem diye düşünüyorum hâlâ ama kafamın içi şu dört duvardan bile daha boş, ayrıca bunu yapmakta geç kaldım zaten. Benim otel odamda kalabilir, Aimee'yle birlikte yatağa uzanıp tavandaki su lekelerini hayvanlara, zeplinlere ve buharlı gemilere benzetebilirdik pekâlâ. Dobbs'un odasından yağmurun şakırtısıyla karışan hafif bir müzik sesi gelirken odayı ısıtmakla uğraşabilirdik.

"Süt ve şeker?"

"Evet, lütfen." Mutfağa seğirtiyorum, bir masa ve altı iskemleyle doldurulmuş, duvarları açıklı, koyulu portakal rengine boyanmış, aydınlık bir mekân. Aimee buzdolabının kapısını ayağıyla iterek kapatıyor ve bir kutu sütü evyeye koyuyor. Duvarda elbette New York hayvanat bahçesinin bir afişi asılı ve afişteki hayvan elbette bir kaplan. Stewart her akşam kesin bu resmin karşısında oturup özverili bir edayla kulak kabartan üç kadına masallar düzüyordur.

"Benim hiç mobilyam yok" diyorum. Bu sözü niye sarf ettiğimi ağzımdan çıktıktan sonra soruyorum kendime ancak.

Aimee yüzüme bakıyor. O da aynı soruyu soruyor herhalde içinden.

"Otelde yani. Bir tek taş devrinden kalma o televizyon ve ısıtıcı bana ait."

"Benim bir sürü mobilyam vardı bir zamanlar" diyor Aimee, "hepsi çalındı." Kahvenin üstüne kaynar su döküyor ve filtreden damlamaya başlamasını bekliyor. Ensesindeki ince saçlar masanın mavi gölünün üzerinde beyaz bir ay gibi süzülen kâğıt lambanın ışığında parıldıyor. "Birkaç yıl önce, Queens'de. Taşındıktan iki hafta sonra gitti her şey. Şilteden ve kitaplardan tut, giysilere ve ıvır zıvıra kadar her şey."

Aimee'nin ıvır zıvırını, yıllar içinde biriktirdiklerini görmek isterdim. Acaba deniz kenarından taş toplamış mıdır, mısır gevreği kutularından kestiği resimleri saklamış mıdır, yamru yumru hale gelmiş bir bisküvi kutusunda oyuncaklarını, fotoğraf ve mektuplarını muha-

laza etmiş midir ve acaba tıpkı benim gibi nesnelere bağlılık gösteriyor mudur?

Ama bunun yerine "Hırsızlık sigortan var mıydı peki?" diye soruyorum. Ettiğim bu son laf o kadar banal ve ayıp kaçtı ki yankısını bastırmak için avazım çıktığı kadar haykırmak istiyorum.

Aimee'nin başı hafif yana eğik, orada değilmiş veya hayallere dalmış gibi kahvenin filtreden akışını ve cam ibrikte toplanmasını izliyor. Yüzüne düşmüş bir perçem soluklarının ritmine uyarak usul usul hareket ediyor. Dilini tıpkı benimkiler gibi kuru ve çatlak olan dudaklarında gezdiriyor. Arkasına geçip onu kollarıma almak ve boynundan öpmek istiyorum ama içinde hırsızlık sigortası gibi bir kelimenin geçtiği bir cümleden sonra olmaz. Şimdi beni tam bir ahmak olarak mı görüyor acaba, diye geçiriyorum içimden.

"Hayır" diyor Aimee. Suyun geri kalanını da filtrenin içine döküyor ve ısıtıcıyı kenara itiyor. "Sigortalardan haz etmiyorum." Sonra bir tepsiyi cam ibrikle, iki fincan ve kaşıkla, süt kutusuyla donatıyor. "Şeker şurada" diyerek kapağı açık bir dolabı gösteriyor ve mutfaktan çıkıyor.

İçinde bir kaşık olan şeker külahıyla odasına kadar onu takip ediyorum. Sırtımızı yatağa dayayarak yere oturuyoruz ve Aimee fincanlara kahve dolduruyor. Sonra benim fincanıma süt döküp iki kaşık şeker koyuyor. Bunu hatırlamasından mutluluk duyuyor ve bu duygumu ona söylemek istiyorum ama zamanında ağzımı açmadığım için o an geçip gidiyor. Kahvesinden bir yudum alıyor, ayağa kalkıyor ve masadan bir kâğıt tomarı alıp bana uzatıyor. Yaklaşık yirmi sayfa, yazı büyük punto, iki aralık. En üstteki kâğıtta *İntihârcılar İçin Bir Oyun Alanı* yazıyor, altında da biraz daha küçük puntoyla: *Caldwell Enstitüsü'nün Sürdürülemez Koşulları* ve *Yazan: Aimee Ward.*

"Bunu bir oku ve bana ne düşündüğünü söyle." Yeniden yanıma oturan Aimee kollarını kıvırdığı bacaklarına doluyor.

"Şimdi mi?" diye soruyorum.

Evet anlamında başını sallıyor Aimee. "Sen de oradaydın. Yanlış bir şey yazmışsam söyle bana."

Demek ki bu yüzden buradayım. Onun tanığı, düzeltmeniyim; biraz bilgi, kendisinin edinemediği bazı bilgiler almayı umduğu olası

bir kaynak. Benimle birlikte olma nedeni de budur belki. Belki öteki tipleri de aynı nedenle peşi sıra kameriyeye sürüklüyordu.

"Ne oldu?"

Aimee'nin yüzüne bakıyorum. Yara izi bu ışıkta görünmüyor. Yağmur başladı yeniden, damlaların tepemizdeki yassı dama nasıl çarptığını duyabiliyorum. Kameriyedeki olayı hiç konuşmadık, öyle ya, diye düşünüyorum. Veya neden otele gelip beni aradığını. Şimdiye kadar beni sevdiğini söylemedi hiç. Benimle yattı ama aşktan söz edilmedi hiç. Benim dışımda Vermeer kentinin başka, eski sakinlerini de ziyaret etmiştir belki Aimee. Üstünde sadece bir numara olarak yer aldığım bir liste olabilir elinde.

"Will?" Aimee gülümsüyor, elini sallıyor. "Bir şey mi oldu?"

Hayır anlamında başımı sallıyorum, sonra okumaya başlıyorum.

İntiharcılar kentini hayat yorgunlarının dinlenme yurduyla, kendini beğenmiş psikologların araştırma laboratuvarı karışımı bir yer olarak anlatıyor Aimee; buradan gelip geçen yolcuların her şeyden habersiz kobay olarak kullanıldıkları bir yer. Yazdıklarına bakılırsa hırslı ve Avrupa'da tartışmalara yol açmış bir bilim insanı olan Vermeer, hastalarının zihinsel ve bedensel iyiliğinden ziyade, onların üzerinde alışılmamış, yeni tedavi yöntemleri uygulama fırsatını önemsiyor. Aimee'nin iddiasına göre, yanlış ve yetersiz psikolojik bakım ve ilaç tedavisinin büsbütün bir kenara bırakılması yüzünden hastalar yeniden intihara teşebbüs edecek hale gelebiliyor, çoğunlukla da Açık Bölüm'de kalırken. Vermeer'in kentindeki iki intihar vakasından söz ediyor, isimleri değiştirdiği halde onların cam parçaları yutan James Foster ve kendini klorla zehirleyen Roger Willet olduğunu anlıyorum. "Alttan alta depresyon geçiren, yürüyen saatli bombalar gibi, bir kampta tatildeymişçesine etrafta gezinmek yerine" doğru tedaviler uygulanmış olsaydı, şimdi hayatta olabileceklerini yazıyor Aimee.

Son cümleyi okuduktan sonra kâğıtları düzenleyip bırakıyorum. Yağmur ya dindi ya da öyle hafifledi ki dama çarpışı duyulmuyor artık. Küçük odada kahve kokusunun dışında hafif bir kokulu yağ veya tütsü kokusu var. Bacaklarım biraz uyuşuk, başım da öyle. Tuhaf ama açım.

"Ee?" diye soruyor Aimee bir süre sonra.

"Bilmiyorum" diyorum.

"Bilmiyor musun?"

Yazının pek umurumda olmadığını söylemeli miyim ona? Yayınlanması için hiçbir neden görmediğimi? Vermeer'i ne megaloman ne de vicdansız bir adam olarak görmüyorum. Uzmanlık alanında ehil olup olmadığını veya devrimci bir ruh taşıyıp taşımadığını değerlendirebilecek durumda değilim. Bana cana yakın davrandı, aksanlı konuşmasından hoşlanıyordum. Çalışma masasının üstünde bir ip, onun yanında da boş bir çerçeve duruyor. Biraz tuhaf bir adam, çılgın belki de. Onu bu haliyle sempatik buluyorum. Ne var ki ben gerçek bir hasta değildim. İntihara teşebbüs etmedim ne daha önce ne de onun kentinde konakladığım esnada. Onun fikirlerinin oradaki adamlara hayır mı yoksa şer mi getirdiği konusunda hiçbir fikrim yok. Başka hiçbir kurumu da içeriden görmüş değilim ve oradaki hastaların ne kadar sıklıkla, iki kere mi yoksa üç kere mi intihara teşebbüs ettiklerini bilmiyorum.

"Ben bir süre orada kalmış olmaktan memnunum" diyorum.

Aimee kâğıt tomarını bacaklarımdan alıp ayağa kalkıyor ve çalışma masasının üstüne koyuyor.

"Melvin hasta değil zaten."

"Ne?" Tam da onunla tanıştığım için de memnun olduğumu söylemek üzereydim ama Aimee bunu duymak istemez herhalde şu anda.

"Senin oda arkadaşının hiç intihar teşebbüsü olmadı. O bir psikolog, enstitünün memuru."

"Nereden biliyorsun bunu?"

"Biliyorum işte. İnsanlar konuşuyor. Dosyalar var." Fincanına kahve koyuyor Aimee. "Ayrıca sen ortadan kaybolduğunda Vermeer küplere bindi. Komisyonun karşısına çıkarılacak en ideal kişi sendin."

Oturduğum yerden bacaklarıma bakıyorum. Yazının ağırlığını hissediyorum hâlâ üzerlerinde. *İntiharcılar İçin Bir Oyun Alanı.*

"İntihara teşebbüs etmedim ben."

Cevap vermiyor Aimee. Fincanına üfleyip kahvesinden bir yudum alıyor.

"Büyük bir yanlış anlamaydı her şey."

"Belki" diyor Aimee. "Biliyor musun, bavulunu arakladım ben."

"Nasıl arakladın yani?"

"Eşyaların muhafaza edildiği odadan."

Aimee'nin yüzüne bakıyorum. Başı önünde.

"Kimse fark etmedi mi?"

"Etti, evet, herhalde. Fark ettiler mi diye öğrenmek için bir daha gitmedim oraya." Şimdi yüzüme bakıyor. Sonra fincanı yere bırakıp pencerenin yanına gidiyor, bir elini cama yaslıyor. "Ama endişelenme, zaten haber verecektim."

Bir süre susuyoruz. Aimee'nin eli pencere camında duruyor. Ona bu yazıyla ilgili nasıl yardım edebileceğimi tartıyorum içimden. Bozuk gözetleme kamerası olayıyla ilgilenir herhalde. Veya güvenlik ağındaki boşluktan dolayı kendimi boğabileceğim bir bornoz kuşağına ulaşabilmiş olmamla.

"Neden otele gelip beni buldun?" diyerek baklayı ağzımdan çıkarıyorum sonunda.

"Ne?" Aimee arkasına dönüp alnını kırıştırıyor. "Niye sordun?"

"Öylesine." Ona bu soruyu sorduğuma pişman oluyorum. Ama sonra umursamıyorum hiçbir şeyi. "Carson'a da gittin mi?"

"Kime?"

"Top yemi Carson. Firar eden herif. Çıktıktan sonra ona da gittin mi?" Oturduğum yerden doğruluyorum, ayağımı fincanıma çarpıp deviriyorum. Halı kahveyi emiyor. Yağmur dindi. Elektrik kablolarından birine bir kuş tünemiş, galiba bir karatavuk. Her halükârda kara bir kuş, havalandığında kablodan yağmur damlaları dökülüyor. Bir motosiklet geçiyor, binanın kapanan kapısının sesi geliyor.

"Bu da ne demek oluyor Will?" Fincanı tepsiye koyan Aimee, lekenin üstüne bir kâğıt mendil bastırıyor.

"Kusura bakma" diyorum. "Temizleme ücretini öderim."

"Halıdan söz etmiyorum ben!"

"Bütün bu olup bitenleri anlamıyorum! Kameriyedeki o tipleri kendine çekiyordun. Beni de. Benimle yattın. Ben de şimdi şu yazı için sana yardım etmek durumundayım. Benden istediğin ne?"

"Kimseyi kendime çekmedim ben, salak!" Aimee kahveyi emdirdiği kâğıt mendili buruşturup tepsiye fırlatıyor ve ayağa kalkıyor. Öfkeyle yüzüme bakıyor ve ben yeniden pencereye dönüyorum. "Sadece memelerimi tutmalarına izin verdim! Yaşamaya değecek bir şeyden haberdar olsunlar diye! Benim göğüslerimden ve başka kadınların göğüslerinden haberdar olsunlar diye, başka şeylerin kahrolası intihardan daha iyi olduğunu göstermek için!" Öfkeyle odadan çıkıp kapıyı açık bırakıyor.

"Neden yattın benimle?" diye soruyorum, sesim o kadar alçak çıkıyor ki beni duymuyor. Dairenin kapısı açılıp kapanıyor. Dışarıda karanlık bastırıyor ağır ağır. Gökyüzü açık gri, neredeyse tertemiz. Karşıdaki bir evin odalarından birinde ışık açılıyor ve pencereyi karanlık cephede sarı bir kareye dönüştürüyor.

"Aim, sana mutlaka... oh..." Kapının eşiğinde dikilen tip Stewart olmalı. Boylu poslu ve güçlü kuvvetli, ayrıca cildi yazdan kalma bronz rengini kaybetmemiş henüz. Üstünde blucinle kareli, pamuklu bir gömlek var, gömleğin içinde de BON JOVI yazılı bir tişört. Ben böyle bir şey giysem on iki yaşında görünürüm. Stewart'ı karşımda gördüğüm andan itibaren nefretim sona eriyor. Ansızın çok yorgun düşüyorum. Bunu arkamda bıraktığımı düşünüyordum ama bu herife gıpta ediyorum çünkü benden iki karış uzun ve kendinden çok emin. Çünkü odası Aimee'nin odasına üç adım uzaklıkta. Stewart bir an dönüp omuzlarının üzerinden arkasına bakıyor ve sonra beni süzüyor.

"Sen..."

"Evet ben" diyorum ve kestirip atıyorum. Stewart bir an şaşalıyor, sonra gülümsüyor.

Aimee elinde bir bulaşık ve kurulama beziyle mutfaktan geliyor.

"Selam Stew." Onun yanından geçip yere diz çökerek lekenin çevresini ovalıyor.

"Aim, inanamayacaksın. Dün sana sözünü ettiğim puma var ya, Chuck."

"Dur ben söyleyeyim" diyorum bütün cesaretimi ve ödlekliğimi arkama alarak, Stewart'ın yanından geçip koridora çıkıyorum, "Chuck'ın dişlerinden birini çektin. İltihaplı dişini. Bayıltmadan. Çıplak elle." Daire kapısına yöneliyorum, kapıyı açıp sahanlığa çıkı-

yorum. Arkamdan kapıyı çarpıyorum. Işık sönüyor, bir an olduğum yerde kalıyorum.

Aimee koşarak gelmiyor arkamdan. Seslenmiyor bile. Biraz daha bekledikten sonra zifiri karanlıkta ağır ağır merdivenlerden aşağıya inmeye başlıyorum.

Yağmur sağanağa dönüyor, daha ne olup bittiğini anlayamadan insanı iliklerine kadar ıslatan cinsten. Kapıda durup sokağın iki yanına bakıyorum. Ne yapacağıma dair en ufak bir fikrim yok. Stewart'ın parçaları çıkarılmış bisikleti biraz olsun avutmuyor beni.

"Hey, Will!"

Arkama dönüyorum. Aimee üçüncü kattaki bir pencerede duruyor. Sular ensemden içeri girip sırtıma doğru akıyor, başımı omuzlarımın arasına sıkıştırıyorum.

"Nereye gidiyorsun böyle? Yukarı gel hadi!"

Bir su birikintisinde aksimi görüyorum. Yukarıdan bakıldığında cüce gibi görünüyorumdur muhtemelen; zavallı, çocuksu bir cüce, sırılsıklam bir kaniş. Başını yere eğip iki yana sallayıp duran, dik kafalı bir sersem.

"Üşütürsün böyle!"

Orla da sık sık bana böyle derdi. Üşütürsün böyle. Kalın bir şey giy üstüne. İçeri gel, çay hazır. Yeterince hızlı koşup yağmura yakalanmamayı başaramadığımda, bir havluyla saçlarımı kurulardı. Bunu yaparken gözlerimi kapatır, hayatın böyle bir şey olduğunu düşünürdüm. Tamı tamına böyle. İnsan ne zaman ıslansa ve üşüse, kendisini ısıtacak birisinin olması gerektiğini.

Aimee'den benimle birlikte bir kahve içmesini isteyeceğim. Yakınlarda bir yerde sakin bir köşesinde oturabileceğimiz bir lokal vardır mutlaka. Garson kızın adı Francine veya Florence'dir belki, sırılsıklam olduğum için önümüze bir tas çorba koyar. Öteki müşteriler domino oynayan, havanın ve dünyanın berbat durumu hakkında muhabbet eden yaşlı adamlardır belki. Ben Aimee'ye kendimden söz ederken, açık mutfak kapısından bir radyoda çalan müziğin sesi gelir belki. Hiç görmediğim annemden, tanımadığım babamdan söz ederken. Orla'dan, Colm'dan, Matthew'dan ve intihar etmek istemediğimden, en azından Vermeer'in kentinde. Sonra onu sevdiğimi

söyleyeceğim Aimee'ye. O da bana muhtemelen benden hoşlandığını ama beni sevmediğini söyleyecek. Büyük olasılıkla nahoş bir durum olacak ama umurumda değil. O iki kelimeyi şimdiye kadar hiç kimseye söylemedim, en azından yetişkin halimle. Zamanıdır. Gülünç duruma düşsem ve her şey yıkımla sonuçlansa bile.

Yağmur biraz daha güçleniyor ama üşümüyorum. Pencereye doğru bakıyorum, Aimee yok artık orada. Mutlaka aşağıya geliyordur, böylece birlikte yola çıkabiliriz.

The Fifth Element
1997

Wilbur, Four Towers'da kutlanan Noel'in hüznü hiçbir şekilde alt edemediğini düşünmüş, yeni yıl balosunda da buna büsbütün ikna olmuştu. Yemekhaneye sicimlerle renkli birkaç uçan balon ve kâğıt süsler asılmıştı; masaların üstünde Noel akşamından kalma, üstlerine biraz konfeti serpiştirilmiş, beyaza boyanmış çam dalları duruyordu.

Robert Moriarty akşam yemeğinden sonra, içinde sekiz defa gelecek kelimesinin geçtiği bir konuşma yapmıştı. Ne var ki gençlerin dikkatlerini yönelttikleri şey, müdürün iyi niyetli tavsiyeleri değil, karısı Elizabeth'in göğüsleriydi. Robert'le altı ay önce evlenmişti ve ıslahevinde geçirdiği ilk yılbaşıydı bu. Kocası erdemlerden ve efen-

dilikten söz ederken, cinsel açlık içinde kıvranan bir sürü gencin gözü, kürsünün yanında oturan ve kucağındaki beyaz eldivenlerle oynayan kadının göğüslerine takılıyordu sürekli.

Wilbur da ona bakıyordu ama sırf abazanlıktan değil, dişi bir varlığa bakmak insanı biraz olsun avuttuğu için. Ofisin önündeki koridorda veya avlunun girişinde nadiren kendini gösteren Bayan Rodnick, yaklaşılmaz bir kadın olduğu kadar, çekici de değildi; Geraldine ise, kaba saba tarzıyla oğlanların onu kadın olarak algılamaması için elinden geleni ardına koymuyordu. Yine de ona yan gözle bakanlara, eğildiğinde gözlerini şehvetle onun kalçalarına dikenlere, elindeki kepçeyle haddini bildiriyordu Geraldine. Gri mavi gözlerinde dalgın bir keder taşıyan, boylu poslu Elizabeth Moriarty, Wilbur'a tanıdık gelen ancak yüzünü ve sesini hatırlayamadığı bir kadını hatırlatmıştı.

Yemekhanenin acınacak dekorasyonunda, güneşin ışıl ışıl aydınlattığı kırları, kıvrım kıvrım uzanan tarla yollarını, ulaşılmaz kuşların kanat çırptığı mavi gökyüzünü, yaz mevsiminin ısıttığı çayırları ve çevresindeki yeşil tepelerin süslediği, ışıkları titreyen bir tünele girer gibi içine kaydığı vadileri düşünmeden edemedi Wilbur nedense. Bütün bunları, sicimlerin ucunda sallanan fenerlerin ışığında, dalgalı saçları kızıl kızıl parlayan Elizabeth Moriarty'e bakarken düşünüyordu.

Arada bir dönüp yan tarafa bakıyordu Wilbur. Conor üç sıra önünde oturuyordu ve o da diğerleri gibi Moriarty'nin karısının üst tarafına dalıp gitmiş gibi görünüyordu. Wilbur ne zaman Conor'a baksa, içinde iki güç, her zamanki gibi kıyasıya bir mücadeleye giriyordu. Bunlardan biri eski arkadaşıyla barışmak ve onu bağışlamak, unutmak, defteri kapatmak ve yedi yıl önce her şeyin sona erdiği yerden yeniden başlamak istiyordu. Öteki ise sadece nefret dolu suratı, parmaklarıyla tetiği çeken ve dünyayı karanlığa boğan eli görüyordu. Conor'un sözleri, tabancanın göğü yırtan patlama sesinde kaybolup gidiyordu. Özürleri, yeminleri, nedameti ve acıyı işitmiyordu Wilbur. Conor Lynch o gün babasını vurmamış olsaydı, at dörtnala koşmayacak ve Orla'nın arabasına çarpmayacaktı. Orla yaşıyor olacaktı. Wilbur koruyucu aileye verilmeyecek, odasını kun-

daklamayacak ve şu anda burada oturup geleceğin vaat ettikleri hakkında yapılan bir vaazı dinlemek zorunda kalmayacaktı.

Bir süre sonra konuşma sona ermişti. Masalar ve sandalyeler kenara çekildikten sonra, müzik seti kavramıyla dalga geçen bir aygıt gece yarısına beş dakika kalana kadar, Robert Moriarty'nin pop diye nitelediği bir müzikle kafa ütüledi ve birkaç genç içlerindeki öfke ve engellenmiş olma duygusunu atana kadar pistte dans etti. Gece yarısı alkolsüz meyveli punç eşliğinde yeni yıl karşılandı. Bundan on dakika sonra gençler banyo alıp yatmak zorundaydı, saat tam yarımda ışıklar söndü. Yeniyetmelerin müdürün konuşması hakkında düşünmeye yeterince vakti vardı artık. Bunun yerine yumuşak göğüslerin hayalini kurup özlemle dişlerini gıcırdattılar.

Conor üç yıl, iki aydan beri Four Towers'daydı. Babasını vurduktan sonra Donegal'a gönderilmiş, geceyi oradaki polis karakolunda geçirmişti. Sligo'da sorguya alındıktan sonra Galway'deki bir psikolog hakkında bir rapor yazmıştı; beş yıl sonra çello çalan bir kundakçı hakkında kaleme alınan rapor da aynı psikologun elinden çıkacaktı. Psikologa göre Conor Lynch vakası Wilbur'dan farklı olarak, esasen yüksek bir zekâya sahip, duyarlı bir çocuğun çaresizlik ve umutsuzluk içinde gerçekleştirdiği bir eylem değil, şiddete eğilimli, işlediği suç karşısında haftalar sonra bile en ufak bir nedamet belirtisi göstermeyen bir oğlanın, nefret edilen babaya yönelik, soğukkanlı cinayet girişimiydi. Sosyal hizmet görevlilerinin bilirkişi raporu, annenin kereste fabrikasının işletilmesi, kızının eğitimi ve zihinsel engelli oğlunun bakımı yüzünden aşırı iş yükü altında kaldığına ve bunlara ilaveten Conor'un sorumluluğunu da üstlenmesinin yerinde olmayacağına işaret ediyordu. O sıralar on iki yaşında olan Conor bu değerlendirmeler sonucunda devletin himayesine verilmişti.

Conor ilk bir buçuk yılı Limerick'de, erişkin olmayan suçluların sevk edildiği bir ıslahevinde geçirmiş, orada her gün dokuz saat boyunca süpürge saplarını verniklemiş ve haftada iki gün gördüğü bir terapisti tek kelime etmeyerek çileden çıkarmıştı. Sonra deneme amacıyla onu Cavan'a, Katolik keşişlerin ve eski suçluların yönettiği bir ziraat işletmesine yerleştirmişlerdi. Ne var ki altı ay sonra orada

da istenmediği haberi gelmişti çünkü Conor kafeslerde kapalı tutulan tavşanları, keçileri ve tavukları serbest bırakıyor ve hayvanların kesim günlerinde yardım etmek üzere hazır bulunmayı reddediyordu. Eski yerine geri döndüğünde örnek bir davranış göstermiş, bir yıl sonra da Four Towers'a sevk edilmişti. Gerçi burada, yüksek mercilerin ziyareti sırasında, meyve ağaçlarının sıralandığı avluda dikilmek zorunda kalıp yerel politikacılara el oyması yabalar dağıtan mostralık örnek gençlerin arasında olduğu söylenemezdi pek ama yine de pek göze batmıyor ve problemli bir vaka haline gelmiyordu.

Müdür Moriarty bütün gençlere ikinci bir şans tanımayı ahlaki görevi olarak kabul ediyordu, Conor Lynch de bunlardan birisiydi. Conor'un dosyasına dikkat anlamına gelen kalın, kırmızı bir ünlem işareti ve onun yanına da cinayet girişimi anlamına gelen siyah bir çarpı işareti düştüğü halde, onu da bu şanstan mahrum bırakmaya niyetli değildi. Conor'dan başka, dosyalarını bu sembollerin süslediği üç genç daha vardı. Andrew Sheahan babasının içki yarenini kız kardeşine yılıştığı için bıçaklamış, Padraig McLoughlin üvey annesini zehirlemeye çalışmış, Liam O'Toole ise karıştığı bir kavgadan sonra yarı ölü arkadaşının yanında uyanmıştı.

Bu gençlerin büyük bir kabahat işledikleri ve bunun hesabını vermek zorunda oldukları konusunda en ufak bir şüphesi yoktu Moriarty'nin ama yine de onların hapse tıkılması gereken ağır suçlular olduğunu düşünmüyordu. Four Towers'daki yeniyetmeleri sorumluluk sahibi, ehil birer insan haline getirmek üzere eğitmeyi, hayattaki görevi olarak addediyordu, dolayısıyla Conor'un gelişimiyle ilgili dosyasına düştüğü kayıtlar da bu niyetin göstergeleriydi. Başlangıçtaki notlarında yer alan inatçı, dik başlı, saldırgan ve tedirgin gibi sıfatlar yerini zamanla uyumlu, öğrenmeye hevesli ve işbirliğine açık gibi kavramlara bırakmıştı. Moriarty, Conor'un davranışlarını titizlikle gözlemliyor ve yeniden ailesinin yanına dönmesi için yakın bir zamanda devreye girmeyi ve bu doğrultuda etkili olmayı amaçlıyordu.

İyi hal sayesinde erken tahliye olmak için her şeyi yapmıştı Conor. Gayret göstererek çalışıyor, asla kimseyle dalaşmıyor, arkadaşlarından bir şey aşırmıyor ve her fırsatta güvercinliğin temizliğini

üstleniyordu. Geriye bir tek müdürle konuşmak kalmıştı, babasını sakat bıraktığı için nedamet göstermeliydi Conor.

Sean Lynch üç hafta sonra yapay komadan çıkmış, beş hafta yoğun bakımda kalmış, sonraki sekiz hafta boyunca da nöroloji servisinde yatmıştı. Oğlunun onu vurduğu günden bu yana konuşamıyordu. Sağ kolunu hemen hiç kullanamaz haldeydi, sağ gözkapağı sarkmıştı, ayrıca karısı ve kızı da dahil olmak üzere kimseyi tanıyamıyordu. Yıkanmak ve beslenmek için başkalarına muhtaçtı, ayrıca sol elini kullanarak bir kâğıda, beyninin zarar görmeyen küçük bir bölümünün harf zannettiği birtakım titrek şeritler ve eğri büğrü çizgiler çiziktirmesi saatler alıyordu. Üç ay sonra Cork bölgesindeki bir rehabilitasyon kliniğine yatırılmış, orada Dublin'deki bir engelliler yurduna kabul edilebilecek kadar toparlanmıştı. Yurttaki atölyede kendini kaptırarak resim çerçevelerini zımparalamaya başlamıştı. Zımpara kâğıdını beceriksiz hareketlerle kullanmaya çalışırken, sanki tahtanın kokusu ona güzel bir şey hatırlatıyormuş gibi gülümsüyordu sık sık.

Aislin kocasını ilk altı ay içinde iki haftada bir ziyaret etmiş, ayda bir de Fiona'yı yanına almıştı. O sıralar dört yaşında olan kızı, babasına ne olduğunu kavrayamamıştı. Babası konuşamıyor ve tuhaf görünüyordu, ne zaman ona yaptığı resimlerden birini gösterse hiç konuşmadan kâğıda bakıyordu ve bu bakış o kadar uzun sürüyordu ki, Fiona utanıyordu. Sean bir buçuk yıl sonra mobilya atölyesinde çalışabilecek duruma gelmişti; önce imalâthanede, sonra da bıçkı makinelerinin başında. Yavaş yavaş konuşmayı öğrenmiş ve sol kolu, eskiden sağ kolunun olduğu kadar işlek hale gelmişti. Engelliler yurdunun yönetimi, ikinci yılın ilkbaharında Aislin'e, kocasının normal hayata dönebilecek kadar iyileştiği haberini vermişti.

Anıları kor halindeki bir mermi tarafından büsbütün silinmediyse Sean'a belki de bir şeyler hatırlatabilecek olan evin yerinde yeller esiyordu oysa. Aislin kereste fabrikasını ve evi satmıştı; artık Kieran ve Fiona ile birlikte Sligo dışındaki bir sayfiye evinde yaşıyordu, buradan Dublin'e düzenli tren seferleri vardı. Ayrıca bu yeni ikametgâh Four Towers'a sadece birkaç kilometre uzaklıktaydı.

Kieran ve Sean'ın birbirlerini tanıyıp tanımadıklarını, hasarlı beyinlerinde belli belirsiz bir aşinalık duygusunun meydana gelip gelmediğini söylemek imkânsızdı, belki de büsbütün yabancıydılar birbirleri için. 1994 yılı Nisan ayının son gününde gökyüzü koyu bir maviye bürünmüştü; soğuk, başıbozuk bir rüzgâr gökteki beyaz bulutları oradan oraya sürüklüyordu. Aislin'in VW minibüsü sayfiye evinin önünde durduğunda, Mary O'Sea, Kieran'nın bindiği kahverengi kısrağı dizginlerinden tutmuş, çayıra çekiyordu. Mary, Aislin'in en iyi arkadaşı ve uzun zaman önce denizde boğularak can veren Rosie'nin annesiydi. Mary'nin kocası kızının ölümünden sonra içmeye başlamış ve bir zaman sonra İngiltere'ye gitmiş, bir daha da geri dönmemişti, oradan sadece para gönderiyordu. Aislin kereste fabrikasını ve evi satıp çocuklarla birlikte Sligo'ya taşındığında, Mary üçünü düzenli olarak ziyaret etmeye başlamış, sık sık geceleri de yanlarında kalmış ve en nihayet onların yanına yerleşmişti. Aislin'in Dublin'deki kocasını veya Four Towers'daki Conor'u görmeye gittiği zamanlarda Kieran'a bakıyor, evin arkasındaki bir bahçede sebze yetiştiriyor ve haftanın üç günü öğleden sonraları Sligo'daki bir markette tezgâhtar olarak çalışıyordu. Kocasını özlediği zamanlar çoktan gelip geçmişti, Rosie'nin anısı ise solup gitmemiş olmakla birlikte, artık eskisi kadar yakıcı değildi. Aislin, Kieran ve on yaşındaki Fiona ile birlikte hayatını burada yeniden kurmuştu Mary; Rosie'yi kalbindeki yerinde saklıyor ama Fiona'yı da kendi kızı gibi seviyordu.

Aislin VW minibüsün yanında durup Sean'ın inmesini bekledi. Bir zamanlar güçlü kuvvetli olan bu adam zayıflamış ve aynı zamanda daha ağır, daha tutuk hale gelmişti. Hareketleri artık eskisi gibi tehditkâr değil, tam tersine insanı rahatlatacak kadar uyuşuk, neredeyse yumuşaktı. Çevresindeki her şey kendisini sürekli şaşırtıyormuşçasına, gördüğü her şeye uzun uzun bakıp inceliyordu. Bu arada, sarkık gözkapağını saklayan, sağ camı kaplanmış bir gözlük takmaya başlamıştı. Aislin sayesinde, artık her iki haftada bir kesilmeyecek olan saçları da kırlaşmıştı. Yıllar önce olsa hiç umursamadan ayağıyla iterek kapatacağı araba kapısını özenle, insana dokunacak kadar alengirli bir edayla kapatıp merakla çevresine göz gezdirdi, bu arada çakılların üstünde minnacık adımlar atıyordu.

"Gel" diyen Aislin, Sean'ın sol elinden hep biraz daha soğuk olan, güçsüz sağ elini kavradı. "Seni birisiyle tanıştırmak istiyorum." Sanki dünyanın bütün zamanına sahiplermiş gibi ihtiyatlı adımlarla çayıra doğru yürüdüler. Mary atla birlikte çitin yanına gelmişti ve hayvanın boynunu okşuyordu. *All You Can Eat*, adını anormal iştahına borçlu olan, beş yaşında bir kısraktı; eski sahibi, kendi saçlarını da ona yem etmeden önce bu hayvandan kurtulmak istemişti. Uzun kirpikli, muhteşem gözleri olan kısrak, onu yemleyen herkesi bütün kalbiyle seviyordu.

"Sean, bu benim arkadaşım Mary" dedi Aislin.

Mary gülümseyerek Sean'a elini uzattı. "Çok memnun oldum Sean."

"İy gule Ary" dedi Sean. Sesi tıpkı ilk randevusuna giden bir gencin sesi gibi alçak ve tutuk çıkıyordu ama yine de Mary'nin elini duraksamadan kavradı ve gülümseyerek bir süre avucunun içinde salladı.

"Bu da Kieran."

Bu arada yirmi bir yaşına gelmiş olan Kieran eğerde hafif öne eğilmişti, iki eliyle birden dizginleri sıkı sıkı tutmuş, başıyla bir öne bir arkaya sallanıyordu. Canlı gözleri, uykusunda bile sürekli hareket eden dolgun, kıvrımlı dudaklarıyla yakışıklı bir delikanlı olmuştu. Alnına düşen ve kaskının kenarından fışkırıp ensesine sarkan saçları kuzguni parıltılar saçıyordu. Saatlerce dışarıda kaldığı halde cildi yanık değildi, tek kusuru belli belirsiz akneleri ve günlük tıraşın çenesiyle boynunda yol açtığı kızarık bölgelerdi, tabii eğer bunlar kusurdan sayılırsa.

Sean Lynch'in gençliğini bilen herkes onun Kieran'la olan şaşırtıcı benzerliğini rahatlıkla fark edebilirdi. Aislin ağlamamak için bir an bakışlarını ikisinden de kaçırmak zorunda kaldı. Dönüp eve baktı, Fiona mutfak penceresinin başında oturmuş bu sahneyi izliyordu.

"İy gule Kian" diyen Sean elini delikanlıya uzattı.

Kieran annesinin yüzüne baktı ve Aislin başını salladığında babasının elini tuttu. Sean gülümsedi. Beyninin, anıların muhafaza edilmesinden sorumlu olan bölümüne bir mermi yemişti Sean. Cana yakın bir edayla bir süre el sıkıştığı kişiyi tanımadı. Oğlunun yıllar

önce çalıştığı atölyede, onun da çalışmasının üstünden çok zaman geçmemişti henüz. Keskin bir aydınlık saçan düşünceler içinde bitmez tükenmez keşiflere çıktıkları, artık gerçekte var olmayan ve bir daha hiç geri dönmeyecekleri bir dünyaya dalmış bir halde, resim çerçeveleri zımparalamıştı ikisi de; suskun, yalnız ve yitik. Birisi kim olduğunu bilmiyordu, öteki de unutmuştu ama ikisi de o anda mutlu olduklarının sarsılmaz kesinliği içinde gülümsüyordu.

Robert Moriarty gençlik yıllarında Dundalk'ın dışında kalan boş bir fabrika binasında güvercin yetiştirmişti. Bu tutkusunu beş yıl boyunca anne ve babasından saklamayı başarmıştı. Otobüs şoförü ve amatör bir vaiz olan babası, hayvanları tüylü sıçanlar olarak tanımlıyordu, bir kuaför salonunda çalışan annesinin ise fabrika binasının her an yıkılabileceğinden endişe duyacağı kesindi. Psikoloji ve iktisat okuduğu üniversite eğitimi sırasında bu gizli hobisinden vazgeçmişti Moriarty. İngiltere ve Fransa'ya yaptığı yolculuklardan sonra Dublin'e geri dönmüş, orada üç sömestr İngiliz edebiyatı okumuş, Polonyalı bir şarkıcının peşine takılarak Krakov'a gitmiş ve ciddiye binen düğün hazırlıklarından tırsarak birkaç hafta sonra Viyana'ya kaçmıştı.

Freud'un düşüncelerinin etkisiyle kanatlanarak en nihayet Dundalk'a geri dönmüş, sosyal hizmetlerde çalışmaya başlamış, terfi etmiş ve bir zaman sonra gençlik yurdunun yöneticisi olmuştu. Bir akşam, babasından sürekli dayak yiyen bir oğlanı çalıştığı kurumun himayesine teslim ettikten birkaç saat sonra, sokakta yaralı bir güvercin bulduğunda güvercinliğin sağaltıcı bir etkisi olabileceği fikri düşmüştü aklına.

Topladığı kalas, çıta, eski kapı ve pencere parçalarından yararlanarak, boş zamanını kurumun arka avlusunda kullanılmayan boş bir alana, ayaklı, küçük bir kulübe inşa etmekle geçirmişti. Eski günlerden kalma bir arkadaşından bir çift güvercin almış ve onları yeni yuvalarına yerleştirmişti. Kuşları rahatsız etmeden gözlemleyebilmek için, kulübenin hemen yanına merdivenle çıkılan bir düzenek kurmuştu. Hayvanları göstermek için genellikle yanına tek bir çocuk alıyor, ona kuşların zoolojik adının Columbidae olduğunu söylüyor; kaya güvercini, tahtalı, gökçe güvercin, üveyik, kumru gibi cinsleri

tanıtıyor; erkek ve dişilerin ömür boyu birlikte yaşadıklarını, yavrularına palaz dendiğini, bazı posta güvercinlerinin bin kilometre katederek yuvaya uçtuklarını anlatıyordu. Çocuk güvercinleri yemleyebiliyor ve eğer hayvanlardan korkmuyor veya tiksinmiyorsa, özellikle evcil olanlardan birini okşayabiliyordu. Pek çok meslektaşı başlangıçta Moriarty'nin bu modeline bıyık altından gülmüş ama birkaç yıl sonra çocukların ve gençlerin ruhsal bakımında hayvanların devreye sokulmasının yol gösterici etkisi ortaya çıkmıştı. Kullandığı yöntem bir ekol haline gelmiş ve mucit Moriarty, Sligo dışındaki ıslahevine yeni müdür olarak atanmıştı.

Moriarty, Four Towers'a yeni gelenlere toplumun bir güvercin halkı olduğunu anlatıyordu. Ön taraftakiler gurulduyor, arka taraftakiler gagalıyordu müdürün söylediklerine bakılırsa, bu toplumda yem ve en güzel dişiler uğruna bitmez tükenmez bir dalaş hüküm sürüyor, en bayağı olanlarsa birbirlerinin kafasına pisliyordu. Tam bunu söylediğinde oğlanlar sırıtıyor, Moriarty de sözlerine devam etmeden önce memnuniyetle gülümsüyordu. Söylediklerine bakılırsa bir toplulukta önemli olan şey dayanışma, karşılıklı saygı ve kendinden daha zayıf olanlara karşı hoşgörülü davranmaktı. Gençlere dayanışmanın anlamını açıklıyor, az buçuk şık bir geçişle lafı dünya barışına getiriyor ve onlara Picasso ve Matisse'den güvercin resimleri gösteriyordu. Sözlerini bağlamadan önce posta güvercinlerinin büyüleyici dünyasına, yön duygusuna ve görkemli uçuş sanatına değinmeyi de ihmal etmiyordu.

Buraya geldiği ilk yıl şahinlerden söz ederek hata yapmıştı Moriarty. Kendi dünya görüşü uğruna bütün bilimsel verileri görmezden gelerek, onları kuş diyarının canileri olarak ilan etmiş, barışsever güvercin halkı içinde fesat ve kavga çıkarmaktan başka bir işe yaramadıklarını söylemişti. Oğlanların çoğu, bunu takip eden ankette, kendilerini gürbüz güvercinler yerine görkemli şahinlerle özdeşleştirdikleri için çok geçmeden bu bölümü konuşmasından çıkarmıştı Moriarty.

Gençlerin her biri, güvercinliğe bir kez çıkmak ve bir saat boyunca hayvanları gözlemlemek zorundaydı. Moriarty onlardan gördük-

lerini anlatmalarını istiyordu. Oğlanlar genellikle, tavuklar gibi nişlere çömüp uyuyakalmış gibi görünen kuşlar hakkında bir şeyler mırıldanıyor, bazılarının kırmızı gözlerinden, ahmak tabirini kullanmaya çekindikleri için tuhaf dedikleri yürüyüşlerinden, kabaran gövdelerinden çıkan seslerden, gri ve beyaz tüylerinden, tırtıklı, kırmızımsı küçük ayaklarındaki halkalardan söz ediyorlardı. Kimileri etrafa bol miktarda yayılmış güvercin pisliği hakkında fikir yürütüyor, büsbütün cesur olanlar da erkeklerin bastıbacak horozlar gibi dişilerin etrafında çiftleşme oyunları yaptıklarını söylüyordu.

Moriarty konuşmadan onları dinliyor, oğlanların bu halini genellikle eğlenceli buluyordu; kimileri gözü korkmuş bir halde bir laf etmek için kıvranıyor, kimileri de makara gibi, neredeyse paniğe kapılarak birtakım cafcaflı sözler ediyordu. Bir saat geçtikten sonra çocukların güvercin gözlemi esnasında aklına gelen kavramları ardı ardına sıralıyordu Moriarty. Uysallık. Dikkat. Huzur. Sonra oğlanlar onun yüzüne bakıp görev bilinci içinde başlarını sallıyor, kelimeler kafalarının içinde birkaç saniyeliğine cehalet bölgelerinin üzerinde bir şeref turu atıp sonra boşluğa geri dönüyordu. Yeniyetmelerin çoğu için güvercinler düpedüz kuştu işte, konuşulmaya değecek bir şey değildi bu, en iyi ihtimalle sapan veya düşük kalibreli silahlarla yapılacak atış egzersizleri için hareketli hedeflerdi, kimileri de onları aç karınları doyuracak piliç muadili sayıyordu. Bazıları da anne ve babalarının görüşünü devralarak, onların uçan haşaratlar, bir sürü parazit barındıran iğrenç kanatlılar olduğunu düşünüyordu.

Gençlerden birisi, hırsızlık ve hafif yaralama yüzünden Four Towers'a düşen, kurnaz olduğu kadar sağı solu da belli olmayan Tuamlı Noel Moger, güvercin pisliğinin binalara ve anıtlara zarar verdiğini bu nedenle de dünyanın birçok şehrinde bu kanatlı veba sayısının düşürülmeye çalışıldığını okumuştu bir yerlerde. Gizliden gizliye ortaya attığı söylentiye bakılırsa, zehirleme ve doğum kontrolü bunun için elverişli araçlardı ama dinleyicilerini asıl büyüleyen şey, güvercinlerle mücadelede eğitilmiş yırtıcı kuşların devreye gireceği haberiydi. Gençlerin çoğu avlanmanın gündelik hayatın bir parçası olduğu kırsal bölgelerden geliyordu ve Moriarty'nin mahluklarını gökten toplayacak, terbiye edilmiş bir doğan, şahin veya atmacaya

sahip olma düşüncesi, onların hayallere dalarak gülümsemelerine neden oluyordu. Güvercinleri küçümsediklerini müdürden saklıyorlardı elbette ama ne zaman bir pencereden veya duvarların arasından görebildikleri bir parça gökyüzünden yırtıcı bir kuş geçse, gözleri bir an da olsa parlıyordu.

Güvercinliğin temizlenmesi gönüllü yapılan işler arasındaydı. Dışkı temizlemek zorunda kaldıkları için gençlerin güvercinlerden nefret etmesini istemiyordu Moriarty. Birçoğu bu işi birkaç kere yaptıktan sonra, kendilerine herhangi bir avantaj sağlamadığını görünce bırakıyordu. Kimileri de müdürün gözüne girmek için güvercin yetiştirmekle ilgileniyormuş gibi yapmıştı ne var ki Moriarty'nin teorisi bu şekilde işlemiyordu. Önemli olan kuşların varlığıydı. Bunun anlamı gençlere, canlıların birbirlerini kandırmadan, birbirlerinden bir şey çalmadan, birbirlerini yaralamadan ve hatta öldürmeden bir arada var olabileceklerini göstermekten ibaretti sadece. Kuş pisliği bu dünya görüşü dersinin sadece atığıydı ve arada bir temizlenmesi gerekiyordu. Gelgelelim Moriarty bu işi ödüllendirmek istemiyordu, en azından doğrudan menfaate dönük olarak. Yıllar içinde bazı oğlanların bu işe sadık kaldığını görmüştü, onların erken tahliye ihtimali ortaya çıktığında güvercinlikte geçirdikleri saatleri gönüllü bir angajmana girmiş oldukları yolunda kayda almakla yetiniyor, daha fazlasını yapmıyordu. Gönüllü başvurular olmadığında Moriarty elinde kürek ve kovayla kuleye tırmanıp bu işi kendi başına hallediyordu. Bunun gençler için iyi bir örnek oluşturacağından hiç şüphesi yoktu.

Conor her pazartesi listeye kaydolmayı ihmal etmiyor, güvercinlikte çalışmayı haftalık yürüyüşten kaçmak için bir fırsat olarak görüyordu. Burada alıkonmak gerçeğini çoktan kabullenmişti ne var ki akıp giden günlerin tekdüzeliğini hâlâ bir sorun olarak yaşıyordu. Arkadaşları cumartesi sabahları banyolarla mutfağın duvarlarını ve yerini ovarken, yakacak odun keserken, avluya çıkardıkları şiltelerini sopalarla döverken veya dizlerinin üstünde yatakhanelerin ve koridorların yerlerini cilalarken, Conor üç saatini elinde teneke bir kürekle gözetim kulesinin yerine yapışmış güvercin pisliklerini kazımakla geçiriyor ve manzaranın tadını çıkarıyordu.

İlk seferlerde güvercinler uçarak kaçışmıştı. Onların arkasından bakmıştı Conor, kuşlar uzun hatlar meydana getirerek deniz yönünde gözden kaybolmuş, sonra büzüşerek uzaklarda titreşen minnacık bulutlar haline gelip karanın iç bölümlerine doğru dönmüş ve gruplar halinde öteki kulelerin damlarına konmak üzere, büyük bir yay çizerek geri dönmüşlerdi. Orada tüneyip Conor'un işini bitirmesini bekliyorlardı. Ama Conor ağırdan alıyordu. Sırf kendisine ait tam üç saati vardı ve bu zamanı sonunu kadar tüketmek niyetindeydi. Moriarty öyle istediği için, çalışırken gri bir tulum giyiyor, selüloz bir maske, koruyucu gözlük ve eldiven takıyor, bu da onun çok uzaklarda tecrit edilmiş olma duygusunu biraz daha güçlendiriyordu.

İşini bitirip manzara seyrinin keyfini yeterince çıkardıktan sonra, genellikle bir süre daha sırtüstü yatıyor, gözlerini kapayıp güvercinlerin seslerine kulak kabartıyordu. Kuşlar serin ve yağmurlu günlerde nişlerine büzülüyor ve Conor altlarını temizlemek üzere onları yerlerinden kaldırdığında gözlerini bile açmıyorlardı. Ne zaman etrafını saran gurultuların, tıpırtıların ve kâh yere konan kâh uçan güvercinlerin hafif kanat seslerinin arasında yere uzansa, annesini, Kieran'ı ve Fiona'yı düşünüyordu Conor. Tabii bir de babasının veya babasından geride ne kaldıysa onun yeniden ailesiyle birlikte yaşamaya başladığını. Bir dahaki ziyaret saatine kaç gün kaldığını hesaplıyor ve annesinin, babasını asla yanında getirmeme isteğini saygıyla karşılayıp karşılamayacağını soruyordu kendine. Gerçi Aislin ona babasının artık kimseyi tanımadığını, kuzu gibi olduğunu ve günlerini bir pencere eşiğinde gezinen karıncaları seyretmekle geçirdiğini anlatmıştı. Ne var ki Conor babasını böyle düşünemiyordu bir türlü. Mary'nin kendi fotoğraf makinesiyle çektiği ve Sean Lynch'i üstüne bol gelen siyah bir takım elbise içinde atın yanında gösteren resmi gözünün önüne getiriyor ama adamın yüzündeki ürkek gülümsemeye güvenmiyordu. Babasının gözlerinin içine nasıl bakacağını düşünüyordu. O gözlerde saniyenin yarısı kadar bir anda anıların soğuk ışığının şimşek gibi çakacağını ve bu sahte gülümsemenin bir anda silinip gideceğini. Dünyevi kafesinden on beş metre yukarıda, barışsever kuşların çıkardığı sesler tarafından taşınarak süzülen Conor, babasını gözünün önüne getirdiğinde, başka birisi haline gelmiş, iyi bir insan göremiyordu.

Wilbur yeni hayatına hızla alışmıştı. İki hafta süren katışıksız bir umutsuzluk ve çaresizlikten sonra artık hiçbir şeyin özlemini çekmek istemediğine karar vermişti; insanları, duyguları, nesneleri özlemek niyetinde değildi, o andan itibaren de kendini daha iyi hissetmeye başlamıştı. Kendini sürekli bir şeylerle meşgul etmeye özen gösteriyor, böylece kara kara düşünmeye vakti kalmıyordu. Yedi buçuktan on ikiye kadar ve bir buçuktan beşe kadar atölyede çalışarak, her gün yapması gerekenden daha fazla sıçan tuzağı üretiyor ve hem akşam yemeklerinden sonra hem de cumartesi günleri öğleden sonraları bodrum katının odalarından birini spor salonu olarak düzenlemek isteyen bir gruba katılıyordu.

Suça bulaşmış çocukların ve gençlerin bakımı ve yeniden entegrasyonunda İrlanda'da kendini bir öncü olarak gören Müdür Moriarty, Four Towers'da devreye bir spor programı sokmak için yıllar öncesinden kafa yormaya başlamış ancak finansal kısıtlamalardan dolayı planlarını her defasında dondurmak zorunda kalmıştı. Himayesindeki çocuklara şimdiye kadar yaptırdığı bedensel faaliyet, iş salonunda uygulanan yirmi dakikalık sabah jimnastiğinden, yağmursuz cumartesi günlerinde ise avluda gerçekleştirilen bir saatlik serbest egzersizlerden ve top oyunlarından ibaretti.

Şimdi devletten mesleki eğitim, kültür ve bedensel faaliyet alanlarına yatırım yapabileceği biraz para gelmişti ve Moriarty artık tasarılarını gerçekleştirebilecek durumdaydı. Traktör atölyesi, orada çalışan oğlanların doğru düzgün bir mesleki eğitim alabileceği kadar modernize edilmişti. Gelecek yıllarda diğer alanlar için de bir intibak programı uygulanmalıydı. Yerel pazar için üretilen kemirgen tuzakları acil çözüm ya da olsa olsa yeni gelenler için temel eğitim programı olarak anlaşılabilirdi ancak maddi karşılığı çok az olan bu türden bir terapinin gelecekte işe yarayacağını düşünmüyordu Moriarty.

Daha önce zemin katın zar zor ısınan odalarından birinde bulunan kütüphane, birinci kattaki yemekhanenin yanında bulunan, oğlanların şimdiye kadar mektuplarını yazmak ve okumak, satranç oynamak veya gürültü çıkarmayacak herhangi başka bir şeyi yapmak için çekildikleri bir odaya taşınmıştı. Moriarty burayı sükût odası

olarak adlandırırken, bu oda oğlanlar için beşinci kulenin haznesi veya kısa yoldan mastürbasyon mekânıydı. Moriarty oğlanlara mektuplarını yazarken özel alan sağlamak üzere atölyede çalışanlara otuz masanın her birini meraklı bakışlardan koruyan tahta ve kumaş karışımı paravanlar yaptırmıştı. Himaye altında hormonları azan gençlerin bu duvarların ardında kendilerini rahatlattığını bilmiyordu tabii, tadilat esnasında paravanların kaldırılması talimatını verdiğinde bir protesto fırtınasına yol açmıştı bu. Himayesi altındaki oğlanlar için sükût ve içe dönüş anlarının bu denli önemli olması karşısında hem memnuniyet hem de hayranlık duymadan edemeyen müdür, kırmalı duvarların imhasından vazgeçmiş ve böylece gençleri, seks dergilerinden veya iç çamaşırı kataloglarından kesip katladıkları resimleri, soğuk fayanslar yüzünden her bir soluğun, her bir inlemenin çın çın yankılandığı tuvaletlerde açmak zorunda kalmaktan korumuştu.

Devlet sübvansiyonu sayesinde kütüphaneye yüzlerce yeni kitap, on bilgisayar ve Moriarty'nin gençlere Eski Mısır ve okyanuslardaki yaşam hakkında belgesel filmler gösterdiği bir televizyon gelmişti. Televizyon kilitli bir dolapta duruyordu, buranın anahtarı bir tek Moriarty'de vardı. Aygıtın yegâne kullanım amacı, doğa belgeselleri içeren videokasetlerini çalıştırmaktı, gelgelelim oğlanların arasında teknik tecrübeye sahip olanlar vardı ve onlar için basit bir takım yardımcı araçlarla bir oda anteni yapmak ve bir dolap kilidini açmak çocuk oyuncağıydı.

Aygıtın satın alınıp yerine konmasından az sonra kendini The Movie Men olarak adlandıran ve film seyretmek üzere geceleri yeni kütüphanede toplanan bir grup çıkmıştı ortaya. Grup beş oğlandan oluşuyordu, onlara katılmak isteyenler hem giriş parasını ödemek zorundaydı hem de bir çift kulaklık için haftalık kira bedeli. Gençlerin çoğunda gruba katılmak için gereken para yoktu, kimileri yakalanma riskini göze almak istemiyor, kimileri de filmlerle ilgilenmiyordu. Beş kurucunun işine gelmişti bu zira dokuzdan fazla kulaklıkla kendi yaptıkları dağıtıcıya bağlanamıyorlardı. Ayrıca bu züppeler, gizli teşkilâtlarını ayak takımına açmak istemediklerini söylüyordu. Bazı akşamlar film izlemek isteyenlerin sayısı kulaklık sayısını geçtiğinde

kura çekiliyordu. Bir filmi ille görmek isteyen gençlerse, para vererek kendilerine yer satın alıyordu. Movie Men grubunun üye sayısı yükseliş döneminde yirmi üçe çıkmıştı. Wilbur dokuz numaraydı.

Wilbur'un kütüphanede seyrettiği ilk film *Hudson Hawk* olmuştu, şimdiye kadar izlemediği tek Bruce Willis filmiydi bu. O ve öteki yedi sinema uzmanı yarım daire yaparak etrafı paravanlarla çevrili televizyonun karşısına oturmuştu, gülmek veya herhangi bir ses çıkarmak yasaktı. Dağıtıcıya bağlı kulaklık kabloları ve ekran ışığının soluklaştırdığı suratlarıyla bir bilim kurgu filminde bir aygıta bağlanmış, donup kalmış tuhaf kobayları andırıyorlardı. Koşumları çözdükten sonra kulaklıkları ve dağıtıcı kutusunu, kütüphane görevlisinin bilgisayarının durduğu masanın altına saklamış ve televizyonu yerine koyup dolabı kilitlemişlerdi. Sonra grup üyeleri gözcünün dış tura çıkmasını beklemiş ve boş koridorlardan geçerek yatakhanelere gitmişlerdi.

Kütüphane çarşamba öğleden sonraları üçle beş arası, hafta sonları da ikiyle beş arasında açıktı. Wilbur nöbetçi olduğu zamanlarda masasının başında oturup ödünç alınan kitapları kartlara kaydediyor, geri getirilenleri sınıflandırıyor, uyarı notları yazıyor ve bilgisayardaki yenilikleri anlamaya çalışıyordu. Yapacak bir şey olmadığında kitap okuyordu. Oğlanlar şu ya da bu kitabın nasıl olduğunu sürekli ona sordukları ve onun tavsiyesini bekledikleri için okuduğu kitaplarla ilgili kısa eleştiriler yazıyordu. Önceleri kullandığı üslup pek tumturaklı ve entelektüeldi, arkadaşlarından hiçbiri onun ne kastettiğini anlamıyordu. Sonra onların dilinden konuşmaya başladı. *Çavdar Tarlasında Çocuklar* için yazdıkları şöyleydi: "Holden Caulfield on altı yaşındadır ve hayatta ne yapacağını bilmiyordur. Duşun altında ıslak havluları birbirlerinin götüne şaplatan okul arkadaşlarından nefret etmektedir. Kitabın sonunda biraz akıllanır ama dünya hâlâ bir tımarhanedir." Her eleştirinin altına küçük bir değerlendirme eklemeyi de ihmal etmiyordu Wilbur, buradaki değerlendirme şöyleydi: "Keyifli anlatım, yabancı kelime kullanmıyor." Ne var ki bu kitap, raftaki yerinde kurşun gibi beklemeyi sürdürmüştü.

Futbol ve Gal sporlarıyla ilgili eserlerden sonra en çok revaçta olanlar az yazılı, araba ve motosiklet dergileriydi. Aynı şekilde İnsan

Vücudu da zor bulunuyordu çünkü içinde çıplak bir kadının bilimsel çizimi vardı. Kadının tam ortasından kesilmiş olması ve iç organlarının görünmesi oğlanları pek rahatsız ediyor gibi değildi. Madencilikle ilgili bir kitaba da epey talep olmasını, oğlanların kuyu ve tünel kazmaya pek meraklı olmasına veriyordu Wilbur. Yabancı ülkeler, atlar ve çiftçilik hakkındaki kitaplar da tutulanlar arasındaydı.

Stevenson'un *Define Adası* veya Dickens'in *Oliver Twist*'i gibi klasikler de soruluyordu bazen. Wilbur kısa eleştirisinde adadaki hapishaneden firar olayını öne çıkardıktan sonra Dumas'nın *Monte Kristo Kontu* da yükselişe geçmişti. Polisiyeler, cinsellik ve şiddet içeren kitaplar ve karikatürler bulunmuyordu kütüphanede, müdür özellikle dikkat ediyordu buna. Moriarty kitaplarla ilgili çeşitli insanlara, en çok da kilise gruplarında, cemaatlerde, Katolik kadın çevrelerinde ve diğer onurlu ortamlarda yer alan dostlarına danışmayı ihmal etmiyordu.

Bayağı ve adı kötüye çıkmış şeylerin Four Towers kütüphanesinin raflarına girmemesine özellikle dikkat ediliyordu, dikkat edilen şeylerden biri de kavruk bir köylü çocuğunun duvarlarla örülmüş ufkunu aşabilecek, gerçekten iyi, çağdaş bir romanın el altında olmamasıydı. Wilbur'un eksik yazarlar listesi uzundu, Nelson Algren'den Roddy Doyle ve Kurt Vonnegut'a kadar uzanan üç sayfalık bir listeydi bu. Listeyi bazen değiştiren, bazen de kısaltan ve yumuşatan Wilbur onu Moriarty'e gösteriyor, müdür de onu kontrol etmeleri için dostlarına ve ahlak bekçilerine fakslıyor, bunun sonucunda bazı kitapları tehlikesiz bulduğunda satın alınmalarına izin veriyordu. Böylece Four Towers'ın dünya edebiyatına susamış mahkûmları, Steinbeck'in *Sardalye Sokağı*, Doyle'un *Commitments* gibi eserlerine veya Carson McCuller'ın toplu hikâyelerine erişebilir hale gelmişti. Kütüphanede görevli diğer üç gençten birisi olan Colum Noland ve Wilbur dışında, bunları okuyan kimse olmadığı için, kütüphane istatistikleri onların sayesinde az da olsa bu kitapların lehine çalışmıştı. Böylece hem önemli edebiyatın daimi ikmaline katkıda bulunuyor hem de himayesindeki gençlerin bir bölümünün zihinsel olgunluğu karşısında gözleri dolan ve gösterdiği çabanın ödüllendirildiğini gören müdürü memnun etmiş oluyorlardı.

Dört gencin kendi aralarında haftalık periyotlarla nöbetleşe çalıştığı kütüphane işi, atölyenin ebleh monotonluğuyla hoş bir tezat oluştursa da Wilbur'u spor salonunun düzenlenmesi hoşnut etmişti asıl. O ve otuz dört genç bodrum katındaki duvarların rutubetli sıvasını kırmış ve kazımış, çürük yer döşemelerini çıkarmış, balçık ve molozu küreklerle söküp atmış, izolasyon malzemeleri, alçı levhalar, beton ve harçla haşır neşir olmuş, odaya yeni bir zemin çekmiş, duvarları yeniden sıvamış ve boyamış, bir ısıtma ve aydınlatma tesisatı kurmuş, yeni parkeleri halıyla kaplamış ve on bir hafta sonra salon hazır hale gelmişti. Şimdi bir tek halterler ve ağırlıklar, setler, kürek çekme aletleri ve kum torbaları eksikti.

Wilbur bir doktorun kendi muayenehanesindeki bekleme odasından toplayıp kütüphaneye bıraktığı bilimsel dergilerden birinde vücut geliştirme hakkında bir makale okumuş ve sonunda biraz kas yapmayı kafasına koymuştu. On yedi yaşına gelmişti, bir elli yedi boyundaydı ve kırk sekiz kilo kadar gülünç bir ağırlığa sahipti. Four Towers'da onun gibi bastıbacak olan bir oğlan daha vardı sadece. Adı Danny McAllister'dı ama Wilbur'un dışında herkes ona Midge diyordu, Midget'in kısaltılmışı, liliput. Danny on altı buçuk yaşındaydı, Wilbur'dan dört santim kısa, buna karşılık on bir kilo fazlaydı. Wilbur'u bodrumda spor salonu inşa eden grupla Danny tanıştırmış ve onu bu gruba katılmaya ikna etmişti. Tombul ve tıknefes olan Danny bu durumu değiştirmeye kararlıydı. Birlikte kütüphanede oturup ağırlık kaldırma ve vücut geliştirme, proteinler, beslenme ve anabolika üzerine yazılar okuyorlardı. Mister Universum unvanını taşıyan eski vücutçulardan birisinin yazdığı, içinde epeyce acı ve ağrıdan söz edilen *Pump It Up!* başlıklı kitabı okuyorlardı. Kasların adlarını ezberliyorlardı: trapez kası, delta kası, biceps, iç karın kası, iskelet kası, bilek kası, baldır kası. Wilbur her zamanki gibi abartıp gelişmemiş kas sistemindeki gidişatın bütün aşamalarını öğrenene kadar, endomisyum, sarkoplazma ve asetilkolin hakkında da her şeyi okumuştu.

"Protein" dedi Danny birlikte öğle yemeği yerlerken. Yemekte patates püresi, bezelye ve nuar vardı, tatlı olarak da elma kompostosu.

"Ne olmuş?" Wilbur tabağını boşaltmak için kendini zorlarken Pauline Conway'i düşünmemeye çalışıyordu. Amacı daha fazla yiyerek kilo almaktı. Belki bu yolla biraz daha uzayabilirdi.

"Proteine ihtiyacımız olacak" dedi Danny. "Yumurta fena olmaz."

Wilbur bir an düşündü. "Geraldine'le konuşacağım."

Four Towers'daki aşçının rüşvet kabul ettiğini iddia etmek abartılı olurdu. Yine de ortalıkta, Geraldine Dunne'nin mütevazı bir meblağ karşılığında oğlanlara leziz gelen, özel istekleri karşıladığı söylentisi dolaşıyordu. Onun zengin çocuğu Peter Summerhill için somon füme, paralarını birleştiren iki oğlan için de on paket fındıklı çikolata tedarik ettiği kulağına gelmişti Wilbur'un. Geraldine'den fazladan birkaç yumurta almanın problem olmayacağını düşünüyor ve bunun için ona parayı kimin vereceğini şimdiden biliyordu Wilbur.

Her ayın ilk pazarı ziyaret günüydü. Hava izin verdiğinde avluya birkaç masa ve bank konuyor, yağmur yağdığında da yeniyetmeler akrabalarını ve ahbaplarını yemekhanede karşılıyordu. Mırıltılardan, gülüşmelerden ve olası ağlaşmalardan kaçmak isteyenler ziyaretçisiyle birlikte, Foley, O'Carrol veya öteki gözcülerden birisinin kuralların ihlal edilmemesi için bekçilik yaptığı kütüphaneye çekilebiliyordu. Wilbur, Henry Conway'le kütüphanede oturmayı tercih etmişti.

Wilbur'un Four Towers'a düşüşünden sonraki ilk pazar günü Aislin ve Fiona Lynch, Conor'u ziyaret etmek üzere ıslahevine gelmiş ve Aislin, Wilbur'u görür görmez ağlamaya başlayıp onu soru yağmuruna tutmuştu. Onun ardından Fiona da gözyaşlarına boğulmuş, bunun üzerine Wilbur kekeleyerek kısa cevap verip kütüphaneye kaçmış, kafası karışan Henry de az sonra onun yanına gelmişti.

Henry her ay Wilbur'u görmeye geliyordu. Yangından üç gün sonra Pauline'den ayrılmıştı ve artık hayatını Sligo'nun yirmi kilometre, River Easky'nin beş kilometre uzağında, aynı adı taşıyan bir bölgedeki eski bir değirmende sürdürüyordu. Sakal bırakmıştı, eski kadife pantolonlar, sarkık yün kazaklar ve ceketler giyiyor, sökükleri kendisi yamıyordu. Bankadaki işinden istifa etmişti. Bir restoranda tanıştığı garsona arada bir yardım ediyor, mutfakta sebzeleri ve

bulaşıkları yıkıyordu. Balık tutmayı ve bahçe düzenlemeyi öğrenmişti kendi kendine. Şöminesi için gereken yakacak odunu deniz kenarından topluyordu.

Wilbur'u inandırmak istercesine mutlu olduğunu söylüyordu Henry. Bunu söylerken gülümsüyor ve Wilbur'un gözlerinin içine bakıyordu. Sonra her defasında bakışlarını yere indiriyor ve güneş yanığı, çatlak ellerini inceliyordu. Kazağının altından beyaz gömleğinin yakası ve siyah kravatının düğümü görünüyordu. Onun her ay aynı gömleği giyip aynı kravatı taktığını tahmin ediyordu Wilbur. Ne zaman fasulye sırıklarından veya tuttuğu kocaman bir mercandan söz etse, Henry'yi daha dikkatli inceliyordu. Bir zamanlar babalığı olan bu adam şimdi hayat doluydu ama gözlerinde ve hareketlerinde Wilbur'u şüphelendiren bir şeyler vardı yine de. Her kahkahanın, anlattığı her hikâyenin ve hayatından memnun olduğunu iddia ettiği her sözün arkasında bir hüzün gizliydi, Wilbur bu durumu Henry'nin karısını özlemiş olma ihtimaliyle açıklayabiliyordu ancak.

"Sen de burada gerçekten iyi misin?" diye sordu Henry her zaman yaptığı gibi.

"Bir eksiğim yok" dedi Wilbur fazla düşünmeden ve hafifçe gülümsedi.

Henry başını salladı ve buruşuk ellerine baktı. "Biliyor musun, patates yetiştiriyorum."

"Patates okey" dedi Wilbur. "Burada haftada dört gün patates veriyorlar."

"İyi" dedi Henry, yeniden başını salladı ve tırnaklarının kiri gözükmeyecek şekilde parmaklarını büktü.

O pazar günü kütüphanede baş başa gibiydiler. Sürekli kısa hareketlerle başını sallayan O'Carroll dışında sadece Tommie Fitzgerald annesi ve babasıyla, Rorry Simmons da annesiyle pencere kenarındaki masalarda oturuyordu. Bir avuç yeniyetme ile ziyaretçileri, yemekhanenin içinde kaybolmuştu. Yaz mevsimiydi ve insanların başarısız oğullarını ve torunlarını görmek yerine yapacak daha iyi şeyleri vardı.

"Bu akşam kendime fırında patates suflesi yapacağım" dedi Henry. "Üstüne kuşkonmaz, jambon ve peynir döşerim." Heyecanla başını

salladı ve sonra iki güvercinin uçarak geçtiği pencereden dışarıya baktı.

"Kulağa lezzetli geliyor" dedi Wilbur. Bu tarifin ona Pauline'den kaldığını biliyordu.

Tommie Fitzgerald babasının söylediği bir şey üzerine sinirlenip sesini yükseltti ve bir küfür savurdu. O'Carroll uykulu halinden sıyrılıp hırsızlık ve kaza sonrası firar suçlarından dolayı burada olan oğlanı kendini toplamaya davet etti. Henry kazağının kolundan çekip çıkardığı birkaç papeli hızla Wilbur'un eline tutuşturdu. Wilbur parayı alıp boynunu saran gömlek yakasının içine sokuşturdu.

"Teşekkür ederim" dedi alçak bir sesle.

Henry kısaca gözlerini kapayıp başını salladı. Tommie sakinleşmişti ama babası ayağa kalkıp odayı terk etti. Cenazeye gider gibi siyah bir elbise giymiş ve siyah bir şapka takmış olan şişman annesi de ağlayarak kocasını takip etti. O'Carroll, Tommie'yi şöyle bir yoklayıp kapıya kadar eşlik etti ve onu Foley'e teslim etti. Sonra yeniden iskemlesine oturup uykuyla mücadele etmeye başladı.

Henry ziyaret süresince genellikle geleceğe yönelik planlarından söz ediyordu. Arabayı satmış, banka hesabını kapamış ve kendisine ait her şeyi evde bırakmıştı. Söylediklerine bakılırsa takım elbiselere, kravatlara ve ayakkabılara ihtiyacı yoktu artık, Pauline onları erkek kardeşine verebilirdi. Ne zaman karısının adını telaffuz etse, uzun bir es veriyor, bu suskunluk sırasında dudaklarını birbirine bastırıp hafifçe başını sallıyor ve elinin üstünü kaşıyordu. Bir süre eski değirmende kalacağını, sonra da jeoloji okumak için Dublin'e gideceğini söylüyordu. Üniversite eğitiminden sonra, bir maden veya petrol şirketi temsilcisi olarak yeraltı zenginlikleri aramak üzere yabancı ülkelere gidebileceğinden söz ediyordu heyecanla. Bir pazar, Wilbur'a onu da asistan olarak yanına alacağına söz vermişti, bir sonrakinde ise her ülkeden ona bir kart göndereceğine. Bir defasında coşkuya kapılıp satın aldığı kitapları anlatmıştı, bir başka sefer İrlanda'dan ayrılma düşüncesinin kendisini üzdüğünü.

Wilbur onu dinlemekle yetiniyordu. Üniversite eğitimi için yeterince genç olmadığını, bir jeolog olarak iş bulmak içinse kesinlikle fazla yaşlı olduğunu ona bir başkası da anlatabilirdi. Kimsenin dün-

yadan haberi olmayan, gençlik rüyasının peşine takılmış elli dokuz yaşındaki bir adamı beklemediğini öğreten kişi olmak istemiyordu Wilbur. Dinlemekle yetiniyor, başını sallıyor ve Henry gülümsediğinde, o da gülümseyerek karşılık veriyordu.

Ziyaret saatinin sonunda Henry eskiden kol saatini taşıdığı sol bileğine baktı, güneş yanığı bileğindeki açık renk izi neredeyse silmişti. "Hadi bakalım" dedi, "gideyim ben artık." Bir an duraksadıktan sonra ellerini bacaklarına vurup ayağa kalktı.

"Evet" diyen Wilbur da onunla birlikte ayaklandı.

O'Carroll, Wilbur ve Henry Conway'in tokalaşmalarına bakıyordu. Wilbur masada kalıp O'Carroll'un onu kontrol etmesini ve listeden silmesini beklemek zorundaydı. Olduğu yerde dikilip Henry'nin hafif öne eğilerek sallana sallana ve sönüp gitmiş bir ateşi peşi sıra sürükleyerek odadan çıkışını izledi.

Spor salonunun açılışından önce Müdür Moriarty bir konuşma yapmıştı. Bunun için her zamanki gibi akşam yemeğinin bitmesini beklemiş ve her zamanki gibi mutfak girişinin hemen önündeki çelik sütunların arasında yerini almıştı. Üstünde koyu kahverengi, yelekli bir takım elbise, siyah kravat ve ayağında siyah ayakkabılar vardı. Halinden memnun ama aynı zamanda yorgun görünüyordu. Bazı oğlanlar müdürün düğünden bu yana bitkin göründüğünü zira seks düşkünü karısının onu her gece aşırı zorlayarak yorduğunu söyleyerek aralarında şakalaşıyorlardı.

Moriarty ister kültür, ister spor alanında olsun projelerde yer alan herkesle gurur duyduğunu vurguladı önce. Kısıtlı bir kitap koleksiyonunu gösterişli bir kütüphane haline getiren ve kararlı bir biçimde devreye girerek Four Towers'daki zihinsel eğitimin yolunu açmaya katkıda bulunan gençleri bir kez daha övdü. Yeniyetmelere daha fazla kitap okumaları doğrultusunda yaptığı çağrı salonda duymazlıktan gelindi ve bir yankı uyandırmadı ancak bilgisayarın internete neden bağlanmayacağını bir kez daha gerekçelendirdiğinde topluluktan homurtular yükseldi.

Sonra bakımsızlıktan dökülen bodrumdaki bir odayı, örnek bir spor salonunun bile daha ötesine taşımayı başaran grubun gayreti ve

sağlam iradesiyle ilgili övgü dolu sözler sarf etti. Yurda beş uzun halter bağışlayan kasap dükkânı Dunphy'nin, tuzakların esas alıcısı olan ve iki kürek çekme makinesinin masraflarını karşılayan ziraat kooperatifinin adını anmayı ihmal etmedi. Miskin bir alkışın sonunun gelmesini bekledikten sonra gençlere vücut çalışmasının zayıflara eziyet etmek için güç toplamak anlamına gelmediğini, tam tersine bedenle zihin arasında bir denge kurmak için gerekli olduğunu hatırlattı. Söylediklerine bakılırsa kaslar, iyi işler üretmek için kullanılmalıydı, kavgaya yumruk hazırlamak için değil.

Moriarty söylevini bitirdikten sonra arka tarafta bekleyen Foley'e bir işaret verdi, bunun üzerine Foley ve minnacık yüzünü bir bağa gözlüğün kapladığı elli yaşındaki Michael Cormack, salona üstü beyaz bir çarşafla kapatılmış, ağır bir şey taşıdılar. Moriarty törensel hareketlerle bir açıklama yaptı: karısıyla birlikte açılış kutlaması için ne yapabileceklerini düşünüp taşınmış ve büyük bir tarihsel değeri olmasa da günün anlam ve önemine uygun bir jest olarak gençlere bir spor aleti armağan etmeye karar vermişlerdi. Foley müdürün verdiği ikinci bir işaretle çarşafı kaldırıp kırmızı, geniş bir fiyonkla süslenmiş bir kondisyon bisikleti ortaya çıkardı. Oğlanlar alete özel bir duygu kıpırtısı göstermeden gözlerini dikmiş bakarken, Moriarty aralarından birini, iri yapılı Aidan Fogarty'i yanına çağırıp deneme yapmak üzere pedala basmasını istedi. Ne sele ne de gösterge paneli Fogarty'nin ölçülerine uygun olmadığı için çocuk o kadar sakar bir çabanın içine girdi ki Moriarty bir süre sonra onu bisikletten indirip birinci sıradaki yerine geri gönderdi.

Akşamın sonunda bisikletin gösterge panelindeki küçük bilgisayar ötmeye başladığı ve sonra da susmak bilmediği için, Moriarty gençleri yatakhaneye göndermeden önce, normal koşullarda göstermediği bir hiddetle iki gözcüye aleti oradan uzaklaştırmaları için talimat verdi.

Wilbur her fırsatta boş zamanını spor salonunda geçiriyordu. Tadilata katılan gençlerden birisi olduğu için bir A kartına sahipti. Bir yıl boyunca, giriş bedelini karşılayacak şekilde çalışmadan ve ne zaman isterse salonu kullanabileceği anlamına geliyordu bu, onun dı-

şında salonu kullanmak için yirmi kişinin daha A kartı vardı. Yirmi, mimarın yönetmelik için verdiği ve Moriarty'nin kanunen ilan ettiği sayıydı. Müzmin isyankârların ve huysuzların bile homurdanmadan kabul ettiği anlamlı bir sınırlamaydı bu. İsteyen herkes içeriye girebilseydi, büyük bir bölümünü aletlerin kapladığı, doksan beş metrekarelik bir alanda birbirlerinin ayağına basmaktan başka bir şey yapamazlardı.

B kartı olan gençler salona giriş için çalışmak durumundaydı. Spor salonunu bir kez kullanmanın karşılığı mutfak, bahçe, kütüphane veya güvercinlikte iki saat çalışmaktı. Hem bu kurallara uyulması hem de idmanlar sırasında düzenin sağlanması için bir gözcü görev başında oluyor, duvardaki tırmanma merdivenlerinin yanı başına konan bir masada oturup kartları ve çalışma saatleri karşılığında alınan giriş izinlerini denetliyor, ağırlıkları kullanarak uygunsuz davranışta bulunan veya aynanın karşısına geçip edepsiz pozlar veren gençleri uyarıyordu.

Wilbur ve Danny idmanları birlikte gerçekleştiriyordu. Bunun için kütüphanede oturup en ince noktasına kadar hesapladıkları karmaşık planlar yapıyor, bunları harfiyen uyguluyorlardı, kölece ve gizliden gizliye eziyetten zevk alarak. Danny sete uzanıp tam beş kere kaldırıp indirmesi gereken bir halterin ağırlığı altında inlediğinde, Wilbur yüksek sesle sayıyor, partneri ve acı yoldaşı her defasında çubuğu indirirken, her an ona yardım etmeye hazır vaziyette yanında dikiliyordu. Wilbur kavruk göğüs kafesindeki kaslarını şişirmesi gereken butterfly aletinde burnundan solurken, bu defa da Danny onun devinimlerini ve uygulamayı kaç kere yaptığını kontrol altında tutuyordu. Egzersizleri, ağırlık birimlerini ve kaç tekrar yaptıklarını, yanlarından ayırmadıkları levhalara kaydediyorlardı özenle.

Bir halteri kavramadan önce her bir kası geriyor, nefes çalışması yapıyor, Moriarty'nin aldığı ve onlardan başka kimsenin yüz vermediği kondisyon bisikletini kullanırken, aletlerin başında plansız programsız azgın boğalar gibi tepişen, psikolog veya polis yerine koydukları kum torbalarına kör bir öfkeyle girişen, burnundan soluyan, terli hödüklerin alaycı takılmalarına aldırış etmiyorlardı. Her idmanın sonunda sırayla, emekli bir doktorun hediyesi olan tartıya

çıkıyor ve kilolarını kâğıtlarında daha önce hazır etmiş oldukları sütunlara kaydediyorlardı. Sonra duş alıyor, tabaklarındaki yemeği silip süpürüyor ve bunun ardından Geraldine'in Wilbur'a piyasa fiyatının dört katına sattığı en az iki yumurtayı gizlice mideye indiriyorlardı.

Wilbur idman sonrası gecelerde yatağına uzanıp kolları, bacakları ve göğsündeki gerginlik ve yanmaya teslim ediyordu kendini. Büyüme vaat ettiği için kendini iyi hissettiriyordu bu acı ona. Kaslarının nasıl gergin ve sert olacağını, on yedi yıllık bir uykudan uyanan hormonların, salgıların, protein bağlantılarının, aminoasitlerin ve genlerin teşvikiyle boyunun nasıl atacağını hayal ediyordu Wilbur.

Müdür Moriarty bir çarşamba günü Wilbur'u yanına çağırdı. Cormack ona bu haberi ilettiğinde kütüphaneye gitmek üzereydi Wilbur. Ofisteki ziyaretçi iskemlesinde Moriarty'i bekliyordu şimdi. Bayan Rodnick ona müdürün bir tesisatçıyla birlikte kazan dairesinde olduğunu, az sonra gelip kendisini göreceğini söylemişti. Wilbur yine nasıl bir salaklık yaptığını soruyordu kendine. Kütüphanede ödünç verdiği kitapların verilerini tahrif etmesi, Henry'den aldığı para ve bu parayla satın aldığı yumurtalar dışında aklına bir şey gelmediği için, Moriarty'nin kulağına olsa olsa Movie Men grubunun gittiği sonucuna varmıştı. Beş genç birkaç gün önce *Apocalypse Now* filmini seyrederken O'Carroll'a yakalanmıştı. Gözcü ortalığı ayağa kaldırmış ve durumu Moriarty'e anlatacağını söyleyerek oğlanları tehdit etmişti. Emrine amade, bitmek tükenmek bilmeyen bir para rezervine sahip olan, böylece cömert bir sus payı ödeyen Peter Summerhill sayesinde, çenesini tutmaya razı olmuştu O'Carroll.

Ne var ki herkes, yüzündeki yarayla en vahşi söylentilerin hedefi olan O'Carroll'un ipiyle kuyuya inilemeyeceğini biliyordu. Ne yapacağı belli olmayan bu herif rüşvete rağmen sırf film kulübünü öfkelendirmek için şefine gitse, Wilbur da şaşırmazdı buna. Wilbur'un son seyrettiği film Tim Robbins ve Morgan Freeman'ın oynadığı *The Shawshank Redemption* olmuştu, bu gece buluşmalarının yakında sona erebileceği düşüncesi Wilbur'u üzmüş ve kızdırmıştı.

"Wilbur!" Kapı o kadar ani açılmıştı ki Wilbur yerinden sıçrayıp başını çevirdiğinde boyun omurları çıtırdadı. Robert Moriarty ardından kapıyı kapayıp bastonunu sallayarak masasına yürüdü ve kendini iskemlesine bıraktı. Arkalığa iyice yaslanarak Wilbur'un yüzüne baktı ve bir çatı gibi birbirine vurduğu parmak uçlarını birbirine vurdu. "Wilbur Sandberg" dedi Moriarty önündeki dosyayı okşarken, sonra dua edecekmiş gibi ellerini kavuşturdu.

Wilbur iskemlesinde arkaya doğru kayarak sırtını dikleştirdi.

"Sana bir şey sormak istiyorum Wilbur. Acaba..." Moriarty bir kez daha beklenmedik eslerinden birini verip iskemlesini pencereye döndürdü ve insanın günün hangi vaktinde olduğunu tahmin etmesine izin vermeyen ışıksız, solgun gökyüzüne baktı. "...ne zamandır burada, Four Towers'da bizimle birlikte olduğunu söyleyebilir misin bana?" Sorunun cevabını sanki kendisi bulmak zorundaymış gibi dudaklarını büzdü ve alnındaki derin kırışıklıkları belirginleştirerek Wilbur'un yüzüne baktı.

"Tam olarak bilmiyorum, efendim" dedi Wilbur. "Dört ay?"

Düşüncelere dalmış halde başını evet anlamında salladı Moriarty. Gerçekten de çok yorgun görünüyor diye düşündü Wilbur ama yine de onun her gece karısıyla yatıyor olabileceğini aklı almıyordu. Yönetimin parasıyla anlamlı harcamalar yapmak yolundaki vazifesini çok ciddiye almıştı ve bu yüzden mutlaka uykusuz geceler geçirmiş olmalıydı. Göz çevresindeki koyu renk halkaların sorumlusu soluk benizli, narin Elizabeth olamazdı.

"Yaklaşık o kadar" dedi Moriarty başını sallamaya devam ederek. Ayağa kalktı ve bir parmağını, düzeltmek ister gibi resim çerçevelerinden birinde gezdirdi. "Başlangıçta kuşkulu da olsa ofisimde seninle tanışma şerefine nail olduğumdan bu yana tam dört ay, bir hafta, beş gün geçti." Sırıttı, masanın yanından dolanıp kenarına oturdu. Öne doğru uzattığı bacaklarını üst üste koyup kollarını kavuşturdu.

"Bu kadar uzun zaman geçtiğini düşünmemiştim, efendim" dedi Wilbur. Tedirgin hissediyordu kendini. Şayet Moriarty'nin elinde aleyhine bir şey varsa, işkenceye çekilmek yerine, bununla yüzleşmeyi tercih ederdi.

"Evet, zaman uçup gidiyor" dedi Moriarty. İç geçirdi ve pencereden baktı; dışarıda hiçbir şey görünmüyordu. Kesif grinin içinden bir güvercin bile geçmiyordu. "Zaman uçup gidiyor." Ellerini masanın kenarına dayayıp Wilbur'un yüzüne baktı. "Hem bu nedenle hem de iyi hal gösterdiğin için yakında senin tahliye edilmeni önereceğim."

Wilbur'un bu haberi sindirmesi için kısa bir zaman geçmesi gerekti. Kendi tabiriyle muvakkat emanetin süresinin dolmasıyla ilgili kafa yormamıştı hiç. Kendini Four Towers'da iyi hissediyordu, en azından Conwaylerin yanında olduğundan daha iyi. İlk haftalarda maruz kaldığı eziyet ve tehditlerden sonra, kendisinden daha büyük oğlanlar iyi kötü yakasını bırakmıştı. Henry'nin maddi desteğinin bir bölümüyle, kendilerinden daha zayıf gençlerden koruma parası tahsil eden ve buna karşılık onlara göz kulak olan, beş gaddar oğlandan meydana gelen çeteye düzenli ödeme yapıyordu. Ayrıca Moriarty, Wilbur'un zekâsını fark ettiği için, haftada on iki saat yapılan ve Sligo'dan gelen bir öğretmenin kılavuzluğunda oğlanların matematik, İngilizce, tarih ve biyoloji hatmettiği derslere de girmek zorunda kalmamıştı. Bir psikoloji öğrencisiyle iki haftada bir yaptığı ve sağaltıcı yan önlemler olarak tanımlanan, Wilbur'un şaka gibi bulduğu görüşmeler de Conwaylerin yanında edindiği inatçılık sayesinde, birtakım laçka konuşmalarla gelip geçiyordu. Wilbur vücut geliştirme çalışmalarına üç hafta önce başlamıştı ve kasları henüz belirginleşmediği halde, bu eziyetin karşılığını yakında alacağından emindi.

Burada arkadaş edinmişti, Danny McAllister ve Colum Noland. Ayrıca kütüphanecilerden birisi olan Jack Connolly ile de iyi anlaşıyordu. Yapması gereken işleri mekanik bir şekilde tamamlıyor, pazar ibadetini herkesten uzak bir uyurgezer gibi geçiriyordu; yirmi altı oğlanla birlikte aynı mekânda uyumaya, onların soluklarına, mırıltılarına ve iniltilerine ise çoktan alışmıştı. Four Towers'dan sonrasını hiç düşünmemişti ve şimdi dehşet içinde, ebediyen burada kalamayacağını görüyordu, geleceğini nasıl şekillendireceğine dair hiçbir fikri yoktu. Pauline Conway'e geri dönmek zorunda değildi, bu kadarından emindi hiç değilse. Henry ona Pauline'in kendini koruyucu ebeveyn listesinden sildiğini ve Waterford'da yaşayan annesiyle babasının yanına gittiğini anlatmıştı, orada ne kadar kalacağı belli değildi. Tabii

çocuk sevgisini ve çocuk eğitiminin beraberinde getireceği öfkeyi sonuna kadar yaşamak isteyen başka çiftler de yok değildi. Yetkililerin bu defa onu, zor oğlanlarla başa çıkmayı daha iyi beceren insanların yanına yerleştireceği ise kesindi.

"Sevinçten uçmuş gibi görünmüyorsun pek" dedi Moriarty. Wilbur bakışlarını yere çevirdi. Ayakkabıları pırıl pırıldı. Keşke sabahleyin onları cilalamasıydı. Sürekli iyi hal göstermiş ve tatsızlık çıkararak hiç göze batmamış olduğuna da pişmandı şimdi. Pauline'in ve psikologun söylemiş oldukları gibi, alttan alta tehlike arz eden, enkaz haline gelmiş bir genç ayağına yatmış olsaydı, Moriarty onu topluma salma riskini göze alamazdı.

"Yok, sadece... sürpriz oldu biraz" dedi Wilbur nihayet.

Moriarty bir kahkaha attı. "Tabii, hayat sürprizlerle dolu!" Wilbur'un dosyasını açıp bir süre içine düştü. "Burada en fazla altı ay diye yazıyor." Dönüp Wilbur'un yüzüne baktı. "Hatırlıyor musun?"

"Evet, efendim" dedi Wilbur.

"O zaman, sana akıllı bir çocuk olduğunu ve aslında buraya ait olmadığını söylediğimi de hatırlıyorsundur."

"Evet, efendim."

"Bu değerlendirmemde bir değişiklik olmadı. Sen..." Moriarty bastonunu alıp pencerenin yanına gitti. Sanki dışarıda yoğun bir gri değil de göz doyurucu engin bir manzara varmış gibi dışarıya baktı. Boştaki elinin iki parmağıyla kravatını okşuyordu. Karanlık bastırmıştı, yüzü cama yansıyor ama o kendini görmüyordu. Ani bir hareketle arkasına dönüp elindeki bastonla Wilbur'u işaret etti. "...kusursuz bir davranış gösterdin." Elindeki bastonu hafifçe salladı. "Bu bir rekor!" Çalışma masasının yanından dolanıp iskemlesine oturdu.

Kendini berbat hissediyordu Wilbur. Moriarty'e kusur ve günahlarını söylemeyi düşündü. Yasak olduğu halde üzerinde para bulunduruyordu. Her ne kadar müdürün Tanrı vergisi güveninin gölgesinde çoktandır gerçekleşiyor olsa da, gençlerin para karşılığında mal, hizmet ve gözcülerin suçortaklığını satın aldığı, sınıflı bir toplumun gizliden gizliye yerleşik hale gelmesini önlemekti Moriarty'nin esas amacı. Wilbur, Movie Men üyesiydi, kütüphane istatistiklerini tahrif ediyordu ve iki gecede bir yatakhaneden sıvı-

şıp bir saat boyunca yalnız başına koridorlarda geziniyordu. Geraldine'den yumurta satın alıyordu, müdüre sunabileceği suçlardan birisi de buydu.

"Seni bir an önce buradan çıkarmak için bugün işlemleri başlatacağım." Moriarty bir kahkaha daha attı ama Wilbur'un suratının düştüğünü görünce sustu. "Ha, reşit olana kadar sana kimin bakacağını söylemeyi unuttum tamamen." Dosyadan bir kâğıt çekip çıkardı ve göz gezdirdi. "Bayan Agnes Ferguson. Bu isim bir şey söylüyor mu sana?"

Tek kelime edemeyecek kadar gafil avlanmıştı Wilbur. Eski öğretmenini hatırlıyordu elbette. Bayan Ferguson onu yeni okuluna başladıktan bir ay sonra Conwaylerde ziyaret etmişti, en sevdiği öğrencisinin, geleceğinin çok parlak olacağını düşündüğü harika çocuğun nasıl olduğunu görmek için. Pauline kahve ve ev yapımı kek ikram etmişti ona, Wilbur da çello çalmıştı. Bayan Ferguson'un seçkin İngiliz üniversitelerinin broşürlerini yanında getirdiğini ve giderken ağlamaklı olduğunu hatırladı.

"İlkokul öğretmenin, şimdi emekli" dedi Moriarty. Wilbur'un bir tepki göstermesini bekliyordu hâlâ. "İngiltere'de kız kardeşinin yanındaymış ve..." Çalışma masasının çekmecelerinden birini açtı, bir süre düşünceli düşünceli içine bakıp bir şey çıkarmadan kapattı. "...seninle ilgili haberleri kısa bir süre önce almış."

"Burada olduğumu biliyor mu?" Bayan Ferguson'la birlikte yaşamanın olası sonuçlarını tahmin etmek için son sürat çalışıyordu Wilbur'un beyni. Öte yandan içinden gelen güçlü bir ses, kâğıda sardığı ve ayakkabısının içinde sakladığı kâğıt paraları Moriarty'e göstermesini, ter ve deri kokan papelleri masanın üstüne çarpıp müdürü Four Towers'ın gerçek koşulları konusunda aydınlatmasını söylüyordu ona. İçinde gittikçe kabaran bu ses kendini, zekâsı sayesinde sistemin boşluklarını yakalayan ve onlardan yararlanan en berbat, en sinsi gençlerden birisi olarak göstermesini emrediyordu. Gerçekler, eşitlik ve adalet rüyası gören bu safdil insan dostunu can evinden öyle bir vurabilirdi ki hiçbir genç hakkında bir daha iyi bir söz sarf edemeyecek, hiçbirinin erken tahliye edilmesini bir daha asla teklif edemeyecek hale gelirdi.

"A evet, şu anda nerede kaldığını biliyor tabii." Moriarty kısaca sırıttı ve dosyayı çat diye kapadı. "Birkaç gün önce bana telefon etti ve dün de evime uğradı. Olağanüstü hoş ve kültürlü bir kadın olduğunu söylemek zorundayım. Yaşına göre de çok canlı. Seni almaya hazır olduğundan eminim." Yerinden doğrulup bastonunu almadan kitaplığa yöneldi, devrilmiş bir kitabı düzeltti. "On sekiz yaşını doldurmana zaten bir şey kalmadı, öyle değil mi?"

"Hayır, efendim." Çiçekli iç çamaşırlarıyla bir yatağa uzanmış halini gözünün önüne getirdi Wilbur. Bayan Ferguson ona bisküvi ve bir bardak sıcak süt getiriyordu. Ona Moğolistan'ın başkentini ve Pön Savaşları'nın ne kadar sürdüğünü sorduğunu duyar gibi oldu. Gelecek yıl 19 Mart'ta reşit olacaktı. Aynı gün Bruce Willis kırk üçüncü doğum gününü kutlayacaktı. Çeteyi müdüre ihbar ettiğini ve bu ihanetinin karşılığında kanlar içinde yerde yattığını, bunun bile Bayan Ferguson'un yanına gönderilmesini engelleyemediğini hayal etti. Moriarty'e her şeyi anlatmak istiyordu ama anlatmadı.

"Buraya kadar her şey açık diye düşünebilirim o zaman" dedi Moriarty. Bastonunu eline alıp kapıya yürüdü ve elini kulpun üstüne koydu.

Wilbur ayağa kalktı.

"Yeni bir şey olursa seni bilgilendireceğim." Moriarty kapıyı açtı ve soğuk koridora adım atan Wilbur'un sırtına hafifçe vurdu. "Halter işini de fazla abartma."

"Peki, efendim" dedi Wilbur. "Teşekkür ederim, efendim." Bir daha arkasına dönmeden koridordan aşağıya indi, köşeyi dönerken elinde bir fincan kahveyle gözcü odasından çıkan ve arkasından selam sabah yok mu diye seslenen O'Carroll'un yanından geçti. Az sonra Jack Connolly'nin onun yerine nöbeti devraldığı kütüphaneye girip en arka masalardan birine oturdu ve paravanın koruyuculuğunda Four Towers'da biraz daha kalmayı nasıl sürdürebileceğini düşünmeye başladı.

Conor birkaç başarısız girişimden sonra Wilbur'la konuşmaya ve olup bitenler için ondan özür dilemeye çalışmaktan vazgeçmişti. Eski arkadaşını her gün görmek ve onunla konuşamamak acı vericiydi. Yaptığından dolayı ne polis ne psikolog ne de Moriarty'nin karşı-

sında en ufak bir nedamet belirtisi göstermemiş olduğu halde, dolaylı da olsa Orla'nın ölümünden ve Wilbur'un talihsizliğinden sorumlu olduğu düşüncesi içini parçalıyordu. Yedi yıl önceki o günden bu yana kâbuslar peşini bırakmıyordu; ne var ki onu geceleri ter içinde yerinden sıçratarak uyandıran görüntüler mermiyle yere yıkılan babasına ait değildi, bunun yerine yağmurun ıslattığı şoseyi, ölürken ihtilaç geçiren bir atı ve gök mavisi dalgalar saçan kaputun üstüne boylu boyunca uzanmış Orla'yı görüyor, Wilbur'un büyükannesi gözlerinin içine bakıyor ve dudaklarından Conor'un anlayamadığı kanlı bir kelime dökülüyordu.

Kazanın ayrıntılarını onu sorguya çeken bir polisten, gerisini de gazetelerden öğrenmişti. Yazılardan birini aylarca yanında taşımış, en sonunda kâğıt katlandığı yerden yırtılmış ve yırtılan yeri yapıştırmak zorunda kalmıştı. Siyah yazı ince bir toz tabakası haline gelmiş, harfler solmuş ve kısmen yok olmuş, kâğıt peltekleşmiş ve kenarlarından yenmişti. Seloteyp sararmış, gevrekleşmiş, çizik çizik olup yırtılmıştı. Conor en nihayet gazete kupürünü pantolon cebinden çıkartıp çantasında muhafaza etmeye başlamıştı. Bir gün onu güvercinlikte yakıp küllerini toplamış ve kuleden rüzgâra doğru fırlatmıştı. Ne var ki bu ritüel etkisiz kalmıştı, rüyalar ve her akşam yatmadan önce onları yine göreceği korkusu yok olmamıştı.

Wilbur'un kendisini affedeceği, rüyaların seyreleceği ve en sonunda da büsbütün ortadan kalkacağı umudunu taşımıştı Conor uzun süre. Duvarlarının karanlığından çıkabilir, yeniden insanlarla konuşmaya başlayabilir ve suskunluğa gömülüp güvercinlere budalaca sözler sarf etmek yerine insan gibi yaşayabilirdi. Annesinin ona sarılmasına, kız kardeşinin onu öpmesine direnç göstermeyebilir, hatta belki de sonunda onların babasından ve Kieran'dan söz etmelerine, ikisinin nasıl sırayla at bindiklerini ve yaz sıcağında yakındaki göle girip birbirlerine su sıçratarak oynadıklarını anlatmalarına izin verebilirdi. Ama her ne kadar eski arkadaşıyla barışmayı arzuluyor olsa da Wilbur'un bu günah çıkarmayı niye bir türlü kabul etmediğini de gayet iyi anlıyordu Conor. İnsan kilisede günah çıkararak onları aklayabilirdi ne var ki gerçek hayatta yaptıklarının bedelini sonuna kadar ödemek zorundaydı.

Kurtuluşun, aydınlık günlerin, mutluluğun peşinde değildi artık Conor. Annesine kendisini artık ziyaret etmemesini söyleme cesaretini gösterememişti şimdiye kadar ama bunu yakında yapacaktı. Kaderi karşısında yorgun ve kayıtsızdı. Artık daha fazla konuşmak ve her ayın ilk pazar günü bütün gücünü toplayarak Aislin ve Fiona'nın karşısına çıkıp ışığı yeniden yakalamış, yakında hayata dönecek, ölçülü oğul ve erkek kardeş rolünü oynamak istemiyordu.

Wilbur'un olmadığı zamanlarda kütüphaneye giden Conor, meditasyon üzerine bir kitap bulmuştu. Artık geceleri yatağına uzandığında bazen öyle bir halin içine kayıyordu ki ne bir şey düşünüyor veya hissediyor ne de uyuyordu, tıpkı babası gibi. Derin, ışıksız bir denizdi burası, tıpkı balıkların karınlarını gösterdiği gibi birkaç saniyeliğine parlayan görüntülerin yuvarlana yuvarlana aktığı, büyük bir nehir. Bir düşüş ve salınımdı bu, sürgit bir kayma hali. Anılardan uzak, belirsiz bir sezişti. Bir tefekküre, bir inzivaya, bir yarı ölüme dönüştü.

Tek uyurgezer Wilbur değildi. Gözcü dış tura çıktığında, uykusuz gençler koridorlarda tıpkı manastır keşişleri gibi karşılaşıyordu. Yazın birçoğuna yatakhanenin havası fazla boğucu geliyor, kışın da yatak komşularının öksürüğünden kaçıyorlardı. Kimileri sigara içmek için sessiz bir köşe arıyor, kimileri de biraz yalnız kalmak istiyordu. Movie Men üyeleri huzur içinde geziniyor, yeni gelenler ürkek hayaletler gibi oradan oraya sürükleniyordu. Kimse konuşmuyor veya gürültü yapmıyor, kimse hırsızlık yapmaya veya hasar vermeye yeltenmiyor, böylece gecenin özgür alanı tehlikeye atılmıyordu. Yine de bunlara yeltenen olursa, yeni gelenlere kuralları anlatan çetenin eline düşüyordu. Gündüzleri herkes tutsaktı burada, geceleri ise isteyen herkes kurallara uyduğu sürece birkaç saatliğine özgür kalabiliyordu.

Yarım litre Pocheen'e, karaborsadan alınma ucuz patates şnapsına bir servet harcamıştı Wilbur. İki plastik kutuya paylaştırılmış kötü kalite içki, traktör yedek parçalarının içine konarak kaçırılmıştı. Kriminal potansiyeli ancak Four Towers'a geldikten sonra serpilip gelişen Callum Gallgher, müşterisinden paranın yarısını avans olarak

önceden, geri kalanını da teslimatta almıştı. Wilbur yakalanıp kaynağını ele verecek olursa, başına neler geleceğini açık seçik anlatmıştı Callum ona. Dikkatli olmaya söz vermişti Wilbur.

Şimdi de kütüphanenin bir köşesinde oturan Wilbur, fukara viskisini kaşıkla zorla mideye indirmeye çalışıyordu. Alkolün insana cesaret kazandırdığını biliyordu, amacı da buydu zaten. Dört adet olan kütüphane anahtarlarından birini dolgun bir bedel karşılığında Movie Men grubunun başkanından kiralamıştı. Arkadan kilitlediği kapının kilidinde duruyordu anahtar. Bu gece film gecesi değildi. Televizyonda da en azından gençlerin yaptıkları uyduruk oda anteninin yardımıyla alınan üç İrlanda kanalında kayda değer bir şey yoktu.

Wilbur'un damarlarından geçen alkol ağır, kara bir bulut gibi beyninde büyüyordu. Bulutun saçtığı yıldırımlar parmak uçlarına kadar iniyordu. Boğazı yanıyordu, karnı alev alevdi. Korkunun yerini yorgunluk almış, sonra sıra mide bulantısına ve ahmak sırıtışlara gelmişti.

En nihayet, birinci kutudan sonra Wilbur'un içinde bir korkusuzluk ateşi baş gösterdi, belki de düşüncesizlikten başka bir şey değildi bu. Her halükârda kitapları raflardan alıp yerde üst üste yığacak gücü içinde hissedecek kadar içmişti. Ayakta sallandığı halde kitapları özenle seçiyor, mücadele vererek getirtmeyi başardığı romanlara dokunmuyordu, boşboğaz din adamlarının, kardinallerin, politikacıların ve diğer çalçenelerin eserlerini yerdeki yığının üstüne fırlattı, onların üstüne de *Reader's Digest* koleksiyonunun kısaltılmış, ucuz ama yine de hiç ödünç alınmamış romanlarını, mutluluk vaat eden bir kişisel gelişim kitabını, İsveç hakkında bir albümü, *Ordudaki Geleceğin* adlı iki cilt kitabı, hayvan tuzakları hakkında resimli bir eseri, ayrıca izciler, hac yolculukları ve su hakkında bulduğu her şeyi yığdı. Moriarty'nin nasıl yıkılacağı gözünün önüne geldiğinde, güvercinlerle ilgili on dört kitabı tekrar yerine koydu.

En nihayet ikinci kutudaki berbat içkinin geri kalanını kitap yığınının üstüne döktü, birkaç titrek denemeden sonra, bir servete mal olan kibritlerden birini yakmayı başardı ve yere attı. Alkol mavi beyaz bir renk alarak alevlendi, kâğıt sarardı, kahverengiye döndü ve karardı. Deri ciltler kabarcıklar çıkararak soyuluyor, mukavva sıcakta

kıvrılıyordu. Açık renk bir duman yükseldi havaya. Wilbur yere oturup ağırlaşan başını duvara dayadı ve gözlerini kapadı. Müdür Moriarty hayal kırıklığına uğrayacaktı. Bayan Ferguson belki ağlayacaktı. Hayır, bütün iyi niyetine rağmen böyle bir çocuğu evine alamazdı. Wilbur Sandberg gibi birisi buraya ait olabilirdi ancak daha iyi bir dünya onu kaybedecek olsa bile.

Arkasından seslenen Moriarty'nin sesini duydu. Belki de Foley, O'Carroll veya Henry'ydi. Beyni gümbür gümbür zonkluyordu. Demek ki insan sarhoş olunca kendini böyle hissediyordu. Gözkapakları ağır kadifeden birer perde. Korku ve gözü peklik karışımı bir kıkırtı. Kafanın içinde sesler.

"Wilbur!" Yüksek ve net.

Gözlerini açtı, birazcık. Duman şimdi koyulaşmıştı, alevler yalazlanıyordu. Yanmış sözleri içine çekti, çenesini göğsüne dayayıp gözlerini kapadı.

"Wilbur!" Çok uzaktan gelen bir esinti.

Ve başındaki bulutun zincirlerinden boşanan bir fırtınanın gümbürtüsü.

Cormack gece vardiyasından nefret ediyordu. Doğru düzgün ısınmayan kulede dikilmekten ve gözünü dikip karanlığa bakmaktan nefret ediyordu. Sigara kullanmıyordu, bunun yerine zamanın ağır akışını biraz daha katlanılır hale getirmek için şeker ve çikolata yiyordu. Evde onu bekleyen bir Bayan Cormack yoktu ama Lady Belle adında melankolik bir kedi vardı. Siyah tarlalara bakarken yeni tamamladığı ve ötekilerle birlikte Noel'de satacağı bebek evini düşündü. Epey uzakta bir çift ön far, bir caddeyi yalayıp geçtikten sonra, iki kırmızı arka far haline geldi ve sönüp gitti. Cormack gözlüğünü çıkarıp gözlerini ovuşturdu. Üniformasının cebindeki şeker kâğıtları hışırdıyordu. Ellerini ısıtıcının üzerine tuttu, ısı yüzünü yalayıp geçti.

Yirmi beş gündür duvarlarda herhangi bir olay vuku bulmamıştı. En son, bir delikanlı içine yirmi paket sigara konmuş ve sicimle bağlanmış bir ayakkabı kutusunu avluya fırlatmış ve bisikletiyle oradan fırtına gibi uzaklaşmıştı. Kutunun kapağında alıcının adı yazıyordu ama tabii alıcı Moriarty'nin karşısında böyle bir sipariş verdiğini

inkâr etmişti. O günden bu yana Cormack'ın tabiatına uygun olarak geceler sakin geçmişti. Bir de kulede kitap okuyabilse veya en azından radyo dinleyebilseydi. Ne var ki müdür buna izin vermiyordu, Cormack da iyi bir memur olduğu için bu kuralın dışına çıkmıyordu.

Zayıf ay ışığında tarlalardan tavşanlar gelip geçiyordu, dün büyük kapıya çıkan yolda bir geyik görmüştü Cormack. Öbür üç kulenin birinde yere çömelmiş olan O'Carroll sigara içiyordu. Cormack kendisine Mack diyen, hırsızlık yapan, ceplerinden şeker aşıran ve bunun fark edilmeyeceğini düşünen iş arkadaşından hoşlanmıyordu. Dördüncü kulede güvercinler uyuyordu, Cormack'ı avutan bir düşünceydi bu. Yazın pencereleri açtığında onların gurultusunu işitebiliyordu. Hiçliğin içinden bir motosiklet gürültüsü geldi, huni şeklinde beyaz bir ışık, kavşağı döndü ve sallanarak Sligo yönünde gözden kayboldu. Belki de bagajında içki veya sigara taşıyan, son anda da fikrini değiştiren birisidir diye düşündü Cormack.

Arkasına döndüğünde gözü kütüphanenin pencerelerine takıldı. Bir keresinde atölye olarak kullanılan kulübelerden birinde bir yangın çıktığını görmüştü. İki yıl önce. O zamanlar gösterdiği bu dikkat büyük bir hasarı, hatta felaketi önlemişti. Kütüphanedeki yangının alevleri sarı ve duruydu, dumanı bir fabrika bacası gibi dışarı püskürten, atölyedeki kirli alevlere benzemiyordu. Cormack yerdeki kapağı açıp apar topar merdivenden aşağıya indi, ana binaya koşup yangın alarmını çalıştırdı.

Kendi öksürük sesine uyanan Wilbur gözlerini açtığında yarı karanlıkla karşılaştı. Ortalıkta çıt çıkmıyordu, sadece ciğerleri ötüyordu hafifçe. Sağ ayak başparmağı acıyordu. Tavan boyunca bir kablo uzanıyordu. Karyolanın metali yatakhanede olduğu gibi soğuk değil, sıcaktı. Nefes alıp veren, hırlayan, inleyen kimse yoktu yanında. Başını çevirdi, önce bir yana, sonra öbür yana. Kafasındaki gök gürlemesi yerini hafif bir zonklamaya bırakmıştı, hareket ettiğinde başının içinde bir şey kayıyor, sonra da bir yere çarpar gibi oluyordu. Aydınlığa bakarak gözlerini kırpıştırdı. Cennette değildi.

Yorgunluğuna yenik düşerek yeniden uykuya daldı. Rüyasında sesler duydu. Sıçrayarak uyanıp dalgın dalgın yatmaya devam etti.

Çatıya düşen bir yağmur gibi kulağına çarpan cümleleri dinledi. Sözler yarı uyanık halinin üzerinde çağıldıyor, anlaşılmadan eriyip gidiyordu. Ardından yine karanlık ve sessizlik sardı çevresini.

Daha sonra baş ağrısıyla uyandı, ne kadar uyuduğunu bilmiyordu. Ay ışığı yüzer gibi pencerelerden sızıyor, karanlıkta şavkıyordu. Wilbur kitap külünün son bulutunu öksürdü, sonra ciğerlerindeki ıslık durdu. Ayak başparmağı yanmış ve yanığa yağlı bir pomat sürülmüştü. Komodinin üstünde bir sürahi ve bir bardak duruyordu, onların yanında da sabunluğu andıran beyaz bir kabın içinde bir hap vardı. Wilbur doğrulup bacaklarını yatağın kenarından sarkıttı ve çevresine baktı. Odada kendisininkinin dışında üç yatak daha vardı ama bunlardan sadece bir tanesine çarşaf geçirilmişti. Duvarlardan birinde bir takvim asılıydı. Saat bozuktu, yelkovan hareket etmiyordu. Kapının yanındaki konsolun üstünde boş bir vazo, kahverengi bir şişe ve böbrek biçiminde, krom çelikten yapılmış bir çanak duruyordu, içinde bir tampon vardı. Wilbur buraya daha önceden hiç girmediği halde hasta servisinde olduğunu biliyordu. Ayağa kalkıp yalınayak pencereye gitti, yüzünü cama yaklaştırıp dışarıya baktı. Gözcülerden birisi kütüphanenin önündeki koridorda usul usul hareket ediyordu, ince siluetine bakılırsa O'Carroll olmalıydı bu. Gökyüzü yıldızlıydı.

Wilbur kapıya gitti ve kilitli olduğunu bildiği halde kapı koluna bastırdı. Acaba kütüphanenin ne kadarı yandı, diye geçirdi içinden. Koridordan gelen ayak seslerini duyduğunda yeniden yatağa uzandı ve uyuyormuş gibi yaptı. Kapı açılmadan önce Foley ve Bayan Rodnick'in seslerini tanıdı. Çıtırtılı bir vızıltıyla üzerine yayılan, titrek neon ışığı kapalı gözkapaklarının arasından sızdı.

"Sanki süt dökmüş kedi gibi yatıyor işte" dedi Foley.

"Onun yüzünden en sevdiğim programı kaçırdım" dedi Bayan Rodnick.

Suyun sürahiden bardağa akarken çıkardığı şırıltıyı duydu Wilbur.

"Sorabilir miyim acaba, hangi program bu?"

"Akşamın Kanatları."

"Epey televizyon seyrediyorum ama bunu bilmiyorum."

"Ben radyo programından söz ediyorum. İşimiz gücümüz yokmuş gibi bu hödükle uğraşacağız şimdi."

Bayan Rodnick'in elinin tersiyle birkaç kez yüzüne hafifçe şaplak attığını hissetti Wilbur. "Uyan bakalım delikanlı!"

Foley onu kolundan tutup sarstı. "Ölmüş numarası yapma Sandberg! Hasta ziyaretinden başka yapacak işlerimiz var bugün!"

Wilbur gözlerini bir kademe araladı. Başı keskin ışığı emdi ve başında boğuk boğuk ağrıyan yerleri nemlendirdi. Kızgın Bayan Rodnick solunda, üzgün ve aç Foley sağında duruyordu. Wilbur gözlerini kapadı. Foley omuzlarını tutup hafifçe dürttü onu.

"Hani kibrit yoktu yanında?"

"Hapı yut" dedi Bayan Rodnick.

Wilbur gözlerini biraz aralayıp Bayan Rodnick'in elinden hapı aldı, dudaklarının arasından içeriye itip bardaktaki suyu sonuna kadar içti.

"Güzel rüyalar" dedi Foley.

"Acele edersem programın sonuna yetişirim."

"Ben sizi arabaya götüreyim."

Işık söndü, kapı kapandı ve kilitlendi, adımlar ve sesler uzaklaştı. Wilbur olduğu yerde doğrulup ağzındaki hapı karşı duvara tükürdü.

O'Carroll bu gürültüyü tanıyordu. Ne olduğunu biliyordu ve buna bir son vermek işinin bir parçasıydı. Gelgelelim olduğu yerde dikilip bekledi. Kütüphanedeki yangını o da görmüş ama bunu önce televizyonun yanıp sönen ışığı sanmış, oğlanların ışığın pencerelerden görünmemesi için televizyonu paravanla örtmeyi unuttuklarını düşünmüştü. Movie Men'in gece faaliyetini, işgüzar Cormack bile keşfedememişti şimdiye kadar. O'Carroll daha dikkatli baktığında bunların alev olduğunu anlamıştı. Neredeyse merdivenlerden yuvarlanıyordu ki alarmın tiz sesi duyuldu. Şüpheli bir aracı, kavşakta yavaşlayan ve sonra doğu yönünde menzilden çıkan bir motosikleti gözden kaçırmak istemediği için yangını çok geç fark etmişti. Lanet olası işini yaptığı ve yangın arkasında kaldığı için kaçırmıştı bunu, lanet olası sırtında da gözleri olacak değildi ya.

Yarım dakika. Müdürün övgüsüne mazhar olmayı otuz saniye yüzünden kaçırmıştı. Yoksa şimdi yangından dolayı sabahın ikisinde gelen telefonla yatağından fırlayıp arabasıyla hemen buraya gelen Moriarty'nin ofisinde kendisi oturuyor olacaktı. Günün kahramanı Alan O'Carroll olabilirdi, yine o örnek çocuk, salak Cormack değil. Kadınsı elleriyle bebek evleri yapan ve şişko bir kediyi okşayan Mack.

O'Carroll yumruklarını sıktı. Fırsatını bulduğunda Cormack'ın evinin karanlık koridorunda onu bekleyecek ve bu sefil işgüzara temiz bir sopa atacaktı.

Sesler kesilmişti. Bir şey çuval gibi yere düştü. O'Carroll gölgeden çıkıp ağır adımlarla köşeyi döndü. Callum Gallagher ve iki arkadaşı sakin bir edayla onun yüzüne bakıyordu. Gallagher sağ işaret parmağını dudaklarına götürüp sırıttı. O'Carroll soğuk bir baş selamıyla karşılık verdi. Üçlü yatakhane yönünde gözden kayboldu. Saat sabahın dördüne gelmek üzereydi. O'Carroll çetenin eline düşen ve yaptığı bir şey yüzünden hırpalanan oğlanın yüzüne baktı. Oğlanın suratında şişmiş dudakları dışında tek bir çizik yoktu. İki büklüm yerde yatıyordu, ellerini üç kanun koruyucunun yumrukladığı ve tekmelediği midesine bastırmıştı.

O'Carroll bir ölünün önünde saygı duruşu yapar gibi kasketini çıkarıp oturdu ve sırtını soğuk duvara yasladı. Çocukluğunu ve kaç kere dayak yemiş olduğunu düşündü. Belli bir sayıya, belli bir toplama ulaşamadı. Giderek azalmıştı zaten bu sayı çünkü hepsini tek tek hatırlamak istemiyordu. Çünkü cildinin yıllarca mosmor kaldığı yanığı hatırlamak istemiyordu. Çünkü bira kokusunu ve annesinin feryadını duymak istemiyordu. Çünkü eğer düşünmezse görüntüler, sesler ve yanma silinip gidecekti.

Yara izini parmağıyla üç defa okşadı O'Carroll, bu hareket uğur getiriyordu ona. Yerde, titreyen bir köpek gibi karşısında yatan oğlanı tanıyordu. Güvercin boklarını kazımak için her hafta gönüllü olarak kuleye tırmanan kaçıktı o. İşi bittikten sonra sırtüstü yatıp hayaller kuran çocuk. Gözlerini kapalı tutan ve hızlı hızlı soluyan oğlana baktı. Elini uzattı ve sonra geri çekti. Şimdi bir sigara en iyisi olurdu ama içeride oldukları için fazlasıyla riskliydi bu. O'Carroll bunun yerine

cebinden Cormack'ın şekerlerinden birini çıkarıp kâğıdını açıp ağzına attı. Çilek, kadın şekeri. Oğlan inledi, daha beter iki büklüm oldu. Evinin arkasındaki bahçede kuşlar veya başka canlılar musallat olmadıkça iri ve kırmızı çilekler bulunurdu. O'Carroll gözlerini kapayıp başını duvara dayadı. Annesi fincan altlıklarına Guinness dökerdi, sümüklüböcekler orada boğulurdu. Babası bira israfını bir günah, bir suç olarak görür ve çilekten nefret ederdi.

O'Carroll gözlerini açtı. Oğlanın nefesi düzelmişti.

"E, ne gördün bakalım rüyanda?" diye fısıldadı O'Carroll, soruyu sanki kendine sormuştu. Biraz daha kalmaya ve sonra oğlanı hasta servisine götürmeye karar verdi. Tabii zavallı çocuk merdivenlerden düşmüş olacaktı. Sık sık oluyordu bu.

Wilbur soluk alırken zorlanıyor ve duraksıyormuş gibi yaparak sahte bir inilti çıkardı. Duman zehirlenmesinden bitkin düşmüş numarası yaparsa onu burada daha ne kadar kendi haline bırakacaklarını düşündü ve bunun yarım gün olacağına karar verdi. Sonra Moriarty onunla konuşmak isteyecekti mutlaka. Onun öfkeli olacağını umuyordu Wilbur, kendisini bir süre daha, iyisi mi bir yıl daha burada tutacak kadar öfkeli ve bezgin. Nasıl olsa bir süre sonra, mirasından yararlanıp parayı alacağı ve ortadan kaybolacağı yaşa gelecekti Wilbur.

"Bayan Ferguson'a telefon etmek zorundayım" diyen Moriarty Wilbur'u uyandırmamak için sesini alçalttı.

"Zavallı kadın" dedi Elizabeth. "Çok üzülecek."

Ciğerlerinin derinliklerinden gelen hırıltılı bir tıslama çıkarmayı başarmıştı Wilbur. Daha fazla bir şey duymamak için yastıkla başını kapatmayı tercih ederdi. Niyeti kimseyi hayal kırıklığına uğratmak, kimseyi kırmak değildi ne Moriarty'yi ne de eski öğretmenini. Niyeti burada kalmak, günlerin tekdüzeliğine katlanmak, kemirgen tuzakları yapmak ve zaman öldürmekti. Tek istediği, on sekizine gelene kadar bu duvarların arasında kalmaktı.

"Deli gibi halter çalışıyordu bir de." Karısının uzun bir iç çekişinin eşliğinde, Moriarty'nin sesli üfleyişi odayı doldurdu. "Anlamıyorum."

"Bu oğlana çok umut bağlamıştın." Elizabeth'in fısıltısı, battaniyesinin altında radyo dinleyen bir çocuğun kulağına gelen bir ses gibiydi.

Elizabeth Moriarty'nin yatağının başında durup böyle şeyler söylemesini istemiyordu Wilbur. Kadının ses tonu kendini hırpani, ödlek ve aptal hissetmesine yol açıyordu. Gecenin bir yarısında kocasıyla birlikte buraya gelmiş olmalı, benim yüzümden, diye geçirdi içinden. Utanıyor ve onların bir an evvel gitmelerini diliyordu.

"Umudumu kaybetmedim" diyen Moriarty'nin sesi o kadar alçak çıktı ki Wilbur onun ne söylediğini zar zor anladı. "Hiçbir zaman kaybetmem."

Bir süre daha konuşmadan Wilbur'un başında dikildiler, sonra odadan çıktılar. Anahtarın kilitte döndüğünü duydu Wilbur. Yan dönmüş vaziyette yatmaya devam edip ayak seslerinin uzaklaşmasını, kafasında dönen düşüncelerin yavaşlamasını ve ağlama isteğinin geçmesini bekledi. Sonra gözlerini açıp yanmış ayak başparmağının üstüne değen yatak örtüsünü geriye doğru itti. Bu yanığı fark etmeyecek kadar sarhoş olup olmadığını düşündü. Ya alevler pantolonunun kumaşına sıçrayıp bacaklarına doğru çıksaydı? Bütün kitaplarla, değersiz, vasat ve okunmaya değer olanlarla birlikte kendisi de yanar mıydı? Bunun üzerine onu kimin kurtardığı sorusu düştü aklına.

Conor'un dudakları, altına iki küçük sosis sıkıştırılmış gibi görünüyordu, tıpkı Stuart Maguire'ın bazen yemekhanede böyle yapıp kendini palyaçoya benzettiği gibi. Kaburgalarının çevresi morarmış, sağ kolunda yumruk büyüklüğünde mavi bir leke açmıştı. Nefes aldığında canı yanıyor ve doğrulduğunda karın kaslarına bıçaklar saplanıyordu.

Bu gece ikinci kez Four Towers'a gelmek zorunda kalan ve bu yüzden keyfi kaçan Doktor Carrigan onu muayene etmiş ve hastaneye sevkini gereksiz görmüştü. Karısıyla birlikte beşi oğlan olan dokuz çocuk büyütmüş olan yaşlı doktor, Conor'un merdivenden düşme hikâyesinin bir kelimesine bile inanmamıştı. "Sen düştüysen" demişti, "ben de uçtum. Collooney'den buraya kadar, tıpkı minik bir kuş gibi." Sonra Moriarty'e ezik ve bereler için bir merhemle bir avuç

ağrı kesici verip arabasıyla evine, sıcak bir yatakta onu bekleyen karısının yanına dönmüştü. Moriarty hapları ecza dolabına koyup dolabı kilitlemiş, Foley'e her iki hastaya da iki saatte bir göz atması için talimat vermiş, sonra o da hiç değilse birkaç saat uyumak üzere Elizabeth'le birlikte arabasına atlayıp evine dönmüştü.

Conor, şimdi Wilbur'un çaprazındaki yatakta yatıyor ve bir zamanlar arkadaşı olan çocuğun soluklarına kulak kabartıyordu. Haplar etkisini göstermeye başlamıştı. İlaçların içerdiği maddeler sinirlerin gerekli yerlerine temas ederek hareketi bloke etmiş ve ağrı ileti merkezini felce uğratmıştı. Conor sırtüstü yatıyor ve parmaklarını dikkatle her bir kaburgasının üstünde gezdiriyordu. Tıpkı nemin ağır bir kumaşa zorla sızdığı gibi, ışık da karanlığı zorlamaya başlamıştı. Kafasının içinde basit bir melodi dolanıyordu. Dudaklarına dokundu Conor. Bir ayna karşılığında kahvaltı ve öğle yemeğinden vazgeçmeye razıydı. Yorgun değildi, sadece bitap düşmüştü.

"Cenazeye gidip gidemeyeceğimi sormuştum onlara ama izin vermediler." O'Carroll, Wilbur'u buraya getirdiğinde kararsız ve sinirli bir şekilde yanan tavan lambası gibi çıkmıştı Conor'un sesi. Elektrik gibiydi, ışık gibi değil, karanlık bir hatta sendeleyerek akıyordu. "İsterseniz on polis alın yanınıza beni gözetim altında tutmak için, dedim onlara. Uzaktan seyredeyim dedim, polis arabasının penceresinden. Elimden bir şey gelmedi."

Bir süre sessizlik oldu. Hiç kıpırdamadan soluyordu Wilbur.

"Kim bilir, belki de böylesi daha iyi oldu. Çiçek bile getiremeyecektim. Çayır papatyası, Orla çok severdi onları." Tavana baktı Conor, ay ışığının boyadığı parlak dikdörtgene. Tavan tuvale dönüştüğünde başını kapıdan yana çevirdi. "Kimsenin yüzüne bakamayacaktım."

Wilbur nefes verirken çıkardığı iniltiye engel olamadı. Parmağı zonkluyordu.

"Buradan çıkınca mezarına gidip çiçek koyacağım. Bir yol kenarı biliyorum, orada demet demek papatya açıyor. Çakılla çitlerin arasında büyüyorlar, yüzlerce, inanamazsın." Elizabeth Moriarty'nin neredeyse cildine hiç dokunmadan merhem sürdüğü yerleri hissediyordu Conor. Yanıyordu oralar.

Parmağını serinletmek için ayağını salladı Wilbur.

"Birkaç tane de büyükbabanın mezarına koyacağım onlardan. İstemiyorsa şikâyetçi olur."

Wilbur kıkırdadı, nefesini tuttu. Dışarıda sis vardı.

"Sonra gideceğim. Kimsenin beni tanımadığı bir yere. Gemiyle, deniz ne kadar büyük olursa, o kadar iyi."

Wilbur öksürdü.

"Belki de bir yük gemisinde iş tutarım. Hem para kazanırım hem de dünyayı görmüş olurum."

Wilbur pencereden dışarı baktı. Güneş ayı aydınlatıyor, ay da ışığını dünyaya gönderip nesneleri aydınlatıyordu. Işığını gördüğü bazı yıldızların uzun zaman önce sönmüş olduğunu düşünmeden edemedi Wilbur. Hiçbir şey sonsuza kadar devam etmiyordu, bir gezegenin hayatı bile.

"Tazmanya" dedi Wilbur.

Bunu izleyen sessizlik, hiç bitmeyecek gibi geldi.

"Mindanao" dedi Conor nihayet, sesinde ışık süzülüyordu.

Kütüphane, yangının sonucu olarak en az on gün kapalı kalacaktı. Gençlerin yalnız kalabilecekleri ve her birinin bu anlardan yararlandığı önemli bir ortamdan yoksun kalmaları anlamına geliyordu bu. Ayrıca hepsi birkaç saatini, yangın söndürme aletinin püskürttüğü suyla karışan balçıklı kitleyi, kömür haline gelmiş kitapları ve halı parçalarını mahvolan parkelerden kazımaya, duvarlardaki ve tavandaki isi silmeye ve her şeyi yeni baştan boyamaya ayırmak zorundaydı. Movie Men, Wilbur'u üye listesinden silmiş ve intikam yemini etmişti.

Wilbur'un yasalarını çiğnediği çete de cezasız bırakmayacaktı onu. Gece gezintisinde yakalanan Conor'a haddini bildirmişlerdi. Onun bir insanı kurtarmış ve yangını söndürmüş olması önem taşımıyordu. Moriarty kütüphaneyi toparlamakla kalmayacaktı sadece. Wilbur'un gecenin bir yarısında neden koridorlarda gezdiğini, kilitli bir kapıyı açmak için anahtarı nereden bulduğunu ve içkiyle kibritleri nasıl ele geçirdiğini öğrenmek isteyecekti. Bir soruşturma başlatılacaktı ve bu, duvarların arasındaki çetenin ihtiyaç duyacağı en son

şeydi. Bir yük treni tarafından ezilmiş hale geleceği için, Wilbur'un merdivenden düştüğü yalanını kimse yutmayacaktı.

Conor bir gün sonra hasta servisinden çıkmıştı. Doktor Carrigan onun dayanıklılığının ve sağlığının iyi olduğunu belgelemiş, omzuna vurmuş, ezik ve bere merheminin geri kalanını ona hediye etmişti. Moriarty, Foley'in eşliğinde onu servisten aldı ve sonra dudaklarının şişi hâlâ inmemiş olan oğlanla ofisinde bir saatten fazla süren bir konuşma yaptı. Conor ona bütün hikâyeyi bir kez daha anlatmak zorunda kaldı; uyuyamadığını, dumanın kokusunu aldığını, kapıyı tekmeleyerek açtığını, yarı baygın haldeki Wilbur'u ateşin yanından çekerek uzaklaştırdığını, alevleri bir vazonun ve kovanın içindeki sularla ve bir halının yardımıyla söndürdüğünü söyledi. Olayın seyrini Moriarty'e aktardıktan sonra aynı gecenin geç saatlerinde temiz hava almak için yatakhaneden ayrıldığını ve biraz başını döndüren dumanın etkisiyle merdivenlerden düştüğünü söylemeyi de ihmal etmedi.

Moriarty, Doktor Carrigan'dan farklı olarak Conor'un hikâyesine inanmaya hazırdı, en azından bir kısmına. Aralarından bazılarının uyuyamamasını, kötü rüyalardan uyanmalarını veya koridorlarda yalnız kalarak düşüncelerinin peşine takılmak istemelerini anlayabiliyordu. Kuralları ihlal etmekle birlikte suç sayılmazdı bu durum. Güney Amerika'da bir hapishanede çıkan yangında birçok mahkûmun bu yüzden hayatını kaybettiğini bir yerlerde okumuş olan Moriarty göreve geldiğinde, selefinin geceleri yatakhanenin kapılarını kilitleme kuralını kaldırmıştı. Conor'a Wilbur'un bunu neden yapmış olabileceğini soran Moriarty, onun bu soruyu her şeyden habersiz bir edayla "bilmiyorum" diyerek cevaplamasından tatmin olmuş gibiydi. Conor'un gitmesine izin vermeden önce ona, ıslahevinden erken tahliye edilmesiyle ilgili birkaç gün önce yazmış olduğu mektubu gösterdi.

Conor gittikten sonra bir süre pencerenin kenarında oyalanan Moriarty, günlerdir ilk defa güneş ışığında parlayan, uzak tepeleri seyretti. Bastonuna dayanmaktan parmaklarına kramp girmişti, gözleri yorgundu. Oturmak istiyordu ama olduğu yerde dikilmeye devam edip bu işi bırakmanın nasıl olacağını düşündü. Four Towers'dan ayrılmanın ve gençleri, Bayan Rodnick'i, Foley'i, Cormack'ı,

Geraldine'i yarı yolda bırakmanın kolay olup olmayacağını. İstifa mektubunun nasıl olması gerektiğini, bunun içinde ihmallere de yer verecek cesareti gösterip gösteremeyeceğini tarttı. İtibarını tehlikeye atıp burada hiç aklının ucundan geçirmediği şeylerin de olduğunu itiraf edip edemeyeceğini. Başında bulunduğu kurumda, gençlerin başka gençleri hastanelik edinceye kadar patakladığını, kendi koyduğu kuralların yanında başka, daha sert kuralların hüküm sürdüğünü.

Önünden güvercinler gelip geçiyordu, eğer giderse onlara ne olacağını sordu kendine. Ömrü boyunca verdiği emeklerinin heba olacağını, yerine bir şahinin geçeceğini ve Four Towers'ı bir demir bileğin yöneteceğini düşündü. Kendisi de başka bir iş bulmak zorunda kalacaktı, hem de elli dördünde. Elizabeth içinde bir çocuğun büyüdüğü bir anda böyle bir değişiklikten mutlu olmazdı herhalde.

Eli titriyordu, bastonunu sol eline aldı. Gökte bulutlar toplaşıyor, tepeler yumuşak, karanlık dalgalar haline geliyordu. O bir kaptandı ve burası da gemisiydi. Burada olup bitenler dışarıya sızmamalıydı. Son günlerde olan olaylar kurbağaları ürkütecek kadar endişe verici değildi. Her şey kontrolü altındaydı, dışarıdan gelip kendi krallığında kasıla kasıla yürüyerek, kameralarla yapılacak gözetimin ve disiplin önlemlerinin nimetlerinden allaya pullaya söz edecek uzmanların tavsiyesine ihtiyacı yoktu. Amerika'da hapishaneciliğin okuluna gitmiş ve çocuklarını birer suçluya, güvercinliğini de yeniden gözetim kulesine dönüştürmek isteyen bu buz gibi heriflerin bilirkişi raporundan vazgeçebilirdi. Onları katıldığı kongrelerden tanıyordu, cep telefonlarını ve elektronik ajandalarını yanlarından ayırmayan kariyerci tiplerdi onlar, Moriarty'nin arkasından, yönetim tarzını eleştiren ve bastonuyla alay eden kendini beğenmiş ukalalar. Onları dinlemişti ve burada olmalarını istemiyordu.

Çalışma masasının başına geçip Bill Carrigan'ın numarasını çevirdi. Bu yaşlı adam ondan yanaydı, Moriarty sadece bunu bir kez daha doğrulamak istedi.

Wilbur mektubu ezberleyene kadar defalarca okumuştu, tıpkı Conor gibi. Hasta servisindeki yatağında yatarken kendi kendine kelimeleri mırıldanıyor, son kelimeden sonra yeniden birinciye dö-

nüyordu, hiç durmaksızın. Bir gemicinin karısına yazdığı veda mektubuydu bu. Eamon McDermott onu sahibine vermemiş, çalmış ve bir sandığın içine koymuş, sandığı da terk edilmiş bir porsuk deliğinin içine itmişti. Conor Lynch mektubu bez parçalarının, dürbünün, bıçağın ve o gece yanına alıp götürdüğü tabancanın altında bulmuştu. Ay ışığında mektubu okumuş ve onu Wilbur'a göstermemeye karar vermişti, mektupta yazılı olanların ne anlama geldiğini daha o zamanlar sezinlemişti.

Wilbur koridordan gelen ayak seslerini duyduğunda, Conor'un mektubun içeriğini ezberden yazdığı kâğıdı yırttı ve şerit halindeki parçaları, fayanslarla lavabo borusunun arasındaki boşluğa sıkıştırdı. Saatler önce giyinmişti, Foley sabahleyin temiz giysileri yanındaki yatağa bırakmıştı. İçki mahmurluğu uçup gitmişti ama hâlâ iştahı yoktu. Sol ayağında ayakkabı vardı, sağ ayağında ise epey bol bir çorap çünkü parmağı hâlâ bandajlıydı. Moriarty ve O'Carroll kapının kilidini açıp içeriye girdiklerinde, yatağın yanında ayakta duruyordu Wilbur. Geraldine de elindeki kova, süpürge ve çamaşır sepetiyle ötekilerin arkasından odaya girdi. Moriarty odada çevresine bakınırken kaygılı görünüyordu.

"E, bugün nasılız bakalım?" diye sordu, kendini gülümsemeye ve neşeli bir ses tonu çıkarmaya zorlayarak.

Wilbur omuz silkti. Üstünde kendisine bol gelen bir pantolon ve gömlek vardı. Alkol tüketiminin bedenin büzüşmesine yol açabileceği fikri hem pek mümkün değildi hem de yakından incelendiğinde saçmaydı. Ölçüsüz içmenin korkunç sonuçları hakkında pek çok şey duymuş ve okumuş olsa da bu vakada sadece beden ölçüleriyle ilgili bir hata yapıldığı gayet açıktı.

"Artık öksürmüyorsan tatilinin bittiğini söyledi Doktor Carrigan." Moriarty boş yataklardan birine oturup dışarıdaki yağmurlu havaya baktı. Denizden gelen rüzgâr, bulutları, sürekli renk değiştiren, bir an griye bürünerek tepelerin kubbesine inen, sonra ansızın mavi ışıklar saçan bir gökyüzünün üzerinde oradan oraya sürüklüyordu. Yağmur da aynı düzensizlikte yağıyor, güçlü rüzgârın ve bulut kümelerinin her hareketinin ardından bölgeyi ışığa boğan güneşin etkisiyle hemen kuruyordu.

Wilbur öksürmeyi düşündü ama sonra sadece boğazını temizlemekle yetindi. Geraldine bir bezle lavaboyu ovduktan sonra Wilbur'un yattığı yatağın çarşafını çıkarıp sepetin içine attı. O'Carroll elleri arkasında kapıda bekliyordu. Sessizlikte rüzgârın cama vurduğu yağmur damlaları duyuluyordu.

Moriarty düşünceli düşünceli Wilbur'un yüzüne baktı. "Seninle konuşmak istiyorum Wilbur" dedi sonunda. "Ofisimde." Ellerini bastonunun üstüne koyarak doğruldu, bir süre dalgın dalgın Geraldine'in yastık kılıfının düğmelerini açışını izledi ve sonra O'Carroll'un onun için açtığı kapıya doğru yürüdü.

Conor güvercinlikte oturmuş ışığın enginleştirdiği gökyüzüne bakıyordu. İşini bitirmişti ama uzanmak istemiyordu. Wilbur'un onunla konuşmuş, hatta belki de onu bağışlamış, arkadaşlıklarının yeniden başlamaya yüz tutmuş olması yüzünden içi kıpır kıpırdı, sürekli ayağa kalkıp daracık alanda volta atıyordu. Dudaklarının şişi inmişti, ayrıca artık karnında bir acı duymadan gerinebiliyor ve ayakkabılarını bağlayabiliyordu. Callum Gallgher ve çetenin öbür tipleri onu kendi haline bırakmıştı. Ona Wilbur'un durumunu sormuşlar, o da Wilbur'un kötü bir duman zehirlenmesi geçirdiğini, ağır yanıkları olduğunu ve bir süre daha hasta servisinde kalması gerektiğini söylemişti. Beklemekten hoşlanmayan, intikam ve ceza verme peşinde olan çete hüsrana uğramıştı.

Conor aşağıdaki avluya baktı, oğlanlar ellerindeki değneklerle şiltelerini dövüyordu. Bu işten nefret ediyor ve bu nefreti, kuledeyken insanın kulağına uzak bir top atışı gibi gelen, darbelerle boşaltıyorlardı. Conor şiltesini daha sonra dışarıya sürükleyecek, üstündeki tozu ve kurtçuk pisliklerini döverek atacak ve oğlanların Moriarty'nin sisi dedikleri bir solüsyonla fısfıslayacaktı. Saçlarını kestirmeye de yine son müşteri koltuktan kalktıktan sonra gidecekti. Elini artık eskisi gibi kıvırcık olmayan, kısacık saçında gezdirdi.

Sosyal hizmetlerin öncüsü olarak, bakımsızlıktan tahtakurusu ısırıklarına ve bitlenmeye maruz kalan çocuklar görmüş olan Müdür Moriarty, göreve geldiği günden bu yana Four Towers'ın hijyenik şartlarını iyileştirmeye ve selefinin yönetiminde çoğalan haşaratın

kökünü kurutmaya çalışmıştı. Onun başlattığı bu seferberlikle ilgili grotesk hikâyeler dillere destan olmuştu ve istisnasız herkes sirke, amonyak, kükürt ve her hafta şiltelere uygulanan fısfıs maddesi kokuyordu. Eski mahkûmların fırçalama, terleme ve kaynar suyla ilgili anlattığı hikâyeler hâlâ tedavüldeydi. Karantina, kükürtleme, derin dondurulmuş yastıklar, tahtakurusu larvaları ve kurtçuk yumurtaları üzerine tebliğler, bir mikroskobun cam levhaları arasına sıkıştırılan bitler ve fare büyüklüğünde, Asya kökenli hamam böceği fotoğraflarıyla ilgili anekdotlar ağızlara sakız olmuştu.

Yeni gelenlere anlatılan etine dolgun, şehvetli ve parmak uçlarından çıkardığı sıcak ışınları azgın kurbanlarının kafa derisine, doğrudan fokur fokur kaynayan beyinlerine saplayan bir kadın vardı bir de. Eskilerin ayıla bayıla anlattıklarına bakılırsa, bu kadının dokunuşları Moriarty'nin manik temizlik düşkünlüğünü telafi ediyor, kulağa üflediği her soluk her hafta şilteleri avluya sürüklemenin acısını alıyordu; hele bir de onun göz kamaştırıcı göğüslerinden birisi omuz veya yanak bölgesini yalayıp geçerse, pencereler açık olduğu için buz kesen, insanın kimyasal ifrazatlarla iflahının kesildiği yatakhanede geçirilen bütün o geceler boşa gitmemiş oluyordu.

Evlenmeden önce kuaför olarak çalışan Molly Keagen, her ay bir tarak ve elektrikli tıraş makinesiyle Four Towers'a geliyordu. Küf kokan duş bölmesinde oğlanların saçlarını kurala uygun olarak üç numaraya vuruyordu; Moriarty'nin hijyen talebi için yeterli bir uzunluktu bu, hiç değilse askeri milimetrik kesimin bir örnek kabak kafa görüntüsünü vermiyordu. Molly kırk altı yaşında, evli ve üç çocuklu bir kadındı. Yaşlılar yurdundaki erkeklerin de saçını kesiyordu, tarağı ve makasıyla yollarda olmadığı zamanlardaysa arabayla çiçek siparişi dağıtıyordu. Kendini geçkin ve pek çekici olmayan bir kadın olarak görüyor ancak bazen, kızlarıyla yaptığı bir yastık kavgasından sonra, banyonun aynasında kızarmış yüzünü gördüğünde henüz genç bir kadın olduğu günleri hatırlıyordu.

Hem yurttaki yaşlı adamlara hem de Four Towers'daki yarı çocuklara bakışının onların kanını kaynatacağı, aklının ucundan bile geçmiyordu. Müşterilerinin kapalı gözleriyle koltukta oturup kıpır kıpır dingildemelerini ve hafifçe inlemelerini yaşlılık tikine veya

gençlik sabırsızlığına veriyordu. Oğulları yaşındaki çocukların saç kesiminden sonra teşekkür bile etmeden veya gözünün içine bakmadan apar topar yanından kaçmasını da çekingenlik olarak değerlendiriyordu.

Molly bu işi, ailesinin paraya ihtiyacı olduğu için yapıyordu yoksa sevdiğinden değil. Onun aklı lülelerde, atkuyruklarında, pahalı topuzlarda, yumuşak havalı perçemlerde ve bele kadar uzanan dizginsiz yelelerdeydi. Kısa saç demetlerini ufak ufak doğramaya hiç hevesli değildi, oğlanların bir örnek kafaları onu hüzünlendiriyordu. Müşterilerinin onun muhteşem etinin yanında birkaç bahtiyar dakika geçirmek uğruna kafalarını kazıtmaya razı olduklarından haberdar değildi.

Saçlarını kimin kestiği ve kesimden sonra nasıl göründüğü umurunda değildi Conor'un. Ne saç kesimiyle ne hafif akneli ciddiyle ne de büyümesini tamamlamamış, hımbıl bedeniyle ilgilenmiyordu. Birkaç ay içinde üç kat büyüyen âdemelmasını, tıpkı kara kaşlarının alnının çatında birleşmesini ve kocaman, sakar ellerinin uzun kollarının ucunda sallanmasını kabullendiği gibi kabullenmişti. Özel olarak yapılmış berber koltuğuna oturup kendini Molly'nin rutinine kaptırması yeterliydi. Molly'nin gövdesinden gelen sabun, ter ve ısıtılmış yemek kokusunu içine çekecek, usturanın vızıltısına kulak kabartacak ve gözlerini kapalı tutacaktı. Bu koltuğa oturan öteki gençlerin düşündüğünü düşünmemeye çalışacaktı, yani usturanın bir vibratör olduğunu ve gürbüz Molly'nin şiddetli solumasının yaklaşan bir orgazma işaret ettiğini. Veya evliliğinde kesinlikle mutluluğu bulamamış bu kadının işini bitirdikten sonra dolgun vücudundan giysilerini parçalayarak çıkaracağını ve sırtüstü yere yatıp zevkten soluk soluğa kalarak ince kasık tüylerini tıraş edeceğini. Molly'nin neredeyse bütün müşterilerinin tıraş esnasında boyunlarına geçirdikleri, üstünde her türlü saç rengi bulunan ve dizlerine kadar uzanan pelerinin altında ne yaptığını da gözünün önüne getirmemeye çalışacaktı. Orada oturup gözlerini kapayacak ve dışarıdaki tehditkâr özgürlüğe kavuştuğunda ne yapacağını düşünecekti.

Conor arabayı, anacaddeden saptığında görmüştü daha. Koyu renk bir kamyonetti ve girişte yüz metre kadar ilerledikten sonra durmuştu. Heybetli bulutlar mavi bir gökyüzünde uçuyor, gölgeleri bölgenin belli bir yerinde karar kılamamış, tepelerin üzerinde kayarak gözden kaybolan küçüklü büyüklü gölleri andırıyordu. Molly'nin saçlarına benzeyen kızıl kahve bir tilki çitten fırlayıp tarlalardan birine koştu. Araç harekete geçti, hızını arttırarak son sürat ana kapıya yöneldi. Tilki küçük bir ormana daldığında araç büyük kapıya çarptı. Bir an ezilmiş burnuyla olduğu yerde kaldı, tıslayarak burnundan soluyan sersemlemiş bir hayvan gibi, sonra geri geri gidip birkaç kere daha uludu ve ileriye atıldı.

O esnada avluda çalışan oğlanlara göz kulak olan Foley, birinci çarpmada koşarak büyük kapıya gitmiş ve gözetleme deliğinden dışarıya bakmıştı. Şimdi heyecanla elindeki telsize bir şeyler söylüyor ve başını kaldırıp Cormack'ın olduğu yerde donup kaldığı kuleye bakıyordu. İkinci kez gürültü koptuğunda, Foley ana binaya girmeleri için oğlanlara bağırdı ama verdiği talimat bir sirenin gittikçe yükselen ulumasının ve oğlanların kopardığı yaygaranın içinde eriyip gitti. Üçüncü çarpmanın gürültüsüne çatlayan araba sacının ve dağılan ahşabın sesi karıştı, kapı havalanıp duvarlara doğru yıkıldı. Kamyonetten geriye kalanlar avluda sürünüyor ve buhar, duman ve siyah bir egzoz bulutunun meydana getirdiği bir mantarın içinde ölüyordu. Yarısı yerinden fırlamış ama hâlâ kırılmamış ön camın ardındaki direksiyonun üstünde asılı kalan siyah bir siluet başını kaldırdı. Sürücü kapısı açıldı ve adam devrilerek katranlı yoldaki iki su birikintisinin arasına düştü. Foley üçe bölünmüştü. Bir parçası oğlanları binanın içine çekmeye çalışıyor, bir parçası bu aklını kaçırmış adamı yakalamaya, diğeri de kapıyı kapamaya çalışıyordu.

Cormack nihayet kuleden aşağıya indiğinde bir düzine oğlanın oradan oraya koşturduğunu gördü. Sürücü dizüstü çökmüş sendeleyerek meydana doğru ilerliyor, elipsler ve sekizgenler çiziyordu, aniden durdu, eğilip Foley'in açık kollarının altından geçti, topallayarak arabanın çevresinden dolandı, bagajın arkasında gözden kaybolduktan sonra yuvarlanarak sağ kapının orada yeniden belirdi. Foley'in gücü tükendiğinde nefes nefese yere çöktü ve havlar gibi

telsizine bir şeyler haykırdı. İtiş kakış içinde büyük kapıdan çıkıp tarlalara dağılan oğlanların sayısı artıyordu, Cormack'sa caddeyi kaçış yolu olarak seçen tek kişinin peşine düşmüştü.

Moriarty ofisinin penceresinden avluda ve tarlalarda sürmekte olan hareketliliğe hem dehşetle hem de eğlenceli bir gösteri seyreder gibi bakıyordu. Telefona gidip polisi çağırması gerektiğini, aşağıya inip büyük kapının önünde kararsızlık içinde oradan oraya koşturan oğlanları buradan ayrılmamaya ikna etmenin iyi bir fikir olduğunu biliyor ama yine de olayların ağırlığı altında ezilmiş bir halde yerinden kıpırdayamıyordu. Birkaç dakika önce fırtına gibi içeriye dalan ve isterik çığlıklar atan Bayan Rodnick nasıl olsa polisi arayacaktı.

Denizden gelen yağmur bulutları birkaç dakikaya kalmadan içlerini boşaltmaya başlamıştı. Düşe kalka tarlalara koşan ama pes etmeye niyetleri olmayan oğlanlar Moriarty'e tavşanları hatırlattı. Arkasındaki dolabın içinde iki silah duruyordu. Pantolon cebinde ısınmış olan sıcak destede dolabın anahtarı vardı. Parmaklarının arasında hissediyordu onu, ötekilerden daha kısaydı ve sapı minnacık bir silahın namlusu gibi oyuktu. Adamın bir şeyler haykırarak kendini dışarıya attığı kamyonetin üstüne şakır şakır yağmur iniyordu, sirenin gürültüsü söylediklerini yutmuştu.

"Gitmek istemiyor musun?" diye sordu Moriarty bakışlarını avludan ayırmadan.

Wilbur cevap vermedi. Henry'nin kaputun üstünden kamyonetin tepesine tırmanmasını ve onu bir ayağından yakalamaya çalışan Foley'i silkelemesini izledi. Siren sustuğunda Henry'nin adını bağırdığını duydu Wilbur. Sessizlikte birkaç genç kaçmaya karar verirken ötekiler sırılsıklam bir halde süklüm püklüm binaya geri dönüyordu. O'Carroll fırtına gibi onların yanından geçti, uçarcasına kendini Henry'nin üstüne attı. Birlikte yere yuvarlandılar ve O'Carroll ortalığa saçılmış tahtalardan biriyle yerde iki büklüm kıvranan Henry'ye vurmaya başladı. Soğuktan ve korkudan titreyen Foley, O'Carroll'u kenara çekip sarsılan ağır gövdesiyle Henry'nin üstüne abandı. Yağmur tıpkı başladığı gibi ansızın dinmişti. Güneş ışığı tarlaların, ka-

çakların, duvarların, arabanın ve Henry'nin üstüne, koyu koyu parlayan cüsseli bir ayıbalığı gibi uzanmış Foley'in üstünden süzülüyordu.

Moriarty arkasını dönüp çalışma masasına gitti ve koltuğa oturdu. Ellerini sivri bir çatı gibi kavuşturarak bir süre önüne baktı. En sonunda karısının resmini eline alıp onu incelemeye başladı. Uzaklardan polis arabalarının siren sesleri geliyordu. Moriarty iç geçirdi ve odadan çıkan Wilbur'un arkasından baktı. Arkasından seslenip ona yolluk bir şeyler vermek istedi ama aklına anlamlı bir şey gelmedi.

Olaydan bir hafta sonra kirişi kıran elli altı kaçaktan kırk sekizi yakalanmıştı. Callum Gallagher onların arasında değildi. Çeteden sadece bir kişi yakalanmış ve kaçarken çaldığı arabayı ağır hasara uğrattığı için Dublin'in kuzeyindeki bir gençlik cezaevine konmuştu. Wilbur'a dokunmamışlardı. Gençler günün büyük bir bölümünü kütüphanede ve yatakhanelerde geçiriyordu. Kapıların önünde nöbetçiler duruyordu, bunlardan ikisi işe yeni alınmıştı. Takım elbiseli birtakım adamlar onarılan ana kapıdan geçip ne yaptıklarını bilen bir edayla koridorları arşınlıyor, kulelere tırmanıyor ve fotoğraf çekiyorlardı.

Moriarty'nin boşalttığı ofiste toplantılar yapılıyordu. Bayan Rodnick son beş günde, beş yıl içinde yaptığı kahveden daha fazlasını yapmak zorunda kalmıştı. Spor salonunun kapısına sürgü vurulmuştu, bütün mahkûmlar için geçerli bir cezaydı bu, büyük firar gününde binada kalanlar da buna dahildi. Doktor Carrigan hasta servisinde yatan iki çocuğu görmek için her gün uğruyordu. Birisi tarlalara koşarken ayağını burkmuş, öbürü yaklaşan polisten kaçmak için bir ağaca tırmanayım derken düşüp kolunu kırmıştı. Bir sonraki talimata kadar Geraldine'e bundan böyle yemeklerde tatlı çıkarmaması söylenmişti, bu da cezai bir önlemdi.

Grup oluşumlarının ve komplo çevrelerinin önünü kesmek için oğlanlara yeni numaralar dağıtılmıştı. Wilbur başka bir yatakhaneye taşınmak zorunda kalmış ve tesadüf bu ya, Conor'la aynı yere düşmüştü. Birçoğu içeride kapalı tutuldukları öğleden sonra saatlarında yatağına uzanıp ya kitap okuyor ya düşüncelere dalıyor ya da aval

aval bakınıyordu. Wilbur ve Conor konuşma yasağına rağmen bir köşeye çekilip alçak sesle sohbet ediyordu. Oğlanlar çalışmadıkları, yasak yüzünden spor salonunu kullanamadıkları ve bütün günü gereğinden fazla uyuyarak geçirdikleri için geceleri cin gibi oluyorlardı. Yirmi yedi fısıltı bir araya geldiğinde gürültü çıkardığı için dokuzlu gruplara ayrılmışlardı, her bir grup bir saat konuşuyor, sonra sıra ötekine geliyordu.

Wilbur ve Conor'un konuşacak çok şeyi olduğu için her konuşma saatinin her dakikasını birlikte geçiriyorlardı. Böylece Wilbur hayatında ilk defa birisine Conwaylerin yanında geçirdiği günleri, Ari'nin dükkânını, Colm'a yaptığı ziyaretleri, Matthew Fizgerald'ı, çello çaldığını ve İsveç yolculuğunu anlatmış oldu. Bu hikâyeler fısıltılı bir sesle anlatılan, Conor'un şaşkın bir çocuk gibi soluk soluğa kulak kabarttığı tuhaf masallara benziyordu.

Geride bıraktıkları yedi yılı birbirlerine anlatmaları yedi gün, yedi gece sürmüştü. Sonra eskiden Orla'nın evinin yakınındaki küçük tepenin üstünde yaptıkları gibi, yine gemilerden ve yabancı ülkelerden, deniz yaratıklarından, uçaklardan ve kitaplardan söz etmeye başlamışlardı. Moriarty'nin gidişine ve anonim bir kurulun uygulamaya koyduğu değişikliklere rağmen iki arkadaş mutluydu ve bir süre daha Four Towers'da kalmaya karar vermişlerdi. Wilbur'un böyle bir şansı olabilirdi çünkü kütüphanede çıkardığı yangın dosyasına girmişti; Conor'un da umutlanması için bir neden vardı zira daha yüksek merciler Robert Moriarty'nin tavsiye mektuplarını artık ciddiye almıyordu, ayrıca bütün erken tahliyeler dondurulmuştu.

Yetkililer Robert Moriarty'nin bir istifa dilekçesi yazmasından daha önce davranıp onu hemen işten çıkarmışlardı. Eski çetenin üyelerinden birisi olan Noel Moger kaçarken yakalanmış ve başka yerlerle karşılaştırıldığında cennetten farkı olmayan Four Towers'ın içinde bulunduğu durumu anlatarak Moriarty'nin eski düşmanlarına bol miktarda cephanelik sağlamış, hatta adalet bakanlığındaki insanları alarma geçirmişti. Moger sorgusu esnasında geceleri gerçekleştirilen televizyon eğlencesinden, koruma parası uğruna yapılan şantajlardan, serbest veya kaçak dolaşıma giren porno dergilerinden,

alkol ve sigara fiyatlarından söz etmişti. Şen şakrak bir edayla çetenin anayasasından alıntılar yaparak ihlallerin nasıl cezalandırıldığını ve yıllardır yara bere içinde hasta servisine getirilen orası burası morarmış oğlanların aslında merdivenden falan düşmediğini ballandıra ballandıra anlatmıştı. Onun ifadesi soruşturmalar esnasında sorguya çekilen ve bütün gizli özgürlükleri, örtbas edilen kütüphane yangınını ve rüşvet alan bir gözcüyü ifşa etmeye hevesli görünen öteki oğlanların ifadeleriyle örtüşüyordu. Moriarty hakkında soruşturma başlatılmış, O'Carroll işten uzaklaştırılmıştı.

Kafayı çeken Henry Conway'in, arada bir mutfağında çalıştığı restoranın kamyonetiyle ıslahevinin giriş kapısını kırmasından on bir gün sonra yeni bir müdür resmi olarak göreve başladı. Adı John Towsend'di, kırk iki yaşındaydı, sabahın erken saatlerinde yaptığı orman koşuları sayesinde güçlü kuvvetli bir vücuda sahipti ve saçları genç suçlularınkinden bile daha kısaydı; niyeti Four Towers sakinlerinin hayatını kökten değiştirmekti. Yelekli lacivert takım elbiseler giyiyor, Ford *Mondeo*'sunda klasik müzik dinliyor ve her gün üç litre su içiyordu. Bayan Rodnick'i çağırırken ona Gloria diye hitap ediyordu ve daha göreve geldiği ilk gün, kendi yönetimi altında bir yandan aşırı zorlanan ama öte yandan çiçek gibi açılan kadının erken emekliliğinin yolunu açmıştı. Eski ve kendisinin işe aldığı yeni gözcülerle güleç bir ilişkisi vardı ve onlardan arkadaşlar arasında verilen bir ödün olarak fazladan ücretsiz mesai bekliyordu.

Tesise bir kontrol saati, video kameralar, güvenlik kilitleri ve harekete duyarlı kızılötesi alıcılar yerleştirmişti. Güvercinlik yeniden gözetleme kulesi, kütüphane ise yılın soğuk geçen zamanı için çalışma salonu haline getirilmişti. Yangından zarar görmeyen kitaplar Bayan Rodnick'in ofisinin yanında mektup kâğıtları ve eski dosyaların yığılı olduğu bir odaya gelmişti. Mahkûmların çalışma süresi bir saat uzatılmış, ziyaret günü iki ayda bire inmişti. Spor salonunun açık olduğu saatler cumartesi ve pazar günleri olmak üzere iki saatle sınırlandırılmıştı, bu süreyi de sadece hafta içinde yanlış bir adım atmayan ve görevlerini eksiksiz olarak tamamlayan gençler kullanabiliyordu. Caddar bir adam gibi görünmek istemeyen yeni müdür, avluya iki basketbol potası yaptırmış ve hiç değilse pazar günleri yeniden tatlı

servisine başlanması için talimat vermişti, tabii tatlıyı rüşvet almaktan dolayı işinden kovulan Geraldine değil, başka bir aşçı hazırlıyordu.

Towsend göreve gelişinin ikinci haftasında Wilbur'u yanına çağırttı. Müdürün amacı ahlaki duruşları hakkında bir fikir edinmek üzere, bütün mahkûmları sırayla kabul etmek ve onlara Moriarty'nin yönetimi sırasında geçerli olan şeylere kendisinin en ufak bir tahammül göstermeyeceğini bildirmekti. Aslında önce yakalanan kaçaklara hesap sormak niyetindeydi ama sonra aldığı bir telefon yüzünden Wilbur Sandberg'i listenin başına kaydırmıştı. Cormack, Wilbur'u içeriye ittiğinde, renkli cam ve krom çelikten yapılma çalışma masasının başında oturan müdür başını bile kaldırmadı.

"Teşekkür ederim Michael" dedi Towsend, neredeyse bomboş masanın üstünde duran elektronik ajandasının tuşlarına metal bir kalemle hafif hafif vurdu.

"Rica ederim Bay Towsend, efendim." Ofisten çıkan Cormack kapıyı ardından kapattı.

Wilbur olduğu yerde dikilip beklerken beyaza boyanmış boş duvarlara ve raflarına aynı renk kalın kitapların dizildiği yeni kitaplığa baktı. Towsend'in yanına çağırdığı ilk kişi olduğunu biliyordu ve içinden bunun iyiye mi yoksa kötüye mi işaret ettiğini sordu.

"Anlaşılan o ki" dedi Towsend, önündeki aygıtın kapağını kapattı ve bloknota bir şeyler karaladı, "hayatlarının bir bölümünü senin gibi çocuklara yardım etmek, yol göstermek, değer aşılamak için harcayan insanlar var." En üstteki kâğıdı kopardı, katlayıp ceketinin göğüs cebine koydu. Sonra bir sürahiden bir bardağa su koyup bir yudum içti, bunu yaparken koltuğunu Wilbur'a profilini verecek biçimde çevirdi. "Ben senin ve senin gibilerin karakterini yontmayı tercih ederim şahsen. Burada sana neyin doğru, neyin yanlış olduğunu öğretmeyi. Neyin iyi, neyin kötü olduğunu. Bireysel özgürlüğünün sınırlarını ve bir daha asla yeltenmeyeceğin biçimde kimlerle düşüp kalkmaman gerektiğini." Bardaktaki suyu sonuna kadar içti, dönüp Wilbur'un yüzüne baktı. Bir şey söylemeden sürdürdü bunu bir süre. Bu arada Wilbur'u karşısına oturtmayı bir an bile aklından geçirmediği her halinden belliydi.

"Sana karşı iyi niyet taşıyan insan bunlar" dedi sonunda. "Sana umut bağlamış olanlar. Onların umutlarını boşa çıkarmış olman bu insanların suçu değil. Bu sadece ve sadece senin suçun" İki eliyle masanın kenarını tutarak tekerlekli koltukla kendini geriye itti biraz. Bir süre Wilbur'a baktı tekrar. "Doğrusunu söylemek gerekirse seni altı ay daha burada tutardım ben. Nasıl davranacağını öğretmek için. Seni bağrına basan insanlara saygı göstermeyi öğretmek için. Şükran duymayı. Alçakgönüllü olmayı. Disiplini. Önümüzdeki altı ay içinde bunları öğretmek isterdim sana." Yeniden masaya yaklaşıp dizüstü bilgisayarın bir tuşuna bastı ve ekrana baktı.

Wilbur yere bakıyordu. Altı ayını daha Four Towers'da geçirmek işine gelirdi. Yeni şartlar pek hoş olmasa da katlanılmaz değildi. Kitlesel firarın heyecanı geçtikten ve Moriarty'nin kovulmasından sonra sert kurallar gevşerdi belki de. Altı ay problem değildi, hele Conor yanındayken.

Klavye Towsend'in parmaklarının altında hafif hafif tıkırdıyordu. "Bizden ayrılmak zorunda olduğun için yazık olduğunu düşünüyorum biraz" dedi Towsend gözlerini ekrandan ayırmadan.

Wilbur başını kaldırdı. "Ne?" Kelime boğazına takılıp yarı yolda kalmıştı, hafifçe öksürüp boğazını temizledi.

"Ne denmez, nasıl efendim, denir!" Towsend'in sesi yüksek ve keskindi ama Wilbur'un yüzüne bakmadı, klavyenin tuşlarını kullanmaya devam etti ve sonra bloknota bir şey yazdı. Bir süre sonra dönüp Wilbur'un yüzüne baktı, ondan bir şey bekliyordu anlaşılan.

"Nasıl efendim?" dedi Wilbur. Dışarıdaki solgun ışıkta güvercinler dikkatini çekmişti. Üç ya da dört tanesi kısa bir süre öncesine kadar evi bellediği kulenin etrafında uçuyordu. Yeni gözcülerden birisi, tek gözü kör olan, eski bir orta sıklet boksörü hayvanları kovalamak için üstten açılmış pencere aralığından bir süpürge sallıyordu.

"Doğrusunu söylemek gerekirse, buradan gideceğin için pek de mutsuz sayılmam." Towsend kollarını göğsünde kavuşturup derin bir nefes aldı. Kahverengi gözleri cana yakındı aslında. Üstdudağı kalın, kare şeklindeki dişleri küçüktü. "Dosyanda ortalamanın üstünde bir zekâya sahip olduğun yazıyor. Bir deha. Müzikal olarak." İlk kez gülümsedi, alaycı bir sırıtmaydı bu. "Olabilir tabii. Ama beni asıl ilgi-

lendiren evleri kundaklaman. Süper zekâ beynini yangın çıkarmak için kullanman. Sadece kendi berbat hayatını sona erdirmeye çalışmadığın, aynı zamanda efendi insanların hayatını da bitirmek istediğin yangınlar." Yerinden doğrulup ceketinin düğmelerini iliklerken, üstüne mıknatıslarla aynı boy not kâğıtlarının tutturulmuş olduğu, açık renk bir levhaya baktı. "Bu nedenle buradan gideceğin için mutluyum. Perişan egonla yeni koruyucun uğraşır artık." Çalışma masasının yanına gidip bir zarf aldı ve onu sallayarak Wilbur'a yaklaştı.

Wilbur, Towsend'e doğru birkaç adım attı ve zarfı elinden aldı. ÇIKIŞ BELGESİ, SANDBERG, WILBUR yazıyordu üstünde.

Towsend yeni diafonun düğmelerinden birine bastı.

"Michael'ı içeri gönderin lütfen." Duyulabilir şekilde nefes verdi, kollarını kavuşturup Wilbur'a baktı.

Kısa bir süre sonra Cormack odaya girdi ve açık kapının yanında durdu. Wilbur zarfa bakıyordu. Towsend'e bütün bunların ne anlama geldiğini, yangın çıkarmışken neden salıverildiğini sormak istiyordu ama tek kelime etmedi.

"Her şey gönlünce olsun Sandberg" dedi Towsend ve Cormack'a başıyla bir işaret verdi.

"Gidelim" dedi Cormack, Wilbur'un kapıdan geçip dışarı çıkmasını bekledi ve arkasından koridora çıktı.

Öğleden sonra Wilbur tek başına yemekhanede oturuyordu. Colm'un neredeyse boş bavulu dizlerinin üstündeydi. Hafif şıngırtıların geldiği mutfakta aşçı ve üç oğlan çalışıyordu. Wilbur öğle yemeğini kaçırmıştı çünkü Cormack'ın gözetiminde eşyalarını toplamak ve ıslahevinin giysilerini geri vermek zorundaydı. Yemeği kaçırmamış olsaydı da boğazından bir lokma geçmezdi nasıl olsa. Cebinde Henry'nin verdiği paradan biraz daha kalmış olsaydı, Conor'a iki satır bir şey yazabilir ve onu Danny'ye verebilirdi ama bu beklenmedik olayı öteki gençlerle atölyelerden birinde çalışan Conor'a haber vermenin imkânı yoktu.

Kendisini alan Foley'le birlikte aşağıya inip yağmurun ıslattığı avluya çıktılar. Henry'yi O'Carroll'un darbelerinden koruduğu için ona teşekkür etmek istedi Wilbur ama sonra sustu. Yeni gözcülerden bi-

risi onları bekliyordu. Wilbur'dan aldığı çıkış belgeleriyle, birkaç gündür duvara yapışık duran, minnacık tahta bir kulübenin içinde gözden kayboldu, bir süre sonra dışarı çıkıp bir sürü anahtar kullanarak ana girişe giden kapıyı açtı. Wilbur dönüp arkasına baktı, Towsend'in ofisinde yanan ışığı ve kulenin üstünde daireler çizen bir güvercini gördü, yürümeye devam etti ve kendisi bekleyen polis aracına bindi.

"Görünme bir daha buralarda" dedi Foley ciddi bir edayla. Sonra sırıttı ve arabanın kapısını kapadı.

Wilbur başını sallayıp zorla gülümsedi. Araba hareket etti, kirli camlara ince bir yağmur düşmeye başlamıştı. Bir tarlada tek bir ayakkabı duruyordu. Memurun konuşmaması ve radyoyu açmamasından memnun kaldı Wilbur. Arkasına dönüp bakmadı ve gözlerini kapadı.

Karakolda Wilbur'u, enselenen sarhoşların ayılmak için uyuduğu, kirli giysi, kusmuk ve temizlik maddesi kokan bir odaya kapattılar. İki uzun duvara birer kerevet konmuş, üstlerine plastik kaplı köpük şilteler atılmıştı. Tavanın ortasında kafesli bir lamba yanıyordu. Wilbur düşünüyordu burada. Bayan Ferguson'un fikrini değiştirmeyip onu yanına almak istemesine şaşırmıştı. Ona duyduğu güven sınırsız olmalıydı. Önündeki birkaç ayı eski öğretmeniyle, yaşlı ve müşkülpesent bir kız kurusuyla geçirmek zorunda kalması saçma, hatta tuhaf bir durumdu.

Wilbur'u bir saat sonra sarhoş nezarethanesinden çıkarıp bir ofise götürdüler. Bir polis memuru onu orada bekleyen bir sosyal hizmet temsilcisiyle ve güya Wilbur'un çıkarlarını savunan bir avukatla tanıştırdı. Genç ve sinirli avukat Wilbur'a kartını uzattı. Wilbur kartın üstünde yazan TOBEY SHEEHAN adını okudu ve onu cebine soktu. Az sonra odaya bir kadın girdi, Bayan Ferguson değildi bu kesinlikle. Kırklarının başlarında olabilirdi ve çok uzun boyluydu, kızıl sarı parlak saçları vardı. Heyecandan sararmış bir halde Wilbur'un yanına oturdu, bir süre onun yüzüne bakmakla yetindi sadece, sonunda elini tuttu ve gülümsedi, yanaklarından sicim gibi gözyaşları akıyordu.

Avukat bu hanımın Alice Krugshank olduğunu ve Wilbur'u alıp Amerika'ya götürmek için oraya geldiğini söyledi.

Wilbur ve Alice Krugshank formaliteleri hallettikten sonra Sligo polis karakolundan ayrılıp bir lokale gittiler. Uzun boyu ve alışılmadık ışıltısına rağmen ürkek bir kadın olan Alice, Wilbur'a özel bir dedektifin uzun zamandır onu aradığını ve kayıp kişinin bulunduğu haberi geldiğinde ne kadar sevindiğini anlattı. Alice sürekli Wilbur'un elini alıp dakikalarca tutuyor, gülümseyerek sallıyor ve gözyaşlarını zapt edemediği anlarda da başını okşuyordu.

Onunla bir an evvel Shannon'daki havaalanına gidip ilk uçakla New York'a uçmak istiyordu ama Wilbur ondan kuzeyde kalan Portsalon'a gitmelerini rica edip orada halletmesi gereken önemli bir şey olduğunu söyledi. Alice gösterdiği sabırsızlık için ondan özür diledi ve Wilbur'un büyüdüğü yeri memnuniyetle görmek istediğini belirtti. Kahveye ve kolaya dokunmadan oradan çıktılar, Alice'in kiraladığı arabaya binip yola düştüler. Alice korkak ve dikkatsiz bir sürücüydü, trafiğin soldan akmasına da alışık değildi. Virajlarda karşısına çıkan arabaları görünce her defasında irkiliyor, sonra sinirli bir kahkaha atıyor ve muhteşem sürücülüğüyle ilgili şakalar yapıyordu.

Alice bir çocuk yurdundan, bisiklet gezilerinden, gölün bir kıyısından öbür kıyısına geçen kayıklardan, yusufçuklardan ve balıklardan, kısrak sütü ve dans derslerinden söz ediyor, yanındaki koltukta oturan Wilbur da onun anlattıklarını dinliyordu. Hiçbir şey hatırlamıyordu ama yine de anlatılan yerlere ve olaylara tuhaf bir aşinalık duyuyordu. Ayrıca yanındaki kadının sürekli konuşmasından ve sessizliğe izin vermemesinden memnundu yoksa başına neler geldiğini ona sormak zorunda kalabilirdi.

Akşama doğru Portsalon'a vardılar. Wilbur, Alice'e yolu tarif etti ve başını omuzlarının arasına sıkıştırdı. Evin önünde durduklarında bir süre oturduğu yerde kaldı ve derin bir nefes almaya çalıştı. Alice de aynısını yaptı, Wilbur'un ona Henry ve Pauline Conway'den söz etmesini bekliyordu. Ama bunun için Wilbur önce Orla'yla başlamak ve Colm'un yanında geçirdiği günleri anlatmak zorundaydı oysa bunu yapmak istemiyordu. Kafasının içindeki anılar karmakarıştı, ayrıca yanındaki bu kadın bir yabancıydı, o her ne kadar tersini iddia etse de.

Wilbur sonunda arabadan inip garaja yöneldi, oradan bir kürek aldı. Bahçedeki taş duvarla dişbudağın arasında kalan nemli toprağı kazdı, ta ki küreğin ucu sert bir şeye çarpana kadar. Küreği kenara koyup yere diz çöktü.

"İyi günler Wilbur."

Wilbur başını kaldırdı. Pauline Conway'i gördüğüne şaşırmamıştı. Onun perdenin arkasında durup kendisini izleyeceğini hesaba katmıştı ve bu umurunda değildi. Onun yüzüne baktı ve hiçbir şey söylemedi.

"Ben..." Pauline sustu ve gözünü yere dikti, sanki orada dikkat çekici bir şey varmış gibi. Sonra tekrar Wilbur'un yüzüne baktı. "Beni telefonla arayıp durumu anlattılar." Mükemmel bir şekilde ütülenmiş olmasına rağmen iki eliyle önlüğünü sıvazladı. "Amerika'da yolun açık olsun."

Wilbur kazdığı çukura bakıyordu. Parçaları hâlâ hareket eden bir kurdu ezmişti. Komşu bahçelerden birinde bir köpek havladı. Wilbur toprağı elleriyle yana itti ve açığa kırmızı bir şey çıkardı. Teneke kutuyu kavrayıp dışarıya çekti ve ayağa kalktı. Gitmek istiyordu ama sonra bir an durup düşündü, küreği alıp çukuru yeniden toprakla doldurdu.

Pauline ıslak çimlerden geçerek gelmişti yanına. Ayağında kumaş terlikler vardı ama ne buna ne de akşam serinliğine aldırış ediyormuş gibi bir hali yoktu. Wilbur kazdığı toprak tabakasını ve üzerindeki çim parçasını, deliğin olduğu dört köşe boşluğa yerleştirip ayağıyla dikkatlice sıkılaştırdı.

"İçinde ne olduğunu bana gösterecek misin?" Tam karşısında duruyordu Pauline. Eskisinden daha kısa boylu görünüyordu, daha az ürkütücü, neredeyse sevimli. Gülümsemeye çalıştı, bunu uzun zamandır yapmadığı belliydi.

Wilbur bir an duraksadıktan sonra kutunun kapağını açtı. Pauline elini sürmeden onun değerli hazinesine baktı, Colm'un ambarından alınmış saman sapları, Dublin'de gittiği bir sinemanın bileti, Matthew'nun sözlüğü, birincisi çalındıktan sonra Orla'nın hediye ettiği kol saati. Kutunun dibinde babasının ve Sune'nin mektupları duruyordu, Eamon'un defterlerinden dört katlanmış sayfa, Orla'nın

Sligo'da çekilmiş fotoğrafı ve yetkili mercilerle mücadelesini anlatan gazete makalesi.

Pauline elini önlüğünün cebine sokup oradan üç mektup çıkardı ve onları teneke kutunun içine koydu. Wilbur zarflardan birinde Sune'nin köşeli harflerini seçti, öteki ikisinde de Matthew'nun alengirli yazısını ve kraliçe başlı pulları.

"Bunlar sana vermem gerekenler" dedi Pauline. "Üzgünüm." Durup bekledi ama Wilbur susmaya devam ettiği için, hafifçe onun kolunu okşayıp arkasını dönerek verandanın kapısına yöneldi.

"Bay Conway nasıl?"

Pauline olduğu yerde kaldı ve ona döndü. Gülümseyişi o kadar titrek ve kederliydi ki mahcup olup başını öne eğdi. "İyi" dedi. "Oradaki insanlar ilgileniyor onunla." Üşüdü ve kollarıyla vücudunu sardı. "Hastaydı ama şimdi iyi."

"Ona benden selam söyleyin lütfen" dedi Wilbur. "Yaparsınız değil mi?"

Evet anlamında başını salladı Pauline ve yüzüne bir anlığına gerçek bir gülümseme yayıldı. Bir şey daha söylemek ister gibiydi ama eve girip verandanın kapısını kapattı ve perdeyi çekti. Wilbur başını kaldırıp yukarıdaki pencereye baktı, eski odası oradaydı. Uydu çanağının artık orada olmadığını da ancak o anda fark etti. Pauline Conway tek başına nasıl vakit geçiriyordu acaba ama sonra onun bir Tanrısı olduğu geldi aklına.

Yola geri dönen Wilbur teneke kutuyu arka koltukta duran bavulun içine koydu, Alice'in yanına oturup ondan az ilerdeki Matthew Fitzgerald'ın evine gitmesini rica etti. Hava kararmıştı ama Alice'in acelesi yoktu ve soru sormuyordu. Matthew'nun artık burada oturmadığını biliyordu Wilbur. Biçilmiş çimlerin üstünden geçerek tadilattan geçmiş gibi görünen tahta kulübeye doğru yürüdü, eve yaklaştığındaysa sarıya boyanmış cepheyi ve yeni pencere pervazlarını fark etti. Bir kadın kucağında bir çocukla dışarı çıktı. Minik oğlan elindeki bir dilim ekmeği yiyor ve kıpırdamadan Wilbur'a bakıyordu. Wilbur kadına Matthew Fitzgerald'ın yerini bilip bilmediğini sordu, kadın onun evi sattıktan sonra İngiltere'ye döndüğünü söyledi. Wilbur teşekkür etti ve buraya geldiği yoldan geri dönerek

araziden çıktı. Kulübenin arkasındaki taş duvardan atladı ve içinde onu başka bir ülkeye, başka bir hayata götürecek olan kadının beklediği arabaya yürüdü.

O geceyi Letterkenny'deki bir otelde geçirdiler. Odasındaki yatağa uzanan Wilbur sabahın erken saatlerine kadar uyuyamadı ve düşüncelerini düzenlemeye çalıştı. Boğazından bir lokma bile geçmeyen kahvaltıda Alice'e, Orla ve Colm'un mezarlarını ziyaret etmek üzere mezarlığa gidebilir miyiz acaba, diye sormayı düşündü ama sonra bundan vazgeçti. Pantolonun cebindeki Kızılderiliyi ve atı hissediyordu ama bunun yararı yoktu pek. Pencereden boş caddeye ve kocaman bir güvercin sürüsüne benzeyen gri benekli bulutların kayarak ilerlediği gökyüzüne baktı.

Yağmurun eşliğinde arabayla Shannon'a gittiler ve akşam saatlerinde New York'a giden bir uçağa bindiler.

11

Aimee'yi en son en son on beş gün, yedi saat önce gördüm, tıpkı on yaşındayken Orla'nın mutfağında dinlediğim Sinead O'Connor'ın şarkısında olduğu gibi. Aşağıya gelmedi. Yağmurun altında bir süre daha dikildikten sonra otele geri döndüm. O gün bana çok öfkelenmişti ve beni aşağıda sırılsıklam ve gülünç halimle gördüğünde adımın yanına bir çengel atmasının en iyi yol olduğunu düşünmüş olsa gerek. Belki iyi kalpli, moruk Stew da ben gittikten sonra yardım etmiştir ona, ben aşağıdan görememiş olsam da pencerede onun arkasında durup kulağına bir şey fısıldamıştır. Aimee'ye Aim diyen, onun yanında olmak için sadece bir kapı açması gereken, aslan terbiyecisi Stewart.

Aimee'ye telefon numarasını hiç sormamış, adresine de dikkat etmemiştim. Evi bulmak için bir gün, bir şekilde Bronx'a gidersem bu-

lurum herhalde. Telefon rehberinde adı geçmiyor, bir tane Aimee Ward var ama o da Amy olarak yazılmış, New Jersey'de oturan bir kuaför.

Benim nerede olduğumu biliyor Aimee. Beni görmek isterse buraya gelir. Ama ben umudumu kestim ondan, günler önce. Bir kadının aklından çıkaramayacağı bir tip değilim ben. Benden kurtulduğuna memnun olsa gerek, ağlama ve gözyaşı olmadan, tıpkı seyrettiğim filmlerdeki gibi.

Bu oteli ölmek için gözüne kestiren ihtiyarların yaşına geldiğimde ben de hâlâ burada oturuyor olacağım herhalde.

Leonidas evvelsi gün bir aylığına Girit'e uçtu, orada üç yüz akrabasıyla birlikte en sevdiği dayısının yasını tutacak. Bugün bir e-mail geldi ondan. Eve girer girmez annesinin ağlayarak kendini yere attığını söylüyor. Oğlunu gördüğü için sevinçten mi yoksa kardeşinin ölümünden duyduğu keder yüzden mi, bunu anlayamamış Leonidas. Söylediklerine bakılırsa, doktor olan dayısı tahnit edilerek evinin töreni için dekore edilen garajına konmuş. Pazar giysileri içindeki ölünün arkasında Mobi motoryağının reklamını yapan metal bir levha asılıymış, bir köşede de merhumun her hafta sonu bindiği yarış bisikleti duruyormuş. Bütün bunlarla ilgili bir hikâye yazmak istediğini söylüyor Leonidas. Komediler de dahil olmak üzere tiyatro oyunlarından gına getirmiş artık. Kimsenin bunlarla ilgilenmediğini anlatıyor bana. Söylediklerine bakılırsa, kısa öyküye başlayacakmış.

Gece vardiyası o kadar da kötü değil. Zamanımın çoğunu, odalarında tedirgin bir uykunun içinde sağa sola dönüp duran moruklardan uzak geçiriyorum. Gerçi Mazursky, Alfred ve Enrique her gece üçe, dörde kadar lobide oturup kötü cins şarap içiyor, aralarında saçma sapan konuşuyor, iskambil, domino veya zaman öldürecek başka bir şey oynuyorlar ama ben artık sinir olmuyorum onlara. Spencer her akşam hiç konuşmadan bir süre kanepede oturduktan sonra yukarıdaki odasına çıkıyor. Dobbs dokuza doğru yanıma gelip bana çay getiriyor, bazen de bisküvi. Birlikte Winston'un demirbaşı olan bilgisayarın başına geçip internette sörf yapıyoruz. Geceleri siber uzayda yaptığımız bu gezintiler Dobbs'u büyülüyor. Ekranın önünde

saatlerce oturup aklımıza esen kelimeleri arama motoruna yazıyoruz. Sonra huşu içinde havaya uçurulan gökdelenlere, Çin'den gelen bacak protezlerine, termit yuvalarına, ay taşı örneklerine, gergedanların yol açtığı trafik kazalarına, uçan prefabrik evlere ve bizi ekrandan üzgün gözlerle kesen dövmeli adamlara bakıyoruz.

Bazen Dobbs'un yanında bir gazete veya kitap oluyor, o zaman gözümüzü kapatıp tükenmez kalemle gelişigüzel bir kelime seçiyor ve bilgisayara onu giriyoruz. Cadılar Bayramı. Evcilleştirmek. Canlı bomba düzeneği. Nilüferler. İlişki kurma yeteneksizliği. Ayrıca kısa filmler seyrediyoruz. Sözgelimi bir ağaç makine yardımıyla birkaç saniye içinde kesiliyor, dalları budanıyor, kabukları soyuluyor ve eşit uzunluktaki parçalara bölünüyor. Karda koşup kendilerini buza açılmış bir deliğin içine atan çıplak insanlar. Akvaryuma düşen bir kara kedi, bunu sürekli izliyoruz çünkü Dobbs'u güldürmeyi başarıyor. Dünyanın çevresinde bir uydu turu. En güzel on touchdown.

Bilgisayara ya kendi bulduğumuz kelimeleri giriyoruz ya da gözümüzü kapayıp tuşlara gelişigüzel dokunuyoruz. Hayal dünyası sayfalarında geziniyor, karanlık linklerin peşine düşüyor, Asya ve Rusya'ya konuyor, zararsız delileri ve hayalperestleri ve gerçekten endişe verici insanları izliyoruz. Şilili bir opera şarkıcısının güncesinden bölümler okuyor, Avustralya köpekbalıklarının ısırdıklarında açtığı yaraları şaşkınlıkla izliyor ve bir bacağını kırana kadar kil tuğlalardan inşa ettiği kulelerden atlayan Nevadalı kadın bir heykeltıraşla tanışıyoruz. Heykeltıraş iyileştikten sonra alçıyı kuleye koyup kapısına kilit vuruyor. Eserlerini satmadığını, sadece kiraladığını öğreniyoruz. Hesaba göre onun kulelerinden birini bir ay boyunca kiralamak için burada iki buçuk yıl çalışmak zorundayım.

Dobbs odasına yollandığında Google'a Aimee Ward yazıyorum. Üç sonuç. Birisi Utah'da, öteki İngiltere'de, üçüncüsü de Wyoming'de yaşıyor. Birisi sporcu, öteki minnacık bir köyün belediye başkanı, Utah'daki de uzmanlık dergileri için tıbbi makaleler yazıyor. Bronx haritalarını gösteren bir sayfaya girip sokaklarda geziniyorum, indiğimiz metro istasyonunu arıyorum ama bulamıyorum, Fordham Road ve Kingsbridge Road'a çıkıyorum, oradan Burnside Avenue'ye inip Trevant Avenue'ye doğru ilerliyorum. Büyük yeşil leke Botanik

Bahçesi. Web sayfasında cam ve seralardan yapılma kubbeli binayı, ağaçları ve gölleri görüyorum, bir de bir nehir, her şey Bronx'un ortasında. Bambu fundalıklarına bakıyor ve önünden geçtiğimiz bir barın adını hatırlamaya çalışıyorum. Hayvanat bahçesinin web sitesinde, çalışanların isimlerini arıyorum ama hayvan bakıcıları yok. Stewart üzerinden Aimee'yi bulma ihtimalim olabilirdi. Hayvanat bahçesine gidip ona sorabilirdim. Belki şansım yaver giderdi de onu zebra boklarını bir el arabasının içine doldururken yakalardım.

Susan ve Kate Caldwell İnsan Araştırmaları Enstitüsü, bin iki yüz on bir sonuç. İntihar, yüz yirmi milyon sonuç. Birkaç sayfaya gelişigüzel tıklıyorum; kendine yardım grupları, polis raporları, Hemingway, Sylvia Plath ve intihar çeşitlerini başarı olasılıklarına, ölüm süresine ve acı faktörüne göre listelemeye çalışmış Kaliforniyalı bir profesör çıkıyor karşıma. Donald I. Templer'a göre kendini havaya uçurmak en etkili yol. Birden yüze kadar uzanan acı yelpazesinde patlayıcı madde dörtte yer alıyor. Ölüm olasılığı yüzde doksan altıyla çok iyiyi hak ediyor ve sadece kafaya ateş etmenin altında kalıyor, bu yöntemin ölüm olasılığı yüzde doksan dokuz, tüfek kullanıldığı takdirde acı yelpazesindeki yeri ise altı. Tabancayla başarı oranı yüzde iki düşüyor, acı seviyesi ise on üç. Kendini yakmanın yüzde doksan beş puanla intiharın en acı verici türü olduğunu, ortalamaya vurulduğunda elli yedi dakika sürdüğünü ve yüz vakadan sadece yetmiş yedisinin başarılı olduğunu okuduğumda hafif bir ürperti sarıyor içimi. Bir göl ya da denizde boğulma acısı yetmiş dokuz puanla küvette boğulmayla başabaş gidiyor ve ikisi de ortalama on dokuz dakika sürüyor. Bunun için doğanın seçimi yüzde atmış üçlük oranıyla ev çözümünden üç kat daha fazla başarı vaat ediyor.

Gece vardiyası sona erdiğinde bir şeyler atıştırıp birkaç saat uzanıyorum. Fazla uykuya ihtiyacım yok. Genellikle on ikiye doğru kalkıyorum ve yaşı ileri olduğu için Dobbs'un yapamayacağı işleri hallediyorum. Bir hafta önce Dobbs'u işe alması için Randolph'u ikna ettim. Dobbs kolay işlerden sorumlu, geri kalan her şeyi ben yapıyorum. O, binayı elektrik süpürgesiyle temizliyor, ben tüpleri Madam

Robespierre için mutfağa sürüklüyorum. O, lobideki eski gazeteleri toplayıp küllükleri döküyor, ben Alfred'in sosyal sigorta kartını almak için asansör boşluğuna giriyorum. Çöp konteynırını arka avludan sürükleyerek yolun köşesine götüren de yangın merdiveninin menteşelerini yağlayan da kaskatı sırtı iyice iki büklüm olmasın diye Mazursky'nin şiltesinin altına konan kalasları zımparalayan da, en üst katın tavanındaki su sızıntısının kaynağını bulmak için yağmur altında çatıya çıkan da benim.

Boş zaman kavramını lügatimden sildim. Arada bir yapacak işim olmadığında Winston'a uğrayıp yıkılmış hayatlardan kalan parçalara bakıyorum. Bazen de bir otobüse atlayıp çevreyi turluyor, gelişigüzel bir durakta inip bir kitapevi veya plakçı dükkânı arıyorum. Elime bir kitap alıp tezgâhtarlar bakışlarını bana çevirinceye veya yardımcı olup olamayacaklarını sorana kadar orada oturuyorum. Sonra teşekkür edip bir şey almadan çıkıyorum. Plakçılarda saatlerce müzik dinliyorum. Bazen uyduruk bir isim ve yanlış bir adres vererek hiçbir yerde bulunmayan bir CD ısmarlıyorum. Geçen hafta Montgomery Street 18, New Jersey'de oturan Jimmy Teduski oldum ve rock bölümündeki bir tezgâhtarla Kurt Cobain'in şüpheli intiharı ve Elvis'in kendini öldürüp öldürmediğiyle ilgili bir muhabbete girdim. Jimmy Teduski, Bruce Willis'in *The Whole Nine Yards* filmindeki kiralık katil.

Evvelsi gün de Vanderbilt Avenue 312, Brooklyn adresinde ikamet eden Maarten Vermeer olarak bir kitapevinin genç tezgâhtarını Virginia Woolf'la ilgili bir sohbete çektim ve ona yazarın kendini boğduğu nehrin ne kadar soğuk olduğuna dair elinde bir kayıt olup olmadığını sordum. Tezgâhtar bununla ilgilenmeye söz verdi ve arka odalardan birine sıvıştı. Kendimi başka birisi olarak tanıtmaktan hoşlanıyorum, kendim olmak zor geliyor hâlâ.

Hava güzel olduğunda kendim için Prospect Parka bir gezi düzenleyip çayır kenarında bir banka konuşlanıyorum. Burada oğlanlar futbol ya da ona benzer bir şey oynuyor genellikle. Kendilerini oradan oraya atan okul kaçaklarını, avareleri ve işsiz güçsüzleri izlerken Conor'u, kendimi ve minnacık dağımızın üstünde hiç kıpırdamadan ahmak ahmak oturduğumuz, küçük dünyamıza baktığımız, gördüğü-

müz resimleri ve bildiğimiz hikâyeleri sindirmeye çalışarak geçirdiğimiz günleri düşünüyorum ister istemez.

Bir hafta önce de oradaydım, gazete okuyup bir grup ergenin toprağı nasıl eşelediğini izledim. İki takım oluşturdukları halde kimin kime karşı oynadığı belli değildi. Bek oyuncusu olan tip topu atar atmaz ötekilerin hepsi yumurtanın düştüğü yere çullanıyordu. Sonra bağıra çağıra itişip kakışıyor, çok geçmeden her şey yeniden başlıyordu. Sanki birisi bir göle bir somun ekmek atıyordu da, bütün ördekler onun başına üşüşüyordu.

Top bir ara benim bulunduğum yöne uçup yuvarlanarak ayaklarımın dibine kadar geldi. Uzun kollarıyla hiç de fena bir tutucu olmayan herif topu aldı. *New York Times*'ın spor ekini bir gün önceden kalma kültür ekinin üstüne koyup eski püskü deri topu ona uzattım. Yüzüme bakıp onlarla oynamak ister miyim, diye sordu bana. Önce onu yanlış anladığımı sanıp 'güzel oyun' gibisinden bir şeyler geveledim ama o, oyunda on ikinci adama ihtiyaç olduğunu ve gazetenin de nasıl olsa bir halta yaramadığını söyledi. Sırıttı ve topu elinde çevirirken sabırsızlanan oyun arkadaşlarının seslenişine kulak asmadı. Oğlanın on dördünde, belki de on beşinde olduğunu tahmin ettim, üstündeki giyside KILLER WHAL yazıyordu. Birden beni kendisiyle aynı yaşta sandığını fark ettim.

Şimdi yirmi yaşındayım ve bir atmış bir boyundayım, elli üç kiloyum ve on beş yaşında görünüyorum, uykusuz bir gece geçirdikten sonra veya zayıf ışıkta da olsa olsa on altı. Porno filmler oynatan bir sinemaya kimliğimi sormadan ancak otuzumda alırlar beni, o da şansım yaver giderse; kırkıma varıp en nihayet saçlarım kırlaştığında süpermarketlerde reşit olmayan ve benimle buluşmak isteyen kızların dışında da birileri laf atar belki bana. Dobbs veya Spencer'ın yaşına geldiğimde, yetmişlerin sonu seksenlerin başında, nasıl görüneceğimi düşünüyorum bazen, işte o zaman yaşlanmış bir bebeğin pürüzsüz suratından feri sönmüş gözleriyle bakan yaşlı, büzüşmüş bir çuval geliyor gözümün önüne.

Birkaç gün önce bileğimi burktuğumu söyledim, kendimi her akşam iş çıkışı futbol oynayan ve ceza sahasında fena bir faul yapan birisi gibi gösteren küçük bir hikâye uydurdum. Eh ne yapalım, di-

yen tip sahaya geri döndü ve somunu için için kaynayan göle fırlattı. Parktan ayrıldıktan az sonra, Sterlin caddesine geldiğimde hâlâ topalladığımı fark ettim.

Bugün inanılmaz bir şey oldu. Spencer benimle konuştu. Kahvaltıda masama gelip doktora giderken ona eşlik edip edemeyeceğimi sordu bana. Randevunun dörtte ve muayenehanenin çok yakında olduğunu söyledi. Evet, dedim tabii ona. Spencer bana teşekkür edip odasına gitti. Bana laf atıp bu soruyu sorduğunda yemek salonunda bir sessizlik oldu. Alfred ve Enrique bile bir anlığına çenelerini tuttu. Spencer'ın sesi zayıf ama kalın, çok alçak sesle ve çok açık seçik konuşuyor, hafif bir İngiliz aksanıyla. Onun bu teklifinden onur duydum ve Mazursky, onu taklit ettiğinde conflakesimin geri kalanını onun omletinin üstüne boca ettim.

Beş saatlik bir uykudan sonra işlerimi hallediyorum, duş alıp bir kahve içiyorum. Üç buçukta Spencer en iyi takım elbisesiyle lobiye geliyor ve birlikte otelden çıkıyoruz. Spencer çok ağır yürüyor ve karşıdan karşıya geçerken sıkı sıkı kolumu tutuyor. Onunla konuşmaya çalıştığımda trafik gürültüsü yüzünden beni duymuyor, ben de doktorun bekleme odasında herkesin içinde ona neyi olduğunu sormak istemiyorum.

Daha asansördeyken Spencer'ın ceketinin cebinden katlanmış kırmızı bir naylon çıkarmasına ve bunun içine üflemesine şaşırmıştım. Buruşuk ciğerleriyle halkalı yastığı doldurması çok uzun sürdü ama bunu başardı ve sonra hoşgörü bekleyen bir gülümsemeyle onu tekrar yerine yerleştirdi. Doktorda beklediğimiz süreyi dergileri karıştırarak geçiriyorum, Maine'deki villalara, en son kış modasına ve Nicole Kidman'ın başından attığı son tipe bakıyorum. Neşelensin diye Spencer'a gülümsüyorum arada bir, en azından öyle olmasını umuyorum.

Doktorun yanında epey uzun kalıyor Spencer. En nihayet muayenehaneden çıktığında gözleri parlıyor, sanki benim hâlâ daha burada olmama sevinmiş gibi. Ona bir Rus lokantasında kahve içmeyi

teklif ediyorum, Spencer bir bardak buzlu çay eşliğinde bir yıldan fazladır prostat kanseri olduğunu söylüyor bana. Dehşete düşmüş bir halde onun yüzüne bakakaldığımda gülümsüyor ve bunun o kadar da kötü sayılmadığını, ille de doksan yıl yaşamak gibi bir derdinin olmadığını söylüyor. Birlikte sinemaya gitme teklifine şaşırıyorum. Hangi filme gideceğimizle pek ilgilenmiyor, böylece Dolby ses sistemi sayesinde çıkan gümbürtünün Spencer'ın vadesi dolmuş kulaklarına bile ulaştığı bir bilim kurgu filmine giriyoruz. Bu korkunç filmi sırf Spencer'ı canlandırdığı için çok beğeniyorum. Bir uzay gemisi bir meteoru bilmem ne ışınıyla toz haline getirdiğinde Spencer kulağıma eğilip doktorun da prostatına bunu yapmak istediğini ama kendisinin izin vermediğini söylüyor.

Sonra genç bir İranlının işlettiği ve kıtıklı mobilyalarla sehpalardan arda kalanların satıldığı bir dükkânı andıran, basit bir lokantada çorba içiyoruz. Spencer kulaklı berjerine gömülüp bana İngiltere'de çocukluğunun geçtiği Pevensey'den ve atından söz ediyor, atının adı bir türlü aklına gelmediği için çok mahcup oluyor; annesini, babasını, kız kardeşi Zelda'yı, savaşı, ülkesinden ayrılışını ve bugüne kadar yabancı kaldığı bir ülkeye gelişini anlatıyor. Alçak sesle konuşuyor, öne doğru eğilip ona yaklaşıyor ve Spencer sözlerine ara verip tavuk çorbasından bir kaşık alana kadar ağzımdaki lokmayı çiğnemiyorum.

Otele dönerken bir eczaneye uğrayıp ilaçlarını alıyor. Haplar ve kapsüllerle dolu kutular, tıpkı daha önce üfleme yastığında olduğu gibi tavşandan şapka çıkarır gibi bir anda ortaya çıkardığı alışveriş torbasını ağzına kadar dolduruyor.

"Bunlar uyku ilaçları" diyor bana, "bunlar ağrı kesici, bunlar da şiddetli ağrı kesici."

"Peki ya bunlar?" diye soruyorum ve kutulardan birini torbanın içine atıyorum.

"Onu unuttum" diyor Spencer. "Galiba ölüme deva."

Onun yüzüne öyle bozum olmuş ve mahcup bir edayla bakmış olmalıyım ki gülümseyerek son kutuyu torbanın içine tıkıyor ve hafifçe iterek beni dükkândan çıkarıyor.

"Gel Wilbur; sağlıklı, genç bir adama uygun bir yer değil burası."

Caddeye çıkıyoruz ve Spencer benim koluma giriyor. Çalkantılarla akan insanlık nehrinin dibinde ağır ağır yuvarlanan, milyonlarca yıl yaşında iki taşız.

Geceleri resepsiyonda oturuyor ve kitap okuyorum. Otelin bütün odaları dolu değil, yine de akşam sekizden sonra nadiren oda soran oluyor. Sadece erkeklere oda veriyoruz, otelin cephesinde asılı bir levhanın üstünde büyük harflerle yazıyor bu. Bir defasında nasıl olduysa çenesi açılan Randolph beş dakikasını bana ayırdığında, bu sınırlamanın birkaç yıl öncesine kadar geçerli olmadığını söylemişti. Randolph'un bana güvenerek verdiği sırra bakılırsa, bütün kötülüğün kaynağı kadınlar; hele bir de kadınlar ve erkekler aynı çatının altına giriyorsa kargaşa, yıkım ve uygarlığın sonunun geleceğine kalıbını basıyor. Evliliklerin yıkılmasıyla, kavga dövüşle, yangın merdivenine çırılçıplak çıkan tiplerle ve isterik cadılar tarafından suratları tırmalanan polislerle ilgili hikâyeler dinledim ondan. "Bu dükkânda kadınlara yer yok" demişti Randolph kesin bir dille. "Madam Robespierre ve senin ufaklık birer istisna."

Benim ufaklık. Bir resmi bile yok bende.

Bir defasında Leonidas'la senaryo yazmak hakkında konuşmuştuk. Leonidas Hollywood'u mide bulandırıcı buluyor ve kendi tabiriyle bu kültürsüz ve para arsızı ensest güruhuyla asla birlikte çalışmayacağını söylüyor. Öte yandan çok fazla oynandığı için Shakespeare'i de mide bulandırıcı buluyor. Bugün sinemada üç filmin fragmanı vardı, bunlardan ikisi aksiyon filmi. Beş yıldan beri *Die Hard*'ın dördüncüsünü bekliyorum ve bunun nasıl olması gerektiğiyle ilgili bazı fikirlerim var. Leonidas'a bunu anlattığımda hikâyenin konusunu hiç de kötü bulmamıştı, her ne kadar dramatik eylemin biraz zayıf olduğunu düşünse de. Başkarakter John McLane'in acısının daha hissedilir düzeyde olması, kahramanın küllerinden doğmak ve yeniden ışıl ışıl parlamak için yok oluşun kenarına gelmesi gerektiğini söylemişti. Bu tavsiyesini bütün kalbimle kabul edermiş gibi yapıp Yunan trajedisiyle ilgili bana verdiği kitaplar için ona teşekkür etmiştim. Senaryoyu hâlâ yazmak istiyorsam biraz neşeli olmasına dikkat

etmemi söylüyor bu defa da dünkü mailinde. Girit'e yaptığı yolculuğu anlatan matrak bir kısa öykü üzerinde çalışıyor Leonidas şu anda, bundan sonra da yaşlı adamlar otelinde yaptığı işi mizahla paraya çevirmek niyetinde. Yarın ondan yine haber alıp bu defa da Haikular veya çocuk kitapları üzerinde çalıştığını öğrenirsem şaşırmam.

Senaryomun bir başlığı bile var, *Die Hard 4 – No Return*. Bruce Willis, yani John McLane ölüyor bu filmde. Dört bölüm yeter bence, ayrıca yaşlılıktan veya yediği bozuk bir yemekten ölmektense bir şey uğruna kendini tehlikeye atarak ölen kahramanlar çok uzun yaşıyor; misal Jesse James, John F. Kennedy, İsa. Hikâyenin büyük bir bölümü, McLane, karısı Holly, çocukları Lucy ve John Jr'ın davet edildiği bir İskoçya şatosunda geçiyor. Yolculuğun masrafını, McLane'in *Die Hard 3*'te hayatını kurtardığı zengin bir herif karşılıyor sözüm ona. Koyu renk taştan inşa edilmiş, kocaman şato bir su hendeği ve özellikle Amerikalı ve Japon konuklar tarafından çok beğenilen bir tren köprüsüyle çevrili. McLane'in *Die Hard 1* ve *Die Hard 3*'te öldürdüğü Hans ve Simon'ın annesi Waltraud Gruber, Arjantin'deki sürgünden geri döner, orada eski Nazi arkadaşlarıyla birlikte bir şarap bağı işletir, uyuşturucu ve silah ticaretinden kazandığı parayla aşırı sağcı hücrelerin dünya çapında yapılanmasını finanse eder. Tabii ailenin yolculuk masraflarını karşılayan, adı gizli tutulan ve tabii oğullarının intikamını almak isteyen şahıs odur. Planı Holly ve çocukları öldürmek ve Holly kocasını terk etmiş olduğu için bu cinayetleri McLane'in üstüne yıkmaktır. Bunun için bir uzmanla anlaşarak Holly'nin el yazısını taklit eden bir veda mektubu yazdırır, polis bu mektubu daha sonra McLane'in üstünde bulacaktır. Uyuşturucu kullanmaktan kafası iye bulanmış Waltraud, McLane'in nasıl acı çekeceğini ve umutsuzluk içinde hayatına son vereceğini görmek istiyordur. Düz bir akışı olmayan senaryo epey karanlık, içinde şatoda dolaşan tekinsiz hayaletler de var, seyircilerin bir ara tatlı Lucy'nin öldüğünü sanmalarını istiyorum ama alçak kadın, onun işbirlikçileri ve McLane dışında kimse ölmeyecek. Hikâyede biraz da mizah olacak çünkü oda hizmetkârlarından birisi Waltraud'a fena halde tutulacak ve cinayet planlarında kadının ayağına dolanacak, tıpkı *Buddy Buddy*'de Jack Lemmon'un kiralık katil Walter Matthau'nun ayağına dolandığı gibi.

Senaryoların nasıl yazıldığı konusunda hiçbir fikrim yok ama kütüphanede bu konuyla ilgili kaynaklar var. Tek bir senaryosu filme çekilen bütün yazarlar bir ders kitabı yazmaya girişmiş anlaşılan. Bu kılavuzlar genellikle acemiler için; öğrenciler, ev kadınları, şiir yazmak veya nahif resim yapmak yerine değişiklik olsun diye senaryo yazarlığıyla uğraşmak isteyen kadınlar için. Ben de ilk metnimi yazmak için belki de ciddi olarak bu işle uğraşmalıyım. Winston'dan kullanılmış bir daktilo alıp geceleri çalışabilirim, nasıl olsa burada bir hareket yok. Bir ayda yüz yirmi sayfa çıkmalı.

Belki de bitmiş senaryomla Los Angeles'a uçar ve onu bir ajansa veririm. Belki de bütün Hollywood bana hayran kalır ve ben kısa bir süre sonra, birkaç milyon karşılığında yönetmenliğini de bana verdikleri filmimin setinde Bruce Willis'le sohbet ediyor olurum.

Belki Aimee yarın lobide beni bekliyor olur ve yine birlikte oluruz.

Yatağıma uzanıp gözlerimi kapıyorum. Dobbs'un odasından belli belirsiz bir radyo sesi geliyor. Dobbs *swing* seviyor, işlerin henüz çığırından çıkmamış olduğu bir zamana götürüyor onu bu müzik. Müziği hatırlamaya çalışıyorum.

Mercury Rising
1998

Alice Krugshank bazen yalnız başına olduğunu sanıyor ve kendi kendine şarkılar mırıldanıyordu. İnce vücudundan çıkan sesler tanıdık melodiler değildi, kafasının içindeki başka sesleri örtmeye yarayan oynak bir sesler dizisiydi sadece. Alice yatak yapmakla veya çamaşırları katlamakla meşgulken mırıldandığında, Wilbur nefesini tutup onun çıkardığı belli belirsiz ezgilere kulak kabartıyordu. Arabanın camlarını açıp bağrından kopan bir yaşama gücüyle bağıra çağıra motora karşı şarkılar söyleyen Orla'yı hatırlıyordu. Ne var ki Alice'in şarkı söylediği söylenemezdi pek, ağzını kapalı tutuyordu ve çıkardığı mırıltı kıvrıla kıvrıla gelişigüzel ilerleyen bir müzik, evin sessizliğini dolduran, uzun seslerle bir kabarıp, bir sönen bir nehir akıntısıydı.

Lawrence Krugshank, Alice'i yaklaşık on bir yıl önce terk etmişti ve yeni karısıyla birlikte Baltimore'de yaşıyordu. Eamon McDermott küçük Wilbur'u Chestnut Hill'den alıp götürdükten sonra Alice derin bir depresyona düşmüştü. Günlerce yataktan çıkmamış, yemeden içmeden kesilmişti ve devamlı ağlıyordu, kimsenin evlat edinmediği bu nedenle de Alice'in en sevdiği kız olan Ruby Fletscher'in ziyareti bile onu kasvetli dünyasından çekip çıkaramamıştı. Beş hafta boyunca loş odasından çıkmamış, yatağında kıvrılıp öylece yatmıştı; gözünü sabit bir noktaya dikiyor, derin, kısa uykulardan sonra yine ağlamaya başlıyor, donuk bir direnç gösterdiği halde Lawrence ona zorla çay ve çorba içiriyordu. Altıncı haftada yataktan kalkmış ama küçük dairede kapalı kalmaya devam etmişti, hiçbir güç onu dışarı çıkmaya ikna edemiyordu. Ağzını bıçak açmıyor, küvetten saatlerce çıkmıyor, sonra havlulara sarınıp mutfaktaki iskemlelerden birinde öylece oturuyordu.

Karısı için endişelenen Lawrence aile hekimini çağırmış ancak doktorun elinden de ona vitamin hapları yazmaktan başka bir şey gelmemişti. Arkadaşları olan bir psikolog, Alice'i bir süreliğine bir sanatoryuma yatırmayı önermişti, orada iki ay kalan ve uzun yürüyüşler yapan Alice en azından tekrar konuşmaya başlamıştı. Lawrence'ın yardım sever, sevecen hem Tanrı'ya hem de dünyaya dönük olarak tanıdığı bu kadın Alice değildi artık. Çocuk sahibi olamaması onu aydınlık hayatından bir parça uzaklaştırmıştı zaten, şimdiyse biraz daha karanlığa kaymıştı. Yetimhanenin ofisinde çalışmayı ve çocuklarla uğraşmayı bırakmıştı. Bunun yerine resim yapıyordu; karanlık renkler kullandığı, nesnesiz resimler, dipsiz okyanuslar, boğucu peyzajlar. Kocasının evlat edinme önerisini duymazlıktan geliyordu Alice. Lawrence bir gün kucağında, Wilbur'un yaşlarında bir oğlan çocukla eve geldiğinde ağlamaya başlamış ve kendini dışarıdaki soğuk yağmurun altına atmıştı.

Bütün gece dışarıda kaldıktan sonra ertesi sabah eve geri dönmüştü, yine konuşmuyordu ve onu haftalarca yatağa bağlayacak kadar ateşi vardı. İnce hatlı, endamlı vücudu zayıflamış, sonra da sıskalaşmış, mermer gibi beyaz cildi sararıp solmuş, geriye kalan parlaklık da nihai olarak gözlerinden silinip gitmişti. Bir gün aklına

estiği için uzun, kızıl lüleli saçlarını kesmişti, Lawrence onları lavabonun içinde bulmuştu. Wilbur götürüldüğünden beri birlikte uyumuyor, hemen hiç konuşmuyorlardı; konuştukları zamanlarda da Lawrence faydasız sorularla ve umutsuzluk içinde iyimser gelecek planlarıyla onun üstüne gidiyor ama çok geçmeden o da karısı gibi suskunluğa gömülüyor ve onunla birlikte geceler boyunca devam eden bir kayıtsızlık içinde ağır, huzursuz rüyalara dalıyordu.

Lawrence iki yıl boyunca karısına ulaşmaya ve onu geri getirmeye çalışmış, sonra anlayış, saygı ve feragat limiti tükenmişti. Kırk üç yaşındaydı ve çocuk sahibi olmak istiyorsa bir an önce karar vermek zorundaydı. Bu arada tartışmadıkları gün olmuyordu, Lawrence özellikle şiddetli bir kavgadan sonra Alice'den ayrılmış ve büyüdüğü yer olan Baltimore'a taşınmıştı. Altı ay sonra boşanmışlar ve Lawrence eski bir okul arkadaşıyla evlenmişti. Kadın adeta Alice'le alay edercesine iki ay sonra hamile kalmıştı.

Yeniden Simmons soyadına geri dönen Alice bir süre daha Reading'de kalmıştı. Yattığında gözüne uyku girmeyen Alice'in de duyabileceği şekilde geceleri akordeon çalan bir kadının yanında mobilyalı bir oda kiralamıştı kendine. Günün birinde tuvalleri koyu renklerle doldurmaktan vazgeçmiş, resimleri bir makasla kesip çöpe atmıştı. Birikimi tükendiğinde birkaç parça eşyasını toplayıp erkek kardeşinin yanına gitmişti. Kız kardeşinden sekiz yaş büyük olan Harold Simmons küratördü ve mesleki yaşamının büyük bir bölümünü dünyanın herhangi bir yerinde sergiler düzenlemek ve açmak üzere çıktığı yolculuklarla geçiriyordu. Harold'ın koyu renk ahşap padavralarla giydirilmiş, yetmişli yıllardan kalma, kutu kutu bir yapı olan ve Long Island'da bulunan evi on iki ayın dokuzunda boş duruyordu ve Alice gibi bitap düşmüş, yersiz yurtsuz bir ruhu barındırmak için biçilmiş kaftandı.

Harold'un yokluğunda eve haftada iki kez bir bahçıvan geliyor, ortalığı toparlıyor, çimleri biçiyor, çalıları budayor ve garajda duran Ford *Explorer*'ı akü yüklemek üzere on dakika çalıştırıyordu. Alice oraya taşındığında kaloriferi onun için biraz daha açmış, mutfaktaki tüpü bağlamış ve ona sigorta kutusunun nerede olduğunu göstermiş-

ti. Yaşça Alice'den biraz daha büyük olan bu adam başka amaçlar için de onun emrine girmeye hazırdı ne var ki söylenmemiş arzusunun objesi tıraş losyonu ve çim biçme makinesi yağı kokan, hızlı ve sonu belli bir maceraya girmek için havasında değildi.

Evde yalnız kaldıktan sonra sahile inmişti Alice. Mart ortalarıydı, akşamlar giderek ısınmaya başlamıştı ve Alice güneş batarken sırtına aldığı yün bir battaniyeyle kumlara oturup köpekleriyle gelip geçen insanların arkasından bakıyordu. Çıplak ayak yürüyen yaşlı bir kadın ona el sallamış, Alice de karşılık vermiş ve çok uzun zamandır ilk defa iç huzura benzeyen bir şey hissetmiş, güvenle ilgili silinmiş anıları biraz olsun su yüzüne çıkmıştı. Akşam saatlerinde bir kez daha Harold'la telefonlaşmış ve kardeşi ona istediği kadar orada kalabileceğini söylemişti.

Bundan bir yıl sonra Londra'da kendine bir daire satın almıştı Harold. Sayville'deki eve gönülden bağlı olduğu için onu elden çıkarmamıştı, bir bakıma evi kız kardeşine armağan ettiği anlamına geliyordu bu. Yılda iki, üç kez bir haftalığına buraya gelip her defasında duvarlardan birkaç resim indiriyor, heykelleri hava yastıklı folyolara sarıyor ve her şeyi İngiltere'ye göndereceği tahta sandıklara dolduruyordu. Alice'i yörenin en iyi lokantalarına götürüyordu, ona yelken kullanmayı öğretmekten vazgeçmişti, bunun yerine ıstakozun nasıl yendiğini, sebze konservesinin nasıl yapıldığını ve tıkanmış bir sifonun nasıl açılacağını gösteriyordu.

Alice ilk yılında Long Island'dan sadece bir kez ayrılmıştı, o da Harold'ın Manhattan'daki bir işini halletmek içindi. Kendini evde iyi hissediyor, hava nasıl olursa olsun sahilde mutlaka bir yürüyüş yapıyordu ve çok geçmeden Lawrence'ı unutmuştu. Duvardaki boş alanları doldurmak için yeniden resim yapmaya başlamıştı ama bu defa resimler umutsuzluğun ve çaresizliğin yol işaretleri olmak yerine ışığı ve aydınlık gökyüzünü, denizi, martıları ve beyazdan başka bir renge boyamadığı bulutları yakalıyordu. Ağır, havlanmış halıları rulo yapıp garajın yanındaki sundurmaya sürüklemişti Alice. Siyah deri mobilyaların üstüne yöredeki bir dükkândan aldığı Hint işi açık renk örtüler sermişti. Mutfaktaki koyu kahverengi dolapları beyaza, du-

varları da safran sarısına boyamıştı. Gerekli işler için devreye giren tamirci ve bahçıvan Truman ona ağır perdeleri indirirken yardım etmiş ve protestosunu belli etmemeye çalışarak oturma odasının pencerelerinden birini karartan bir dalı testereyle kesmişti. Alice'in ilgisini çekmek veya en azından yanık vücudunun çekiciliğini sergilemek yolundaki beceriksiz girişimleri her defasında başarısızlığa uğruyordu ve Alice bahçeyle garaj arasındaki katranlı yolu örtmek için sahilden yukarıya kova kova kum taşırken Truman arkadaşlarına, Harold Simmons'ın kız kardeşinin deli olma ihtimalinin yüksek, lezbiyenliğinin ise kesin olduğunu anlatıyordu.

Hesabında para olsaydı yukarıdaki odaların daha fazla ışık alması için birkaç çatı penceresi yaptırmayı düşünebilirdi Alice. Aydınlığa olan düşkünlüğü o denli ileri gitmişti ki havanın kapalı ve yağmurlu olduğu günlerde bahçedeki küçük serada oturup resim yapıyor veya kitap okuyordu. Geceleri bütün lambaları yakıyordu, hiç girmediği odalarda bile. Gün batımıyla şafağın sökmesi arasındaki saatlerden nefret ediyor, bir yerde sızana kadar yorgunluğuyla mücadele ediyordu. Uyku onun düşmanıydı, korku ve zayıflığın içeriye hücum ettiği büyük kapılar açılıyordu rüyalarında. Uyanık kalabilmek için ilaç kullanmıştı bir süre, ta ki ayakta duramayacak hale gelene kadar, sonra uyku ilacı kullanarak kısa, kontrollü dinlenme saatleriyle yetinmeye çalışmıştı.

Maddi durumu kritik bir noktaya geldiğinde, haftada dört gün Sayville'deki bir şekerci dükkânında çalışmaya başlamıştı Alice. Dükkân yazın turistlere sahil ve liman manzaralı resimler satan bir galerinin yanındaydı. Galerinin kadın sahibi Alice'in işlerini görmek istemiş, bunlardan ikisini sergilemek üzere seçmiş ve satmıştı. Alice yazın ortalarında artık sadece resim yapmak üzere *Sayville Sweets*'den ayrılmıştı. Lawrence'ın ona her ay gönderdiği para ve yeni geliriyle rahatlıkla ayakta durabiliyordu, evin masraflarını da Harold'ın üstünden alacak duruma gelmişti. Yaz bittiğinde, turist sayısı azaldığında ve en nihayet sıfırlandığında galeri bir sonraki sezona kadar kapanmış ve galerinin sahibi Key West'deki evine dönmüştü. Alice geçici bir süre için bir kitapevinde çalışmış, kışın da bir benzinci dükkânında kasiyerlik yapmıştı.

Sabahları birkaç saat uyuyor, öğleden sonraları da bir sonraki yıl için resim yapıyordu. Atölye olarak kullandığı oturma odasının parkelerine eski çarşaflar sermişti. Kış aylarının ışığını fazla zayıf bulduğu için güneş ışığı yerine geçmesi için kullanılmış tiyatro projektörleri satın almıştı. Hava kapalı olduğunda sahilde kısa yürüyüşler yapmakla yetiniyor, yağmurlu günlerdeyse evde kalıp kendini projektörlerin sıcak ışınlarına teslim ediyordu. Kötü ve soğuk hava karşısında duyduğu öfkeyi ilaçlarla yatıştırmaya çalışıyordu. New Mexico'da güneş alan bir küp almak yerine bu evi, bu dolambaçlı, karanlık kütüğü aldığı için kardeşine lanet okuyordu bazen. Galericiye telefon etmiş ve Key West'e davet edilmeyi ummuş ama ne bu ne de Harold'ın kübizmin öncüleriyle ilgili bir sergi hazırlığına giriştiği Porto Riko yolculuğu umduğu gibi çıkmamıştı.

Aldığı haplar gittikçe etkisiz hale geldiği ve göze batmamak için sürekli eczane değiştirmek Alice'in zoruna gittiği için içki içmeye başlamıştı, önce sadece şarap, sonra votka. Alkol onun gri günleri daha iyi atlatmasını sağlıyor, içtiği zaman yağmuru umursamıyordu. Artık resim yaparken bangır bangır müzik dinliyordu. Harold'ın koleksiyonunda yüzlerce klasik ve caz plağı vardı. Buzdolabı büyüklüğündeki hoparlörlerde gümbürdeyen Haydn ve Mingus eşliğinde belleğinden çıkan sahil, deniz ve gökyüzü resimleri yapıyordu Alice. Gerçek gökyüzünü karanlıkta işe giderken görüyordu sadece. Nina Simone ve Maria Callas onu hüzünlendirdiğinde yere uzanıp beyaz ve boş tavana bakıyordu. Bazen yorgun düşüyor ve plak bittiğinde pikabın iğnesi, yakalanmış büyük bir hayvanın tırmalamasını andıran sesler çıkarmaya başladığı halde uyuya kalıyordu. Sekiz buçukta saat çaldığında giyinmek ve dışarı çıkmak için bütün gücünü toplamak zorunda kalıyor, soğuktan donuyor ve o gece karşısına çıkacak herkese boğucu bir nefret duyuyordu.

Alkol problemi olmadığını kendine kanıtlamak için dört, beş gün boyunca portakal suyu ve çaydan başka hiçbir şey içmiyordu bazen. Huzursuzluğunu bastırmak için ilaç alıyor ve onları musluk suyuyla içtiği için kendisiyle gurur duyuyordu. Genellikle oturma odasında uzanıp fısıldayarak Chestnut Hill'den hatırladığı kızların adını sayıyordu. Fındık gözlü ve oyuncak tavşanlı Ruby, karanlıktan korkan ve

kimsenin kendisine sarılmasına izin vermeyen Maggie, fıkra anlatabilen tek çocuk olduğu için gittikten sonra yetimhaneyi fıkradan yoksun bırakan Rita Mae, dünyanın en iyi dansçısı, sessiz Alison, yapışık kardeşler Florence ve Emily, erkek kardeşini özleyen Carol, kitap kurdu ve yemek düşkünü, obur Muriel, eve gitme rüyaları gören Jill, kekeleyecek kadar ürkek olan güzel Esther, savaş kaybeden bir ülkeden gelmiş olan Lea, hiç görmediği annesinin resimlerini yapan Olivia, bir senatör ve lowalı eski bir güzellik kraliçesinin evlat edindikleri tiyatro kraliçesi Elaine, kimsenin ulaşamadığı, kederli Anna, on sekizine geldiğinde yetimhaneden gitmek istemeyen Katherine, çocuk felci geçirmiş, her türlü iletişime kapalı Sarah, Chestnut Hill geldiği beşinci durak olan Joanne, belki de şu anda bir çocuk yuvasında bakıcı olarak çalışan Debora, yıkıcı öfkesiyle Nancy, çirkin olup olmadığını ille de bilmek isteyen Brenda, hayatının başlangıcına yaptığı yolculuk esnasında kimseyi yanına yaklaştırmayan Heather, kılıflar ve ağlar ören Mildred, şarkılar mırıldanan ama hiç konuşmayan Iris, her şeye iyi tarafından bakma gücüne sahip olan Charlotte, kız olmaktan memnun olmayan Lucille, rüzgârdan bile hızlı Sophie, önce Lawrence'a sonra da aşçıya sırılsıklam âşık olan Bernice, komut verildiğinde her an geğirmeye hazır Nora-Jane, babasının mektuplarını okumadan yırtıp atan Maud, sesi radyo sesini andıran Pearl, yedi yaşına geldiğinde evlat edinilen Kimberley, Kimberley'siz kalınca yaşamak istemeyen Amanda, bahçe hayvanlarının doktoru Rosemary, çocuk kalmak için sürekli dışlandığını düşünen on bir yaşındaki Megan, balta girmemiş bir ormanın ağaçlarından birinde yaşamak isteyen Bridget, yetimhaneye geldikten sonra bütün aynaları kırmak isteyen Linda, bebeği Harry'nin parmaklarını kesen Celia, telden çiçekler yapan Paula, yetim olmayan ve Chestnut Hill'e sadece değişiklik olsun diye geldiğini söyleyen prenses Sally, öfkesi ve planlarıyla Patricia, hep beyazlar giyen Claire, doğduğu hastaneyi görmek için yetimhaneden kaçan Holly, kendini kusursuz bir kız çocuğu olarak tanıttığı gazete ilanları yazan Wilma, sadece buharlar tüten mutfakta mutlu olan Daphne, yabancı bir ülkede terk edilen Teresa, postacının arabasına binip Mount Penn'e kadar giden Susan, avluda bavulunu yakan Laura, geldiği ilk yaz binadan dışarıya adım

atmayan Diane, köpek gördüğünde ağlamaya başlayan Helen, kendine özgü bir dil icat eden Dorothy, veda mektupları yazan ama yine de yetimhanede kalan Martha.

Alice, Truman'a telefon edip sundurmanın damındaki sızıntıyı gidermesini rica ettiğinde ayıktı. Gevşek kiremitlerden sızan yağmur yüzünden nemlenmiş, kat kat halıların üstüne uzanmışlardı birlikte. Truman şaşkın ve ürkek bir halde soluk soluğa Alice'in eline boşalmış, sonra bütün ağırlığıyla onun üstüne abanmış, anlamsız bir şeyler geveleyerek ellerini ve dudaklarını onun giysili bedeninde gezdirmişti. Alice onu itip ayağa kalkmıştı, Truman özür dileyerek bir daha böyle bir şey olmayacağına dair yeminler etmiş, arzusunu belli eden bir şeyler söylemiş ama Alice ellerini halıya silip onun damla uğraşmasını söylemişti. Truman onu kolundan tutmuş, Alice de kolunu kurtarmak için sadece onun yüzüne bakmak durumunda kalmıştı. Adam üzgün olduğunu söylediğinde Alice artık onu duymuyordu ve ince ince yağan yağmurun altından geçerek eve girmişti. Truman çatıyı tamir etmeden oradan ayrılmış ve bir daha da ortalıkta görünmemişti.

Yıldızsız bir şubat gecesinde on yedi yaşında iki oğlan benzinciye baskın yapmıştı. Yüz sekiz doları cebe atıp soygundan biraz önce Whitestone'da çaldıkları bir arabaya atlayıp kaçmışlardı. Oğlanlardan birisi bir tabancayla Alice'i tehdit edip ceplerini çikolatayla doldururken öteki kasadaki parayı almıştı. Silahlı oğlan korkmamasını söylediği halde ağlamaya başlamıştı Alice. Polis Oakdale'de yoldan çıkan ve takla atan beyaz Chevrolet'nin peşine düşmüştü. Tabancalı oğlan arabadan fırlayarak ölmüş, sürücü ise kazayı birkaç çizikle atlamıştı. Texaco sinirleri harap olan Alice'e bir ay ücretli izin vermişti. Ancak Alice işe bir daha geri dönmemiş ve sırf orayı bir daha görmemek için yakıt ihtiyacını daha uzaktaki bir benzinciye giderek karşılamaya başlamıştı.

Yaz geldiğinde bütün resimlerini galeriye vermişti ama daha fazla resim yapmak istemiyordu artık. İçiyor ve artık gerçek anlamda sarhoş da olmuyordu, güneşli günlerde bile evden çıkmıyor, yere uzanıp beyaz, boş tavana bakıyor, Chet Baker'ı dinlerken gözleri ya-

şarıyordu. Daha önceden haber verdiği halde erkek kardeşinin geleceğini unutan Alice'i bir defasında bu halde bulmuştu Harold. İçki ve sigaradan nefret eden Harold onu tuttuğu gibi, kiraladığı arabanın içine atıp Manhattan'a götürmüş, orada özel bir bağımlılar kliniğinin himayesine vermişti. Manhattan'da planladığından dokuz gün fazla, yani on dört gün kalan Harold sabahları şehrin müze ve galerilerini, öğleden sonraları da devamlı ağlayan ve Hudson'a bakan pahalı odasından yakında çıkacağına ve normal bir hayat süreceğine söz veren kız kardeşini ziyaret ediyordu. Harold onun vicdan azabını yatıştırıp doktorlarla konuşmuş ve sonra Tokyo'ya uçmuştu çünkü bir Pollock sergisi için yapması gereken hazırlıkları daha fazla erteleyecek durumda değildi.

Alice başka kadınlarla içki bağımlılığı hakkında sohbet ediyor, doktorlar ve psikologlarla evliliği, Lawrence ve yeni karısı, onların şimdiye kadar hiç görmediği ve görmek de istemediği ikizleri hakkında konuşuyor ve gün aşırı telefonla Harold'ı arayarak ona kendini çok daha iyi hissettiğini, alkol alma isteğinin ciddi biçimde azaldığını anlatıyordu.

Otuz dört gün sonra, herkesin etrafında pervane gibi dönmesine rağmen kapalı kalma duygusuna, çember oluşturarak yapılan sarsıcı konuşmalara, güzel üniformalar ve kadın bakıcıların bir örnek saç kesimine, pastel renkli mobilyalara, suni şekerle yapılan bitki içeceklerine, lenf bezi masajlarına ve üç metre yüksekliğinde bir çitle çevrili terasta atılan monoton turlara artık dayanamaz hale gelen Alice, doktorunu ve Harold'ı özgürlüğüne kavuşmak için yeterince sağlıklı olduğuna ikna etmiş ve Sayville'e geri dönmüştü.

Yeniden resme başlamak istiyor ama ne yapacağını bilmiyordu. O kadar çok sahil manzarası resmetmiş ve kendi resimlerini o kadar çok kopyalamıştı ki, gökyüzüne bakamaz hale gelmişti çünkü ne zaman başını kaldırsa orada fırça darbeleri ve renk karışımları görmeden edemiyordu. Bir zamanlar genç bir sosyal hizmetler görevlisi olan Lawrence Krugshank'le tanıştığında üniversitenin üçüncü sınıfındaydı ve sanat tarihinin yanı sıra pedagoji okuyordu. Öğretmen ya da kültür gazetecisi olmak istiyordu, o zamanlar Atlanta'da ilk

sergisinin organizasyonunu yapan kardeşi gibi küratör olmayı da düşünmüyor değildi. Rembrandt ve Caravaggio'nun, van Gogh ve Monet'nin hayatlarını biliyordu, Gustav Klimt'in bütün tablolarını ve diğer önemli ressamların çoğu eserini görmüş, onlarla ilgili yazılar yazmıştı ve bu bilgisini bir biçimde kullanmak için hazırlık yapıyordu. Ama sonra Lawrence'la evlenmiş ve çok geçmeden kendini Chestnut Hill'in bir ofisinde bulmuştu, başlangıçta muhasebe işleri ve ıvır zıvır yazışmaların arasında, sanat dünyasının unuttuğu Wyomingli bir ressam olan, birliğin tarafında ve yanında şövalesiyle iç savaşa katılan, 1863'te de Gettysburg muharebesinde ölen Robert James Mellerton'ın biyografisini yazmaya çalışmıştı.

Alice ressamlar, üslup özellikleri ve dönemler hakkında bir şeyler biliyor, teoride adı geçen bütün resim tekniklerini tanıyordu, ayrıca en sevdiği sanatçı Renoir'ın geceleri hangi rüyaları gördüğünden ve kaç kadını sevdiğinden de haberdardı. Çeşitli astar çekme ve boyama teknikleri, tuval, renk ve fırça kullanımındaki nüanslar hakkındaki bilgisi yok denecek kadar az, ressam olarak yeteneği ise mütevazı ölçülerdeydi. Karanlık resimler bir depresyonun ürünüydü, sahil resimleri ise geçici bir hevesin ve boş duvarları doldurma gerekliliğinin. Şimdi ise hem içsel zorunluluktan hem de dış bir uyarandan yoksundu.

Bahçede oturup çiçek resimleri yapmaya başlamış ama bir süre sonra kendini bir budala gibi hissetmişti çünkü yaptığı gül resimleri masa örtüleri için yapılan kötü desenlere benziyordu. Daha sonra sahil atıklarını ve midye kabuklarını resmetmeyi denemişti ne var ki bunu için de tekniği yeterince olgun değildi, buradan taşlara geçtiyse de süreç ve sonuç olarak sıkıcı bulmuştu bunu. En nihayet fırça darbeleriyle boş tuvalleri delmeye başlamıştı çünkü bulabileceği motifler tükenmişti. Günlerce oturma odasında oturup Harold'ın Londra'ya götürmediği sanat kitaplarını karıştırıyordu. Ne var ki ustaların eserlerine bakmak ona ilham vermek yerine acemi bir çaylak, en iyi ihtimalle bu işi hobi edinmiş, yapıtları ancak turistler, hiçbir şey söylemeyen bir tablo satın alarak tatil keyfine anlam katmak isteyen, evlerine dönünce de onu bir sürü melek heykeliyle bezenmiş bir şömine pervazının üzerindeki kedili takvimin yanına asacak olan şortlu insanlar tarafından satın alınan, vasat bir ressam olduğunu gösteriyordu.

Telefonda kardeşiyle konuşurken çok normal çıkıyordu Alice'in sesi. Burada geçirdiği ilk yazında satın aldığı, astarlanmış, boş tuvallerin ortasında oturup yaptığı yeni resimlerden ve az ötedeki Bellport'da açma ihtimali olan bir sergiden söz ediyordu. O sırada Londra ve Dublin arasında mekik dokuyan Harold'ın kardeşine inanmaması için hiçbir neden yoktu, onun adına seviniyor ve her defasında onu yakında ziyaret edeceğine söz veriyordu. Zamanını ve süresini Alice'in belirlediği bu konuşmalardan sonra düşüş başlıyor, Alice yeniden ayakta sallanarak ışığın boğulduğu, sessiz bir mekâna, kendini içine attığında acı hissetmeyeceği bir odaya çekiliyordu.

Ne zaman içse, zaman eğrilen bir çizgi haline gelip ona geri dönüyordu, pürüzsüz, cilalı, yanıp sönen bir metal gibi tekrar tekrar karşısına çıkan dönemeçler. Günler gevşek parçalara bölünüp parçalanmış, kenarları iç içe geçen, uykuyu açlıktan, doğal ihtiyaçları yıkanmaktan, bilinçsizliği alışveriş yapmaktan ayıran bulanık görüntüler haline gelmişti. Haftalar lekeli, birbirine benzemeyen düzensiz desenler ve aylar onların aşırı ışıklandırılmış ve sulandırılmış renklerle kaplanmış kopyalarıydı. Alice'in algıladığı hayat yan odalardan birinde geçen bir filmdi.

Harold telefon edip geleceğini haber verdiğinde Alice gelmemesini rica etmişti ondan. Bir yalan uydurup Güney Carolina'da kendisi gibi ressam bir arkadaşına gideceğini söylemiş ama bunun yerine Brooklyn'e gidip kendi isteğiyle bir bağımlılar kliniğine başvurmuştu. Ölmek istemediğini söylemişti orada oysa gerçeğin sadece yarısıydı bu. Yalnız başına başaramayacağı başlangıç aşamasını atlatmak için orada on iki gün kalmış, sonra kendine minnacık bir oda kiralamıştı, sabahları ve öğlenleri civarda uzun yürüyüşler yapıyor, akşamları da Anonim Alkolikler grubuyla buluşuyordu. Kırk bir yaşındaydı ve elli dokuz kiloydu. Hâlâ bir seksen altı boyunda ve kızıl saçlı olduğu için yolda yürürken kimilerinin gözü ona takılıyordu, bunlardan bazıları irkiliyor, bazıları da sadece şaşırıyordu. Çocuklar başlarını kaldırıp gözlerini onun yüzüne dikiyor, Alice onlara solgun yüzüyle gülümsemeyi başarırsa mahcup mahcup başlarını öne eğiyorlardı.

Alice'in banyosunda bir ayna asılıydı, arka yüzündeki gümüşi sır yer yer dökülmüş, camda duvar sıvasını gösteren saçaklı delikler açmıştı. Ne zaman ona baksa aklı başından gidiyordu. Orada zayıf bir ışığın altında dakikalarca dikiliyor ve kendi yüzünün altında ince, kaygan bir folyo gibi annesinin yüzünü gördüğü düşüncesini kafasından atmaya çalışıyordu. Margaret Simmons atmış dokuz yaşındaydı. Aralarında yıllardır süren tartışmalar onun Alzheimer olmasıyla birlikte dört yıl önce sona ermişti, Margaret çocukları da dahil olmak üzere hiçbir şey hatırlamıyordu artık. Vefalı evlat Harold onu yılda iki kez Jersey City'deki bakımevinde ziyaret ediyor, onunla bir süre kafeteryada oturup Cape Town ve Edinburgh'daki müzelerden, Matisse ve Chagall'dan, yeni çıkan hazır yemeklerden, borsa kurlarından, yolculuklarda yanına aldığı çalar saatlerden söz ediyor ve sonra gidiyordu.

Harold ve Alice'in babası Joseph Simmons, Alice on beş yaşındayken Vietnam'da öldürülmüştü. Çocukken ona hep babasının yüz hatlarını aldığını söylerlerdi ama Alice kendini artık öyle görmüyordu, kıvrımlı dudakların, hayat dolu, koyu yeşil gözlerin yerinde yeller esiyordu. Onun şimdi gördüğü kireç gibi, çökmüş bir yüzdü ve bu yüz onu ağlatmaya yetiyordu.

Anonim Alkolikler grubunun toplantıları eskiden bir şapkacı dükkânının, bir kuaförün ve üstteki iki katında bir sendikanın ofislerinin bulunduğu bir binada yapılıyordu. Şimdi zemin kata atıştırmalık satan, basit bir Çin lokantası yerleşmişti, üçüncü kat ise giysi deposuydu. Bunların arasında da hangi akla hizmetse, küçük yemekhanesini sembolik bir meblağ karşılığında yerel bir çevreci gruba, bir kadın derneğine ve Anonim Alkoliklere kiralayan özel bir çocuk yuvası vardı. Grup her çarşamba akşam ve her pazar öğleden sonra saatlerinde buluşuyor ve Alice her ikisine de gidiyordu. Manhattan'dan farklı olarak burada zengin ve çok meşgul erkeklerin güzelliğine düşkün karıları, kariyer peşinde koşup Wall Street'in acımasız kuralları yüzünden paramparça hale gelen ve kendini alkole veren kadınlar ve hâlâ çok ünlü olduklarını zannettikleri için terasa çıktıklarında güneş gözlüğü takan, üzerlerinden bir helikopter geçtiğinde yüzlerini kapatan, vadesi dolmuş kadın oyuncular yoktu.

Foster Avenue'deki binanın bir odasında, bir saat öncesinde kahve servisi yapan, canı sıkılan çocuklara ders veren, karbüratör devreleri bağlayan, sigorta satan kadınlar ve erkekler bir araya geliyordu; kendi halinde yaşayan ve önemli saydıkları her şeyin ellerinden nasıl kayıp gittiğini daha fazla görmek istemeyen insanlar. Yolun sonuna gelmiş, umudunu kaybetmiş, isimlerini söyleyip hikâyelerini anlattıklarında hâlâ kendilerini dinleyecek birileri var mı diye merak eden içkiciler geliyordu buraya. Onların adı Gregory'ydi, Hank'di, Rosalyn'di, Karen'dı; onlar işsiz genç erkekler ve hem kocaları ölmüş hem de hayatlarının yarısı ellerinden alınmış yaşlı kadınlardı.

Onların minnacık daireleri, bakkal ve kırtasiye dükkânları vardı ve asla gerçekleşmeyecek hayallerinden utanıyorlardı. Başlarına gelen talihsizlikler onları kinizme sürüklemişti ve derilerinin altındaki yağ gibi içlerine çöreklenen mutsuzluk karşısında ürkütücü bir biçimde soğukkanlıydılar. Kâh ağlayarak kâh kekeleyerek kâh öfke içinde kâh inançsız bir kıkırtıyla hastalık, ölüm, terk edilme, yangınlar, alışveriş merkezlerinde yolunu şaşıran mermiler, boğulan çocuklar, kaybedilmiş oyunlar, borçlar, şiddet, aldatılma ve içlerine oturup onları yerden yere vuran ve içmedikleri zaman dinmeyen bir acıyla ilgili vahim hikâyeler anlatıyorlardı.

Alice kendinden söz etmeyi nahoş bir durum olarak algılıyordu. Daha genç bir kadınken rahminin alınmış olması yaralı insanların arasına kabul edilmek için yeterdi ama bu kayıpla başa çıkmaya çalışmak onun meselesiydi ve bunun hakkında kimseyle konuşmak istemiyordu. Gerçi kendisini terk eden ve bunun için pırıl pırıl bir kadın ve ikiz çocuklarla ödüllendirilen koca hikâyesinin trajikomik bir yanı yok değildi ama burada bulunma nedenini bu hikâyeyle gerekçelendirmek fazlasıyla banal geliyordu Alice'e. Kaderin sillesini yemiş bu boğucu insan topluluğunda bir ressam olarak uğradığı başarısızlığı ifşa etmeyi ise öyle saçma buluyordu ki onlara boş bir tuvalin karşısında hissettiği çaresizlik ve umutsuzluğu anlatmak yerine yalan söylemeyi tercih etmişti.

Kendisi için uydurduğu yazgı ne banal ne de dramatikti ve duvarları şen çocuk resimleriyle süslenmiş bu odadaki kimse onun inandırıcılığından kuşku duymuş gibi görünmüyordu.

Harold daha fazla kandırılmayı beklemeden Alice'i görmek için Brooklyn'e gitmişti. Onun durumundan dolayı nasıl yıkıldığını elinden geldiğince saklamaya çalışmış ve onu hem maddi hem de manevi açıdan desteklemeye karar vermişti. Long Island'daki evin tatilcilere kiralanması işiyle uğraşmış ve kız kardeşine birkaç mobilyayla mutfak eşyası satın almıştı. Bir gün yanında bir mutfak robotuyla geliyor, ertesi gün bir düdüklü tencereyle peyda oluyordu, en sonunda mutfak gerekli araç gereçle dolup taştığında ona bir televizyon ve müzik seti hediye etmişti. Alice kendini aşırı zorlayan bu dokunaklı kardeş sevgisi kanıtlarına bir süre katlanmış ama sonra Harold ona bir kürek çekme aleti ve protein tozu getirdiğinde mümkün mertebe diplomatik bir dille buna bir son vermesini rica etmişti.

Her hafta biraz daha iyiye gidiyordu Alice. Brooklyn'i ve oturduğu mahalleyi seviyordu, bu arada bir zamanlar Chestnut Hill'in koridorlarını öğrendiği gibi bu semtin de girdisini çıktısını öğrenmişti. Yetimhanede geçirdiği zaman, yaptığı iş, çocuklar ve Lawrence aklına gelmiyordu artık pek, geldiği zamanlarda da delici bir özlem ve içinden söküp atamadığı bir acı duygusu yerine hafif bir hüzün hissediyordu. Hayatının bir bölümünün başarısızlıklarla geçtiğini kabul etmeyi ve bununla daha fazla çekişmemeyi öğrenmişti. Alkol bağımlılığından kurtulamamak bir başarısızlık daha demekti ve buna izin vermek istemiyordu. İçki onu kendine kurban seçmiş, yere vurmuş, süründürmüş, peltekleştirmiş ve beyaz, boş bir tavanda olmayan şeyleri görmeye zorlamıştı. İçki dünyayı ve duygularını karartmıştı, şimdi ikisini de geri istiyordu.

İçki onu, eskiden olsa silik gölgeler kadar bile algılamayacağı, sesleri olsa olsa uzak birer gürültü olan insanların yakınına getirmişti. İçki yüzünden tanımadığı, normal şartlarda es geçeceği insanların bulunduğu bir çevreye girmişti; yalnızlık çeken umutsuzlar, kendi kendine mırıldananlar, görünüşte işlevlerini yerine getirirken giysilerinin altında tirtir titreyenler, bir çamaşırhanenin penceresinde dikilirken birden ağlamaya başlayan genç kadınlar, yakında bitecek hayatlarını bir avuntu, bir vaat olarak gören yaşlı adamlar. Alice katılımcıları sürekli değişen grupta öylece oturmaktan başka bir şey yapmıyor, yıkım ve çöküş hikâyeleri dinliyor, sonra Brooklyn gece-

sine çıktığında dinlediklerinin ağırlığı altında kendini ezilmiş, öte yandan özgürleştirici bir biçimde açılmış hissediyordu. Başkalarının kaderlerine ortaklık etmesi ona yaşadığı ve bir topluluğun parçası olduğu duygusunu geri veriyordu, her ne kadar bu topluluk hastalık ve umutsuzlukla sarsılarak yıkılmış olsa da.

Anonim Alkoliklerle ilk buluşmasından üç ay sonra Alice kendine bir iş aramaya başlamıştı. Harold onun Long Island'daki evin kira gelirini alması konusunda ısrar etmişti ama Alice kendi parasını kendi kazanmak istiyordu. İki yaşlı adama ait bir doğal gıda marketinde iş bulmuştu kendine. Maaş orta karardı, buna karşılık markette ve satışta yaptığı iş kolaydı, ayrıca akşamları çıkarken yanına meyve ve hamur işi alabiliyordu. Etrafındaki mısır ekmekleriyle, biyolojik sebzelerle, doğal meyve sularıyla sağlıklı beslenmesi işten bile değildi Alice'in. Otuz sekiz gündür alkol almıyordu ve dört yıldır ilk defa biraz kilo almıştı.

Bazı hafta sonları, Lower East Side'da ellili yıllardan kalma kiralık bir evde oturan ve terasta koi sazanı yetiştiren Trevor ve Clive'i ziyaret ediyordu Alice. Solgun cildi kahverengimsi bir parlaklık kazanmış, gözlerinin altındaki halkalar yok olmuştu ve konuşurken sesi artık dünyaya sırtını çevirmiş, ışıksız bir derinlikten gelmiyordu. Foster Avenue'deki buluşmalara haftada iki gün gitmeye devam ediyor, orada anlatılanları dinlemek canını yakıyor ve kendisinin de nasıl uçurumun kenarına geldiğini hatırlatıyor ama bir yandan da ona güç ve umut veriyordu. İki haftadır içmeyi bırakmış olan aynı yaştaki Carol'la başlayan arkadaşlıkları onun yeni erkek arkadaşıyla Minneapolis'e taşınması ve bir daha aramamasıyla bitmişti.

Marketin bir müşterisi, yiyecek alerjisi olan bir İngiliz dili profesöründen hoşlanıyordu Alice ama adam yemeklerden ve kasanın yanında asılı duran kara tahtanın üstündeki duyuruların yazım hatalarından başka bir şeyle ilgilenmiyordu. Alice çaktırmadan Trevor'ın etrafında da dönmüyor değildi ne var ki yetmiş iki yaşındaki bir adamın kendisi için fazlaca yaşlı olduğunun da farkındaydı. Yine de onunla flört etmeye ve daracık markette çalışırken ona hafifçe dokunarak veya raftan bir kahverengi pirinç paketi alıp ona uzat-

tığında ya da Trevor, Alice'in depodan getirdiği bir paket yulaflı bisküvi için ona teşekkür ettiğinde gözlerini açıp gülümseyerek onun kafasını karıştırmaya bayılıyordu.

Harold, Seattle'da kalırken müze görevlisi bir kadına âşık olmuş, onu ilkbaharda Londra'ya davet etmiş, yazın da onunla evlenmişti. Louise, Harold'dan on dört yaş gençti, biraz tombuldu ve İngiliz İngilizcesine bayılıyordu. Kısa bir süre sonra İngiliz aksanıyla konuşmaya başlamış ve kriketin kurallarını öğrenmişti. İkisini de doğuracağı bir çocuğa öğretmeyi kafasına koyduğu için sonbaharda hamile kalmıştı. O zamana kadar bekârlık hayatını, dünya müzelerinin ailesi, resimlerin de çocukları olduğu söylemiyle savunan Harold sevinçten çalışamıyordu. Bir sonraki yılın haziranında doğan oğlan çocuk George adıyla vaftiz edilmiş ve hiç vakit kaybetmeden New York'a götürülüp annesi ve babası tarafından halasına gösterilmişti. Harold ve Louise bebeğin yattığı yatağın yanında dururken mutluluktan ağlıyordu ve Alice de onlarla birlikte gözyaşlarına boğulmuştu.

Üçü sarmaş dolaş olduktan sonra Harold ve karısı ağlamayı kesmişti ama Alice bir türlü duramıyordu. Hıçkırıkları beş dakika sonra da kesilmeyince Harold bir şeylerin yolunda gitmediğini anlamış ve sonraki beş dakika içinde çağırdığı bir doktor Alice'e sinir krizi teşhisi koymuş ve sakinleştirici bir iğne yapmıştı.

Uykuya dalan Alice rüyasında bir bisikletin üstünde güneşin ışıttığı bir araziden geçtiğini görmüştü. Gidona asılmış bir sepetin içinde yüzünü göremediği bir çocuk vardı. Uyandığında Harold ve Louise başındaydı, onu endişeyle izliyorlardı. Bebek ortalarındaki bir sepette uyuyordu. Alice gülümsemişti. Harold onun elini tutup her şeyin yoluna gireceğini söylemişti. Alice başını sallamıştı çünkü her şeyin yoluna girmesi için ne yapması gerektiğini biliyordu.

Alice mırıldanmayı kesti ve Wilbur bahçeye çıkıp sallanan bir iskemleye oturdu. Kulağına sahile vuran dalgaların ve uzaklardan bir çim biçme makinesinin sesi geliyordu. Mart ayıydı, günler uzamaya ve ısınmaya başlamıştı. Bulutlu gökyüzü alçalmıştı, hiç martı yoktu, buna karşılık hafif rüzgâr denizin kokusunu getiriyordu.

Wilbur dört gün önce on sekizini doldurmuştu. Alice onun için bir turta, alkolsüz şampanya ve bir hediye almıştı, bir CD çalar ve Wilbur'un seveceğini düşündüğü birkaç CD. Harold ve Louise Londra'dan telefon edip onları sadece fotoğraflardan tanıyan ve onlarla konuşmak zorunda kalan Wilbur'u tebrik etti. Doğum gününün yanı sıra kutlanacak başka bir olay daha vardı, Wilbur'un Amerikan pasaportu başvurusu kabul edilmişti. Bütün işlerle Alice uğraşmıştı ve doğum belgesinin bulunmasında sorun çıktığında Harold işleri hızla yoluna koyan avukat bir arkadaşını devreye sokmuştu.

Wilbur artık reşitti ve istediğini yapabilirdi ama yine de karşısına ansızın çıkan bu özgürlükle işe nereden başlayacağını bilmiyordu. İrlanda'ya gidip mirasını alabilirdi ama bunun için acele etmeye gerek olmadığını düşünüyordu. Hem Orla'nın evini hem de Colm'un ona miras olarak bıraktığı evi satmak için gereken işlemleri başlatmaya hazır hissetmiyordu kendini henüz. İrlanda Bankası'ndaki bir hesapta küçük bir birikimi vardı, bunu ona Orla'nın cenaze törenine gelen avukat söylemişti. Ne var ki Wilbur bu paranın bir kuruşunu bile istemiyordu. Gemicinin mektubunu okumuştu, Conor bu mektubun bir kopyasını çıkarıp ona vermişti. Mektupta Eamon McDermott'un zenginliğinin temelini atan altının nereden geldiği yazıyordu ve Wilbur bunun bir kuruşuna bile dokunmamakta ısrarlıydı.

Bu evde kendini iyi hissediyor, zamanı unutturan, dingin günler ve kimsenin ondan bir şey istemiyor oluşu ona iyi geliyordu. Alice'le birlikte arabayla Montauk'a gidip Sheltered Island'ı görmüşler ve deniz balıklarının yüzdüğü kocaman akvaryumları bulunan bir restorana girmişlerdi. Wilbur'un giysileri baştan aşağıya yenilenmişti, üç çift ayakkabısı ve bir güneş gözlüğü vardı. Harold ve Louise ona doğum günü hediyesi olarak yüz dolar vermiş, Wilbur bu paranın bir bölümüyle kendine mektup kâğıdı, zarf ve bir dolmakalem almıştı. Paranın geri kalanını İrlanda birimine çevirip bir mektupla birlikte hâlâ Four Towers'da kalan Conor'a göndermişti. Matthew ve Sune'ye de birer mektup yazmayı ihmal etmemişti. Matthew tekrar Norwich'de yaşamaya başlamıştı ama artık ders vermiyordu. Beş yıl önce birkaç günlüğüne yeniden yurda uçmuştu çünkü ölen karısının cenaze töreni üçüncü kocasıyla birlikte yaşadığı Manchester'da ya-

pılmıştı. Matthew cenaze töreninde Cynthia'nın görümcesi Norma Kennedy ile tanışmış ve kendisinden dokuz yaş genç olan ve fotoğrafçılık yapan bu kadına âşık olmuştu.

Matthew'nun Wilbur'a gönderdiği iki mektuptan birinin içinden otomatik deklanşörle çekilmiş, siyah beyaz bir fotoğraf çıkmıştı. Resimde Matthew ve Norma bir gölün kıyısında ters döndürülmüş bir kayığın üstünde oturuyordu, kameraya ciddi ve mutlu bir ifadeyle poz vermişti ikisi de. Ayaklarının dibinde kayığın kürekleri duruyordu, bir ceketin üstüne de Wilbur'a yabancı gelmeyen bir kedi kıvrılmıştı, arka planda bir dağ dizisinin üstünde bulutlar görünüyordu. Mektupta 11 Ekim 1996 tarihinin damgası vardı. Bu mektubunda Portsalon'daki evi yerel bir emlakçi kanalıyla satma ve orada nesi var, nesi yoksa İngiltere'ye getirtme planlarından söz ediyordu Matthew. Wilbur'un nasıl olduğunu soruyor ve mektubuna cevap vermesini rica ediyordu. Pauline ne birinci ne de beş hafta sonra gelen ikinci mektubu Wilbur'a vermemişti.

Wilbur, Matthew'ya sık yazılmış on yedi sayfa gönderdi. Sune'ye gönderdiği dokuz sayfaydı. Bir telefon numarası verememişti çünkü ev kiraya verilecekti ve bağlantı kesilmişti. İki mektuba da Alice'in çektiği birer fotoğraf koymuştu. Wilbur bir deniz ürünleri restoranının park yerini süsleyen, doğal büyüklükteki bir ispermeçet balinasının açılmış ağzının önünde duruyordu.

Alice ve Wilbur mayıs sonunda Long Island'dan ayrılıp birlikte Brooklyn'e gittiler. Evi eylüle kadar yüksek bir meblağ karşılığında kiralayacak kadar zamanları vardı, ayrıca Alice Wilbur'a New York'u göstermek istiyordu. Yedi odalı bir evden iki odalı bir eve taşınmak ikisine de kolay gelmemişti ama birkaç gün sonra bu tutuk hali üstlerinden atıp küçük dairede birlikte yaşamaya alıştılar. Wilbur oturma odasındaki kanepede yatıyordu ve kendi eşyalarını koymak için gömme dolabın yarısını almıştı. Öğleden sonraları Wilbur'la birlikte Manhattan'ı gezebilmek için iki hafta boyunca markette sadece sabahları çalıştı Alice. Birlikte Ellis Island ve Liberty Island'a gittiler, özgürlük heykelinin tepesine ve Empire State Building'e çıktılar, Chinatown ve Little Italy'de dolaşıp Central Park'ta faytona bindiler.

Gökdelenlerin gölgesinde Wilbur'un dili tutuldu, Grand Central Station'ın büyük salonunda şaşkınlık içinde dikilip etrafına bakındı ve *New York Giants*'ın bir oyununda Alice'le yan yana oturup Amerikan futbolunun kurallarından hiç anlamadığı halde fanatiklerle birlikte o da bağırdı. Cony Island'da dönme dolaba bindiler ve Wilbur annesinin bir zamanlar suya bozuk para attığı ve bir çocuk dilediği, onu dilediği köprüyü gördü.

Trevor ve Clive, Wilbur'a kucak açmıştı, onu şekersiz bisküviler ve organik meyvelerle besliyor ve marketin broşürlerini dağıtması karşılığında ona iki buçuk dolar saat ücreti veriyorlardı. Wilbur hafta sonları Alice'le birlikte Lower East Side'a gidiyor, iki yaşlı adam sazan havuzunun suyunu değiştirirken onlara yardım ediyor ve Trevor'ın atmışlı ve yetmişli yıllarda çektiği filmleri seyrediyordu. Trevor Cohen bir zamanlar gazeteciydi ve çeşitli gazete ve dergilerin temsilcisi olarak dünyayı dolaşmıştı. Clive Lombard genç bir adamken Kore'de savaşmış ve sonra Maine ve New Hampshire'ın çeşitli okullarında tarih öğretmenliği yapmıştı. İkisi de atmış yaşına geldiklerinde Queens'de ülser tedavisi gördükleri bir klinikte karşılaşmış ve birlikte bir sağlıklı beslenme marketi açmaya karar vermişlerdi.

Alice ve Wilbur sinemaya veya Central Park'taki bir konsere gitmedikleri zamanlarda evin oturma odasında oturup kitap okuyor, scrabble oynuyor veya televizyon seyrediyorlardı. Uzaktan kumandaya veya harflerin bulunduğu kumaş torbaya aynı anda uzandıklarında bazen parmak uçları birbirine değiyor ve mahcup bir edayla irkiliyorlardı. Böyle anları, Alice üstünde külot ve tişörtle Wilbur'un o esnada dişlerini fırçaladığı banyoya girdiğinde veya Wilbur çıktığı bir gezintiden terlemiş olarak geri gelip duş almak istediği için Alice iç çamaşırlarını banyo küvetinin üstündeki ipten toplamak zorunda kaldığında da yaşıyorlardı.

Alice, Wilbur'a gerçeğin bütününü, onu niye yanına aldığını hiç anlatmamıştı. Chestnut Hill, evlat edinme düşüncesi ve Lawrence'dan ayrılışı hakkında konuşmuştu ne var ki hem aylar süren depresyonundan hem de alkol bağımlığından, kaldığı kliniklerden ve Foster Avenue'deki buluşmalardan hiç söz etmiyordu.

Yıllar önce kendi oğlu gibi gördüğü küçük çocuğun nasıl birisi olduğunu görmek istediğini daha Sligo'dayken söylemiş ve Wilbur buna memnun olmuştu. On sekizine gelene kadar Alice ve Amerika karşısındaki seçenek çocuk yurdu, belki de Bayan Ferguson anlamına geliyordu. Zaten ona tercih hakkı bırakmamışlardı, yine bir yerlerde yangın çıkarmadan önce ondan kurtulmak istiyorlardı.

Wilbur bazen Alice ve onun yeni kiracısı hakkında komşuların ne düşündüklerini soruyordu kendine ama aynaya her baktığında bu sorunun cevabını buluyordu. Bir elli dokuz boyundaydı ve çocuksu yüzü yakında çıkacak sakallarına dair en ufak bir ipucu vermiyordu, onu Alice'in yanında görenler oğlu veya yeğeni sanıyor olsa gerekti. Onun yanında cüce kalıyor, bedeninde hormon ayaklanması yaşayan ve yoldan geçen bir kızın bluzunun altında göğüs uçlarını gördüğünde erekte olan, on sekiz yaşında bir delikanlı gibi görünmüyordu. Alice'e asla başka kadınlara baktığı gözle bakmaması Wilbur'un içini rahatlatıyordu. Neyse ki Alice çok uzun boylu ve incecikti, saçları da öyle kısaydı ki kanepede onun yanında otururken veya geceliğiyle tuvalete giderken onu bir erkek sanabilirdi rahatlıkla.

Harold ve Louise temmuzda küçük Georg'la birlikte Londra'dan kalkıp onların ziyaretine gelmişti. Wilbur'u büyük bir coşkuyla bağırlarına bastılar, onun su fobisinden bihaber oldukları için havaalanından gelirken ona armağan olarak bir sörf tahtası getirmişlerdi. Bir Hint lokantasının bir köşesinde geçirdikleri birinci akşam Harold ilk ağızda Wilbur'a George'un vaftiz babası olmasını önerdi. Bu fikri muhteşem bulan Louise bunu şampanyayla kutlamaları gerektiğini söyledi. Harold'ın karısına attığı sert bakışı ve bunu takip eden sessizliği, reşit olmasına rağmen Harold'ın onu alkol almak için fazla genç bulması olarak yorumladı Wilbur. Birkaç gün önce akşam saatlerinde mahallede bir keşif gezisi yaparken yarım şişe bira içtiğini ve kendini nasıl berbat hissettiğini şaka yollu anlatmayı düşündü ama sonra bundan vazgeçti.

Harold nahoş sessizliği ertesi gün Long Island'a gitmeyi teklif ederek bozdu. Aynı zamanda eve uğramak, Detroitli bir aile olan kiracılara merhaba demek ve yapılacak işleri halledip halletmedikle-

rinden emin olmak istiyordu. Sahile gitmek, yüzmek ve Wilbur'un sörf tahtasının üstündeki ilk denemelerini izlemek için bunun iyi bir fırsat olduğunu söyledi. Alice ve Louise bu fikre bayıldı, Wilbur da bundan daha heyecanlı bir şey düşünemiyormuş gibi yaptı.

Ertesi gün Louise ve Alice içecekleri bir dondurucuya yerleştirirken Wilbur elini kasıtlı olarak öyle kötü kesti ki Alice ve Harold onu, yaraya sekiz dikiş atan bir doktora götürmek zorunda kaldı. Wilbur yarasının ağırlığı ve kan kaybından dolayı kimsenin onda kasıt aramayacağını bildiği halde, ameliyat masasından kalkar kalkmaz denizde yüzebilmesi için eline su geçirmez bir kılıf geçirilip geçirilemeyeceğini sordu. Doktor yaranın suyla temas etmemesi gerektiğini ısrarla tavsiye ettiğinde Wilbur, sörf tahtasını bir dahaki sefere deneyebileceğini söyleyerek onu teselli etmeye çalışan Harold'dan daha fazla hayal kırıklığına uğramış gibi yaptı.

Öğleden sonra hep birlikte Central Park'a gidip ilk akarsuya üç yüz metre uzaklığındaki bir ağacın altında piknik yaptılar.

Bir hafta sonra Harold, Louise ve Georg Londra'ya geri döndü. Alice onların New York'un boğucu sıcağından serin İngiltere'ye kaçmasına gıpta etmişti. Cumartesileri de dahil her gün markette çalışıyordu artık. Clive sırt ağrılarından dolayı hastaneye yatmak zorunda kalmıştı, yapay bir kalça kemiği takılması kaçınılmaz görünüyordu. Trevor paniğe kapılmıştı, iş gücünün eksilmesinden dolayı değil, kendisinin ve çalışma arkadaşının ne kadar yaşlandığını fark ettiği için.

Wilbur onlara rafların düzenlenmesinde yardım etmediği, marketi toparlamadığı, vitrin camlarını temizlemediği veya Clive'ın elle yazıp fotokopiyle çoğalttığı el ilanlarını dağıtmadığı zamanlarda klimalı bir sinemaya giriyordu. Üst üste üç öğleden sonrasını *Die Hard* üçlemesini seyrederek geçirdikten sonra kütüphaneye gidip Bruce Willis ve filmleri hakkında ne bulduysa hepsini okudu. Aldığı not yığınıyla iki hafta sonra mutfak masasının karşısındaki açık pencerenin önüne geçip *The Life And Death Of Bruce Willis* başlıklı biyografinin ilk cümlesini yazdı.

Akşama doğru, sıcak daha katlanılır bir hale geldiğinde sokaklarda yürüyüş yapıyordu, genellikle yirmi blok veya biraz daha fazla.

Bazen bir otobüse atlayıp gelişigüzel bir yerde iniyor ve yabancı mahallelerde keşif turları atıyordu. Yaşlı bir adamı bir evin önünde veya bir ağacın gölgesinde portatif bir iskemlenin üstünde otururken bulduğunda ona babasının resmini gösterip fotoğraftaki adamı oralarda hiç görüp görmediğini soruyordu. Adamlar Wilbur'a alıcı gözüyle bakıp onun polis olabileceği fikrini bir kenara attıktan sonra resme bazen şöyle bir göz atıyor, bazen de onu uzun uzun inceliyorlardı. Bazıları onun kim olduğunu soruyor, bazıları da aranan bir suçlu olup olmadığını öğrenmek istiyordu ama kimse Lennard Sandberg'i tanımıyordu.

Lennard, İsveç'e gönderdiği iki mektuptan birinde Brooklyn'deki bir arkadaşından söz etmiş ama onun ne adını ne de adresini vermişti. Wilbur çıktığı her keşif gezisinde gözleriyle, üstünde beyaz rakamlarla 73 yazan kırmızı kapıyı arıyordu, bu kapının New York'un herhangi bir yerinde olabileceğini, numarasının silinmiş, değişmiş veya numaranın bütün binayla birlikte ortadan kalkmış olabileceğini bildiği halde.

Yine nafile bir arama faaliyetinin sonunda eve döndüğünde mektup kutusunda Conor'dan gelen bir mektup bulmuştu Wilbur. Serin ve loş sahanlığın en alt merdivenlerine oturup zarfı açtı. Yeni müdür sayesinde Four Towers'da sert bir rüzgâr esmekle birlikte kendisinin iyi olduğunu yazıyordu Conor. Kendisine teslim edilmeyen ama oradan çıkana kadar saklanacak olan para için teşekkür ediyordu. Göze batmamaya çalıştığını ve yakında çıkıp Wilbur'u New York'ta ziyaret etmeyi umduğunu söylüyordu.

Daireye girdikten sonra Wilbur duş almak üzere banyoya gitti, Alice yemek yapıyordu. Yemekten sonra Wilbur bulaşıkları yıkarken, Alice çamaşırhaneye götürmek üzere kirli giysileri topladı. Wilbur'un pantolon cebinden Lennard Sandberg'in kenarları yenmiş, eski fotoğrafı düştü. Alice onu yerden alıp uzun uzun inceledi.

"Bu baban mı?" diye sordu sonunda.

Wilbur omuz silkip arkasını döndü. Alice hâlâ resme bakıyordu. Babasını aradığından hiç söz etmemişti Wilbur ona. Ondan bu konu-

da bir şey istese Alice'in ona yardım edeceğini biliyor ama onun muhtemelen çoktan ölmüş birisini bulmak için zaman harcamasını istemiyordu. Kaçınılmaz hayal kırıklığını kimseyle paylaşmamayı tercih ediyordu.

"Evet" dedi Wilbur.

Alice masaya oturdu. "Galiba tanıyorum onu" dedi alçak bir sesle.

Wilbur bekledi ama Alice daha fazla bir şey söylemiyor, sadece resme bakıyordu. Sersemlemiş bir halde o da masaya oturdu. Açık pencerelerden içeriye trafik gürültüsü, komşuların nidaları, birçok televizyon ve radyodan çıkıp birbirine karışan bir müzik sesi geliyordu. Güneşle birlikte keskin ışık da yok olmuştu ama yaprak kıpırdatmayan, ezici sıcak devam ediyordu. Alice masada Wilbur'un karşısına geçip ona yaşadığı çöküşleri ve kaldığı klinikleri anlattı. Ayrıca Anonim Alkolikler grubunun toplantılarına arada bir gelen adamdan söz etti.

Ertesi gün grubun eski yöneticisi Robert Brent'le buluşup ona fotoğrafı gösterdiler. Brent bu suskun adamı hatırlıyor ama onun gruba geldiği ilk akşam kendisiyle ilgili verdiği bilgiden, yani adının Lenny olduğundan ve yıllardır içtiğinden daha fazla bir şey bilmiyordu. Lenny'nin Wilbur'un babası olma ihtimalinin yüksekliği onu, şimdiye kadar Wilbur'un yürüyerek ve otobüsle katettiği mahalle sınırlarının dışına çıkarak aramaya başlamak için yeterli gelmişti ikisine de.

Alice önce telefonla polisi, ardından Brooklyn, Quenns ve Bronx'daki bütün hastaneleri, son olarak da bir sürü kamu kurumunu aradı. Lennard Sandberg ne tutuklanmış ne de herhangi bir klinikte yatmıştı, en azından New York City'nin yönetim bölgesinde; ayrıca bu isimle bir ölüm belgesi de çıkarılmamıştı. Sosyal sigorta kurumunda Lennard Arne Sandberg adında birisi kayıtlıydı ancak Brooklyn'in güneyinde kalan Gravesend bölgesindeki adreste Alice ve Wilbur'un konuştukları kiracılardan eski komşusunu tanıyan tek bir kişi çıktı. Bir sürü kediyle iki odalı, karanlık bir dairede yaşayan yaşlı adam, çok sessiz ve tuhaf birisi olan, bir buçuk yıl önce de sırra kadem basan İsveçli'yi hatırlıyordu. Lennard'ın nereye gittiğini bilmiyordu.

Alice ve Wilbur çevreye fotokopisini çıkardıkları afişler asmışlar ve Lennard'ı sanki kendi payına düşen bu ilgi rahatsız ediyormuş gibi ince yüzüyle gülümserken gösteren el ilanları dağıtmışlardı. Wilbur her gün otobüslere ve metroya binip el ilanlarını büfelere ve parklara bırakıyor, araba sileceklerinin altına koyuyor, afişleri duvarlara ve ağaçlara tutturuyor, hiç tanımadığı insanlara babasının resmini gösterip her sokakta üstünde 73 yazan kırmızı kapıyı bulmayı umuyordu. Harold'ın yardımıyla sekiz yüz dolar karşılığında *New York Times*'a bir gazete ilanı verdiler. Kayıp bir İran kedisi ilanıyla bir kredi şirketi reklamı arasına sıkışan küçük ilan bir cuma günü çıktı. Bunun üzerine Wilbur tuhaf bir duyguya kapıldı ve haftalardır ilk defa, babasını bulduğu takdirde ne yapacağını sordu kendine.

Bir silah bulması mümkün görünmediği için onu vurma düşüncesini bir kenara atmıştı. Babasının bitkin gülümsemesi eşliğinde bütün gününü yollarda geçirince onu bulup kenara sıkıştırma ve hesap sorma hırsı nefretine üstün gelmişti. Bütün zamanını ve enerjisini muhteşem baba oğul buluşmasına katkıda bulunacağı inancına yatıran ve yüce hisler içinde onların birbirleriyle sarmaş dolaş olup mutluluktan ağlayacağını düşünen Alice'den gizliyordu bu duygularını.

Birkaç kişi onları telefonla arayıp Lennard Sandberg'i gördüğünü iddia etmişti. Alice ve Wilbur hiçbir ipucunu atlamıyordu, bunun için Queens ve Bronx'a, bir defasında da telefon edenlerle buluşmak üzere Newark'a kadar gitmişlerdi. Hobi için dedektiflik yapan bir Vietnam gazisi onları, uzaktan Lennard'a benzeyen ama ondan yirmi yaş büyük olan ve hayatının geri kalan günlerini zihni bulanmış bir halde belediyeye ait bir yaşlılar yurdunda geçiren bir adama götürmüştü. Ayrıca pek çok kez Lennard'ın da içinde yer alabileceği çeşitli evsizler grubuna götürüldüler. Yaşlı bir kadın arananın kendi oğlu olduğunu iddia etmişti, söylediklerine bakılırsa adam onun yanında bodrum katında oturuyor ve hayvanların içini dolduruyordu. Bir hemşire bir kaza kurbanını, bir kapıcı eski bir kiracıyı, bir eczacı bir müşterisini hatırlar gibi olmuştu. Telefonla arayan pek çok kişi bunun için bir ödül verilip verilmediğini soruyor, Alice arananı bulmayı başaran kişiye yüz dolar verileceğini söylediğinde de telefonu kapıyordu. Arayanların arasında palavracılar ve kaçıklar, kafası karışmış

ruhlar ve ayyaşlar, kendileri de çaresizlik içinde kayıp birisini arayan ve konuşmak isteyen insanlar, iyi niyetliler ve psikopatlar, yardımsever vatandaşlar, emekli polisler, canı sıkılan ev kadınları ve bir fincan kahveyle birkaç dolara fit olan aylaklar da vardı.

Ne var ki Lennard Sandberg'in nerede olduğunu bilen bir tek kişi bile çıkmamıştı. Telefonlar ve bırakılan notlar gittikçe azalıyor, artık sözüm ona görgü tanıkları aramıyor, böylece haftalar gelip geçiyordu. Bütün bu buluşmalar grotesk bir tiyatro oyunundan, geçmişte kalmış başarısızlıkların tekrar tekrar sahnelenmesinden ibaretti. Hep aynı sahnelerde biteviye tökezliyormuş, dili dolanan ürkek insanların okuduğu, hepsi birbirinin aynı, safsatacı metinleri tekrar tekrar dinliyormuş, hatta tıpkı tadı kaçmış, berbat bir mizansenin bir parçasıymış gibi kendisinin hiç solmayan hayal kırıklığına gösterdiği davranış bile ezberlenmiş, sığ bir tepki gibi geliyordu Wilbur'a.

Yorgun düşen Alice gittikçe cesaretini kaybediyordu ama vazgeçmek söz konusu olamazdı. Bu arama faaliyetini kendisi başlatmıştı ve Lennard Sandberg bulunana kadar da son vermeye niyetli değildi. Akşamları veya geceleri telefon çaldığında ahizeyi kaldırıp bu yabancı insanlarla konuşmak ve herhangi bir sokak köşesinde, bir barda veya bir dairede buluşmak için zorluyordu kendini, gören de iki suçlunun veya iki ürkek ilan sahibinin randevusu sanırdı bunu. Geceleri uykusundan sıçradığında önce olduğu yerde kalıyor, telefonu bu defa açmamayı düşünüyor ama sonra yine yataktan fırlayıp vaatlerle dolu, saçma sapan, kadere bak hikâyeleri dinliyor, bir isim ve bir adres not ediyor ve arayan kişiyle buluşacağına söz veriyordu. Uykuları bozulmuştu ve içkinin baştan çıkarıcılığına direnmek zorunda kalıyordu. Artık Lennard Sandberg'in girmediği rüyaları kısa ve renksizdi.

İlan dağıtmak, afiş asmak ve fotoğrafı uyku mahmuru adamların burnunun dibine sokmak için şehrin bölgelerine artık sadece gün aşırı gitmeye başlamıştı Wilbur. Sıcaktan ve yoldan geçen suratsız insanlardan tiksiniyor, afiş asmak için dükkân sahiplerinden izin almak, fotoğraftaki adamı niye aradığını soranlara cevap vermek istemiyordu çünkü onu niye aradığını kendisi de bilmiyordu. Ekimde markette

çalışarak Alice'e yardım etti, kaldırıma koydukları bir şemsiyenin altında oturup içinde ağır ağır organik limonlu dondurma döndüren bir makinenin başında durdu.

Trevor ve Clive, bakıma muhtaç yaşlılar için Karaiblere düzenlenen bir haçlı seferine, çocuksu bir sevinç ve hafif bir panikle kehanette bulundukları son yolculuklarına çıkmıştı. Clive'a yeni bir kalça kemiği takıldıktan sonra yaşlı adam çok ağır iyileşmiş ve bacaklarının üstünde iyi kötü durabilir hale gelir gelmez doktorlar bu seferde Trevor'da yaşlılık şekeri bulmuştu. Ne Clive'ın ağır iyileşmesi ne de Trevor'ın sürpriz hastalığı pek öyle endişe verici olmadığı halde, ikisi de ölümün soluğunu enselerinde hissettiklerini söylemişti. Miami'ye uçmadan önce marketin sorumluluğunu törenle Alice'e devredip anahtarların yanı sıra, şayet canlı olarak dönmeleri kısmet olmazsa açması gereken, bir zarf verdiler ona.

Ne var ki ölüm haberi yerine Antigua, Barbados ve Saint Lucia'dan kartpostallar geliyor, Alice onları kasanın yanındaki duvara raptiyeliyordu. Markette bazı değişiklikler yapan Alice emtia türüne şifa ürünleri ve doğal beslenmeye uygun et çeşitleri ekledi ve böylece yeni bir müşteri kitlesi kazandı. Rafları yeniden düzenleyip depoyu boş konserve şişeleriyle dolu sandıklardan, sararmış prospektüslerden ve son kullanma tarihi çoktan dolmuş ürünlerden temizledi. Çarşamba günleri marketi açmamak geleneğini kaldırıp mesai saatini bir saat daha uzattı. Bu yüke rağmen Wilbur'un hayati görevinde ona yardım etmek için pazar günlerini de feda ediyordu. Dışa vurmasa da bu işten çoktan vazgeçmiş, yorgun düşmüş ve baba oğul buluşmasının tanığı olma hayalinden kendini kurtarmıştı.

Kasımda güneşten yanmış, paltolarının içine renkli Hawaii gömlekleri giyen, dalış kurslarını, danslı geceleri ve Wilbur'la baş başa kalır kalmaz denizkızlarına benzeyen bakıcıları ve eşlikçilere ihtiyacı olmadan seyahat edebilen, bozulmamış yaşlı kadınları ballandıra ballandıra anlatan iki yaşlı adam markete döndü. Ciğerleri deniz havasıyla ve baş döndürücü parfümlerle dolmuş olan Clive ve Trevor yeniden tezgâhın arkasına geçip ıslıkla salsa melodileri çalmaya başlamış ve Alice'i dinlenmesi için bir haftalığına eve göndermişlerdi.

Wilbur'un babasıyla ilgili arama faaliyetinin nasıl gittiğini sormuşlar ve bu iş için bir ödül koymayı, onu bulup getirene bir ödül vermeyi önermişlerdi. Wilbur teşekkür ederek bu teklifi geri çevirdi oysa babasını afişlerde bir suçlu veya evden kaçmış bir köpek gibi ifşa etmek düşüncesi hoşuna gitmişti.

Alice yılın son ayında iki haftasını Harold, Louise ve George'un yanında geçirmek üzere Londra'ya uçtu. Günlerce verdiği uğraş ve kırmızı otobüslerle çıkılan büyüleyici turlar, nefes kesici sergi ziyaretleri hakkında dilinde tüy bitene kadar ikna edici sözler sarf ettikten sonra Wilbur'u yanına gelmesi için harekete geçirmekten vazgeçti. Wilbur'un New York'tan ayrılmamak için öne sürdüğü sebep babasını aramaya devam etmek istemesiydi. Oysa gerçekte, elinde kalan son ilanları Queens'deki Juniper Valley Parkının bir bankına bırakmıştı ve daha fazla hayalet avcılığı yaparak vakit harcamaya hiç niyeti yoktu.

Alice'in yokluğunda iki haftayı uyuyarak, kitap okuyarak, televizyon seyrederek ve sağlıklı gıdalara rağmen sağlıksız beslenmeyi başararak evde ve Bruce Willis biyografisine çalıştığı kütüphanede geçirdi. Haftada iki kere yarımşar gün olmak üzere markette çalışıyor, taze ürünleri paketlerinden çıkarıp üstlerine fiyat etiketleri tutturuyor ve onları raflara yerleştiriyordu. Trevor ve Clive, Noel'de onu evlerine yemeğe davet edip ona bir atkı, bir Billie Holiday CD'si ve Trevor'ın en sevdiği kitap olan *Bülbülü Öldürmek*'in ilk baskısını hediye ettiler. Wilbur üç gün sonra evde Winona Ryder'ın bir filmini seyrederken hâlâ bakir olmasının utanç verici bir olay olduğunu düşündü. Gecenin geç vakitlerinde sarhoş olup bir fahişeye gitme kararı pişmanlık ve aşağılanmışlık duygusuyla sona buldu.

Alice üç gün sonra Londra'dan geri geldi. Yılbaşı gecesi evin yakınındaki bir Çin lokantasında yemek yedikten sonra metroyla Manhattan'a gidip gece yarısı Times Square'de kristal kürelerin yere inişini izlediler. Birbirlerine sarıldılar, Alice hüngür hüngür ağladı, sonra havai fişeğin patlayan renkleri gökyüzünü emerek birkaç saniye boyunca geleceği aydınlattı ve aşağıya düşerek evlerin arasında sönüp gitti.

12

Elindeki orakla geceleri nazik bir edayla yatağına yaklaşıp sana zamanının geldiğini söyleyen ve tıpkı okula başladığın ilk gün annenin sana eşlik ettiği gibi, seni elinden tutup sonsuz karanlığa götüren bir alegori değildir ölüm. Fazla mesai yapan ve öfkesini senden çıkaran, seni ölümün merkezi olan ve kapılarında KORKU, ACI ve YALNIZLIK yazan, devasa bir yapının koridorlarında sürükleyen suratsız bir memurdur ölüm. Bir işadamı, bir uzman, hayal gücünden yoksun virtüoz bir teknisyendir ölüm. Siyah bir pelerin değil, beyaz bir önlük giyer ölüm, bir kurukafa da değildir o, bunun yerine her gün değişen etli suratıyla sana müstehzi tebessümler atar. Güneş yanığı kocaman bir ağzı vardır ölümün ve bugün onun adı Doktor Alexander Cartridge.

"İçeri giremezsiniz" diyor Cartridge bana koridorda karşılaştığımızda, on dört gün içinde üçüncü kez yer değiştiren Spencer'ın yattığı ve bir saattir aradığım 239 numaralı odaya gidiyorum. Yoluma devam ediyorum.

"Bay Sandberg?"

Beni tanıyorlar burada. Doktorlar her gün on kez burada neler yapamayacağımı söyleyip duruyor, içine sıçayım. Otelindeki odasında ölebilmesi için geçen hafta Spencer'ı bırakmalarını istediğimde bu teklifimi kabul etmediler, ben de sesimi yükseltip kolumu tutan bir doktoru ittim, o zamandan beri dik kafalı birisi olarak tanınıyorum. Hastaneye giriş yasağı koymakla tehdit ettiler beni, neyse ki Spencer'ın kız kardeşi Zelda'dan gelen ve kardeşinin bütün işleriyle benim ilgilenmemi istediğini beyan eden bir mektup var elimde. Spencer'a o kadar çok ilaç pompaladılar ki bilinci hemen hemen hep kapalı. Çok kısa süreliğine ve yarım yamalak bu bilinç bulanıklığından sıyrıldığı zamanlarda da gözünü dikip bana bakıyor ve ben onun gözlerinde panik görüyorum. Sonra soğumaya yüz tutmuş, buruşuk elini tutup sıkıyorum; küçülmüş eklemlerini kırmayacak ama ona yine de ihtiyacı olduğu sürece yanında olduğumu ve hiçbir yere gitmediğimi hissettirecek ölçüde.

Spencer'dan sekiz yaş genç olan Zelda, Nevada / Henderson'da yaşıyor. Bir miras kavgası yıllar önce ikisini ayırmış, Spencer'dan biliyorum bunu. Kız kardeşinin İngiltere'de büyüdüğünü de yine bana anlatan o. Telefonda Spencer'ın yakında prostat kanserinden öleceğini söylediğimde Zelda'nın sesi üzgün çıkıyordu, öte yandan kardeş sevgisi gibi bir şeyi de çoktan bir yana bırakmış gibi görünüyordu. Benden kardeşini devlet hastanesinden çıkarıp özel bir kliniğe yatırmamı rica etti ve masrafları kendisinin üstleneceğini söyledi. Bunu gerçekten de yaptı ve geri planda kalıp Spencer'ın son yolculuğunun birinci sınıf olmasına özen gösterdi. Spencer özel klinikte tek yataklı bir odada kalıyor, iki hafta önce yoksul insanların kaldığı hastanenin sekiz yataklı odasından her halükârda daha iyi burası. Yine de buradaki her şey onun içine büyük bir korku salıyor; her tarafın bembeyaz olması, sessizlik ve hiç gitmek istemediği cennetin muhtemelen steril meleklerini andıran hemşireler. Ağrı kesiciler ve uyku

ilaçları okyanusuna dalmadan önce bana nerede olduğunu sordu, ben de ona yeniden ayağa kalkana kadar ona bakılacağını söyledim. Otel odasına geri dönmek istediğini söylediğinde bu isteğiyle ilgileneceğime söz verdim.

Spencer'ın odası da oteldeki diğer odalar kadar küçük ama içeriye gireni afallatıyor. Spencer küflü halıyı kaldırıp yeri muhteşem bir ahşap zemine dönüştürmüş; parça parça, zımpara kâğıdıyla, elleri ve dizlerinin üstünde. Bir sürü zavallı, yoksul domuzun çiziktirerek ardında bıraktığı duvarları açık renk, şık kâğıtlarla kaplamış. Bu duvarlarda yüzlerce karakalem çizim asılı, yerden tavana kadar, kapının üstünde, kullanılabilir her boşlukta.

Çerçevelerin hepsi bir örnek, koyu renk ahşaptan yapılmış ama büyüklükleri farklı. Narin grafit örgülerden meydana gelmiş çizimlerde insan figürleri var. Spencer on yıllar boyunca sürdürmüş bunu: ayakta duran veya oturan, herhangi bir şeyle uğraşmayan, elleri boş; hiçliğe akan, ince, kinayeli çizgilerle çevrelenmiş, dalıp gitmiş insanlar. Bir süre şaşkınlık içinde çevreme bakındıktan sonra çizimlerdeki yüzleri incelemeye başladım, yüzlerce yabancı, sonra duvarlardan birinde Dobbs'u fark ettim, sonra Alfred, Randolph, Enrique, Elwood, Leonidas, Mazursky, Winston. Ben. Ve Aimee. Spencer aklından çizmişti bizi. Anlaşılan lobide etliye sütlüye karışmadan otururken yorgun gözkapaklarının altından bizi inceliyor, kendine özgü dünyasına, kendine özgü zamanına çıktıktan sonra da çizimlerini yapıyormuş. Çalışırken izlemek isterdim onu. Aimee'yi kâğıtta nasıl yakaladığını, gövdesinin boş sayfaya nasıl girdiğini, yüzünün hafızasından çıkıp nasıl şekillendiğini, tıpkı gerçekte olduğu gibi beni burada da çarpan bakışlarını yakalamayı nasıl başardığını görmek isterdim.

"Şimdi giremezsiniz içeriye" diyor Cartridge. Koridorda hızla önüme geçti, 239 numaralı kapının önünde duruyor. Cartridge benden sadece yarım karış uzun ama yapılı ve idmanlı, eminim vücudunu fitness ve duvar topu salonlarında, golf sahalarında güçlendiriyordur.

"Niye giremiyorum?" diye soruyorum.

Cartridge bakışlarını yere indiriyor, belki iki saniye. Spencer'ın öldüğünü anlamama yetiyor bu. Cartridge bir cevap vermek üzerey-

ken kapıyı açıyorum. İki hastabakıcının Spencer'ın cesedini, tavandan gelen ışıkta parlayan naylon bir mahfazanın içine yerleştirdiğini görüyorum. Yatağın yanında duran ve adını unuttuğum bir doktor not aldığı defterden başını kaldırıp yüzüme bakıyor. Cartridge elimi kapı kolundan uzaklaştırıp beni çekiyor ama zaten odaya girmeye niyetim yok. Arkamı dönüyorum, koridoru geçip merdivenlerden aşağıya iniyorum, sonra başka bir koridordan ve önümde açılan cam bir kapıdan geçiyorum, bir sürgülü kapıdan daha; tıpkı bir uzay istasyonundan ayrılan ve hiçliğe, karşısında boylu boyunca genleşerek uzanan ama yine de nefes almak için çok küçük, çok dar olan uzay boşluğuna adım atan bir astronot gibi.

Hava soğuk, ışığa gelince: bulutların üstünde, uzaklarda ve görünmez. Otele yürüyerek gidiyorum, belki yüz blok. Keşke bin olsaydı.

Günün geri kalanını Spencer'ın odasında otururak geçiriyorum. Zelda'yı aramam gerekirdi ama bunu biraz erteliyorum. Count Basie'nin bir şarkısı binanın içinde eserek dolanıyor, koridorlarda yitip giden bir ses meltemi. Üç yüz elli iki resim sayıyorum, yatağın altında daha fazlası var, hepsi çerçeveli. Konsolun üstünde duran siyah beyaz fotoğraflar bir kır evini, kanepede oturan bir adamla bir kadını, bir kayığın içindeki ve bir atın üstündeki bir çocuğu, muhtemelen Zelda olan bir kızı gösteriyor. Dolapta iki takım elbise asılı, raflarda bir küme gömlek ve özenle katlanmış iç çamaşırları duruyor. Komodinde de mavi sentetikten bir radyo. Radyoyu açıyorum ve Claude Debussy'nin çello ve piyano için sonatı odayı doldururken yatağa oturuyorum. Zaman akıp geçiyor, pencerelerin ardında şehrin gürültüsü uğulduyor ama yine de uzakta.

Öylece oturuyor ve Spencer'ın eşyalarını ne yapacağımı düşünüyorum. Zelda'nın bir şey isteyeceği konusunda kuşkuluyum. Sesi telefonda berrak geliyordu, yaşlı bir kadının sesi gibi değil. Onu aramalıydım şimdiye kadar, gerçi doktorlardan birisi yapmıştır bunu mutlaka. Konsolun ve çalışma masasının çekmecelerinde bir vasiyet var mı diye bakmalıydım ama yatakta oturmaya devam ediyor ve müziğe kulak kabartıyorum. Matthew'yu ve bir zamanlar çello çala-

bildiğimi düşünmeden edemiyorum. Ellerime bakıp uzanıyorum. Yatak örtüsü serin, kara yatmış gibi kollarımı iki yana açıyorum. Matthew. Colm. Conor. Çocukluğumun dört duvarında uzanmış yatıyorum, Orla bana gazeteden güneşte yanan kazazede domuzun hikâyesini okuyor ve ben ağlıyorum.

Zelda'nın bana verdiği göreve uygun olarak Spencer için bir tabut arıyorum. Yerli ve tropik ahşaptan yapılma, bakır, tunç ve krom çelik tabut çeşitleri olduğunu öğreniyorum. *Olympus*, *Century* ve *Lincoln* gibi isimleri var bunların, bir modelin adı *Tatlı Öbür Dünya*, bir diğerininki *Son Yolculuk*. İnternette toprakta çözülen, çevre uyumlu selüloz tabutlar buluyorum, bir de kontrplak olanlar var, her bir parça yüz yetmiş dolar. Zelda cenaze masraflarını karşılamam için bir çek gönderdi bana; tabut, mezar taşı, çiçek, nakliye, papaz ve tören yemeği. *Memory* gibi güzel bir ismi olan, içi bej kadife kaplı bir tabutta ve *klasik* kategoriye giren, orta fiyatlı, granit bir mezar taşında karar kılıyorum. Satış yeri beş blok ötede olan bir cenaze işleri firması Greenwood mezarlığında bir yer ayarlıyor ve defin için gereken her şeyi hallediyor.

Bütün bunlar bir yığın masraf çıkarıyor ve ben Zelda'yı telefonla arayıp daha fazla para istemekten vazgeçtiğim için sonunda cenaze yemeği için elimde avucumda bir şey kalmıyor. Otelde yemek pişirebilirdik ama Madame Robespierre kısa bir süre önce kocasını kaybeden kardeşiyle birlikte Alabama'da yaşamak üzere bizim yanımızdan birkaç gün önce ayrıldı. Otelin sahibi yeni bir aşçı tutmak istemediği için kahvaltı problemine başka bir çözüm bulması için Randolph'u görevlendirdi. Bu çözüm şu anda ben oluyorum ve görüldüğü üzere durumda hızlı bir değişiklik olmayacak. Benim veya Randolph'un aklına daha iyi bir şey gelene kadar güvenmediğim bir fırında dondurulmuş ponçik ısıtmakla yetiniyorum. İki erkenci, Dobbs ve Mazursky yumurtalarla jambonların pişirilmesini üstlenip her şeyi henüz ponçiklerin sıcaklığını taşıyan fırına atıyor. Yoğurt ve mısır gevreği isteyenler buzdolabını kullanıyor, *Four Seasons* değil ya burası.

Spencer'ın anısına yenecek olan yemek en azından onurlu bir tarza sahip olsun diye kendi birikimimi Zelda'nın çekinden geriye ka-

lanla birleştireceğim. Belki de Randolph'u özel durumlar için kasadan biraz para çekmeye ikna edebilirim.

Cenaze töreninin yapıldığı gün güneş parlıyor. Otelin bütün müdavimleri geldi, böbrek taşlarıyla hastanede yatan Elwood hariç. Şu sıralar doluluk oranımız fena olmadığı için Randolph otelde kaldı. Sabahleyin bana yemek için yüz dolar verdi, beklediğimden elli dolar fazla. Winston burada olmak için kepenk indirdi. Açık mezarın çevresine dizildiğimizde hepsine sevgi duyuyorum, ayağında terlikleriyle gelen Mazursky'ye bile. Rahip seremoninin resmi bölümünü makara gibi okuyup bitirdikten sonra ben de birkaç laf ediyor ve Leonidas'ın Yunanistan'dan gönderdiği e-maili yüksek sesle okuyorum. Tabut çukura indirildikten sonra Dobbs bir şiir okuyor. Buna herkes şaşırıyor ve başını öne eğiyor çünkü Dobbs heyecandan biraz kekeliyor ve sözleri unutuyor. Törenin sonunda Mazursky ellerini çırpıp geriniyor ve acıktığını söylüyor. Rahip elimi sıkıp alelacele yanımızdan ayrılıyor. İki adam ellerindeki küreklerle mezara toprak atmak üzere ihtiyatlı bir mesafede bizim gitmemizi bekliyor. Diğerlerine onlara yetişeceğimi söylüyor ve biraz daha Spencer'ın yanında kalıyorum.

En sonunda, kiraladığımız iki limuzunun içine sıkışıp bir İtalyan lokantasına gidiyoruz, lokantanın sahibi hepimizi tek tek selamlayıp taziye dileklerini iletiyor. Sıcak bir şeyler yiyip yanında iyi cins kırmızı şarap içiyoruz. Bir süre önce elimi alkolden çektim ama bugün Spencer'ın şerefine içmek istiyorum zira su veya kola içsem uygun düşmez, hakaret gibi olur. Bize yan odalardan birinde yer gösterdiler, lokantanın ön kısmında bir düğün töreni var, garson bunun için benden birkaç kez özür diliyor. Bir ara evlenen çift yanımıza gelip düğün pastasının kalanını bize ikram ediyor. Gelin kısa boylu, uzun siyah saçları ve mavi gözleri var, tam bir duygudaşlıkla bana ölenin büyükbabam olup olmadığını soruyor. Sarhoşum, ona evet diyorum ve sırılsıklam âşık oluyorum.

İlerleyen saatlerde kendimi o kadar kötü hissediyorum ki mezarlığa gitmek, Spencer'ın yanına yatmak ve ölmek istiyorum. Ma-

zursky, bunun şakası yapılmaz diyor ve ruhumun selamete kavuşması için buruşuk boynundaki bir zincirde asılı gümüş haçı öpüyor. Winston ve Enrique beni ortalarına alıyor, garson giderken bize boş bir mayonez çanağı veriyor. Otelde beni sürükleyerek asansöre, sonra da odama götürüp yatağa atıyorlar. Dobbs uykuya dalana kadar yanımda kalıyor. En azından ben böyle olduğu düşüncesiyle avunuyorum.

Cenazeden bir hafta sonra Zelda otele telefon edip Manhattan'da olduğunu söylüyor ve onu Spencer'ın mezarına götürüp götüremeyeceğimi öğrenmek istiyor. Bunu Mazursky'ye anlatıyorum ve birkaç saat sonra Dobbs gelene kadar herkes lobide toplanıyor, evvelsi gün hastaneden taburcu edilen Elwood da orada. Eski tüfekler Spencer'ın kız kardeşiyle tanışmak istiyor, hatta Alfred onunla flört etmeyi düşünecek kadar ileri gidiyor. Klima gereçleri temsilcisi olarak işini kaybettiğinden bu yana ilk defa yeniden saçlarını boyayıp temiz bir gömlek giymiş Alfred.

"Yaşım ilerliyor" diyor. "Görelim bakalım, bende hâlâ iş varken bir yerlere kapılanabilecek miyim?" Alfred atmış yedi yaşında. O da yaşlı adamlar otelinin müdavimi haline geldi ve bulduğu geçici işlerle ayakta durmaya çalışıyor. Bir zamanlar evliymiş, yıllar önce. Tavuklar ve hormonlarla ilgili sağlam bir işi batırarak aileyi felakete sürüklediği için karısı ve kızı onun yüzünü dahi görmek istemiyor.

"Kapılanmak mı?" diye soruyorum, bununla ne kastettiğini tahmin ettiğim halde.

"Bir kadının yanına."

"Spencer'ın kız kardeşine mi kapılanmak istiyorsun? Onu tanımıyorsun bile."

"Zengin ya işte, başka bilenecek bir şey yok ki."

"Belki bir erkek arkadaşı vardır" diyorum.

"Evli değil demiştin!" Alfred'in gözlerinde bir panik ifadesi çakıyor.

"Soyadı hâlâ Prescott, dedim."

"E tamam, bekâr işte" diyor Alfred gülümseyerek. "Nasıl görünüyorum?"

"Evlilik hilebazı gibi."

"En iyisi." Alfred sırıtıyor ve kravat düğümünü düzeltiyor. Sonra kanepede Enrique'in yanına oturuyor, eline bir gün önceki New York Times'ı alıp ekonomi sayfasını okuyormuş gibi yapıyor.

İki saat sonra Zelda giriyor lobiye. Bütün adamlar ayağa kalkıyor, sadece Elwood kalıyor oturduğu yerde, yaptığı gafı fark ettiğinde o da yerinden doğruluyor. Zelda'nın ters döndürülmüş bir kule gibi tepesinde toplanmış gri mavi saçları, siyah sürmeli gözleri ve yüzüne bir sessiz film yıldızının trajik ifadesini kazandıran koyu kırmızı dudakları var. Beyaz pantolon ceket takımı bütün ışığı kendine çekiyor, onun gibi bir kuğunun yanında biz tüyleri yolunmuş ördekler gibi kalıyoruz. Ona kendimi tanıttığımda yaşım ve boyum konusundaki şaşkınlığını saklamaya gerek bile duymuyor. Alfred hafifçe öksürüyor ama Zelda benden hemen mezarlığa gitmemizi rica ederek onu iki dirhem bir çekirdek toplulukla tanıştırma girişimimi boşa çıkarıyor.

"Belki onun odasını görmek istersiniz diye düşünmüştüm" diyorum, "ölmeden önce kaldığı odayı."

Anlaşılan bu teklif Zelda'nın kafasını karıştırıyor, durup düşünüyor. Makyajsız boynu, yüzünden daha beyaz, kırışıklarla ve soluk pembe lekelerle dolu. Ağzının içindeki küçük dişler sararmış, parfüm kokusunun altından tütün kokusu geliyor burnuma.

"Başkasına verilmedi mi oda?" diye soruyor Zelda.

"Eşyalarıyla ilgili sizden talimat bekliyoruz" diyorum.

"Oh..." Zelda saatine bakıyor, mutlaka uçakla dönecektir bu akşam.

"Spencer... Kardeşiniz çizimler yapıyordu" diyorum, "Karakalem çizimler. Bilmem, haberiniz var mı bundan. Bir sanatçıydı o."

"Hayır" diyor Zelda kesin bir sesle, Spencer'ın bu tutkusundan hiç haberi olmadığına mı yoksa sanatçı tanımını erkek kardeşi için uygun bulmadığına mı vurgu yaptığı anlaşılmıyor.

"Hepimizi çizmiş" diyor Alfred ve hep birlikte kafa sallayarak ve mırıldanarak hareketlenen erkekler birliğinden ayrılıp birkaç adım öne çıkıyor. "Çizgisi Toulouse-Lautrec veya Kandinsky'le karşılaştırılabilir rahatlıkla."

Bu cümleden sonra lobiye çöken sessizlik elle tutulabilecek kadar somut. Zelda tedirgin ve sinirli bir edayla Alfred'i süzüyor, ağız ke-

narları oynuyor. Besbelli bu buluşma için iyi bir ön hazırlık yapmış olan Alfred ne olacağını bekliyor. Zelda bir kez daha kol saatine bakıyor, üstünde birkaç elmasın dikkat çekmeden yanıp söndüğü şatafatsız, altın bir model.

"Eğer çok uzun sürmeyecekse" diyor Zelda sonunda. "Dışarıda taksi bekliyor."

Alfred ona eşlik etmek üzere öne fırlıyor, ben de asansöre gidip düğmeye basıyorum. "Bu arada adım Alfred" diyor, "Alfred Kerkin." Zelda'nın ona hiç ilgi göstermemesine aldırış etmiyor anlaşılan, belki de bunun farkına varmak işine gelmiyor. "Kardeşinizin çok yakın arkadaşı ve büyük bir hayranıydım, ruhu şad olsun."

Asansörde de bu gevezeliği sürdürüyor ve odanın önüne gelene kadar susmuyor. Zelda içeriye yalnız girmek için izin istiyor. Cevabımızı beklemeden karanlık odadan içeriye giriyor ve kapıyı ardından kapatıyor.

Yarım saat sonra, Alfred kulağıma fısıldadığı sorular ve spekülasyonlarla beni sinir ettiği esnada kapı açılıyor. Zelda'nın ağladığı, gözlerinin çevresindeki siyah sürmelerin aktığı, makyajını ve pudrasını tazelediği belli. Duvardan aldığı bir resmi iki eliyle karnına yaslıyor. Bakışlarını yerden kaldırmadan asansöre doğru gidiyor, Alfred'le birlikte onu takip ediyoruz. Zemin kata iniş on saniye sürüyor, Alfred'in Zelda'ya neden kocasını yanına almadan New York'a geldiğini sorması için yeterli bir süre bu. Asansörün kapısı açılırken Zelda sakin bir sesle kocası olmadığını söylüyor, bir yargı kararını bekleyen muhabirler gibi koltuklardan ve kanepelerden fırlayarak kalkan adamlara aldırış etmeden aceleci adımlarla lobiden geçiyor.

Zelda otelin önünde duran bir taksiye biniyor, ben de onun yanına geçiyorum, Alfred sürücünün yanına oturuyor. On beş dakika boyunca Spencer'la birlikte geceler boyu yaptıkları felsefi tartışmalardan, Tanrı'nın çocuklarını yanına alma keyfiyetinden, henüz genç bir adamken yaptığı bir Nevada yolculuğundan, Toulouse-Lautrec, Cezanne ve Degas'dan söz ediyor. Konuşurken sürekli dönüp arkasına

bakıyor ve ne Zelda'nın her an öfkeye dönme riski taşıyan ilgisizliği ne de benim ısrarlı bakışlarım ve dudaklarımı sessizce biçimleyen sözlerim onu susturmayı başaramıyor.

Mezarlığa geldiğimizde Zelda'yı kardeşinin mezarına kadar götürüyoruz, burada Zelda bana bir zarf uzatıp teşekkür ediyor ve bizle vedalaşıyor. Alfred insanın mezar başındaki avutulamazlığı konusunda da görüş bildirmeye yelteniyor ama onu kolundan çekip uzaklaştırıyorum. Hangi çizimi aldığını sormak isterdim Zelda'ya zira camı sürekli karnına yaslı tuttu ama bende Alfred'in pervasızlığı ne gezer. Mezarlıktan ayrılmadan önce arkamıza dönüp bakıyor ve Zelda'yı mezar taşlarının arasında parlak, beyaz bir nokta olarak görüyoruz.

"Yine ağlıyor" diyorum.

"Yalnız birisi" diyor Alfred. Elini omzuma atıyor. "Sende telefon numarası var, değil mi?"

Randolph'a Spencer'ın resimlerini lobiye asıp asamayacağımı sordum, o da otelin sahibine telefon edip izin istedi, bütün duvarları boyamam şartıyla gereken izni aldık. Alfred ucuz boya buldu, Dobbs ve Enrique badana, ötekiler de resimlerin asılması işinde bana yardım etti. Küçük bir sergi açılışı düzenledik, birkaç komşu, çevredeki dükkân sahipleri ve yoldan gelip geçenler açılışa geldi.

Zelda'nın mezarlıkta bana verdiği zarfın içinden beş yüz dolar ve yardımlarım için bana teşekkür eden, Spencer'ın eşyaları konusunda benden en doğrusu neyse, onu yapmamı istediğini yazan bir kart çıktı. Aynı gün Spencer'ın eski odasına taşındım. Duvarlarda resimlerin iz bıraktığı açık renk dikdörtgenler yakında silinir. Konsolda daha bir sürü çizim ve eskiz var, yüzlerce kâğıt. Zelda'nın verdiği parayla çerçeve ve cam alıp duvarları yeniden dolduracağım. Bu arada resim kurslarına gitmeyi de düşünüyorum.

Yazın sokaklarda dolaşıp insanların yüzlerini kafama kazıyacağım ve sonra onları, Spencer'ın odasında bol miktarda bulunan hafif pütürlü kâğıtlara geçireceğim. Spencer'ın gömlekleri ve takım elbiseleri üstüme cuk oturuyor, hatta ayakkabı numaralarımız bile aynı. Onun görünmez olanı ortaya çıkaran bakışını, saklı kalmış şeylere ve parıltısız mucizelere yönelttiği gizli dikkati benimseyeceğim. Onun

şapkasını takıp bastonunu sallayacağım ve günlerce konuşmayacağım. İnsanlar beni eksantrik bulacak, bana kalsa çılgın bulmalılar.

Bana göre hava hoş. İnsanların benim hakkımda ne düşündüğü umurumda değil. Az sayıdaki birkaç istisna dışında hepsi aptal, duygusuz ve şamatacı, onlardan mümkün mertebe kaçacağım. Onlarla bir alıp veremediğim yok, onların da benden bir beklentisi olmazsa işime gelir. Hayatın gümbür gümbür akan ana hattından kirişi kırmak zor gibi geliyor insanın kulağına ama kolay. Dobbs, Mazursky ve ötekiler bunun ne kadar kolay olduğuna dair birer örnek. Çok mutlu değiller belki ama ne olmuş. Yanından vın diye süratle geçip giden ve bir uçuruma yuvarlanan bir araba radyosunda çalan en sevdiğin şarkıdır mutluluk.

Adımı değiştireceğim, Sandberg yerine McDermott. Daha fazla mektup, daha fazla kötü yenilik istemiyorum artık, canıma tak etti. Kimseye hoşça kal demek zorunda değilim, çoktandır burada olduğum için kimse de merhaba demiyor bana. Şikâyet etmiyorum, avutucu sözlere, cana yakın bakışlara ihtiyacım yok. Hayatla başa çıkabilir, kendi işime bakabilirim. Planım bu.

The Sixth Sense
1999

Trevor ve Clive önümüzdeki yüzyıl dönümünün temel bazı değişiklikler yapmak için iyi bir zaman olduğunu düşünüyordu. Şubat ayını bir ev aramakla geçirdikten sonra nisanda Florida'da Cape Carol'a taşınmışlardı. Harold, Long Island'daki malvarlığına veda etmiş ve satıştan eline geçen paranın bir kısmıyla doğal gıda marketini satın almıştı. Alice market müdürü, Wilbur onun temsilcisi oldu. Zorunluluktan ziyade eğlence olsun diye, üstünde eski firma logosunun koyu yeşil bir renkle parladığı kartlar bastırdılar kendilerine. Trevor ve Clive hararetle karşı çıktıkları halde dükkânın eski adını korumayı tercih ettiler: Lombard&Cohen, Sağlıklı Gıda.

Alice'in her şeye modern bir biçim verme, cepheyi onarıp yenileme, kapının üzerinde asılı duran, uzun süre havanın yıpratıcı etkisine maruz kaldığı için bozulmuş yazıyı yeni, daha kısa, sözgelimi *Sağlıklı Beslenme* veya *Organik Vaba* gibi daha akılda kalıcı bir ifade uğruna feda etme fikrine Wilbur, Alice'in hem Trevor ve Clive'a karşı bu düşüncesiz davranışından mahcup olduğu hem de su götürür zevkinden dehşete düştüğü için şiddetle karşı çıkmıştı. Alice'den bir hafta zaman istedi ve bu süre içinde cepheyi yeniden eski rengine boyadı, yarım metre yüksekliğindeki çinko harfleri cilalayıp parlattı ve hem giriş kapısını hem de vitrin çerçevesini eski renginde bırakmayı başardı. Alice sonuçtan memnun kalmış, Florida'da marketin yeni halinin fotoğraflarına bakan Trevor ve Clive'ın ise gözleri yaşarmıştı.

Alice ve Wilbur haftada altı gün çalışıyordu, Wilbur'a kalsa marketi pazar günleri de açardı. Hâlâ arada bir babasını düşünüyordu ama artık onu bulma arzusunu taşımıyordu içinde. Kızgın, sabırsız özlemin yerini hayal kırıklığı, içe kapanma ve öfke almıştı, Wilbur'un markette ve kütüphanede çalışarak doldurmaya çalıştığı uçsuz bucaksız bir boşluk. İlk maaşıyla sürücü kurslarına gitmeye başlamıştı ve en küçük arabanın içinde bile kendini gülünç buluyor, direksiyonun arkasında adeta kayboluyordu. Yine de birkaç hafta sonra ehliyet sınavından geçti ve elden düşme bir araba yerine kendine bir BMX-bisiklet aldı, binmeyi bilmediği için iterek götürdüğü bisiklet üç gün sonra Marine Parkın girişinde çalındı. Bu hırsızlık, trafikten nefret ettiği gerçeği ve sırf zekâsının duygularını bir miğfer gibi örtmesi sayesinde sürücü kursundaki deneme turlarını sağ salim atlatmış olduğu bilgisi yüzünden hayatının geri kalan kısmını yaya ve taşıt yolcusu olarak geçirmeye karar verdi.

Bazen işten sonra bir otobüse atlayıp gelişigüzel bir yere gidiyor, plansız bir şekilde hat değiştiriyor, babasını bile ararken hiç gitmediği bölgelere konuyordu. Telefon edip Lennard Sandberg'in bulunduğu yeri bildiğini iddia eden kimse çıkmamıştı aylardır. Wilbur'un bazen bir durakta inip sırf yüzünü görmek için adamın birinin peşinden koşmadığı olmuyor değildi yine de. Her defasında böyle bir şey yaptığı için kendinden nefret ediyordu ama bu dürtüyü bastırmak elinde değildi. Bir defasında adamın birini üç blok boyunca takip

etmiş, hatta sıska, düşkün görünüşünden dolayı onu babası zannettiği için laf bile atmıştı. Bunun üzerine kendini o kadar sefil hissetmişti ki karşısına çıkan ilk bara girmiş, başka bir işe yaramayan ehliyetini ona şüpheyle bakan bir dizi görevliye ve çağrılan müdüre gösterdikten sonra bir güneş şemsiyesi ve kamışla verilen iki *Caribbean Coll Wave* devirerek kendini kaybetmişti. İçtiği her yudumdan önce ne Alice'i düşünmek ne de babasının besbelli deli gibi içmek yüzünden öldüğü tahmini hayatının ilk alkol hezeyanına girmekten alıkoymamıştı onu.

Uzun süren yüksek bir ateş, Wilbur'un uyandığında hatırlamadığı bir düş gibi gelip geçmişti yaz. Markette çalışmak, dünya üstündeki bu tek alanın sınırları içinde kalmak ve arada bir çeşitli barlarda disiplinli dozlar alarak yıkılıp kalmak onu sürekli gerçekten uzaklaştırıyordu. Gerçek hayat gözlerinin önündeki sokakta cereyan ediyordu, gürültüyle akıp gidiyor, kokuyor ve vitrin camlarını titretiyor ama yine de Wilbur'a dokunmuyordu. Markete giren insanlara etkili ve iş bilir bir edayla, dostane bir mesafeyle hizmet ediyordu Wilbur. Onun şehri hep aynı yerlerle sınırlıydı, yapıp ettikleri bir tekrarlar listesinden ibaretti, düşünceleri hep aynı, metruk gezegenlerin çevresinde dönüyordu; her gün, her gece. Hiçbir şey ona fazla gelmiyor, hiçbir müşteriyi fazla talepkâr, hiçbir soruyu banal bulmuyordu ama hiçbir şey az da gelmiyordu ona, hiçbir haftayı fazla boş, hiçbir ayı fazla anlamsız bulmuyordu.

Disiplinli bir gayretle kitabı üstünde çalışıyordu ama tutkulu değildi. Sinemaların karanlığında bazen kendine geliyor ve dışarıdaki hayatın nasıl olduğunu ve insanların orada nasıl hareket ettiğini soruyordu kendine. Artık filmleri de anlamıyor veya yanlış anlıyor, seansın ortasında salonu terk ediyor, sersemlemiş ve çaresiz bir halde kendini sokakta buluyordu. Eve gidince hemen yatıyor, mutfak masasında muhasebeyle uğraşan Alice onun kendisiyle konuşmasını boşu boşuna bekliyordu. Pazar günleri Alice'e parkta eşlik ediyordu çünkü onun zorlayıcı yaşama sevinciyle başa çıkamıyor, böylece en azından avutucu bir devamlılık ve normallik belirtileri göstererek onun eşantiyon ihtiyacını biraz olsun karşılamış oluyordu.

Alice, Wilbur'un bu inatçı katılığıyla nasıl başa çıkacağını bilmiyor, suskunluğunu kimi zaman onun ergenlik güvensizliğine, kimi zaman da netice alamadığı baba arayışının onun üstünde yarattığı etkiye veriyordu. Gizlice gençlik psikolojisine dair kitaplar okuyor, orada bulduğu tavsiyelere dayanarak, Wilbur'u, konuşmak da dahil istemediği hiçbir şeye zorlamıyordu. Bu arada daha büyük bir ev aramaya başlamıştı.

İki ay sonra, Brooklyn'in güneyinde kalan Midwood'da buldukları sekiz katlı bir apartmanın üç odalı dairesine taşındılar. Marketin iyi bir müşterisi bu binanın sahiplerinden birisiydi ve Alice'in onu akıllı bir diyet ve homeopatik ilaçlarla gut hastalığından neredeyse tamamen kurtarmasının karşılığını bu şekilde ödemişti. Wilbur istediği odayı seçmekte serbest kaldığı için sokağa bakan küçük odayı aldı çünkü hem tahta bir sandık dışında burası mobilyasızdı hem de üçüncü kattaki hiçbir pencerenin manzarası seyirlik değildi. Wilbur'a bir eskici dükkânından bir yatak, bir çalışma masası ve bir iskemlenin yanı sıra televizyon seyrederken kanepede uzun süre yan yana oturmak zorunda kalmamaları için bir de koltuk aldılar. Alice mutfak duvarlarını sarıya boyadı ve pencere kenarlarına bitkiler yerleştirdi. Duvarlara resimler ve çerçevelenmiş fotoğraflar astı, bodrum katında bulduğu eski bir konsolun boyasını kazıdı, zımparaladı, yağladı ve onu bir mücevhere çevirdi, ayrıca akrilik elyaf halı satın almak üzere Connecticut'a kadar gitmeyi de ihmal etmedi.

Wilbur odasının duvarlarını olduğu gibi bıraktı; kırık beyaz ve eski çivi deliklerinin meydana getirdiği burç simgeleriyle kaplı olarak. Kitaplarını ve Colm'un gergedanını raflara yerleştirdi, geçmişinin diğer anılarıyla dolu bavulu ise yatağın altına itti. Alice'in bu yeni dairenin kılıfını nasıl bir mutluluk ve uyum vaadi olarak gördüğü Wilbur'un gözünden kaçmıyordu tabii, onun genellikle zorlama keyfini kaçırmamak için de elinden geleni yapıyordu. Ama Alice daireyi ne kadar konforlu hale getirirse getirsin, Wilbur'un kendisinden uzaklaşmasını engelleyemiyordu. Wilbur eve gelip yemeği onunla yemek yerine bir sinemaya, bir oyun salonuna veya içkili bir yere gitmeyi tercih ediyor, gecenin geç bir vaktinde eve döndüğünde Ali-

ce çoktan uyumuş oluyordu. Pazar günleri yağmur yağacak olursa, bunu birlikte parka gitmemek ve tek başına dışarı çıkmak için bahane olarak kullanıyordu. Alice onun ne yapacağını sorduğunda, kitabı üstünde çalışacağını söylüyordu, bu arada Alice'in, biyografinin el yazısıyla dört yüz sayfaya ulaştığından ve sonunun henüz ufukta görünmediğinden haberi yoktu.

Alice, Wilbur'u markette daha yakın hissediyordu kendine. Onu müşterilerle konuşurken dinlemeyi seviyor ve Wilbur'un onunla konuşma nedeni her ne kadar sadece işle ilgili oluyorsa da sarf ettiği her kelime Alice'de şükran duygusu uyandırıyordu. Onun malları bir uyurgezer güveniyle raflardan çekip alışını, tükenmiş ürünleri katalogda arayışını ve kasayı kullanışını izlemek içini sevinçle dolduruyor, bu mutluluğuna ancak onun geçiciliğini fark ettiği anlarda gölge düşüyordu. Bir yıl önce hayatına soktuğu bu çekingen ama yine de meraklı ve açık yürekli delikanlı şimdi içine kapanık bir adam haline gelmişti, onun kendine özgü tuhaflıklarına, komplekslerine ve sorunlarına bol miktarda açıklama getirmek kolay olsa da çözüm bulmak mümkün değildi.

Manhattan'daki bir sinemada matineye girmek üzere Wilbur'un öğleni bile beklemeden evden çıktığı, yağmurlu pazar günlerinden birinde Alice, arada bir müşteri olarak markete gelen ve boş zamanlarında doğal yünden kazaklar, atkılar ve bereler ören bir kadınla buluştu. Ruth Cole kırk yaşındaydı, kocasından boşanmıştı ve üç çocuğuyla birlikte, erkek kardeşinin birkaç sokak ötede bulunan araba tamirhanesinin üst katındaki bir dairede oturuyordu. Sabahları tamirhanenin ofisinde çalışıyor, öğlenleri örgü örüyor ve birkaç ayda bir mallarını pazarda sergiliyor, onları bir *Goodyear* şemsiyesinin altında oturarak satıyordu. Alice onu kahve içmeye davet etmiş, ona ürünlerini markette satmayı teklif etmiş ve bu fikir Ruth Cole'un hoşuna gitmişti. Marketin satış bölümü ek mallar için fazla küçük kaldığından Alice aynı caddede uygun bir yer baktı ve eskiden pet shop olan kiralık bir dükkân buldu.

Wilbur'a planını anlattı ve aynı akşam emlakçiyle buluşup birlikte, içinde hâlâ boş kafeslerin ve akvaryumların bulunduğu ve balık

yemi kokan dükkâna göz attılar. Alice çok enerjikti, yeni bir zemin döşemesinden, dolaylı ışıktan ve esnek raf sistemlerinden, biyolojik yünden yapılma giysilerden ve en nihayet mal çeşidine sağlıklı ayakkabı, hatta doğal malzemeden yapılma şapka ve çanta eklemekten söz ediyordu. Kır saçları omuzlarına kadar inen ve duba gibi bir adam olan emlakçi Alice'in teçhizatla ilgili her önerisini boru gibi kalın sesiyle tezahüratlar yaparak karşıladı ve bu sınırsız onayının parlak ışığında, kendi düşüncesini de içinden geldiği gibi dışa vurarak markete kenevir ipliği ve sisalden yapılma halılar koymanın çok uygun olacağını söylemeyi ihmal etmedi.

İkisi birlikte bütün bunları yüksek sesle sayıp dökerek talaş, saman, sararmış gazete ve yere atılmış kasa fişleriyle dolu zemini arşınladıkları, kasa için en uygun yerin neresi olabileceği hakkında fikir yürüttükleri, sürmeli bir dolabın arkasına sıkışmış ve kaloriferin kuru havasında mumyalaşmış bir hamster bulunca da çocuksu kahkahalar attıkları esnada, Wilbur giriş kapısında durmuş, şiddetli bir yağmurun çöpü oluklara sürüklediği caddeye bakıyordu. Hava kararmıştı, şemsiyesiz insanlar hızla önünden gelip geçiyor, su birikintilerinden kayarak geçen lastiklerin sesi içeriye kadar geliyordu. Vitrin camında PET SHOP A. ZEGOYAN yazıyordu, altında da silinebilir kırmızı boyayla ve fırça darbeleriyle KURT YAVRULARI. Vitrin kafesini ada tavşanlarıyla paylaşan, insanlar dışarıdan elini uzattığında camı yalayan, köpek yavrularını hatırladı Wilbur. Bu dükkânın önünde hiçbir zaman uzun süre kalmamış, hatta büyüdükçe satış şansları büyük bir süratle azalan köpeklerin bakışından sakınmak için her defasında caddenin karşı tarafına geçmişti.

Kapanmadan önceki son günlerinde dükkâna bilinçli olarak hiç ilgi göstermemişti ve şimdi kendine o sırada iki kanarya ve bir düzine süs balığını daha ucuza alıp alamayacağını soruyordu. Acaba köpeklere ve kasanın yanındaki cam bir mahfazada yıllarını geçiren kaplumbağaya ne olmuştu, dükkânın canlılığının ve dayanıklılığın gelip geçici olduğunu gösteren içler acısı ve dokunaklı bir semboldü o.

"Wilbur ne düşünüyorsun, bunlar çıksın mı?" diye soran Alice bir duvara vurdu, kanaryaların ve muhabbet kuşlarının resimlerinin, isimlerinin ve fiyatlarının bulunduğu bir afiş asılıydı duvarda.

Wilbur omuz silkti, sonra evet anlamında başını salladı ve yeniden caddeye döndü. Sabahleyin posta kutusunda İngiltere'den gelen bir mektup bulmuştu. Norma Kennedy ona Matthew Fitzgerald'ın bir akciğer iltihabından öldüğünü yazıyordu. Norma onun ölümünden sonra taşınmış, Hindistan ve Nepal'a uzun bir yolculuk yapmış ve Wilbur'un mektubunu dönüşünden sonra, birkaç gün önce almıştı. Matthew'nun Wilbur'dan çok sık bahsettiğini, onun elindeki imkânlarla hayatta neler yaptığını merak ettiğini yazmıştı Norma. Bu kederli haberi ona iletmek zorunda kaldığı için çok üzgün olduğunu, Wilbur'un ne zaman isterse Dover'a gelip Matthew'nun ona bıraktığı çelloyu alabileceğini söylüyordu. Mektubun yanında bir de siyah beyaz bir fotoğraf vardı, Matthew resimden ona öyle neşeli ve canlı bakıyordu ki Wilbur gözyaşlarını tutamayıp hüngür hüngür ağlamıştı.

Alice'e hiç söz etmemişti bundan. Nasıl olsa Alice, Matthew'nun yasını da onun öteki sorunlarına ekler ve meseleleri birlikte gözden geçirip, birlikte karar verebilmek için her şeyi ona anlatmasını isterdi. Wilbur birkaç hafta önce onun çantasından para alırken gençlik psikolojisiyle ilgili bir kitap bulmuştu ve onun okuyarak öğrendiği yanlış anlamaların objesi haline gelmeye hiç hevesli değildi.

Dükkânı gezdikten sonra yakınlardaki bir restoranda bir kahve içtiler ve Alice'in işi büyütme niyeti hakkında konuştular. Wilbur'un bu konuda hiçbir şey düşünmediği bir sır değildi. Trevor ve Clive'ın başlattıkları geleneğin yeterince yükümlülük getirdiği ve ek bir dükkânın beraberinde finansal rizikodan başka bir şey getirmeyeceği görüşündeydi. Buna karşılık Alice değişimi savunuyordu ve durgunluğa karşıydı, ekonomi temsilcilerinin karşısında bir konuşma yapar gibiydi. Yeni işi Ruth Cole'le birlikte oturtmak, kendine özgü bir moda çizgisi tasarlamak ve başka örgücüleri de işin içine çekmek istiyordu. Gerçekleşmemiş düşlerden, yaratıcı imkânlardan ve hayatında soyulmamış pirinçle kuru erikten başka şeyler de görmek istediğinden söz ediyordu. Sonra Wilbur'a marketin yönetimini devralmasını teklif etti.

"Patron sen ol" dedi, masada kolunu uzatarak Wilbur'un elini tutmak geldi içinden ama sonra bundan vazgeçti. "İnsanları işe alabilir veya işten çıkarabilirsin." Sinirli ve mahcup bir edayla güldü.

Wilbur susuyordu. Şiddetli sağanak ince bir yağmura dönmüştü. Girişteki sarı neon ışığının renklendirdiği damlalar keyfi hatlar çizerek camdan aşağıya akıyor, arabalar su birikintilerinin üstünden şapırdayarak geçiyordu.

"Bu işin üstesinden çok kolay geleceğinden eminim" dedi Alice bir süre sonra. "Ah, biliyor musun, kim seninle çalışmayı isterdi?" Wilbur'un cevap vermeyeceğini bildiği halde bekledi. "Jenna. Biliyorsun Hoffman'ı, değil mi? Hani hep şu çay, bitki karışımı falan alan kız. Üniversite öğrencisi, siyasi bilimlerin üçüncü sömestrinde. Yazın bana kendisi için geçici bir iş olup olmadığını sormuştu ama o sırada kimseye ihtiyacımız yoktu." Kahvesi neredeyse bitmiş olduğu halde fincanını karıştırdı Alice. Dönüp gözleriyle garsonu aradı ama garson siparişi getirdikten sonra lokantanın arka tarafında gözden kaybolmuş ve bir daha da ortaya çıkmamıştı.

Jenna Hoffman'ın kim olduğunu biliyordu Wilbur. Kendisinden sadece birkaç santim uzundu ve ona lise çocuğu muamelesi yapıyordu. Pek o kadar güzel değildi, en azından Wilbur'un gözünde; ama çekicilikten yoksunluğunu Wilbur'un kendini beğenmişlik, Alice'in ise kurnazlık olarak gördüğü bir kendine güvenle dengelemeyi biliyordu. Alice her zaman onlara çöpçatanlık yapmaya çalışmış, Jenna'yla filmler hakkında muhabbet etmiş ve Wilbur'un sinemaya gitmekten çok hoşlandığından söz etmişti. Bir defasında öyle bir ayarlama yapmıştı ki Jenna onlarla tesadüfmüş gibi parkta buluşup bütün bir pazar öğleden sonrasını onlarla birlikte geçirmişti. Wilbur, Jenna Hoffman'a katlanamıyor ve onunla birlikte çalışma düşüncesi tüylerini diken diken ediyordu.

"Ama tabii işe alınacak personel meselesinde elin tamamen serbest olacak" dedi Alice onun yüz ifadesinin umursamazlıktan keyifsizliğe döndüğünü gördüğünde.

"Her şey bu haliyle iyi bence" dedi Wilbur uzun bir suskunluktan sonra ve kollarını göğsünde kavuşturdu. Bu ifadesinin doğruluğu hakkında daha fazla düşünmek zorunda kalmamak için Alice'in arka-

sında asılı duran, el yazısıyla yazılmış, büyük boy mönüyü okumaya başladı. Karnı açtı ama bu konuşmayı yemek yiyerek daha da fazla uzatmaya niyeti yoktu.

"Bence de iyi" dedi Alice. Jenna Hoffman'dan söz etmek hata olmuştu besbelli, ayrıca Wilbur'un tekrar ağzından bir laf çıkmış olmasına sevindi. "Ben yine de yeni bir şey denemek istiyorum. Ruth ve ben heyecanla sarılıyoruz bu projeye." Yeniden ortaya çıkan ve sanki tesadüfmüş gibi oturduğumuz yöne bakan garsona el sallayıp boş fincanları gösterdi.

"Trevor ve Clive ne diyor bu işe?"

"Daha bilmiyorlar ki. Konuşacak kadar olgunlaşmadı henüz hiçbir şey. Yeni dükkânın onlarla bir ilgisi yok ayrıca. Tamamen bağımsız bir yer olacak."

Bir grup yaşlı kadının, arabaların ön ve arka farlarıyla benek benek olan, saydam yağmurlukları içinde hımbıl periler gibi süzülerek geçtiği sokağa baktı Wilbur. Camdaki su sicimlerinin arasından babası olabilecek uzun boylu, sırılsıklam bir adam gördü ve kendini tekrar mönüye verdi.

"Harold bana biraz kredi verecek" dedi Alice. "Dükkân fikrini çok verimli buluyor."

"Her şey pek güzel ayarlanmış o zaman" dedi Wilbur, ayağa kalktı, elinde iki fincanla gelen garsonla çarpışıyordu neredeyse.

"Wilbur, beklesene biraz!" diye seslendi Alice ama Wilbur masaların arasından geçerek kapıya gitti ve restorandan çıktı. Alice garsona hesabı ödedi ve para üstünün gelmesini beklemedi ama sokağa çıktığında Wilbur çoktan gitmişti.

Alice kasımda eski pet shopun kira kontratını imzalayıp tadilata başladı. Wilbur, Ernest Shelby'yi işe almıştı, iki yıl önce bir süpermarketin şube yöneticisiyken işini kaybetmiş ve o zamandan bu yana otopark bekçisi, mümessil ve kurye olarak çalışmış olan, otuz beş yaşında bir adamdı Shelby. Kel kafalı ve iri cüsseliydi, ne zaman müşterilerle şakalaşsa, bir çizgi filmde bir ayı veya gnomu konuşmaya adaylığını koymuş gibi çıkıyordu sesi. Karısı Rebecca üç çocuk annesiydi, eski bir gülle atıcı ve eğitimli ama iş bulamayan bir beden

eğitimi öğretmeniydi ve halihazırda bir catering şirketinde çalışıyor, bir yandan da yeni dükkânın tadilatına yardım ediyordu. İlk hafta içinde yer döşemesinin çıkarılması ve duvarlardan birinin yıkılması gerekiyordu, Rebecca bu işi öyle bir şevk ve öyle yoğun bir garazla yapıyordu ki insan onun gündelik hayatında nelerden yoksun olduğunu sezebiliyordu.

Wilbur ikinci dükkân fikrini hâlâ onaylamamasına rağmen, bu konuda Alice'le tartışmayı yersiz buluyordu. Hüzünlü barlarda ve uykusuz gecelerde bu genişleme harekâtı aleyhine geliştirdiği ekonomik ve muğlak duygusal nedenler listesi uzadıkça, haksızlık yaptığının ve Alice'in marketten kısmen elini çekmesinin aslında onunla birlikte yaşamak zor geldiği için kendi geri çekilişini yansıttığının farkına varıyordu. Alice'den gördüğü ilgi ve destek, ona gösterdiği sonsuz güven ve geleceğine bağladığı umutlar, bütün bunlar tonlarca ağırlıkta bir yük, kaldırmaya gücünün yetmediği devasa bir ipotek gibi geliyordu Wilbur'a. İyi günlerinde onun sevgisini karşılık vermeden ve vicdan azabı içinde kabul ediyor; kendini berbat, yitik ve boşa harcanan bir ilginin nesnesi gibi hissettiğinde ise, onun yumuşaklığını, sabrını ve inancını küçümsüyordu. Özenle başlattığı her diyalog, sevdiğini bildiği için özel olarak hazırladığı her yemek, her ürkek dokunuş Wilbur'un üstünde Alice'in amaçladığının tam tersi bir etki yaratıyor ve içinde ona avazı çıktığı kadar bağırma, aslında ne kadar değersiz ve boş olduğunu ve onunla uğraşmanın ne kadar anlamsız kaçtığını gösterme arzusu uyandırıyordu. Böyle anlarda, Alice'in canını yakmamak için çok uzaklarda olmayı istiyor ve Conor'la birlikte Orla'nın evinin karşısındaki tepede hiç konuşmadan bön bön oturduğu, dünyadan habersiz, mutlu olduğu günlerin özlemini duyuyordu.

Tesadüf çarkının yönlendirdiği otobüs turlarından birinde, Queens'in bir bölgesine gelmişti Wilbur, sabırla katlandığı elemi ve bakımsızlığa büsbütün batmamak yolunda gösterdiği uykulu iradesiyle dokunaklı bir şey vardı burada. Soğuk bir yağmur serpiştirdiği halde Wilbur bir saat boyunca sokaklarda dolaştı, araba yedek parçası, peruk ve duvar kâğıdı satan, giysi kiralayan, tabelalarındaki ya-

zılara bakılacak olursa ucuz takma diş ve acil kredi vaadinde bulunan, tıklım tıklım dolu, seyirlik vitrinleri yanıp sönen dükkânların önünden geçti, şen bir pejmürdelikle inatçı bir gelecek inancının karışımını yansıtan, yitip gitmeye yüz tutmuş dünyalara baktı.

Ön bahçelerin biçilmiş, çift yatak büyüklüğündeki çimenliklerinde renkli kuş kafesleri, bayrak direkleri ve alçıdan yapılma karacalar duruyor, yüzlük ampullerin ışığı eski bir ren geyiğini kesiyordu, açık bir garajda araba büyüklüğünde, plastik bir Noel baba vardı. Minnacık bir dükkânda üç siyah kadın, tek renk ve tek beden gibi görünen pantolonlar satıyordu, bir diğeriyse sadece kürek, teneke kova ve el feneriyle sınırlamıştı arzını, sanki çok yakında bir felaket veya altın arama salgını başlayacakmış gibi. Bir kuaför salonundaki kısa boylu, gözlüklü bir adam iki çocuğun dans çalışmasını izliyordu, bunun vals olduğuna karar verdi Wilbur. Adam çiftin çalışmasını böldü, şişko kızı kollarına alıp oğlana atması gereken doğru adımları gösterdi, bunu yaparken kızın sallanan göğüslerinden kaçmak için kel kafasını geriye attı. Oğlan keskin bir aydınlık yayan, minnacık balo salonundan dışarıdaki geceye bakınca olduğu yerde dikilen Wilbur'la göz göze geldi, bunun üzerine hızlı adımlarla yeniden yoluna devam etti Wilbur.

Yorgun düşüp soğuktan tirtir titremeye başladığında bir bara girdi, içeride kendisinden ve üstlerinde kapı bekçisi üniforması olan iki adamdan başka müşteri yoktu. Kenarları şekere bulanmış, geniş karınlı, büyük bir bardakta gelen bir *Hawaiian Sundowner* söyledi kendine Wilbur. Bardakta kamış olmadığı ve burada onun hakkında kimin ne düşüneceğini hiç umursamadığı için istediği kamışın yanında bir de, ucunda çömelmiş bir şeytan figürü olan, şiş biçiminde bir karıştırıcı geldi. Paltolarının içinde yenik düşmüş bir ordunun askerleri gibi görünen yaşlı adamlar şerefe kadeh kaldırıp onun bardağında ne olduğunu öğrenmek istedi. Wilbur onlara tek tek malzemeleri saydı; rom, mavi çuraçoa, ananas ve Hindistan cevizi suyu, bunun üzerine adamlar kafa sallayıp biralarını içmeye devam etti.

İki saat içinde iki içki içtikten sonra Wilbur bardan ayrıldı ve bir sinema veya otobüs durağı aramaya başladı. Yağmur dinmişti ama evlerin arasında buz gibi bir esinti dolaşıyordu. Gazete sayfaları yer-

den havalanıp karanlık gökyüzüne uçuyordu, kanatları yazılı, tekinsiz kuşlar. Wilbur dükkânların veya barların değil, sadece evlerin bulunduğu sokaklardan birinde siyah bir kapının üstünde çizgiler ve sembollerle kaplı, kırmızı bir el gördü. Elin altında sarı harflerle FAL BAKILIR yazıyordu ve LÜTFEN GİRİN çağrısı vardı. Bir süre elleri anaroğanın cebinde olduğu yerde yaylanan Wilbur içeri girdi.

Koridorda elektrik düğmesini bulamadı ve gözleri karanlığına alışana kadar birkaç soluk boyunca yeniden olduğu yerde bekledi. Burnuna yemek ve tütün kokusu çarptı, ayrıca bir televizyon şovunun uzaklardan gelen müzik ve alkış sesini duydu. Elektrik düğmesini bulup ona bastı, bunun üzerine birkaç lamba aynı anda yandı. Işık kâselere üşüşmüş ve kuruyup kalmış böcek posalarına aktı. Ezilmiş, çarpık mektup kutularının asılı olduğu ve bisikletlerin dayandığı duvardaki el aşınmıştı, Wilbur okun gösterdiği yönü takip etti. Az sonra bir ev kapısı müsveddesinin önüne geldi, üstündeki yazı kapının beş kere çalınması yolunda talimat veriyordu bu defa da. Kapıyı çevreleyen mavi boyalı duvar, ışık kendiliğinden söndüğünde yarı karanlıkta parlayan, sarı yıldızlarla kaplıydı. Alkolün su götürür bir cesaret kazandırdığı Wilbur gerçekten de kapıyı çaldı ama dairenin zili cırtlak bir ses çıkardığında yüreği ağzına geldi. Yine de zilin düğmesine dört kez daha bastı, anında arkasına dönüp koşar adım kaçabilmek için bir adım geri gitti.

Bir dakika sonra bir kadın kucağında küçük bir çocukla kapıyı açtı, bu süre Wilbur'a olduğundan daha uzun geldi ve içini ısıtan bir duyguyla Kindrum panayır meydanındaki falcıyla karşılaşmasını hatırladı. Kadın çok şişmandı ve yirmi değil, kırk yaşında görünüyordu, kızarık, yarı kapalı gözleriyle Wilbur'u süzdü.

"Evet?"

Wilbur bebeğin yüzüne baktı. Elinde emmekle uğraştığı, vücudundaki en büyük kemikten bile daha büyük olan bir tavuk kemiği vardı, üstünde kocaman bir alt bezinden başka bir şey yoktu. Bu yağ tulumu, saçsız cüce bir elinde kemiği sıkı sıkı tutarken ötekini pençe gibi annesinin etli göğsüne geçirmişti. Pervasız bir edayla bön bön Wilbur'a bakıyor ve bu arada ayak parmaklarını oynatıyordu.

"Fal" diyerek en nihayet konuştu Wilbur.

Kadın arkasına döndü. "Carrie!" diye arkasındaki aydınlık boşluğa seslendikten sonra yeniden Wilbur'a döndü. "Bir dakika."

Wilbur gülümsedi. Belli ki bu kadının falcı olmaması içini rahatlatmıştı biraz. Cüce, kemikle Wilbur'u işaret edip birtakım sesler çıkardı, bunları lanetli bir büyü olarak yorumladı Wilbur.

"Ne?" diyen bir kız sesi geldi bir yerlerden.

Kadın yine arkasına döndü. "Büyükannene müşteri!" Bir kapı çarptı. Kadın kenara çekildi ve başını sallayarak Wilbur'u içeriye aldı. "Burada bekleyin" dedi, dairenin kapısını kapattı ve yan odalardan birinde gözden kayboldu. Cüce annesinin omzundan baktı, elindeki kemiği sihirli bir değnek gibi Wilbur'un bulunduğu yöne uzattı, gizli formüller kekeleyen, minnacık, yağ tulumu bir büyücü.

Wilbur çekip gitmeyi düşünüyordu, bir saniye daha bekledi ve o sırada karşı kapıdan atmış yaşlarında bir kadının çıktığını gördü. Uzun boylu ve iri cüsseliydi kadın, üstünde lacivert, kolsuz, bol bir elbise ve taşlı, kalın bir kemer vardı. Kır saçlarını siyah, kumaş bir bantla geriye doğru itmiş ve döndürerek arkada topuz yapmıştı, dudaklarının siyaha yakın patlıcan rengi olduğunu düşündü Wilbur.

"İyi akşamlar" diyerek bileziklerle dolu kollarını Wilbur'a doğru uzattı. "Geleceğe bir bakış atmak mı istiyorsunuz?" Teatral bir rengi olan bu soru ezberlenmiş gibiydi.

Evet anlamında başını salladı Wilbur. Burnuna kızarmış tavuk, sarımsak ve çikolata veya karamel olduğunu tahmin ettiği bir tatlı kokusu geldi, içeridekilerin seslerini ve çatal, bıçak, tabak şangırtılarını duyuyordu. Kapılardan biri açılıp şişman annenin kafası göründüğünde kokular ve sesler arttı. "Yemek hazır!" diye seslenen kadın yeniden gözden kayboldu.

Falcı, Wilbur'un yüzüne baktı. "Açsınız" dedi kesin bir tonlamayla, ilk kehaneti bu olsa gerekti. "Gelin." Anlaşılan ardında mutfak veya yemek odası bulunan kapıya bir adım attı ve elini sallayarak Wilbur'u yanına çağırdı.

Wilbur olduğu yerde kalıp gülümsedi ve hayır anlamında başını salladı. "Hayır, ben... teşekkür ederim" dedi.

"Sadece bir lokma. Sonra kaderimize döneriz."

Wilbur saate baktı. On olmak üzereydi. Dünyada kim bu saatte akşam yemeği yerdi ki? Tekrar hayır anlamında başını salladı ve bir adım geri çekildi ama o esnada kadın ona doğru gelip kolundan tutmuştu bile. "Küçük bir lokma."

"Hayır, gerçekten." Wilbur arkasını dönüp gitmek, bu tuhaf insanlardan ve üstüne çullanan kokulardan uzaklaşıp yağmur, benzin ve metro tünelleri kokan soğuk havaya çıkmak istiyordu ne var ki birden iki ayrı kapıdan bir kız ve iki oğlan fırladı, onu falcının metalik sesler çıkaran kollarına ittiler, Wilbur'u adeta projektörlerle aydınlatan falcı kadın onu odalardan birine, bütün o şakırtı ve takırtıların ve bütün o kokuların kaynağı olan ortama sürükledi.

Falcı, Wilbur'un arkasına geçip onu omuzlarından tuttu. "Herkes buraya baksın! Bu genç adam..." Başını öne doğru uzatıp Wilbur'un yüzüne baktı.

"Wilbur" dedi Wilbur, sesi o kadar alçak çıkmıştı ki, ocakta kızaran et parçalarının cızırtısı içinde kaybolup gitti.

"Wilbur" diye yüksek sesle tekrarlayan falcı kadın konuğunu kocaman bir tahta masanın çevresine dizilmiş bir sürü iskemleden birine itti. "Yemeği bizimle yiyecek."

Cana yakın mırıltılarla karşılanan Wilbur'un varlığı bunun dışında fazla bir sansasyon yaratmadı. Su bardağı doldurulduktan, tabağına hemen bir dilim ekmek kondu ve masanın çevresini turlayan bir kız ona portakal rengi bir kâğıt peçete uzattı. Falcının, bebekli şişman kadının ve üç çocuğun dışında mutfakta iki adam daha olduğunu gördü Wilbur. Bunlardan birisi en az seksen yaşındaydı, öteki de ellisinde olabilirdi. Genç olanı kocaman bir ekmek somununu bir bıçakla dilimliyor, yaşlı olan da bir tencereyi tahta bir kepçeyle karıştırıyordu.

"Bu arada benim adım da Fedora" dedi falcı, Wilbur'un yanına oturup onun tabağını fasulyeyle doldurduktan sonra. "Bu da küçük Everett'iyle kızım Mabel." Mabel, Wilbur'u başıyla kısaca selamladı ve onun tabağını bir patates püresi dağıyla doldurdu, bu esnada bir çocuk iskemlesinde oturmakta olan Everett kemiğiyle önündeki kâseye vahşi bir ölçü vurdu. "Bunlar da" diyen Fedora ucundan yağ damlayan yemek kaşığıyla iki adamı gösterdi, "Barney ve Malcolm. Barney benim kardeşim, Malcolm da damadım." Wilbur adamlara

gülümsedi, onlar da cana yakın bir edayla sırıttılar. "Bu üçü, Norman, Dexter ve Carrie." Üç çocuktan sadece Carrie doğruldu ve Wilbur'u selamlamak üzere elini uzattı, oğlanlarsa hararetle tabaklarını doldurmakla meşguldü.

Wilbur'a "Afiyet olsun" diyen Malcolm beyaz ekmek dilimini sosa bandı. Ötekiler de birbirlerine afiyet olsun dedikten sonra aynı anda maharetli el hareketleriyle yemeğe başladılar hem açgözlü hem de düşünceliydiler, en sevdikleri ve hiç ses çıkarmadan daldıkları faaliyet buydu anlaşılan. Dişsiz Everett bir mızıka gibi ağzında tuttuğu bir ekmek kenarını çiğnemekle meşguldü.

Wilbur başını salladı ve tabağına baktı, fasulye ve patates püresinin yanı sıra tanımsız bir şey daha vardı tabakta.

"Tavuklu türlü" dedi Fedora, Wilbur'un düşünceli halini dağıtmak ister gibi. Çocuk iskemlesi tahtına kurulmuş semiz kral, kemiğe uzanıp onu Wilbur'a yöneltti ve birtakım gırtlak sesleri çıkardı. Wilbur duvarların birinden sızan ve cırlak keman sesleri çıkaran televizyon sesini o anda fark etti. Müzik yükselince insanlar alkış tuttu ve cüce bu alkış kendisi içinmiş gibi kollarını havaya uzattı. Bahtiyar yutuculardan hiçbiri ona aldırış etmedi, cüce de onlara.

Wilbur duraksayarak yemekten bir lokma aldı ve lezzetli olduğuna karar verdi. Topluluğa başını sallayarak lokmasını çiğnedi, Barney ve Malcolm de ablak suratlarıyla ona karşılık verdi. Duvarları kahverengi sarı bir ışık salan ve içindeki her şeye kehribara bulanmış etkisi veren, suskunluk ve ağız şapırtısıyla dolan odada kimse tek kelime etmiyordu. Yemek yiyenlerin önlerine eğik başlarının üstünden, kurşuni camlarının ardında beyaz tabakların parladığı masif vitrinleri, gümüşi pırıltısıyla bir lahiti andıran kocaman buzdolabını ve siyah karınlı gövdesinde bir Noel takviminden bile daha çok kapı ve çekmece barındıran, üstünde dipleri kararmış tava ve tencerelerin şaha kalktığı fırını görüyordu Wilbur. Reçel şişelerinin ve konserve kutularının yükü altında bel vermiş, kalın kalaslardan yapılma rafları, çarpık çurpuk bir bulaşık yığını ve rengi kararmış kaşık demetleriyle dolu, açık renk taştan yapılma evyeyi, üstüne domuz eti konmuş çelik bir mutfak gerecini, rengi belirsiz, mat duvar fayanslarını, beysbol eldiveni büyüklüğündeki kocaman tencere tutaçlarını ve bütün boş

alanları dolduran fotoğrafları, kartpostalları, not kâğıtlarını, gazete kupürlerini, kuponları, kasa fişlerini, çocuk çizimlerini, çerçeveli resimleri ve kehribar rengi ışığıyla bütün bunları bir kerede içine alan yağlı ve tozlu camı görüyordu.

"Demek ki geleceğinizin kartlarını görmek istiyorsunuz" dedi Barney ansızın, masadaki herkes dönüp Wilbur'un yüzüne baktı. Tombul cüce kral bile yumuşamış ekmek kabuğunu elinden fırlatıp attı, sanki o da ötekilerle birlikte Wilbur'un cevabını bekliyordu.

Wilbur yutkundu, biraz su içti, sonra hem evet, hem hayır anlamına gelebilecek şekilde başını salladı. O esnada kendisininki hariç bütün tabakların boşaldığını ve Carrie'nin bir kek kestiğini, Mabel'in de kahve yaptığını fark etti.

"Ben olsam korkudan ödüm patlardı" dedi oğlanlardan küçük olanı. Beş yaşlarındaydı ve kek kesilirken tabaktan düşmüş kırıntıları alıp alıp ağzına atıyordu. Söylediği laf birkaç kahkahayla semeresini gördü. Wilbur arada kalarak gülümsemekle yetindi.

"Endişelenmeyin" diyen Fedora elini onunkinin üstüne koydu. "Öleceğiniz günü bilemem."

"Ben çok uzun yaşayacağım" dedi büyük oğlan gururla. Onun dokuz ya da on yaşında olduğunu tahmin etti Wilbur. Üstünde bir *New York Giants* forması vardı ve ailede Barney'nin dışında şişman olmayan tek kişiydi. "Elimdeki çizgiler öyle diyor."

"Bu doğru, Norman" dedi Fedora, "senin hayat çizgin çok aşikâr ve uzun."

Norman bunu kanıtlamak ister gibi ellerini açıp gösterdi, erkek kardeşi de gizli gizli kendininkilere bakıyordu.

"Seninki ne kadar uzun, Wilbur?" diye sordu Norman.

"Bu seni hiç ilgilendirmez, Norm" dedi elinde kahve ibriğiyle masaya gelen annesi. "Fincanları getir."

Norman ayağa kalktı ve vitrinlerden birinin yanına gitti. Fincanların durduğu rafa yetişebilmek için boş bir meşrubat kutusunun üstüne çıkmak zorunda kaldı.

Wilbur kızardığını hissetti. Kafasını Norman'ın sorusunun mu yoksa ilk ve muhtemelen son defa masalarına konuk olan birisi gibi değil de düzenli bir ziyaretçi, eski bir arkadaş, bir aile üyesiymiş gibi

oğlanın ona adıyla hitap etmesinin mi daha çok karıştırdığını bilemedi. Wilbur birkaç saniyeliğine saçma bir duyguya kapılarak bu tuhaf geleneğin bir parçasıymış gibi hissetti kendini. Bardağındaki suyu sonunu kadar içti, Fedora onu tekrar doldurdu hemen, sonra alengirli hareketlerle kâğıt peçetesini katladı.

"Bahse girerim ki, onun hayat çizgisi uzun" dedi Carrie. Etli yanakları ve gıdığına rağmen güzel olan yüzü yaşını pek ele vermiyordu ama Wilbur onun en az on ikisinde, en fazla on beşinde olduğunu tahmin etti.

Kermeste eline bakan ve onu tek kelime etmeden geri gönderen falcıyı hatırladı Wilbur, ilk kez hayat çizgisiyle ilgili bir sorunu olabileceği geldi aklına. Yukarıya çevirdiği avuçlarını, tıpkı teslim olan ve kelepçe takılmasını bekleyen bir suçlu gibi Fedora'ya uzattı.

Fedora şaşkın şaşkın onun yüzüne baktı. "Şimdi mi?"

Wilbur başını salladı. "Evet" dedi. Eğer el çizgilerinin meydana getirdiği örgüde endişeye mahal verecek bir şey varsa, bunu Fedora'yla ve büyük olasılıkla kasvetli ve karanlık çıkacağını beklediği kaderiyle yalnız kalacağı, oryantal melek heykelcikleriyle süslenmiş olduğunu tahmin ettiği bir odada değil, sırf varlıkları bile teselli vaat eden bu insanların yanında, buram buram kahve ve kek kokan bu mutfakta öğrenmek istiyordu.

"Bir oturum otuz dolar" diyen Fedora, Wilbur'un ellerini masa örtüsünün lekesiz yuvarlağına koydu, tabağı orada duruyordu hâlâ.

"Yeterince para var yanımda" dedi Wilbur. Fedora onu engellemek için bileklerinden yakalayıp yumuşakça tutmamış olsaydı parayı çıkaracaktı.

"Biliyorum" dedi Fedora gülümseyerek, "cüzdanınızda seksen dolar var."

Wilbur sabahleyin cebine yüz dolar koymuş ve bunun yirmisini barda harcamıştı. Fedora'nın yüzüne endişe ve saygı dolu bir ifadeyle bakıp başını salladı.

"Vay" diye bağırdı Norman, hem Wilbur'un zenginliği hem de büyükannesinin falcılık becerileri karşısında duyduğu şaşkınlığı aynı anda dile getiriyordu bu nida.

Köftehor kral kıkırdayarak asasını salladı. Mabel onun önlüğünü çıkarıp önüne bir parça kek koydu, Everett keke kuşkulu gözlerle baktı. Fincanlarına bol süt ve kaşık kaşık şeker boca eden çocuklar da dahil herkes kahve içiyordu. Bu arada mutfakta bulunan iki saatten birine göre saat onu yirmi geçiyordu, ötekine göre on buçuktu. Fedora bir gözlük takmıştı ve Wilbur'un avucunu, şifresini sadece kendisinin çözebileceği eski bir belgeyi inceler gibi inceliyordu. Bir süre sonra gözlüğünü çıkarıp Wilbur'un yüzüne baktı.

"Böyle bir şey görmedim şimdiye kadar" dedi dingin bir sesle, hayranlık ve hayal kırıklığı titreşimleri taşıyordu ses tonu. "Hiç görmedim."

Barney ve Malcolm ellerindeki fincanları, Mabel kahve ibriğini tutan elini indirdi, çocuklar da ağızlarındaki lokmayı çiğnemeden nefeslerini tuttu.

Wilbur'un nefesi kesilecek gibi olmuştu. Telaş içinde Fedora'nın ifadesini iyiye mi yoksa kötüye mi yormak gerektiğini düşündü, Fedora onun yaklaşan ölümünü mü görmüştü yoksa ebedi hayata lanetlendiği haberini mi verecekti ona.

"İşte burada, bakın" dedi Fedora ve bileğinin başladığı yerde bir bölgeyi gösterdi. "Bu sizin hayat çizginizin başlangıcı." Siyah ojeli tırnağıyla çizgiyi izledi. "Burada da bitiyor işte."

Wilbur daha dikkatli bir gözle bakınca yaklaşık beş milimetre sonra pürüzsüz, oluksuz bir hiçlikte sona eren çentiği seçti. Avucu, ki bunu ilk kez fark ediyordu, boştu, yolları olmayan bir düzlüktü. Bunun neden şimdiye kadar hiç dikkatini çekmemiş olduğunu soruyordu kendine, Orla bu durumu fark etmiş miydi acaba, eğer fark ettiyse bu evleksiz çıplaklığı onun genel gelişim bozukluğuna mı yormuştu.

Norman ve Carrie ayağa kalkmış, Wilbur'un elindeki doğa olayına hayretle bakmak üzere büyükannelerinin arkasına geçmişti.

"Hiçbir kader çizgisi göremiyorum" dedi Fedora. "En ufak bir iz yok." Başını salladı. "Şimdiye kadar böyle bir şey görmedim. Hiç görmedim."

Kindrum'da boğucu karavanın içinde Çingene kadının parayı geri verip onu gönderdiği anı ve o sırada hissettiklerini hatırladı Wilbur.

"Ama burada" diyen Fedora tırnağıyla Wilbur'un avucunun içine vurdu, "hayat çizgisi yeniden ortaya çıkıyor." Wilbur'un elini alıp yüzüne yaklaştırdı. "Ve iki yöne ayrılıyor."

"Bunu anlamı ne, iki yöne ayrılmasının?" diye sordu Dexter. Ağız kenarlarına kek kırıntıları yapışmıştı.

Fedora, Wilbur'un yüzüne bakarak gülümsedi. "Wilbur'un iki farklı yoldan birine gidebileceği anlamına geliyor" dedi. Sonra Wilbur'un elini yeniden masanın üstüne bıraktı; kapağı açık, metinsiz bir kitap, yolları olmayan bir harita gibi kaldı el orada.

Wilbur gece yarısından epey sonra binadan dışarıya adım attığında yağmur yağıyordu yine. Şimdi kullanmak üzere açmakta olduğu şemsiyeyi Fedora vermişti ona. Üstünde bir motoryağı markasının baskısı olan bu çirkin şeyi, istediği zaman geri getirebileceğini söylemişti. Wilbur adresi aklında tuttu ve bir taksi aramak üzere yola koyuldu. Dönüş yolunda, pencere camlarından akan ışıkların titreşen aydınlığında avuçlarını inceledi. Bileğindeki uçla hayat çizgisinin devamı arasında kalan boşluk yaklaşık beş santimetreydi ve Wilbur bu boşluğun geçmişte mi kaldığını yoksa kendisini gelecekte mi beklediğini anlamaya çalışıyordu. Fedora'nın yanılmış olabileceğini, gelecekte onu iki ayrı yolun falan beklemediğini ve çizgideki ani kesintinin çok yakında öleceğine işaret ettiğini de hesaba katmıyor değildi ayrıca. Ama sonra bu düşünceyi bir kenara atıp bütün bu olan bitenin ciddiyetini sorgulamaya başladı, yabancı mutfaktaki rahat ama son tahlilde saçma bulduğu ortamı hatırladı, sonra aklı başına gelmiş gibi gösterdiği iyi niyet ve safdillik karşısında şaşırdı.

"Bir insanın hayat yolunun, kaderinin avucuna kazındığına inanıyor musunuz?" diye sordu, atmışlarında olduğunu tahmin ettiği, saçında birkaç tel kalmış, levhaya iliştirilmiş kimliğine göre Fernando Ramirez adlı taksi sürücüsüne.

"Ne?" diye sordu sürücü ve başını arkaya çevirince, yolu gözlemek, bu soruyu sorduğu anda pişman olan Wilbur'a kaldı. O anda hayat çizgisinin sonundaki tarafsız bölgeye varacağı düşüncesi geçti hızla Wilbur'un aklından ama sonra sürücü, yüzünü tekrar Flatbush Avenue'de yoğunlaşan trafiğe döndü.

Bir kırmızı ışıkta durdular ve Wilbur öne doğru eğilerek sürücüye avucunu gösterdi.

"Elimizdeki çizgiler, onlarda geleceğin okunabileceğine inanıyor musunuz?"

"Oo, gelecek!" diye seslenen adam sanki teslim oluyormuş gibi ellerini kaldırdı, "Gelecek, onu ancak Tanrı..." bir kelime aradı, "yapabilir!" Bir tespih ve New York Yankees'in kumaş bir flamasıyla birlikte dikiz aynasında asılı duran metal haçı parmaklarının arasına aldı ve Wilbur'un görebileceği şekilde tuttu. "Geri kalan her şey, kusuru bakma, yaramaz, hokus pokus!" Işık yeşile sıçradı ve sürücü yola devam etti, "Benim düşüncem tabii" diye ekledi yarı özür diler, yarı inatçı bir edayla.

Arkasına dayanıp gözlerini kapadı Wilbur. Belki de çoktandır hayat yollarımın arasında kalan düz uçurumdayım, diye geçirdi aklından ne bir hedefi takip etmesinin ne de direksiyonu pat diye bırakmasının hiçbir önemi yoktu.

Lennard Sandberg'in kaldığı yeri bildiğini öne süren kadının telefon ettiği akşam evde değildi Wilbur. Girdiği bir oyun salonunda bir uzay gemisini etrafa saçılan ateş toplarına ve düşman gezegenleri ayak basılmamış uydulara çevirmek için otomatları parayla yemlemekle meşguldü. Bundan az önce, büyük ekran bir televizyonda MTV kanalında yayınlanan çöpçatanlık şovunu izlediği bir barda, berbat hayatının televizyondakilerin hayatıyla uzaktan yakından ilgisi olmadığını düşünmek zorunda kalmayacak ama yine de bir kumanda kolunu kullanabilecek ölçüde votka içmişti.

Alice ertesi gün ona, gelen telefondan söz ettiğinde, onu dinlemeyi reddetti. Alice'in ne kadının inandırıcılığı konusunda onu ikna etmeye çalışması ne de gelmezse daha önceden kararlaştırılan Bronx buluşmasına yalnız başına gideceğini söylemesi Wilbur'un tutumunu değiştiremedi. Her defasında hayal kırıklığına uğramanın ne kadar canını yaktığını söylemediği kadar, bu insanların tahminleri, iddiaları ve yalanlarını dinlemek zorunda kalmanın da kendisine ne kadar acı verdiğini söylemiyordu ona Wilbur. Bu iyi insanlarla, palavracılarla ve enkazlarla konuştuktan sonra, elini kolunu bağlayan bir çaresizlik ve umutsuzluğun içine düştüğünü anlatmıyordu.

Banyoda yüzünü soğuk suyla yıkarken Alice'e avazı çıktığı kadar bağırmayı, ona duyduğu safdil, duygu seli halindeki güveni fırlatıp önüne atmayı ve onun katılımcılığı ve iyi yürekliliğiyle örülmüş bu ipek kozadan sonsuza dek kurtulmayı emreden yakıcı arzuyla mücadele etti. Böyle yapmak yerine onu, her sabah Wilbur'un da yanına oturacağı umuduyla hazırladığı kahvaltıda yalnız bıraktı ve metroya atlayıp Ernest'ın bir saat önce açmış olduğu markete gitti. Yolda bir kağıdın üstüne UCUZ DAİRE ARANIYOR, KASAYA BAŞVURUN diye çiziktirdi ve metrodan indiğinde onu buruşturdu. Aynı metni birkaç saat sonra bir sipariş formunun arka yüzüne yazdı ve mantar levhaya raptiyeledi.

İşten sonra hızlı yemek çıkaran bir Hint lokantasında karnını doyurdu ve bunun ardından, salonlarında iki hafta boyunca Don Siegel, Ridley Scott, Arthur Penn, Sam Peckinpah ve Robert Aldrich gibi yönetmelerin filmlerinin gösterildiği bir sinemaya girdi. Dört saat boyunca aşinası olduğu yabancı renklerin, ayna gibi parlayan karoserileri, engin ve mavi gökleri, duman sütunları, patlamaları, ateşli silahların namlusundan çıkan alevleri, ölen veya ölmekte olan insanların melankolik gülümseyişiyle göz kamaştıran, gürültüsü ve cehennemi sessizliğiyle insanın tepesine inen, iri taneli, çizik görüntülerin ninnisiyle uyukladı; sonra tekrar kendini sokakta buldu ve hayatta kalmasını sağlayacak bir şeye duyduğu özlemle ne yapacağını bilemedi. Otuz blok yürüdü, evin önünde uzun uzun dikildi, soğuktan titriyordu ve yorgundu, arkasını döndü; bir kez daha ama bu defa öbür yöne yirmi blok yürüdü, en sonunda taleplerine cevap vermeye yetecek kadar hırpani olan bir bar buldu.

Ona içinde kamış ve karıştırıcıyla bir *Tropical Thunder* ile şişe geçirilmiş meyveler getiren garson kadın bir süre Wilbur'un yanında oturdu, ona hoş bir çocuk olduğu söyleyip korkunç bir sonu olan bir aşk ve ihanet hikâyesi anlattı. Ne kadar alkol kaldırabildiğini unutan Wilbur kadın önüne ne koyduysa içiyor, onu ve cazırtılar çıkaran bir galaksi gibi başının üzerinde yüzen müziği dinliyordu. Barda oturan iki adam keyifsiz bir tartışma sürdürüyor, bir köşeye uzanmış olan köpek ise uyuyordu.

Wilbur battı ve buz gibi soğukta, barın önünde garson kadının kolunda dikildiğini fark edip kendi gövdesi tarafından sarsılarak uyandırıldığında tekrar sallanan yüzeye çıktı ancak. Bir araba, sallanan sarı bir kayık, kayarak onlara yaklaştı ve ikisini aldı. Wilbur yana devrilip başını garson kadının kucağına koydu ve yeniden uykuya daldı.

Dipsiz bir bilinçsizlikten uyanıp ayıldığında bir kanepede yatarken buldu kendini, üstünde püsküllleri soluklarının ritmine uyarak bir hayvanın kirpikleri gibi hareket eden yün bir battaniye vardı. Ağzı kurumuştu, gözlerinin önünde minnacık şimşekler çakıyordu. Susamıştı, bir bardak suyun düşüncesi içinde istek dalgaları uyandırdı. Başını hareket ettirdiğinde kayarak gelen bir ağrı başına dayandı ve birkaç dakika vibrasyon yaptı. Gözlerini kırpıştırdı Wilbur. Tavandan bir lamba sarkıyordu, ince uzun bir sapın ucunda asılı koyu renk bir çiçek çanağında süzüldüğünü gördü.

İçi geçer gibi oldu ve bir an sonra sıçrayarak uyandı, kendisine çektirdiği bu eziyetin altında hafifçe inleyerek ayaklarını oynattı ve doğrulup oturdu. Ayakkabıları yerdeydi, onların üstüne düşecek gibi oldu, içlerine süzüldü, bağcıklara mantıklı bir muamele yapacak durumda değildi. Kanepenin, bir masanın, bir koltuğun ve bir konsolun her santimetresini doldurduğu odaya bir pencereden renksiz bir ışık düşüyordu. El yordamıyla açık renk bir dikdörtgene yürüdü Wilbur, burası mutfak olmalıydı, sonra banyoyu buldu, metal tadındaki soğuk sudan içtikten sonra yüzünü yıkadı.

Bir süre ellerini lavabonun kenarına dayayarak olduğu yerde durdu ve aynaya bakmaktan kaçındı. Sonra el yordamıyla oturma odasına geri döndü, seslere kulak kabarttı ve sonra yarı açık duran bir kapıyı dikkatle itti, yatağın beyaz dikdörtgenini iki yana açtığı kollarıyla kucaklamış olan garson kadın bitap bir uykuda hafifçe inliyordu. Üstünde çarşafın rengiyle bütünleşen beyaz bir gecelik vardı ve kısa siyah saçları çalar saatin zayıf ışığında parlıyordu. Wilbur yere oturup kadını incelemeye başladı. Muhtemelen ona adını söylemişti ama Wilbur kadının adını hatırlayamadı.

Rüyasında iç geçirerek başını öbür yana çevirdiğinde Wilbur kalktı ve odadan çıktı. Cüzdanından yirmi dolarlık bir banknot çıka-

rıp oturma odasındaki masanın üstüne bıraktı. Parayı taksi masrafı için bıraktığını belirten bir not yazmak istedi ama ne kalem ne de kâğıt bulamadı. Dışarıda bir tren gümbürdeyerek yüksek bir köprünün üstünden geçti, uzaklardan bir itfaiye sireninin sesi geldi. Yeniden kanepeye uzanmak dürtüsüne direnen Wilbur anaroğını alıp daireden çıktı. Koridorun yarı karanlığında zilde bir isim aradı ama hiçbir şey bulamadı. Yeniden soğuğa döndüğünde birkaç blok yürüdü, en sonunda bir taksi durup onu aldı.

Eve gittiğinde açık buzdolabının önünde şişeden soda içti. Birkaç saat içinde sersemliğe dönüşecek için için bir yanma vardı başında. Dışarıda şehir kuşluk uykusundan sıçrayarak uyanıyordu. İlk arabaların ve kamyonların, sesi yüz binlerce kahve makinesinin vızıltısını bastırmaya yetti. Bir alarm sistemi tiz bir sesle öten egzotik bir kuş gibi makara çekti, dükkân kepenkleri yukarıya çekiliyor, gazete desteleri asfalta çarpıyordu. Wilbur titriyordu, buzdolabını kapatıp masaya oturdu. Meyve kâsesinin yanında, üstünde bir isim ve telefon numarası yazan bir not kâğıdı duruyordu, Nathalie Kerkowski.

"Babanın nerede olduğunu bilen kadın bu."

Yüreği ağzına gelemeyecek kadar yorgundu Wilbur. Başını çevirince mobilyaların konturları karışıp iç içe geçti, boğucu bir ağrı içeriden gözlerine baskı yaptı. Alice odasının kapısında duruyordu. Giyinmişti, ayakkabıları bile ayağındaydı. Sırtına vuran ışık ince bir kar tabakası gibi omuzlarına yayılıyordu. Wilbur hâlâ üşüyordu. Çay suyu koymak üzere ayağa kalktı.

"Dün akşamki buluşmaya gitmedim. Bir saat sonra kadın aradı." Alice masaya geldi ve not kâğıdını eline alıp kaldırdı.

Wilbur gözünü ısıtıcının kırmızı ışığına dikmişti. Midesi bulanıyordu. Evlerin arasında bir çöp arabasının takırtısı yankılandı.

"Babanın içtiğini biliyor kadın."

Su kaynama noktasına ulaşmadan önce tıslamaya başladı. Wilbur, Alice'in yüzüne baktı. Sonra başını çevirdi ve dolaptan bir fincanla çay kavanozunu aldı. "Ölmüş mü?" Bu sorudan duyduğu utanç duygusu hızla şaşkınlığa döndü, nasıl da özlemle bir cevap bekliyordu hâlâ, her şeyin nihai olarak açıklığa kavuşmasını.

Alice masaya oturdu. Yorgun görünüyordu ama uyku mahmurluğu yoktu üstünde. Onun hiç yatmamış olabileceğini geçirdi aklından Wilbur. Belki de bütün gece onun gelmesini beklemişti. "Hayır. Bronx'ta yaşıyor, bir kadınla."

Wilbur'un göğsü ve boğazı sıkıştı, nefes alamayacak gibi oldu. Kalbinin küt küt attığını hissetti. Evyeye dayanıp gözlerini kapadı, bir süre olduğu yerde dikildi ve ciğerlerine hava çekmeye çalıştı.

"Gel birlikte gidelim, Will." Alice, Wilbur'un yanına geldiğinde gözlerinden yüzüne akan yaşları gördü. Onu kollarına alıp başını okşadı ve hafif hafif sağa sola salladı, Wilbur direnmedi.

Nathalie Kerkowski'yle Cypress Avenue metro durağının yakınlarında, yirmi dört saat açık bir lokalde buluştular. Nathalie onları kapıda bekliyor ve soğukta sigara içiyordu. O da Alice gibi ince ama daha kısa boylu ve birkaç yaş daha gençti, üstünde mavi bir yağmurluk vardı, içinde soğuktan titriyordu. Omuzlarına inen siyah saçlarını birkaç tokayla toplayarak özensiz bir makyaj yaptığı solgun yüzünü açmıştı. Yorgun ve sinirli görünüyordu, Alice onu Wilbur'la tanıştırdığında gözlerinin içine bakmadan üstünkörü bir selam verdi.

İçeride arka masalardan birine oturup kahve söylediler. Metroyla katettikleri uzun yol Wilbur'u sarsarak kendine getirmişti ama şimdi lokantanın sıcaklığında bir yorgunluk dalgasına kapıldı.

"Haber verdiğiniz için bir kez daha teşekkür etmek isteriz size" dedi Alice. Üstünde kendi koleksiyonunun ilk modeli vardı; biyolojik yünden yapılma, mavi gri örgü bir palto, rengi paltoyla uyumlu bir bere bankın üstünde, yanında duruyordu. Rebecca Shelby'yle birlikte dekore ettikleri ve Ruth Cole'un yanı sıra dört örgücü kadının daha çalıştığı dükkânın açılışı çok yakında yapılacaktı, Alice'in haftalardır sırtında taşıdığı yük sınırlarına dayanmıştı, litrelerce kahve içiyor ve gözüne uyku girmiyordu. Yine de bu sabah dinç ve enerji doluydu, ses tonundaki gerginliği ve Wilbur'la Nathalie Kerkowski arasında gidip gelen bakışlarındaki pırıltıyı sadece Wilbur algılıyordu.

Nathalie başını salladı. "Rica ederim" dedi, bir an başını kaldırdı ve sonra yine kâğıt bir peçeteyi buruşturan ellerine baktı.

Garson kadın kahve ve bir ibrik süt getirdi. Nathalie fincanına dört kaşık şeker atıp karıştırdı. "Annem onunla yaklaşık iki yıl önce tanıştı" dedi ansızın, sesi öyle alçak çıkmıştı ki çevreden gelen seslerin arasında neredeyse kaybolup gitti. Hafifçe öksürerek boğazını temizledi ve beyaz peçete yumruk yaptığı elinin içine sıkıştı.

"Onun Lennard Sandberg olduğunu nereden biliyorsunuz?" diye sordu Wilbur bir süre kadının konuşmaya devam etmesini beklemekten sonra.

Nathalie rüzgârlığının fermuarını açıp iç cebinden bir zarf çıkardı ve Wilbur'a doğru itti. Wilbur onu masadan aldı ve içinden bir Amerikan pasaportu çıkardı. Belgeyi açınca babasının fotoğrafını, haşarı bir gülümsemeyle bakan ve mutluluğu gözlerinden okunan genç bir adamın portresini gördü. Mahcup mahcup sırıtmayan veya objektife aklı başka yerdeymiş gibi bakmayan babasının bu halini ilk kez görüyordu Wilbur, resme uzun uzun bakıp her ayrıntıyı kafasına kazıdı; ışığın biraz fazla düştüğü, sinek kaydı tıraşlı, uzun yüzünü, çukur çenesini, briyantinle yatıştırılmış, ortadan ayrık saçlarını, biraz dışa kıvrılmış gibi görünen sol kulağını, arama afişlerinde söylemeyi atladığı ve sağ yanağını süsleyen doğum lekesini. Sonra sayfaları çevirdi, göç işlemi için Amerikan ve İsveç yetkililerinin bastığı iki damgayı gördü. Düzenleme tarihi, Lennard Sandberg ve Maureen McDermott'un evlendikleri yılın ekim ayına aitti. Bu da Wilbur'un babasının gözlerindeki mutluluğu açıklamaya yetiyordu.

"Nerede şimdi?" Pasaportu masaya bıraktı Wilbur. Alice onu alıp fotoğrafa baktı.

"Annemin dairesinde" dedi Nathalie. "Buraya yakın." Belirsiz bir el hareketiyle sokağı gösterdi.

"Onu aradığımızı biliyor mu?" diye sordu Alice.

Nathalie hayır anlamında başını salladı. Fincanı ellerinin arasına alıp içmeden önce üfledi.

"Neden daha önce haber vermediniz?"

"El ilanını birkaç gün önce okudum." Fincanı indirdi ve Alice'in ona doğru ittiği pasaportu tekrar masanın ortasına kaydırdı. "Onu siz alın."

Alice, Wilbur'un yüzüne baktı, sonunda pasaportu alıp cebine soktu Wilbur.

"Onun yanına gidebilir miyiz? Şimdi?" diye sordu Wilbur. İskemlesini geriye itti ve anorağının fermuarını çekti.

Evet anlamında başını sallayan Nathalie doğrulup ayağa kalktı. Alice masanın üstüne para bıraktı ve birlikte lokantadan çıktılar.

Verna Kerkowski kırklı yıllardan kalma bir apartmanın on birinci katında oturuyordu. Binanın bir zamanlar sahip olduğu debdebeli karakterini kaybetmesinin tek nedeni, cephenin on yılların isli kirine maruz kalmış olması, pencere pervazlarının kum taşını, süsleme oyuklarını ve giriş kapısının üzerindeki stilize çiçekleri için için yiyen ve yer yer ufalanmış, açık renk alanları bütün çıplaklığıyla göz önüne seren asitli, gri bir tabakayla kaplanmış olmasıydı. Yapının tam ortasından, sekizinci kattaki kararmış bir çiçeğin içinden fırlayan, ucunda buz gibi durgun havada hiç kıpırdamayan, gece yağmurunun nemlendirdiği yeni bir Amerikan bayrağının asılı olduğu beyaz bir direk binanın dolmuş vadesine direnen inatçı bir sembol gibiydi.

"Annem buraya yaklaşık beş yıl önce taşındı" dedi Nathalie küçük lobiye girdiklerinde; kocaman bir masanın arkasında, sarı yaldızlı düğmeler ve püsküllerle süslenmiş, mavi üniforması rahatlıkla hayali bir ordu generalinin üniforması olabilecek ve bayrağın vazifesini içeride sürdüren, yani binanın her geçen gün usul usul biraz daha artan bakımsızlığını bedel karşılığı gözlerden gizleyen siyah bir kapı görevlisi oturuyordu. "Babam öldükten birkaç yıl sonra." İki parmağını kasketinin siperliğine koyarak selam veren adama el sallayan Nathalie asansöre doğru yürüdü.

Wilbur üstüne basılmaktan yıpranmış halıya, yer yer soyulmuş boyaya, hasar görmüş kartonpiyerlere ve Roma süslemeleriyle bezenmiş, kocaman çömleklerin içindeki hasta çiçeklere baktı; bir sonraki sigarasını yakmak için sabırsızlanan zayıf, solgun kadına kaçamak bakışlar atıyor ve acaba bir ruh hastasına, babasının pasaportunu bir olukta bulan ve sırf can sıkıntısından, bunak annesinin dairesinde yaşayan Polonyalı bir amcayı Lennard Sandberg diye

bize yutturmak isteyen bir kaçığa mı çattık yine, diye geçiriyordu içinden.

"Dokuz yıl önce öldü babam. Yanlış bir ilaç yüzünden. Annem üretici firmadan çok para aldı ve onunla da bu evin sahibi oldu."

O esnada gelmiş olan asansöre bindiler. "Babanıza çok iyi bakıyor" dedi Nathalie yukarıya çıkarlarken. Wilbur'un yüzüne ilk kez dikkatle baktı. "Ne var ki... bazen..." Bakışlarını ondan ayırıp çaresizliğe işaret eden bir el hareketi yaptı. Birden son sürat konuşmaya başladı, on birinci kata gelmeden önce olabildiğince içini dökmek ister gibiydi. "Bazen kendisine bile bakamayacak durumda oluyor. Ben de her gün gelip ilgilenemiyorum onunla." Kâğıt mendille burnunun üstünü sildi. "Benim de kendime ait bir hayatım, kendime ait sorunlarım var." Alice'in yüzüne baktı. "Anlıyor musunuz?" diye neredeyse yalvarırcasına sordu ve Alice evet anlamında başını salladı.

Kadının söylediklerinin neredeyse hiçbirini duymuyordu Wilbur. Kulaklarında asansörün sesi ve ayaklarının altında siyah bir boşluk duygusuyla olduğu yerde dikiliyor ve babasıyla ilk kez karşılaşmanın nasıl bir şey olacağını hayal etmeye çalışıyordu. Kabinin alınlığına takılı aynaya bakıp güzünü gördüğünde irkildi, panik içinde, solgun bir maske bakıyordu aynadan ona. Asansör durduğunda deli gibi atan kalbi boynundan midesine indi ve orada durdu. Dizlerinin bağı çözülmüştü, Nathalie'yi takip ederek geçtikleri koridor bin metreydi, Wilbur sallanan halıda yürürken kendini ilerlemiyormuş gibi hissetse de üstünde sarı yaldızlı sayılar olan kapılar hızla yanından gelip geçiyordu. Bütün bu olup bitenin eskiden olduğu gibi yine bir yanlış anlama, kötü bir şaka, yalnız bir kadının çaresiz ve umutsuz yardım arayışı olmasını dileyecek noktaya gelmişti neredeyse.

"Ortalık dağınıksa kusura bakmayın" dedi 42 numaralı dairenin önünde duran Nathalie. Anahtarı kilide sokup çevirdi, kapıyı açtı ve oldukça karanlık, küçük antreye adım attı. "Girin lütfen" dedi ışığı yaktıktan sonra.

Wilbur eşikte kalakalmış, bacakları ağırlaşmış ve hissizleşmişti. Damarlarında akan kafein, karanlık isteyen başına sıcak şimşekler pompalıyordu. Arkasında duran Alice bir an onun omzuna dokundu ve sonra birlikte içeriye girdiler. Nathalie anahtarı, üzerinde yağlı

boya bir tablonun asılı durduğu konsolun üstüne bıraktı. İçinde iki yalnız, siyah atın dörtnala koşturduğu, tuhaf boşluğuyla dikkat çeken, boğuk bir ışığa batmış bir manzara resmiydi tablo.

"Anne?" diye seslendi Nathalie. Yağmurluğunu çıkarıp bir palto ve bir şemsiyeden başka bir şeyin bulunmadığı portmantoya astı. "Çıkarabilirsiniz üstünüzdekileri" dedi Wilbur ve Alice'e. "Ben annemi getireyim." Bunu söyledikten sonra karanlık ve sessiz odaların birinde gözden kayboldu.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu Alice. Örgü beresini başından çıkardı ve bir elinin parmaklarıyla saçını ellerinin arasında gezdirdi.

Evet anlamında başını salladı Wilbur. İçerisi fazla sıcak gelmişti ona, duvarlar gözlerinin önünde hâlâ eğilip bükülüyor, sigara ve yemek kokan bu boğucu havada alıp verdiği her solukta zorlanıyordu. Odadan Nathalie'nin sesi geldi, sonra kalın ve yorgun bir kadın sesi daha. Yere bir şey düştü, uyku mahmuru ses daha da yükseldi, lakırdıyı ağzında geveleyen hayata fazlasıyla öfkeli uyanmıştı. Nathalie'nin sesi alçalıp keskinleştikçe, annesinin ki o kadar gürleşip kükrüyordu. Birden kapı açıldı ve iki büyük pencereden donuk kış ışığının düştüğü odadan bir kadın fırladı.

Verna Kerkowski elli dört yaşındaydı ve boyu kızı kadardı ama daha dolgun bir vücudu ve permalı, sarı saçları vardı. Siyah, dar bir pantolon, türkuvaz bir kumaş ceket ve onun içine de açık mavi bir kazak giymişti, sanki onlarla uyumuş gibi buruş kırıştı giysileri.

"Ne işiniz var burada?" diye bağırdı. "Burası benim evim!"

Nathalie odadan çıkıp annesinin kolunu tuttu. "Anne, lütfen, onun kim olduğunu sana söyledim." Verna'yı tekrar odaya itme çabaları başarısızlıkla sonuçlandı.

"Gitmenizi istiyorum!" Verna yüzüksüz elini kaldırıp kapıyı gösterdi. Çıplak ayaktı, tırnaklarında kırmızı oje vardı.

"Delikanlının adı Wilbur Sandberg" diye sesini yükselten Nathalie annesinin eline doğru uzandı, "Lenny'nin oğlu."

Bu kadının karşısında nasıl davranması gerektiğini bilmiyordu Wilbur. Konuşmalardan anlayabildiği kadarıyla bu kadın babasının arkadaşıydı ve anlaşılan son iki yılını ona bakmakla geçirmişti, ne demekse bu. Ama ne olursa olsun ona fazla yaklaşmamak daha iyi

olacak gibiydi, her ne kadar kızı onu yumuşak bir güç gösterisiyle tutuyor olsa bile.

"Lennard'ın oğlu yok" dedi Verna kesin bir ses tonuyla. "Çıkın şimdi evimden!"

"Nerede o?" diye sordu Wilbur.

Nathalie başıyla dairenin arka tarafını işaret etti.

"O kimseyi görmek istemiyor!" diye bağıran Verna, Wilbur'un koluna yapıştı. "Uyuyor! Hadi gidin artık!"

Wilbur kolunu kurtardı, Alice'le birlikte bir oturma odasının ve banyonun yanından geçip kapalı bir kapının önüne geldiler.

"İçeri gir" dedi Alice alçak sesle, "ben bekliyorum burada."

Wilbur kapı kulpunu çevirip odanın loşluğuna adım attı ve ardından kapıyı çekti. Verna yeniden hırlamaya başlamıştı, sonra sesi götürüldüğü başka bir odadan geliyor gibi oldu. Gözleri kalın perdelerin arasından sızan boğuk ışığa alıştığında, bir bornozun asılı durduğu bir kapı, bir koltuk, içinde bir gömleğin beyazının parladığı açık bir dolap, çekmeceleri açık duran bir konsol ve içinde bir adamın yattığı bir yatak gördü Wilbur. Kesik kesik soluyordu, burnuna odaya sinmiş sigara dumanı ve çok hafif ter ve idrar kokusu geldi. Yatağın yanındaki bir masada kirli bulaşıklar, yerde giysiler, havlular, terlikler, bir fırından alınmış boş kese kâğıtları, üstleri tuhaf çizimlerle dolu kâğıt parçaları, bir Alaska albümü, gazeteler ve ucuz reklam broşürleri duruyordu.

Wilbur bir süre olduğu yerde dikilip sakinleşmeye ve nefesini normale döndürmeye çalıştı. Uzaktan gelen kadın seslerini duyuyor, sokaklardaki trafik gürültüsü evlerin arasından yukarıya yükseliyordu. En nihayet birkaç adım atıp yatağa yaklaşan Wilbur uyuyan adamı inceledi. Bir deri, bir kemik kalmış kafa, ince ince rendelenmiş, benekli kafa derisi ve sarı saç tutamları pasaport resmindeki yüzle hiçbir benzerlik taşımadığı halde babasını hemen tanıdı.

Lennard Sandberg'i tanımasına neden olan şey uzun kafa biçimi değildi, burnunun kıvrımı veya dudakları, hatta doğum lekesi de değildi. Bir tanıma, bir fotoğrafı hatırlama, gerçekliğin eski resimlerle denkleşmesi değildi bu. Bilgiyle uzaktan yakından hiçbir ilgisi olmayan ama yine de hiçbir şüpheye yer vermeyecek kadar kesin bir duy-

guydu ve o denli güçlü, o denli baş döndürücüydü ki Wilbur yere çöküp başını yatağın ayak ucuna dayamak zorunda kaldı; hıçkırarak ve kelimelerle ifade edilemeyecek kadar bitkin bir halde.

Sonra, on dokuz yıldan, on dokuz yazdan, doğum günlerinden, Noellerden, göğe yüz kere salıverilmiş uçurtmalardan, paten kaymalardan, balık tutmalardan, bin tane iyi geceler masalından, altı bin dokuz yüz yirmi üç günden sonra Wilbur uzanıp adamın elini tuttu ve fısıldadı: "Baba."

Lennard Sandberg gözlerini biraz araladı, sonra yeniden kapadı. Wilbur elini onun eline bastırdı. Babası yeniden gözlerini açıp kırpıştırdı ve başını yana çevirdi. Oğlunun yüzüne baktı, bakışlarında bir irkilme, bir şaşkınlık ve bir tanıma belirtisi yoktu. Ağzını açınca boğazından hafif bir hırıltı çıktı. Wilbur etrafta içecek bir şey aradı, bulamayınca odanın içindeki banyoya girip diş fırçası bardağını suyla doldurdu. Yatağın yanına diz çöktü ve bardağı babasının dudaklarına tuttu.

"Beni tanımıyorsun" dedi Wilbur ve sözün devamını nasıl getireceğini bilemedi. Babası küçük yudumlarla bütün suyu içti. Wilbur bardağı masanın üstüne koydu. "Benim adım Wilbur." Bekleyiş. Dışarıda yağmur başlamıştı. Eski bir plağın arkadan gelen hışırtısını andıran, belli belirsiz bir ses odayı doldurdu. Pencerelerin ardındaki kıt ışık yok olup gitmişti. Babasının kendisini görebilmesi için komodinin üstündeki lambanın düğmesine bastı Wilbur. "Sandberg." Yeniden babasının elini tutup hafifçe sıktı. İfadesiz bir yüzle Wilbur'a baktı Lennard. Dudaklarını kıpırdatıp anlamsız sesler çıkardı, fal taşı gibi açtığı gözleriyle Wilbur'a bakıyordu. Öne doğru eğildi Wilbur. Çarpılmış ağzı ve titrek gözkapaklarının altında yok olmaya yüz tutmuş gözbebekleriyle bir kelimenin ilk sesini çıkarabilmek için boğuşuyordu babası.

"Hemen döneceğim" diyen Wilbur ince, cansız eli örtünün üstüne bıraktı, doğruldu ve odadan çıktı.

Alice oturma odasına açılan kapının yanındaki duvara dayanmış cep telefonuna bir şeyler fısıldıyordu. Wilbur'u görünce konuşmayı aceleci bir cümleyle sonlandırdı. "E? O mu?" diye sordu.

Wilbur olduğu yerde dikiliyordu, hiç de hoşuna gitmeyen bir biçimde ayılmıştı ansızın. Evet anlamında başını salladı. Bir zaman kap-

sülünden inmiş, onu geçmişten, defneli duvar kâğıtları, renkli gravürleri ve tuhaf bir resmi geçidin kalıntıları gibi üstüne bonbon şekeri, eldiven ve çiçekleri andıran buruşturulmuş kâğıtlar düşmüş olan sarı parlak kenarlı yolluk halısıyla bu koridorun şimdiki zamanına son sürat geri gönderen karanlık, dar bir bölmeden çıkmış gibiydi.

Alice'in gözleri parladı ama Wilbur'u kollarına alma isteğine direndi. "İyi mi?"

Wilbur düşündü, omuz silkti. Gravürlerde av sahneleri vardı, geyiklerin böğürlerine diş geçirmiş köpekler, mızrakların delip geçtiği ayılar. Ayaklı bir saat tik tak etti; camdan bir gözün arkasında gümüş bir sarkacın salındığı, koyu renk ahşaptan yapılma bir kule.

"Tanıdı mı seni?"

Hayır anlamında ağır ağır başını salladı Wilbur. "Şey nerede... neydi adı?"

"Nathalie" dedi Alice. Sesindeki sevinçli ton yok olup gitmişti. Cep telefonunu yine dükkânın mallarından biri olan asker yeşili, keten çantasının içine koydu. "Mutfaktalar."

Wilbur kararsızlık içinde hiç kıpırdamadan olduğu yerde dikiliyordu. Ceketinin cebindeki pasaporta dokundu ve gerçekten orada olduğuna şaşırdı.

"Gel." Alice, Wilbur'un kolunu okşadı kısaca, sonra arkasını döndü ve Wilbur onu takip etti.

Nathalie'nin peşinen özür dilemiş olduğu bir düzensizlik hâkimdi mutfakta. Çalışma alanları kirli bulaşıklarla, konserve kutuları ve ambalaj kâğıtlarıyla, çeşitli aşamalarda çürümeye ve sönükleşmeye yüz tutmuş gıda maddeleriyle, gazetelerle, yemek kitaplarıyla, bigudilerle, güneş gözlükleriyle, yırtılarak açılmış mektup zarflarıyla ve ağzına kadar dolu küllüklerle kaplıydı. Duvarda çerçeveli litografiler, bir *Museum of Modern Art* takvimi, renkli porselen tabaklar ve üstünde bir Çin lokantasının broşüründen başka bir şey olmayan mıknatıslı bir levha asılıydı.

Nathalie masayı toparlıyor, kahve emmiş buruşuk gazetelerle birlikte her şeyi köşede duran çöp torbalarından birinin içine tıkıştırıyordu. Elinde sarı lastik eldivenler vardı ve sigara içiyordu. Bir radyodan kar yağacağını söyleyen bir adamın belli belirsiz sesi geldi.

Alice ve Wilbur mutfağa girdiğinde, Nathalie nemli bir saç tutamını alnından çekip Wilbur'un yüzüne baktı.

"Nesi var onun?" diye sordu Wilbur.

Nathalie oturdu. Radyodan reklam dırdırı geliyordu, radyoyu kapadı. Masayı kaplamış olan nesnelere baktı bir süre, görevini yerine getirip onları toplamaktan vazgeçmiş gibi bir hali vardı. "Beyin kanaması geçirdi" dedi sonunda. Eldivenleri sıyırarak çıkardı ve filtresinde kordan başka bir şey kalmamış olan sigarayı bir fincan altlığına bastırarak söndürdü. "Yaklaşık bir ay önce." Hafifçe öksürerek boğazını temizledi, sigara paketiyle oynadı.

Kelime içinde yankılanırken hiç kıpırdamadan olduğu yerde dikildi Wilbur. Bunu duymuştu daha önce, yaşlı insanlardan söz edilirken; kafasında çakan bu kelime başka kelimelere de ışık tutmuştu, inme, felç ve konuşma kaybı; başına acı verecek kadar parlak bir yanmaydı bu. Alice onun elini tuttu. Buzdolabı ansızın vınlamaya başladığında irkildi ve Wilbur'un elini bıraktı. Pencerenin önünden bir güvercin geçti. Hâlâ yağmur yağıyordu.

"Belki içmekten oldu, belki de düştü nasıl olduysa. Bilmiyorum. Bir gün onu yatakta böyle buldum." Tırnağıyla masanın yüzeyinden dalgın dalgın ve itinayla bir şey kazıyıp çıkardı.

"Doktora gitti mi? Veya buraya doktor geldi mi?" diye sordu Alice.

Soruyu anlamamış gibi başını kaldırıp yukarı baktı Nathalie ama sonra hayır anlamında başını salladı. "Annem doktorlardan nefret eder."

"Hiç muayene olmadı mı şimdiye kadar?" Alice bir iskemlenin üstünde duran gazete yığınını kaldırdı ve oturdu. Bakışlarını yere indiren ve kurumuş başka bir lekeye gözünü diken Nathalie'nin yüzüne baktı. "O zaman beyin kanaması olduğunu nereden biliyorsunuz?"

"Beyin kanaması geçirdi veya düştü, ne önemi var ki?" dedi Wilbur yorgun ve amaçladığından daha duygusuz bir sesle. "Bu duruma düşene kadar sünger gibi içmiş işte." Alice onun yüzüne baktı ama Wilbur başını çevirdi.

Bir süre, buzdolabının vınlaması ve Nathalie'nin tırnağından gelen kazıma sesi dışında hiç ses çıkmadı mutfakta.

"Tıbbi tedavi görmesi lazım" dedi Alice neden sonra.

"Zaten annem onunla ilgilenemiyor artık." Nathalie paketten bir sigara çıkarıp onu bir kullan at çakmağıyla yaktı.

"Nerede şimdi anneniz?"

"Uyuyor." Nathalie bir refleksle sesini alçaltmıştı. "Bir uyku ilacı verdim ona." Alice'e gülümsedi, sonra boş boş baktı. "Portakal suyuna karıştırıyorum ilacı. Annemi düzenli olarak uyutuyorum. Burayı derleyip toplayabilmek için..." Sigaradan bir fırt çekip dumanı yana doğru üfledi. "Lenny'nin iyileşeceğini sanıyor. Ama iyileşmeyecek." Dalgın bir kendini verişle masa yüzeyindeki lekeleri nasıl kazıdıysa, şimdi de sigaranın ucuyla fincan altlığındaki soğumuş kül topaklarına bastırıyordu. "Kendi başına temizlik yapamıyor artık" dedi ve sesini biraz daha alçalttı: "Kendisi de hasta."

"Alkolik" dedi Alice yansız bir ifadeyle. Nathalie onun yüzüne baktı, bu doğrudanlık onu şoke mi etmişti yoksa rahatlatmış mıydı, bunu söylemek zordu. "O işi bilirim. Ben de öyleydim." Gülümseme sırası şimdi Alice'teydi; kısa, kederli bir gülümseme.

Wilbur arkasını dönüp mutfaktan çıktı. Bir süre koridorda dikilip babasının yattığı kapıya baktı. Babasından geride kalan şeyin. Sonra daireden çıktı, koşarak merdivenlerden indi ve kendini sokağa, yağmurun ve soğuğun içine attı.

Sabahın geri kalan kısmını ve bütün bir öğleden sonrayı Bronx sokaklarında dolaşarak geçirdi Wilbur. Akşamleyin bir metroya atlayıp Brooklyn'e, sonra da bir bara gitti. Adı *Waikiki Dream* ve *Crazy Coco* olan ve içinde bir kamış, üçer karıştırıcı ve güneş şemsiyesi bulunan müstehcen renklerdeki kokteylleri içerken, dilsizliğin ve kurtarıcı unutmanın alacakaranlık diyarında konuşlanan babasına yarenlik yapabilmek için meyve suyuyla karışık kaç votka ve rom daha devirmek zorunda olduğunu soruyordu kendine. Gece yarısından sonra Wilbur bar iskemlesinin üstünde kayıp yere yayıldı. Müdür ondan gitmesini istedi, Wilbur ona öyle coşkulu ve taşkın bir teşekkürle cevap verdi ki usanç ve merhameti temsil eden barmen ve bir garson onu kapının dışına koydu.

Eve vardığında giysileriyle yatağa uzandı. Sarhoş değildi artık ama ayık da değildi, uykudan başka bir şey istemiyordu. Ara ara kara

çeviren, tıpkı bir akvaryuma dökülen balık yemi gibi sokak lambalarının ışığında parlayarak ıslak, biçimsiz taneler halinde düşen yağmurun nemi vardı saçlarında. Alice yatağın kenarına oturduğunda rüya görüyor sandı ama sonra Alice ona anlamadığı bir şey söyledi ve usul usul başını okşadı. Wilbur'un üzerine eğilip onu alnından öptü ve Wilbur ona sarılıp Alice'i kendine çekti. Onu yanağından ve ağzından öptü, Alice bir an dudaklarını araladı ve dillerinin uçları birbirine dokundu. Wilbur onun çıplak kolunu okşadı ve geceliğinin altındaki küçük, sert göğsünü tuttu. Alice'in soluğu Wilbur'un ağzına giriyordu, bir inleme, bir iç geçirme, alçak sesle söylenen ve içinde *hayır* geçen bir cümle. Wilbur soluk almakta zorlanıyor ve bir şey söylemek istiyordu ama Alice iki parmağını onun dudaklarının üstüne koyup hayır anlamında ağır ağır başını salladı. Sonra kalktı ve odasına gitti.

Bir süre daha kıpırdamadan olduğu yerde yatan Wilbur gözünü, tıpkı dışarıdaki kar gibi bir tabaka aydınlığın yayıldığı tavana dikti. Sonra yatağın altından bavulu çıkarıp içine bir gömlek, bir pantolon, çamaşır ve çorap ve Colm'un gergedanını koydu. Mutfaktaki acil durum kumbarasında duran bütün parayı aldı, yaklaşık iki yüz dolar, bir kâğıt parçasına üzgünüm yazdı ve daireden çıktı.

Oteli tesadüf sonucu bulmuştu. Sabunlu bir kar tabakasıyla kaplı sokaklarda saatlerce yürümüştü ve tabelayı gördüğü esnada bir barda ısınmayı geçiriyordu aklından. Sınıflandırılması zor aksanıyla bir Akdenizliye benzeyen resepsiyon görevlisi ona bir gecelik fiyatı söyledi ve parayı peşin istedi. Önce Wilbur'la bir muhabbete girmeyi denedi ama müşterinin suskunluğu sayesinde çok geçmeden caydı bundan. Wilbur birinci kattaki odasına gitti ve yatağa uzandı.

Bir saat sonra yeniden lobiye inip resepsiyon görevlisine yakınlarda bir bar olup olmadığını sordu. Yolun tarifini aldı, taksiye binmekten vazgeçti ve beş blok ve iki çapraz sokak ötedeki bara yürüyerek gitti. Barmenin kendi kreasyonu olan ve insanın beynini rom, cointreau, cin ve mango suyuyla yapış yapış bir hale getiren, *Midnight Mango* adlı üç bardak tatlı kokteyli devirip kafayı buldu. Üstüne fısfıs sıkan müziğin ve başından geçen dört evliliğinin hikâyesini ezberden okuyan bir adamın sesi eşliğinde barda vakit geçirdi.

Günün ilk ışıklarıyla birlikte kendini sokakta bulan Wilbur ne otelin adını, ne de bulunduğu yönü hatırlayamadı. Ani bir ilhamla taksinin sürücüsüne otelin sadece erkeklere açık olduğunu söyledi, birkaç dakika sonra ümitsiz binanın önünde durdular. Alkol sayesinde çenesi açılan Wilbur, ebleh bir gevezelik başlatmak, yürekler acısı bir görüntü vererek içini dökmek için havasındaydı ama resepsiyon bankosunun arkasında dikilen adam ilgisini kaybetmişti. Böylece ikinci kez yeni yatağına düşen Wilbur, Brooklyn'in gürültülü uyanışından geçerek şeker tadı taşıyan, gergin bir uykuya kaydı.

Ertesi gün bir dükkândan rom, votka ve çeşit çeşit meyve suyu alıp onlarla birlikte odasına kapandı. Adını *Tatlı Amnezi*, *Baccardi Beyin Yıkama*, *Ananas Paranoya* taktığı kokteyllerle günlerce kendinden geçen Wilbur Sandberg, New York'ta yılbaşı gecesini, kasvetli uyarıların eşlik ettiği milenyumu, kahinlerin vaaz ettiği kaosu uyuyarak geçiren birkaç kişiden birisiydi.

13

Dobbs hemen her gün ziyaretime gelip iki haftada bir keten yağıyla cilaladığım ahşap zemine hayranlıkla bakıyor. Aynı şekilde onun odasındaki halıyı da söküp atmayı ve döşeme tahtalarını zımparalayıp yağlamayı önerince Dobbs'un gözleri parlıyor. Winston'un dükkânında işi biraz daha kolaylaştıracak bir zımparalama makinesi buldum. Randolph'dan izin istedim bunun için, masraf çıkarmadıkça bir sakıncası olmadığını söyledi.

Dobbs'un kazık gibi uyuşuk bacağı yüzünden mobilyaları koridora sürüklememiz çok zaman alıyor. Sonra bizi tozdan ve toz haline gelmiş tutkaldan koruyan maskelerin altında terleyerek ve sövüp sayarak süpürgelikleri söküp halıyı döşeme tahtalarından çekip kaldırıyoruz. Halıyı zeminden ancak gevrek, lifli plaklar halinde söküyor, onu cep kitabı büyüklüğünde parçalara bölüp kesiyor ve çöp çuval-

larının içine tıkıyoruz. Bir saat sonra Dobbs öyle tıknefes hale geliyor ki, söküp çıkarma işini tek başıma hallediyor, ona da kesme işini bırakıyorum. Üç saat sonra işimiz bitiyor. Çöp çuvallarını sürükleyerek aşağıya taşıyor ve kimin cesedinden kurtulduğumuzu öğrenmek isteyen Alfred'le Enrique'i duymazdan geliyoruz.

Eski tutkal bazı yerlerde kristalleşip kemik gibi kurumuş ve spatülle kolayca kazınabiliyor, bazı yerlerdeyse sert, ağdalı ve ahşapla ebediyen bağlanmış gibi. Dobbs'la birlikte ya diz çöküyor ya da pek övgüye değer olmayan geçmişlerini açığa çıkaran arkeologlar gibi köpüklü naylon yastıkların üstüne yüzüstü uzanıyoruz. İnatla çalışıyor, Glenn Miller orkestrası dinliyor ve meraklı seyircileri verdiğimiz kaba saba cevaplarla başımızdan savıyoruz. Dobbs geceleri, kısa sürgünlüğü sırasında resimlerini duvarlara asarak ve kesif kokulu bir kutu darjeeling çayını konsolun üstüne koyarak keyifli bir hale getirdiği, boş odalardan birinde kalıyor.

Ertesi günün akşamında zemini tutkal artıklarından kurtarıyor, akşamüstü de zımparalama işlemine geçiyoruz. Oda küçük olduğu halde, on iki metre kare, üç gün uğraşıyoruz. Sonra yere gazete parçaları serip duvarları ve tavanı lobinin badanası için kullandığımız boyanın kalanıyla beyaza boyuyoruz. Lanet olası duvar kağıdını yapıştırmak için üç kat boya gerekiyor.

Yedinci gün keten yağını sürüyoruz, dört saat arayla üç vardiya. Sekizinci gün öğleden sonra zemini pamuklu bezlerle parlatıyoruz, akşam da mobilyaları odadaki yerlerine koyuyoruz. Herkes eserimizi görmek için yukarıya çıkıyor. Birkaç gün önce bileğini burkan ve gerekmedikçe bir adım dahi atmayan Mazursky bile koridoru koltuk değnekleriyle topallayarak geçiyor ve gözleri fal taşı gibi açılıyor. Winston'dan satın aldığım birkaç eski, ahşap çerçevenin içinde şimdi Dobbs'un sıla hasreti resimleri duruyor; önceden duvara raptiyelerle tutturulmuş ve arktik beyaz üstünde gerçekten asil duran Louisiana manzaraları.

"Duvarları sevdim" diyor Randolph. Ucuz bir kullan at fotoğraf makinesiyle otelin sahibine göndermek üzere birkaç resim çekiyor. "Halılardan daha iyi. Oda büyümüş her nasılsa." Herife bu onarım fikrinin kendi çöplüğünden çıktığını anlatır mutlaka.

"Ben de böyle bir oda istiyorum" diyor Elwood. Mazursky de onu takip ediyor, "Benim halım leş gibi kokuyor." Birden herkes barakasını güzelleştirmenin derdine düşüyor ve Randolph'a hücum etmeye başlıyor.

"Bu zırvaları bana anlatmayın" diyor Randolph, son bir resim çekip odadan çıkıyor. "Sandberg firmasıyla konuşun." Sırıtarak bana bakıyor ve asansöre yöneliyor.

Yalvarıp yakararak başımın etini yiyen ilk kişi Elwood oluyor. Yarım yüzyıl önce yaşadığı New Jersey'deki evinde tıpkı benim yaptığım gibi yer döşemeleri olduğunu anlatıyor bana. Önce onu oyalıyorum ama sonra Dobbs bana yardım ediyor ve Elwood'un ıssız deliğini, tıpkı kibar bir ev gibi duvarlarında resimler asılı olan temiz, aydınlık bir oda haline getiriyoruz. İşimizin bittiği gün Elwood seksen bir yaşına giriyor. Öğleden sonra bir kutlama yapıp Madam Robespierre'in tarifine uygun olarak yaptığımız muzlu pastadan yiyor ve meyveli punç içiyoruz. Enrique bir şişe cin ikram ediyor ve isteyen puncuna içki katıyor. Spencer'ın cenazesinden bu yana hiç alkol almadım ve bir süre daha perhiz yapmaya niyetliyim. Tabii bu konuda hayallere kapılıyor değilim. Hayat bir eğlence treni, yokuş aşağı giderken tekerleklerden biri raylardan fırlayabilir ve sarhoşluk çarpışmayı biraz olsun yumuşatır. Pastanın üstündeki on veya on iki sembolik mumu söndürmek için üç kez üflemek zorunda kalıyor Elwood. Akşama doğru yeni değiştirilmiş yatağında uyuklamaya başlıyor ve biz onu uykusuyla baş başa bırakıyoruz.

Aynı gece geç saatlerde resepsiyon bankosunun arkasına geçip müdavimlerin kişisel bilgi kartlarını yeniden doldurarak geçiriyorum vaktimi. Randolph'un karınca duası gibi, titrek el yazısını sökmek çok zor, Leonidas ise her kartın arkasına notlar çiziktirmiş. Soyadı Watts olan Elwood'un kartında şöyle yazıyor mesela: DİKKAT! DİNDAR, TANRI'YLA İLGİLİ ŞAKALARA GELMİYOR! yanında, AĞIR İŞİTİYOR. Anthony Howard Mazursky'nin kayıtları şöyle: SABİT FİKİRLİ VE BÖN, SİYASET, KÜLTÜR VE SUÇLA İLGİLİ TARTIŞMALARA GELMEZ. Son üç kelimenin üstü çizilmiş ve bunun yerine HERHANGİ BİR KONUYLA! yazılmış. Spencer'ın kar-

tının arka yüzünde şöyle yazıyor: KONUŞMAZ, ASLA ŞİKÂYET ETMEZ. MÜKEMMEL MÜŞTERİ. KALİFORNİYA'DA BİR KIZ KARDEŞ (ZELDA). Ölüm gününü ekledikten sonra kartı yerine koyuyorum.

Alfred ve Enrique kanepede yan yana oturuyor. Cinin geri kalanını birlikte içtiler ve aralarındaki uykulu söyleşiyi sürdürüyorlar. Onların peltek konuşmalarını, kıkırtılarını ve hiç de komik olmayan bir şey karşısında attıkları kaba kahkahaları duyuyor ve ağzıma alkol koymamaya yemin ediyorum.

Enrique'in yerini yapmayı, onun da daha sonra Mazursky'ye yardım etmesi şartıyla kabul ediyorum. Leş gibi halısını bırakmak istemeyen tek müdavim Alfred. Otelden yakında çıkacağını, bu yüzden odada değişiklik yapmaya değmeyeceğini öne sürüyor. Zelda Prescott'a konma girişiminde uğradığı hazin başarısızlıktan sonra kadınlara olan ilgisi bir süre kesildi ama şimdi yaşlı kalbi yeni bir yalazla yeniden ısınmaya başlıyor. Kadının adı Iris Rawlings, üç yıldır dul ve çocuksuz. Kocasının bir matbaası varmış, büyük bir şey değil, diyor Alfred ama iyi bir semtte. Söylediklerine bakılırsa sırf binanın getirisi bir milyonun üstünde olabilirmiş. Alfred onunla, Iris'in fahri olarak çalıştığı devlet kütüphanesinde yapılan bir şiir okuma gününde tanışmış. Ciddi işten ve vergi beyanından ne kadar anlıyorsa şiirden de o kadar anlayan Alfred, yetenekli bir oyuncu olması hasebiyle iş doğaçlamaya gelince dâhiyane buluşlar yapabiliyor. Iris'le ilk buluşmasında en yüksek performansına ulaşmış olmalı ki bir hafta sonra ona taşınmaktan söz etmeye başladı.

Alfred'in odası olmadan da yapacak yeterince işimiz var. Mazursky'nin halısının altından döşeme tahtası yerine çürük sunta çıkıyor, bu da odaya parke zemin döşememiz gerektiği anlamına geliyor. Winston'un yardımıyla elde kalmış stoklardan seksen dolar karşılığında *koyu meşe* alıyoruz. Randolph bunun yarısını bakım işlerine istinaden kasadan çekiyor, öbür yarısını da Mazursky üstleniyor. Bileğini burktuğu için halının kaldırılmasında ve suntaların sökülmesinde bana ve Enrique'e yardım edemiyor ama buna karşılık bize, Hell'in mutfağında geçen çocukluğu da dahil olmak üzere hayat

hikâyesini, gaz lambalarını ve çete savaşlarını anlatıyor. Eskiden muhteşem, zıpkın gibi delikanlı olduğu konusunda bizi temin edip kız arkadaşlarının adlarını sayıyor ve koridordaki konsolu karıştırarak solmuş fotoğrafları ortaya çıkarıyor. Kennedy cinayetiyle ilgili teorisinden söz ediyor ve aya ilk ayak basışı sanki dün olmuş gibi ballandıra ballandıra anlatıyor. Başarısız evliliğini ve bu evlilikten olan çocuğunu bir yan cümleye sıkıştırıyor, askerlik anılarını yüceltiyor ve şimdi hepsi ölmüş olan veya gün gelip ona cevap vermeyi bırakmış olan eski arkadaşlarından gelen mektupları gösteriyor. Neden buraya düştüğünü ise anlatmıyor, biz de sormuyoruz.

Mazursky'nin açılış töreni Elwood'unkinden daha cümbüşlü geçiyor. Toplantıya gelmesiyle herkese sürpriz yapan Randolph yakındaki ucuz bir lokantadan bizim için yemek getirtiyor ve iç yönetmeliğe göre otelde alkol yasağı hüküm sürdüğü halde içkiye göz yumup kendisi de kaldırabildiğinden fazlasını içiyor. Sonunda Dobbs ve benim dışımda herkes kafayı buluyor, ona biranın alkolsüz diye yutturulduğunu iddia eden Elwood bile.

Geceleri resepsiyon bankosunun arkasında oturup kitap okuyor veya internette sörf yapıyorum. Leonidas düzenli olarak e-mail gönderiyor bana. Yunanistan'dan ayrılıp Türkiye üzerinden Almanya'ya gitti ve şu anda bir grup ressam ve işsiz oyuncuyla birlikte Berlin'de yaşıyor. Dilin miadını doldurduğunu, görsel sanatların gözünü açtığını yazıyor. Hayatını düşük ücretli ve sağlığa uygun olmayan geçici işlerle kazanmadığı zamanlarda arkadaşlarıyla ortak hayat sürdükleri binanın bodrumunda resim yaptığını söylüyor. Ben de onu otelde olup bitenlerden haberdar ediyor, Harvey ve Joe adında iki yeni müdavimimiz olduğunu ve Spencer'ın çizimleri sayesinde lobinin oturma köşesinin artık zadegân sınıfına girdiğini anlatıyorum. Odalardan bazılarını onarıp yenilediğimi yazmayı da ihmal etmiyorum.

Leonidas yaptığı tabloların dijital fotoğraflarını gönderiyor ve benden de değişen odaların resimlerini ona göndermemi rica ediyor. Leonidas'ın soyut tabloları ikiye üç metre ebadında, acemi çaylak olarak soyut resim en kolayına gelen üslup. Bir fotoğrafçı dükkânından ödünç aldığım dijital bir kamerayla Dobbs'un, Elwood'un, Mazur-

sky'nin, kendi odamın ve lobideki galerinin resimlerini çekiyorum. Çerçeveli resimlerin asılı olduğu bembeyaz duvarların resimlerini çekerken lobinin geri kalan kısmının ne kadar bakımsız olduğu dikkatimden kaçmıyor.

Ertesi gün bir kanepenin yanındaki halıyı köşesinden tutup kaldırdığımda altındaki tahta döşemelerin hiç bozulmamış olduğunu görüyorum. Halı zemine tutkalla yapıştırılmamış, bunun yerine pirinç raylarla vidalanmış. Randolph'a lobiyi biraz parlatmamın sakıncası olup olmadığını soruyorum, o da beni serbest bırakıyor. Enrique, Alfred ve iki yeni müdavimden birisi olan Harvey mobilyaları iterken bana yardım ediyor. Harvey Kurz yetmiş üçünde ve adeta Gene Hackman'ın ikiz kardeşi. Yirmi beş yıl boyunca dış hizmet çalışanı olarak çim biçme makineleri satmış ve sonra işvereni iflas ettiğinde bir o kadar da türlü türlü işlerde çalışmış; bahçıvanlıktan, gözcülükten ve garsonluktan oto yıkamacılığına ve aşçı yamaklığına kadar, aldığı ücret her defasında biraz daha düşerek, onuru her defasında biraz daha elinden alınarak. Oteldeki bütün yaşlı adamlar gibi Harvey'nin de onunla ilgilenecek veya onu yanına alacak bir akrabası yok. Queens'de minnacık bir daireyi paylaştığı abisi iki ay önce ölmüş ve Harvey kirayı yalnız başına ödeyemeyecek hale gelmiş. Şimdi bizim yanımızda yaşıyor, Dobbs'un yanındaki odada. Burada fazla kalmayı düşünmediğini, New York havasından gittikçe daha fazla rahatsız olduğunu söylüyor. Ama ben yine de Harvey'nin bir süre daha bizim yanımızda kalacağını sanıyorum. İyi huylu, cana yakın bir herif, daha ilk akşam onu pokerde hile yapmakla suçlayan Mazursky'yle bile şaşılacak derecede iyi anlaşıyor. Ayrıca Harvey meteliksiz. Sosyal yardım parası alıyor ama bu meblağ ölmek için çok fazla, yaşamak içinse çok az. Her halükârda Key Largo'da olta aksesuarları satan bir dükkân açmaya yetmez.

Halıyı rulo haline getirip kalorifer dairesine taşıyoruz. Çizikleri, iğne deliklerini ve derin yarıkları kapatmak için macun satın alıyorum. Çeşitli macun renkleri var, katılaştığı zaman da ahşap görüntüsü veriyor. Sonra zemini zımparalıyoruz ama sadece lekeleri ve sıyrıkları bertaraf etmek için. Enrique bir süpermarkette kendine ge-

çici bir iş buldu ve öğleden sonra hiç vakit geçirmeden bizden ayrılmak zorunda kalıyor ama Harvey ve Alfred çalışmaya devam ediyor, Mazursky bile canla başla bir köşede işin ucundan tutuyor ve birkaç dakikada bir yüksek sesle inleyerek hepimize ayağının hâlâ acıdığını hatırlatıyor. Iris yeğenlerinden birisi evlendiği için Denver'a uçunca Alfred'in keyfi kaçtı.

"Herhalde beni insan içine çıkarmak istemiyor" diyor Alfred.

"Daha yeni tanıyorsunuz birbirinizi... ne kadar oldu? Üç hafta?" Alfred'i kışkırtacak daha adi bir şey söylemek isterdim aslında ama Iris'i ne kadar ciddiye aldığını ve onun yüce amaçlarıyla dalga geçersem veya onlardan şüphe duyduğumu ima edersem çok fena incineceğini biliyorum.

"Yaklaşık dört, tam bir ay. Beni düğününe davet eden bir yeğenim olsaydı Iris'i de yanımda götürürdüm."

Mazursky inleyerek ayağa kalkıyor ve bir yudum su içiyor. "Yani şimdi siz ikiniz aslında..." Sırıtarak dikiliyor olduğu yerde, pantolonu talaş içinde. "Bilirsin işte."

"Seni hiç mi hiç ilgilendirmez ama cevabım hayır. Bu ilişki güvene, saygıya, ruhsal bağlılığa dayanıyor. Senin gibi bunak bir gevezenin nasibini alamadığı şeyler." Alfred zımpara kâğıdıyla devamlı aynı yerde tepiniyor.

"Yerdeki başka bir çukuru daha zımparala" diyorum ona.

Alfred biraz öne kayıyor. "Onun için yeterince iyi değilim demek ki öyle görünüyor."

"Aceleye getirmek istemiyordur" diyorum Alfred'i neşelendirmek için.

"Bana sorarsanız" diyor Mazursky, "bağlanmak istemiyordur."

"Sana soran olmadı" diyor Alfred. Ayağa kalkıp yeni bir zımpara kâğıdı alıyor.

Bir süre hiç konuşmadan çalışıyoruz. Randolph resepsiyon bankosunun arkasında oturuyor ve o kadar alçak bir sesle radyo dinliyor ki spikerin ne dediğini anlamıyoruz. zengin olma düşüncesinden çok uzak olan Randolph yine de radyoda bütün gün ekonomi ve finans programlarını dinliyor. Vardiyası esnasında etrafında sürekli borsa gurularının fısıltıları, analistlerin gizemli mırıltıları dolanıyor.

Alfred'in anlattıklarına bakılırsa Randolph yakınlarda bir yerde, hırpanilik konusunda otelle aşık atabilecek bir apartman dairesinde oturuyor, Alfred'in su götürür bir kaynaktan edindiği bilgiye göre de Randolph yıllar evvel hisse senetleri yüzünden çok para kaybetmiş. Keşke Dobbs radyosunu aşağıya getirse, birtakım anlaşılmaz kâr ve zarar mırıltıları yerine swing dinlerdik hiç değilse.

"Kocasını özlüyordur" diye ansızın sesleniyor Harvey sadece zımpara seslerinin, Mazursky'nin arada bir çıkardığı iniltinin ve radyo fısıltısının bozduğu sessizliğin içine.

"Ne?" Alfred alnında biriken teri siliyor.

Alfred ve Iris konusuna biraz katkıda bulunduğu için pişman olmuş gibi görünüyor önce Harvey ama sonra "Kocasını unutamamıştır. Seviyordur onu hâlâ" diyor.

Alfred bir süre gözünü dikip Harvey'in suratına bakıyor, sonra onun ağzından çıkan cümleler tahtaya yazılmış ve oradan silinmesi gerekiyormuş gibi yeniden yere eğilip zımpara kâğıdıyla işine devam ediyor. Uzun bir süre kimse konuşmuyor, Mazursky bile çenesini tutmayı başarıyor. Arada bir dönüp yandan Gene Hackman'ı daha da çok andıran ve sol elinde altın alyansı parlayan Harvey'ye bakıyorum.

Akşama doğru Elwood, Randolph'un parasını kasadan ödediği alkolsüz bira getiriyor. Dobbs yanında bir kese kâğıdı dolusu hot dogla geliyor, işte gösterdiğimiz ilerlemeyi övgüyle karşılıyor ve bize katılıp yardım edemediği için bininci defa özür diliyor. Zımparalama işi yüzünden Dobbs'un bileğinde sinir kılıfı iltihabı oldu ve elinde doğru düzgün kaşık bile tutamıyor. Eczaneden aldığı merhem etrafa mentol ve çamsakızı kokusu yayıp chili sos, lahana turşusu ve soğan kokusuyla karışıyor. Yemeğimizi yerken asansörden Joe Feltrinelli çıkıyor, Harvey'yle birlikte otele giriş yapan ve bir süre birlikte yaşamaya nail olduğumuz ikinci yeni adam. Joe yetmiş altı yaşında ve hoşsohbet bir herif diye nitelendirilen türden değil. Hiçbirimizle tek kelime etmiyor ama Spencer'ı sempatik, kalender bir adam haline getiren dostane bir ışıltı yaydığı da söylenemez, tam tersine etrafında bir soğukluk ve kapalılık haresi var. Enrique ona Silent Joe lakabını taktı ve herkes ona arkasından böyle hitap ediyor. Mazursky onun ailevi bir cinayet komplosundan kaçmak için burada yeraltına inen

bir mafya babası olduğu teorisini öne sürecek kadar ileri gidiyor ama buradakilerin çoğu bu suskun yeni katılımcının iğrenç bir heriften başka bir şey olmadığını düşünüyor. Joe güneş gözlüğünü takıp bize metelik vermeden otelden çıkıyor.

"Kendini beğenmiş göt" diyor Alfred, sonra yeniden yere eğilip işine devam ediyor.

Akşam olduğunda zımparalama işlemini bitiriyoruz. Bu vesileyle otelin çaprazında kalan, üç sokak ötedeki ucuz, her öğün beleş çorba ve puding veren bir lokantada yemek yiyoruz.

Pazar günü otobüsle mezarlığa gidip Spencer'ı ziyaret ediyorum. Dün Enrique, Harvey ve ben yeri yağladık, iş bittiğinde Randolph bile sonucun kendisini nasıl etkilediğini saklamayı başaramadı pek. Spencer'a bundan, Iris Rawlings'den, Harvey Kurz'dan ve Silent Joe'dan söz ediyorum, bir yandan da yabani otları ayıklıyor ve vazoya bir demet taze çiçek koyuyorum. Hava kapalı ama Winston şiddetli sağanak haberi verdiği halde yağmur yağmıyor. Devasa mezarlığın her bir yanında insanlar mezar taşlarının önünde diz çöküp ölüleriyle konuşuyor alçak sesle. Şişman bir kadın portatif bir iskemlede oturuyor ve yüksek sesle bir mektup okuyor. Buraya geldiğimde Orla'yı ve onun mezarını ziyaret etmeyi ve ona bütün bu geçen yılları anlatmayı ne kadar çok istediğimi düşünmeden edemiyorum. Anneme sarılarak yattığı toprağa dokunmayı ne kadar çok istediğimi.

Ağlıyorum ve Spencer'dan özür diliyorum, onun yüzünden değil. Soğuk bir rüzgâr çıkıyor, şişman kadın beyaz sayfaları katlıyor ve tıpkı bir sobaya yaklaşır gibi mezar taşına yaklaşıyor. Kıvrıla kıvrıla ilerleyen çakıllı yoldan geçerek giriş kapısına gidiyorum, uzun bir yol, ansızın yağmur damlaları düşmeye başlıyor. Göz açıp kapayıncaya kadar bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor ve ben bir ağacın dallarının altına koşup göğün nasıl boşaldığını izliyorum. Ve Aimee'yi görüyorum. Onu anında tanıyorum. Koşmayan tek kişi o. Biraz bekliyorum, sonra onu izlemeye başlıyorum. Karşıdan insanlar geliyor, başlarının üstünde gazete tutan erkekler, çantalarının, çiçek ambalajlarının ve paltolarının yakalarına sığınan kadınlar. Aimee bir çayırı geçiyor ve ben bir ağaçtan diğerine koşarak onun arkasından

bakıyorum. İliklerine kadar sırılsıklam, saçları kafasına yapışmış vaziyette ama anlaşılan hiç oralı değil. Bir mezarın başında durduğu esnada ben de bir çayırdaki iki ağacın arasında duruyorum. Korunmasız, iliklerime kadar sırılsıklam bir halde bekliyorum, yumuşayan ayakkabılarım kahverengi, kısa otların içine batıyor. Bizim dışımızda kimse kalmadı ortalıkta, siyah bir şemsiye, çalılıklardaki bir kuş görüş alanımdan çıkıyor. Yağmurun gürültüsü bütün öteki sesleri yutuyor. Aimee küçük sırt çantasından bir şey çıkarıyor ve ona uzun uzun bakıyor, sonra yere çömelip onu taşın üstüne koyuyor. Bir süre bu vaziyette kalıyor, sonra ayağa kalkıyor ve bana doğru dönüyor. Birbirimizin yüzüne ne kadar baktığımızı bilmiyorum ama bana hiç bitmeyecekmiş gibi geliyor.

"Merhaba" diyor ifadesiz bir sesle.

"Merhaba" diyorum, sesim o kadar alçak çıkıyor ki kendim bile zor duyuyorum. Birkaç adım atıyorum ona doğru. Yerde, yanında duran açık renk sayfa yığınını o anda tanıyorum.

"Beni mi takip ediyorsun?" Bir saç tutamını kulağının arkasına atıyor ve yüzünden olabilecek en kısa, en kederli gülümseme gelip geçiyor.

"Evet" diyorum. Benim gülümsemem daha da acınası.

Aimee başını yere eğiyor, kirpiklerinin üstünde su damlaları parlıyor. "Neden?"

Biraz daha şiddetlenen yağmur beni yerden yere vuruyor, donuyorum ve ağır ağır dağılıyormuş duygusuna kapılıyorum ama boğulmaktan korkmuyorum yine de. "Çünkü seni özlüyorum" diyorum.

Aimee olduğu yerde dikilip söylediğimin ne anlama geldiğini düşünmek zorundaymış gibi yüzüme bakıyor. Mezar taşının üstündeki yazıyı okuyorum. Robert J. Ward 1973–1998. Arkasını dönüyor. Bir adım daha atıyorum ona doğru.

"Erkek kardeşim" diyor Aimee.

Olduğum yerde dikilip Aimee'nin sırtına bakıyorum, nemli saçlarının yapıştığı boynuna, ıslak kumaşın gerildiği kürek kemiklerine. Parmak uçlarından damlalar akan eline dokunmak istiyorum ama vazgeçiyorum. "Neden öldü?" diye soruyorum bir şey söylemiş olmak için.

"İntihar etti." Aimee yere çömelip mezar taşıyla lahit arasındaki yarıkta bitmiş birkaç otu koparıyor.

Bir süre ikimiz de bir şey söylemiyoruz. Yere çömeliyor ve ağırlaşmış topraktan yabani saydığım otları ayıklıyorum. Kâğıt yığını Aimee'nin intiharcılar kenti hakkında yazdığı makale. Yağmur yazıyı dağıttığı halde başlığı okuyabiliyorum. Bir esinti en üstteki sayfanın köşesini hareket ettiriyor ve Aimee elini onun üstüne koyuyor. Sonra kaba çakıl gibi mezarı çevreleyen yuvarlak, beyaz, pürüzsüz taşlardan bir avuç alıp ağırlık niyetine yığının üstüne koyuyor.

"Çıktı mı bir gazetede?" diye soruyorum.

Hayır anlamında başını sallıyor Aimee. Ayağa kalkıyor, elindeki otları fırlatıp atıyor ve ellerini pantolonuna siliyor. "Gazeteci değilim ben" diyor, sesi o kadar alçak çıkıyor ki söylediğini anlayabilmek için ona bir adım daha yaklaşmak zorunda kalıyorum. "Bütün çalışmam boşa gitti... Yani..." Kollarını kaldırıyor, tekrar indiriyor ve ağlamaya başlıyor.

Bir saniye duraksıyorum belki, sonra son adımı atıp onu kollarıma alıyorum. Hıçkırıyor ve göğsüme doğru kekeleyerek cümle başlangıçları söylüyor ve ben onun başını okşuyorum ve ikimiz adına da işe yaramaz, avutucu sözler sarf ediyorum fısıldayarak.

Mezarlıktan ayrılışımızdan bu yana ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Ama hâlâ yağmur yağıyor ve şu anda oturup kahve içtiğimiz lokanta havadan kaçanlarla dolu. Fincanını ellerinin arasına alıp pencereden dışarıya bakıyor Aimee. Ne söylemem gerektiğini bilmediğim ve Robert hakkında bir şey sormak istemediğim için, onun kendiliğinden bir şeyler anlatmasını bekliyorum. Açık kahverengi, büyük bir köpek ağır ağır Aimee'ye yaklaşıp çenesini onun bacağına dayıyor. Aimee bir anlık şaşkınlıktan sonra gülümsüyor ve onun başını okşuyor, sonra köpek geri dönüp geldiği masanın altına giriyor ve yere uzanıyor.

"Bizim de bir köpeğimiz vardı" diyor Aimee. Yüzüme bakıyor, geride bıraktığı gülümseyişinin izi hâlâ yüzünde. "Harpo." Fincanı ellerinin arasında döndürüyor. "Senin de köpeğin var mıydı?"

Hayır anlamında başımı sallıyorum.

"Kardeşin var mı?"

"Hayır" diyorum.

Aimee dönüp uyur gibi görünen köpeğe bakıyor. Saçları hâlâ nemli ve gözleri ağlamaktan kıpkırmızı. Yeniden bana dönüyor ve boş bir şeker paketiyle oynuyor. "Benim Bobby'im vardı. Benden beş yaş büyük. Çok güzel resim yapardı, bitkiler, hayvanlar, aklına ne gelirse işte. Şimdi hayatta olsa şu köpeği de... neyse, boş ver ya, okuldan sonra çizer olarak çalıştı. Gazete işleri, reklam, arada bir de çocuk kitapları. Ben on sekizimde ayrıldım evden ama Bobby annemle babamın yanında kaldı. Ona bir atölye yaptılar, çatı katında." Konuşmaya devam etmeden önce kahvesinden bir yudum alıyor. "Çocukluğundan itibaren tuhaftı o, dışarıda komşu çocuklarıyla azacağına evde oturup resim yapmayı severdi. Öyle ciddiydi ki hep, bir bilsen." Kısa bir an yüzüme bakıyor, sonra bakışlarını yeniden yere indiriyor. "Ben gazete karikatürlerine güldüğümde şaşırırdı. Annem babam rahatsız olmuyordu bu durumdan ya da öyle bir şey. Onun farklı olduğunu söylüyorlardı, derin fikirli birisi, bir sanatçı. Boş yere kafayı taktığımı, Bobby'de bir sorun olmadığını söylüyorlardı." Şeker paketini buruşturuyor Aimee. "Okuldan sonra psikoloji bölümüne gitmek istedim; ama... neyse... notlarım öyle ahım şahım değildi. Ben de çalışmaya başladım, garsonluk, tezgâhtarlık falan... bilirsin, öyle şeyler işte." Aimee kahvesini bitiriyor ve sonra adeta orada değilmiş gibi fincanın dibindeki şekeri kaşıklıyor.

Çevremizdeki insanlar kalkıp gidiyor, köpek de aniden yok oluyor. Birkaç masa ötede yaşlı bir kadın oturuyor ve nemli atkısındaki havları yoluyor. Kahvesini tıpkı benim gibi kaşıkla içiyor.

"Sonra salak işler yapmaktan sıkıldım ve hemşirelik eğitimi aldım. Bunun da biraz psikolojiyle ilgisi var ya." Kaşığı yalıyor ve yüzüme bakıyor. Evet anlamında başımı sallıyorum. "Bobby intihar etmeye kalktığında yirmi beş yaşındaydı. Bahçedeki kara oturup bileklerini kesti. Komşunun kızı, hep gizli gizli resmini yaptığı kız buldu onu. Hastaneye yatırdık ama benim çalıştığım hastaneye değil, bir hafta sonra da Caldwell Enstitüsüne sevk edildi. Annem babam bunun iyi bir fikir olduğunu düşündü, enstitü büyük bir törenle altı ay önce

açılmıştı. Bütün dünya yeni yöntemleri, muhteşem terapileri ve senin müthiş Dr. Vermeer'ini öve öve bitiremiyordu."

"O benim Dr. Vermeer'im değil" diyorum sakin bir sesle. "Ayrıca onun müthiş birisi olduğunu da iddia etmedim hiç. Onu hiçbir şeyle suçlayamayacağımı söyledim sadece."

Evet anlamında başını sallıyor Aimee, parmak ucuyla şeker taneciklerini ileri geri itiyor. Keşke hiçbir şey söylemeyip onu dinlemeye devam etseydim sadece.

"Evet, tabii" diyor Aimee, "kusura bakma. Neyse, kardeşim on bir gün sonra ikinci defa intihara teşebbüs etti ve bu defa başardı." Yüzüme bakıyor, bakışlarında meydan okuyan ve sonsuz kederli bir şey var.

Köpek lokantanın önünde havlıyor. Aimee burnunu çekip kazağının koluyla gözlerini siliyor. Yanağındaki sıyrık yok olmuş. Garson kadın geliyor ve kahve servisi yapıyor. Kadın yorgun ve pek cana yakın değil ama Aimee ona gülümsüyor ve teşekkür ediyor. İzci kıyafetleri içinde birkaç oğlan pencerenin önünden geçiyor, en öndeki elinde bir bayrak taşıyor. Yağmur yağmıyor artık.

"Sen niye mezarlıktaydın peki?" diye soruyor Aimee.

"Oteldeki adamlardan birisi oraya gömüldü."

"Otelde yaşamaktan hoşlanıyor musun?"

Omuz silkiyorum. "Evet. İdare eder."

"Babanı buldun mu?"

"Ne?" Aimee'nin yüzüne bakıyorum ama o başka bir şey söylemiyor, sorusunu bal gibi anladığımı biliyor. Kahvesine şeker atıp karıştırıyor. Ona babamdan bahsedip bahsetmediğimi hatırlamaya çalışıyorum ama aklıma gelmiyor. Belki de o sıralar bavulumdaki eşyaları görmüştür, fotoğrafları, mektupları. "Hayır" diyorum sonunda.

"Hadi gidelim" diyor Aimee ve tam onun eline uzanmak istediğim sırada ayağa kalkıyor.

Aslında Aimee'ye lobinin yerini, beyaz duvarları ve Spencer'ın resimlerini göstermek isterdim ama bunun için havasında değil, ayrıca Alfred, Enrique, Mazursky, Elwood, Harvey ve şimdiye kadar hiç

görmediğim iki adam kanepelerde oturmuş sigara içiyor, kâğıt ve domino oynuyor ve ebleh ebleh konuşuyorlar. Keyfi yerinde olmadığı halde yaşlı adamları nezaketen selamlıyor Aimee, yedili de ona karşılık verip el sallıyor. Alfred ve Enrique birkaç aptalca veciz savurmayı, Mazursky de kişnemeyi ihmal etmiyor tabii. Aimee yolda altılı bir bira paketi satın aldı, Enrique'in gözünden kaçmıyor bu ve ben Aimee'nin peşinden merdivenleri çıkarken onun önce bana içki içireceğine, sonra da benimle seks yapacağına, dikkatli olmam gerektiğine dair bir şeyler söylüyor. Ona parmağımı gösteriyor ve ilk fırsatta Enrique'in gözlüğünü saklayıp onu bir gün boyunca etrafta yarı kör bir halde süründürmeye karar veriyorum.

Aimee odamın görüntüsünden etkilendiyse de bunu saklamayı iyi başarıyor. Etrafına bakınıp Spencer'ın koltuğuna oturuyor ve birayı dizlerinin üstüne koyuyor. Bir şişeyi zaten takside içti, şoför bundan pek hoşlanmadığı ve sürekli dikiz aynasından baktığı halde; şimdi de ikinciyi açıyor.

"Bardak ister misin?" diye soruyorum.

Hayır anlamında başını sallıyor Aimee. Boş sırt çantası yanında duruyor, yazdığı makalenin kardeşinin mezarında kaldığını o zaman fark ediyorum. Yatağa oturuyorum. Aimee bacaklarını uzatıyor, birasını içiyor ve çizimleri inceliyor.

"Kim yaptı bunları?"

Bir an, ben yaptım demeyi düşünüyorum ama nasıl olsa inanmaz bana Aimee. "Spencer" diyorum. "Bugün mezarını ziyaret ettiğim adam."

Aimee çizimlerin arasında kendisini keşfediyor ve ona daha yakından bakmak için ayağa kalkıyor. "Vay" diyor alçak sesle resmin önünde uzun uzun durduktan sonra. Geri dönüp koltuğa oturuyor ve birasını bitiriyor. Sonra tırnağıyla etiketi kazıyor, küçük kâğıt parçalarını camdan söküyor.

"Her şey yolunda mı?"

Sanki bu soru onu bunaltmış gibi yüzüme bakıyor Aimee.

"Biraz tuhafsın da." Onun yanına gidip koltuğun yanında diz çöküyorum, kollarımı koltuğun kenarına yaslıyorum.

"Kardeşimin mezarından yeni geldim daha" diyor Aimee ifadesiz bir sesle. Ayakkabılarının uçlarına bakıyor. Nefesinden gelen bira kokusunu duyabiliyorum.

"Özür dilerim." Koluna dokunuyorum. Dobbs'un odasında çıt çıkmıyor. Hafif bir swing iyi giderdi şu anda. Aimee'nin yüzü saç tutamlarının arkasına gizleniyor. Başımı biraz daha yaklaştırıp onu boynundan öpüyorum.

"Yapma" diyor alçak sesle ve başını çeviriyor.

"Niye geldin buraya?"

Aimee susuyor.

Bir an daha aynı pozisyonda kalıyorum, sonra kalkıp yatağa oturuyorum yeniden. Aimee dizlerindeki kâğıt parçacıklarını yoluyor. Salak durumuna düşüp düşmediğimi soruyorum kendime. Birbirimizi ne kadar zamandır görmediğimizi hesap ettiğimde en az iki ay sayıyorum, hatta belki üç, zaman duygum kayboldu her nasılsa. Bu arada Aimee'nin yeni bir erkek arkadaş bulmuş olması kuvvetle muhtemel, tabii beni erkek arkadaştan sayıyorsa, geçici olmayan erkek arkadaş. Belki de aslan terbiyecisiyle birliktedir, Stewart, Stew.

"Peki burada daha ne kadar kalmayı düşünüyorsun?" diye soruyor Aimee ansızın.

"Otelde mi?" Aimee sesini çıkarmıyor. "Bilmiyorum. Daha iyi bir şey bulana kadar."

"Nedir o peki, daha iyi bir şey?"

Gereğinden fazla düşünmüş olmalıyım ki, Aimee ayağa kalkıyor ve sırt çantasını alıyor. Ben oturduğum yerde kalıyorum. "Nereye gidiyorsun ki?"

"Eve." Kapıyı açıp dışarıya çıkıyor.

Yataktan fırlayıp onun arkasından koşuyorum. "Neyin var senin böyle?" Aimee cevap vermiyor. Koridoru geçip merdivenlerin başına geliyor, bir trene yetişmek ister gibi bir hali var. "Aimee?"

"Bırak beni." Merdivenlerden aşağıya iniyor Aimee.

"Stewart'la mı birliktesin?"

Olduğu yerde kalıyor Aimee, dönüp yüzüme bakıyor. Ağzından bir laf çıkması için biraz zaman geçmesi gerekiyor. "Sen bir salaksın." Sonra merdivenlerden aşağıya inmeye devam ediyor.

"Ya, öyle mi?" diye sesleniyorum ve onun peşinden gidiyorum. "O zaman niye benimle vakit kaybediyorsun?" Aimee'yi geçip merdivenin el alt basamağında onun yolunu kesiyorum. "Tamam, ben salağım. Sakıncası yok, psikolog olan sensin. Ama bana bu nasıl değiştirebileceğimi de söyle bari! Ne yapmalıyım?"

Aimee cüzdanını alıp içinden katlanmış bir kâğıt parçası çıkarıyor. Onu açıyor ve bana doğru tutuyor. Babamı aradığımız el ilanlarından biri bu. Kenarları yenmiş ve telefon numarasının yazılı olduğu yerde koyu bir leke var.

"Nereden buldun bunu?"

"Ne fark eder. Buldum işte." Bir şey bekliyormuş gibi yüzüme bakıyor.

"Babamı arıyorduk" diyorum.

"Ve bulamadınız, öyle mi?"

Sesimi çıkarmıyorum, hayır anlamında başımı sallayıp sallamadığımı bile bilmiyorum.

"Bu numarayı aradım" diyor Aimee. Kâğıdı yeniden katlıyor ve cüzdanına koyacak gibi oluyor ama sonra bana uzatıyor onu.

"Ne zaman?" Katlanmış kâğıdı alıyorum. Yüzlerce dağıttım bundan, üstünden yüzyıllar geçmiş gibi.

"Yaklaşık bir ay önce. Alice bana babanı bulduğunuzu söyledi. Bu yüzden ortadan kaybolmuşsun *sen*." Aimee bir an daha olduğu yerde kalıyor, sonra lobiye çıkan son basamakları da iniyor.

"Ona nerede olduğumu söyledin mi?"

Bu sefer dönüp bana bakmıyor Aimee. "Tek sorunun bu mu?"

"Her şey senin düşündüğünden daha karmaşık" diyorum ve onu kolundan yakalıyorum.

Aimee elime bakıyor, kolunu bırakıyorum. "Bana söyleyecek bir şeyin mi var?" Olduğu yerde dikilip yüzüme bakıyor, kollarını göğsünde kavuşturuyor. Bakışları yüreklendirici olmak yerine talepkâr ve sabırsız. Sonra bir hamlede arkasını dönüyor ve gitmek istiyor ama koluna dokununca olduğu yerde kalıyor.

"Aylarca babamı aradım" diyorum. Parmaklarımla kazağının kolunu yoluyorum, bunu yaptığımı fark ettiğimde elimi aşağıya indiriyorum. "Sonra, bana hiç bitmeyecekmiş gibi gelen bir zamandan

sonra buldum onu. Bunca yıl sonra onu buldum ve ona ne kadar öfkeli olduğumu söyleyemedim."

"Sen salaksın" diyor Aimee üzüntülü bir sesle alttan alarak.

"Devamlı aynı şeyi söyleyip duruyorsun, lanet olsun!" diye kükrüyorum. Onun bu iğneleyici suçlamalarından gına geldi artık. Hayvanat bahçesi şaklabanıyla mutlu olmak için benden kurtulmak istiyorsa, bana bunu söylemesi yeter ama sürekli yağdırdığı hakaretlere karnım tok artık.

"Bunu biliyorum, salak!" diyen Aimee de kükrüyor. "Salak!" Aniden kıpkırmızı kesiliyor. Derin bir nefes alıp yumruklarını sıkıyor ama sakinleşeceği yerde kükremeye devam ediyor. Sesi devleşip öfke titreşimleri yayıyor ama yine de soğukkanlı. Dobbs onu odasından duyuyordur kesin. "Baban beyin kanaması geçirdi! Ölmedi! Onu özlediğini söylemek için mezarına gitmek zorunda değilsin neyse ki! Her gün onun yanında olup ona yardım edebilirsin, seni anlayana ve kim olduğunu öğrenene kadar, ondan *sonra* birikmiş, ulu öfkeni boşaltırsın ona!" Arkasını dönüyor, lobiden geçip çıkışa ilerliyor, kolları havada uçuşuyor. "Ama sen ne yapıyorsun, sen bu lanet olası otelde sürünerek saklanıyor, bundan sonraki yetmiş yılını burada geçirecekmiş gibi yayıldıkça yayılıyorsun!"

Onu takip ediyorum ve hem resepsiyon bankosunun arkasında oturan Randolph'u hem de lobi müdavimlerinin Aimee'yi izleyerek eş zamanlı bir devinimle kapıya doğru dönen suratlarını algılıyorum, onlara kendi işlerine bakmalarını yoksa onları bir güzel pataklayacağımı söylemek geçiyor aklımdan ama o arada Aimee koşarak perdenin arasından geçiveriyor.

"Seni seviyorum!" diye sesleniyorum arkasından ve olduğum yerde kalıyorum. Adamların merak ve şaşkınlıktan gevşeyen ellerindeki gazeteler, domino taşları ve sigaralarla bön bön suratıma bakakalmaları umurumda değil. Sekiz kişinin bu cümlenin tanıklığını yapmış olmasıyla ilgilenmiyorum. Hatta bence bir de patlamış mısır alıp ışıkları söndürseler ve soluk soluğa bir seyre dalsalar daha iyi olur.

Etkili bir aradan sonra perde aralanıyor ve Aimee görünüyor. Ortama çöken sessizlik hızla geçen bir yük vagonunun çıkaracağı gürültüden bile daha yoğun.

"Bir sorun daha, muhteşem doğrusu!" diye bağırıyor Aimee, sesi hem keyiften hem de sinirden çınlıyor, gözleri parlıyor. "Ötekileri çözdüğünde dönersin bu konuya." Bu sözlerden sonra çekip gidiyor. Kendi kendine kapanan perdenin arasından soğuk bir esinti sızıyor içeriye. Ağır kapı gıcırdıyor ve sonra dil kilide oturuyor.

Mazursky ihtiyatı elden bırakmadan ellerini çırpıyor ama ben başımı onun bulunduğu yöne çevirdiğimde kesiyor bunu hemen. Herkes gözünü dikmiş yüzüme bakıyor hâlâ. Bakışlarında beklenti dolu bir tedirginlik var, oyunun nasıl devam ettiğini unutan bir aktörüm sanki. Elwood'un ağzı açık kalıyor. Kulakları ağır işittiği halde aramızda geçen konuşmayı hiçbir engelle karşılaşmadan duymuş olsa gerek. İki yeni adam ellerinde birer tabak tutuyor, tabakların içinde ısırılmış sandvicler var. Herhalde bunun bir tür akşam gösterisi olduğunu düşünüyorlar, yanaklarını şişiren lokmayı çiğnemeyi unutturacak kadar keyifli olan, tek perdelik bir oyun.

Ne yapmam gerektiğini gerçekten bilmiyorum. Resepsiyon bankosunun üstünde asılı duran saatin tik takları o kadar yüksek bir sesle çıkıyor ki irkiliyorum. Enrique umutsuzluk içinde başını sallıyor, yaptığım gösteri onu hayal kırıklığına uğratmış olmalı.

"Ne dikilip duruyorsun orada oğlum?" diye sesleniyor sonunda Alfred. "Kızın peşinden gitsene!"

Bir an Harvey'nin de bana yüreklendirici bir edayla başını salladığını görüyorum, sonra koşarak sokağa fırlıyorum, Aimee'nin bindiği taksi o anda hareket edip uzaklaşıyor. Kaldırımda bir sandık duruyor, Winston bir diğerini dükkânına taşıyor. Bu arada bir taksinin yolunu şaşırmış gibi niye bizim sokağa girmiş olduğu da açıklık kazanmış oluyor. Bir süre daha olduğum yerde dikiliyor ve ağzımdan çıkan son cümlenin yankısına kulak kabartıyorum, sonra sandığı kaldırıp Winston'un yanına gidiyorum. Portatif bir masanın önünde duran Winston küçük porselen bibloları, sarılı oldukları gazete kâğıtlarından çıkarmakla meşgul.

"Havayla ilgili gevezelik yaparak onu biraz daha tutmak istedim ama anlaşılan çok acelesi vardı" diyor Winston, bir yandan da samanlıkta uyuyan bir köylü çocuğu figürünü inceliyor. Figürün yüzü geniş kenarlı bir şapkayla kapatılmış, kucağında da uyuklayan bir

köpek yatıyor. Winston elindeki aksesuarın ayrıntılarına ve boyama sanatına bakmaya doyamıyor. "Kız arkadaşın mı?" Gözlüğünü alnına itip bir an yüzüme bakıyor, sonra bakışlarını başka bir bibloya, uzun etekleri havada salınan elbisesinin içinde, bir elini yanındaki tüfeğe dayamış ve kıvrık kolunda bir şahin tutan bir kadına çeviriyor. Gözlerini kırpıştırıp iç geçiriyor Winston.

Sandığı yere, ötekinin yanına koyuyorum. "Nerede oturduğunu bile bilmiyorum."

Winston bibloları bir vitrine yerleştiriyor. "Sandığı taşıdığın için sağ ol" diyor.

"Bir şey değil" diye mırıldanıyorum ve açık kalan kapıya doğru gidiyorum.

"Will?"

Olduğum yerde kalıp arkama dönüyorum.

"Onu bulacaksın." Winston'un elinde bir biblo var, bir sürü kazın ortasında birbirleriyle sarmaş dolaş olmuş bir çift.

Evet anlamında başımı sallıyorum, galiba pek ikna edici değilim, sonra dükkândan çıkıyorum.

Ertesi gün erkenden uyanıyorum. Gece vardiyası bitmek bilmedi çünkü kimse lobiye inmedi, her zaman bana eşlik eden Dobbs bile. Vardiyanın sonunda çok yorgun düştüm ama yine de uyku girmedi gözüme. Mutfaktan bir fincan kahve ve bir doughnut alıp lobideki kanepelerden birine oturuyorum. Randolph oda tutmak isteyen bir müşteriyle fiyat pazarlığı yapıyor. Atmışını biraz geçmiş olan adamın üstünde gri bir pantolon ve içinden küçük, solgun yüzünün, tıpkı rüzgârın şişirdiği bir çadırın içinden fırlar gibi fırladığı mavi bir ceket var. Belli ki fiyatta anlaşıyorlar zira adam bankonun üzerine para koyuyor ve bavuluyla çantasını alıp ayaklarını sürüyerek merdivenlerden yukarı çıkıyor. Resepsiyon alanındaki fayans zeminle oturma köşesinin yenilenmiş ahşap döşemeleri arasında kalan ve tahta kaplamalarına tek kat koyu kahverengi boya çekilmiş üç sütuna bakıyorum. Kahvemi bitirdikten sonra ayağa kalkıyorum ve işaret parmağımın eklem yeriyle tahtaya vuruyorum.

"İddiaya girerim ki bunlar bir zamanlar iyi cins tahtadan yapılma çok güzel sütunlardı" diyorum.

"Olabilir" diyor Randolph bilgisayarın ekranından başını kaldırmadan. Dışarıdan araba geçmediği zaman, klavyenin hafif tik taklarını rahatlıkla duyabiliyor insan. Bazen de duvarlardaki borulardan geçen suyun uğultusu geliyor. İkinci katta bir anahtar deliğe giriyor, sonra kapanan bir kapının sesi duyuluyor. Yeni müşteri odasında dikilip işlerin nasıl bu noktaya geldiğini anlamaya çalışıyordur. Burada yeterince uzun kalırsa, ayaklarının altındaki halıyı söküp zemini öyle bir cilalarım ki bir daha bu otelden gitmek istemez. Otelin kalan yirmi sekiz odasını onarıp yenilemek düşüncesi beni yoruyor ama aynı zamanda içimi garip bir huzurla dolduruyor. Randolph radyonun ibresiyle oynuyor, cızırtılı konuşmalar ve kesik kesik, çatırtılı, bozuk müzik sesleri geliyor.

"Boyayı kazıyabiliriz. Her bir sütun iki günümü alır, belki üç." Tırnağımla bir parça boya koparıyorum ahşaptan.

"Ben onları bu haliyle beğeniyorum" diyor Randolph.

"Dobbs ve Alfred yardım eder belki bana, o zaman bir haftada bitiririz." Resepsiyon bankosunun yanına gidip elimi çizilmiş yüzeyde gezdiriyorum. "Bunu da zımparalayıp yağlarsak mücevher gibi olur." Randolph bankoyu kast ettiğimi anlasın diye elimle tahtaya vuruyorum.

Radyonun sesini kısıp yüzüme bakıyor Randolph. "Bunu neden yapıyorsun Will?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Neden burada yaşıyorsun? Neden burada çalışıyorsun? Oteldeki her bir tahta parçasını kazıma fikrine neden taktın kafayı bu kadar?"

"Bu da ne demek şimdi? Başımı sokacak bir yere ve bir işe ihtiyacım var. Boş zamanlarımda da birkaç oda onarıyorum işte."

"Babanla ilgili mesele doğru mu?"

Dün akşam lobide olan herkesin Aimee'yle aramızda geçen konuşmayı duyduğunu hemen anlıyorum. Öyle ya, sesimizi yeterince yükseltmiştik. Üstündeki mürekkep ve kir karışımı çiziklerin karmakarışık bir desen meydana getirdiği ahşap yüzeye çeviriyorum bakışlarımı, sanki bankonun yüzeyine şipşak şekiller ve semboller çiziktirilmiş.

"Ardiyenin anahtarını alabilir miyim?" diye soruyorum sonunda elimden geldiğince soğukkanlı ve mesafeli bir edayla. Babam hakkında Randolph'la konuşmaya hevesli değilim.

"Neden?" Yüzüme bakmaya devam ediyor, normal değil bu; çünkü Randolph genellikle göz temasının değerli bir şey olmadığı duygusunu verir insana.

"Merdiveni almak istiyorum, alet edevatı."

"Neden?"

Şimdi ben de Randolph'un suratına bakıyorum. "Söyledim ya! Sütunların üstündeki boyayı kazıyacağım!"

"Ben de sana, onları bu haliyle beğendiğimi söyledim" diyor Randolph sakin bir edayla.

"Ama bu canım tahta bu çirkin boyanın altında kaybolup gidiyor!"

"İsterse altında mermer olsun, umurumda değil. Sütunlar böyle kalacak."

Bir süre gözlerimi dikip Randolph'un yüzüne bakıyorum. Öfkeden kanın beynime sıçradığını ve kıpkırmızı kesildiğimi, hatta hindi gibi kabardığımı fark ediyorum. Randolph'un kılı kıpırdamıyor, yüzü durgun bir göl gibi, içine bir taş atası geliyor insanın. Beynimin içinde küfürler çakıyor ama şaşkınlık ve Randolph'a karşı hissettiğim ani ve sınırsız nefret ağzımı açmamı önlüyor. Sırtımı dönüp merdivenlere doğru gidiyorum. Arkamdan hareketli bir müzik parçasının sesi geliyor, sonra lobiyi bir borsa gurusunun monoton sesi dolduruyor.

İki saat sonra odamın kapısı tıklıyor. Yatakta Çehov'un bir kısa öyküsünü okuyorum ama kendimi veremiyorum, bir sayfada uzun uzun takılıp kalıyor, yeni sayfaya geçtiğimdeyse okuduğum her şeyi unutmuş oluyorum. Alfred ve Harvey duruyor koridorda, onların arkasında Dobbs'u görüyorum.

"Seninle konuşabilir miyiz?" diye soruyor Alfred, sanki yeni bir rol ezberlemiş, işini ciddiye alan bir aracıyı, önemli haberler getiren, ince düşünceli bir ulağı oynuyormuş gibi çınlıyor sesi.

"Elbette." Yana doğru bir adım atıyorum ve üç adam içeriye giriyor. Dobbs gülümseyerek bakışlarını yere indiriyor, okul müdürü-

nün odasına giren küçük bir oğlan çocuğu. Yatak örtüsünü yatağın üstüne atıyorum ve iskemlelerden birine oturuyorum. Dobbs ve Harvey yatağa oturuyor.

"Şimdi Will" diyor Alfred, "şöyle..." Konuşmaya devam etmeden önce arkadaşlarına hızlı bir bakış atıyor. "Genç insanlar sayılmayız biz tabii; sağlığımıza gelince, çöküşün beraberinde getirdiği türlü türlü etkilerle boğuşuyoruz." Adeta benim buna itiraz etmemi bekliyormuş gibi sözlerine ara verip yüzüme bakıyor. Ama ben espri yapacak havada değilim ve susuyorum. Ayrıca Alfred'in bu tumturaklı girişten sonra lafı nereye getireceğini çok merak ediyorum. Alfred boğazını temizliyor ve ellerini kavuşturuyor. "Piyasada iş bulma imkânımız, şöyle diyelim, gerçekten çok sınırlı."

Harvey onu doğrulayarak başını sallıyor ve ağzının içinde bir şeyler geveliyor. Dobbs pantolonundaki iplikleri yoluyor.

"Bu nedenle dün Randolph'la konuştuk. Ve bir anlaşmaya vardık." Yeniden susuyor Alfred.

"A, öyle mi?" diyorum. "Peki hangi konuda?" Bakışıma karşılık verene kadar Dobbs'un yüzüne bakıyorum.

"İşler hakkında" diyor Dobbs alçak sesle, "oteldeki işler."

"Birkaç iş üstlenirsek Randolph odalar için bizden daha az para alacak." Harvey ayağa kalkıyor, Dobbs da aynı şeyi yapmak için sabırsızlanıyor.

"Burada *benim* yaptığım işlerden mi söz ediyorsunuz?" Oturduğum yerde kalıyorum. Bırakayım da bu üçü kendini tehditkâr, küstah ve utanmaz hissetsin biraz.

"Bak Will, gece vardiyası ve onun dışındaki her şey; yani bunların hepsi birden tek kişi için çok fazla." Alfred yeğenine iyi niyetle yaklaşan düşünceli amca ayağına yatıyor şimdi de. "Bu döküntünün içinde yirmi dört saat tünemen sağlığın için hiç iyi değil."

"Çok doğru!" diyor Harvey. "Sen gençsin daha! Burada yeteneklerini heba ediyorsun!"

"Bu zekâyla bütün kapılar açılır sana" diyor Dobbs.

"Kapılar? Yetenek? Siz neden bahsediyorsunuz be?" Ayağa kalkmayı tercih ederdim ama üstümde kurşun gibi bir ağırlık var. Ayrıca hepsinin en kısası olan Dobbs'dan bile birkaç santim daha kısayım.

"Çöpe attığın kitabının birkaç sayfasını okuduk" diyor Alfred ve bu boşboğazlığından dolayı biraz pişman olmuş gibi yapıyor.

"Çöp kutusunda bulduk onları" diyor Dobbs.

"Neyse Will, sen çok yetenekli bir çocuksun!" Parmağıyla beni gösteriyor Alfred. "Hayata çıkmalısın sen!" Kapıyı gösteriyor, sanki onun arkasındaki dünya fırsatlarla dolup taşıyor.

Harvey onu doğrulayarak başını sallıyor. "Bu delikte küflenmek günah!"

Cilalı zemine bakıyorum bir süre. Alfred, Harvey ve Dobbs yeniden yatağa oturuyor.

"Fazla uğraşmana gerek kalmadan kendine bir iş bulman çok kolay" diyor Alfred.

"Ve kalacak yeni bir yer" diyor Harvey.

Üçünün de yüzüne bakıyorum tek tek. "Niye kendime kalacak yeni bir yer bulacak mışım?"

Dobbs bakışlarını yere çeviriyor. Harvey hafifçe öksürerek boğazını temizleyen Alfred'in yüzüne bakıyor. "Randolph sana söylemedi mi daha?"

Hayır anlamında başımı sallıyorum. "Hayır, söylemedi."

"Şimdi, şöyle" diyor kötü haber getiren ulak rolü üstüne cuk oturan Alfred. "Otelin sahibi... neydi adı?"

"Greenwood" diyor Dobbs.

"Greenberg" diyor Harvey.

"Her neyse, adam otele bundan böyle sadece elli yaşın üstündekileri almaya karar vermiş."

"Ne?"

"Olgun beyler için bir otel."

"Olgun beyler için bir otel mi?" diye bağırıyorum, sesim biraz çatlak çıkıyor.

"Yani moruklar için bir barınak desek daha doğru olur." Harvey bir kahkaha atıyor, Alfred ve Dobbs da ona katılıyor ama bütün bunları hiç komik bulmadığımı görünce susuyorlar.

Bir süre hiç konuşmadan oturuyoruz. Üçlünün üzerine boşaltmak üzere Randolph'a duyduğum öfkeyi ısıtmaya çalışıyorum ama başaramıyorum. Bu danışıklı dövüşte jetonum geç düşüyor. Buradan çe-

kip gitmeliyim, bu kadarına bastı kafam. Üç geri zekâlı bön bön suratıma bakıyor, Dobbs ayağını yere sürtüyor. Keşke onlara acayip sinirime dokunduklarını söyleyebilsem götlerine tekmeyi basıp hepsini odadan atabilsem.

Bunun yerine "Daha senin odanın zeminini yapacaktık Al" diyorum.

"Benim odanın zemini yapmak istiyorsun demek *sen*" diyor Alfred. "Halıyı seviyorum ben."

"Halı çok pis" diyorum. Sesim kulağıma fazla açık seçik geliyor, inatçı bir tonda konuşuyorum.

"Köpüklü suyla yıkadım onu."

"Yakında buradan ayrılacağını sanıyordum."

"Pek öyle değil. Iris ve ben... neyse." Alfred dudaklarının arasından gürültüyle hava veriyor dışarıya. Dobbs ve Harvey aynı anda onun dizine vuruyorlar hafifçe.

Başımı yere eğip sallıyorum. Koyu renk parlak ahşapta yüzümü seçebiliyorum. Bu boğucu, aptal, hiç değişmeyen kederli ifadeden nefret ediyorum.

Öğleden sonra bavulum ve Winston'dan satın aldığım denizci çantamla Alice'in evinin önünde dikiliyorum. Sanki bütün bir hayat bu daireyi terk ettiğim günle bugün arasında geçmiş gibi geliyor bana. Bir şekilde doğru bu aslında. Girişin hemen yanında denizci çantamın üstüne oturup bekliyorum. Önümden insanlar gelip geçiyor, süper kahraman kostümleri giymiş iki çocuk koşarak onların arasından geçiyor. Alice'le aynı katta oturan Bayan Talbott kucağında eski moda bir radyoyla evden çıkıp gri mavi gökyüzüne bakıyor. Gümüşi saçları naylon bir başlığın altında, ayaklarında minnacık, pembe lastik çizmeler var. Yağmur yağmadığı için hayal kırıklığına uğramış gibi kan kırmızı rujlu ağzıyla üfleyerek iç geçiriyor. Bir an bana bakıyor, anlaşılan beni tanımıyor ve yolun karşısına geçiyor. Radyodan sarkan kablo yeri yalamak üzere.

Akşam saatlerinde Alice süpermarketten aldığı kese kâğıdını yüklenmiş bir halde, yoldan ağır ağır gelip geçenlerin arasında beliriyor. Beni görüyor ve olduğu yerde kalıyor, sonra bana doğru koşmaya

başlıyor. Ayağa kalkıyorum, Alice kese kâğıdını neredeyse yere atıyor ve birbirimize sarılıyoruz. Bir süre sonra yüzüme bakıyor, gözlerinde telâş ve sevinç var, elleriyle başımı tutup epey uzamış olan saçlarımı okşuyor. Tam ağlamak üzereyken Batman bitiyor yanımızda, bize doğru uzattığı elinde bir portakal var.

Alice ne olup bittiği anlayana kadar bir an duraksıyor, sonra "Sende kalsın istersen" diyor.

Küçük oğlan hayır anlamında başını sallıyor, meyveyi Alice'in eline bırakıyor ve uçuşan peleriniyle koşarak uzaklaşıyor, insanların arasında gözden kayboluyor. Yere düşen öteki portakalları toplarken Alice'e yardım ediyorum, eşyalarımı alıp onun peşi sıra eve giriyorum.

Ertesi gün Bronx'a gidiyoruz birlikte. Alice dün Nathalie Kerkowski'yle telefonlaşıp geleceğimizi haber verdi. Takside elimi tutuyor ve benimle konuşmaya çalışmıyor. Kendimi kötü hissedecek kadar sinirliyim, boş midem trafiğin ritmine uyarak sallanıyor. Yılın ilk güneşli günü bugün, en azından benim fark ettiğim ilk güneşli gün. Arabaya ışık doluyor, insanın cildini ısıtan bulanık, beyaz bir pus. Gecenin yarısını konuşarak geçirdik, ondan sonra da pek uyku girmedi gözüme.

Alice önce benim hikâyemi dinlemekte ısrar etti, ben de yaşlı adamlar oteliyle, daire hareketi yapan yolculuğumun başlangıç ve bitiş noktasıyla başladım. Bunun arasında kalanlar düşüşleri, zihin bulanıklığını, intiharcılar kentindeki teslimiyeti, hayata geri dönmek için yapılan başarısız girişimleri ve dünya üstünden nafile yok olma teşebbüslerini içeriyordu. Anlattıklarımın çoğu Alice'i ürküttü. Öte yandan Sam'in keçiler için verdiği dilekçeyi ve Mazursky'nin Spencer'ın cenazesindeki halini andığımda onu biraz güldürür gibi oldum. Kahve içtik ve Alice gece yarısı gözleme pişirdi çünkü akşam yemeğini unutmuştuk.

Alice beni dinlemekle yetindi sadece. Tıkandığım noktalarda hiçbir şey yapmadan öylece oturdu ve devam etmemi bekledi. Sonra sıra ona geldi. O sıralar birkaç gün yalnız kalmak istediğimi, hazır olduğumda onu arayıp geri döneceğimi düşünmüş Alice. Bir hafta sonra ciddi olarak endişelenmeye başlamış ama Ernest ve Rebecca

benim genç olduğumu, babamla karşılaştığım için kafamın karıştığını ama mutlaka sağ salim bir yerlerde olduğumu söylemişler. Alice on gün bekledikten sonra polise başvurmuş ama orada da onun korkusunu pek ciddiye almamışlar ve ona sabırlı olmasını tavsiye etmişler. New York'un benim gibi tiplerle kaynadığını ya bir daha hiç ortalıkta görünmeyeceğimi ya günün birinde bulunacağımı ya da kendiliğimden eve döneceğimi söylemişler ona.

Harold, Louise ve George, Alice'in yanına gelmiş, Harold o günleri kiralık bir arabayla Brooklyn'de dolaşıp beni aramakla geçirmiş. Markete ve Alice'in dükkânına resmimin bulunduğu afişler asmışlar ve bu defa nerede olduğuma dair elinde ipuçlarıyla gelecek olanlara iki yüz dolar ödül koymuşlar. Alice ortaya çıkmam halinde, şehirde bulunmama endişesiyle Trevor ve Clive'ı ziyaret edeceği Florida yolculuğunu ertelemiş. Onlara benim kaybolmamla ilgili hiçbir şey anlatmamış ama sonra durumu öğrenen Trevor ve Clive hiç vakit geçirmeden New York'a geri dönmek ve geniş kapsamlı bir arama eylemi başlatmak istemiş. O sırada Cape Coral'da bulunan Trevor ve Clive'ın kapısını çalıp kendimi onların yanına atabileceğim düşüncesini bir süre sonra aklından atmış Alice.

Alice ve Nathalie kaçışımdan bir gün sonra babamla birlikte bir doktora gitmişler. Geçirdiği kanama babamın beyninde hasar yapmış, sol tarafı felç olmuş ve konuşamaz hale gelmiş. Bir klinikte iki hafta sürdürülen tedavinin parası Verna Kerkowski tarafından ödenmiş. Babamın durumunda pek bir değişiklik olmamış ama hiç değilse biraz kilo almış. Ağzında çıkan ilk kelime top olmuş. Eğer başka bir kelime ezberletilmiş olsaydı, bir süre sonra onu da söylerdi mutlaka. Beyin kanamasının iyi yanı, babamın bir daha kafayı çekmek istemiyor oluşuydu. Belki de hasar görmüş beyni, eskiden alkol emmek gibi yakıcı bir düşünceyle devamlı içkiye sürüklendiğini unutmuştur. Alkolün kesilmesinden sonra ortaya çıkan bedensel belirtiler olsa olsa ilk haftalarda göstermiştir kendini; sanki sadece gribe yakalanmış gibi Verna tarafından odasındaki yatağa yatırıldığı sıralarda.

Doktorlar babamın bir daha asla eskisi gibi olmayacağını söylüyor ama ben eskiden nasıl olduğunu bilmediğim için yasını tutacağım bir şey yok. Beni belki de bir daha asla tanımayacağını ve bir zamanlar

niye yarı yolda bıraktığını anlatamayacağını kabul etmekten başka çarem yok. Sorularımı ve öfkemi kendime saklamak zorundayım. Klinikte haftada üç kere bir terapistin yardımıyla eline eşyaları alıp tutmak veya saçını taramak gibi basit şeylerin üstesinden gelmeye çalışıyor. Her hafta yeni bir kelime öğreniyor, belki bir gün Will veya oğul demeyi de öğrenir. Bu kelimelerin anlamını kavrayıp kavrayamayacağı konusunda kesin bir şey söyleyemiyor doktorlar.

Odama gidip yatmadan ve gözümü tavana dikip uykusuz bir gece geçirmeden önce Alice'e Aimee'yi soruyorum. Birkaç hafta önce ona telefon edip nerede olduğumu bildiğini ve iyi olduğumu söylemiş. Alice kaldığım yeri öğrenmek için ona yalvardığı halde, Aimee bu konuda susmayı tercih edip vakti geldiğinde onu arayacağımı, en azından böyle olacağını umduğunu söylemiş. Lennard Sandberg'i sorunca Alice ona babamı aradığımı, Lennard'ın geçirdiği beyin kanamasını ve benim bütün bunlar karşısında gösterdiğim tepkiyi anlatmış.

Bayraklı binanın önünde duruyoruz, gökyüzü o kadar berrak ve mavi ki girişe adım atar atmaz karanlık bir mezara girmiş gibi serseminliyorum. Terliyorum ve asansöre binmeyi başaramıyorum, bu yüzden Alice'le birlikte on birinci kata kadar merdiven çıkıyoruz. Daire kapısının önünde gözlerimi kapayıp hava almaya çalışıyorum. Alice elimi tutunca yumruğum açılıyor. Bir şey söylüyor, sesi yumuşak ve sakin, evet anlamında başımı sallıyorum. Alice zili çaldıktan birkaç saniye sonra Nathalie kapıyı açıyor. Değişmiş Nathalie. Yüzü, sesi, gözleri ve hareketleri; hepsi farklı, daha canlı. Bana sarılınca şaşırıyorum ve karşı koymuyorum. Mutfaktan hafif bir müzik sesi geliyor.

Kendi yanımda duruyormuşum gibi bir duygu var içinde. Bir yanım sorulara cevap veriyor ve çalan müziğin vals olduğunu algılıyor, öbür yanımsa hızlı hızlı soluyarak karanlık koridordan geçip en arkadaki odaya giriyor. Midem boş bir balon, havada süzülüyorum. Kafamın içine bir sessizlik çöküyor aniden. Kısayım, gerçekte olduğumdan daha da kısa. Kalbim daha yavaş atıyor, huzur sıcak bir rüzgâr gibi içimi sarıyor.

Babam yatakta dik oturuyor, gülümsediğini ben kafadan uyduruyorum herhalde. Yanına oturup bir kez daha elini tutuyorum.

Üç hafta sonra Fordham Road'daki hayvanat bahçesinin girişinde dikiliyorum. Bu sabah saat on birde siyah yangın merdiveni olan, kırmızı beyaza boyalı evi buldum. Beş buçuk günümü harcadım bunun için. Aimee'nin ev arkadaşlarından birisi kafasını pencereden uzatıp uzun bir tereddütten sonra onun hayvanat bahçesinde, Stewart'ın yanında olduğunu ele verdi sonunda. Giderken arkamdan seslenip Aimee'yi rahat bırakmam gerektiğini söyledi. Arkama dönüp ona bakmadım bir daha. Koşarak oradan uzaklaştım ve Webster Avenue'de bir taksi yakaladım.

Yılın oldukça sıcak ilk günü olmasına rağmen fazla ziyaretçi yok. Giriş parasını ödeyip bir inşaat alanından hoplaya zıplaya geçiyorum, maymun kafeslerini izleyerek ağaçların arasında kalan dönemeçli bir yol boyunca ilerliyorum. Sapaklardan birinde karşıma bir okul sınıfı çıkıyor, en önündeki çocuklarla ve bir öğretmenle çarpışmama ramak kalıyor. Çocuklar ikişer ikişer el tutuşmuş, hepsinin başında sarı bereler var ve kaçmış bir hayvana bakar gibi yüzüme bakıyorlar. Bir kafeteryanın önünde yüzlerini güneşe vermiş yaşlı insanlar oturuyor. Yol işaretlerinden birini onaran bir adama Stewart'ı soruyorum ama herif tanımıyor onu. Bir balıkçıl veya turna koşarak yoldan geçiyor ve bir grup fundalığın arasında gözden kayboluyor. Ben de normal tempoyla yürüyebilirim ama yine de her saniyenin önemini bilerek koşuyorum.

Bir meydanda yüksek sesle Aimee diye bağırıyorum ve bir binanın damından kuşlar havalanıyor, güvercinler. Yolun kenarındaki bir çayırda bir bisiklet duruyor. Sepetinde tahta kazıklar, sarılmış teller ve alet edevat var. İki adam ellerindeki küreklerle toprakta çukur kazıyor. Onlar Stewart'ı tanıyor ama nerede olduğunu bilmiyorlar. Teşekkür edip ter içinde ve soluk soluğa hızla yoluma devam ediyorum. Adamlardan birisi arkamdan, burada koşmak yasak, diye sesleniyor. Bir meydanda portatif iskemlelerde oturan çocuklar bir gölün içinde kıpırdamadan duran flamingoların resmini yapıyor. Kendimi onların arasından yavaş adımlarla geçmeye zorluyor, sonra yine dilim dışarıda koşmaya devam ediyorum.

Aimee çitlerle çevrilmiş bir alanda duruyor, Stewart'ın yanında. İkisinin de başında sarı kasklar var. Büyük bir kâğıdı iki ucundan tutuyorlar, bir plan galiba, Stewart bir koluyla kazılmış toprağın ötesindeki bir yeri gösteriyor. Bir ekskavatör önünde bir kaya parçası sürüklüyor. Etrafta kökleri plastiklere sarılmış ağaçlar var. Arazinin uzak bir köşesindeki işçiler bir kamyondan ağaç indirmekle meşgul.

Ardında biçilmemiş çimler bulunan barikatlardan birine tırmanıyorum ve kendimi beton bir çukurun önünde buluyorum. Üstünde yaprakların yüzdüğü kirli bir suyla dolu çukur. Su kahverengi, çay renginde. Dibi görebiliyorum, taşlar ve ağaç dalları, kıpır kıpır başka küçük canlılar da vardır mutlaka. Çukurun bir yanına yüksek, tel bir çit çekilmiş, öbür yanında sonsuza uzanan bir dönemeç var. Aimee'ye sesleniyorum ama ekskavatörün sesi her şeyi bastırıyor. Çit en az üç metre yüksekliğinde, en yukarısında üstünde renkli plastik parçalarının uçuştuğu dikenli teller var. Stewart planı katlıyor ve elini Aimee'nin omzuna atıyor, ben de ona bir taş atmayı geçiriyorum içimden. Ama kötü bir nişancıyım ben, ekskavatöre bile isabet ettiremem. Aimee'nin adını kükrediğim anda ekskavatör susuyor.

Aimee bana dönüyor ve ben el sallıyorum. Sorunlarımı çözdüm. Yaşlı adamlar otelinde kalmıyorum artık. Babamı haftada üç gün terapiye götürüyorum ve geri kalan zamanımda ona kaşık tutmayı ve çorap giymeyi öğretiyorum. Onu tekerlekli sandalyesiyle parkta gezdiriyorum ve karşımıza ne zaman bir köpek çıksa köpek, ne zaman bir ağaç görsek ağaç diyorum. Ayrıca bir işim de var, öğle tatilinde sağlıklı beslenmek isteyen insanların ofislerine yemek servisi yapıyorum. Bu fikir Ernest'dan çıktı ve müşteri kitlesi giderek büyüyor. Spencer'ın cenazesinden bu yana ağzıma bir damla bile alkol koymadım. Hatta hafızam da geri geldi. Nerede denize düştüğümü hatırlıyorum artık. bundan böyle bana normal denebilir mi bilmiyorum ama ilerleme kaydettiğimi düşünüyorum.

Aimee benim bulunduğum yöne yaklaşıyor biraz. Stewart da onun peşinden geliyor. Elini kolunu sallıyor. Ekskavatörün motoru gürültüyle yeniden çalışıyor, göğe siyah egzoz bulutları yükseliyor. Çukur boyunca koşuyorum ama dönemeçten sonra karşıma dikilen

kaya duvar yolumu kesiyor. Yerde toprağa saplanmış kürekler ve çimento çuvalları var.

Olduğum yerde kalıyorum, koşmaktan başım dönüyor. Sonra çukurun içine atlıyorum. Su soğuk ve derin. Bir anlığına, bir saniyeliğine, sonsuzluk boyunca her şey sessizliğe ve karanlığa gömülüyor. Kollarım ve bacaklarımla debeleniyorum, su yutuyorum.

Boğulmak istemiyorum.

Boğuluyorum.

Unbreakable
2000

Wilbur uyandığında, parasını peşin ödediği haftanın büyük bir bölümü geride kalmıştı. Üstünde giysileriyle uyumuştu, onları çıkardı ve duş almak için koridordaki banyoya gitti. İçinde temiz çamaşırları, üstünde eski pantolonu ve buruşuk gömleğiyle bir büfede oturup üç fincan kahve içti. Kafeinin ayıltıcı, uyarıcı ve kamçılayıcı etkisiyle içinde bulunduğu durum ona öyle umutsuz ve acınası görünmüştü ki gözyaşlarını zor tuttu. Garson kadın endişeli bir ifadeyle onun yüzüne baktığında masanın üstüne para bırakıp oradan ayrıldı.

Soğuk olduğu ve üstündeki kalın anorağa rağmen üşüdüğü için otele geri döndü, istisnasız hepsi yaşlı erkekler olan birkaç müşteri lobideki koltuklara ve kanepelere yayılmıştı. Gece vardiyasındaki

meslektaşından çok daha az konuşan, gündüzcü resepsiyon görevlisinden bir kâğıt ve bir tükenmez kalem ödünç aldı, odasına gitti ve Alice'e bir mektup yazdı.

Sonra postane durağından geçen bir otobüse atladı ama orada inmedi ve marketin yakınlarına gelene kadar yoluna devam etti. Para rezervi erimişti ve Ernest'den biraz borç almayı düşünüyordu ama vitrinin önünde durduğunda halini o kadar zavallı buldu ki, çekip gitmeyi tercih etti.

Wilbur bir hafta sonra bir nakliye şirketinde çalışmaya başladı, şirketin kamyonları taşınan ailelerin ev eşyalarını Amerika'nın herhangi bir yerinde bulunan yeni ikametgâhlara götürüyordu. Mobilyaların ve kolilerin sürüklenerek taşınmasına kuvveti yetmediği ve bir yük arabasını kullanmak için gereken ehliyete sahip olmadığı için Wilbur'un payına, kırılacak küçük eşyaların paketlenmesi işiyle uğraşan, içinde iki erkek ve üç kadının yer aldığı bir gruba katılmak düşmüştü. Bütün gününü yabancı evlerdeki vazoları, lambaları ve porselen köpekleri hava yastıklı folyolara sarmakla geçiriyor, genellikle görevlilerin veya değerli eşyalarının paketlenmesiyle doğrudan kendileri uğraşmayan ama yapılan işi ille denetlemek isteyen ev kadınlarının kuruntulu bakışlarına maruz kalıyordu.

Hafta sonları odasının darlığından, Brooklyn'in doğusuna kaçıyordu Wilbur, Alice veya Ernest ve Rebecca'ın yollarını şaşırıp bu bölgeye gelme ihtimali hiç yoktu. Bir Lübnan lokantası bulmuştu orada, bütün bir öğleden sonrayı sadece kahveyle geçiştirmesi ve yanında getirdiği sandvici gizlice yemesi oradaki garsonların umurunda değildi. Wilbur'un not defterleri, kütüphaneden aldığı kitaplar ve uzun bir aradan sonra yeniden üzerinde çalışmaya başladığı Bruce-Willis-Biyografisi'nin sayfalarıyla masaya yayılmasıyla da ilgilenmiyorlardı. Kaynağını umutsuzluk ve çaresizlikten alan bir uçuş anında kitabın tamamlanmış müsveddesini bir yayınevinin kabul edeceğine ve bundan para kazanacağına inandırmıştı kendini Wilbur. Ayrıca birkaç gün önce yeniden, eski bir alışkanlığa dönmüş ve internet kafelere girerek Willis'in özel yaşamında neler olup bittiğini izlemeye başlamıştı, aktörün hayranlarına hitap eden bir sürü web

sayfası bir hafiye titizliği ve acımasız bir merakla her an onun peşindeydi. Kitabında ikinci ve üçüncü el dedikoduları hiç kullanmadığı ve sadece oyuncunun kariyeri ve filmlerine yoğunlaştığı halde, oradan buradan toplama bu boşboğazlıkları okuması, soğumaya yüz tutmuş tutkusunun, nesnesiyle olan bağlantısını kaybetmemeye yarıyordu.

Kendini ısrarla *Freeman Antikacılık* olarak adlandıran ve Winston Freeman adlı siyah sahibinin günün büyük bölümünü dükkânın önündeki portatif bir iskemlede oturarak geçirdiği ve yoldan gelip geçenlere hava durumu tahmininde bulunduğu bir eskici dükkânından, bu arada dört yüz elli sayfayı bulan kitabını temize çekmek üzere bir daktilo satın almıştı Wilbur. Bunu restoranda yapamayacağı ve doğru düzgün ısınmayan, minnacık odası bir saat sonra her türlü düşünceyi imha etmeyi başaran bir hücre haline geldiği için resepsiyon görevlisine otelde sakin kafayla çalışabileceği bir yer olup olmadığını sordu.

Kalifiye bir muhasebeci olan, gastronomi ve tekstil alanında başarısızlıkla sonuçlanan yüksek uçuşlarından sonra bu otelde hem müdürlük hem de resepsiyonculuk görevini üstlenen Randolph Bryd, Wilbur'a bodrumdaki kazan dairesini kullanması için izin verdi. Randolph'un tek şartı Wilbur'un sadece çalışacağı alanı değil, bütün bodrum katını derleyip toparlamasıydı; bu iş Wilbur'un beş gününe mal oldu, toz ve pisliğin yanı sıra kurt yenikleriyle dolu bir düzine karyoladan, altı konsoldan, müzelik hale gelmiş dört çamaşır makinesinden, üç kurutucudan ve bir sürü sıçan iskeletiyle kedi olarak tahmin ettiği iki ayaklı hayvanlardan kurtulmak zorunda kaldı.

Pek olacak iş değildi ama Wilbur'u arayan olursa onu akşamları ve hafta sonlarında otel binasının sıcak karnında, mazotlu kaloriferin buharlı gümbürtüler ve tıslamalar, tepesindeki su borularının gurultular çıkardığı bir ortamda, kulaklarını köpük tıkaçlarla kapatmış bir halde bir çalışma tezgâhından bozma masanın başında otururken ve *Opus Magnum*'unu *Smith Corona*'nın tuşlarına vurarak temize çekerken bulabilirdi. Gecenin yarısını çalışarak geçiriyordu bazen, parlak ve emsaliz olmasının yanı sıra satacak bir şey ürettiğini düşünüyor, adını koyamadığı bir kaynaktan beslenen bu sarsılmaz inanç ve içtiği

kahve onu uyanık tutuyordu. Yine de vaktinden önce gelen zafer anlarının yanında Wilbur'un yapıtından nefret ettiği geceler ve hafta sonları da olmuyor değildi. *The Life and Death of Bruce Willis* bir kitap biçimini aldıkça, en azından iyi kötü daktiloya çekilmiş temiz ve sunuma uygun bir düzen ve yapı kazandıkça, yaptığı işin anlamı Wilbur için o denli azalıyordu. Gluk gluk sesler çıkaran, aşırı sıcak yeraltı mezarında oturup, *Twelve Monkeys* filmiyle ilgili yazdığı ve bir hafta önce geçici bir kendini beğenmişlik anının esrikliği içinde dahiyane bulduğu bölümü okuyunca kâğıt demetini hemen orada hazır bekleyen bir teneke kovanın içinde yakmamak için kendini zor tutmuştu. Bir hafta sonra Willis'in *Pulp Fiction*'daki rolüne değinen sayfalara göz gezdirdi; o anda her şeyi tezgâhta bırakıp koşarak yukarıya çıktıktan sonra kendini sokağa, ona odasının parasını ödemek, karnını doyurmak zorunda olduğunu ve kitaba, onu yakıp kül edemeyecek kadar, fazla emek harcadığını hatırlatan buz gibi soğuk gerçekliğin içine atmasaydı eserini imha olmaktan kurtaramazdı.

Böylece günlerin ve sayfaların içinde sürükleniyor, kendini bir hafta boyunca yetenekli bir yazar olarak görürken, bir sonraki hafta zaman kaybetmekten başka bir şey yapmayan, dünyadan haberi olmayan bir budala olarak görüyordu. Bütün kuşkulara ve geri tepmelere, öfke patlamalarına ve imha fantezilerine inat şubat ayının son gününde bitmişti kitap. Wilbur, kısaltarak iki yüz seksen sayfaya indirdiği eserinin fotokopisini çektirdi ve üç nüsha halinde ciltletti. Daha araştırma aşamasındayken ve ilk satırları yazmadan önce sadece sinema kitaplarına dönük yayın yapan üç yayınevi seçmişti, onların ilgisini çekeceğinden emindi ama paketi postaya götürürken, çıkardığı işten dolayı kendine hayran mı kalması yoksa kendini beğenmişliğinden dolayı utanması mı gerektiğini bilmiyordu.

Böyle ipini koparmış gibi yazı yazmanın beraberinde getirdiği olumlu belirti Wilbur'un alkolü tamamen bırakması olmuştu. Sarhoşken en yüksek performanslarına ulaşan yazarlar olduğunu okuduklarından biliyordu ama kendisi için geçerli değildi bu. Votka ve papaya suyunun etkisi altında çılgın bir tempo içinde yazdığı sayfaları ayıkken incelediğinde işe yaramaz bulmuştu. Ayrıca kendini içkiye kaptırmak nakliye şirketindeki işini tehlikeye atabilirdi. Şimdiye kadar

işe sadece bir kere biraz geç ve akşamdan kalma bir halde gitmiş ve paketleme birliğinin Meksikalı şefi Octavio tarafından uyarılmıştı. İkinci bir uyarı şansına sahip olmadığı ve üç yayınevinden birisi kendisine bir avans ödeyene kadar, *Stockton Transportation Limited*'in parasına muhtaç olduğu için içmeyi bırakan Wilbur alkol bağımlılığından anında kurtulmuştu. Babasıyla veya Alice'le ilgili düşüncelerinin yükü bunaltıcı hale gelmeye başladığında bara gitmek yerine, lıkırdayan ve takırdayan cehenneminde gözlerden uzak kalıp boğucu havayla ve karanlığın içinde parlayan cümlelerle kafayı tütsülüyordu.

Kitap bitmiş, Wilbur'un belki biraz ısınmak dışında artık saatlerini ve günlerini kazan dairesinde geçirmek için bir nedeni kalmamıştı, şimdi düşününce alkolü bırakmanın kendisine ne kadar kolay geldiğine şaşıyordu. Bir süre yeni bir kitap, hayatları mahvolan film kahramanlarıyla ilgili bir tür sözlük yazmaya çalışmış, *James Cagney*, *Humphrey Bogart* ve *Clint Eastwood* hakkında kitaplar okumuş ama birkaç gün sonra bu projeden vazgeçmişti. *New York Times*'a ve başka gazetelere kendini film eleştirmeni olarak tanıtan mektuplar göndermişti. Başvurulara *Twelve Monkeys* bölümünden fotokopi alıntılar ekliyor ve kitabının yakında çıkacağını da lafın arasına sıkıştırmayı ihmal etmiyordu. Bir tek *Village Voice* ve *The Onion*'dan cevap gelmişti. İkisi de Wilbur'a teşekkür ediyor ve ona az çok diplomatik bir dille sahip olduğu niteliklerin birlikte çalışmak için yeterli olmadığı açıklamasında bulunuyordu. Hatta *Onion*'un editörü, yayınlanır yayınlanmaz Wilbur'un kitabından bahsedeceğine söz verecek kadar merhametli ve iğneleyici çıkmıştı.

Wilbur'un kazan dairesinde daha fazla kalmaya ve daktiloyu görmeye bile katlanamamasının nedeni böyle geri çevrilmiş olması ve ikinci bir kitap yazamayacağı gerçeğiydi. Daktiloyu pılı pırtı dükkânına geri götürüp onu yün bir bere, bir çift eldiven ve bir bölük cep kitabıyla takas etti.

Martın ilk pazarında alışılmışın dışında erken uyanmıştı Wilbur. Oda soğuktu ama perdelerin arasından, içinde toz partiküllerinden meydana gelmiş bir evrenin geçirgen pencereden giren hava akımının etkisiyle usulca salınarak parıldadığı güneş ışığı sızıyordu içeriye.

Wilbur giyindi, banyoya gitti ve sonra lobiye indi, Elwood üstünde en iyi takım elbisesiyle kanepelerden birinde oturuyordu.

"Günaydın!" diye seslendi Elwood. Tıraş olmuş, saçlarını taramış ve kiliseye gitmeye hazırlanmış haliyle, günlerce aynı çapaçul eşofman ve banyo terlikleriyle ortalıkta serkeş serkeş dolaşan o pasaklı, yaşlı herife benzemiyordu hiç.

"Günaydın" dedi Wilbur. Etrafına bakındı ama ortalıkta Elwood'dan başka kimse yoktu. Sonra Leonidas'ın cumartesi günleri sadece gece yarısına kadar çalıştığını ve Randolph'un bugün ancak on civarında geleceğini hatırladı.

"Yataktan mı düştün?" Elwood soruyu o denli ciddi bir ifadeyle sormuştu ki endişeli tonu şakacılığını gölgeledi.

Wilbur nezaketen güldü. Geldiğinden beri ilk defa bu saatte uyanmıştı aslında. Normalde hafta sonları ona veya on bire kadar uyuyordu. Pazar günleri çalışmadığı için otelin yakınlarında bir yerde kahvaltı ediyor ve sonra civarda uzun bir yürüyüşe çıkıyordu, kitabını bitirdikten sonra yeniden döndüğü bir alışkanlıktı bu.

"Dolaşmaya çıkıyorum" diyerek beresini giydi ve anaroğının cebinden eldivenlerini çıkardı.

"Ne?" Elwood boynunu uzattı, eğri büğrü elini kulağına götürdü ve yüzünü buruşturdu; bir sağırlık abidesi.

"Dolaşmaya" dedi Wilbur sesini yükselterek, olduğu yerde birkaç adım attı ve kollarını hareket ettirerek yürür gibi yaptı.

"Bunun için harika bir gün" dedi Elwood ve şevkle başını salladı.

Tıraş losyonu ve sabun kokuyordu, ayakkabıları cilalıydı ve her zamanki *Dodgers* beysbol şapkasının yerine siyah bir fötr şapka duruyordu yanında.

"Peki ya siz?" diye sordu Wilbur biraz nezaketen, biraz da meraktan. "Siz neden bu kadar erkencisiniz?" Elwood'un biraz daha yakınına gelmişti, yüksek sesle ve açık seçik konuşuyordu.

"Beni alacaklar" dedi Elwood.

Birisi sanki bunu doğrulamak ister gibi dışarıdan cama vurdu. Elwood kanepeye tutunarak yerinden kalktı, şapkasını giydi ve Wilbur'un tuttuğu, soğuk havanın lobiye girmesini engelleyen ağır perdenin açık aralığından geçti. Wilbur anahtarsız sadece içeriden

açılan kapıyı açtı ve Elwood'un arkasından dışarıya çıktı. Elwood merdiven sahanlığında tökezlediğinde Wilbur onu kolundan yakaladı.

"Aman. Oldu mu?"

"Evet" dedi Elwood titrekliğinden utanarak. "Teşekkür ederim."

Pencereye vuran adam ona doğru geldi. Kısa boylu ve zayıftı, dağınık, kıvırcık saçları sabah ışığında çelik pamuğu gibi parlıyordu. Onun tiril tiril, siyah takım elbisenin içinde soğuktan donduğunu tahmin etti Wilbur.

"Sizi Tanrı gönderdi!" diye seslendi Wilbur'a atik bir ifadeyle. "Günaydın Elwood!"

"Günaydın Leroy!" dedi Wilbur'un koluna girmiş olan ve otelin önüne park etmiş beyaz bir minibüse doğru dikkatli adımlarla yürüyen Elwood. Leroy sürgülü kapıyı açtı ve Elwood'un, içinde başka yaşlı kadın ve erkeklerin oturduğu arabaya binmesine yardım etti. Kanon halinde bir selamlaşma şarkısı tutturdu herkes.

"Adım Leroy Perkins" diyen Leroy, Wilbur'a elini uzattı.

"Wilbur" diyen Wilbur uzatılan eli sıktı. "Sandberg."

"Elwood'un arkadaşı mısınız?"

"Sayılır ama onu yeni tanıdım... yani ne kadar oldu bilmiyorum... çok olmadı."

Bu harika bir habermiş gibi gözleri parladı Leroy'un. "Gençlerin yaşlı insanlarla ilgilenmeleri ne güzel" dedi ve eliyle minibüsü işaret etti. "Siz ne yazık ki arkaya sıkışmak zorunda kalacaksınız. Donna'nın bacağı kötü."

Sürücü koltuğunun yanında emniyet kemerine bağlı, en az seksen yaşında, buruş kırış, iki dirhem bir çekirdek bir kadın oturuyor ve sanki araba hareket halindeymiş gibi dikkatle önüne bakıyordu. Arka sıralardaki yaşlılar biraz sıkışmak için kaydılar. Bir adam Wilbur'a el etti.

"A, ben sanırım..."

"Ne olacak, sığarız" diyen Leroy elini Wilbur'un koluna koydu. "Bir düzine insan aldığımız da oldu buraya." Bir kahkaha attı. "Öyle değil mi?" diye seslendi. Minibüsten bunu doğrulayan bir mırıltı yükseldi, sonra en arkadan ince bir kadın sesi geldi: "Hava soğuk. Kapı niye açık duruyor?"

"Hemen gidiyoruz Rose" dedi Leroy. Wilbur'u hafifçe arabaya itti, sürgülü kapıyı kapadı, direksiyona geçti ve arabayı sürdü.

Ağır parfüm, tıraş losyonu, ayakkabı cilası ve naftalinden meydana gelen bir koku bulutunun içinde oturan Wilbur kendisine sorulan bir sürü soruya cevap vermek durumunda kaldı, Queensboro köprüsü üzerinden geçerek Manhattan'a doğru ilerliyorlardı. Yolda iki kere daha durmuşlardı. Bir kere yaşlı, felçli bir adamı oturduğu apartmanın beşinci kattaki dairesinden alıp bozuk bir asansörle aşağıya indirmek için, bir kere de en az yüz kişilik bir topluluğun bulunduğu bir belediye salonunda kahvaltı etmek için; kahvaltıda kurutulmuş balık ve muzlu ekmek gibi egzotik yiyeceklerin sunulması bir tesadüf değildi zira buradaki aşçılardan birisi de Madam Robespierre'di. Wilbur onun buradaki varlığı sayesinde Elwood'la pazar cemaati arasındaki bağlantıyı da anlamış oldu, bu insanların içinde gittikçe rahatlamıştı ve onların arasında arabayla civarda gezmekten hoşnuttu. Wilbur krepon kağıdından çiçeklerle süslenmiş salondaki tek beyaz olduğu için Madam Robespierre'in onu keşfetmesi fazla uzun sürmemiş, inci gibi döktürdüğü şaşkınlık ve sevinç melodileri eşliğinde ona kaybolan bir akrabasını bulmuş gibi sarılmıştı.

"Oğlum dün beni küvette unuttu" dedi Wilbur'un solunda oturan adam, sırıttı, bu olayı amacına ulaşmış muzip bir şaka gibi görüyordu sanki. "Tam bir saat." Bembeyaz saçları vardı ve bir güneş gözlüğü takmıştı. Paltosu üstüne bol geldiği için elleri, paltonun karanlık kol oyuklarında kayboluyordu.

Bu durumun çok korkunç olduğunu düşündü Wilbur. "Ne kötü."

"Yo, hiç de öyle değil" dedi yaşlı adam şen şakrak bir sesle. "Arada bir sıcak su ekledim küvete." Başarıyla sonuçlanan bu maceradan dolayı gururla gözleri parlıyordu hâlâ.

"Ama şansınız yaver gitmiş" dedi Wilbur, yanındaki adam evet anlamında başını salladı. Wilbur ona küvetlerden korktuğunu anlatıp anlatmamayı düşündü ama sonra bundan vazgeçti ve dönüp pencereden dışarıya baktı. Lexington Avenue'ya dönmüş, Harlem yönünde kuzeye doğru gidiyorlardı. Wilbur'un sadece omlet yemek ve bir fincan kahve içmekle yetindiği zengin kahvaltıda Elwood ona pazar

ayinine gideceklerini söylemişti. Wilbur böyle bir şeyle karşılaşacağını baştan beri tahmin ediyordu ve bundan kaçmak için yanıp tutuştuğu halde, Leroy ona ikram etmek üzere masaya bir dilim çikolatalı kek getirdiğinde ve yaşlı insanlara gösterdiği yardımseverlikten dolayı teşekkür ettiğinde bir an kafasında çakan kaçma düşüncesinden vazgeçmişti.

Ayin Martin Luther King bulvarındaki bir binada yapılmıştı, binanın cephesinde bırakın kilise olduğuna dair bir işaret, dini toplantılar için kullanıldığına dair bile ne tek bir kelime ne de tek bir sembol vardı. Girişte duran genç bir kadın ziyaretçileri karşılıyor, bazılarıyla ayaküstü sohbet ediyor ve çocukları en azından bugün uslu durmaları yolunda tatlı sert bir edayla uyarıyordu. Wilbur ve Leroy, Carl'ı, felçli adamı, salona taşıyıp banklardan birine oturttular. Leroy yeni arkadaşını kapıdaki kadınla tanıştırdığında, kadın beyaz, yardımsever bir gencin onlarla birlikte gelmiş olması karşısında öyle bir sevinç gösterisi yaptı ki Wilbur bir mahcubiyet ve hafif bir panik dalgasının altında sele kapılmış gibi oldu. Nasıl kıpkırmızı kesildiğini hissetti ve Leroy minibüsteki insanların bir aptallık yapmadan önce acele edip onlara yardım etmeleri gerektiğini söylediğinde mutlu oldu. Kadın ellerinde enstrüman bavullarıyla gelen iki genç adamı gülerek karşıladı. Wilbur kendini ona Millie olarak tanıtan ve üstündekinden daha iyi olan elbisesi kuru temizlemede olduğu için onu bugün giyemediğini söyleyen yaşlı bir kadına yardım etti ve onu yerine oturttu.

Bütün tiritler içeriye girdikten sonra Wilbur, Leroy ve Carl'ın yanına oturdu ve olacakları beklemeye başladı. Dar, uzun mekân Wilbur'un üstünde, boşaltıldıktan sonra alçak bir sahne, bir sürü hoparlör, banklar ve plastik iskemlelerle donatılmış, eski bir dükkân olduğu izlenimini uyandırmıştı. Kırmızı halıyla kaplanmış yükseltinin üstünde bir klarnetçi, bir trompetçi, bir saksafoncu, bir gitarist, bir perküsyoncu, iki orgcu, plastik camın arkasında da bir baterist oturuyordu. Müzisyenler, koyu renk pantolon ve beyaz tişört giymiş genç oğlanlar ve takım elbiseli yaşlı adamlar enstrümanlarını akort edip nota sayfalarını tasniflerken, iki adam sahneyle seyirci sıraları-

nın arasında kalan boş alana bir minber getirdi, bir amplifikatöre bir mikrofon bağladılar, bir yandan da hâlâ içeriye giren insanları selamlıyorlardı.

Orkestra dokuz buçuğa doğru ilk şarkısını çalmaya başladı. Hoparlörlerden çıkan gümbür gümbür müzik sesi Wilbur'u şoke etmişti ama çevresindeki insanlar bunu gayet uygun karşılamış görünüyordu. Ağzı kulaklarına varan Leroy, Wilbur'un yüzüne baktı ve müziğin ritmine uyarak bir alkış tutturdu. Yaşlı adam güneş gözlüğünü çıkarmamıştı ve başıyla bir ileri bir geri tempo tutuyordu. Yaklaşık on dakika sonra enstrümanlar arka arkaya sustu, ta ki geride sadece bir sintisayzırın dalgalanan sesleri kalana kadar. Yandaki bir odadan çıkan dört kadın ve üç kız sahnenin ortasına geçti, melodinin dalgalarına uyarak sallanmaya başladılar, kapalı gözleriyle ürkek bir teslimiyet içindeydiler. Kadınlardan birinin üstünde leylak rengi, işlemeli, yere kadar uzun bir elbise ve sarı bir türban, ötekinin üstünde de beyaz bir tayt ve beyaz bir kazak vardı. Kızlar lacivert pantolon ve kazak giymişti, o anda başka bir yerde olmayı istiyormuş gibi bir halleri vardı.

Wilbur'un önündeki sırada dört çocuk oturuyordu, iriyarı bir kadın içlerindeki en büyük oğlanı sürekli takım elbisesinin yakasından tutup çevirdiği halde, çocuklar dönüp dönüp çenelerini banka yaslıyor ve gözlerini bir an bile kırpmadan Wilbur'a bakıyordu. Kadının üstünde kırmalı dantelle süslenmiş, çuha yeşili, bol bir elbise, dirseklerine kadar uzanan beyaz eldivenler ve tepesini yapay çiçek ve sarmaşıklar kaplamış, küçük bir şapka vardı. Wilbur suratını buruşturup ekşiterek çocuklara baktı ama çocuklar bundan hiç etkilenmedi, o da bunun üzerine gözlerini ısrarla karşıya dikti.

Sintisayzırın başındaki adamın ağaç gibi gövdesi enstrümanı bir oyuncak gibi gösteriyordu, adam sakallı suratını bir mikrofona eğdi ve insanları selamladı, onlar da hafifçe yerlerinden doğrulup neşe içinde ona cevap verip Tanrı'ya övgü dolu sözler söylediler. Sonra adam Wilbur'un daha önceden hiç duymadığı bir kilise şarkısı çalmaya başladı ve hem koro hem de ziyaretçilerin büyük bir bölümü ona eşlik etti. Şarkı bittikten ve org sesleri sustuktan sonra iyi giyimli, kırk yaşlarının ortalarında, yakışıklı bir adam sahneye çıktı ve portatif kürsünün arkasına geçti.

"Bu benim kuzenim Dexter" dedi Leroy, Wilbur'a. "Vaazları efsanevidir."

Wilbur gülümsedi ve başını salladı. Vınlayan kulaklıklar takmış gibi bir duygu vardı içinde. Biraz endişelendi, acaba bu çınlama hoparlörlerden mi geliyordu yoksa yüksek uvertürün sonucu olarak işitme yollarına bir şey mi olmuştu.

Sahneyle seyirci sıraları arasında uçuşan bir selamlaşma ritüelinden sonra muhterem rahip, yarım saatten fazla süren, onaylayıcı nidaların ve sintisayzırın başındaki devin verdiği eko dışında kesintiye uğramayan vaazına başladı. Minberin arkasındaki adam bu kısa, etkili araları bahar beyazı mendiliyle alnında biriken teri silmek veya kâh uyarıcı kâh tehditkâr ve arada bir de avutucu sözlerini birkaç adımlık daireler çizerek seyircilerin nezrinde vurucu hale getirmek için kullanıyordu.

Vaazının güya sonunda bir şarkı daha söyledi ve Wilbur'la çocuklar dışında herkes ona eşlik etti. Sonra siyah hoparlör kulelerinden, mikrofonu elinde tutan türbanlı kadının hafif çarpıtılmış, bir uçak hangarını ultrasesle işleme tabi tutmaya yetecek güçteki sesi yükseldi. Carl, Donna, Millie ve tekerlekli sandalyesiyle sıraların arasına park edilen yaşlı bir kadın dışında herkes ayağa kalktı, tempoya uyarak alkış tutuyor, şarkı söylüyor veya en azından dudak oynatıyorlardı. Wilbur da şaşkın, dağılmış ve yarı sağır bir halde ellerini çırptı ve şarkının sözlerinden bir şeyler kapmaya çalıştı ama sadece Tanrı, güven ve korku gibi tek tek kelimelerin dışında bir şey anlamadı.

Adamın şarkıdan sonra ısmarlama takım elbisesiyle minberin arkasında yeniden peyda olması ve vaazına devam etmesi Wilbur için sürpriz olmuştu. Dinleyicilerine üst üste sorular soruyor, onlar da evet veya hayır nidalarıyla bağırarak soruları cevaplıyordu. Bir öğretmen veya bir yarışma programı sunucusu gibi doğru cevap veren, iyi öğrencilerini, kusursuz davranan izleyicilerini övüyor, cevapları hazin yazgılarla, ateşli uyarılarla ve inayetin keskin ışığında parlayan ebedi hayat vaadiyle süslüyordu. Sonra mendiliyle parlayan alnına pansuman yapıyor, başını sağa sola sallayan, anlam yüklü her kelimeyi ve ağırlığı olan her mühim ifadeyi tekrarlayan devin çıkardığı org sesleri eşliğinde, yeni bir soruya doğru hız alıyordu. Salondan

yükselen nidalar bunların arasında şimşek gibi çakıyordu; amin, bütün övgülerimiz Tanrı'ya, haleluya; inancın fırtınasında küçük kıvılcımlar.

Wilbur'un az uzağında oturan Elwood uyuyor gibiydi. Belki de huşu içinde kulak kabartmak için gözlerini kapamıştı sadece. Wilbur da aynı şekilde gözlerini kapadı. Yorgundu, daha fazla kahve içmiş ve daha az yemiş olmayı isterdi. Kulaklarındaki çınlama geçmemişti hâlâ. Tanrı'nın yüksek kalelerinden birinde seçim kampanyası yardımcılığı yapan vaiz suç ve cezadan, günah ve tövbeden, nedamet ve bağışlanmadan ve her insanın içinde kendi kaderinin dönüm noktalarını belirleyecek bir güç taşıdığından söz ediyordu. Bu ses salı Wilbur'u bir uyku ve kuşku deryasına sürmüştü, ta ki müzik mekândaki bütün hayatı yeniden bir gürültü kalıbına dökene, çekiç gibi vuran baslarla ve çıngırtılarla yüklü tiz, yüce yüksekliklerle kafasına vurana kadar.

Gözlerini açtığında çevresindeki insanlar yeniden ayağa kalkmıştı ve artık kendi içlerinden gelen tempoya uyarak alkış tutmaya devam ediyorlardı; bu arada vaiz yan odalardan birinde gözden kaybolmuş ve öne fırlayan çocuklar bir ağaç topluluğunun içinde saklanır gibi koronun içinde kaybolmuşlardı. Wilbur'un önündeki kadın kollarını havaya kaldırınca bol miktardaki bilezikleri şıngırdayarak dirseklerine kaydı. Başını ensesine yatırdı, elleri havada uçuşuyor ve ağırlığını önce bir ayağına, sonra ötekine veriyordu, doruğu çiçeklenmiş yeşil bir tepe. Müzik sonsuz bir tekrarlar dizisiyle son sürat virajlar alıyor, sanki orkestra inatçı bir çılgınlık içinde bir açılışın çocukça ve gülünç provasını yapıyordu, sonra türbanlı kadın mikrofonu dudaklarına götürüp şarkı söylemeye başladı.

Wilbur yerinden kalkmamıştı. Ceketinde kâğıt mendil olsaydı, Leroy'u incitme riskini göze alarak kulaklarını tıkardı. Başı şişmiş gibiydi, işitme yolları yara almış gibi acıyordu. Sağır bir hayatın hayalini kurdu. Bir an bankların altında mutlaka yapıştırılmış bir sakız bulabileceğini ve onlardan kulak tıkacı yapabileceğini düşündü oysa huşu içinde sağa sola sallananlar müziğin bangırtısına doyamıyordu bir türlü. Acaba yolunda gitmeyen bir şey mi var bende, diye geçirdi Wilbur içinden, kendisindeki her şey gibi kulak zarı da mı minnacık-

tı acaba? Acıya gömülmüş bir halde ses duyarlılığının ten rengiyle bir ilgisi olup olmadığını düşündü ama bu saçma teoriyi hemen bir yana bırakıp aklından geçenleri okuyan olmuş mudur, diye etrafına kaçamak bir bakış attı. Elwood bir öne, bir arkaya giderek sallanıyordu, müziğin patlayan dalgalarında bir saz. Yaşlı adamın onu neden asla ilk duyuşta anlamadığını o anda kavradı Wilbur.

Beyaz taytlı kadın diz çökmüştü, elleri havada yalvarıyordu. Ağlıyordu, şişman bedeni inancın esrikliğinde, bağlılığın transında salınıyordu. Kimse onu teselli etmiyordu çünkü gördüğü kurtuluş rüyasının içinde teselliye ihtiyacı yoktu. Havada süzülür gibiydi, onu dünyaya bağlayan yegâne şey bir tükürük ipliğiydi. Wilbur onu bir antipati, merhamet ve gıpta duygusuyla izliyordu.

Vaiz bir kez daha minberin arkasına geçtiğinde, Wilbur bunu gücü tükenmiş, çıldırarak bataklık kumuna batan bir gezginin dinginliğiyle kabul etti. Vücudu vızıldıyordu, güçlendirilmiş elektriğiyle dindarlık yüklü bir tel demeti. Olduğu yerde oturuyor ve kaçamamış olmasını soğukkanlı bir sabırla kabullenerek meditasyon yapıyor ve yeşilli kadının arkasında kalan çocukların şekilden şekle giren suratlarına katlanıyordu. Artık direnmiyordu. Dışa kıvrılmış, dangıl dungul bir iç kulak haline gelmişti. Tonlarca ağırlıktaki kafası mekânda süzülüyor, ısınmış hoparlörlerin, koro ormanının üzerinde bir tur dönüyor ve sintisayzırın tuşlarına eğiliyor, siyahtan beyaza yuvarlanıyordu. Yeni bir şarkının ilk seslerinde Wilbur yerinden fırladı ve sendeleyerek kendini olaya kaptırdı; dinsel aydınlanmanın hayalini kurmaksızın ama hiç değilse kurtarıcı bir baygınlık umuduyla.

Belli ki bir ayakkabıcı, nalbur veya manavdan bozma kilisede, işlevi değişmiş bu barakada dolaşan ruh neden ona bulaşmıyordu? Wilbur Sandberg'in, dış görünüşü hariç, heyecanla dolan kalpleriyle dünyayı kucaklayan ve dünya tarafından kucaklanan bu insanlardan farkı neydi? Bu coşku seline kapılmak için ne yapması gerekiyordu? Elwood gibi vecde ulaşmak için hangi iç engellerin yıkılması, hangi kapıların iterek açılması gerekiyordu? Eğer Tanrı varsa, neden Wilbur'un şüpheci beynine bir şalter yerleştirmemiş ve onun ruhunu işgal etmemişti?

Wilbur titriyordu, kavuşturduğu ellerini çocuk kafalarının doldurmadığı bir boşluk bularak ön sıraya dayadı ve dua eder taklidi yaptı. Gümbürdeyerek başından aşağıya dökülüyordu müzik şimdi. Hava almak için zorladı kendini. Avuçları yanıyordu. Vaizin sözleri kor halindeki kar topları gibi isabet ediyordu Wilbur'a. Başka bir dünyanın saatini gösteriyordu Wilbur'un saati; uzak, yalnız bir gezegenin. Hakikat ve acı okyanusunda sürükleniyordu; sürüden ayrılmış, minnacık bir balık. Maruz kaldığı son, bu müzik kadar zorbaydı, kaybolup gidişi bir kasırga. Sonunda birileri Wilbur'un elini sıktı, kadınlar ona sarıldılar. Yeşilli kadın göğsüne terden meydana gelen bir damga vurdu. Vaiz onun cemaate katılımını hoş geldin sözleriyle karşılayıp onu kutsadı. Bir kapı açıldı, içeriye hava aktı. Öğleden sonranın sessizliğinde Wilbur dizlerinin üstüne çöktü, elleri yeri öpmek istercesine asfalta dokundu. Aydınlık ve soğuk onu ağlattı. Leroy ona su getirdi, bir kadın başını alıp kucağına koydu. Wilbur ışığa baktı ve gözlerini kapadı.

Pazartesi sabahı saat onda uyandı Wilbur. Giysileriyle oteldeki yatağında yatıyor ve işini kaybettiğini biliyordu. Nemli bir bez yastığına yapışmıştı. Kulaklarının içine parmaklar sokulmuştu sanki. Ellerini hareket ettirdi, yüzüne tuttu, saydı. Zar zor ayağa kalktı, eklemleri çıtırdıyordu. Banyo aynasında yüzünün değişip değişmediğine baktı, sonra sıcak su bitene ve soğuk su kafasını yakana kadar duş aldı. Temiz giysiler giydi, kirlileri bir torbaya tıktı ve aşağıya indi.

Elwood lobide oturuyordu; tekrar gri, buruşuk bir tırtıl haline gelen bir pazar günü kelebeği. Wilbur'u selamladı, durumunu sordu. Başındaki vınlamanın içinde Elwood'un sesini sadece bir fısıltı olarak algılayan Wilbur elini kaldırdı ve yaşlı adamların yargılacı, alaycı ve endişeli bakışları arasında otelden çıktı.

Kirli çamaşırlarını suratsız bir Çinli'nin ellerine teslim ettikten sonra otobüsle eski işvereninin ofisine gitti, derhal işten çıkarıldığını doğruladı ve geçen haftaya ait bir çek aldı. Sonra bir lokantaya gitti, kahve içti ve gazetelerin iş ilanlarına göz attı. Bir kitap sayfasında yanlış yazılmış bir kelime veya bir film sahnesindeki bir mikrofon

nasıl gözünden kaçmıyorsa, *Tebrikler ve Selamlar* sütununda saklanan, çevresinde minnacık siyah kalpler olan adı da gözünden kaçmadı. "Sevgili Wilbur, 20. doğum gününü seninle birlikte kutlamak isterdik. Dertlenmeni gerektirecek bir şey yok. Alice ve Lennard."

Bir sonraki haftayı içmemek için kendini zor tutarak geçirdi Wilbur. *Freeman Antikacılık'dan* bir kitap satın alıyor, onu okuyor, Winston'a yarı fiyatına geri satıyor ve bununla bitmek tükenmek bilmeyen stoktan bir başka kitap alıyordu. Bir süre sonra bunun ahmakça bir döngü olduğunu düşünen Winston kitapları Wilbur'a elli cent karşılığında ödünç vermeye başlamıştı. Wilbur trende okuyarak Waterbury, Wassaic, Poughkeepsie, Por Jervis, Montauk ve Greenport'a kadar gidiyor, gelişigüzel bir yerde iniyor, birkaç saat orada burada takılıyor, kitap okumaya devam ediyor ve akşamleyin Brooklyn'e geri dönüyordu. Bir defasında da pek tesadüfi olmayan bir şekilde yolu Long Island'a düştü, sahilden geçerek eve gitti ve yeni ev sahiplerinin çocuklarını bahçede oynarken seyretti. Bir şaka dükkânından numarasız bir gözlük, takma bir bıyık ve favori aldı.

Ertesi gün markete gitti ve bir süre koşumları takılmış Ernst Shelby ve Jenna Hoffman'ın ne de hoş bir satıcı çifti oldukları izledi. Sonra Alice'in *Alice In Woolland* adlı dükkânının karşısındaki evin girişinde dikildi ama akşama kadar müşterilerle sadece Rebecca Shelby ilgilendi ve Alice ortalıkta görünmedi.

Bronx'taki apartmana vardığında hava kararmıştı. Katları saydı ve başını kaldırıp aydınlık pencerelere baktı. Tebdili kıyafetinin içinde kendini gülünç ve hırpani hissediyordu. Dudağının üst kısmı yapıştırıcıdan dolayı kaşınıyordu ve ağır gözlüğün sapları kulaklarının arkasını tahriş etmişti. El örgüsü beresini iyice alnına indirmişti ve üstünde kahverengi bir palto vardı. Metrodaki yolcuların şaşkın ve rahatsız bakışları altında favorileri söküp çıkarmıştı ve şimdi, güneş yanığı derilerini soyar gibi yanağına yapışıp kalmış küçük parçaları kazıyordu. Serin bir rüzgâr evin cephesindeki bayrağı uçuşturuyor, hızla ilerleyen bulutlar eski bir su birikintisine yansıyordu. Wilbur donuyordu ve açtı. Tam olarak neyi beklediğini bilmeden dairelerde yanıp sönerek değişen ışık desenlerine, binaya girip çıkan insanlara

ve yaşlı bir çifte kapıyı açan kapı görevlisine bakıyordu. Önünden arabalar gelip geçiyordu, bir oğlan elinde model bir uçakla caddede koşturuyordu. Bir anda ince bir yağmur düşmeye başlamıştı.

Yakasını kaldıran Wilbur tam gitmek üzereyken yolun karşı tarafında Alice'i gördü. Lennard'ın oturduğu tekerlekli sandalyeyi itiyordu, yanında yürüyen Nathalie ikisinin üzerine siyah bir şemsiye tutmuştu. Lennard'ın boynuna kırmızı bir atkı dolanmıştı, dizlerinin üstünde yün bir battaniye vardı, beyaz elleri battaniyenin üstündeydi. Alice, Wilbur'un durduğu yöne baktı, yüzüne düşmüş bir saç tutamını geriye itti. Wilbur bir adım geri gitti, kalbi küt küt atmaya başlamıştı. Ayakkabılarını koklayan bir köpeği eliyle kovaladı. Başındaki vınlama yağmurun hafif hışırtısına ve ıslak asfaltın üstünden geçen tekerleklerin sesine karıştı. Seslenmek istedi ama ağzından sadece bir fısıltı çıktı, bu arada üçü binanın içine girerek gözden kaybolmuştu. Karşıdan karşıya geçerken arabalar korna çaldı, bir sürücü ona sövüp saydı. Wilbur büyük kapının önünde durdu. Gazeteden kestiği ilanı çıkardı ve okudu, ellerinin titrediğini fark etti. *Dertlenmeni gerektirecek bir şey yok.*

Caddeden aşağıya inen Wilbur bir bara girdi. Tebdili kıyafeti çıkarmayı unuttuğunu, barmen ona, daha yaşlı görünmeye çalışmanın hazin bir durum olduğunu söylediğinde fark etti ancak. Bıyığı ve gözlüğü çıkardı, ehliyetini gösterdi ve içecek bir şey ısmarladı.

Bir kokteyl iki oldu. Kafasının içindeki güzergâhla başa çıkabilmek için üçüncüye, Alice'in ve babasının karşısına çıkmanın nasıl bir şey olacağını hayal ettiğinde de dördüncüye ihtiyaç duydu. Beşinciden sonra öyle bir kafayı bulmuştu ki tuvalete giderken kustu, yapay bir palmiyenin yanındaki halı kaplı yere çöktü ve baygınlıkla karışık bir uykunun içine düştü.

Wilbur'un kendine geldiği odanın duvarları ve zemini beyaz fayanslarla kaplıydı. Yassılaştırılmış karton kutuların üstünde bulmuştu kendini, başının altında nemli bir bulaşık bezi yumağı vardı. Yağmurluğunu yatak örtüsü gibi üstüne örtmüşlerdi. Üstünde gri, bol bir pantolon ve siyah bir tişört olan bir adam, bir bulaşık makinesinin önüne çömelmişti ve kafesli sepetlere bardak yerleştiriyordu. Sarı

saçlarını at kuyruğu yapmıştı, kolları dövmelerle kaplıydı. Wilbur olduğu yerde doğrulup oturdu. Midesi bulanıyor ve neon ışığı gözlerini yakıyordu. Sırtını verdiği duvarda bir takvim asılıydı, başındaki bir sarı kask ve eldivenler dışında çıplak olan bir kadın sanki bir asfalt delici kullanıyormuş gibi poz vermişti. Temizlik maddesi ve sigara dumanı kokuyordu etraf. Kırmızı bir dolapla fırının arasında bir bar iskemlesi duruyordu, üstüne boş içecek kutuları yığılmıştı. Gümüş renkli bir buzdolabının kapısına üstü çiziktirilmiş bir sürü kâğıt parçası yapıştırılmıştı.

Wilbur ayağa dikildiğinde adam arkasına dönüp baktı. Sırıtınca altın kaplama kesici dişi göründü. "E, uykunu aldın mı bakalım?" diye sordu, bulaşık makinesinin kapağını diziyle kapadı ve bir düğmeye bastı.

Wilbur aydınlığa bakıp gözlerini kırpıştırdı, ağzı kurumuştu. Adam ona bir sigara tuttuğunda hayır anlamında başını salladı. "Neredeyim ben?"

Adam bir kahkaha attı. "Ayrıldığın yerin beş metre uzağında." Bir sigara yaktı, dumanı ciğerlerine çekti ve kollarını iki yana açtı. "Krallığıma hoş geldin, başarısızlığa uğramış düşlerimin mezarına!" Sigarayı dişlerinin arasına sıkıştırdı ve Wilbur'a elini uzattı. "Roscoe Murphy."

Wilbur yüzüklerin parladığı ele baktı, sonra onu tuttu. "Elwood" dedi "Elwood Mazursky." Cebinde sahte gözlük ve yün bere olan paltosunu giydi.

Roscoe Murphy bir kaşını kaldırdı, yeniden ağzı kulaklarına vararak sırıttı ve bırakmadan önce Wilbur'un elini biraz daha kuvvetli sıktı. "Peki bakalım Elwood, kendini nasıl hissediyorsun?" Odanın ortasında duran, gazetelerle, temizlik bezleriyle, boş sigara paketleriyle, kahve fincanlarıyla ve büzülüp buruşmuş elmalarla dolu masaya dayandı.

"Daha iyi" dedi Wilbur oysa haline köpekler bile gülerdi. "Teşekkür ederim" diye ekledi.

"Patronum seni kaldırım taşlarına atacaktı. Yapamazsın, dedim ona, bu havada olmaz." Murphy, sigara dumanın yoğunlaştırdığı bir buhar bulutu saçan başka bir bulaşık makinesinin kapağını açtı. "Bı-

rakın çocuk içeride benim yanımda uykusunu alıp ayılsın, sorumluluğu üstleniyorum, dedim ona." Temiz bardakların durduğu sepetleri makineden çıkardı ve üstünde bez yaygılar olan tezgâhlardan birine koydu.

"Teşekkür ederim" dedi Wilbur bir kez daha.

"Tamamdır. Ben de gençtim bir zamanlar." Murphy bardakların durduğu sepetleri bir asansöre koydu ve bir düğmeye bastı. Asansör boşluğundan bir zil sesi geldi, sonra asansör yukarıya doğru hareket etti.

"Görüşürüz" dedi Wilbur canlı görünmeye çalışarak, paltosunu iliklediı ve yakasını kaldırdı. "Gitmek zorundayım." Murphy'ye elini uzattı. "Tekrar çok teşekkürler."

"Nereye gideceksin bu saatte?" diye sordu Murphy, Wilbur'un elini tutmadan.

Ne zamandır burada olduğu hakkında hiçbir fikri olmadığı o anda dank etti Wilbur'un kafasına. "Saat kaç acaba?" diye sordu.

Murphy pantolon cebinden bir cep telefonu çıkardı ve buz mavisi, parlak ekranı Wilbur'a doğru tuttu. Saat üçe geliyordu. Hayal kırıklığına uğrayan Wilbur, Verna Kerkowski'ye telefon etmek fikrinden vazgeçti.

"Nerede oturuyorsun?" diye sordu Murphy.

"Brooklyn."

"Bir saat sonra mesaim bitecek. Seni arabayla evine götürürüm."

"Teşekkür ederim, gerek yok."

"Sorun değil. Satranç oynuyor musun?"

Wilbur hayır anlamında başını salladı. Başı hafifçe dönünce elini masanın kenarına dayadı.

"Dama?"

"Hayır."

"İskambil bilir misin?"

Wilbur, Colm'un yanında geçirdiği akşamları hatırladı. "Romme" dedi.

"O da fena değil. Bak ne diyeceğim, birkaç el oynayalım, sonra seni Brooklyn'e götüreyim." Murphy dolabın yanına gitti, bir çekmece açtı ve içini karıştırdı.

"Öyle olmasın" dedi Wilbur. "Bir taksiyle giderim ben."

"Hayır, gidemezsin" dedi Murphy onun yüzüne bakmadan. "Brooklyn'e taksiyle gidecek paran yok." Arkasını döndü, elindeki bir deste kâğıdı gösterdi ve sırıttı. "Patronum cüzdanından içki parasını aldı. Yaklaşık beş doların var." Masanın üstündeki eşyaları kenara itti ve kartları karıştırdı.

Wilbur cüzdanını yokladı ve hâlâ yerinde olduğunu gördü. "Yürüyerek de gidebilirim. Kafam açılır." Gülümsedi, elini kaldırdı.

Murphy kartları karıştırmaya devam etti. "Buranın ne kadar can sıkıcı bir yer olduğunu biliyor musun? On saatlik bir vardiyanın ne kadar uzun geldiğini? İnsanın nasıl birileriyle olmak için can atabileceğini?"

Wilbur omuz silkti. Gitmek istiyor ama adamın karşısında hissettiği vicdan azabı onu durduruyordu. Ayrıca bacakları titriyordu. Başındaki vınlamanın yerini bir basınç almıştı, beyni löpür löpür sıvı kurşun emmiş gibiydi.

"Kusmuğunu kim temizledi, biliyor musun?" Murphy kartları dağıtmaya başlamıştı.

Wilbur paltosunu çıkardı ve öteki iskemleye oturdu. Murphy kartları dağıttı.

Wilbur, Murphy'nin peşi sıra, barın arka bahçesinde duran ve su birikintileriyle çöplerin arasında hurdalığa konmuş bir arabayı andıran Mazda'ya doğru giderken saat dört buçuktu. Murphy sağ kapıyı açtı ve anahtarı Wilbur'a fırlattı. "Sen kullan."

Wilbur anahtar destesini balık avlar gibi bir su birikintisinin içinden çıkardı ve hayır anlamında başını salladı. "Ben kullanamam."

"Ben de." Murphy arabaya bindi. Oyun esnasında iki joint içmiş ve gözleri daha da camlaşmıştı. Wilbur oyunu ona kazandırmış ve kahve içmiş, Murphy ise susuzluğunu, yukarı dünyadan bir arkadaşının asansörle yolladığı birayla gidermişti. Şimdi oturduğu yerde kucağına koyduğu sigara kâğıtlarını içerideki sarı ışığın yardımıyla yapıştırmakla meşguldü yine.

"Araba kullanmayı bilmiyorum ben" dedi Wilbur. İçinde, kendi başının yanında ayın yüzdüğü bir su birikintisine baktı.

"Saçmalama." Murphy karıştırdığı cebinden bir şey çıkardı ve onu cama tuttu.

Wilbur biraz daha yakına geldi ve kendi ehliyetini seçti.

"Bin artık hadi."

Wilbur sürücü kapısını açtı. "Geri alabilir miyim onu lütfen?"

"Önce bir sür hele." Murphy bir sigaranın tütününü, diyagonal olarak koyup maharetle yapıştırdığı sigara kâğıtlarının içine serpiştirdi.

Wilbur kendini sürücü koltuğuna attı, derin bir nefes alıp verdi. "Nasıl çalıştığını unuttum" dedi.

"Kontağı aç, ayağını fren pedalına koy, vitesi boşalt, ayağını gaz pedalına koy, direksiyon."

Wilbur bir süre öylece oturup ön camdan gecenin içine baktı. Bir duvarın önünde duruyorlardı, demek ki önce geri gitmek zorundaydı. Panele, vites koluna baktı, ellerini direksiyona ve sağ ayağını altındaki karanlıkta kalan geniş pedala koydu. Yanında oturan, yeterince ipucuna sahip olmadığı için yaşını otuzla elli arasında tahmin ettiği bu tuhaf insan bir parça ota bir çakmak tuttu, kahverengi mumla bir mektubu mühürlemek ister gibi bir hali vardı. En sonunda Wilbur kapıyı kendine doğru çekip kapattı ve anahtarı çevirdi. Motordan bir ses geldi ama çalışmadı.

"Çalışmıyor."

"Çalışır." Murphy otu tütünün üstüne serpiştirdi. Boynunda sırtı bir haçla süslenmiş bir örümcek vardı. Murphy'nin bütün vücudunun dövmeli olup olmadığını, bu işlemin can yakıp yakmadığını ve hayatta bu arabanın içinde ne işi olduğunu sordu kendine Wilbur. Sonra kontağı yeniden çevirdi ve sürüncemede kalan bir kekelemeden sonra motor hayata uyandı.

Bir mutluluk ve panik ürpertisi çağıldadı Wilbur'un içinde. Arkaya baktı, arka koltukta gazetelerin, buruşturulmuş ceza makbuzlarının ve siyah bir gömleğin arasında bir viski şişesi duruyordu. Motor her an ruhunu teslim edecekmiş gibi bir ses çıkarıyordu, titreme metalden geçip Wilbur'un koltuğunda vibrasyon yaptı. Yağmur damlaları arabanın üstüne çarptığında boynunu omuzlarının arasına kıstırdı Wilbur. Bir sonraki duvarın kadar ne kadar uzaklıkta olduğunu hatırlamaya çalıştı, geri vitese alıp yavaşça arabayı hareket ettirdi.

"Far."

"Ne?"

"Farı yakmalısın" dedi Murphy sakin bir sesle. Tutkallı şeridi diliyle ıslattı, jointi kıvırdı ve parmaklarının arasında düzletti. Sonra onu ucundan yaktı ve kısık bir iniltiyle içine çekti, başını arkaya atıp gözlerini kapadı.

Wilbur durdu ve şalteri aradı. Sonunda buldu ve arabayı dikkatle avludan çıkarıp boş yola sürdü. Farlar bir ev duvarındaki afişi aydınlattı; genç, güzel kadınlar ve erkekler üstlerinde mayolarıyla bir sahilde voleybol oynuyor ve bira içiyorlardı. Yalnız başına Bronx'taki bir barda imanına kadar içmek yerine, ben de niye arkadaşlarımla kumda oynayıp normal miktarlarda alkol alamıyorum acaba, diye sordu kendine Wilbur. Harold'un ona hediye ettiği ve birkaç hafta sonra sattığı sörf tahtası geldi aklına. Patlayan bir dalganın cam yeşili tüneli içinden nasıl geçebileceğini getirdi gözünün önüne, bronz rengi ve gözü pek.

"Sol."

Wilbur tünelden çıktı. Afişin üstündeki bira şişesine güneş ışığı vurmuştu. "Ne?"

"Sola döneceksin" dedi Murphy. "Burası tek yön."

Wilbur sinyal verdi. Murphy kıkırdadı ve öksürdü.

"Şimdi?" diye sordu Wilbur bir kavşağa geldiklerinde. Silecekleri çalıştırdı ve önünü daha iyi görebilmek için öne doğru kaykıldı.

"Boş ver. Gondol turu atarız."

Wilbur itiraz etmek istedi ama sonra uzatmadan yola devam etti. Kafasındaki kurşun soğumuş ve sertleşmiş, bunaltıcı ağrı hafiflemişti. Cadde siyah, geniş ve boş denecek kadar tenhaydı. Sileceklerin bir o yana, bir bu yana gidip gelmesinde insanı sakinleştiren bir şey vardı. Biraz rahatlamıştı Wilbur. Bilinci birkaç saniyeliğine bir helikopter gibi olayın üstünde süzüldü ve ona kendi kullandığı arabanın şehrin yapay ışığında nasıl kayıp gittiğini gösterdi, gecenin uyuşuk akıntısında ot dumanıyla dolmuş metal bir kapsül.

"Neden adının Elwood olduğunu söyledin?" Murphy koltuğunda aşağıya doğru kaydı ve bacaklarını uzattı. Jointi Wilbur'a uzattı ama Wilbur hayır anlamında başını salladı.

"Kusmuş olmam çok nahoş bir durumdu." Arkadan birisi korna çaldı ve Wilbur irkilerek frene bastı. Sürücü sollarken Wilbur'un yüzüne baktı, dudakları müstehcen bir kelimeyle biçimlendi.

"Peki neden takma gözlük ve takma bıyıkla dolanıyorsun ortalıkta?"

"Benim eşyalarımı mı karıştırdınız?" Wilbur'a kalsa sağa çekerdi ama manevra yapmayı gerektiriyordu bu, şu anda tek tek onun adımlarını düşünecek halde değildi.

"Cüzdan ve kimlik arıyorduk" dedi Murphy. Başını Wilbur'dan yana çevirdi. Ağzından ve burun deliklerinden duman çıkıyordu. "Yamuk bir iş mi çevirdin? Bana söyleyebilirsin."

"Zırvalama" dedi Wilbur. "Sadece tanınmak istemedim, hepsi bu."

"Kime ki?"

Wilbur yorgun ve sinirli bir edayla gözlerini kapadı ama sonra aklına araba kullandığı geldiği için hemen açtı. "Bu kişisel bir mesele." Kırmızı bir ışıkta durması gerektiğinde adeta aya iniş yapar gibi fren olayına konsantre oldu. Araba yeniden harekete geçtiğinde, biraz daha sakinleşmişti. Sileceklerin düzenli hareketi ona, Matthew'nun oturma odasındaki ölçü metronomunu hatırlattı. "Kız arkadaşımın başka birisiyle takılıp takılmadığını öğrenmek istiyordum." Bu doğru değildi ama şaka dükkânından aldığı eşyaları gerekçelendirecekse, bunu hiç değilse içinde kız arkadaş geçen bir hikâyeyle yapmış oldu. Onu aldatan ve ona sadece kitaplardan ve filmlerden bildiği şeyleri yapan bir kız arkadaş.

"Ee? Takılıyor muymuş?"

Wilbur kornaya bastı çünkü epey uzağındaki bir adam karşıdan karşıya geçiyordu. Adam ona parmağını gösterdi. Murphy kıkırdadı.

"Evet" dedi Wilbur.

Murphy bir süre sustu ve ciğerlerini THC derişimli dumanla doldurdu. Dışarıya üflediği miktar Wilbur'un araba kullanma korkusunu uyuşturmaya yetecek düzeydeydi.

"Sartre'ı tanıyor musun?" diye sordu Murphy sonunda.

"Kimi?"

"Jean-Paul Sartre. Fransız adam. Düşünür. Hiç okudun mu?" Korlu bir kül parçası Murphy'nin kucağına düştü ve pantolon kumaşında bir delik açtı. Murphy farkına varmadı.

Wilbur gülmemek için kendini zor tuttu. Gariban arabasını ve belli ki ondan daha da gariban olan hayatını, hiç tanımadığı, keçileri kaçırmış, berbat bir sürücü olan bir ayyaşın eline teslim eden ve uyuşturucunun canlandırıcı etkisiyle yirminci yüzyılın en önemli filozofu hakkında bir muhabbete girmek üzere olan, tepeden tırnağa dövmeli, kafası iyi olmuş bir bardak temizleyici oturuyordu yanında. "Hiç fırsatım olmadı." Wilbur, Four Towers'ın Kütüphanesi için *Bulantı* ve *Sözcükler*'i önermiş ama başvurusu manevi değerlerin koruyucuları tarafından geri çevrilmişti. Islahevi aklına geldiğinde Wilbur'un içi cız etti. Bir anda keyfi kaçtı, midesi ekşidi. İlk fırsatta Conor'a bir mektup yazacaktı.

"Ben onun eserleriyle hapishanede tanıştım" dedi Murphy, Wilbur'u biraz olsun neşelendirecek bir ifadeydi bu. "Tavsiye etmem." Jointten kalan kor parçasını baş parmağıyla bastırarak alet tablosunda söndürdü. "Yani hapishanede Sartre okumak demek istiyorum. Fazla sarsıcı."

Wilbur'un gözleri yanıyordu. Her ne kadar şaşırtıcı olsa da Roscoe Murphy'nin bir katil olabileceği fikri, kaloriferi nasıl yakacağından daha az ilgilendiriyordu onu şu anda.

"Neden içeriye girdiğimi öğrenmek istemiyor musun?" diye sordu Murphy. Gövdesini iki koltuğun arasındaki boşluğa sıkıştırdı ve eliyle viski şişesine uzandı.

"İstiyorum tabii" dedi Wilbur görevini yerine getirmemiş birisinin suçluluk duygusu içinde. Ama aklından emniyet kemerini çözüp kapıyı açmak geçiyordu aslında. Caddeye düşünce canının yanacağını düşündüğü için biraz daha yavaş sürmeye başlamıştı.

"Lanet olsun!" Murphy arkasına döndü ve kolu döndürüp camı açtı. Sonra torpido gözünü açmaya çalıştı ama kapak sıkışmıştı. "Lanet olsun!" Torpido gözünü yumrukladı. "Lanet bok!"

Siren uğuldadığında ne olduğunu sormak istedi Wilbur.

"Sen sürmeye devam et!" diye bağırdı Murphy ve torpido gözüne bir tekme attı. Wilbur durdu. Siren susmuştu. Yanıp sönen ışıklar biraz azalmış olan dumana karışıyordu. "Sürsene hadi!" Murphy o kadar yüksek sesle bağırmıştı ki Wilbur megafondan gelen sesin ne dediğini anlayamadı.

Dikiz aynasında bir memurun polis aracından indiğini gördü.

"Ne bekliyorsun lanet olası?" diye kükredi Murphy.

Wilbur ellerini görünebilecek şekilde direksiyonun üstüne koydu, sürücü kursunda öğrendiği ve televizyonda izlediği polis videolarından bildiği bir davranış kuralıydı bu. Murphy kendini Wilbur'un bacaklarının üstüne atıp ayağını iki eliyle birden gaz pedalına bastırdı. Tekerlekler döndü, motor hırladı, sonra araba yalpalayarak harekete geçti, park etmiş bir kamyonete çarpıp bir kavşağa ve uzakta arka farlarıyla yağmurda lekeler bırakan kırmızı tamponlara doğru ilerleyerek son sürat caddeden aşağıya inmeye başladı. Murphy direksiyona uzandı, boş olan karşı yöne geçip silik ışıkların, uluyan kornaların yanından uçarak geçtiler, kavşaktan sonra karşılarına çıkan, kara suratlı, eğri büğrü evlerden, park edilmiş arabalardan ve gözlerinin önünde minnacık, sarı bir balık sürüsü gibi düşen yağmurdan meydana gelen bir tünele girdiler.

Wilbur direksiyonu kırıp boşta kalan ayağıyla frene bastığında araba yana devrilip kaldırımın kenarına çarptı, takla atıp ters döndü ve geriye doğru sürüklendi, tangır tungur seslerin ve sonunda Wilbur'un taş kesilmiş gövdesinin derinliklerinden gelen bir çığlık eşliğinde gürültüyle bir sokak lambasının direğine vurdu, son bir çatırtıyla olduğu yerde fır döndükten sonra durdu.

Wilbur gözlerini açtı. Az önce ön cam olan aralıktan içeriye soğuk hava giriyordu. Titreyen elleriyle emniyet kemerini çözdü, arkasına döndü, sürünerek ıslak sokağa çıktı. Tökezleye tökezleye enkazın çevresinden dolandı ve rengi kararmış, iki büklüm, hasta bir cenin gibi baygın halde olduğu yerde yatan Murphy'ye baktı. Diz çöktü, Murphy'yi patlamış camın arasından sürükleyerek dışarıya çıkardı ve ehliyeti bulmak için ceketinin ceplerini karıştırdı ama bir tükenmez kalem, boş not kâğıtları ve birkaç iskambil kâğıdından başka bir şey bulamadı. Dökülen viskinin kokusuyla dolmuş enkaza sürünerek yeniden girdiğinde tabancayı gördü. Kapağı açılmış torpido gözünün içindeydi, silahı alıp cebine koydu. Ehliyet parçalanmış ve telleri fırlamış, yerle bir olmuş tepe ışığının yanındaydı. Wilbur onu da cebine soktu, siyah gömleği aldı ve Murphy'yinin başının altına koydu. Murphy inledi, Wilbur paltosunu çıkarıp onun üstünü örttü.

Bir taksi sürücüsü yanlarında durdu, ambulans çağırıp çağırmaması gerektiğini sordu. Wilbur evet anlamında başını salladı ve ayağa kalktı. Başı dönüyordu, yapış yapış saçlarında bir şişlik peyda olmuştu. Oturmak istedi ama olduğu yerde dikilmeye devam etti. Araba binaların arasına bir heykel gibi uzanmıştı. Gececiler başına toplandı, absürt bir serginin ziyaretçileri. Wilbur'a kalsa tabancayla korku salardı etrafa. Bagajın kapağı açılmıştı, bön bön bakan izleyiciler karanlık bölmede ne olduğunu merak ediyordu. Bir kadın çığlık attı, erkekler gecenin içine küfür salladı. Wilbur polis aracının yanıp sönen ışığını gördüğünde oradan koşarak kaçtı.

Coney Island'ın lunaparkı hafif bir yağmurun altında ve günün ilk ışıklarının eşliğinde dokunaklı bir yalnızlık görüntüsü veriyordu. Geniş bir yolla sahilden ve okyanustan ayrılan, açılışına kadar plastik tentelerin ve teneke sacların altında uyuyan, yassı bir baraka kentinin içinden bir dönme dolap ve çelik bir kule yükseliyordu. Tel örgü kafeslerin içine sıkıştırılmış hayvan biçimindeki gondollar, bir yörüngede baş döndürücü daireler çizmek üzere güneşten ısınmış, kıtıklı karınlarında yer alacak çocukları bekliyordu. Pleksiglas çatıların altına, demonte edilmiş tekerlekleri siyah sütunlar meydana getiren çarpışan arabalar park edilmişti. Bir büfe bir roketin yükü altında eziliyordu. Stantlardan birinde SHOOT THE FREAK, bir diğerinde sanki geçici sessizlik yazılı bir ipucu gerektiriyormuş gibi, CLOSED yazıyordu.

Wilbur tuvalet barakalarından birinde oturuyordu, başını duvara yaslamıştı. Kazadan sonra bir saat durmadan koşmuştu. Karanlık, kuru bir ev girişine uzanmış ve orada soluklanmıştı. Orada ne kadar uyukladığını bilmiyordu. Bir otobüs onu uyandırmış ve Manhattan'a getirmişti, metroyla Brooklyn'e geçmiş ve son istasyonda yerinde sıçrayana kadar orada da uyumuştu. Şimdi buz gibi yerde oturuyor, dalgın dalgın denize bakıyordu. Sarı yağmurluklu bir kadın in cin top oynayan sahilde yürüyor, çenesini yere indirmiş siyah bir köpek onu takip ediyordu. Martılar gökte viril yapıyordu; altlarında deşelenen deniz. Işığın ve renklerin gücünü elinden alan sulu, fısfıslı bir

havaydı yağmur. Patlayan dalgalar mesafe algısında göz yanılgısı yaratan, düzenli gümbürtülerle karaya vuruyordu.

Cebindeki tabancanın sıcaklığını hissetti Wilbur. Gözlerini kapatıp patlayan dalgaların gümbürtüsüne kulak kabarttı. Kafasından geçen hiçbir düşünce onu ne korkutuyor ne de avutuyordu. Gökyüzünün flu dikdörtgeninden yukarı çekilen, kafalarının karanlık oyuğundan ayrılan ve griliğin içinde gözden kaybolan martılar gibiydiler tıpkı. Gözlerini açıp ayağa kalktı Wilbur. Koşmaktan bacakları ağrıyordu. Rıhtıma doğru giden iki adama baktı. Siyah yağmurlukları alacakaranlıkta parlıyordu. Wilbur parmaklıktaki NO SWIMMING yazısını okudu; tahta, kirli beyaz yazıyı emmişti.

Islak ıslak parlayan kalasların üstüne geldiğinde durdu. Deniz, altındaki desteğe çarpıyordu, hafifçe başının döndüğünü düşündü. Adamların oltaları puslu ışıkta sallanan uzun duyargaları andırıyordu. Onları yolun sonuna kadar takip etti Wilbur. Kalasların üstünde balık pulları ışıldıyordu, milyonlarca gümüş payet. Adamlar ona selam verdi, Wilbur elini kaldırdı, ne tutmayı umduklarını, hangi yemi kullandıklarını sormak istedi onlara. Ama sonra sustu ve önünde ufuksuz uzanan denize döndü.

Başındaki şişliğe, kurumuş kanın sertleştirdiği saçlarına dokundu. Parmak uçları kızarık ve uyuşuktu. Az sonra sırılsıklam olacaktı. Balıkçılar İspanyolca konuşuyordu, Wilbur aralarında gidip gelen kısa cümlelerin tınısından hoşlanmıştı. Pantolon cebinde duran tabancayı çıkardı ve inceledi. Bugün doğum günüydü. Annesi ve babası yirmi bir yıl önce belki de burada durmuştu. Annesinin sesini ve kibrit kutusunun içindeki altınların şakırtısını duydu. Parmaklığa tırmanırken babası arkasından sesleniyordu. Tabanca suya düştü ve battı, tıpkı annesinin şans paraları gibi ışıldayarak. Gözünü aşağıya dikti, hiçbir şey göremedi. Bir el ona uzandı ama o düşmüştü. Su sıcaktı, uğultulu bir sessizlikle Wilbur'u içine almıştı.

14

Yüzeye çıktım. Su yeşil ve soğuk. Güneş başımı ısıtıyor. Gözlerimi kırpıştırıyor ve kısıyorum. Arkamdaki tepelerin üstünde koyunlar otluyor.

Boğulmadım. New York'taki hayvanat bahçesinde, çukurun karanlık dibinde ölmek yerine İrlanda'dayım. JFK havalimanından Dublin'e dokuz saatlik uçuş. Sonra Cavan ve Enniskillen üzerinden Donegal'a beş saatlik otobüs yolculuğu. Son güzergâh taksiyle, çocukluğumun geçtiği yerlere iki saat; korsan yelkenlileri, sirk çayırları, şövalye kaleleri, Kızılderili atları, konuşan eşekler, dans eden köpekler ve dünyanın en büyük ağacı.

Evi görmek, bunca zamandan sonra, girmemek, henüz değil. Kırmızı kapı, rengi de anılar gibi solmuş. Tepe batmış, bir dağ değil ar-

tık, çocuklar için bile. Gözleri kapalı durmak öylece ve denizin uğultusu arasında radyo dinlemek. Colm'un arazisi, çimenler vızıltılı bir orman olmuş, yitip gitmiş yollar.

İkinci gün mezarlığa gittim. Toprağa bakabilecek kadar uzun oturdum orada. Annemin kül mahfazası, Orla'nın karnıyla hemhal iki avuç parlak toz. Bulutlar sadece onlar için uçuyor. Şarkı söylemeye çalıştım, sonra anlattım, ağır ağır ve itinayla, başsız ve sonsuz. Colm'un mezarını ot bürümüş, tepesindeki ağaçta kuşlar bir yuva yapmış, mezar taşında böcekler koşturuyor, isminin çevresinde daireler çiziyorlar bıkıp usanmadan.

Bütün bir öğleden sonrayı noterde geçirdim. Eamon'un parasını hâlâ istemiyorum. Gemicinin altınları ve elmaslarını. Yıllar içinde çok büyümüş ve Eamon'a ne kadar ait değilseler, bana da o kadar ait değiller. *Pride of Durban*'la birlikte batan denizcilerin arkada bıraktıkları yakınlarının işine yarar belki. Bu fikri bana Harold verdi ve her şeyi halletti. Coney Island'daki iki kurtarıcım ödül istemedi, ben de bunun üzerine Harold'dan onlar için, New York City'de bulunabilecek en iyi olta takımını bulup satın almasını rica ettim.

Amerika'dan ayrılmadan iki hafta önce Alfred telefon etti ve yaşlı adamlar otelinde bana gelen üç mektup olduğunu söyledi, kalkıp gittim. Bruce-Willis-Biyografisi'ni gönderdiğim yayınevlerinden gelen standart yazılardı bunlar. Üç ret. Kitabı tamamen unutmuştum ve geri çevrilişimi aşağıda toplanmış lobi birliğinin karşısında itiraf etmek isteğimden daha fazla hayal kırıklığına uğramıştım. Uçağa binene kadar yayınevlerindeki bu ahmaklara ve editörlere lanet okudum, hatta onlara telefon edip sövmeyi bile düşündüm. Ama sonra Atlantik'in üzerinde uçarken, ne olacak ki, diye düşündüm. Neufundland'la Dublin arasındaki bir yerde Bruce Willis'i devreden çıkardım, tıpkı Fintan Taggart ve John Towsend'i çıkardığım gibi.

Alfred yakında bizi ziyaret edecek. Bir kadına âşık oldu, Olga Sweetwater, kısa bir süre önce ölmüş büyük bir et tüccarının dul karısı. Mezarlıkta tanışmışlar, Alfred'in Spencer'ı, onun da kocasını ziyaret ettiği esnada. İnsanın bir mezar taşının karşısında hissettiği yalnızlıkla ilgili gözlemlerinin Olga'yı derinden etkilediğini anlattı

Alfred telefonda. Her halükârda Olga'yla bu sonbaharda evlenmek ve bütün ekibi yanına alıp buraya uçmak istiyor. Mazursky'nin daha şimdiden çok heyecanlandığını ve uçağa kendi yemeğini yanında götürüp götüremeyeceğini sorduğunu söyledi.

Arkamda, bir kaya parçasının üstünde Aislin Lynch oturuyor. O ve Mary O'Sea, Fiona, Sean ve Kieran'la birlikte Orla'nın evinde oturuyorlar. Her yeri yeniden boyayıp kocaman bir bahçe yaptılar. Eskiden Orla'yla birlikte oyun oynadığımız avluda tavuklar koşturuyor. Gıdaklamaları koyunların melemesine karışıyor, rüzgâr koyun seslerini tepelere kadar taşıyor. Alice koyun satın alıp ona da yününü satmamızı önerdi. Yaklaşık iki yüz hayvan satın aldık. Alice her şeyi görmek için eylülde New York'tan gelecek. Kırsalda örgü örmeyi bilen birkaç kadın bulmayı umuyor. Koyunların başında bir de köpek var, McGonigle'ın başıboş serkeşlerinden. Bir araba ezip geçmiş, yol kenarında bulunmuş. Letterkenny'deki veteriner dikiş atıp olabildiğince toparlamış onu. Akşamları sürüyü çitli otlağa götürürken hâlâ topallıyor biraz ama koyunların umurunda mı.

Colm'un arazisinde üç at var. Yatak odamdan görebiliyorum onları. Hava güzel olduğunda Sean ve Kieran onlara biniyor. Kral onlar. Oldukları yerde dönüp daireler çiziyorlar, yörüngeleri izleyen gezegenler gibi sonsuzca ve usul usul. Babam hayretle izliyor onları. Bazen bir kelime söylüyor. Polly. Kız arkadaşının adı bu. Yedi yaşında, beyaz bir İrlanda midillisi, kahverengi benekli bir Çingene atı. Canı sıkıldığında burnunu sürtüyor babama ama ona binmesinin zamanı gelmedi henüz. O denli iyileşmedi. Benim kim olduğumu bilmiyor. Yine de her sabah beni gördüğünde seviniyor. Yalnız başına giyinebiliyor, tuvalete gidebiliyor, banyo alabiliyor ve kendine mutfakta sandvic yapıyor. Birkaç gün önce Letterkenny'de kendime bir çello satın aldım. Beceriksiz hareketlerle ve bir tane bile temiz ses çıkaramadan babama çello çaldığımda, uzun süre karanlıkta kalan bir şey uyanır gibi oldu içinde. Nefes almayı unutmasından korktum, o denli kendini vererek dinledi benim sarsak melodimi. Bedeni gevşedi ve hatları yumuşadı ve sonunda ağladığında ben de ağladım. Günün birinde beni hatırlayacak, belki de tanıyacak.

Sonbaharda Norma Kennedy'nin yaşadığı Dover'a gideceğim ve Matthew'nun bana bıraktığı çelloyu alacağım. Fiona, Letterkenny'den aldığım ucuz çelloyu çalmayı öğreniyor ama benim eski egzersiz enstrümanımla çalışırsa çok daha iyi olacak. Belki bir gün düet yaparız onunla. Fiona bir zamanlar benim gittiğim okula gidiyor ama yüzme dersleri yok. Taggart'ın tapınağı iki yıl önce yıkılmış, bir pazar günü, Tanrı'nın gününde. Çatı su tankının ağırlığına daha fazla dayanamamış. Bir soruşturma açılmış, suçlu aranmış, bulunmuş ve yıkıma kurban verilmediği için serbest bırakılmış. Fintan Taggart'ın yeni Zelanda'ya geri döndüğü söyleniyor. Neyse ki benden yeterince uzak.

Conor her ay bir mektup gönderiyor. Halifax'tan, Şangay'dan, Buenos Aires'ten geliyor mektuplar. Yolculuk yaptığı yük gemilerinin isimleri *Mauretania, Princess of Cairo, Excalibur, San Cristobal.* Mektuplarda fırtınalardan ve Aziz Elmo Ateşinden, balinalardan ve uçan balıklardan, yıldızlardan ve dövmelerden ve her limandaki kızlardan söz ediyor. Mektuplarından birinde Yokohama'da karaya çıktıklarını ve insanların, ben orada olsam hiç göze batmayacağım kadar kısa boylu olduklarına söylüyor.

Burada geçirdiğimiz iki yıl boyunca yaklaşık üç santimetre uzadım. Önemli olduğundan değil. Ama büzüşmediğimi bilmek güzel, her şeyin zamanı var.

Aimee sırtüstü yatıyor, yüzünde güneş. Boynunda güneşli ve aylı kolye. Winston ondan satın aldığım denizci çantasının içine çaktırmadan atmış onu. Aimee'ye doğru kürek çekiyorum, gülüşüne doğru. Gökyüzüyle birlikte genleşiyor zaman. Martılar uçuyor.

Tıpkı bir köpek gibi yüzüyorum, hatta daha kötü.

Ama yüzüyorum.

Pantolon cebinde duran tabancayı çıkardı ve inceledi. Bugün doğum günüydü. Annesi ve babası yirmi bir yıl önce belki de burada durmuştu. Annesinin sesini ve kibrit kutusunun içindeki altınların şakırtısını duydu. Parmaklığa tırmanırken babası arkasından sesleniyordu. Tabanca suya düştü ve battı, tıpkı annesinin şans paraları gibi ışıldayarak. Gözünü aşağıya dikti, hiçbir şey göremedi. Bir el ona uzandı, ama o düşmüştü. Su sıcaktı, uğultulu bir sessizlikle Wilbur'u içine almıştı.

Gözünü New York'ta bir hastanede açan yirmi yaşındaki Wilbur için şimdi, geçmişiyle hesaplaşma zamanıydı...

Hiç tanıma fırsatı bulamadığı İrlandalı annesinin ölümü ve İsveçli babasının sırra kadem basmasıyla başlayan, sonuna kadar temposunu hiç düşürmeyen bu hikâye, okuru, edebi bir ustalıkla kurgulanmış yirmi yıllık bir zaman diliminin içinden geçirerek adım adım hem bir Bruce Willis hayranı olan, onunla bir alter ego ilişkisi kuran, umudu müzikte ve aşkta bulan kırılgan Wilbur'un, hem de onunla yolu kesişen onlarca figürün dünyasına götürüyor. Henüz yirmi yıllık bir hayatın kırsaldan, şehirlerden, hastanelerden, okullardan, ıslahevlerinden, otellerden geçen uğrakları kimi zaman trajik, kimi zaman komik hikâyelerin eşliğinde Amerika'dan İrlanda'ya, oradan da İsveç'e uzanıyor.

1958 Zürih doğumlu Rolf Lappert'in 2008'de 1. İsviçre Kitap Ödülü'nü kazanan bu romanı medyanın seçkin eleştirmenlerden övgü almış bir yapıt.

Yazarın kullandığı anlatım yöntemleri ve araçlarının zenginliği uzun soluklu bir gerçekçiliğe işaret ederken okuma serüvenini [illegible]neyi de ihmal etmiyor.

A. Ötüken İl Halk Ktp. YB
2 151008 18847